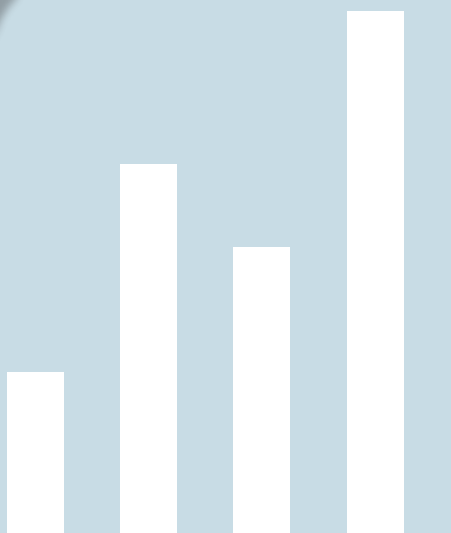

Informe Territorial

Província
de Barcelona

2 0 1 6

Informe Territorial

Província
de Barcelona

2 0 1 6

Informe territorial de la província de Barcelona 2016

Juliol 2016

Diputació de Barcelona®

Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona®

Direcció editorial

Diputació de Barcelona

Àrea de Desenvolupament Econòmic Local

Rosa Serra Rotés

Coordinadora

Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona

Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures

Joan Ramon Rovira i Homs

Cap del Gabinet

Elaboració de continguts:

Diputació de Barcelona

Àrea de Desenvolupament Econòmic Local

Josep Maria Canals i Miquel, Jordi Boixader i Solé, Damià Serrano Miracle, Estela Vispo Aviñoa

Paula Orduña Giró, Neus Bonnin Gonzalez, Carlos Nogueira Cuesta

Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona

Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures

Sandra Gutiérrez Cubero, Carme Poveda Martinez, Adrià Coletas Riu

Disseny gràfic

Toni Fresno

Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona

Autoedició i fotocomposició:

Anglofort, S.A

El sumari és interactiu. Feu un clic sobre l'apartat que voleu consultar per accedir-hi directament.
Per tornar al sumari, cliqueu directament sobre el número de pàgina.

Índex

Presentació	5
Pròleg	7
Província de Barcelona	9
1. L'entorn de la província de Barcelona	11
2. La província de Barcelona	13
3. Visió de conjunt de l'evolució econòmica comarcal	23
Alt Penedès	31
• Mapa de projectes estratègics locals de l'Alt Penedès	41
• Adapt Penedès. Ocupació a la indústria local a l'Alt Penedès	42
Anoia	45
• Mapa de projectes estratègics locals de l'Anoia	55
• Campus Motor	56
Bages	59
• Mapa de projectes estratègics locals del Bages	69
• Els geoparcs i l'etiqueta UNESCO	70
Baix Llobregat	73
• Mapa de projectes estratègics locals del Baix Llobregat	83
• Sant Feliu eCOL·laboratiu, comunitat local d'economia col·laborativa digital	84
Barcelonès	87
• Mapa de projectes estratègics locals del Barcelonès	97
• El Pla de Barris de Barcelona, un pla per revertir les causes estructurals de la desigualtat	98
• El Campus de l'Alimentació de Torribera, un projecte estratègic per la Universitat de Barcelona	99
Berguedà	103
• Mapa de projectes estratègics locals del Berguedà	113
• Una aposta per la sostenibilitat energètica i l'ocupació: la Mancomunitat de Municipis per la Biomassa del Berguedà	114
Garraf	117
• Mapa de projectes estratègics locals del Garraf	127
• Projecte Matí-Oficina tècnica laboral del Garraf. Un model d'orientació sociolaboral especialitzat en salut mental	128
Maresme	131
• Mapa de projectes estratègics locals del Maresme	141
• Turisme i esport a Calella. Les claus del nou posicionament estratègic de ciutat: Calella continua situant-se al món	142
Moianès	145
• Mapa de projectes estratègics locals del Moianès	155
• Moianès 42: Territori d'oportunitats	156
Osona	159
• Mapa de projectes estratègics locals d'Osona	169
• La C-17	170

Vallès Occidental	173
• Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Occidental	183
• Centre d'Empreses industrials, CEI Can Roqueta de Sabadell	184
Vallès Oriental	187
• Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Oriental	197
• Granollers, una ciutat industrial i sostenible: Projecte EcoCongost	198
Metodologia	201
Estudis Monogràfics	205
Recuperació del sector immobiliari: es repetiran els errors del passat?	206
Projectes territorials en l'àmbit del desenvolupament econòmic local a la província de Barcelona (2011-2015)	221
Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona	243

Presentació

L'Informe territorial de la província de Barcelona 2016 és el fruit de la col·laboració entre la Cambra de Comerç de Barcelona i la Diputació de Barcelona, i la voluntat d'ambdues institucions d'oferir un balanç econòmic anual de la província i de les dotze comarques que la componen. L'Informe d'enguany arriba a la catorzena edició amb una imatge renovada, que pretén fer la consulta d'informació econòmico-estadística per territoris molt més àgil i visual.

A banda d'aquestes modificacions, l'Informe segueix fidel al seu objectiu que és el d'oferir una anàlisi de caràcter conjuntural per territoris, i complementar-lo amb estudis de caire estructural, com són els requadres i les monografies. Aquest any la primera monografia fa un balanç de l'evolució del sector de la construcció i l'immobiliari a la província de Barcelona durant la darrera dècada. I la segona monografia identifica les accions, polítiques, propostes i programes que han generat impacte territorial a la província de Barcelona durant el darrer mandat dels governs locals.

La conjuntura econòmica internacional ha estat una mica menys favorable que l'any anterior, però això no ha afectat a la recuperació de l'economia catalana i de la província, que han registrat el 2015 el major creixement des de l'inici de la crisi, el 2007. Per una banda, l'any 2015 l'economia catalana ha consolidat la recuperació econòmica encetada a mitjan del 2013, amb un creixement del PIB

català del 3,4%, segons dades d'Idescat. Aquest augment del PIB ha estat superior al registrat tant a Espanya com al conjunt dels països de la zona euro (3,2% i 1,6%, respectivament). Per altra banda, la província de Barcelona i les dotze comarques que la componen també han registrat una evolució econòmica positiva, tal i com es dedueix dels indicadors socioeconòmics que s'analitzen en aquest informe, que mostren una consolidació del canvi de tendència positiu encetat l'any anterior, sobretot pel que fa a les xifres d'ocupació i de teixit empresarial. Concretament, l'any 2015 a la província tant les empreses com els ocupats han augmentat per segon any consecutiu i, paral·lelament, el nombre d'aturats s'ha reduït per tercer any consecutiu.

Els factors interns que més han contribuït a aquesta bona evolució han estat la revitalització del consum intern i de la inversió, que s'han beneficiat d'una política fiscal més laxa i una renovada confiança econòmica. I, entre els factors externs que més han contribuït estan tant la reducció del preu del petroli –que ha permès abaratir costos–, com el tipus de canvi de l'euro, que ha continuat depreciat respecte al dòlar i això ha permès mantenir l'expansió del turisme i de les exportacions de fora de la zona euro.

En definitiva, confio que l'Informe territorial de la província de Barcelona 2016 serà d'utilitat per als ciutadans i els agents econòmics que es vulguin acostar al coneixement de la seva realitat econòmica més pròpera.

Miquel Valls i Maseda

President de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona

Pròleg

La nova edició de l'*Informe territorial de la província de Barcelona*, fruit de la col·laboració entre la Diputació de Barcelona i la Cambra de Comerç de Barcelona, ofereix com sempre una panoràmica exhaustiva de les principals magnituds de l'economia del nostre territori. Enguany, però, s'ha d'assenyalar d'entrada una novetat que modifica alguns aspectes de les sèries contingudes en les tretze edicions anteriors: la creació de la comarca del Moianès s'incorpora d'ara endavant als registres que recull aquest informe anual. Es tracta d'un altre pas endavant d'un país que vol adaptar millor les seves institucions a la realitat social, econòmica, política i geogràfica.

Amb tot, aquest redibuix del territori, que probablement no serà l'últim, no és el fet més remarcable d'aquest catorzè *Informe*, que fa referència a dades de l'any 2015. En efecte, es confirma la superació del punt crític en l'evolució econòmica de la demarcació de Barcelona, que ja es percebia en l'edició anterior. Hem de celebrar, amb tota la prudència que calgui però sense renunciar a l'optimisme, la continuïtat del procés de recuperació de l'economia que es va encetar el 2014, així com la millora de la majoria dels indicadors que s'havien mantingut en registres negatius al llarg dels anys anteriors.

I podem ser optimistes perquè creiem en les potencialitats del territori, en la capacitat de crear, d'innovar i de competir que els responsables polítics que visitem els pobles i les ciutats de les comarques barcelonines coneixem de primera mà. Són aquestes virtuts les que caracteritzen els 120 projectes estratègics que, com és tradició, destaca l'*Informe* d'enguany, seleccionant els deu que s'han considerat més rellevants en cada comarca. Tots aquests projectes hi són descrits breument i, en algun cas, mereixen fins i tot articles específics més aprofundits que permeten valorar-ne la importància. Es tracta de projectes que representen intervencions des del territori i per al territori, projectes que estan dotats d'una clara visió de futur i que tenen un evident potencial per introduir millores estructurals que impulsin el desenvolupament econòmic local. Des del punt de vista de la Diputació de Barcelona, que n'ha seguit amb interès el desplegament i que, quan ha estat possible, hi ha donat suport econòmic i tècnic, vull

destacar no solament l'empenta d'aquests projectes, sinó també la seva diversa índole, perquè això demostra que al nostre territori es treballa amb encert en una varietat de camps econòmics i de creixement que penso que ens garanteix un progrés ferm i sostenible.

L'*Informe* es tanca de nou amb dos articles monogràfics que estudien amb detall un parell d'aspectes clau de la nostra economia. El primer monogràfic fa un balanç de l'evolució del sector de la construcció i de l'immobiliari a la demarcació de Barcelona durant la darrera dècada, tot analitzant els factors que incideixen més en l'evolució del sector immobiliari, amb l'objectiu de preveure'n el comportament futur. El segon monogràfic es planteja identificar i classificar les accions, les polítiques, els plans, les propostes i els programes que han tingut més impacte en el desenvolupament econòmic local al territori de Barcelona durant el darrer mandat municipal. Amb aquests dos treballs, doncs, l'*Informe* entra a fons en àmbits decisius i vitals de l'economia d'un territori que té un paper determinant en el procés de recuperació econòmica del país.

Per a la Diputació de Barcelona, que enceta ara el Pla d'actuació de mandat 2016-2019, constatar que la recuperació econòmica iniciada fa dos anys manté la seva bona marxa és, lògicament, motiu de satisfacció. Però no ens podem acontentar amb això, perquè el creixement de l'activitat no atén uns nivells que permetin percebre'l a moltes persones i empreses del territori, i és indubtable que no podrem parlar que hem superat la crisi, per més favorables que siguin les xifres, mentre hi hagi encara persones en risc d'exclusió, famílies en situació precària, empreses escanyades i milers de ciutadans i ciutadanes amb expectatives laborals massa llunyanes. Cal, doncs, que traiem les millors lliçons d'aquests bons resultats que per fi es repeteixen dos anys seguits i que les utilitzem per donar un impuls fort i durador a l'economia, conscients que ho farem en un context diferent del previ a l'esclat de la crisi. La Diputació de Barcelona serà un actor convençut, com ho ha estat en els pitjors anys de la crisi, a l'hora de donar suport al creixement del territori mitjançant la cooperació amb els governs locals.

Mercè Conesa i Pagès

Presidenta de la Diputació de Barcelona

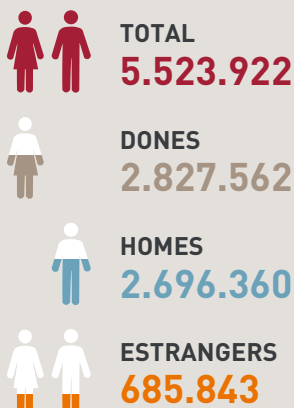
A white silhouette of the Province of Barcelona is centered on a red background. The silhouette is irregular, following the geographical shape of the province. The text "Província de Barcelona" is printed in a dark red color within the white area of the silhouette.

Província
de Barcelona

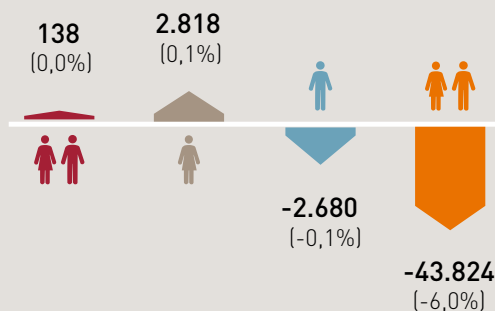
Població, 2015

Província de Barcelona

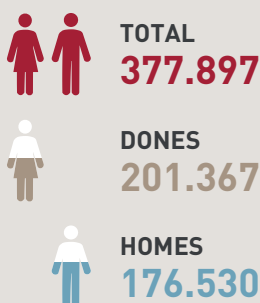

Variació interanual

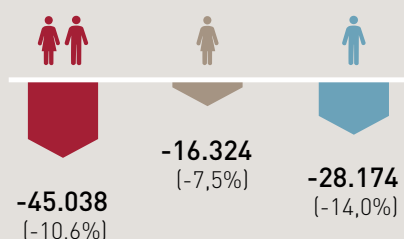

0,0%
La població es manté estable

Aturats registrats, 2015

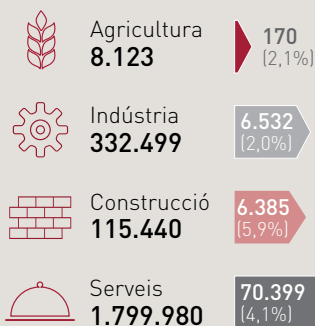
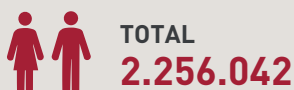

Variació interanual

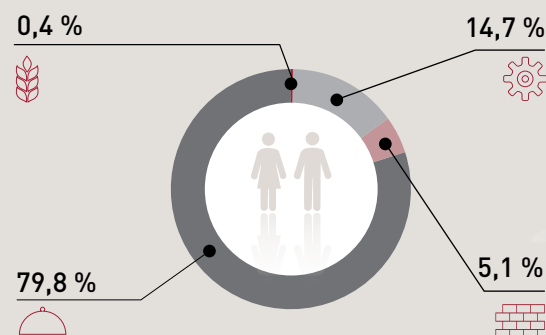

14,6%
Taxa d'atur registral

Ocupats registrats, 2015

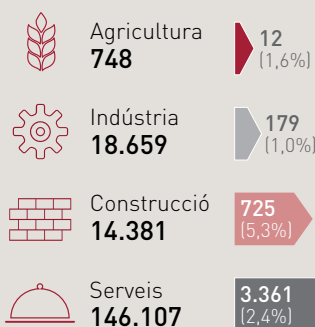

Distribució per sectors (pes %)

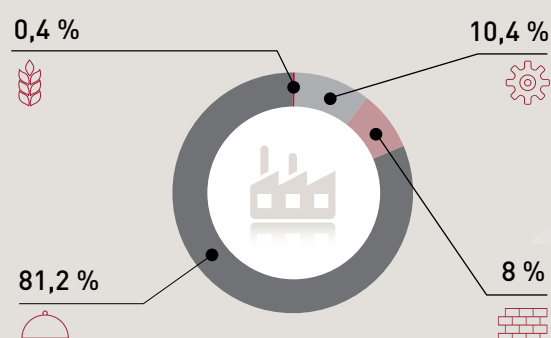

3,8%
Augmenta l'ocupació

Empreses de la província, 2015

Distribució per sectors (pes %)

2,4%
Augmenta el nombre d'empreses

Província de Barcelona

1. L'entorn de la província de Barcelona

L'any 2015, el creixement de l'**economia mundial** ha estat del 3,1%, tres dècimes inferior al experimentat durant el 2014, segons les estimacions del Fons Monetari Internacional (FMI). La causa principal que explica aquesta desacceleració a nivell mundial és l'alentiment del ritme de creixement de les economies emergents (d'un 4,6% el 2014 a un 4% el 2015). A això se suma el fet que les economies desenvolupades han mantingut un creixement relativament feble i estable (l'1,9% el 2015 enfront l'1,8% el 2014). La recessió de l'economia russa o brasilera, relacionada amb la incertesa política, els efectes de la caiguda dels preus del petroli sobre les economies productores i la confirmació de la desacceleració de l'economia xinesa són algunes de les causes principals per explicar la desacceleració de les economies emergents.

L'any 2015, el ritme de creixement mundial s'alenteix, però a diferents ritmes segons els països i les regions

Quant a les economies avançades, el creixement del PIB el 2015 ha estat moderat, impulsat sobretot per la demanda interna, en un context caracteritzat per una inflació baixa, la depreciació de l'euro enfront del dòlar i les divergències en el to de la política monetària entre els Estats Units (pujada de tipus d'interès) i la zona euro (expansiva). Concretament, l'economia de la zona euro, continua en fase de recuperació però a un ritme més lent del que seria desitjable (1,6% el 2015 enfront del 0,9% el 2014), el Regne Unit continua creixent per sobre de la mitjana de l'eurozona, però modera el seu dinamisme (des del 2,9% el 2014 al 2,2% el 2015). Finalment, l'economia dels Estats Units ha crescut un 2,4% el 2015, exactament igual que l'any anterior i el Japó registra un lleuger creixement del 0,5%, després d'haver registrat un creixement nul el 2014.

Espanya ha estat un dels països de l'eurozona que més ha crescut l'any 2015

En aquest context, el 2015 l'**economia espanyola** continua sent un dels països que més ha crescut entre les economies de l'eurozona, un 3,2%, segons l'INE. El creixement espanyol ha estat el resultat de la combinació dels ajustos estructurals i de recolzaments temporals (com són el preu de petroli, el tipus de canvi de l'euro i la política d'expansió monetària). Així, la senda de creixement del PIB espanyol

ha anat augmentant al llarg de tot l'any, fins a arribar a créixer el 3,5% interanual el 4T, accelerant la trajectòria de recuperació que es va iniciar a mitjan del 2013.

L'activitat en el conjunt de l'any ha augmentat gràcies a la recuperació de la demanda interna, amb una contribució al creixement de 3,8 punts percentuals (p.p.). Per contra, el sector exterior ha actuat com element detractor del creixement del PIB l'economia (restant 0,5 p.p.). De cara al 2016, l'FMI preveu que Espanya, tot i que moderarà el ritme de creixement, continuarà sent una de les economies desenvolupades que més creixerà, un 2,6%.

L'economia catalana continua creixent a un ritme superior al d'Espanya i al de la zona euro

El 2015, l'**economia catalana** ha consolidat la recuperació econòmica encetada a mitjan del 2013, amb un creixement del PIB català del 3,4%, el major creixement des del 2007, segons dades d'Idescat. Aquest augment del PIB ha estat superior al registrat tant a Espanya com al conjunt dels països de la zona euro (3,2% i 1,6%, respectivament). Concretament, l'economia catalana ha accelerat el seu ritme de creixement a mesura que avançava l'any fins a assolir un 3,9% interanual el darrer trimestre de l'any, la taxa més alta registrada des del primer trimestre del 2007. Aquesta consolidació econòmica s'ha recolzat tant en factors interns com externs. Els factors interns que més han contribuït al creixement han estat la creació d'ocupació i la revitalització del consum intern i de la inversió, tots ells s'han beneficiat d'una política fiscal més laxa i una renovada confiança econòmica. Així mateix, tot això s'ha continuat beneficiant per factors externs, com són la depreciació de l'euro, el descens del tipus d'interès, la baixada del preu del petroli i la política d'expansió monetària europea.

La **demanda** interna ha estat el principal motor del creixement econòmic català el 2015, ja que la demanda externa ha contribuït negativament al creixement amb una dècima, trencant amb la tendència positiva dels darrers set anys. Aquesta contribució negativa del sector exterior ha estat resultat del saldo negatiu dels fluxos econòmics amb l'estranger (-0,5%), degut sobretot al fort increment de les importacions (7,3%), ja que l'evolució de les exportacions de béns i serveis ha estat positiva i, fins i tot, més dinàmica que l'any precedent (4,8%).

Quadre 1

PIB a preus de mercat. Base 2008

(Dades corregides d'efectes estacionals i de calendari.
Taxes de variació interanual, en volum, en %)

	CATALUNYA		ESPANYA	
	2014	2015	2014	2015
PIBpm	2,0	3,4	1,4	3,2
DEMANDA				
Demanda interna (5)	1,7	4,0	1,6	3,8
Despesa en consum de les llars	1,4	3,6	1,2	3,1
Despesa en consum de les adm. Públiques (1) (5)	0,0	3,3	0,0	2,6
Formació Bruta de Capital (2)	4,0	5,7	4,8	7,0
Saldo exterior (3) (4) (5)	0,5	-0,1	-0,2	-0,5
Exportacions totals de béns i serveis	4,0	4,8	5,1	5,4
Importacions totals de béns i serveis	7,5	7,3	6,4	7,5
OFERTA				
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	5,9	-1,2	-3,7	1,9
Indústria	1,5	2,7	1,2	3,4
Construcció	-2,5	3,4	-2,1	5,2
Serveis	2,5	3,6	1,9	3,1

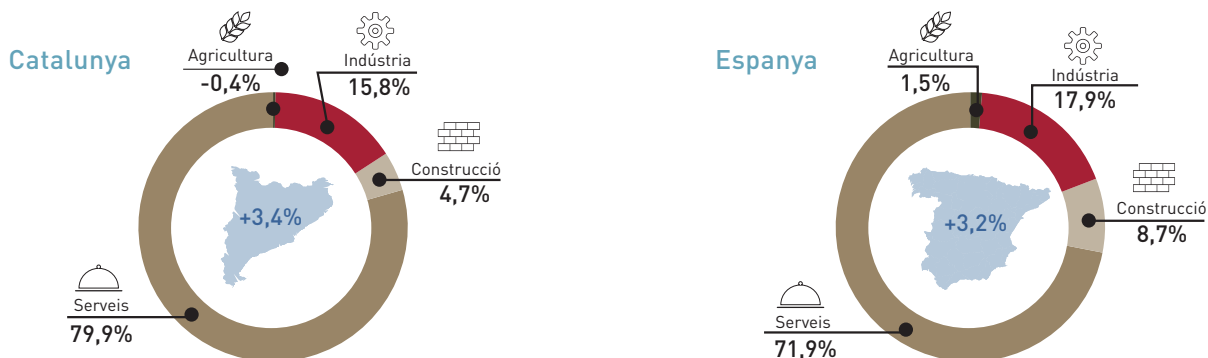
Font: Idescat i INE

- (1) Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat de lucre al servei de les llars.
- (2) Inclou la variació d'existències.
- (3) La dada de Catalunya inclou el saldo amb l'estranger i amb la resta d'Espanya.
- (4) Aportació al creixement del PIB.
- (5) La dada d'Espanya ha estat calculada per l'Idescat, a partir de l'informació publicada per l'INE, per facilitar la comparabilitat

Els serveis, la indústria i la construcció han registrat una evolució molt positiva de l'activitat

Gràfic 1

Aportacions dels sectors al creixement anual del PIB. Any 2015 (en percentatge)

Font: Idescat

Quant als components de la demanda interna, tots han fet una aportació positiva al creixement del PIB, canviant completament la tendència d'anys anteriors i assolint taxes similars a les anteriors a l'etapa de recessió. És a dir, la revifada de la demanda interna ha estat protagonitzada tant pel consum, públic o privat –afavorit en gran part per la recuperació del mercat de treball i l'estabilitat dels preus–, com de la inversió – especialment en construcció, que es positiva per primer cop des de l'inici de la crisi.

El principal motor del creixement continua sent la demanda interna

Pel que fa als components de l'**oferta**, tots els sectors registren una evolució positiva de la seva activitat el 2015, excepte el sector primari. Els serveis i la construcció són els sectors que han experimentat una evolució més positiva (3,6% i 3,4%, respectivament) i la indústria s'ha quedat en el 2,7%. Cal esmentar que per a la construcció aquest ha estat el primer creixement de l'activitat des del 2007, tant a Catalunya com a Espanya, materialitzant així el canvi de tendència del sector que es va començar a albirar a finals de l'any anterior. En canvi, l'agricultura ha revertit el seu creixement del 5,9% registrat el 2014 al -1,2% el 2015. Tenint en compte el pes relatiu de cada sector, els serveis continuen sent el sector tractor de l'economia, amb una contribució de gairebé el 80% al creixement del VAB total de Catalunya, vers el 72% del total de l'Estat.

2. La província de Barcelona

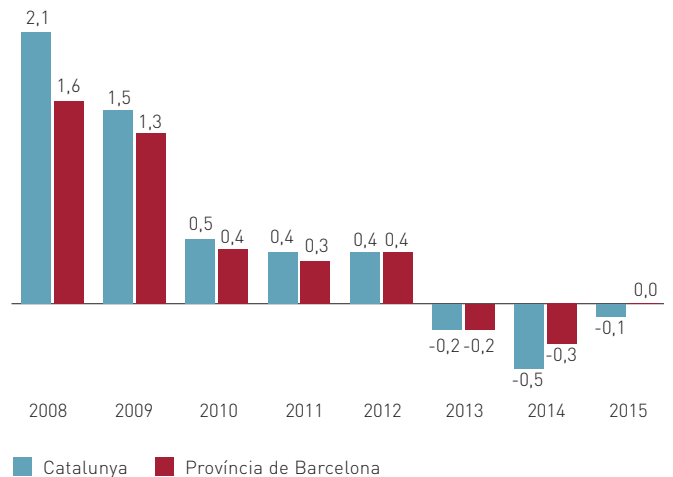
La **població** a la província de Barcelona pràcticament s'ha mantingut idèntica a l'any anterior, situant-se en 5.523.922 persones, segons dades de l'INE a 1 de gener de 2015. Aquesta xifra suposa un minso augment de 138 persones, però trenca la tendència negativa encetada al 2012 i es contraposa a la lleugera caiguda registrada al conjunt de Catalunya (el -0,1%). Per tant, el pes relatiu de la població de la província sobre el total català ha augmentat lleugerament, del 73,5% el 2014 al 73,6% el 2015. L'augment de la població a la província de Barcelona s'ha produït gràcies al creixement de la població espanyola (0,9%), que ha pogut compensar la forta disminució de la població estrangera (-6%).

Segons les projeccions de població de l'Idescat (escenari mitjà), en cas de mantenir-se les tendències demogràfiques actuals la població de la província es mantindria d'aquí a deu anys. Tanmateix, la població de la província tendirà a un patró d'estretament de la proporció de població compresa sobretot en el tram en edat de treballar d'entre els 25 i els 44 anys i en el tram dels més joves (de 0 a 9 anys); i, per contra, la proporció s'ampliarà a la resta de població, tal i com es pot veure a la figura piramidal. Per aquest motiu, l'índex d'envelliment augmentarà de forma considerable de 111 el 2015 a 148 el 2025 –és a dir, per cada 100 joves menors de 16 anys hi haurà 148 persones més grans de 64 anys el 2025. Cal esmentar que al llarg de l'última dècada el rejoeniment de la població ha obeït en gran mesura a l'arribada de població estrangera, amb una edat mitjana de 32,8 anys (front els 43,5 anys de la població de nacionalitat espanyola) i amb una estructura per edats molt diferent a l'autòctona –el 2015, el 81% dels immigrants es trobava en edat de treballar (entre 16 i 64 anys) vers el 63% de la població espanyola.

La població estrangera resident a la província ha continuat accelerant la seva caiguda el 2015 per cinquè any consecutiu, fins a les 685.843 persones. Aquesta xifra suposa una disminució del 15% respecte als estrangers que hi havia l'any 2010, i situa la taxa d'estrangeria en el 12,4% el 2015. Aquest fenomen obeeix en gran part a que alguns estrangers han optat per tornar al seu país d'origen o a un altre a la recerca de feina, però també respon als estrangers que s'han nacionalitzat.

Gràfic 2

Taxes de variació de la població total (en percentatge)

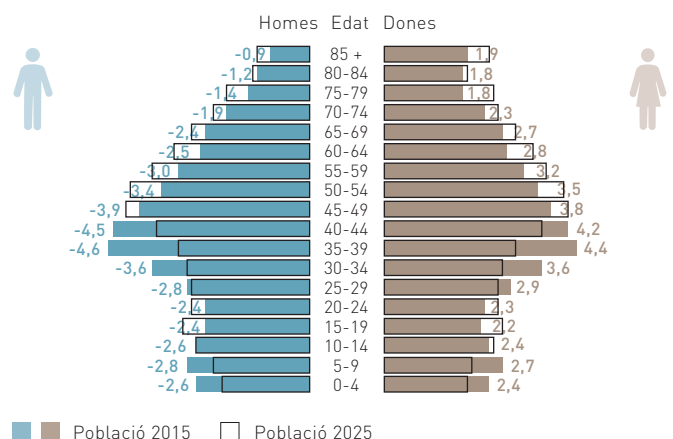

Font: idescat i INE

El 2015 la població de la província s'ha mantingut pràcticament estable

Gràfic 3

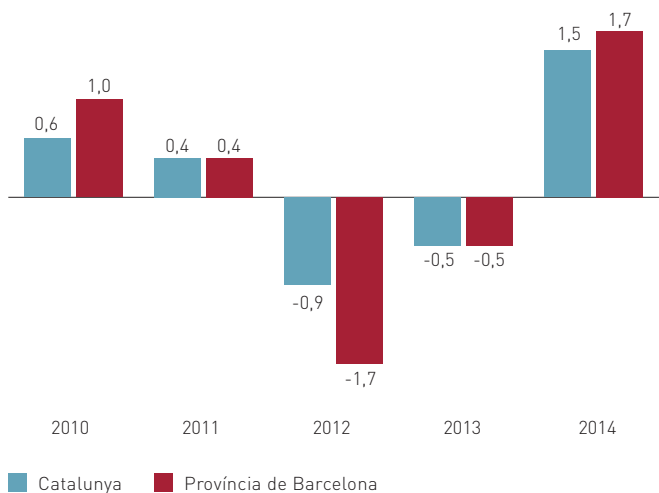
Piramide d'edats de la província de Barcelona, 2015-2025 (en percentatge)

Font: Idescat. Projeccions de població 2013-2051. Escenari mitjà

Gràfic 4

Taxes reals de variació del Valor Afegit Brut (VAB)* (en percentatge)

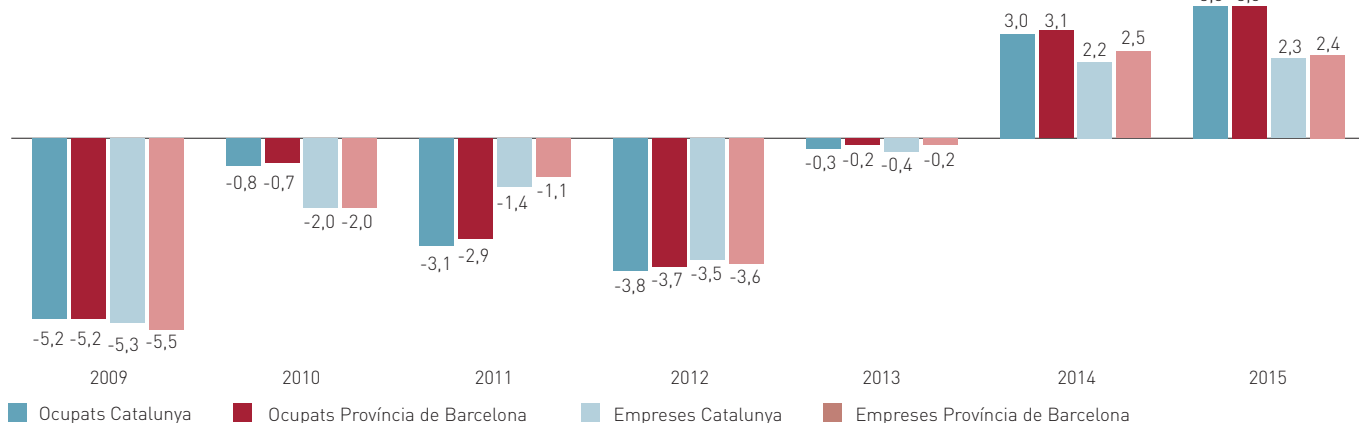
Font: CatalunyaCaixa i Idescat

* en termes reals

El teixit empresarial ha crescut per segon any consecutiu des del 2007, a un ritme similar a l'any anterior

Gràfic 5

Taxes de variació interanual dels ocupats i empreses (en percentatge)

Font: Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya

Aquest darrer fet, les nacionalitzacions d'estrangers, ha comportat un augment en el percentatge d'espanyols nascuts a l'estranger (del 5,3% el 2014 al 6,1% el 2015) i al seu torn ha estat un dels motius principals del creixement de la població amb nacionalitat espanyola el 2015. En paral·lel, es comptabilitzen gairebé 190.000 persones nascudes a la província que han emigrat a l'estranger, segons les dades del padró d'espanyols residents a l'estranger (PERE) a 1 de gener del 2015. El nombre de barcelonins que ha marxat a viure a l'estranger continua augmentant des del 2009, a un ritme anual mitjà del 9%, i la majoria d'aquests tenen com a destí algun país d'Europa.

En un context nacional de consolidació de l'activitat, el **VAB** real de la província de Barcelona va créixer l'1,7% el 2014 (darrera dada disponible), dues dècimes més que el conjunt de Catalunya, segons les darreres dades de l'Anuari econòmic comarcal de CatalunyaCaixa. Pel que fa als sectors, es registra una millora generalitzada, però de diferents intensitats: moderada expansió terciària i industrial (1,9% i 1,8%, respectivament) i suavització de la caiguda en la construcció (-2,1%).

En línia amb el creixement de l'activitat, les **empreses** de la província de Barcelona han crescut el 2,4% el 2015, per segon any consecutiu des de l'inici de la crisi, segons les dades de la Seguretat Social. La millora en l'evolució del teixit empresarial ha obeït principalment al sector dels serveis, atès a la seva importància (representa el 81% del total empreses) i al seu creixement (el 2,4%). Així mateix, la resta de sectors productius també han registrat un augment del nombre d'empreses.

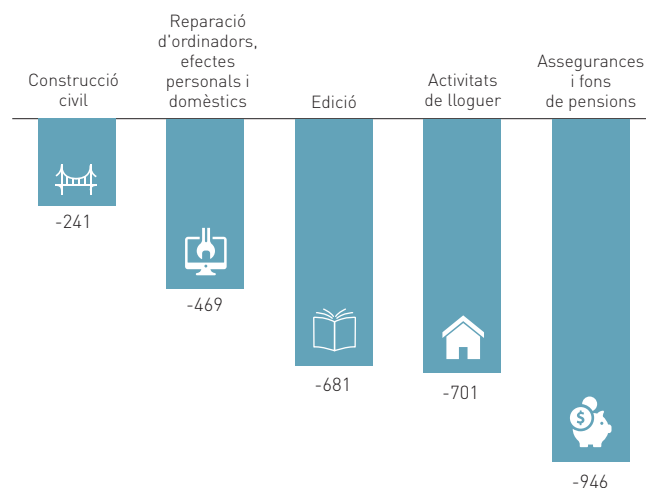
Pel que fa al **mercat de treball**, les dades confirmen l'any 2015 com el millor any des del començament de la crisi: es continua creant ocupació i reduint el nombre d'aturats, i a més amb més intensitat que l'any anterior. Així, segons l'Enquesta de Població Activa (EPA), el 2015 l'ocupació a la província ha crescut l'1,4% interanual, per segon cop consecutiu des de l'inici de la crisi, pràcticament el mateix que el conjunt de Catalunya (l'1,5%). Malgrat aquesta evolució favorable, les xifres del 2015 encara es troben lluny de tornar als registres d'abans de la crisi, sobretot per a l'agricultura i la construcció.

Anàlogament, el nombre d'afiliats a la Seguretat Social també ha seguit una evolució positiva, i a més ha crescut amb més intensitat que l'any anterior i que l'ocupació estimada per l'EPA de l'INE. Més concretament, els afiliats al règim general i autònoms han crescut un 3,8% al conjunt de la demarcació. A l'igual que ha succeït al conjunt del Principat, el creixement ha estat superior entre els assalariats (el 4,3%), que entre els autònoms, on el creixement ha estat de l'1,6%. Els serveis, amb un creixement del 4,1%, han estat sens dubte l'element tractor de l'embranchada de les afiliacions, amb una aportació neta del 84% dels nous afiliats a la demarcació, situant la seva contribució al creixement global dels afiliats en 3,24 punts percentuals. Quant a la indústria, el nombre d'afiliats ha augmentat un 2% respecte a l'any anterior. Per últim, la construcció destaca per ser el sector on més han crescut els afiliats en termes relatius, el 5,9% el 2015.

Pel que fa als subsectors, hi ha hagut un creixement del nombre d'ocupats en la gran majoria de branques (73 d'un total de 88 branques), però els cinc que han crescut més pertanyen al sector terciari (vegeu gràfic 7). D'altra banda, els ocupats de les cinc principals branques de serveis i de la indústria amb més pes relatiu en l'estructura productiva de Barcelona –que proporcionen feina al 35% i al 7% del total de treballadors de la província, respectivament– ha estat positiva en tots els casos, excepte en la fabricació de vehicles de motor, on el nombre d'ocupats disminueix lleugerament (un 0,1%). L'evolució positiva que s'observa en el mercat laboral per sectors també s'ha fet evident en l'evolució dels ocupats atenent a la intensitat tecnològica o el grau de coneixement necessari per realitzar les activitats. Així, els ocupats d'aquestes activitats han crescut un 5% el 2015 vers el 3% de l'any anterior.

Gràfic 6

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació Província de Barcelona, 2015 (absoluts)

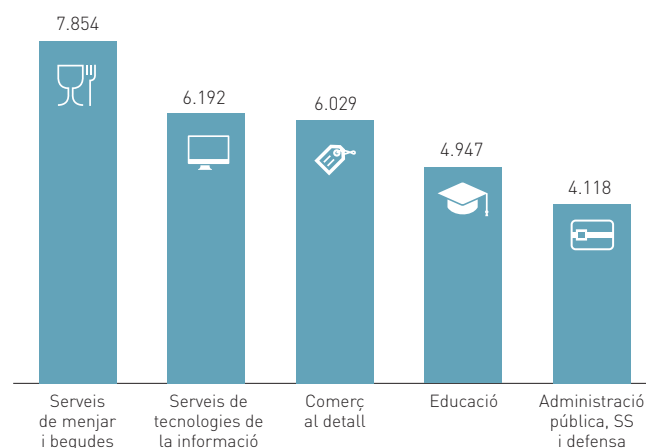

Font: Seguretat Social

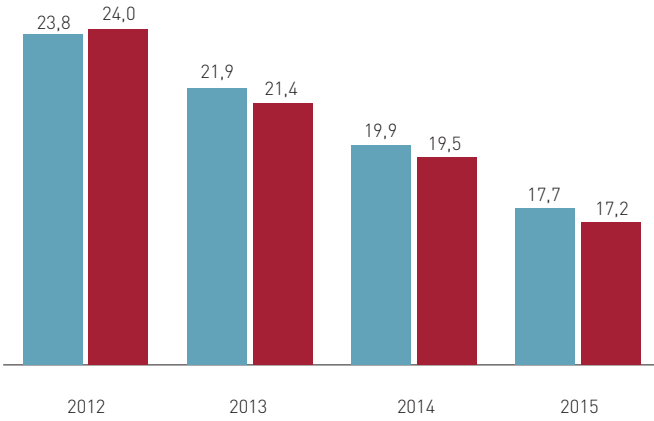
El nombre d'afiliats a la Seguretat Social ha augmentat per segon any consecutiu, sobretot per la creació d'ocupació al sector serveis i la reactivació a la construcció

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació Província de Barcelona, 2015 (absoluts)

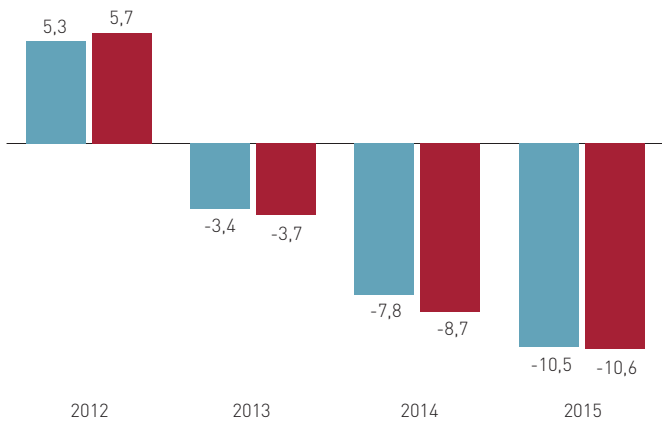
Font: Seguretat Social

Gràfic 8**Taxa d'atur estimada, quart trimestre** (en percentatge)

■ Catalunya ■ Província de Barcelona

Font: EPA (INE)

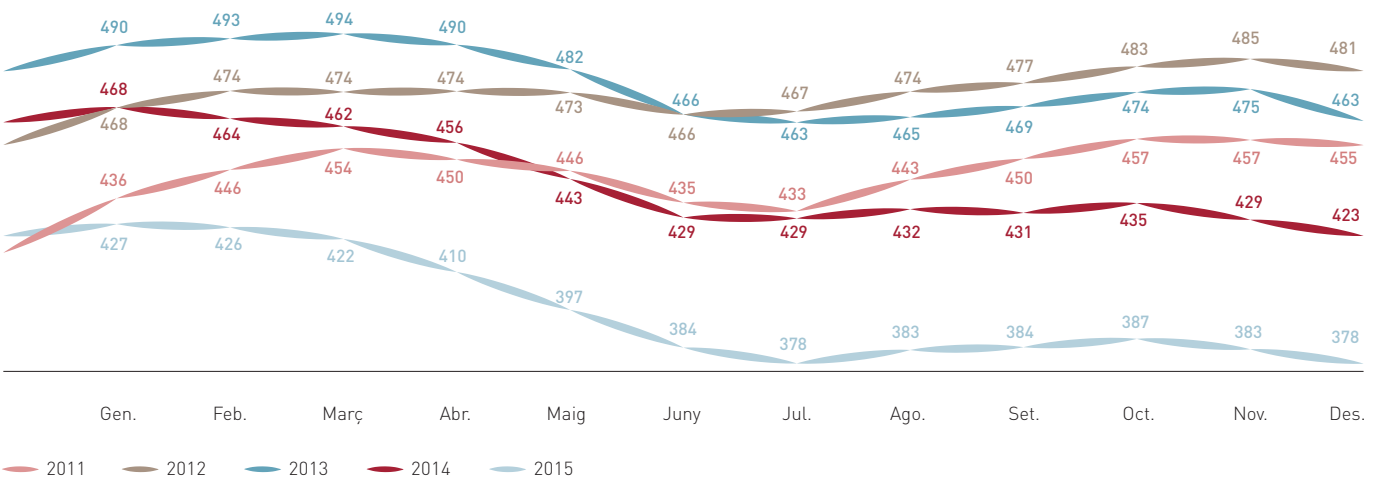
Paral·lelament a la conjuntura favorable del ocupats i del teixit empresarial, el nombre d'**aturats** registrats a la província de Barcelona ha disminuït per tercer any consecutiu, i a més ho ha fet de manera més intensa que els dos anys precedents (-10,6% respecte al 2014, percentatge molt similar al conjunt de Catalunya). Així, el nombre d'aturats registrats a les oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) ha anat disminuint durant el transcurs de l'any fins a situar-se en 378 mil aturats a finals del 2015, el mínim des de l'any 2009. Com a conseqüència, la taxa

Gràfic 9**Variació anual de l'atur registral** (en percentatge)

■ Catalunya ■ Província de Barcelona

Font: Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC)

d'atur registral es continua reduint, fins al 14,6% el 2015, gairebé dos punts percentuals menys que l'any anterior. Aquesta és la taxa més baixa que es registra a la província des del 2009, si bé encara està lluny de l'11,8% del 2008, just abans de la crisi. Així mateix, segons l'EPA, la taxa d'atur estimada ha disminuït progressivament a mesura que avançava l'any fins a situar-se en el 17,15% el quart trimestre (vers el 17,73% del conjunt de Catalunya), ja que els aturats disminueixen en major mesura que la població activa. Aquesta és la taxa més baixa dels darrers 5 anys.

Gràfic 10**Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Província de Barcelona, 2011-2015** (en milers)

Font: Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya

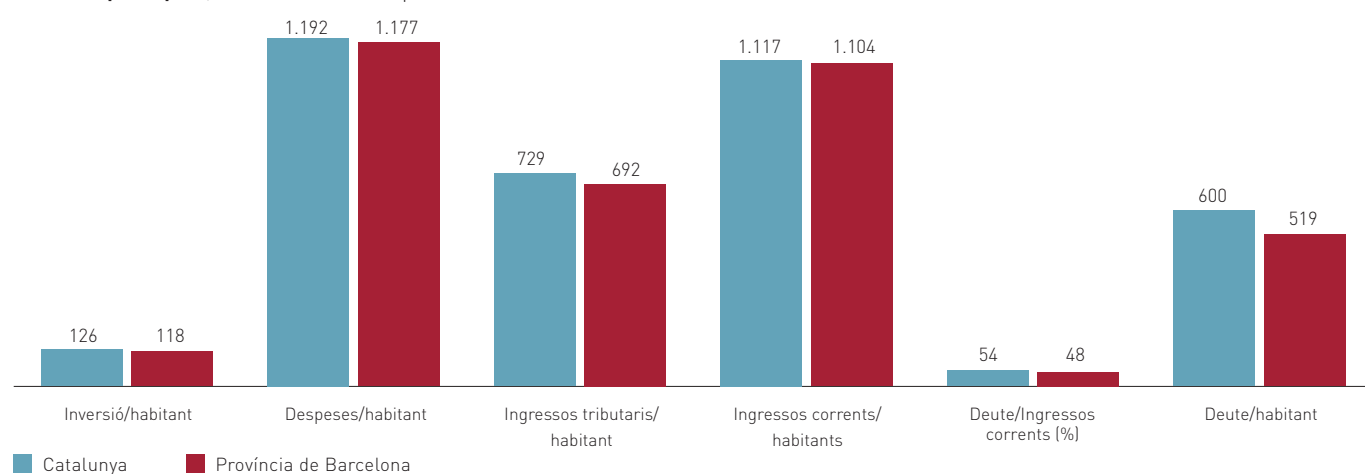
El 2015, els **beneficiaris de prestacions** per desocupació –treballadors en situació legal de desocupació que reben alguna de les següents prestacions: contributives, assistencials econòmiques, renda activa d’inserció laboral i programes d’activació per a l’ocupació– han disminuït una mica més a la província que al conjunt de Catalunya (–14,4% i –13,7%, respectivament), per aquest motiu el pes dels beneficiaris de la província en el conjunt de Catalunya s’ha reduït lleugerament (del 69,9% el 2014 al 69,3% el 2015). La taxa de cobertura de les prestacions –percentatge d’aturats que reben prestacions d’atur, sense tenir en compte els aturats sense ocupació anterior– s’ha situat en el 57,9% a la província, la qual cosa ha suposat una reducció de 2,3 punts percentuals respecte al 2014. Això ha estat degut a que la disminució dels beneficiaris de prestacions ha estat més intensa que la dels aturats.

Els **contractes de treball** signats subscrits a la província de Barcelona el 2015 ha superat la xifra de 2 milions (l’11,2% més que el 2014 i el 75% del total de contractes signats a Catalunya), tornant així a nivells del 2007. L’augment de la contractació a la província va provenir sobretot dels contractes indefinits (que van créixer el 10,6%) –atès al seu important pes relatiu sobre el total de contractes, són gairebé el 87%–, però també de l’augment dels contractes temporals (15,5%). Tots els grans sectors productius han registrat un augment anual dels contractes signats, destacant la indústria (amb un creixement relatiu del 18,5% respecte al 2014) i la construcció (el 14%).

Pel que fa a les **finances públiques**, tant els ingressos com les despeses pressupostades pels municipis corresponents a l’exercici 2015 han disminuït un 0,9% anual a la província de Barcelona (vers el –0,2% en ambdós conceptes al conjunt de Catalunya). L’any anterior es va donar una situació diferent, ja que les despeses augmentaven a un major ritme que els ingressos. Quant als ràtios de les finances públiques per habitant (inversió, despeses, ingressos tributaris, ingressos corrents i deute), tots han estat lleugerament inferiors a la província que al conjunt del Principat. Pel que fa a les dades de deute viu, el 2015 el deute ha continuat disminuint per tercer any consecutiu, tant a la província com a Catalunya, però aquest darrer any ho ha fet amb més intensitat (–12% el 2015, –9,2% el 2014 i –7,8% el 2013 a la província).

El 2015 els ingressos i les despeses pressupostats pels municipis han disminuït. El deute viu també disminueix per tercer any consecutiu, però aquest darrer any ho fa amb més intensitat

Gràfic 11
Finances públiques, 2015 (ratios euros per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d’Hisenda i Administracions Públiques

El 2015 hi ha una clara tendència alcista dels indicadors de demanda i d'oferta al sector turístic de la província

Els indicadors oficials d'**evolució turística** de la província de Barcelona per al 2015 han estat clarament positius. És evident, però, que l'heterogeneïtat de les comarques que l'integren suposa uns resultats dispars que a vegades no segueixen la tendència provincial. Per tant, els resultats s'han d'interpretar de forma general i tenint en compte que no sempre representen les petites realitats d'evolució turística que succeeixen en zones d'interior, de costa i destinacions urbanes. Cal esmentar, que en aquest anàlisi no es consideren les dades d'oferta i demanda de la comarca del Barcelonès, degut a la distorsió que produeixen en el global dels indicadors provincials.

L'any 2015, la província ha registrat un total de 4.804 establiments i 130.078 places d'allotjament entre hotels, càmpings, establiments de turisme rural, apartaments turístics i habitatges d'ús turístic (HUTs). Respecte a l'any anterior, el nombre d'establiments s'ha estabilitzat en el conjunt de la província i les places pràcticament s'han mantingut estables als hotels i els càmpings, mentre que al turisme rural es registra un augment més elevat (2,9%). Per tipus d'allotjament, l'oferta de places ha estat concretament de 63.758 en hotels (+0,03% respecte al 2014), 44.026 en càmpings (+0,06%), 4.934 en establiments de turisme rural (+2,87%), 2.332 en apartaments i 15.028 en HUTs.

Quadre 2 Indicadors de l'activitat turística a la Província de Barcelona, 2014-2015

	Província de Barcelona*		
	2014	2015	% Var. 2014-2015**
Places en establiments hotelers	63.736	63.758	0,0
Places en càmpings	43.998	44.026	0,1
Places en establiments de turisme rural	4.797	4.934	2,9
Places en apartaments turístics	nd	2.332	nc
Places en HUTs	nd	15.028	nc
Nombre de viatgers allotjats en hotels	3.268.301	3.291.265	0,7
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	614.472	643.338	4,7
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	86.909	100.506	15,6
Nombre de pernoctacions en hotels	9.507.077	9.744.631	2,5
Nombre de pernoctacions en càmpings	2.361.205	2.588.930	9,6
Nombre de pernoctacions en establiments de turisme rural	255.795	292.607	14,4
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	67	71	3,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	46	46	-0,1
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	20	22	1,8
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)	5.166.035	5.398.352	4,5

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

*sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **la variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals nd: Dada no disponible nc: Dada no computable

Pel que fa a la demanda s'observa una continuïtat en la tendència creixent tant del nombre de turistes com de pernoctacions l'any 2015. Així, s'han registrat un total de 4.035.109 turistes (+1,6%) i 12.626.168 pernoctacions (+4,1%), la qual cosa suposa una major estada mitjana en hotels i càmpings i un grau d'ocupació més elevat en hotels i turisme rural.

En relació amb la distribució dels turistes i pernoctacions per tipologies d'allotjament, els hotels representen la major part dels dos conceptes, al voltant del 80% del total, amb 3,3 milions de turistes (+0,7% respecte al 2014) i 9,7 milions de pernoctacions (+2,5%). Així, augmenta l'estada mitjana als hotels (situant-se en les 2,71 nits) i el grau d'ocupació, arribant al 70,9%. Els càmpings, per la seva banda, registren una evolució encara més positiva, amb un notable augment dels viatgers, però sobretot de les pernoctacions (un 4,7% i un 9,6%, respectivament). En conseqüència l'estada mitjana en aquesta tipologia també creix fins a les 4,02 nits; l'ocupació, però, es manté pràcticament estable (entorn al 46%). Per últim, els establiments de turisme rural són els que presenten una millor evolució, amb un total de 100.506 turistes (+15,6%) i 292.607 pernoctacions (+14,4%), l'ocupació creix pràcticament 2 punts percentuals i se situa en el 22%; l'estada mitjana, però, es redueix lleugerament fins a les 2,91 nits.

La recaptació de la taxa turística al conjunt de la província de Barcelona ha augmentat fins als 5.398.352 euros, un 4,5% més respecte a l'any anterior.

Recull estadístic. Província de Barcelona

	Província		Catalunya		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Província	Catalunya	2014	2015
Entorn								
Nombre de municipis		311		947				32,8%
Superfície total (km²)		7.726,4		32.106,5				24,1%
Superfície mitjana municipal (km²)		24,84		33,90				nc
Demografia								
Població Total	5.523.784	5.523.922	7.518.903	7.508.106	0,0%	-0,1%	73,5%	73,6%
Densitat (hab/km²)	715	715	234	234	0,0%	-0,1%	nc	nc
Homes	2.699.040	2.696.360	3.701.740	3.691.745	-0,1%	-0,3%	72,9%	73,0%
Dones	2.824.744	2.827.562	3.817.163	3.816.361	0,1%	0,0%	74,0%	74,1%
Població de menys de 16 anys	912.338	913.568	1.253.785	1.253.854	0,1%	0,0%	72,8%	72,9%
Població potencialment activa (16-64)	3.620.009	3.599.618	4.927.835	4.892.635	-0,6%	-0,7%	73,5%	73,6%
Població de 65 anys i més	991.437	1.010.736	1.337.283	1.361.617	1,9%	1,8%	74,1%	74,2%
Projecció Població 2015-2025	5.523.784	5.471.422	7.390.937	7.434.033	-0,9%	0,6%	74,7%	73,6%
Pob. resident a l'estranger	172.270	188.325	221.444	242.070	9,3%	9,3%	77,8%	77,8%
Índex de dependència global	52,6	53,5	52,6	53,5	0,9pp	0,9pp	nc	nc
Índex d'envelliment	108,7	110,6	106,7	108,6	2,0pp	1,9pp	nc	nc
Nacionalitat espanyola	4.794.117	4.838.079	6.429.689	6.480.037	0,9%	0,8%	74,6%	74,7%
Nacionalitat estrangera	729.667	685.843	1.089.214	1.028.069	-6,0%	-5,6%	67,0%	66,7%
Taxa d'estrangeria total	13,2%	12,4%	14,5%	13,7%	-0,8pp	-0,8pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	10,2%	9,4%	10,6%	10,0%	-0,7pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	123.404	113.711	193.510	179.028	-7,9%	-7,5%	63,8%	63,5%
Població potencialment activa (16-64)	587.923	552.917	861.901	814.011	-6,0%	-5,6%	68,2%	67,9%
Població de 65 anys i més	18.340	19.215	33.803	35.030	4,8%	3,6%	54,3%	54,9%
Àfrica	175.111	164.670	306.825	290.844	-6,0%	-5,2%	57,1%	56,6%
Amèrica	232.415	200.191	291.277	253.340	-13,9%	-13,0%	79,8%	79,0%
Àsia	118.403	118.307	140.244	140.086	-0,1%	-0,1%	84,4%	84,5%
Europa	203.112	202.038	350.138	343.047	-0,5%	-2,0%	58,0%	58,9%
Unió Europea	167.071	163.998	289.723	280.266	-1,8%	-3,3%	57,7%	58,5%
Resta del món	626	637	730	752	1,8%	3,0%	85,8%	84,7%
5 principals nacionalitats (província)	289.289	279.679	468.136	450.948	-3,3%	-3,7%	61,8%	62,0%
Marroc	133.028	124.470	226.818	214.250	-6,4%	-5,5%	58,6%	58,1%
Xina	41.092	42.920	49.773	51.510	4,4%	3,5%	82,6%	83,3%
Itàlia	40.492	40.745	48.857	48.733	0,6%	-0,3%	82,9%	83,6%
Paquistàn	39.675	37.981	44.449	42.787	-4,3%	-3,7%	89,3%	88,8%
Rumania	35.002	33.563	98.239	93.668	-4,1%	-4,7%	35,6%	35,8%
Activitat Econòmica								
Nombre d'empreses	175.618	179.895	243.017	248.678	2,4%	2,3%	72,3%	72,3%
Agricultura	736	748	2.317	2.401	1,6%	3,6%	31,8%	31,2%
Indústria	18.480	18.659	24.955	25.234	1,0%	1,1%	74,1%	73,9%
Construcció	13.656	14.381	20.716	21.781	5,3%	5,1%	65,9%	66,0%
Serveis	142.746	146.107	195.029	199.262	2,4%	2,2%	73,2%	73,3%
Dimensió mitjana	10,2	10,4	9,5	9,7	0,2	0,2	nc	nc
Agricultura	3,2	3,4	3,4	3,4	0,2	0,0	nc	nc
Indústria	15,9	16,0	15,8	15,8	0,2	0,0	nc	nc
Construcció	4,8	5,0	4,7	4,7	0,1	0,0	nc	nc
Serveis	10,0	10,3	9,3	9,3	0,2	0,0	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	124.294	126.994	170.887	174.542	2,2%	2,1%	72,7%	72,8%
Comerç detall, exc. vehicles motor	27.762	28.125	38.628	38.985	1,3%	0,9%	71,9%	72,1%
Serveis de menjar i begudes	16.423	16.931	24.071	24.760	3,1%	2,9%	68,2%	68,4%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	14.842	14.995	18.983	19.163	1,0%	0,9%	78,2%	78,2%
Activitats especialitzades construcció	8.137	8.589	11.860	12.539	5,6%	5,7%	68,6%	68,5%
Activitats immobiliàries	7.157	7.474	8.738	9.166	4,4%	4,9%	81,9%	81,5%
Altres activitats de serveis personals	6.997	7.240	9.561	9.842	3,5%	2,9%	73,2%	73,6%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	6.492	6.481	8.479	8.483	-0,2%	0,0%	76,6%	76,4%
Transport terrestre i per canonades	5.659	5.678	8.094	8.164	0,3%	0,9%	69,9%	69,5%
Educació	5.346	5.513	7.032	7.259	3,1%	3,2%	76,0%	75,9%
Construcció d'immobles	5.022	5.299	8.153	8.548	5,5%	4,8%	61,6%	62,0%
Activitats sanitàries	5.057	5.150	6.639	6.751	1,8%	1,7%	76,2%	76,3%
Venda i reparació de vehicles motor	4.273	4.411	6.590	6.820	3,2%	3,5%	64,8%	64,7%
Llars que ocupen personal domèstic	4.357	4.275	5.297	5.199	-1,9%	-1,9%	82,3%	82,2%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	3.618	3.630	4.597	4.651	0,3%	1,2%	78,7%	78,0%
Activitats associatives	3.152	3.203	4.165	4.212	1,6%	1,1%	75,7%	76,0%

Recull estadístic. Província de Barcelona (Continuació)

	Província		Catalunya		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Província	Catalunya	2014	2015
							Província/Catalunya	
Mercat de treball								
Ocupats	2.172.556	2.256.042	2.847.680	2.955.824	3,8%	3,8%	76,3%	76,3%
Assalariats	1.796.346	1.873.656	2.314.940	2.415.835	4,3%	4,4%	77,6%	77,6%
Autònoms	376.210	382.386	532.740	539.989	1,6%	1,4%	70,6%	70,8%
15 Principals sectors d'activitat	1.358.328	1.412.129	1.786.011	1.857.106	4,0%	4,0%	76,1%	76,0%
Comerç detall, exc. vehicles motor	238.846	244.873	316.334	324.187	2,5%	2,5%	75,5%	75,5%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	149.933	153.310	186.298	190.555	2,3%	2,3%	80,5%	80,5%
Serveis de menjar i begudes	130.330	138.185	178.884	189.138	6,0%	5,7%	72,9%	73,1%
Activitats sanitàries	132.536	136.349	168.841	174.119	2,9%	3,1%	78,5%	78,3%
Educació	121.241	126.177	149.125	155.125	4,1%	4,0%	81,3%	81,3%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	120.686	124.804	171.154	178.065	3,4%	4,0%	70,5%	70,1%
Activitats especialitzades construcció	73.258	77.091	105.233	110.313	5,2%	4,8%	69,6%	69,9%
Serveis a edificis i de jardineria	72.513	75.320	91.933	95.815	3,9%	4,2%	78,9%	78,6%
Transport terrestre i per canonades	70.033	71.403	92.742	95.239	2,0%	2,7%	75,5%	75,0%
Activitats administratives d'oficina	48.577	52.509	53.889	58.595	8,1%	8,7%	90,1%	89,6%
Serveis de tecnologies de la informació	41.936	48.128	45.504	52.168	14,8%	14,6%	92,2%	92,3%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	45.706	46.440	58.890	60.097	1,6%	2,0%	77,6%	77,3%
Altres activitats de serveis personals	40.544	42.777	53.853	56.594	5,5%	5,1%	75,3%	75,6%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	36.453	37.677	46.835	48.301	3,4%	3,1%	77,8%	78,0%
Indústries de productes alimentaris	35.736	37.086	66.496	68.795	3,8%	3,5%	53,7%	53,9%
Agricultura	7.953	8.123	32.453	32.481	2,1%	0,1%	24,5%	25,0%
Indústria	325.967	332.499	438.732	448.290	2,0%	2,2%	74,3%	74,2%
Construcció	109.055	115.440	162.007	170.660	5,9%	5,3%	67,3%	67,6%
Serveis	1.729.581	1.799.980	2.214.488	2.304.393	4,1%	4,1%	78,1%	78,1%
Sectors clau	783.540	807.291	1.053.653	1.086.008	3,0%	3,1%	74,4%	74,3%
Sectors estratègics	381.910	405.946	451.936	479.783	6,3%	6,2%	84,5%	84,6%
Sectors impulsors	508.021	529.225	699.130	726.612	4,2%	3,9%	72,7%	72,8%
Sectors independents	499.085	513.580	642.961	663.421	2,9%	3,2%	77,6%	77,4%
Activitats d'alt contingut tecnològic¹	199.474	209.368	233.201	244.542	5,0%	4,9%	85,5%	85,6%
Ind. Tecnologia alta	24.508	25.050	27.127	27.785	2,2%	2,4%	90,3%	90,2%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	94.477	95.552	115.004	116.673	1,1%	1,5%	82,2%	81,9%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	78.687	81.025	106.248	93.267	3,0%	-12,2%	74,1%	86,9%
Ind. Tecnologia baixa	106.858	109.292	159.179	162.924	2,3%	2,4%	67,1%	67,1%
Serveis basats en el coneixement	803.903	841.849	1.012.510	1.059.834	4,7%	4,7%	79,4%	79,4%
Serveis de tecnologia alta-punta	80.489	88.766	91.070	100.084	10,3%	9,9%	88,4%	88,7%
Serveis no basats en el coneixement	925.732	958.187	1.201.978	1.244.559	3,5%	3,5%	77,0%	77,0%
Aturats registrats	422.935	377.897	575.948	515.668	-10,6%	-10,5%	73,4%	73,3%
Homes	205.244	176.530	282.782	243.556	-14,0%	-13,9%	72,6%	72,5%
Dones	217.691	201.367	293.166	272.112	-7,5%	-7,2%	74,3%	74,0%
Nacionals	351.939	313.922	462.621	412.797	-10,8%	-10,8%	76,1%	76,0%
Estrangers	70.996	63.975	113.327	102.871	-9,9%	-9,2%	62,6%	62,2%
Agricultura	5.023	4.641	14.890	13.626	-7,6%	-8,5%	33,7%	34,1%
Indústria	61.622	52.133	78.476	66.481	-15,4%	-15,3%	78,5%	78,4%
Construcció	48.573	39.187	68.808	55.281	-19,3%	-19,7%	70,6%	70,9%
Serveis	283.562	259.118	381.126	349.358	-8,6%	-8,3%	74,4%	74,2%
Sense ocupació anterior	24.155	22.818	32.648	30.922	-5,5%	-5,3%	74,0%	73,8%
Població activa local estimada	2.562.690	2.588.325	3.422.151	3.453.905	1,0%	0,9%	74,9%	74,9%
Taxa d'atur registral	16,5%	14,6%	16,8%	14,9%	-1,9pp	-1,9pp	nc	nc
Homes	15,6%	13,3%	15,9%	13,6%	-2,3pp	-2,3pp	nc	nc
Dones	17,4%	15,9%	17,8%	16,4%	-1,5pp	-1,4pp	nc	nc
Nombre de contractes total	1.829.394	2.034.466	2.441.617	2.731.815	11,2%	11,9%	74,9%	74,5%
Beneficiaris de prestacions	240.411	205.756	343.800	296.871	-14,4%	-13,7%	69,9%	69,3%
Taxa Cobertura Prestacions	60,3%	57,9%	63,3%	61,2%	-2,3pp	-2,1pp	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	139.328	141.132	304.026	306.515	1,3%	0,8%	45,8%	46,0%
Places en càmpings	43.998	44.026	269.838	269.487	0,1%	-0,1%	16,3%	16,3%
Places en establiments de turisme rural	4.797	4.934	18.130	18.482	2,9%	1,9%	26,5%	26,7%
Places en apartaments turístics	nd	3.461	nd	14.081	nc	nc	nc	24,6%
Places en HUTs ²	nd	58.437	nd	201.696	nc	nc	nc	29,0%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: Ingressos	6.547.186	6.490.113	8.953.523	8.971.256	-0,9%	0,2%	73,1%	72,3%
Pressupostos municipals: Despeses	6.533.096	6.476.026	8.928.898	8.948.285	-0,9%	0,2%	73,2%	72,4%
Deute viu municipal	3.260.818	2.859.109	5.069.712	4.507.466	-12,3%	-11,1%	64,3%	63,4%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta.

2. Habitatges d'ús turístic. 3. Xifres en milers d'euros. nd: no disponible. nc: no calculable. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de Metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

Comparativa provincial

El 2015, la **població** espanyola va disminuir per tercer any consecutiu (un 0,3% de mitjana anual), però amb menor intensitat que l'any anterior. De fet, la població ha disminuït a la majoria de províncies espanyoles, Conca ha encapçalat la major pèrdua relativa d'habitants (-1,7%), i tan sols ha crescut moderadament a sis i s'ha estancat a la província de Barcelona, Sevilla i Cadis. La pèrdua de població estrangera ha estat el motiu principal de que la població en el seu conjunt hagi disminuït a la majoria de províncies espanyoles (un -5,8% de mitjana, pràcticament el mateix que a la província de Barcelona). De fet la població immigrant ha disminuït a totes les províncies espanyoles, excepte Guipúscoa, però amb diferents intensitats, que van des del -2,2% de Màlaga al -11% de Sòria.

En línia amb la consolidació econòmica, el nombre d'**ocupats** registrats a la Seguretat Social ha crescut a totes les províncies espanyoles el 2015, fet que succeeix per segon any consecutiu, però aquest ho ha fet amb major intensitat. La província de Barcelona s'ha situat en el grup de províncies amb un major increment de l'ocupació (3,7%), per sobre de la mitjana del conjunt d'Espanya (el 3,2%). Per províncies, Jaen encapçala el rànquing de creixement dels ocupats (9,3%) i Zamora i Ourense el tanquen (0,65% i 0,60%, respectivament). Així mateix, el nombre d'**empreses** ha augmentat a pràcticament totes les províncies d'Espanya l'any 2015 respecte a l'any anterior, a

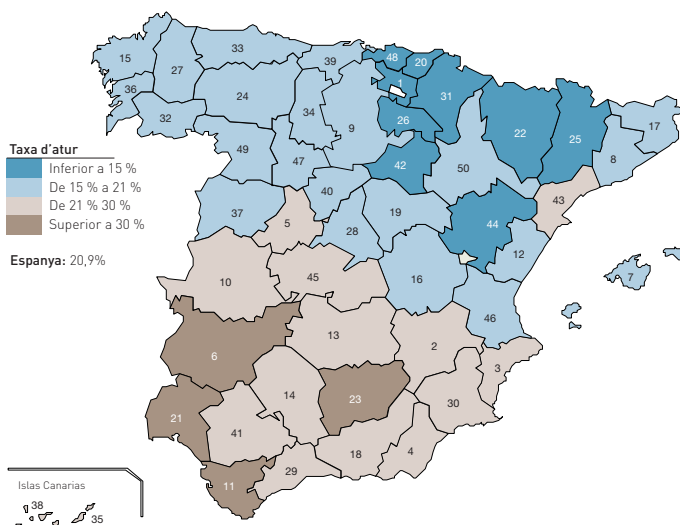
excepció de 4 províncies, segons el Directori Central d'Empreses (DIRCE) de l'INE. A la província de Barcelona, el teixit empresarial ha augmentat un 1,4% anual, vuit dècimes menys que la mitjana espanyola (2,2%), fet que la situa en una posició intermèdia-baixa del rànquing provincial. Les reducció més intensa s'ha registrat a Guipúscoa (el -1,4%), mentre que l'increment més positiu (3,7%) es dona a Màlaga, Navarra i Múrcia.

Paral·lelament, el nombre d'**aturats** estimats s'ha reduït pràcticament a totes les províncies (un 12,4% de mitjana i un 12,8% a la província de Barcelona), excepte Segòvia i Lugo. Així mateix, la **taxa d'atur** estimada, ha disminuït a totes les províncies, excepte Melilla i Segòvia. Tanmateix, la taxa d'atur encara presenta molta dispersió entre les províncies espanyoles, des del 36,7% a Cadis al 10,2% a Guipúscoa. La província de Barcelona s'ha situat en la franja baixa entre les províncies espanyoles amb més atur (en ocupar la posició 18a de menys a més atur) i 3,8 punts percentuals per sota de la mitjana espanyola (el 17,15% enfront del 20,9%, respectivament). Al mapa 1, es visualitza com pràcticament totes les províncies amb taxes d'atur més elevades, i per sobre de la mitjana espanyola, es continuen concentrant del centre cap al sud de la Península.

El **deute viu** dels ajuntaments ha disminuït a gairebé totes les províncies l'any 2015 respecte a l'anterior, en un 8% de mitjana en el conjunt estatal.

Mapa 1

Taxa d'atur estimat, per províncies (Quart trimestre del 2015)

1 Àlaba	12,2	14 Còrdova	29,7	27 Lugo	15,9	40 Segòvia	15,8
2 Albacete	23,0	15 La Corunya	15,8	28 Madrid	16,5	41 Sevilla	29,1
3 Alacant	22,0	16 Conca	38,8	29 Màlaga	27,0	42 Sòria	13,3
4 Almeria	25,1	17 Girona	19,7	30 Múrcia	23,5	43 Tarragona	21,9
5 Àvila	21,1	18 Granada	28,8	31 Navarra	13,5	44 Terol	13,0
6 Badajoz	30,0	19 Guadajara	19,3	32 Ourense	18,8	45 Toledo	27,9
7 Illes Balears	17,0	20 Guipúscoa	10,2	33 Astúries	20,3	46 País Valencià	20,8
8 Barcelona	17,2	21 Huelva	32,7	34 Patència	19,1	47 Valladolid	15,6
9 Burgos	17,7	22 Osca	12,4	35 Las Palmas	27,6	48 Biscaia	14,8
10 Càceres	24,7	23 Jaén	30,8	36 Pontevedra	20,5	49 Zamora	19,6
11 Cadis	36,7	24 Lleó	20,3	37 Salamanca	15,8	50 Saragossa	15,3
12 Castelló	19,5	25 Lleida	14,3	38 Tenerife	25,8	51 Ceuta	23,3
13 Ciudad Real	29,0	26 La Rioja	14,0	39 Cantàbria	17,7	52 Melilla	32,6

Recull estadístic comparatiu per Províncies 2015¹

	Població total	Població estrangera	Empreses (Dirce)	Ocupació registrada	Ocupació estimada	Aturats registrats	Aturats estimats	Taxa d'atur estimada	Deute viu ² / habitant	
Alacant	-0,7	-5,4	3,2	4,9	3,6	-9,2	-6,9	23,0	452,2	Alacant
Àlaba	0,5	-2,5	-0,5	2,6	2,4	-9,4	-28,5	12,2	426,4	Àlaba
Albacete	-0,6	-7,0	2,0	2,9	8,7	-8,4	-18,6	22,0	503,9	Albacete
Almeria	-0,1	-3,3	2,0	3,6	8,8	-6,8	-34,2	25,1	670,7	Almeria
Astúries	-1,0	-8,4	1,7	1,7	0,1	-6,5	-2,6	20,3	320,2	Astúries
Àvila	-1,3	-8,7	1,3	1,8	2,9	-8,1	-19,0	21,1	409,8	Àvila
Badajoz	-0,6	-10,4	2,6	2,5	2,2	-7,5	-4,9	30,0	294,1	Badajoz
Barcelona	0,0	-6,0	1,4	3,7	2,0	-10,6	-12,8	17,2	519,5	Barcelona
Biscaia	-0,3	-4,3	0,2	2,3	0,8	-9,2	-21,0	14,8	115,6	Biscaia
Burgos	-0,8	-6,4	2,2	2,1	-0,5	-12,5	-7,4	17,7	361,5	Burgos
Càceres	-0,6	-6,8	2,2	2,1	0,2	-8,4	-12,5	24,7	273,0	Càceres
Cadis	0,0	-2,6	1,5	1,2	10,7	-3,2	-12,4	36,7	1469,4	Cadis
Cantàbria	-0,6	-8,8	1,7	1,6	-0,4	-2,0	-5,1	17,7	280,2	Cantàbria
Castelló	-0,9	-6,9	1,5	3,0	2,1	-11,4	-24,2	19,5	451,9	Castelló
Ciudad Real	-1,1	-10,1	2,6	3,6	3,8	-6,2	-15,6	29,0	489,5	Ciudad Real
Conca	-1,7	-10,5	1,6	2,7	12,9	-8,0	-30,1	18,8	526,1	Conca
Còrdova	-0,5	-9,3	1,6	2,4	5,6	-5,3	-13,0	29,7	487,6	Còrdova
Girona	-0,4	-4,4	2,4	3,7	0,0	-10,1	-14,9	19,7	621,0	Girona
Granada	-0,2	-4,4	2,5	0,9	7,0	-2,7	-20,0	28,8	672,8	Granada
Guadalajara	-0,7	-8,9	2,6	5,3	6,6	-10,7	-16,8	19,3	330,0	Guadalajara
Guipúscoa	0,2	0,2	-1,4	2,2	4,7	-10,2	-27,5	10,2	332,5	Guipúscoa
Huelva	0,2	-2,5	1,0	1,8	3,2	-4,2	-8,0	32,7	1020,8	Huelva
I. Balears	0,1	-5,2	3,4	4,9	4,8	-9,3	-7,7	17,0	543,4	I. Balears
Jaén	-0,7	-9,7	1,0	9,3	4,8	-10,4	-6,5	30,8	1031,4	Jaén
La Corunya	-0,5	-7,9	2,0	2,2	2,6	-9,4	-14,7	15,8	210,3	La Corunya
La Rioja	-0,6	-8,0	3,4	2,5	3,8	-13,7	-18,6	14,0	243,6	La Rioja
Las Palmas	-0,1	-6,2	3,6	3,4	6,8	-5,6	-16,1	27,6	293,3	Las Palmas
Lleida	-0,5	-3,4	-0,4	2,6	1,5	-9,1	0,0	14,3	729,2	Lleida
Lleó	-1,1	-9,5	0,8	0,9	-1,1	-7,3	-14,0	20,3	797,3	Lleó
Lugo	-1,0	-7,1	1,6	1,6	5,5	-9,0	2,4	15,9	187,5	Lugo
Madrid	-0,3	-7,8	2,9	3,8	2,0	-9,3	-8,1	16,5	1103,2	Madrid
Màlaga	0,4	-2,2	3,7	3,6	2,8	-6,0	-14,9	27,0	740,7	Màlaga
Múrcia	0,0	-3,5	3,7	4,3	2,1	-10,0	-16,3	23,5	584,9	Múrcia
Navarra	0,0	-6,1	3,7	2,7	0,0	-9,7	-10,8	13,5	369,1	Navarra
Osca	-0,9	-6,2	2,1	2,8	3,8	-12,3	-28,3	12,4	378,2	Osca
Ourense	-1,2	-7,1	1,4	0,6	-0,7	-7,6	-11,2	18,8	243,9	Ourense
Palència	-0,9	-4,3	-0,9	4,4	7,6	-10,4	-16,0	19,1	260,6	Palència
Pontevedra	-0,4	-8,1	2,4	2,4	4,4	-9,4	-21,3	20,5	150,5	Pontevedra
Salamanca	-0,9	-8,2	0,1	1,6	8,0	-8,6	-25,0	15,8	370,8	Salamanca
Saragossa	-0,4	-6,2	2,0	2,7	3,4	-11,8	-19,6	15,3	1215,6	Saragossa
Segòvia	-1,1	-7,0	1,0	2,3	-2,3	-12,5	9,9	15,8	298,8	Segòvia
Sevilla	0,0	-8,2	2,7	1,4	2,5	-3,3	-8,2	29,1	449,2	Sevilla
Sòria	-1,3	-11,0	1,9	1,9	0,6	-14,3	-24,3	13,3	429,1	Sòria
Tarragona	-0,7	-6,2	0,7	3,3	1,8	-10,2	-5,3	21,9	1091,8	Tarragona
Tenerife	-0,3	-4,3	3,1	3,4	7,7	-4,4	-9,7	25,8	330,2	Tenerife
Terol	-1,0	-5,2	1,6	3,3	10,0	-14,1	-33,6	13,0	367,6	Terol
Toledo	-0,8	-9,2	2,1	3,6	-0,7	-6,5	-1,5	27,9	324,0	Toledo
València	-0,2	-4,7	2,4	3,0	2,2	-9,5	-6,1	20,8	670,1	València
Valladolid	-0,5	-9,1	1,6	2,6	3,6	-9,6	-4,1	15,6	305,9	Valladolid
Zamora	-1,1	-5,3	0,4	0,7	5,3	-8,0	-29,5	19,6	236,7	Zamora
Espanya	-0,3	-5,8	2,2	3,2	3,0	-8,0	-12,4	20,9	617,6	Espanya

1. Variació 2014-2015, a excepció de la taxa d'atur (taxa del IV trim. 15, en percentatge) i deute viu (2015, en euros)

L'ocupació i els aturats registrats i estimats fan referència a l'últim dia de l'any i al IV trimestre, respectivament.

2. Suma del deute viu en euros dels ajuntaments de cada província dividit pel total d'habitants de la mateixa

Vegeu l'apartat de Metodologia per la definició dels indicadors.

3. Visió de conjunt de l'evolució econòmica comarcal

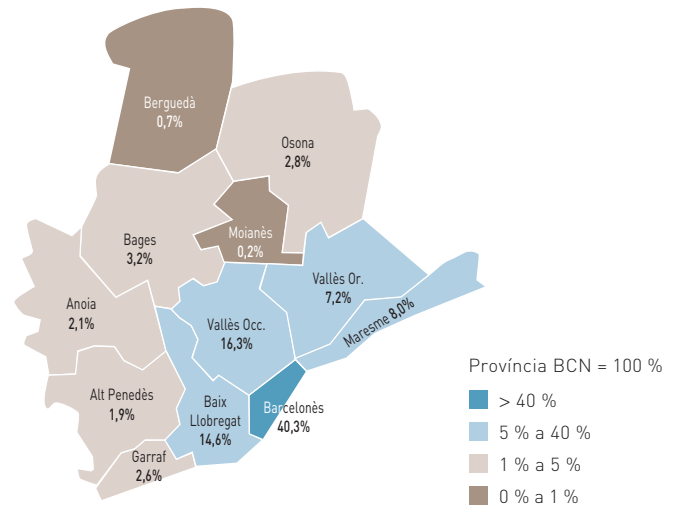
La província de Barcelona compren actualment dotze comarques, ja que a partir de les eleccions municipals del 24 de maig del 2015 es va constituir oficialment el Moianès com a nova comarca administrativa de la província. El Moianès se situa geogràficament entre les comarques del Bages, Osona, Vallès Oriental i Vallès Occidental, i engloba 10 municipis que pertanyien abans a algunes de les tres primeres comarques limítrofes esmentades.

La major concentració de la **població** es dona al Barcelonès (el 40% del total de la població de la província), tot i que és la comarca amb menys territori (145,8 km²). A continuació li segueixen les quatre comarques que l'envolten, el Baix Llobregat, el Maresme i el dos Vallès. Aquestes cinc comarques concentren el 86,4% de la població de la demarcació i són, juntament amb el Garraf, les que tenen una densitat d'habitants per km² superior a la mitjana catalana (233 habitants per km²). Per contra, la nova comarca del Moianès és la menys poblada de la província (amb pocs més de 13.000 habitants), seguida del Berguedà (amb 39.517 habitants).

Quant a l'evolució de la població, al Barcelonès i a les quatre comarques interiors situades més a l'oest de la província ha disminuït la població (de més a menys caiguda: Berguedà, Bages, Anoia, Barcelonès i Alt Penedès). El factor explicatiu del descens demogràfic del Berguedà, Bages i Anoia ha estat tant la disminució de la població nascuda a l'estranger com l'autòctona. En canvi, la disminució de població al Barcelonès s'explica íntegrament per la pèrdua de població autòctona, i a l'Alt Penedès, per contra, per la població nascuda a l'estranger.

Per altra banda, la població de les set restants comarques barcelonines ha crescut però amb poca intensitat (oscil·lant entre el 0,05% del Baix Llobregat i el 0,36% del Maresme). Aquest creixement de la població ha estat gràcies a l'augment de la població autòctona a totes les comarques, sobretot en aquelles que la població nascuda a l'estranger ha disminuït (el Baix Llobregat, el Garraf i els dos vallès). En molts casos l'augment de la població autòctona ha estat deguda a la nacionalització d'estrangers.

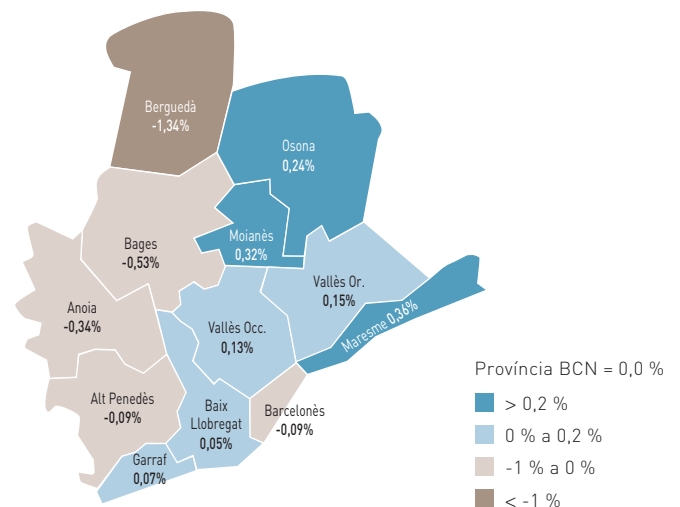
Mapa 2
Nombre d'habitants, 2015 (en percentatge sobre el total)

Font: Idescat

El 2015 la població pràcticament s'ha estancat a la majoria de les comarques barcelonines

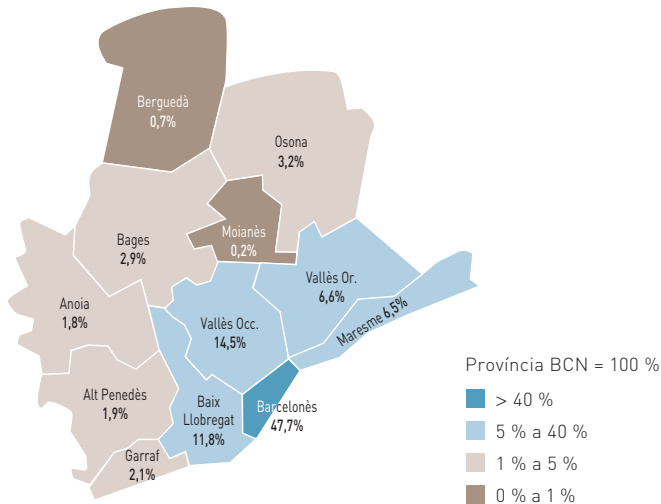
Mapa 3
Variació anual del nombre d'habitants, 2015 (en percentatge)

Font: Idescat

Mapa 4

Nombre d'empreses, any 2015 (en percentatge sobre el total)

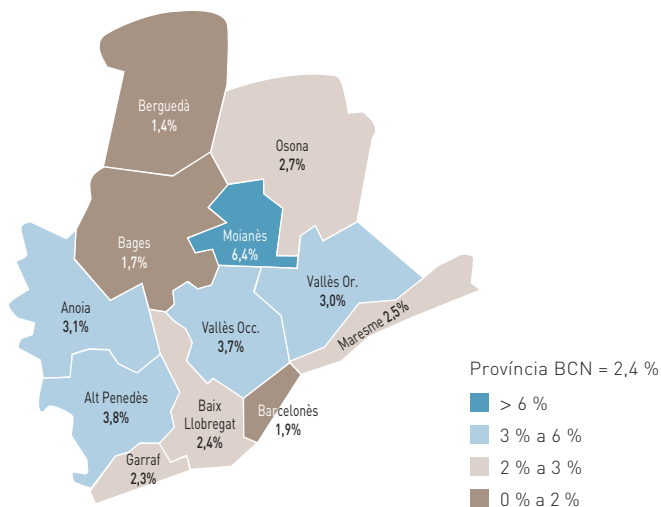

Font: Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya

El nombre d'empreses ha crescut a totes les comarques barcelonines i gairebé a tots els grans sectors econòmics

Mapa 5

Variació anual del nombre d'empreses, 2015 (en percentatge)

Font: Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya

La consolidació de l'activitat econòmica durant l'any 2015 també s'ha reflectit clarament en l'augment del **teixit empresarial** a totes les comarques barcelonines, per segon any consecutiu, segons les dades de comptes de cotització de la Seguretat Social. La comarca on més ha augmentat el teixit empresarial clarament és el Moianès (un 6,4%), però cal tenir en compte que és la comarca amb menys comptes de cotització (418 empreses, el 0,2% de la província). El gran pol d'activitat empresarial de la província, el Barcelonès, ha aportat gairebé el 40% dels nous centres de cotització que s'han creat el 2015. A continuació, li segueix el Vallès Occidental, que crea 924 empreses de les 4.277 noves empreses de la província.

L'any 2015 s'ha caracteritzat per un creixement del teixit empresarial a pràcticament tots els sectors de totes les comarques, fet que no succeïa des de l'inici de la crisi. Les empreses del sector terciari han augmentat a totes les comarques. Aquest creixement del nombre d'empreses de serveis ha oscil·lat entre l'1,2% del Bages i el 6,2% del Moianès. Cal esmentar que les empreses de serveis han estat les que més han contribuït al creixement del teixit empresarial a les comarques, degut a la seva importància en l'estructura empresarial. Així mateix, el teixit d'empreses industrials –el segon en importància relativa, excepte al Garraf i al Barcelonès, on és el sector de la construcció– ha augmentat a totes les comarques, a excepció del Baix Llobregat, el Barcelonès i el Berguedà. El creixement més intens del nombre d'empreses industrials s'ha registrat al Moianès (16,1%), a molta distància del segon més alt, que ha estat Osona (4,5%). Un altre tret característic a destacar del 2015 és que el nombre d'empreses de la construcció no només ha crescut per segon any consecutiu, sinó que ha estat el sector que més ha crescut entre les comarques barcelonines (exceptuant les tres comarques en què ha disminuït: el Garraf, l'Anoia i el Moianès). Si bé, aquest creixement ha estat molt heterogeni, atès que oscil·là des del 2,4% del Barcelonès fins al 10,8% de l'Alt Penedès.

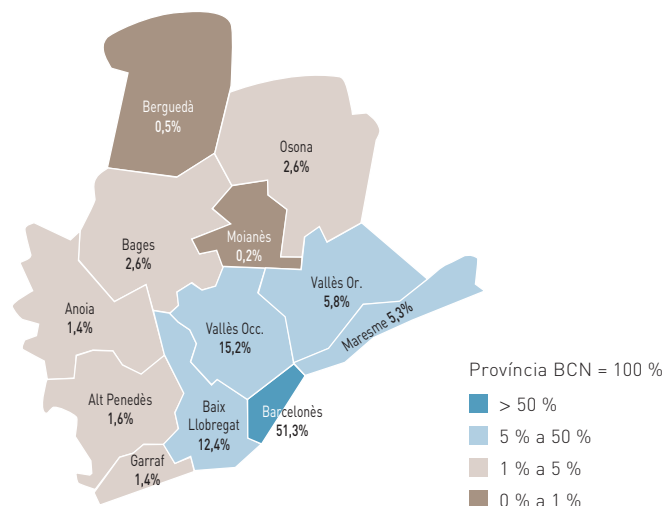
La dimensió mitjana de les empreses ha crescut lleugerament a gairebé totes les comarques el 2015, oscil·lant entre els 11,8 treballadors per empresa al Barcelonès i els 5,6 al Berguedà. La dimensió mitjana al conjunt de la província de Barcelona ha augmentat lleugerament dels 10,2 a 10,4 treballadors per empresa.

L'any 2015, **l'ocupació** ha augmentat de forma generalitzada a totes les comarques de la província de Barcelona respecte a l'any anterior, tant al règim general com al règim d'autònoms. Aquest fet es registra per segon any consecutiu d'ençà que va començar la crisi, i a més ho ha fet amb més intensitat, registrant un increment anual del 3,8% al conjunt de la província, enfront al 3,1% del 2014. Els creixements més elevats, superiors al 5%, s'han registrat a les tres comarques interiors situades més al nord: el Vallès Oriental, Osona i el Berguedà. Però si es té en compte la dimensió de cada comarca, evidentment s'obté que la principal contribució al creixement ha estat del Barcelonès, la comarca amb major nombre d'afiliats a la Seguretat Social (el 51% del total), tot i que ha estat la comarca que ha registrat el menor creixement dels ocupats (un 3,4%). Així, totes les comarques emfatitzen el canvi de tendència observat en el mercat laboral: no només continua augmentant el nombre de treballadors sinó que ho fa igual o amb més intensitat que l'any anterior.

El creixement de l'ocupació s'ha registrat a tots els sectors de totes les comarques, excepte a la indústria en el Barcelonès i l'agricultura en l'Anoia, el Maresme i el Moianès. Atès a la seva importància, els serveis han estat el principal factor de creixement de les afiliacions a totes les comarques, excepte al Moianès, amb un creixement mitjà dels ocupats del 4,1%. Al Moianès, en canvi, la indústria ha explicat la major part del creixement de l'ocupació total de la comarca (el 4,9%). Quant a la construcció destaca per ser el sector on més augmenta l'ocupació (el 5,9%) i a més ho fa a totes les comarques per primer cop des de que va començar la crisi. Tanmateix, hi ha notables diferències en la intensitat de creixement per comarques, que va des de l'1,5% del Moianès al 12,2% del Berguedà.

L'augment de l'ocupació s'ha produït de forma més intensa entre els assalariats que entre els autònoms a totes les comarques (el 4,3% vs. l'1,6%, respectivament, de mitjana a la província). Una anàlisi més acurada mostra que a gairebé totes les comarques el creixement dels assalariats en empreses petites (de 6 a 50 treballadors) és el que més ha contribuït al creixement total; amb l'excepció del Moianès, el Baix Llobregat i Osona on ha estat l'augment dels assalariats en empreses mitjanes (de 51 a 250 treballadors), i al Barcelonès i a l'Alt Penedès on ha estat l'augment de les empreses de gran tamany (més de 250 treballadors).

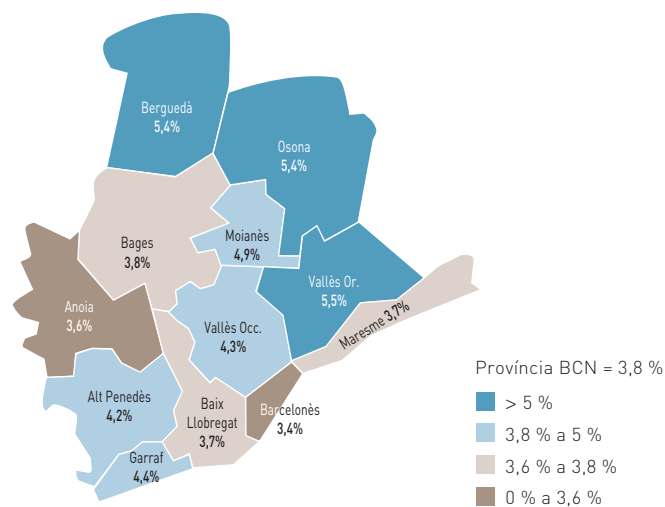
Mapa 6
Nombre d'ocupats, any 2015 (en percentatge sobre el total)

Font: Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya

L'any 2015 l'ocupació ha augmentat a totes les comarques de la província de Barcelona, tant als assalariats com als autònoms.

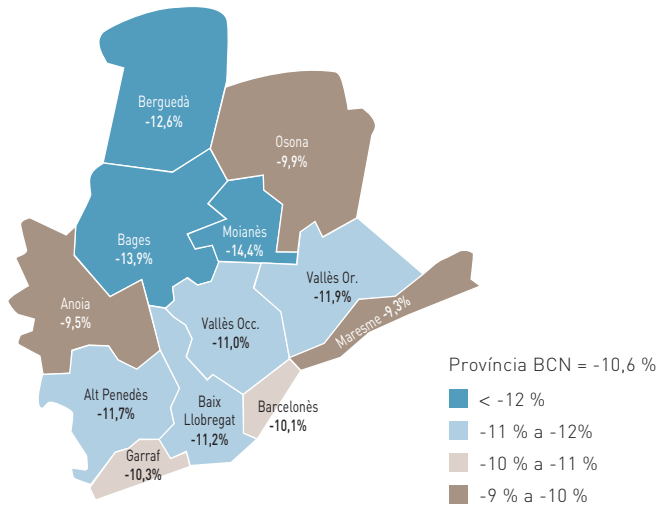
Mapa 7
Variació anual del nombre d'ocupats, 2015 (en percentatge)

Font: Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya

Mapa 8

Variació dels aturats registrats, 2015 (en percentatge)

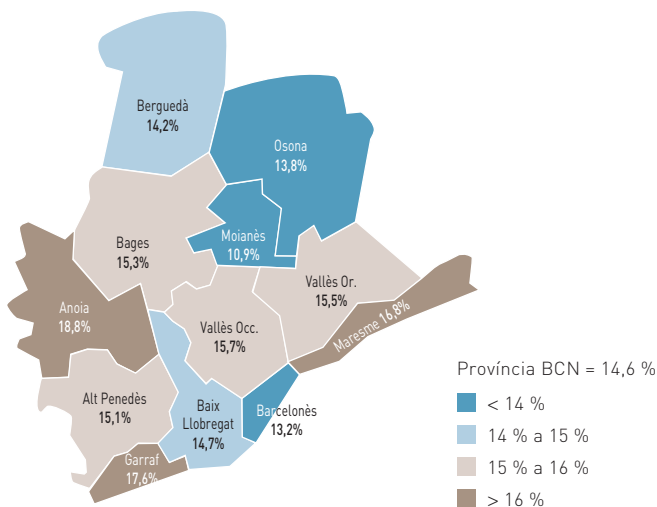

Font: Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya

El 2014, el nombre d'aturats registrats ha disminuït notablement a totes les comarques barcelonines

Mapa 9

Taxa d'atur registral, 2015 (en percentatge)

Font: Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya

Aquesta bona tendència del mercat laboral es continua traslladant a la disminució del nombre d'aturats. Així, l'**atur registrat** a la província ha disminuït de forma generalitzada a totes les comarques, per tercer any consecutiu, i a més ho ha fet amb més intensitat que els dos precedents. En termes relatius, els descensos més importants s'ha produït al Moianès (el -14,4%), seguit del Bages (el -13,9%); i, per contra, els descensos més moderats s'han donat al Maresme, l'Anoia i Osona (-9,3%, -9,5% i -9,9%, respectivament). Aquesta caiguda del nombre d'aturats inscrits al SOC, superior a la de la població activa estimada, ha afavorit la reducció de la taxa d'atur registral a totes les comarques, entorn als dos punts percentuals. La comarca amb una taxa d'atur més elevada continua sent l'Anoia, amb el 18,8%, mentre que la més baixa ha estat el Moianès, amb el 10,9%, seguida del Barcelonès (13,2%) i Osona (13,8%).

Els **beneficiaris de prestacions** han disminuït a totes les comarques barcelonines de forma molt similar a l'any anterior. Aquesta caiguda ha oscil·lat entre el -19,2% al Bages i el -11,5% al Maresme o Osona. La taxa de cobertura – percentatge de desocupats que perceben prestacions sobre el total d'aturats (sense tenir en compte els aturats sense ocupació anterior)–, ha disminuït a totes les comarques ja que els beneficiaris de prestacions de desocupació a nivell contributiu i assistencial han disminuït en major mesura que els aturats registrats.

Pel que fa a les dades de **contractació**, aquestes han augmentat de forma notable a totes les comarques de la província de Barcelona el 2015, però amb menor intensitat que l'any anterior. Així, al conjunt de la província el nombre de contractes registrats ha crescut l'11,2% el 2015 (enfront del 13% el 2014). Tanmateix, el creixement dels contractes ha estat de diferent intensitat, oscil·lant entre el 6,4% del Maresme i el 20,5% d'Osona. Per tipus de contracte, els fixes han crescut a un major ritme que els temporals a totes les comarques, excepte al Garraf i el Vallès Oriental.

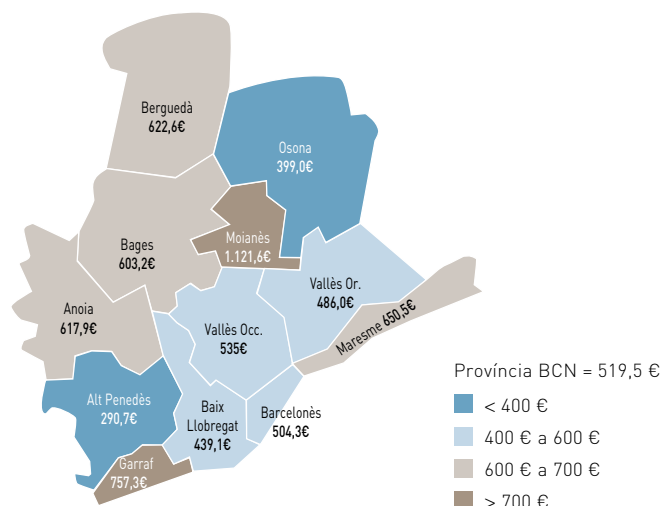
Quant a les **finances públiques**, segons les dades dels pressupostos inicials tant els ingressos com les despeses han disminuït a vuit comarques de la província el 2015, i han augmentat al Bages, al Vallès Occidental, al Berguedà i el Baix Llobregat. En aquestes darreres comarques les despeses han augmentat a un major ritme que els ingressos, excepte al Baix Llobregat. En canvi, a la resta de comarques la disminució de les despeses ha estat lleugerament superior o similar a la dels ingressos, excepte al Moianès on els ingressos han disminuït a un major ritme que les despeses. Tanmateix, l'evolució ha estat de diferent magnitud entre comarques, tant entre les que han augmentat com entre les que han disminuït. Així, en conjunt els ingressos han oscil·lat entre el -7,5% del Moianès i el 3,5% del Vallès Occidental; i la de les despeses entre el -8,7% del Maresme i el 5,3% del Bages.

El **deute viu per habitant** a la província de Barcelona s'ha reduït de forma considerable a totes les comarques el 2015, excepte al Bages (+11%), oscil·lant entre el -5,9% de Anoia i el -14,9% del Barcelonès. A la província de Barcelona el deute viu per habitant s'ha situat en 519,5€/habitant, xifra que suposà una reducció del -12% respecte al 2014 (71€ menys). El Moianès és la comarca que registra el deute per habitant més elevat (1.121,6€). Per contra, l'Alt Penedès ha continuat registrant el menor deute viu per habitant (290,7€).

Pel que fa a l'**activitat turística*** a les comarques, els indicadors d'oferta turística hotelera mostren un augment en el nombre de places disponibles a la província (sense tenir en compte el Barcelonès, el creixement ha estat del 2,4%). Tanmateix, l'evolució ha estat de diferent magnitud entre les comarques, des del -4,8% del Berguedà al 0,7% del Baix Llobregat. Pel que fa als indicadors de demanda només es disposa de l'evolució de cinc comarques, amb un comportament molt dispar entre elles. Al conjunt de la província els viatgers en hotels pràcticament es mantenen estables (+0,7%), mentre que els viatgers allotjats en càmpings i, sobretot, en turisme rural augmenten de forma considerable (4,7% i 15,6%, respectivament).

La recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics, la taxa turística, augmenta a totes les comarques el 2015 (excepte el Maresme que es manté), oscil·lant des del 5,4% del Baix Llobregat al 23,9% de l'Anoia. Cal esmentar que el Barcelonès recapta el 81% del total de la taxa turística provincial.

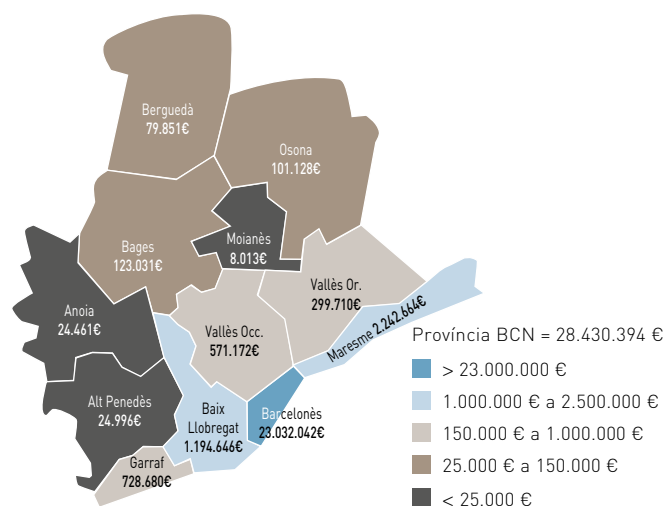
Mapa 10
Deute viu per habitant, 2015 (en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministeri d'Hisenda i administracions públiques

El 2015, el deute viu per habitant es redueix de forma considerable a totes les comarques de la província, excepte al Bages.

Mapa 11
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (en euros)

Font: Agència Tributària de Catalunya. Generalitat de Catalunya

*Cal esmentar que no s'analitza l'evolució turística de les comarques del Moianès, Osona, Bages i Vallès Occidental, tant pel costat de la demanda com de l'oferta, per no disposar de les dades comparatives de l'any 2014.

Recull estadístic comparatiu per comarques 2015¹

	Província de Barcelona	Alt Penedès	Anoia	Bages	Baix Llobregat	Barcelonès
Demografia						
Població Total	0,0%	-0,1%	-0,3%	-0,5%	0,0%	-0,1%
Població de menys de 16 anys	0,1%	-0,6%	-0,5%	0,2%	0,3%	0,4%
Població potencialment activa (16-64)	-0,6%	-0,5%	-0,9%	-1,2%	-0,7%	-0,6%
Població de 65 anys i més	1,9%	2,3%	2,0%	1,2%	3,0%	1,1%
Projecció Població 2015-2025	-0,9%	1,9%	1,2%	2,5%	-2,6%	-0,4%
Pob. resident a l'estranger	9,3%	12,1%	10,2%	8,4%	14,4%	7,8%
<i>Índex d'envelliment</i>	110,6	88,9	91,7	114,8	90,7	148,3
Nacionalitat espanyola	0,9%	0,8%	0,3%	0,3%	0,9%	1,0%
Nacionalitat estrangera	-6,0%	-7,3%	-7,1%	-7,5%	-7,8%	-5,5%
Àfrica	-6,0%	-5,2%	-7,3%	-6,2%	-6,8%	-5,0%
Amèrica	-13,9%	-17,3%	-15,4%	-10,2%	-15,5%	-14,2%
Àsia	-0,1%	-3,8%	6,4%	-2,6%	3,2%	-1,0%
Europa	-0,5%	-3,5%	-4,2%	-9,7%	-4,2%	1,4%
Unió Europea	-1,8%	-4,4%	-3,7%	-12,1%	-6,0%	0,0%
Taxa d'estrangeria total	12,4%	10,2%	7,8%	10,3%	9,3%	16,2%
Activitat econòmica						
Nombre d'empreses	2,4%	3,8%	3,1%	1,7%	2,4%	1,9%
Agricultura	1,6%	-4,7%	2,2%	-2,8%	3,0%	2,6%
Indústria	1,0%	1,2%	1,9%	2,9%	-0,2%	-1,6%
Construcció	5,3%	10,8%	-1,7%	4,0%	7,6%	2,4%
Serveis	2,4%	3,8%	4,1%	1,2%	2,2%	2,1%
<i>Dimensió mitjana</i>	10,4	8,3	7,2	9,0	10,5	11,8
Mercat de treball						
Ocupats	3,8%	4,2%	3,6%	3,8%	3,7%	3,4%
Assalariats	4,3%	5,2%	4,0%	4,6%	4,4%	3,7%
Autònoms	1,6%	0,7%	2,2%	0,9%	1,1%	1,8%
Agricultura	2,1%	0,1%	-1,9%	0,0%	1,3%	11,9%
Indústria	2,0%	2,3%	1,8%	2,5%	2,9%	-1,0%
Construcció	5,9%	6,5%	8,0%	2,6%	8,1%	2,9%
Serveis	4,1%	5,2%	4,0%	4,6%	3,5%	3,9%
Activitats d'alt contingut tecnològic	5,0%	6,1%	7,7%	6,3%	3,5%	5,0%
Ind. Tecnologia alta	2,2%	9,7%	-1,6%	7,0%	2,5%	2,6%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	1,1%	5,1%	6,5%	5,5%	4,2%	-5,0%
Serveis de tecnologia alta-punta	10,3%	10,5%	12,4%	13,3%	2,9%	11,8%
Aturats registrats	-10,6%	-11,7%	-9,5%	-13,9%	-11,2%	-10,1%
Homes	-14,0%	-16,6%	-14,6%	-17,1%	-13,9%	-13,1%
Dones	-7,5%	-7,2%	-5,3%	-10,8%	-8,9%	-7,1%
Nacionals	-10,8%	-12,2%	-9,8%	-15,9%	-10,9%	-9,8%
Estrangers	-9,9%	-9,7%	-7,3%	-5,2%	-13,0%	-11,2%
Agricultura	-7,6%	-12,8%	-5,2%	2,9%	-2,3%	-5,5%
Indústria	-15,4%	-18,9%	-13,9%	-22,2%	-17,0%	-15,4%
Construcció	-19,3%	-24,3%	-23,0%	-17,8%	-21,6%	-18,0%
Serveis	-8,6%	-8,4%	-6,8%	-11,5%	-8,5%	-8,5%
Sense ocupació anterior	-5,5%	-3,0%	-3,2%	-6,4%	-7,8%	-5,8%
Població activa local estimada	1,0%	1,2%	0,9%	0,8%	1,0%	0,6%
<i>Taxa d'atur registral</i>	14,6%	15,1%	18,8%	15,3%	14,7%	13,2%
Homes	13,3%	13,1%	15,5%	14,2%	13,0%	12,8%
Dones	15,9%	17,3%	22,4%	16,5%	16,4%	13,6%
Nombre de contractes total	11,2%	8,3%	14,1%	9,2%	14,8%	9,2%
Beneficiaris de prestacions	-14,4%	-15,9%	-13,9%	-19,2%	-13,8%	-14,4%
Taxa Cobertura Prestacions	57,9%	57,6%	56,0%	53,2%	58,2%	58,1%
Finances públiques						
Pressupostos municipals: Ingressos	-0,9%	-1,3%	-5,7%	0,1%	1,8%	-0,7%
Pressupostos municipals: Despeses	-0,9%	-1,3%	-6,2%	5,3%	1,7%	-0,7%
Deute viu municipal ²	-12,3%	-11,4%	-5,9%	10,4%	-14,0%	-14,9%
<i>Ingressos corrents per habitant</i>	118,4 €	126,0 €	177,9 €	148,7 €	66,0 €	178,9 €
<i>Inversió per habitant</i>	1.103,7 €	1.000,7 €	1.021,2 €	978,1 €	935,6 €	1.300,5 €

1. Variació 2014-2015, a excepció d'alguns indicadors amb la dada de 2015 (en cursiva).

L'ocupació i els aturats registrats i estimats fan referència a l'últim dia de l'any i al IV trimestre, respectivament.

2. Suma del deute viu en euros dels ajuntaments de cada província dividit pel total d'habitants de la mateixa.

Vegeu l'apartat de Metodologia per la definició dels indicadors.

Berguedà	Garraf	Maresme	Moianès	Osona	Vallès Occidental	Vallès Oriental	
							Demografia
-1,3%	0,1%	0,4%	0,3%	0,2%	0,1%	0,1%	Població Total
-1,7%	-0,1%	0,5%	-1,4%	-0,1%	0,0%	-0,4%	Població de menys de 16 anys
-1,9%	-0,7%	-0,3%	0,1%	-0,1%	-0,4%	-0,3%	Població potencialment activa (16-64)
0,3%	3,5%	2,9%	2,6%	1,9%	2,8%	3,1%	Població de 65 anys i més
-4,1%	0,4%	-1,7%	3,9%	-0,4%	-1,0%	0,6%	Projecció Població 2015-2025
9,1%	11,0%	9,8%	12,2%	23,8%	12,0%	23,0%	Pob. resident a l'estranger
171,3	92,7	97,8	108,2	96,7	83,2	82,9	<i>Índex d'envelliment</i>
-0,5%	0,7%	1,0%	0,3%	0,9%	0,9%	1,0%	Nacionalitat espanyola
-10,7%	-4,2%	-4,5%	0,4%	-4,0%	-6,5%	-8,0%	Nacionalitat estrangera
-6,5%	-3,8%	-6,2%	-1,7%	-6,0%	-5,6%	-7,6%	Àfrica
-21,4%	-9,4%	-11,5%	-10,2%	-8,6%	-12,4%	-15,8%	Amèrica
-16,2%	3,9%	5,9%	2,1%	4,2%	2,5%	4,3%	Àsia
-9,5%	-2,7%	1,5%	17,2%	0,8%	-2,4%	-2,2%	Europa
-8,2%	-3,5%	-0,6%	20,1%	1,5%	-3,4%	-2,5%	Unió Europea
7,5%	13,2%	10,8%	6,9%	12,8%	9,6%	8,9%	Taxa d'estrangeria total
							Activitat econòmica
1,4%	2,3%	2,5%	6,4%	2,7%	3,7%	3,0%	Nombre d'empreses
2,2%	0,0%	-2,6%	0,0%	3,5%	2,0%	3,7%	Agricultura
-5,1%	4,4%	1,1%	16,1%	4,5%	2,6%	1,2%	Indústria
3,9%	-0,6%	8,3%	-2,4%	3,6%	9,8%	6,5%	Construcció
2,4%	2,5%	2,1%	6,2%	2,0%	3,1%	3,1%	Serveis
5,6	5,8	7,2	5,9	7,6	10,8	8,5	<i>Dimensió mitjana</i>
							Mercat de treball
5,4%	4,4%	3,7%	4,9%	5,4%	4,3%	5,5%	Ocupats
7,7%	5,6%	4,5%	6,8%	5,6%	5,1%	6,9%	Assalariats
1,0%	2,0%	1,8%	1,6%	4,9%	1,1%	1,1%	Autònoms
1,9%	2,9%	-0,1%	-0,6%	2,2%	6,7%	5,3%	Agricultura
4,1%	3,2%	1,7%	9,5%	5,2%	2,6%	5,3%	Indústria
12,2%	5,4%	6,9%	1,5%	2,8%	10,0%	6,4%	Construcció
4,9%	4,5%	3,9%	3,1%	6,0%	4,4%	5,6%	Serveis
13,2%	1,5%	3,0%	25,5%	8,7%	4,0%	8,7%	Activitats d'alt contingut tecnològic
-33,3%	22,6%	1,2%	0,0%	9,6%	-1,5%	6,6%	Ind. Tecnologia alta
14,3%	0,2%	2,1%	48,6%	7,7%	3,0%	9,0%	Ind. Tecnologia mitjana-alta
12,9%	3,5%	5,9%	-23,5%	12,3%	9,2%	11,3%	Serveis de tecnologia alta-punta
-12,6%	-10,3%	-9,3%	-14,4%	-9,9%	-11,0%	-11,9%	Aturats registrats
-17,8%	-13,6%	-12,4%	-18,6%	-13,5%	-15,3%	-15,5%	Homes
-7,9%	-7,2%	-6,3%	-10,9%	-7,0%	-7,1%	-8,8%	Dones
-13,6%	-11,3%	-9,5%	-15,6%	-10,2%	-11,7%	-12,0%	Nacionals
-7,3%	-3,7%	-7,8%	-1,6%	-9,0%	-7,1%	-11,5%	Estrangers
-5,4%	-9,3%	-9,9%	-30,8%	-18,1%	-8,4%	-3,7%	Agricultura
-15,0%	-11,8%	-12,2%	-17,1%	-12,8%	-14,7%	-16,2%	Indústria
-25,1%	-21,6%	-18,8%	-4,8%	-24,6%	-18,2%	-19,9%	Construcció
-9,9%	-8,0%	-6,5%	-14,5%	-6,6%	-9,5%	-10,1%	Serveis
-4,1%	-9,6%	-11,7%	-11,8%	-3,9%	-0,5%	-7,2%	Sense ocupació anterior
0,6%	1,4%	1,3%	1,8%	1,8%	1,6%	1,2%	Població activa local estimada
14,2%	17,6%	16,8%	10,9%	13,8%	15,7%	15,5%	<i>Taxa d'atur registral</i>
12,1%	15,9%	14,9%	8,9%	11,0%	13,9%	13,4%	Homes
16,5%	19,5%	18,9%	13,1%	17,0%	17,5%	17,9%	Dones
7,6%	12,2%	6,4%	16,8%	20,5%	14,2%	18,0%	Nombre de contractes total
-15,7%	-12,8%	-11,5%	-15,8%	-11,5%	-15,8%	-15,4%	Beneficiaris de prestacions
61,2%	58,8%	63,2%	60,8%	62,4%	55,5%	57,0%	<i>Taxa Cobertura Prestacions</i>
							Finances públiques
3,0%	-0,1%	-6,9%	-7,5%	-5,1%	3,5%	-1,8%	Pressupostos municipals: Ingressos
3,6%	-0,6%	-8,7%	-5,8%	-5,3%	3,8%	-2,0%	Pressupostos municipals: Despeses
-10,4%	-10,2%	-9,9%	-12,1%	-14,0%	-12,2%	-10,4%	Deute viu municipal ²
343,4 €	22,2 €	55,9 €	93,6 €	59,2 €	60,8 €	89,4 €	<i>Ingressos corrents per habitant</i>
1.536,0 €	1.050,4 €	969,9 €	1.041,3 €	929,8 €	931,1 €	1.030,8 €	<i>Inversió per habitant</i>

1. Variació 2014-2015, a excepció d'alguns indicadors amb la dada de 2015 (en cursiva).

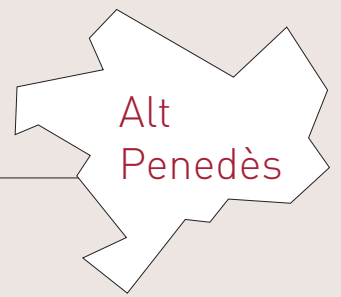
L'ocupació i els aturats registrats i estimats fan referència a l'últim dia de l'any i al IV trimestre, respectivament.

2. Suma del deute viu en euros dels ajuntaments de cada província dividit pel total d'habitants de la mateixa.

Vegeu l'apartat de Metodologia per la definició dels indicadors.

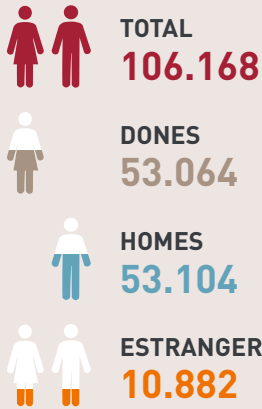

Alt
Penedès

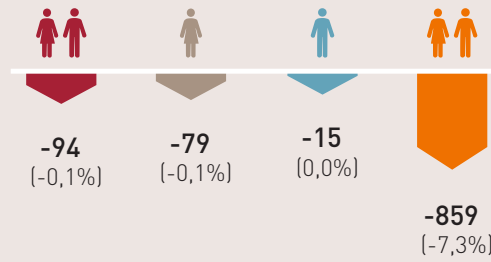

Alt Penedès

Població, 2015

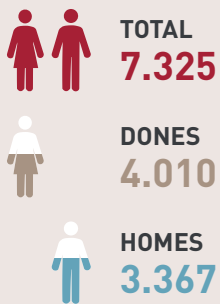

Variació interanual

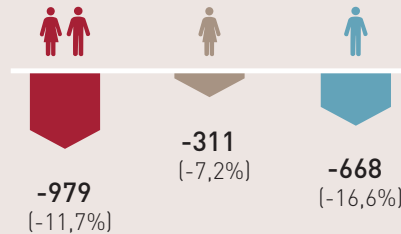

-0,1%
La població es manté estable

Aturats registrats, 2015

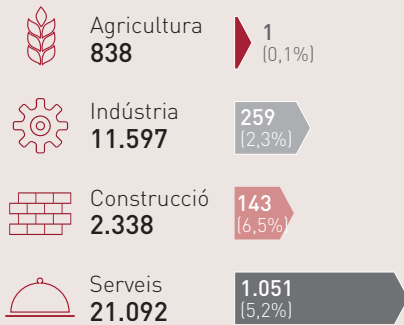

Variació interanual

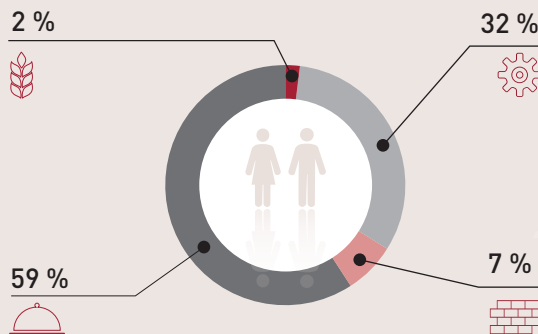

15,1%
Taxa d'atur registral

Ocupats registrats, 2015

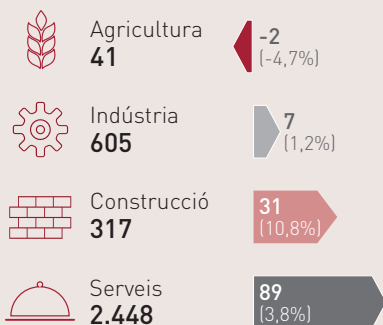

Distribució per sectors (pes %)

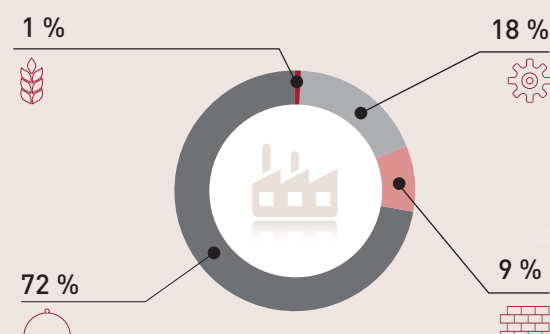

4,2%
Augmenta l'ocupació

Empreses de la comarca, 2015

Distribució per sectors (pes %)

3,8%
Augmenta el nombre d'empreses

Alt Penedès

La comarca de l'Alt Penedès té una superfície de 592,7 km², el 7,7% de la superfície provincial i està integrada per 27 municipis. Vilafranca del Penedès n'és la capital.

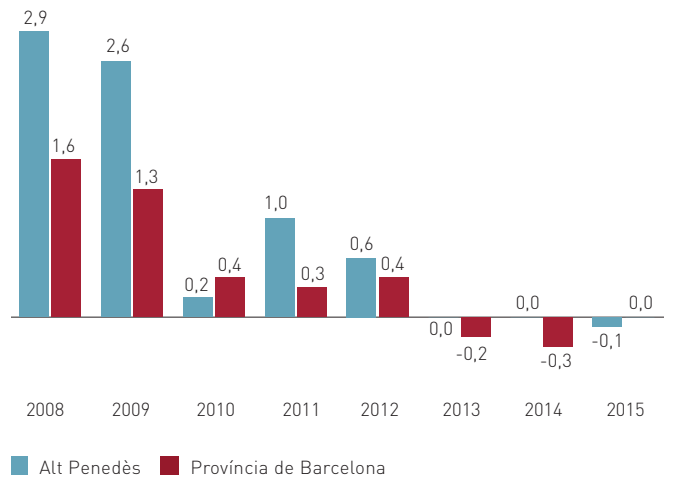
L'Alt Penedès és, amb 106.168 habitants, la tercera comarca menys poblada de la província, tot just per darrere del Moianès i Berguedà, i en ella hi resideix l'1,9% de la població provincial. La població (vegeu gràfic 1) s'ha mantingut estable del 2014 al 2015. En canvi, la població resident a l'estranger augmenta un 12% el 2015, fins arribar als 1.762.

La densitat de població és de 179 hab./km², la sisena més baixa de la província. La capital aplega el 36,9% (39.224) de la població comarcal, percentatge que arriba fins a gairebé el 50% afegint-hi la població de Sant Sadurní d'Anoia (12.689). La població ha augmentat en catorze dels vint-i-set municipis, destacant els creixements de Sant Sadurní d'Anoia (99) i Gelida (59). Per contra, les disminucions més importants s'han produït a Torrelles de Foix (-62) i Olèrdola (-61).

El 10,2% de la població comarcal és estrangera (10.882), valor inferior a la mitjana provincial (12,4%). La població estrangera es redueix per quart any consecutiu, en 859 persones (-7,3%), més que a la província (-6%). El 82,8% és extracomunitària. La meitat té nacionalitat marroquina (49,9%), seguida per la romanesa (4,6%), ucraïnesa (3,4%), boliviana (3,2%) i peruana (3,1%). Destaca la reducció interanual de la població equatoriana (-28,6%), peruana (-24,2%) i boliviana (-15,9%), nacionalitats que ja van experimentar caigudes notables l'any 2014.

El 18,8% de la població és menor de 16 anys (16,5% a la província) i el 16,8% té 65 anys o més, (18,3% a la província). La població en edat de treballar (vegeu gràfic 2) n'agrupa el 64,4% restant (65,2% a la província). L'índex d'envelliment situa la comarca, amb 88,9 persones de 65 anys i més per cada 100 joves menors de 16 anys, notablement menys envellida que la província (110,6), essent la tercera comarca menys envellida, per darrere del Vallès Oriental i Vallès Occidental. Respecte a la projecció de població i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, l'Alt Penedès guanyarà un 1,9% de població el 2025, essent la tercera de les sis comarques barcelonines que guanyen població.

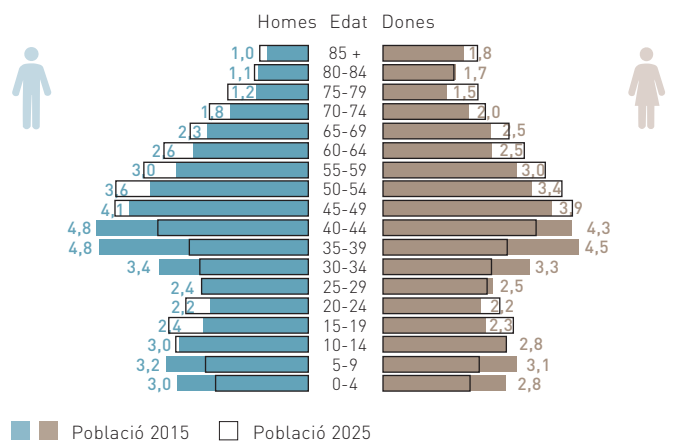
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

El nombre d'habitants de l'Alt Penedès continua estable

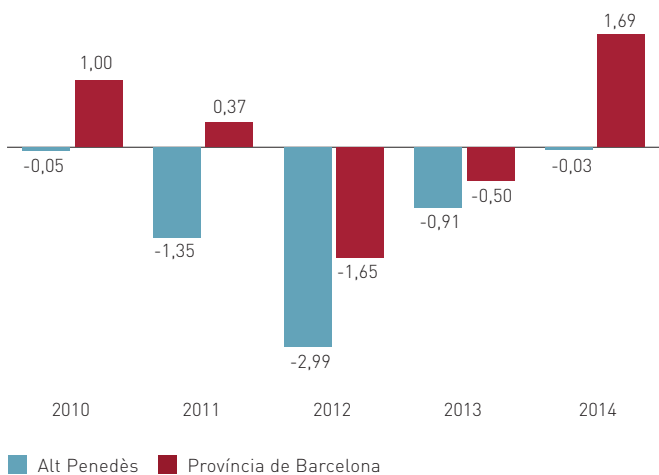
Gràfic 2
Piràmide d'edats de l'Alt Penedès, 2015-2025 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Gràfic 3

Taxes reals de variació del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

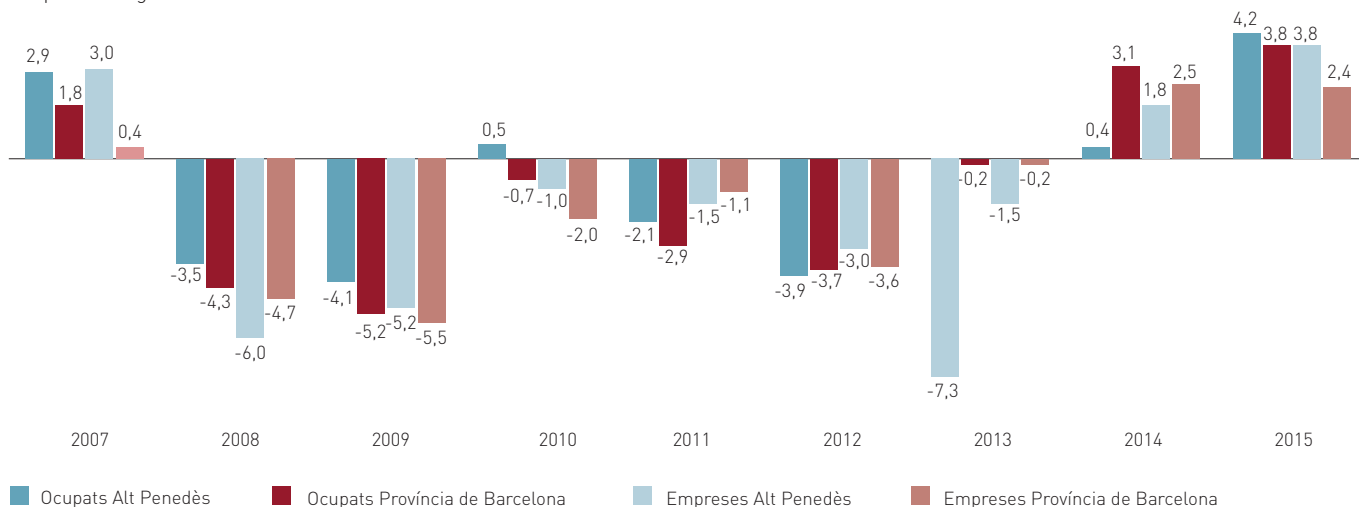

Font: Anuari Econòmic Comarcal. CatalunyaCaixa

L'Alt Penedès referma el canvi de tendència encetat l'any 2014 i el 2015 torna a guanyar empreses i ocupats

Gràfic 4

Taxes de variació interanual dels ocupats i empreses (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el **VAB** de l'Alt Penedès (vegeu gràfic 3) experimenta el 2014 una petita davallada (-0,03%), millora respecte el 2013 però queda per sota del català (1,5%). Els resultats del 2014 reflecteixen la caiguda del primari (-10,8%) i els serveis (-0,9%), parcialment contraposats per la indústria (2,2%) i la construcció (0,6%). Amb aquesta caiguda, el canvi acumulat del 2010 al 2014 situa la reducció del VAB comarcal en el -5,2%, un registre força pitjor que el català (-1%), reflex de la forta contracció de la construcció (-27,5%), i canvis de menor entitat a la resta de sectors.

L'increment interanual del nombre d'ocupats (4,2%) i d'empreses (3,8%) comarcal és notablement superior a l'increment provincial, del 3,8% d'ocupats i 2,4% d'empreses. Així, l'any 2015 acaba amb 35.865 ocupats i 3.411 empreses, 1.454 nous ocupats i 125 noves empreses respecte l'any anterior.

Aquestes xifres refermen el punt d'inflexió encetat l'any anterior a la comarca, quan la variació interanual d'ocupació i d'empreses passa a ser positiva després d'uns anys amb variacions negatives. Aquestes xifres encara resten lluny de les del 2007, quan la comarca tenia 42.326 ocupats i 3.880 empreses, 6.461 ocupats i 469 empreses més. Amb el creixement sostingut actual es trigarien al voltant de quatre anys en igualar aquestes dades.

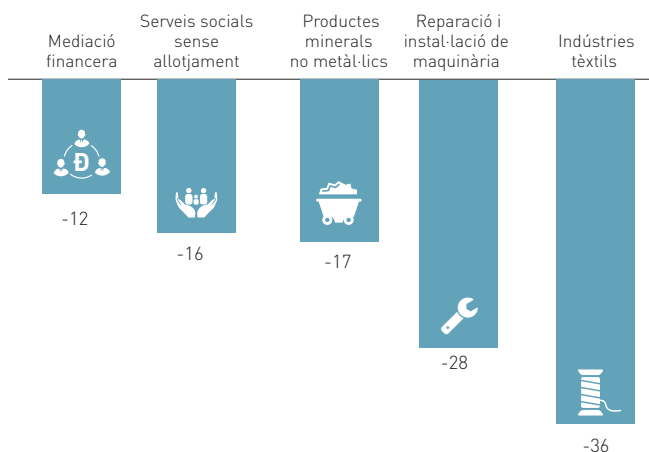
L'ocupació comarcal augmenta més intensament en els assalariats (5,2%), per damunt del 4,3% de la província, que en els autònoms (0,7%), per sota de l'increment de l'1,6% provincial. Per trams d'assalariats de l'empresa destaca la variació interanual en la petita (5,8%) i gran empresa (20,6%), tram en que es passa de 6 a 8 centres de cotització.

La indústria aplega el 32,3% dels llocs de treball de la comarca, el doble que a la província (14,7%). L'ocupació en els serveis (58,8%), en canvi, està molt per sota de la mitjana provincial (79,8%), mentre que l'ocupació a la construcció (6,5%) està sensiblement per sobre (5,1%). L'agricultura en reuneix el 2,3%, pes superior al 0,4% provincial. L'evolució interanual és molt positiva en la construcció (6,5%) i els serveis (5,2%), i més moderada en la indústria (2,3%). L'agricultura es manté (0,1%).

Dels 15 principals subsectors (vegeu recull estadístic al final del capítol) destaca l'increment d'ocupació en el transport terrestre (9%), serveis de menjar i begudes (7,2%), administració pública (6,7%), cautxú i plàstic (6,1%) i educació (5,9%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les pèrdues d'ocupació més notables es produeixen a indústries tèxtils (-36), reparació i instal·lació de maquinària (-28), productes minerals no metàl·lics (-17) o serveis socials sense allotjament (-16). Els increments a serveis de menjar i begudes (134), transport terrestre i per canonades (125), comerç a l'engròs (103), administració pública (103) i l'emmagatzematge i afins al transport (88).

L'Alt Penedès és la tercera comarca amb un menor pes de població ocupada dintre de l'economia del coneixement (28,7%), amb una evolució interanual del 5,3%. Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 21,8% de l'ocupació, situats per sota de la mitjana provincial (37,3%) i experimentant una variació interanual del 5,2%. També dintre de l'economia del coneixement, el 8% de l'ocupació pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic, per sota del 9,3% que representa a la província, i amb una evolució anual del 6,1%.

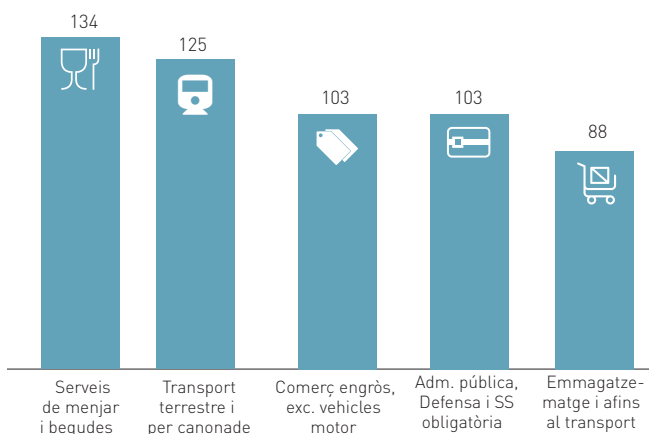
Gràfic 5
Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació
Alt Penedès, 2015 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

L'increment del treball assalariat explica la major part de l'augment de l'ocupació registrat el 2015

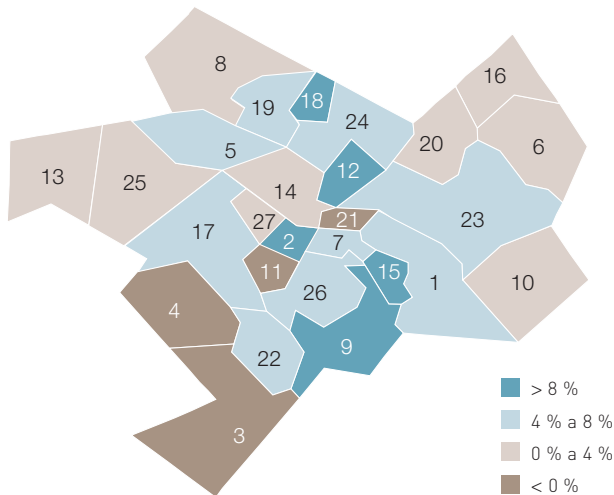
Gràfic 6
Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació
Alt Penedès, 2015 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Mapa 1

Variació ocupats registrats. Alt Penedès, 2015 (en percentatge)

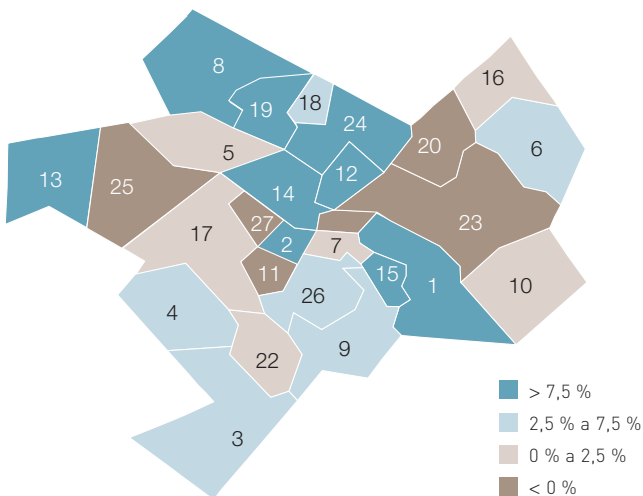

Vilafranca del Penedès aplega un terç (34,4%) dels llocs de treball comarcals. La variació interanual (vegeu mapa 1) mostra reduccions d'ocupació en quatre dels vint-i-set municipis, destacant Pacs del Penedès (-52,6%). Entre els 23 que augmenten, despunten Olèrdola (30,9%) i Les Cabanyes (23,7%).

El nombre d'**empreses** de la indústria aplega el 17,7% del total comarcal, per sobre del 10,4% provincial. Hi destaca la fabricació de begudes que aplega el 50% de les empreses provincials del sector. El pes de les empreses de construcció (9,3%) i agricultura (1,2%) supera la mitjana provincial (8% i 0,4% respectivament). Els serveis tenen un pes més reduït (71,8% respecte el 81,2% provincial). La variació interanual mostra un augment d'empreses de la construcció (6,5%), dels serveis (5,2%) i la indústria (2,3%). Les empreses agrícoles es mantenen (0,1%).

Mapa 2

Variació empreses registrades. Alt Penedès, 2015 (en percentatge)

El nombre d'empreses augmenta en vint-i-un dels vint-i-set municipis de la comarca

Per municipis, la variació interanual (vegeu mapa 2) mostra reduccions d'empreses en sis dels vint-i-set municipis, destaquen Santa Fe del Penedès (-14,3%) i Torrelles de Foix (-13,6%). Per contra, augmenten el nombre d'empreses a Les Cabanyes (29,6%), Pontons o Puigdàlber (ambdós 25%). L'estructura empresarial està dominada per la petita i, especialment, la micro-empresa: el 76% tenen menys de 5 treballadors, el 21,3% entre 6 i 50, el 2,5% entre 51 i 250 i el 0,2% més de 250. La dimensió mitjana és de 8,3 treballadors per empresa, dimensió inferior al 10,4 provincial.

Segons la base de dades SABI (Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics), el 70% de les 200 empreses líders en facturació de l'Alt Penedès el 2014 són empreses exportadores i/o importadores. La meitat de les deu amb més facturació són elaboradores de vins i caves, com Freixenet, Codorniu i Miguel Torres. També hi ha una empresa de fabricació de productes de molinaria, Farinera Vilafranca; una d'envasos i embalatges plàstics, Silvalac SA; dues de productes metàl·lics, components i accessoris per a l'automoció, Gedia España SL i Brose SA; i una d'envasos i embalatges de paper i cartró, Cartonajes del Penedès SA.

1 Avinyonet del Penedès	16 Sant Llorenç d'Hortons
2 Cabanyes (Les)	17 Sant Martí Sarroca
3 Castellet i La Gornal	18 Sant Pere de Riudebitlles
4 Castelví de la Marca	19 Sant Quintí de Mediona
5 Font-Rubí	20 Sant Sadurn d'Anoia
6 Gelida	21 Santa Fe del Penedès
7 Granada (La)	22 Santa Margarida i Els Monjos
8 Mediona	23 Subirats
9 Olèrdola	24 Torrelavit
10 Olesa de Bonesvalls	25 Torrelles de Foix
11 Pacs del Penedès	26 Vilafranca del Penedès
12 Pla del Penedès (El)	27 Vilobí del Penedès
13 Pontons	
14 Puigdàlber	
15 Sant Cugat Sesgarrigues	

L'evolució de l'atur (vegeu gràfic 7) continua amb la seva davallada. El 2015 l'atur disminueix un 11,7% (-979), reducció un punt superior a la provincial. A final del 2015 hi ha 7.377 aturats registrats a la comarca, el 2% dels aturats provincials.

La taxa d'atur registral és del 15,1%, més de dos punts inferior a la de l'any anterior i mig punt per damunt de la taxa provincial (14,6%). La taxa d'atur femenina és del 17,3%, inferior a la de l'any anterior i superior a la provincial. La taxa masculina se situa en el 13,1%, 2,7 punts inferior a la taxa de 2014 i semblant a la provincial. Per edat, el 7% és menor de 25 anys, el segon valor més elevat de la província, el 46,4% té entre 25 i 44 anys, el valor més alt, mentre que el 46,6% té més de 45 anys, el valor més baix de la província. Interanualment, tots els grups d'edat redueixen l'atur: un 6,2% els menors de 25 anys, un 16,5% els aturats d'entre 25 i 44 anys i un 7,7% els majors de 45 anys.

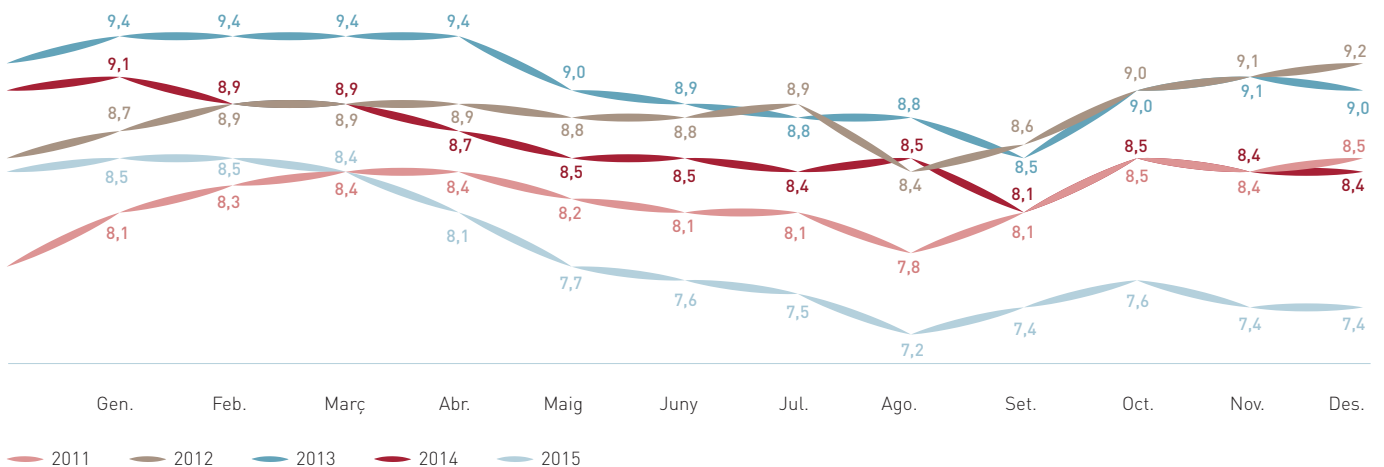
Per sectors d'activitat econòmica, destaquem el pes del 7,7% a la construcció (la comarca amb una menor proporció), i el 8,4% a l'agricultura (la comarca amb una major proporció). Interanualment, la reducció de l'atur és generalitzada en tots els grans sectors: un -24,3% en els aturats de la construcció, un -18,9% a la indústria, un -12,8% a l'agricultura, un -8,4% als serveis i un -3% als SOA.

L'atur disminueix per tercer any consecutiu i presenta una xifra d'aturats similar a la de final del 2009

La taxa d'atur registral es redueix dos punts percentuals el 2015

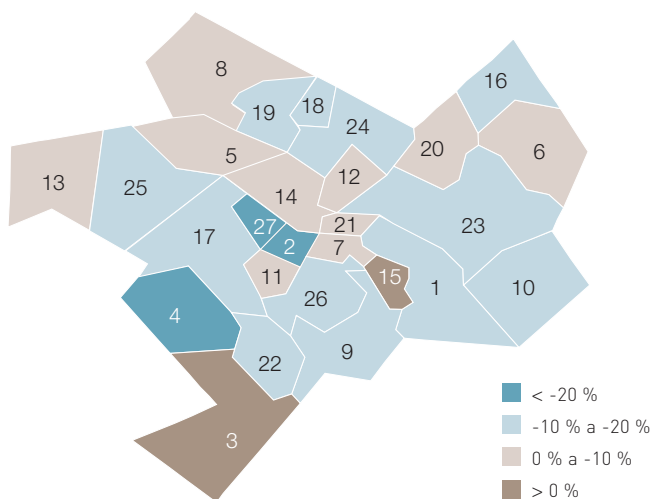
Gràfic 7

Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Alt Penedès, 2011-2015 (en milers)

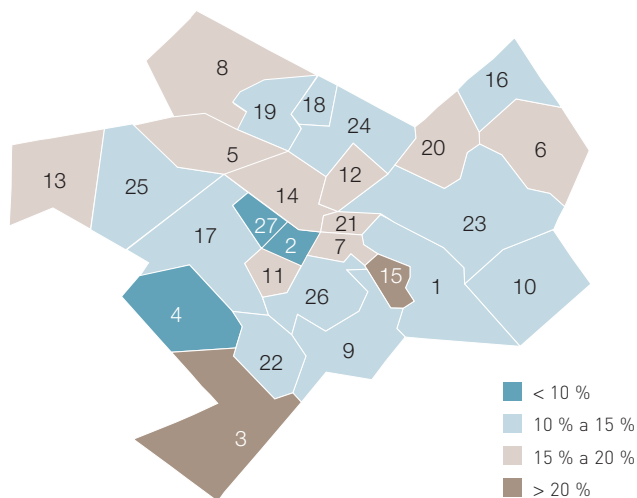

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Mapa 3
Variació de l'atur registrat. Alt Penedès, 2015 (en percentatge)

Mapa 4
Taxa d'atur registrat. Alt Penedès, 2015 (en percentatge)

L'atur disminueix interanualment en tots els nivells formatius, destacant els aturats amb estudis primaris complets (-13,7%), programes de formació professional (-12,5%) i educació general (-11,3%). L'atur de la població estrangera disminueix un 9,7% (-166), i es situa en els 1.540 aturats, el 20,9% de l'atur comarcal, percentatge quatre punts superior al provincial (16,9%). Els aturats nacionals disminueixen un 12,2% (-813).

L'atur disminueix en vint-i-quatre dels vint-i-set municipis de la comarca (vegeu mapa 3). Les reduccions més notables es troben a Castelví de la Marca (-34,2%), Vilobí del Penedès (-27,1%), Les Cabanyes (-25,5%), Sant Pere de Riudebitlles (-19,3%) i Torrelavit (-19,2%). D'entre els municipis amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal (vegeu mapa 4) destaquen Pontons (29,7%), Torrelles de Foix (24,5%), Mediona (21,3%) i Castellet i la Gornal (19,7%). Per contra, les taxes més baixes es donen a Vilobí del Penedès (7%), Les Cabanyes (9%) i Santa Fe del Penedès (9,1%).

Pontons és el segon municipi de la província amb la taxa d'atur més alta i Torrelles de Foix el cinquè

A final del 2015 hi ha concedides 3.952 **prestacions per desocupació**, un 16% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 60% el 2014 al 57,6% el 2015. Les tres tipologies de prestació per desocupació disminueixen el nombre de prestacions respecte l'any anterior, ho fan de manera més acusada les prestacions contributives un, 19%, seguides per les assistencials, un 14,8%, i les de renda activa d'inserció un 11%.

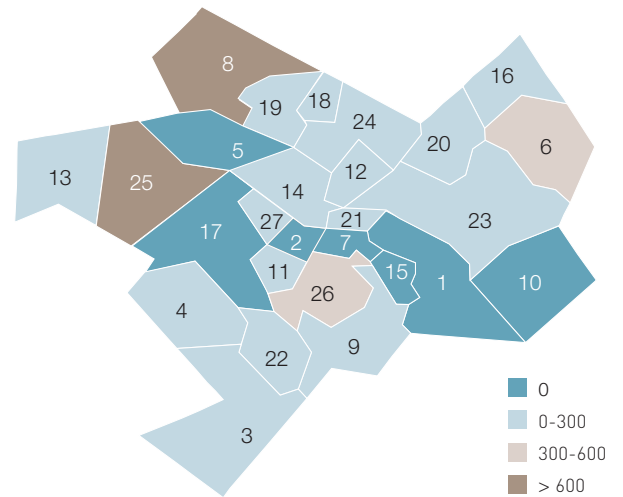
El nombre de **contractes laborals** l'any 2015 arriba als 36.437, augmentant un 8,3% (2.780 contractes), per sota de l'11,2% provincial, el tercer menor increment de totes les comarques. Per tipologia, la contractació indefinida augmenta un 13,8%, mentre que la temporal ho fa un 7,7%. Per sexe, la contractació masculina, augmenta un 8,5% i la femenina un 7,8%. Per edat, els contractes registrats dels menors de 20 anys augmenten un 33%, els de 20 a 25 anys un 7%, els de 25 a 30 anys un 8,5%, els de 30 a 45 anys un 2,2%, i els majors de 45 anys un 20,7%.

1 Avinyonet del Penedès	16 Sant Llorenç d'Hortons
2 Cabanyes (Les)	17 Sant Martí Sarroca
3 Castellet i La Gornal	18 Sant Pere de Riudebitlles
4 Castelví de la Marca	19 Sant Quintí de Mediona
5 Font-Rubí	20 Sant Sadurní d'Anoia
6 Gelida	21 Santa Fe del Penedès
7 Granada (La)	22 Santa Margarida i Els Monjos
8 Mediona	23 Subirats
9 Olèrdola	24 Torrelavit
10 Olesa de Bonesvalls	25 Torrelles de Foix
11 Pacs del Penedès	26 Vilafranca del Penedès
12 Pla del Penedès (El)	27 Vilobí del Penedès
13 Pontons	
14 Puigdàlber	
15 Sant Cugat Sesgarrigues	

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2015, dels 22 municipis de la comarca amb dades disponibles, cau un 1,3% respecte el 2014 pel que fa als ingressos i les despeses. El descens és quatre dècimes superior a la mitjana de tots els municipis de la província (-0,9%). Per habitant, a l'Alt Penedès les despeses suposen 1.090 euros, amb 126 euros de despeses d'inversió, per sota de la província en despeses (1.177), però per sobre en inversió (118). Els ingressos corrents, suposen 1.001 euros per habitant, amb 692 d'ingressos tributaris, per sota de la província en els ingressos totals (1.103), i similar en els tributaris (692).

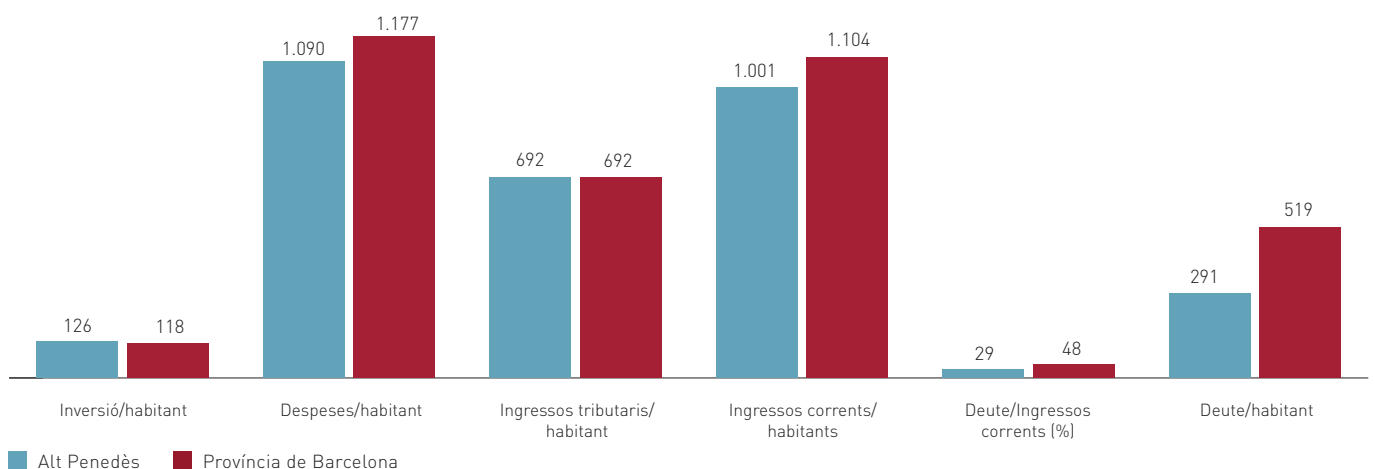
El deute viu del 2015 de tots els municipis de la comarca s'apropa els 31 milions d'euros (11,4% inferior al deute de l'any anterior), el 0,9% del deute provincial, representant el 29% dels ingressos corrents i 291 euros per habitant. Respecte a la mitjana provincial, l'Alt Penedès figura com la comarca amb menys deute per habitant de la província (519), i menys percentatge respecte els ingressos corrents (48%). Per municipis, vint-i-cinc dels vint-i-set estan per sota de la mitjana provincial en deute per habitant, amb només dos municipis per sobre: Mediona (684 euros/habitant) i Torrelles de Foix (1.307). Per contra, vuit municipis no tenen cap euro de deute viu en les seves finances municipals. Vilafranca del Penedès, la capital, es situa en 440 euros per habitant.

Mapa 5
Deute viu per habitant, 2015 (en euros)

La comarca de l'Alt Penedès es situa com la comarca amb menys deute per habitant l'any 2015

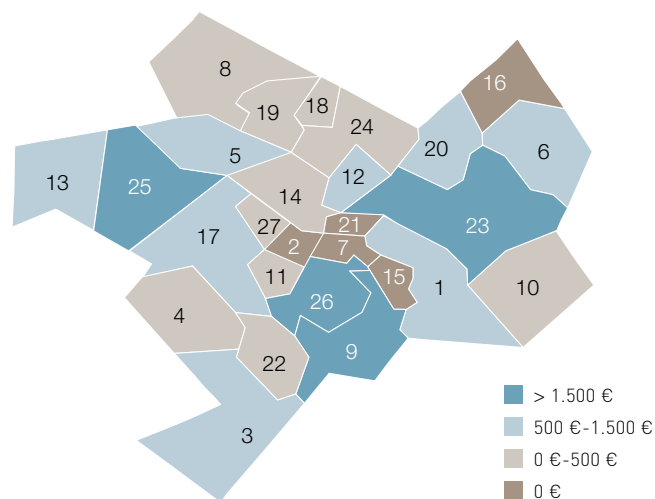
Gràfic 8
Finances públiques, 2015 (ratios euros per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques

Mapa 6

Recaptació de l'Impost sobre les Estadades en Establiments Turístics, 2015 (en euros)

La comarca guanya 2.723 turistes allotjats en establiments de turisme rural

Els indicadors d'evolució **turística** de l'Alt Penedès (marca Costa Barcelona), presenten aquest 2015 una oferta molt similar a la de 2014. Així, el nombre de places hoteleres s'ha reduït un -0,4%, que representa només 3 places menys en nombres absoluts. Els establiments de turisme rural presenten un increment de la seva planta del 3% (19 places més) i, per últim, la comarca continua sense cap càmping. Amb la nova metodologia de l'any 2015 amb apartaments turístics i HUTs, l'Alt Penedès presenta una oferta lleugerament més elevada ja que només augmenta 12 places que es corresponen amb els apartaments turístics i 129 amb els HUTs.

Pel que respecta a la demanda rebuda a l'Alt Penedès, amb dades disponibles només dels establiments de turisme rural, els turistes creixen en un 28,4% i registren 2.723 turistes més que l'any 2014. Les pernoctacions augmenten un 34,9%, més de 10.000 nits. L'ocupació també registra dades positives i mostra un augment de 4,3 punts percentuals (pp) en el grau d'ocupació hotelera, un creixement lleugerament per sobre de la resta de la província (3,9 pp).

En relació a la recaptació de la taxa turística, l'Alt Penedès representa un 0,4% de la província de Barcelona sense el Barcelonès i registra un total de 24.995,85 € l'any 2015, un increment del 14,0% respecte l'any anterior.

Quadre 1

Indicadors de l'activitat turística a l'Alt Penedès, 2014-2015

	Alt Penedès			Província de Barcelona*		
	2014	2015	% Var. 2014-2015**	2014	2015	% Var. 2014-2015**
Places en establiments hotelers	679	676	-0,4	63.736	63.758	0,0
Places en càmpings	0	0	0,0	43.998	44.026	0,1
Places en establiments de turisme rural	625	644	3,0	4.797	4.934	2,9
Places en apartaments turístics	nd	12	nc	nd	2.332	nc
Places en HUTs	nd	129	nc	nd	15.028	nc
Nombre de viatgers allotjats en hotels	nd	nd	nc	3.268.301	3.291.265	0,7
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	nd	nd	nc	614.472	643.338	4,7
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	9.603	12.326	28,4	86.909	100.506	15,6
Nombre de pernoctacions en hotels	nd	nd	nc	9.507.077	9.744.631	2,5
Nombre de pernoctacions en càmpings	nd	nd	nc	2.361.205	2.588.930	9,6
Nombre de pernoctacions en establiments de turisme rural	29.340	39.592	34,9	255.795	292.607	14,4
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	21	25	4,3	67	71	3,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	nd	nd	nc	46	46	-0,1
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	nd	nd	nc	20	22	1,8
Impost sobre les Estadades en Establiments Turístics (euros)	21.917	24.996	14,0	5.166.035	5.398.352	4,5

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

*sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **la variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals nd: Dada no disponible nc: Dada no computable

Mapa de projectes estratègics locals de l'Alt Penedès

III pla estratègic del Penedès

El III Pla Estratègic impulsat per la Fundació Pro Penedès al costat dels agents del territori pretén encapçalar actuacions comunes amb la voluntat d'unir esforços, dinamitzar lideratges i cercar instruments a escala supracomarcal creant sinèrgies conjuntes entre l'Alt i Baix Penedès, el Garraf i l'Anoia. Un cop dissenyades les actuacions estratègiques per a un model comú de desenvolupament territorial correspon fer el seguiment dels diferents eixos estratègics acordats: estratègia de foment d'una indústria de qualitat, impuls d'iniciatives turístiques que vertebrin el Penedès, estratègia per un Penedès amb cohesió social així com diagnòstics i propostes culturals al Penedès. **[+]**

Regió vinícola

Amb l'objectiu de fer de la viticultura un motor de l'economia local i regional, trobem diverses iniciatives amb voluntats convergents. Hi destaca la consolidació del clúster del sector vitivinícola de Catalunya, INNOVÍ, amb un important arrelament al Penedès. Cerca la millora de la competitivitat de les empreses vitivinícoles i dels sectors auxiliars, amb particular atenció a les estratègies d'innovació. Per la seva banda, la xarxa RECEVIN, de la qual formen part Vilafranca del Penedès i Sant Sadurní d'Anoia, treballa a nivell europeu en l'intercanvi d'experiències en diversos àmbits vinculats al vi, com la qualitat del producte, la cultura del vi, l'enoturisme i el medi ambient tenint la seu de la secretaria general a Vilafranca. **[+]**

Escola d'enoturisme

L'Escola, centrada en la formació professional i continuada en enoturisme, vol donar un impuls formatiu i de desenvolupament econòmic al sector vitivinícola, però també a tot el patrimoni cultural que l'envolta, molt present a Catalunya i amb una creixent rellevància en l'economia regional. Impulsada des de l'Ajuntament de Vilafranca desenvolupa una formació dual en estreta col·laboració amb el sector empresarial i organismes professionals com el Consell Regulador del Cava, la Cambra de Comerç de Barcelona, l'Associació Vinícola Catalana, l'Institut del Cava o Innoví, entre altres. L'Escola pretén treballar de manera innovadora la formació de professionals, vinculant-hi també el turisme i la indústria per tal de posicionar-se com a destinació enoturística de primer ordre. **[+]**

Projecte «Vinyes per Calor». Programa LIFE

El projecte té com a objectiu aplicar i implementar un Cercle Virtuosos de les Vinyes (VVC) com a estratègia local per mitigar el canvi climàtic mitjançant la reducció de gasos d'efecte hivernacle. El VVC aprofita la poda de les vinyes per a generar calor i fred per als cellers. Aquest VVC involucra tots els actors de la cadena de valor de la biomassa amb la supervisió d'un garant institucional: el municipi de Vilafranca. Amb 28.000 hectàrees de vinyes, 5.800 productors, embotelladors i cellers i 1.500.000 hectolitres de producció mitjana anual, es garanteix el subministrament renovable. El mateix és cert per al consum d'energia resultant, en particular en les empreses vitivinícoles, així com en altres negocis, equips i sectors residencials en un futur proper. **[+]**

El Penedès, tasta'l

L'Alt Penedès és una territori amb una gran diversitat geogràfica, patrimonial, de tradicions i de gastronomia. El projecte Amb la voluntat d'aprofitar la qualitat dels productes i del sector de la restauració, des del Consell Comarcal, en el marc de la Xarxa de Productes de la Terra i amb la participació del Gremi Comarcal d'Hosteleria i Turisme de l'Alt Penedès i l'Associació de Productors Artesans Agroalimentaris de l'Alt Penedès s'impulsa un projecte que cerca, d'una banda, millorar la productivitat dels productes de

la terra i, de l'altra, apropar-los a la gent aprofitant l'excel·lent oferta que la restauració té al territori. S'han editat calendaris que inclouen receptes amb productes característics, elaborats díptics i altres materials promocionals. **[+]**

Responsabilitat social territorial en destinacions turístiques i museus

L'Alt Penedès ha estat una comarca capdavantera en l'aplicació de la responsabilitat social territorial (RST). Ara, les ciutats de Vilanova i la Geltrú, el Vendrell, Vilafranca del Penedès i Igualada, sota el lideratge de la Fundació Pro Penedès, es plantegen esdevenir destinacions turístiques que desenvolupin els principis de l'RST. Les accions es focalitzen en el sector de la cultura, amb especial incidència en els museus com a catalitzadors del desenvolupament econòmic, però també a les empreses dedicades a la producció comercialització de vins i caves, les del sector tèxtil i el foment de la comercialització i obertura a l'exterior dels productes econòmics del Penedès. **[+]**

Impuls de l'emprenedoria i economia social

Projecte conjunt de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos i l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès per treballar i difondre a la comarca l'emprenedoria social com una forma viable i necessària de detectar i satisfer necessitats socials no cobertes o cobertes de manera ineficient, i crear contextos on es generin projectes socials viables i sostenibles, com també enxarxar iniciatives de l'economia solidària existents per així fomentar-ne de noves. Entre les accions concretes destaquen un Centre de dia per l'emprenedoria social i l'economia solidària (Santa Margarida i els Monjos) i el programa CoEmprèn: empenem socialment (Vilafranca del Penedès). **[+]**

Adapt Penedès. Ocupació a la indústria local

Impuls al foment de l'ocupació al sector vitivinícola penedesenc des de l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès que busca estimular la participació activa de tots els actors, i en particular de les empreses. S'emmarca en el projecte «Ocupació a la indústria local» de la Diputació de Barcelona amb el qual es vol afavorir la competitivitat de les empreses incloses als sistemes productius locals, enfortir la col·laboració públic-privada i generar llocs de treball per als col·lectius més impactats per l'atur. **[+]**

Inserció i oportunitats ocupacionals

«Dóna-li joc, tu també hi guanyes» és la idea que aglutina les iniciatives per la inserció i millora de les oportunitats ocupacionals de persones amb discapacitat i risc d'exclusió social. L'anomenada taula única liderada per la Fundació Pro Penedès reuneix els serveis locals d'ocupació, els serveis de salut mental i altres dispositius de caràcter públic al costat de les entitats del tercer sector per tal d'assegurar la coordinació comarcal i una oferta adaptada a les necessitats de cada persona o col·lectiu i la implicació del teixit productiu. L'Oficina Tècnica Laboral, el dispositiu Inserim o el programa Incorpora són algunes de les línies d'intervenció més destacades. **[+]**

Xarxa de Suport a Petits i Mitjans Municipis i de Proximitat al Territori

Sobre un territori conformat per vint-i-set municipis es desenvolupa una metodologia de xarxa per al desplegament de programes d'ocupació i inserció laboral així com de creació i consolidació a les empreses. El sistema de cooperació inclou espais descentralitzats per portar la prestació als municipis i, així, acostar al màxim els serveis a la ciutadania. La participació del Consell Comarcal juntament amb els ajuntaments i els agents territorials facilita l'augment de la confiança, l'experiència de treball conjunt i la col·laboració mútua. **[+]**

Adapt Penedès. Ocupació a la indústria local a l'Alt Penedès

Montserrat González Figueras, cap del Servei d'Ocupació i Formació de l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès

Contextualització i antecedents

El projecte Adapt Penedès-Ocupació a la indústria local és un dels 12 projectes impulsats en col·laboració amb la Diputació de Barcelona en el marc del programa Ocupació a la Indústria Local. Amb aquests projectes es pretén promoure la inserció laboral en sectors d'activitat industrial, amb fort arrelament territorial, potencialment generadors d'ocupació així com formar específicament persones en recerca de feina en diferents sectors industrials.

Sector industrial objecte d'intervenció

L'objectiu primordial del projecte Adapt Penedès ha estat la promoció del desenvolupament socioeconòmic integrat, equilibrat, equitatiu i la millora de l'ocupabilitat en la indústria vitivinícola del Penedès tot impulsant la formació professional en alternança en empresa, fomentant la cooperació empresarial i promovent vincles de col·laboració del teixit econòmic amb l'administració local, treballant coordinadament amb les empreses que actuen com a motor del teixit econòmic del territori, i que són les que finalment contribueixen a la creació d'activitat econòmica i ocupació.

L'enfocament d'aquest projecte se centra en la indústria vinculada al vi i el cava a l'Alt Penedès. A la comarca hi predomina el sector alimentari, especialment el del vi, sent aquest sector el que més identifica el territori. El Penedès aglutina tots els agents de la cadena agroindustrial, generant una gran diversitat d'actors i estratègies productives i empresarials, des de productors de raïm, elaboradors i embotelladors de vi base, vi i cava, cooperatives fins als ens reguladors i l'administració local.

Destinatari del projecte

El projecte està destinat a persones a l'atur, inscrites com a demandants d'ocupació al Servei d'Ocupació de Catalunya i que presenten especials dificultats d'inserció (preferentment joves, majors de 45 anys i aturats de llarga durada) amb un nivell d'estudis mínim d'ESO. A la vegada s'adreça a empreses pertanyents al sector de la indústria vitivinícola de l'Alt Penedès.

El projecte articula tres grans eixos:

Eix 1. Concertació institucional (territorial i sectorial)

El desenvolupament d'aquest projecte es fonamenta en la concertació i la participació dels agents públics i privats (administracions, patronals, gremis, centres de recerca i innovació, etc.) i es compta amb la participació i implicació del sector empresarial que està desenvolupant les activitats industrials vitivinícoles.

Parteix de les necessitats de les empreses del territori, per tant s'ha prioritzat la intervenció en l'itinerari de l'empresa, plantejant un canvi de perspectiva de manera que primer s'abordin les característiques i particularitats del teixit empresarial implicat i, posteriorment, s'estableixin estratègies coherents d'inserció amb les persones participants.

S'ha creat una Taula de treball amb les agrupacions empresarials amb les quals s'ha col·laborat al llarg de totes les fases del projecte. La Taula té les funcions de detecció de necessitats formatives dels cellers, necessitats d'incorporació de nou personal, seguiment i avaluació de les diferents fases del projecte i valoració per edicions posteriors.

S'ha comptat amb diferents institucions i organitzacions empresarials amb estreta vinculació al sector vitivinícola com la UEP, l'ADEPG, la Mancomunitat Garraf-Penedès, la Fundació Propenedès, la DO Penedès, l'Institut del Cava, l'Associació Vinícola Cata-

lana, el Consell Regulador del Cava, Pimecava, Innovi, el Consell Comarcal de l'Alt Penedès, l'Escola d'Enoturisme de Catalunya, l'Incavi i l'Escola de Viticultura i Enologia d'Espells.

Eix 2. Enfortiment del model industrial local

S'ha impulsat la creació de la figura del promotor/a intern de formació a l'empresa, que és un professional ja existent a les organitzacions empresarials, encarregat de detectar les necessitats formatives de l'empresa, definir els perfils professionals per a cada lloc de treball, organitzar la formació interna i coordinar l'acollida d'alumnes en pràctiques.

També s'han desenvolupat accions amb l'objectiu de millorar la competitivitat de les empreses, centrades principalment en fomentar la cooperació empresarial. Les petites i micro empreses poden trobar en la cooperació empresarial la forma d'assolir objectius empresarials i millores competitives. En el marc d'aquest segon eix, s'ha organitzat una jornada per presentar bones pràctiques de cooperació empresarial i foment dels valors de la cooperació així com accions de *coaching* grupal.

Eix 3. Retenció de talent i desenvolupament competencial

En aquest eix s'han dut a terme diferents accions tant d'orientació com de formació professionalitzadora.

Per una banda, el dispositiu d'entrenament i valoració de competències, que aporta als participants informació, tècniques i recursos per a l'orientació. Aquest procés inclou la motivació i la millora de l'autoestima, l'orientació laboral i de l'oferta formativa, informació sobre el mercat de treball al territori, formació per a la cerca de feina i acompanyament en aquest procés i millora de les competències professionals. Dins del dispositiu, i tenint en compte les necessitats del teixit productiu, s'han realitzat dues formacions molt específiques: en enotècnia (80 h formatives i 80 h de pràctiques) i en coneixements administratius específics del sector vitivinícola (80 h formatives i 80 h de pràctiques).

Per altra banda, s'ha realitzat una formació professionalitzadora: el Certificat de professionalitat de gestió administrativa i financera del comerç internacional (440 hores). D'aquesta manera, els cellers incorporen un professional amb els coneixements necessaris del mercat del vi amb una especial dedicació als processos d'exportació i la gestió dels mercats internacionals.

Finalment, s'ha implementat una formació per a promoure la figura del guia turístic en el sector vitivinícola en anglès (80h en el centre formatiu i 80h en la empresa). Ha estat una formació de caràcter eminentment pràctic per aconseguir l'adquisició d'unes competències que responguin a les necessitats concretes del lloc de treball a cobrir, amb la metodologia d'alternança a l'empresa (dual).

Conclusions i perspectives de futur

Amb l'execució d'aquest projecte s'han establert les bases de la col·laboració públic-privada entre l'administració pública i el sector industrial vitivinícola, treballant plegats tant en la definició de les necessitats formatives i d'incorporació de personal com en l'establiment de mecanismes de coordinació, construint un vincle de comunicació permanent entre l'empresa i el prospector dels serveis municipals d'ocupació i empresa. Aquest vincle permetrà elaborar la programació i disseny d'una formació a llarg termini per a un col·lectiu més nombrós per evitar deixar sense cobertura aquests llocs de treball.

Recull estadístic. Alt Penedès

	Alt Penedès		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Alt Penedès	Província	2014	2015
Entorn								
Nombre de municipis		27		311				8,7%
Superfície total (km²)		592,7		7726,4				7,7%
Superfície mitjana municipal (km²)		22,0		24,8				nc
Demografia								
Població Total	106.262	106.168	5.523.784	5.523.922	-0,1%	0,0%	1,9%	1,9%
Densitat (hab/km²)	179	179	715	715	-0,1%	0,0%	nc	nc
Homes	53.119	53.104	2.699.040	2.696.360	0,0%	-0,1%	2,0%	2,0%
Dones	53.143	53.064	2.824.744	2.827.562	-0,1%	0,1%	1,9%	1,9%
Població de menys de 16 anys	20.119	19.994	912.338	913.568	-0,6%	0,1%	2,2%	2,2%
Població potencialment activa (16-64)	68.761	68.390	3.620.009	3.599.618	-0,5%	-0,6%	1,9%	1,9%
Població de 65 anys i més	17.382	17.784	991.437	1.010.736	2,3%	1,9%	1,8%	1,8%
Projecció Població 2015-2025	106.262	108.278	5.523.784	5.471.422	1,9%	-0,9%	1,9%	2,0%
Pob. resident a l'estranger	1.572	1.762	172.270	188.325	12,1%	9,3%	0,9%	0,9%
Índex de dependència global	54,5	55,2	52,6	53,5	0,7	0,9	nc	nc
Índex d'envelliment	86,4	88,9	108,7	110,6	2,6	2,0	nc	nc
Nacionalitat espanyola	94.521	95.286	4.794.117	4.838.079	0,8%	0,9%	2,0%	2,0%
Nacionalitat estrangera	11.741	10.882	729.667	685.843	-7,3%	-6,0%	1,6%	1,6%
Taxa d'estrangeria total	11,0%	10,2%	13,2%	12,4%	-0,8pp	-0,8pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	9,2%	8,5%	10,2%	9,4%	-0,7pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	2.841	2.598	123.404	113.711	-8,6%	-7,9%	2,3%	2,3%
Població potencialment activa (16-64)	8.642	8.025	587.923	552.917	-7,1%	-6,0%	1,5%	1,5%
Població de 65 anys i més	258	259	18.340	19.215	0,4%	4,8%	1,4%	1,3%
Àfrica	6.225	5.900	175.111	164.670	-5,2%	-6,0%	3,6%	3,6%
Amèrica	2.468	2.041	232.415	200.191	-17,3%	-13,9%	1,1%	1,0%
Àsia	504	485	118.403	118.307	-3,8%	-0,1%	0,4%	0,4%
Europa	2.534	2.445	203.112	202.038	-3,5%	-0,5%	1,2%	1,2%
Unió Europea	1.962	1.875	167.071	163.998	-4,4%	-1,8%	1,2%	1,1%
Resta del món	10	11	626	637	10,0%	1,8%	1,6%	1,7%
5 principals nacionalitats (comarca)	7.478	6.983	234.751	214.616	-6,6%	-8,6%	3,2%	3,3%
Marroc	5.756	5.427	133.028	124.470	-5,7%	-6,4%	4,3%	4,4%
Romania	489	499	35.002	33.563	2,0%	-4,1%	1,4%	1,5%
Ucraïna	369	368	8.995	9.577	-0,3%	6,5%	4,1%	3,8%
Bolívia	414	348	35.884	29.935	-15,9%	-16,6%	1,2%	1,2%
Perú	450	341	21.842	17.071	-24,2%	-21,8%	2,1%	2,0%
Activitat Econòmica								
Nombre d'empreses	3.286	3.411	175.618	179.895	3,8%	2,4%	1,9%	1,9%
Agricultura	43	41	736	748	-4,7%	1,6%	5,8%	5,5%
Indústria	598	605	18.480	18.659	1,2%	1,0%	3,2%	3,2%
Construcció	286	317	13.656	14.381	10,8%	5,3%	2,1%	2,2%
Serveis	2.359	2.448	142.746	146.107	3,8%	2,4%	1,7%	1,7%
Dimensió mitjana	8,2	8,3	10,2	10,4	0,1	0,2	nc	nc
Agricultura	3,0	3,1	3,2	3,4	0,1	0,2	nc	nc
Indústria	17,7	17,9	15,9	16,0	0,2	0,2	nc	nc
Construcció	3,9	3,9	4,8	5,0	0,0	0,1	nc	nc
Serveis	6,4	6,6	10,0	10,3	0,2	0,2	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	2.416	2.504	119.099	121.841	3,6%	2,3%	2,0%	2,1%
Comerç detall, exc. vehicles motor	514	523	27.762	28.125	1,8%	1,3%	1,9%	1,9%
Serveis de menjar i begudes	353	348	16.423	16.931	-1,4%	3,1%	2,1%	2,1%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	246	265	14.842	14.995	7,7%	1,0%	1,7%	1,8%
Activitats especialitzades construcció	167	181	8.137	8.589	8,4%	5,6%	2,1%	2,1%
Fabricació de begudes	170	168	339	332	-1,2%	-2,1%	50,1%	50,6%
Venda i reparació de vehicles motor	127	134	4.273	4.411	5,5%	3,2%	3,0%	3,0%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	111	126	1.977	1.997	13,5%	1,0%	5,6%	6,3%
Altres activitats de serveis personals	117	125	6.997	7.240	6,8%	3,5%	1,7%	1,7%
Construcció d'immobles	108	124	5.022	5.299	14,8%	5,5%	2,2%	2,3%
Transport terrestre i per canonades	111	109	5.659	5.678	-1,8%	0,3%	2,0%	1,9%
Educació	82	88	5.346	5.513	7,3%	3,1%	1,5%	1,6%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	79	84	6.492	6.481	6,3%	-0,2%	1,2%	1,3%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	85	82	3.616	3.626	-3,5%	0,3%	2,4%	2,3%
Activitats immobiliàries	81	79	7.157	7.474	-2,5%	4,4%	1,1%	1,1%
Activitats sanitàries	65	68	5.057	5.150	4,6%	1,8%	1,3%	1,3%

Recull estadístic. Alt Penedès (Continuació)

	Alt Penedès		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Alt Penedès	Província	2014	2015
Mercat de treball								
Ocupats	34.411	35.865	2.172.556	2.256.042	4,2%	3,8%	1,6%	1,6%
Assalariats	26.904	28.303	1.796.346	1.873.656	5,2%	4,3%	1,5%	1,5%
Autònoms	7.507	7.562	376.210	382.386	0,7%	1,6%	2,0%	2,0%
15 Principals sectors d'activitat	23.722	24.765	1.177.664	1.216.165	4,4%	3,3%	2,0%	2,0%
Comerç detall, exc. vehicles motor	3.430	3.514	238.846	244.873	2,4%	2,5%	1,4%	1,4%
Fabricació de begudes	3.170	3.214	6.504	6.443	1,4%	-0,9%	48,7%	49,9%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	2.347	2.450	149.933	153.310	4,4%	2,3%	1,6%	1,6%
Serveis de menjar i begudes	1.860	1.994	130.330	138.185	7,2%	6,0%	1,4%	1,4%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	1.545	1.648	120.686	124.804	6,7%	3,4%	1,3%	1,3%
Activitats especialitzades construcció	1.490	1.575	73.258	77.091	5,7%	5,2%	2,0%	2,0%
Transport terrestre i per canonades	1.385	1.510	70.033	71.403	9,0%	2,0%	2,0%	2,1%
Vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	1.398	1.461	34.050	34.010	4,5%	-0,1%	4,1%	4,3%
Activitats sanitàries	1.253	1.319	132.536	136.349	5,3%	2,9%	0,9%	1,0%
Educació	1.178	1.248	121.241	126.177	5,9%	4,1%	1,0%	1,0%
Indústries de productes alimentaris	1.193	1.234	35.734	37.083	3,4%	3,8%	3,3%	3,3%
Indústries del paper	1.015	1.043	7.668	7.807	2,8%	1,8%	13,2%	13,4%
Venda i reparació de vehicles motor	863	908	32.907	34.208	5,2%	4,0%	2,6%	2,7%
Agricultura, ramaderia i caça	822	827	7.140	7.198	0,6%	0,8%	11,5%	11,5%
Cautxú i plàstic	773	820	16.798	17.224	6,1%	2,5%	4,6%	4,8%
Agricultura	837	838	7.953	8.123	0,1%	2,1%	10,5%	10,3%
Indústria	11.338	11.597	325.967	332.499	2,3%	2,0%	3,5%	3,5%
Construcció	2.195	2.338	109.055	115.440	6,5%	5,9%	2,0%	2,0%
Serveis	20.041	21.092	1.729.581	1.799.980	5,2%	4,1%	1,2%	1,2%
Sectors clau	17.650	18.405	783.540	807.291	4,3%	3,0%	2,3%	2,3%
Sectors estratègics	2.033	2.112	381.910	405.946	3,9%	6,3%	0,5%	0,5%
Sectors impulsors	7.425	7.647	508.021	529.225	3,0%	4,2%	1,5%	1,4%
Sectors independents	7.303	7.700	499.085	513.580	5,4%	2,9%	1,5%	1,5%
Activitats d'alt contingut tecnològic¹	2.714	2.880	199.474	209.368	6,1%	5,0%	1,4%	1,4%
Ind. Tecnologia alta	175	192	24.508	25.050	9,7%	2,2%	0,7%	0,8%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	2176	2287	94.477	95.552	5,1%	1,1%	2,3%	2,4%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	2512	2525	78.687	81.025	0,5%	3,0%	3,2%	3,1%
Ind. Tecnologia baixa	6373	6482	106.858	109.292	1,7%	2,3%	6,0%	5,9%
Serveis basats en el coneixement	7442	7.829	803.903	841.849	5,2%	4,7%	0,9%	0,9%
Serveis de tecnologia alta-punta	363	401	80.489	88.766	10,5%	10,3%	0,5%	0,5%
Serveis no basats en el coneixement	12.599	13.263	925.732	958.187	5,3%	3,5%	1,4%	1,4%
Aturats registrats	8.356	7.377	422.935	377.897	-11,7%	-10,6%	2,0%	2,0%
Homes	4.035	3.367	205.244	176.530	-16,6%	-14,0%	2,0%	1,9%
Dones	4.321	4.010	217.691	201.367	-7,2%	-7,5%	2,0%	2,0%
Nacionals	6.650	5.837	351.939	313.922	-12,2%	-10,8%	1,9%	1,9%
Estrangers	1.706	1.540	70.996	63.975	-9,7%	-9,9%	2,4%	2,4%
Agricultura	710	619	5.023	4.641	-12,8%	-7,6%	14,1%	13,3%
Indústria	1.464	1.187	61.622	52.133	-18,9%	-15,4%	2,4%	2,3%
Construcció	753	570	48.573	39.187	-24,3%	-19,3%	1,6%	1,5%
Serveis	4.903	4.491	283.562	259.118	-8,4%	-8,6%	1,7%	1,7%
Sense ocupació anterior	526	510	24.155	22.818	-3,0%	-5,5%	2,2%	2,2%
Població activa local estimada	48.352	48.915	2.562.690	2.588.325	1,2%	1,0%	1,9%	1,9%
Taxa d'atur registral	17,28%	15,08%	16,50%	14,60%	-2,2pp	-1,9pp	nc	nc
Homes	15,76%	13,07%	15,61%	13,34%	-2,7pp	-2,3pp	nc	nc
Dones	18,99%	17,32%	17,44%	15,91%	-1,7pp	-1,5pp	nc	nc
Nombre de contractes total	33.657	36.437	1.829.394	2.034.466	8,3%	11,2%	1,8%	1,8%
Beneficiaris de prestacions	4.701	3.952	240.411	205.756	-15,9%	-14,4%	2,0%	1,9%
Taxa Cobertura Prestacions	60,04%	57,55%	60,29%	57,95%	-2,5pp	-2,3pp	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	679	676	139.328	141.132	-0,4%	1,3%	0,5%	0,5%
Places en càmpings	0	0	43.998	44.026	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
Places en establiments de turisme rural	625	644	4.797	4.934	3,0%	2,9%	13,0%	13,1%
Places en apartaments turístics	nd	12	nd	3.461	nc	nc	nc	0,3%
Places en HUTs ²	nd	129	nd	58.437	nc	nc	nc	0,2%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: Ingressos	95.100	93.852	6.547.186	6.490.113	-1,3%	-0,9%	1,5%	1,4%
Pressupostos municipals: Despeses	95.100	93.819	6.533.096	6.476.026	-1,3%	-0,9%	1,5%	1,4%
Deute viu municipal	34.853	30.863	3.260.818	2.859.109	-11,4%	-12,3%	1,1%	1,1%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta.

2. Habitats de ús turístic. 3. Xifres en milers d'euros. nd: no disponible. nc: no calculable. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de Metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

Anoia

Població, 2015

Anoia

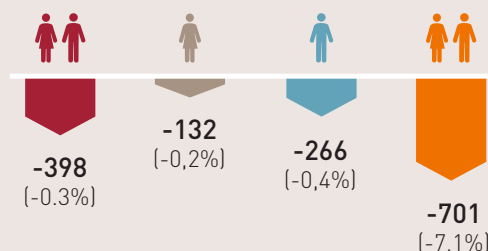
TOTAL
117.444

DONES
58.525

HOMES
58.919

ESTRANGERS
9.201

Variació interanual

-0,3%

La població es manté estable

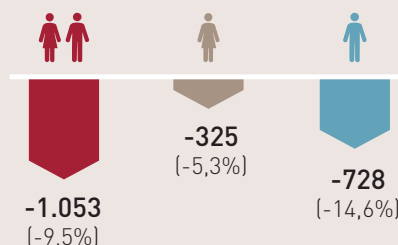
Aturats registrats, 2015

TOTAL
10.033

DONES
5.760

HOMES
4.273

Variació interanual

18,8%

Taxa d'atur registral

Ocupats registrats, 2015

TOTAL
31.054

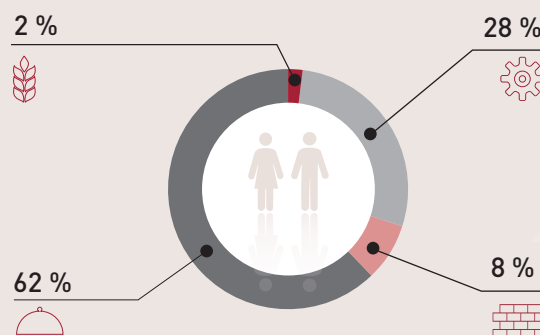
Agricultura
532 (-1,9%)

Indústria
8.808 (1,8%)

Construcció
2.342 (8,0%)

Serveis
19.381 (4,0%)

Distribució per sectors (pes %)

3,6%

Augmenta l'ocupació

Empreses de la comarca, 2015

TOTAL
3.207

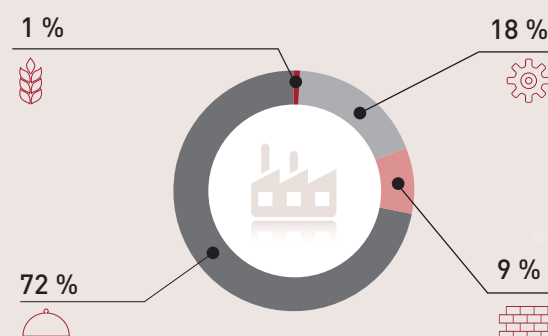
Agricultura
47 (2,2%)

Indústria
591 (1,9%)

Construcció
282 (-1,7%)

Serveis
2.287 (4,1%)

Distribució per sectors (pes %)

3,1%

Augmenta el nombre d'empreses

Anoia

La comarca de l'Anoia té una superfície de 866,3 km², l'11,2% de la superfície de la província de Barcelona, i està integrada per 33 municipis que tenen una superfície mitjana de 26,3 km², semblant a la mitjana provincial (24,8 km²). Igualada n'és la capital.

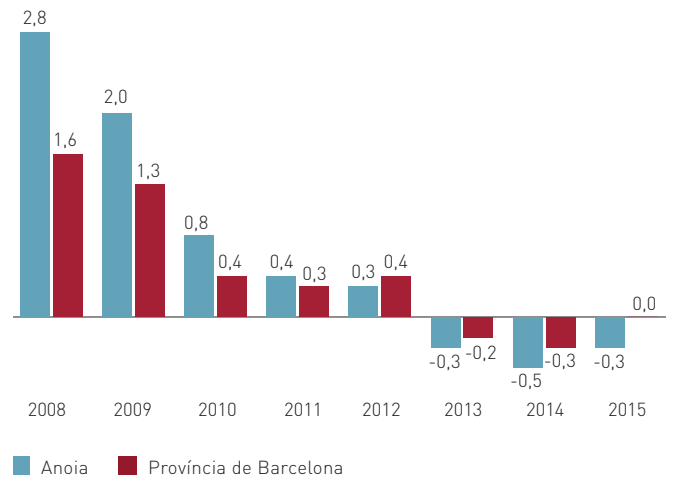
L'Anoia és, amb 117.444 habitants, la quarta comarca menys poblada de la província, i en ella hi resideix el 2,1% de la població provincial. La població (vegeu gràfic 1) es manté estable, amb una variació poc significativa del -0,3%. La població resident a l'estranger augmenta un 10,2% el 2015, fins arribar als 2.249.

Amb una densitat de població de 136 hab./km², és la quarta menys densament poblada de la província. La capital, Igualada, aplega el 33% (38.751) de la població comarcal. La població ha augmentat en vuit dels trenta-tres municipis, destacant els creixements del Bruc (41), Argençola (11) i Sant Martí de Tous (11). Per contra, les disminucions més importants s'han produït a Masquefa (71), Els Hostalets de Pierola (55), Vilanova del Camí (54) i La Torre de Claramunt (-52).

L'Anoia és la tercera comarca, després del Moianès i el Berguedà, amb menor proporció de població estrangera (7,8%), per sota de la mitjana provincial (12,4%). Interanualment, la població estrangera es redueix en 701 persones (-7,1%), més que a la província (-6%), fins arribar als 9.201. El 79% de la població estrangera és extracomunitària i d'aquest grup un 45,2% és marroquina. Entre les nacionalitats que perden població destaquen la marroquina (-8,2%), romanesa (-5,1%), equatoriana (-35,9%), colombiana (-48,9%) i peruana (-21,7%). Entre els pocs increments destaca el de la població xinesa (1,5%) i italiana (2,1%).

El 18,7% de la població és menor de 16 anys (per sobre del 16,5% provincial) i el 17,2% té 65 anys o més, percentatge inferior al 18,3% provincial. La població en edat de treballar (vegeu gràfic 2) n'agrupa el 64,1% restant, percentatge lleugerament per sota del provincial (65,2%). L'índex d'envelliment, 91,7, se situa gairebé vint punts per sota del 110,6 provincial. Respecte a la projecció de població, i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, l'Anoia és la quarta comarca, darrere del Moianès, Bages i l'Alt Penedès, que més població guanyaria el 2025, amb un creixement de l'1,2%.

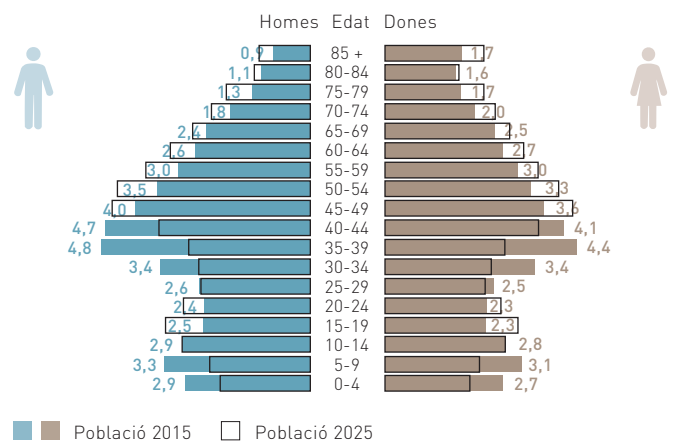
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

L'Anoia és la tercera comarca amb un menor pes de població estrangera, per darrere del Moianès i el Berguedà

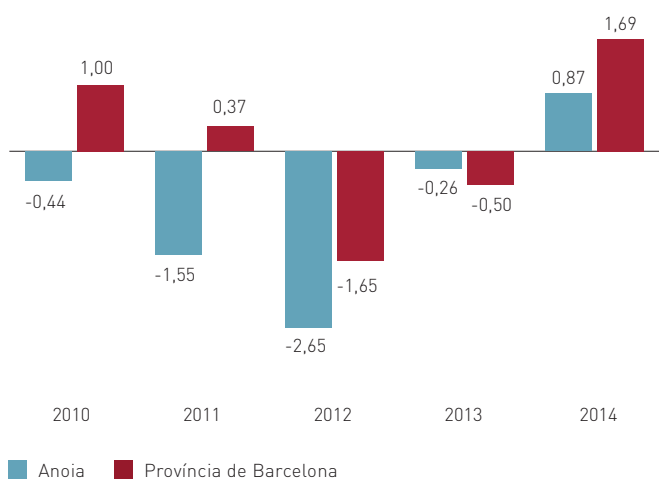
Gràfic 2
Piràmide d'edats de l'Anoia, 2015-2025 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Gràfic 3

Taxes reals de variació del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

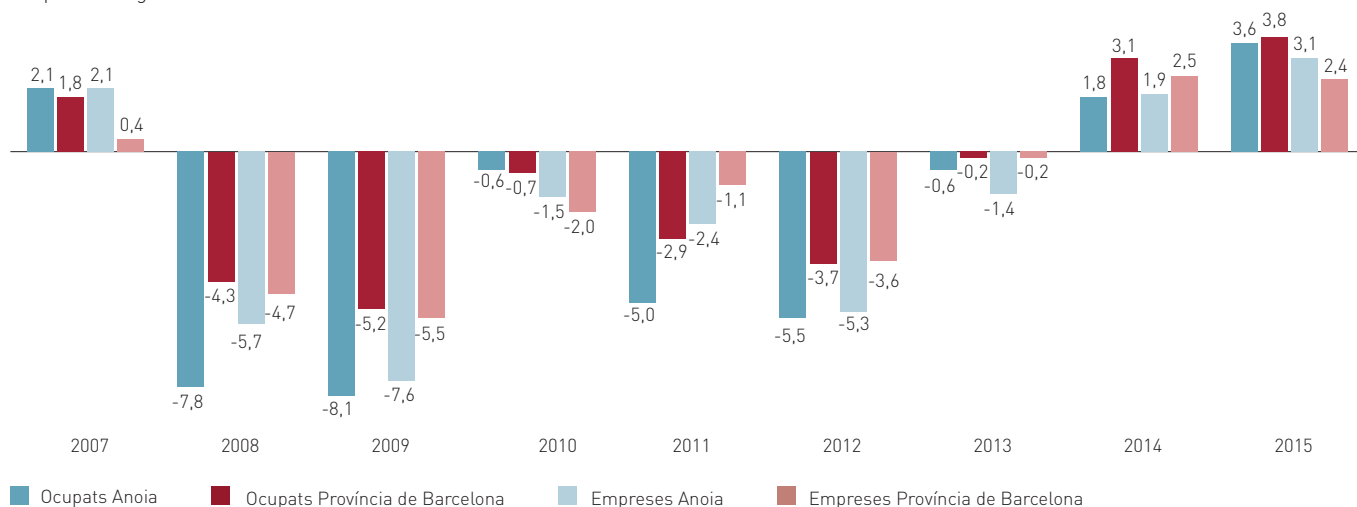

Font: Anuari Econòmic Comarcal. CatalunyaCaixa

L'Anoia referma el canvi de tendència apuntat el 2014 i torna a guanyar empreses i ocupats

Gràfic 4

Taxes de variació interanual dels ocupats i empreses (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el **VAB** de l'Anoia (vegeu gràfic 3) experimenta el 2014 un increment del 0,9%, registre inferior a la mitjana provincial (1,7%). Aquests resultats expressen un any desfavorable en el sector primari (-8,5%) i la continuïtat de les pèrdues a la construcció (-1,6%), compensades pels avenços de la indústria (0,1%) i dels serveis (2,1%). Amb aquest augment, el canvi acumulat del 2010 al 2014 situa la reducció del VAB comarcal en el -3,5%, reflectint sobretot la intensa davallada de la construcció (-32,6%).

L'evolució del nombre d'empreses (3,1%) i ocupats (3,6%) continua amb una tendència positiva, i superior a l'increment provincial del 2,4% en empreses i similar a l'increment del 3,8% en ocupats. L'any 2015 acaba amb 31.054 ocupats i 3.207 empreses, 1.065 nous ocupats i 97 noves empreses respecte l'any anterior.

Aquestes xifres refermen el punt d'inflexió encetat el 2014, quan l'ocupació i les empreses van començar a registrar xifres positives després de sis anys de decreixements. Tot i així, encara queda molt per arribar a les xifres de l'any 2007, quan la comarca tenia 39.178 ocupats i 3.907 empreses, 8.124 ocupats i 700 empreses més que les dades actuals. Amb el creixement actual es trigarien més de set anys en el cas dels ocupats i sis en les empreses en igualar aquells valors.

L'ocupació comarcal augmenta més intensament en els assalariats (4%), similar al 4,3% provincial, que en els autònoms (2,2%), per sobre de l'1,6% d'increment provincial. La microempresa i la mitjana empresa mantenen l'ocupació mentre que la petita empresa (5,2%) i la gran empresa (12,5%), l'augmenten.

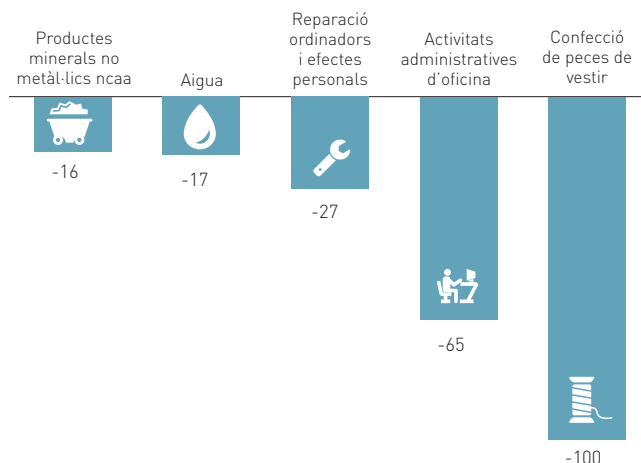
La indústria aplega el 28,4% dels llocs de treball, el doble del valor provincial (14,7%). Destaca la indústria del paper, que aplega un 13,3% de l'ocupació industrial. L'ocupació en els serveis (62,4%), en canvi, està per sota de la mitjana provincial (79,8%), mentre que l'ocupació a la construcció (7,5%) està per sobre (5,1%). L'agricultura reuneix l'1,7%, pes superior al 0,4% provincial. L'evolució interanual és molt positiva en la construcció (8%) i els serveis (4%), moderada en la indústria (1,8%), mentre que en l'agricultura cau un 1,9%.

Dels 15 principals subsectors (vegeu recull estadístic al final del capítol) destaca la pèrdua d'ocupació en confecció de peces de vestir (-13,4%), i indústries tèxtils (-1,3%), i la creació d'ocupació en activitats especialitzades de la construcció (8,3%), construcció d'immobles (7,6%), educació (7,5%) i comerç a l'engròs (7,3%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les pèrdues d'ocupació més notables es produeixen a confecció de peces de vestir (-100), activitats administratives (-65) i reparació d'ordinadors (-27). Els increments tenen lloc al comerç a l'engròs (120), activitats especialitzades de la construcció (120), educació (99), serveis de menjar i begudes (84), i serveis a edificis i de jardineria (82).

L'Anoia és la segona comarca amb un menor pes de llocs de treball en l'economia del coneixement (28%), tot i que s'incrementen un 6,1%. Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 24,8% de l'ocupació, situats per sota de la mitjana provincial (37,3%) i experimenten, també, un increment del 6,1%. També dintre de l'economia del coneixement, el 4,4% de l'ocupació pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic, cinc punts per sota de la mitjana provincial, i amb un creixement del 7,7%.

Gràfic 5

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació Anoia, 2015 (absoluts)

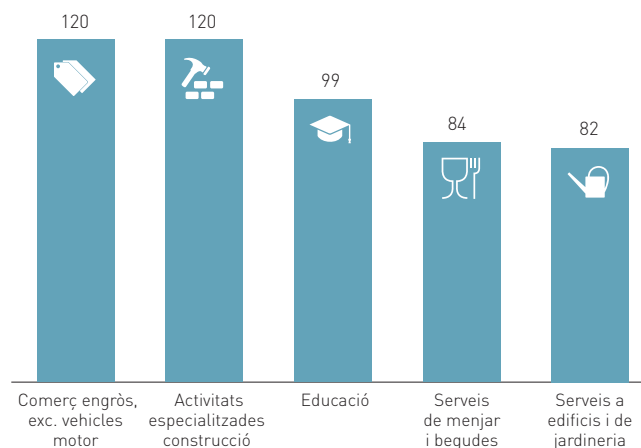

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

L'augment de l'ocupació ha estat més intensa en la petita i gran empresa

Gràfic 6

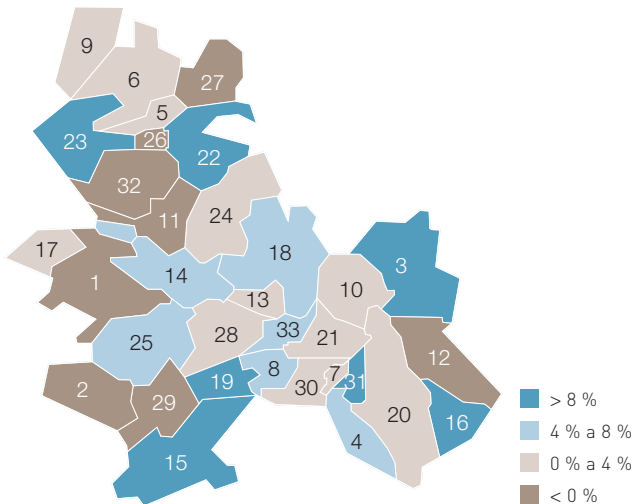
Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació Anoia, 2015 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

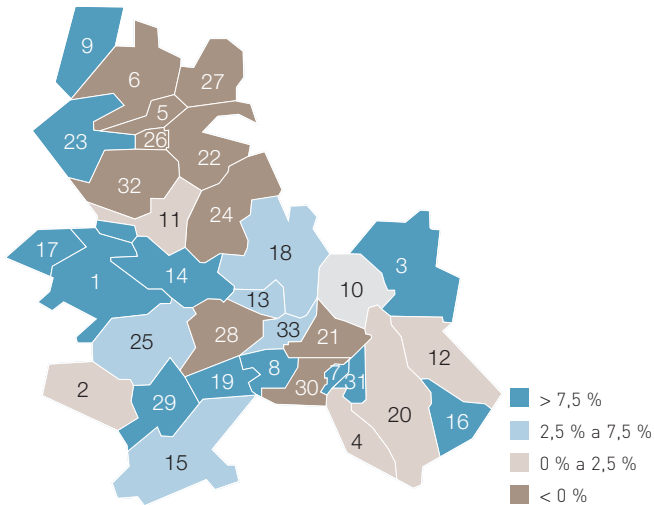
Mapa 1

Variació ocupats registrats. Anoia, 2015 (en percentatge)

Mapa 2

Variació empreses registrades. Anoia, 2015 (en percentatge)

1 Argençola	18 Òdena
2 Bellprat	19 Orpí
3 Bruc	20 Piera
4 Cabrera d'Anoia	21 Pobla de Claramunt
5 Calaf	22 Prats de Rei
6 Calonge de Segarra	23 Pujalt
7 Capellades	24 Rubió
8 Carme	25 Sant Martí de Tous
9 Castellfollit de Riubregós	26 Sant Martí Sesgueioles
10 Castellolí	27 Sant Pere Sallavinera
11 Copons	28 Santa Margarida de Montbui
12 Hostalets de Pierola	29 Santa Maria de Miralles
13 Igualada	30 Torre de Claramunt
14 Jorba	31 Vallbona d'Anoia
15 Llacuna	32 Veciana
16 Masquefa	33 Vilanova del Camí
17 Montmaneu	

Igualada aplega gairebé la meitat (45%) dels llocs de treball de la comarca. La variació interanual (vegeu mapa 1) registra lleus reduccions d'ocupació en vuit dels trenta-tres municipis: Santa Maria de Miralles (-27), Els Hostalets de Pierola i Sant Martí Sesgueioles (-7) entre els més significatius. Destaquen els augments a Igualada (388), Palafolls (136), Piera (128) i Òdena (106).

La indústria aplega el 18,4% de les **empreses** de la comarca, per sobre del 10,4% provincial. El pes de les empreses de construcció (8,8%) i l'agricultura (1,5%) són sensiblement superiors a la mitjana provincial (8% i 0,4% respectivament). Els serveis, per contra, presenten un pes més reduït al provincial (71,3% respecte el 81,2%). De la variació destaca l'augment dels serveis (4,1%), i les pèrdues de la construcció (-1,7%). El 46% de les empreses es troben a Igualada.

Un terç dels municipis registren pèrdues poc rellevants d'empreses al llarg del 2015

Onze dels trenta-tres municipis registren pèrdues poc significatives d'empreses (vegeu mapa 2). Les reduccions més significatives es donen a La Torre de Claramunt (-9), La Pobla de Claramunt (-8), Calaf i Santa Margarida de Montbui (-5). Per contra, destaca l'augment a Igualada (46), Piera (15) i Masquefa (14). L'estructura empresarial està dominada per la petita empresa i, especialment, la microempresa (76%). La dimensió mitjana és de 7,2 treballadors per empresa, dimensió inferior al 10,4% de la província.

Segons la base de dades SABI, el 62% de les 200 primeres empreses en volum de vendes de l'Anoia el 2014 són empreses exportadores i/o importadores. L'empresa amb major volum de facturació és la comercialitzadora de combustible Petromiralles, seguida per l'empresa de comerç al detall de productes alimentaris, Supermercats ALDI. Entre les deu primeres també es troba una empresa de fabricació de paper i cartró, Unió Industrial Papelera, dues de fabricació de components, peces i accessoris per a vehicles de motor, SNOPE Estampació i Mecaplast Iberica, una de treball amb cuirs i pells, Curtidos Badia, una de comerç de cuirs i pells, Casas i Fills i una de fosa, Fundiciones de Òdena.

L'evolució de l'atur (vegeu gràfic 7) continua amb la seva davallada. El 2015 disminueix un 9,5% (-1.053), la segona reducció més moderada de les comarques barcelonines darrere la del Maresme. A final del 2015 hi ha 10.033 aturats registrats a la comarca, el 2,7% de l'atur provincial.

La taxa d'atur registral és del 18,8%, la més alta de les dotze comarques barcelonines i més de quatre punts superior a la taxa provincial (14,6%). Tanmateix és dos punts inferior a la de l'any anterior. La taxa d'atur femenina és del 22,4%, 1,6 punts inferior a la de l'any anterior i més de sis punts superior a la provincial. La taxa masculina se situa en el 15,5%, 2,7 punts inferior a la de l'any anterior i dos punts superior a la mitjana provincial.

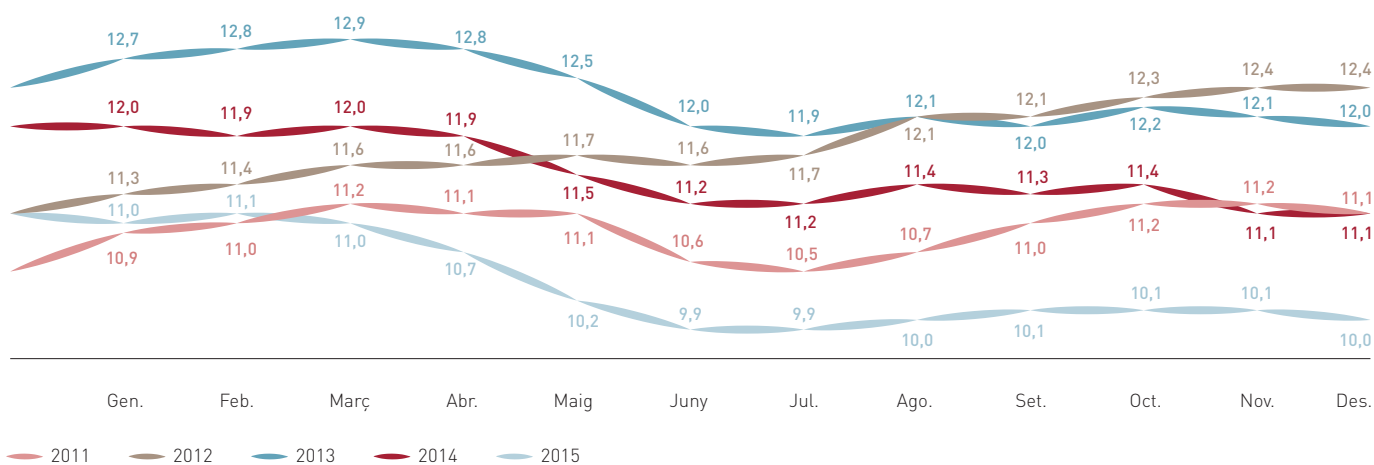
Per edat, el 7,8% és menor de 25 anys, el major pes de la província; el 43% té entre 25 i 44 anys, mentre que el 49,2% té més de 45 anys. Interanualment, tots els grups d'edat redueixen l'atur, destacant la caiguda en el grup de 25 a 44 anys (-13,5%). Per sectors d'activitat, el 60% dels aturats pertanyen al sector serveis, el 21% a la indústria, el 8% a la construcció, el 3% a l'agricultura, i el 9% al grup sense ocupació anterior (SOA). Interanualment, l'atur es redueix un 23% a la construcció, un 13,9% a la indústria, un 6,8% al sector serveis, un 5,2% a l'agricultura i un 3,2% als SOA.

L'atur disminueix per tercer any consecutiu, completant vint-i-nou mesos consecutius de descensos interanuals

L'Anoia continua registrant la taxa d'atur registral (18,8%) més alta de la província

Gràfic 7

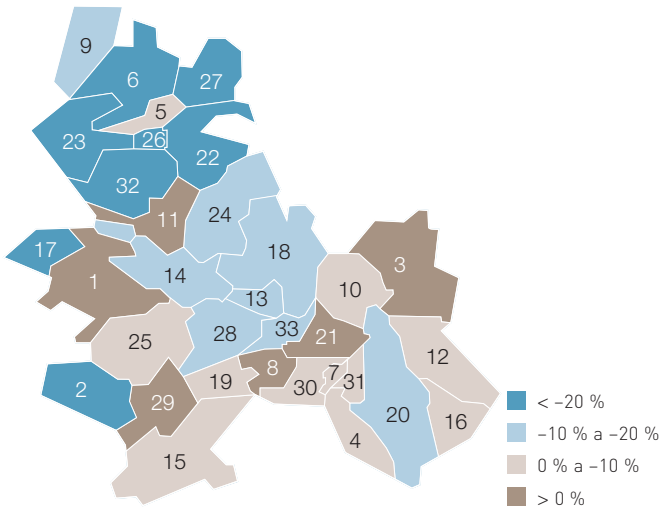
Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Anoia, 2011-2015 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

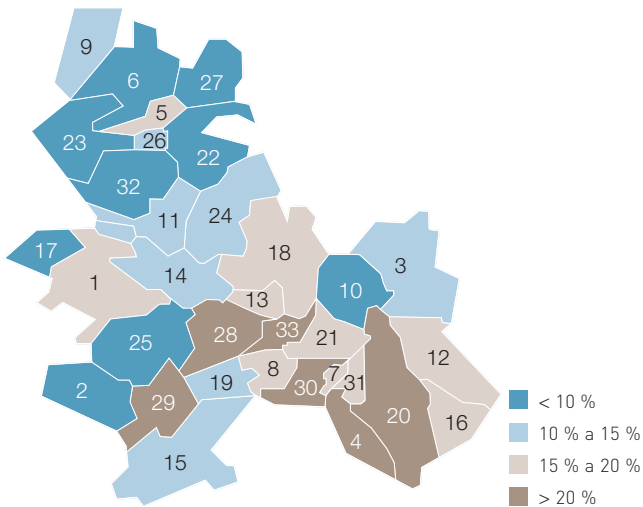
Mapa 3

Variació de l'atur registrat. Anoia, 2015 (en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registrat. Anoia, 2015 (en percentatge)

1 Argençola	18 Òdena
2 Bellprat	19 Orpí
3 Bruc	20 Piera
4 Cabrera d'Anoia	21 Pobla de Claramunt
5 Calaf	22 Prats de Rei
6 Calonge de Segarra	23 Pujalt
7 Capellades	24 Rubió
8 Carme	25 Sant Martí de Tous
9 Castellfollit de Riubregós	26 Sant Martí Sesgueioles
10 Castellolí	27 Sant Pere Sallavinera
11 Copons	28 Santa Margarida de Montbui
12 Hostalets de Pierola	29 Santa Maria de Miralles
13 Igualada	30 Torre de Claramunt
14 Jorba	31 Vallbona d'Anoia
15 Llacuna	32 Veciana
16 Masquefa	33 Vilanova del Camí
17 Montmaneu	

L'atur disminueix interanualment en tots els nivells formatius, destacant la reducció entre els universitaris de primer cicle (-18,3%), estudis primaris complets (-17,6%), i estudis primaris incomplets (-12,7%). L'atur de la població estrangera disminueix un 7,3%, i se situa en els 1.383 aturats, el 13,8% de l'atur comarcal, percentatge inferior al pes que tenen a nivell provincial (16,8%). Els aturats nacionals disminueixen un 9,8%, i se situen en els 8.650.

L'atur disminueix en vint-i-quatre municipis de la comarca (vegeu mapa 3). Destaquen les reduccions a Òdena (-16,8%), Vilanova del Camí (-13%), Igualada (-10,3%) i Santa Margarida de Montbui (-10,3%). Els increments són poc significatius. D'entre els municipis amb una taxa d'atur registrat superior a la mitjana comarcal (vegeu mapa 4) destaquen els situats al sud de la comarca: Cabrera d'Anoia (31,4%), La Torre de Claramunt (23,3%), Santa Margarida de Montbui (23%), Vilanova del Camí (22,1%), Piera (22%), Santa Maria de Miralles (21,2%), i Els Hostalets de Pierola (19,5%). Per contra, les taxes més baixes es donen en municipis com Jorba (11,5%), Capellades (16%), El Bruc (13,2%) o La Llacuna (13,3%).

Els municipis del sud de la comarca continuen registrant les taxes d'atur més elevades

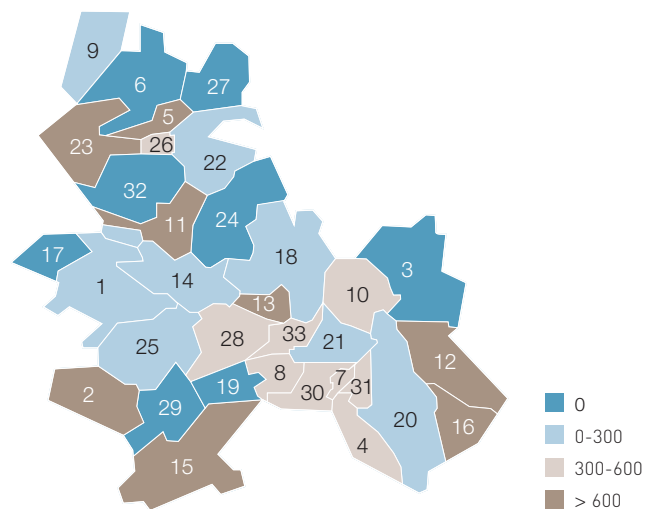
A final del 2015 hi ha concedides 5.122 **prestacions per desocupació**, un 14% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 58,5% el 2014 al 56% el 2015. Les tres tipologies de prestació per desocupació disminueixen el nombre respecte l'any anterior, les prestacions contributives un 14,8%, les assistencials un 14,7%, i les de renda activa d'inserció un 15,4%.

La **contractació laboral** augmenta un 14,1%, variació superior a l'11,2% provincial. El 2015 se signen 30.998 contractes laborals. Per tipologia, la contractació indefinida augmenta un 18,8%, mentre que la temporal ho fa un 13,6%. Per sexe, la contractació masculina, augmenta un 18,7% i la femenina un 9,4%, mentre que per edat ressalta l'augment del 44% dels menors de 20 anys, i del 20,8% dels majors de 45 anys.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2015 del conjunt dels municipis de la comarca, cau un 5,7% respecte el 2014 pel que fa als ingressos i un 6,2% en les despeses. El descens en els ingressos és més de quatre punts superior a la mitjana de tots els municipis de la demarcació de Barcelona, i en les despeses cinc punts superior. Per habitant, a l'Anoia les despeses suposen 1.144 euros, amb 178 euros de despeses d'inversió, per sota de la província en les despeses (1.177), però superior en la inversió (118). Respecte els ingressos corrents, aquest suposen 1.021 euros per habitant, amb 691 d'ingressos tributaris, per sota de la província en els ingressos totals (1.104), i similar en els tributaris (692).

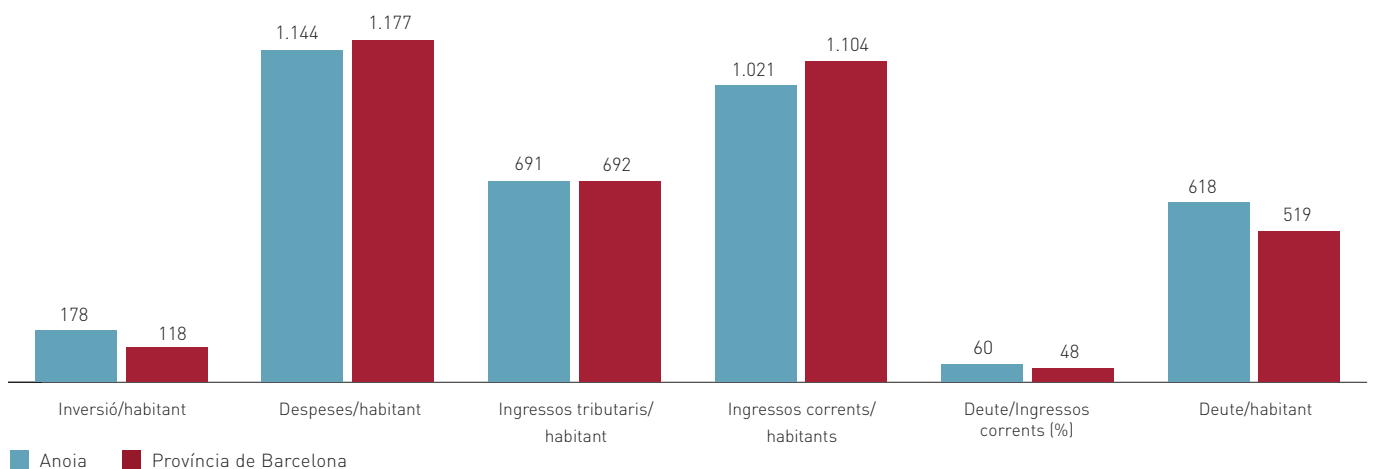
El deute viu del 2015 de tots els municipis de la comarca supera els 72 milions d'euros (5,9% inferior al deute de l'any anterior), el 2,2% del deute provincial, representant el 60% dels ingressos corrents, i per habitant es situa en 618 euros per habitant. Respecte a la província, l'Anoia es situa per sobre de la mitjana del deute per habitant de la província (519), i també respecte els ingressos corrents (48%). Per municipis, 25 dels 33 municipis estan per sota de la mitjana provincial en deute per habitant, amb només vuit municipis per sobre, destacant: Pujalt (4.126), Bellprat (2.405), i Igualada (1.126). Per contra, vuit municipis no tenen cap euro de deute viu.

Mapa 5
Deute viu per habitant, 2015 (en euros)

Tres quartes parts dels municipis de la comarca es situen per sota de la mitjana provincial en deute per habitant

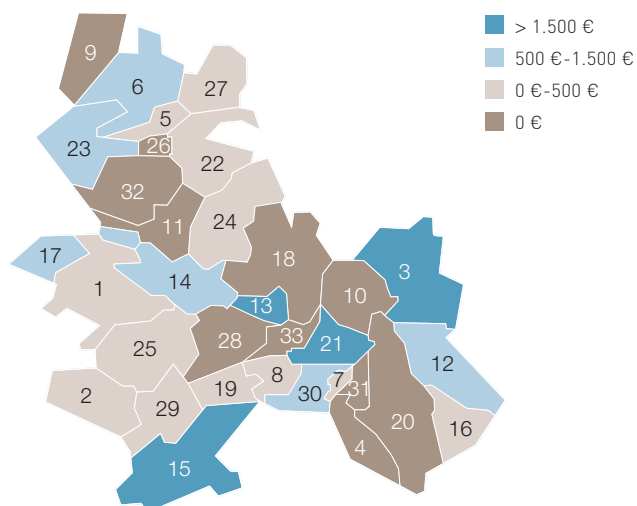
Gràfic 8
Finances públiques, 2015 (ratios euros per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques

Mapa 6

Recaptació de l'Impost sobre les Estades en Establiments Turístics, 2015 (en euros)

L'Anoia consolida la seva oferta de turisme rural amb 46 noves places

Els indicadors d'oferta de l'activitat **turística** a l'Anoia es mantenen estables en les places d'allotjament d'hotels i de càmpings però augmenten considerablement les de turisme rural en un 11,3%. Amb la incorporació dels apartaments i els HUTs l'oferta turística de la comarca presenta un increment notable. Així, els apartaments turístics aporten 44 places i els HUTs 185 places. D'aquesta manera l'estructura de l'oferta a l'Anoia es configura de la següent manera: 45,8% hotels, 13% HUTs, 31,8% turisme rural, 6,3% càmpings i 3,1% apartaments turístics.

L'any 2015 l'Anoia no disposa de dades de demanda, i per fer una aproximació a la realitat de l'àrea s'han d'anàlitzar les dades de Paisatges de Barcelona. La marca registra un total de 220.600 turistes i 365.800 pernотacions a hotels; 35.600 turistes i 95.200 a càmpings amb una ocupació del 37,9%; i 42.300 turistes i 116.100 pernотacions als establiments de turisme rural, amb un 18,9% d'ocupació. Així, les variacions respecte 2014 són: hotels creixen un 10% en turistes i un 6,7% en pernотacions; càmpings augmenten un 6% el nombre de turistes però decreixen un -0,1% en pernотacions; i establiments de turisme rural incrementen en un 14,3% els turistes i en un 3,9% les nits.

Pel que respecta a la recaptació de la taxa turística, l'Anoia creix un 23,9% en l'import i registra un total de 24.460,5 €.

Quadre 1

Indicadors de l'activitat turística a l'Anoia, 2014-2015

	Anoia			Província de Barcelona*		
	2014	2015	% Var. 2014-2015**	2014	2015	% Var. 2014-2015**
Places en establiments hotelers	650	652	0,3	63.736	63.758	0,0
Places en càmpings	90	90	0,0	43.998	44.026	0,1
Places en establiments de turisme rural	406	452	11,3	4.797	4.934	2,9
Places en apartaments turístics	nd	44	nc	nd	2.332	nc
Places en HUTs	nd	185	nc	nd	15.028	nc
Nombre de viatgers allotjats en hotels	nd	nd	nc	3.268.301	3.291.265	0,7
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	nd	nd	nc	614.472	643.338	4,7
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	5.450	nd	nc	86.909	100.506	15,6
Nombre de pernотacions en hotels	nd	nd	nc	9.507.077	9.744.631	2,5
Nombre de pernотacions en càmpings	nd	nd	nc	2.361.205	2.588.930	9,6
Nombre de pernотacions en establiments de turisme rural	17.515	nd	nc	255.795	292.607	14,4
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	nd	nd	nc	67	71	3,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	nd	nd	nc	46	46	-0,1
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	16	nd	nc	20	22	1,8
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)	19.746	24.461	23,9	5.166.035	5.398.352	4,5

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

*sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **la variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals nd: Dada no disponible

nc: Dada no computable

Mapa de projectes estratègics locals de l'Anoia

Igualada Leather Clúster Barcelona

Igualada compta amb més de set segles d'història en el curtint de pells. Una trentena d'indústries s'han convertit en referent mundial per l'alta qualitat dels productes que fabriquen. Exporten el 70% de la seva producció a les principals marques internacionals del món del luxe. L'ajuntament i el gremi d'adobers de la ciutat impulsen units el projecte Igualada, capital europea de la pell de qualitat, una iniciativa per fer més competitiu i consolidar aquest àmbit industrial. Consisteix en servir eines per a la innovació, la investigació, la formació de talent, la internacionalització i el creixement de les plantes de producció. **[+]**

Anoia, el Punt d'Origen de la Moda

L'Ajuntament d'Igualada col·labora estretament amb l'associació empresarial que vertebrava el clúster tèxtil de la comarca de l'Anoia (FAGEPI) i el centre tecnològic del sector tèxtil (FITEX) per tal de realitzar accions concretes per impulsar les empreses del sector. En aquesta línia, s'ha promogut la creació d'una planta de prototipatge que funciona com a oficina de professionals tècnics i comercials per donar a conèixer i vendre tant les idees creatives com els prototips a marques i distribuïdors. La planta també està destinada a la distribució de comandes per a la seva producció al territori. S'ha promogut la fira Catalunya BSTIM (Best Solutions in Textile Manufacturing) així com també el projecte REINTEXT a nivell de la Conca d'Òdena. **[+]**

Campus Motor Anoia

El Campus Motor Anoia és una aposta per la diferenciació i l'especialització com a revulsiu per contribuir a accelerar l'economia de la comarca fomentant els sectors emergents, potenciant la formació i augmentant les oportunitats d'accés al mercat de treball. És un centre especialitzat en organització d'esdeveniments posant a la disposició una sèrie d'espais modulars al servei de les empreses del sector del motor, aeronàutic i d'energies renovables perquè hi puguin fer projectes de recerca, investigació i desenvolupament, o bé organitzar-hi tot tipus d'activitats. Els eixos del projecte són motor, esport i sostenibilitat. La iniciativa és del Consell Comarcal amb múltiples aliances públiques i privades. **[+]**

Reinmet

Es tracta d'un projecte impulsat per la Mancomunitat de la Conca d'Òdena amb l'objectiu de recuperar la capacitat professional i la capacitat productiva en tasques d'especialització per recolzar la reindustrialització en el sector del metall. El projecte inclou tres fases: una de concertació institucional territorial i sectorial, una d'enfortiment del model industrial local (detecció de necessitats i concreció de les condicions del projecte) per finalment treballar en la retenció de talent i desenvolupament competencial. S'espera que el projecte generi una dinàmica de concertació que pugui ser utilitzada en qualsevol SPL del territori i que pugui servir com a exemple d'altres iniciatives futures semblants, com a exemple de bona pràctica en el sector. **[+]**

Retailink

Aquest és un projecte URBACT III de la Unió Europea que estudia com fomentar la revitalització econòmica del comerç en les ciutats mitjanes a través del desenvolupament d'estratègies innovadores de *retail*, mitjançant el treball conjunt i l'intercanvi d'experiències entre deu municipis d'arreu d'Europa i el coneixement d'experts. Retailink es desenvolupa en dues fases: la primera de desenvolupament (setembre 2015 - març 2016) i la segona d'implementació (maig 2016 - maig 2018). Els socis del projecte són: Igualada (líder del projecte), Basingstoke (Regne Unit), Hengelo (Holanda), Fermo

(Itàlia), Bistrita (Romania), Sibenik (Croàcia), Hoogeveen (Holanda), Sibenik (República Txeca), Romans (França) i Pécs (Hongria). **[+]**

Ignius

Impulsat conjuntament per l'Ajuntament d'Igualada i TIC Anoia, el projecte té com a objectiu la creació d'un nou centre dedicat als estudis i al desenvolupament de la Indústria 4.0 i la fabricació digital. Aquest ha de ser un espai de trobada, intercanvi i creació, on s'uniran empreses, centres formatius i consumidors per a fer front als nous reptes de la que es considera ja la quarta Revolució Industrial, evitant així el buit tecnològic que aquesta pugui comportar per al sector industrial de la comarca. L'objectiu que es persegueix és posicionar l'Anoia com a territori capdavanter en l'estudi, desenvolupament i sobretot en la implantació de la indústria 4.0. **[+]**

4D Health: Innovació i recerca en seguretat del pacient

Aquest projecte que ha de situar la capital de l'Anoia com un referent del sector a nivell internacional, reutilitza l'antic Hospital d'Igualada, ubicant-hi una nova activitat també lligada a la salut. El 4D Health és un centre d'innovació per a la simulació en salut que permet augmentar la seguretat dels pacients i prevenir els errors en salut a través de l'entrenament dels professionals en situacions gairebé reals, però sense risc per a les persones. El 4D Health està estretament lligat a la formació, obrint-se a una àmplia gamma de professionals de la salut, i la innovació, tecnològica i no tecnològica. L'equipament es configura com un catalitzador d'activitats econòmiques intenses en coneixement. **[+]**

Comarca de les rutes

Partint de l'oferta turística, àmplia i diferenciada es posiciona l'Anoia com a espai de referència de les rutes. En aquest sentit, es treballa per enllaçar els diferents punts d'interès de la comarca per articular els anomenats dominis transitables. Amb aquest projecte el territori ha d'esdevenir un referent en l'organització i promoció de rutes, explotar les propostes existents i treballar en xarxa amb tots els sectors. Les tipologies de les rutes són de lleure, culturals i comercials. Com a exemple, enguany s'han posat en marxa les Paleorutes a Hostalet de Pierola. **[+]**

Anoia Activa

Coliderat pel Consell Comarcal de l'Anoia i l'Ajuntament d'Igualada, Anoia Activa és un projecte que té com objectiu dinamitzar el territori, reduir la desocupació i millorar la competitivitat de les empreses. Durant aquest any s'han realitzat diferents actuacions destinades a donar resposta a les problemàtiques de la comarca: accions formatives per als demandants d'ocupació, dispositius d'inserció sociolaboral de col·lectius amb dificultats especials, així com l'impuls del programa Atenea, de foment de la inserció laboral de les dones amb un alt perfil formatiu, entre d'altres. **[+]**

Ulisses i Fènix, orientació professional per a joves i majors de 45 anys

Es tracta de dos programes desenvolupats pel Departament de Dinamització Econòmica de l'Ajuntament d'Igualada. El primer, l'Ulisses, està destinat al col·lectiu de persones joves amb nivells baixos de qualificació. El segon, el Fènix, té com a destinataris les persones majors de 45 anys. Aquests programes pretenen fomentar la inserció laboral de les persones d'aquests col·lectius en situació d'atur, caracteritzades per un nivell baix d'ocupabilitat i necessitat d'orientació, a través de la construcció d'un projecte professional coherent i realista amb les necessitats de la pròpia persona i de l'entorn laboral, que promou l'autoconeixement, l'exploració del mercat de treball i les seves professions de manera molt intensiva i innovadora. **[+]**

Campus Motor

Silvia Biosca, directora tècnica del Campus Motor Anoia

L'Anoia vol esdevenir un territori de referència del món del motor. Amb aquest objectiu es va construir al municipi de Castellolí el circuit de velocitat Parcmotor l'any 2009 i després, el 2013, el Campus Motor, dues infraestructures veïnes que, sumades a la tradició del motor de la comarca, l'excel·lent situació geogràfica i els serveis que se n'han derivat constitueixen avui dia el Complex del Motor-Parcmotor Castellolí.

Si bé el Parcmotor Castellolí ja té set anys de funcionament, el Campus Motor Anoia és encara una instal·lació «jove», que comença a donar els seus fruits en aquest sector, tot i que el Consell Comarcal, gestor de l'equipament, sap que la clau de l'èxit per a aquest espai passa per l'especialització en el sector.

L'equipament

El Campus Motor és una instal·lació que es troba al polígon industrial de Can Parera del mateix municipi de Castellolí, situat al costat del circuit de velocitat Parcmotor Castellolí, ha obtingut la categoria A en eficiència energètica i està equipat amb tecnologia especialitzada, amb sales multimèdia preparades per a fer-hi videoconferències i seguiment en directe de les proves del circuit, i amb tallers preparats per fer proves amb vehicle elèctric, GLP (gas líquid vehicular) i de GNC (gas natural comprimit), a més de reunir totes les condicions de confidencialitat, un requisit indispensable per a les empreses del sector.

L'edifici de 2.800 m² és un espai que depèn del Consell Comarcal de l'Anoia i que, actualment, treballa de costat amb el Parcmotor, a més del Fast Parcmotor –la línia del Parcmotor que ofereix formació en conducció i seguretat de tot tipus– i el Kàrting Parcmotor –el circuit per a aquest tipus de modalitat esportiva–, creant així el que es coneix com el Complex del Motor-Parcmotor Castellolí. Aquest és un complex de referència a la península i gairebé a Europa, amb més de 800.000m², en què trobem diferents circuits, equipaments i serveis, tots ells destinats al foment de la formació, tecnificació, comunicació, oci i pràctica de l'esport del motor.

El Campus Motor va néixer per a ser un centre tecnològic on acollir activitats i esdeveniments organitzats per empreses dels sectors del motor, esport i energies renovables. L'esmentada instal·lació es va crear aprofitant la ja existent del Parcmotor, situada al mateix terme municipal, i amb l'objectiu que el sector del motor es convertís en el revulsiu econòmic del territori, fent de pol d'atracció d'empreses tecnològiques que, en aquest cas, generessin activitat empresarial a la comarca.

L'especialització

Si bé des de la seva creació, ara fa tres anys, l'ens comarcal ha treballat per a fer-se un lloc, donar-se a conèixer i tenir un nom en el món del motor, entrant a participar en els clústers automobilístics o creant sinergies amb empreses com Idiada, aquest darrer any, s'ha fet un pas important per assolir l'objectiu marcat a l'inici: la promoció econòmica de la comarca. En aquest sentit, l'estratègia que s'està seguint és la de liderar una taula formada per diferents actors del sector i que, amb reunions periòdiques a les mateixes instal·lacions del Campus, té com a objectiu més immediat, poder demanar una ajuda europea per aportar recursos al projecte d'especialització i fer-lo possible. Cal identificar les competències de la comarca de l'Anoia per a desenvolupar el motor al territori i apropiar-se del teixit del motor que ja existeix al nostre país, no fent la competència, sinó cooperant i creant sinergies, per tant, amb l'especialització. En aquest sentit i dins del Projecte PECT (projectes d'especialització i competitivitat territorial) del marc europeu, sembla que aquesta especialització passa pel vehicle

«intel·ligent», el vehicle connectat autònom i les noves tecnologies vinculades a la mobilitat (tant en formació, en I+D+I com en presentació i promoció). D'aquesta manera, les primeres conclusions de la taula estratègica, formada per actors com l'Ajuntament d'Igualada (amb el 4D Health i el Campus Universitari), la UPC, la Unió Empresarial de l'Anoia (UEA), Idiada, el Clúster de l'Automoció de Catalunya (CIAC), la Societat de Tècnics de l'Automoció-STA, la Plataforma Barcelona Live, l'Incasòl, l'Ajuntament de Castellolí, l'equip Fórmula Ashenkoff, la Mancomunitat de la Conca d'Òdena i el mateix Complex del Motor, entre d'altres, es basen que l'Anoia pot ser un territori apte en aquesta faceta més innovadora del motor.

Serveis complementaris

El Campus Motor és un equipament situat en un edifici públic, sobre terrenys de l'Ajuntament de Castellolí cedits que, com a principal objectiu, promou el motor a la comarca de l'Anoia. En aquest sentit, els espais del Campus estan a disposició tant d'entitats públiques com d'entitats privades. Així, les entitats públiques han centrat el seu ús en l'organització de cursos de formació en l'àmbit de l'ocupació, a més d'actes institucionals. Les empreses privades, i associacions com els clústers del motor, han organitzat a les mateixes instal·lacions del Campus, jornades de *networking*, cotreball, o bé han fet ús de les sales per a presentacions de productes del sector automobilístic i diversos esdeveniments. Paral·lelament a aquests actes d'escala internacional, el Campus també treballa en iniciatives de la comarca, com la prospecció a les empreses anoiènques, a través d'Anoia Activa, per tal de donar a conèixer l'equipament i el servei a concessionaris i empreses vinculades al sector.

En aquest sentit, des del Campus s'entén que l'equipament ha de ser un punt de trobada de tot el teixit de la comarca vinculat al motor. A més, des de l'oficina del Campus Motor, també s'ofereixen serveis com l'Oficina Virtual, que permet acompanyar petits emprenedors que comencen, sempre vinculats al món del motor, i donar-los cabuda a l'equipament conjuntament amb un servei d'assessoria i domiciliació, creant alhora una xarxa de contactes entre ells. A més, i també a nivell comarcal, hi ha una línia de treball, juntament amb la UEA, per tal d'organitzar *workshops*, és a dir, trobades d'empreses per a desenvolupar nous projectes en el sector del motor i d'altres activitats com la salut o l'esport, vinculades al motor.

El futur

Amb el Campus Motor de l'Anoia, podem dir que la comarca ha fet una aposta per aquest sector econòmic, com a revulsiu del territori, i que tot just comença a despuntar com un actor important en el món del motor. Caldrà esperar a l'evolució dels projectes, molts dels quals semblen poder tenir un llarg recorregut, per a saber si l'Anoia es consolidarà com la comarca del motor, ja no només en l'àmbit català, sinó fins i tot europeu o mundial, despuntant en àmbits encara per a desenvolupar.

Recull estadístic. Anoia

	Anoia		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Anoia	Província	2014	2015
Entorn								
Nombre de municipis		33		311				10,6%
Superfície total (km²)		866,3		7726,4				11,2%
Superfície mitjana municipal (km²)		26,3		24,8				nc
Demografia								
Població Total	117.842	117.444	5.523.784	5.523.922	-0,3%	0,0%	2,1%	2,1%
Densitat (hab/km²)	136	136	715	715	-0,3%	0,0%	nc	nc
Homes	59.185	58.919	2.699.040	2.696.360	-0,4%	-0,1%	2,2%	2,2%
Dones	58.657	58.525	2.824.744	2.827.562	-0,2%	0,1%	2,1%	2,1%
Població de menys de 16 anys	22.073	21.968	912.338	913.568	-0,5%	0,1%	2,4%	2,4%
Població potencialment activa (16-64)	76.012	75.326	3.620.009	3.599.618	-0,9%	-0,6%	2,1%	2,1%
Població de 65 anys i més	19.757	20.150	991.437	1.010.736	2,0%	1,9%	2,0%	2,0%
Projecció Població 2015-2025	117.842	119.240	5.523.784	5.471.422	1,2%	-0,9%	2,1%	2,2%
Pob. resident a l'estranger	2.041	2.249	172.270	188.325	10,2%	9,3%	1,2%	1,2%
Índex de dependència global	55,0	55,9	52,6	53,5	0,9	0,9	nc	nc
Índex d'envelliment	89,5	91,7	108,7	110,6	2,2	2,0	nc	nc
Nacionalitat espanyola	107.940	108.243	4.794.117	4.838.079	0,3%	0,9%	2,3%	2,2%
Nacionalitat estrangera	9.902	9.201	729.667	685.843	-7,1%	-6,0%	1,4%	1,3%
Taxa d'estrangeria total	8,4%	7,8%	13,2%	12,4%	-0,6pp	-0,8pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	6,7%	6,2%	10,2%	9,4%	-0,5pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	2.248	2.078	123.404	113.711	-7,6%	-7,9%	1,8%	1,8%
Població potencialment activa (16-64)	7.444	6.908	587.923	552.917	-7,2%	-6,0%	1,3%	1,2%
Població de 65 anys i més	210	215	18.340	19.215	2,4%	4,8%	1,1%	1,1%
Àfrica	5.072	4.700	175.111	164.670	-7,3%	-6,0%	2,9%	2,9%
Amèrica	1.671	1.413	232.415	200.191	-15,4%	-13,9%	0,7%	0,7%
Àsia	597	635	118.403	118.307	6,4%	-0,1%	0,5%	0,5%
Europa	2.558	2.450	203.112	202.038	-4,2%	-0,5%	1,3%	1,2%
Unió Europea	2.002	1.928	167.071	163.998	-3,7%	-1,8%	1,2%	1,2%
Resta del món	4	3	626	637	-25,0%	1,8%	0,6%	0,5%
5 principals nacionalitats (comarca)	6.441	6.043	234.751	214.616	-6,2%	-8,6%	2,7%	2,8%
Marroc	4.506	4.163	133.028	124.470	-7,6%	-6,4%	3,4%	3,3%
Romania	1.120	1.066	35.002	33.563	-4,8%	-4,1%	3,2%	3,2%
Xina	337	342	8.995	9.577	1,5%	6,5%	3,7%	3,6%
Itàlia	235	240	35.884	29.935	2,1%	-16,6%	0,7%	0,8%
Ucraïna	243	232	21.842	17.071	-4,5%	-21,8%	1,1%	1,4%
Activitat Econòmica								
Nombre d'empreses	3.110	3.207	175.618	179.895	3,1%	2,4%	1,8%	1,8%
Agricultura	46	47	736	748	2,2%	1,6%	6,3%	6,3%
Indústria	580	591	18.480	18.659	1,9%	1,0%	3,1%	3,2%
Construcció	287	282	13.656	14.381	-1,7%	5,3%	2,1%	2,0%
Serveis	2.197	2.287	142.746	146.107	4,1%	2,4%	1,5%	1,6%
Dimensió mitjana	7,2	7,2	10,2	10,4	0,1	0,2	nc	nc
Agricultura	2,1	2,1	3,2	3,4	-0,1	0,2	nc	nc
Indústria	13,2	13,2	15,9	16,0	0,0	0,2	nc	nc
Construcció	4,1	4,6	4,8	5,0	0,5	0,1	nc	nc
Serveis	6,1	6,1	10,0	10,3	0,0	0,2	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	2.197	2.245	119.099	121.841	2,2%	2,3%	1,8%	1,8%
Comerç detall, exc. vehicles motor	540	544	27.762	28.125	0,7%	1,3%	1,9%	1,9%
Serveis de menjar i begudes	283	313	16.423	16.931	10,6%	3,1%	1,7%	1,8%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	191	195	14.842	14.995	2,1%	1,0%	1,3%	1,3%
Activitats especialitzades construcció	187	182	8.137	8.589	-2,7%	5,6%	2,3%	2,1%
Altres activitats de serveis personals	122	124	339	332	1,6%	-2,1%	36,0%	37,3%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	109	110	4.273	4.411	0,9%	3,2%	2,6%	2,5%
Venda i reparació de vehicles motor	99	107	1.977	1.997	8,1%	1,0%	5,0%	5,4%
Educació	103	106	6.997	7.240	2,9%	3,5%	1,5%	1,5%
Transport terrestre i per canonades	107	105	5.022	5.299	-1,9%	5,5%	2,1%	2,0%
Construcció d'immobles	92	93	5.659	5.678	1,1%	0,3%	1,6%	1,6%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	83	83	5.346	5.513	0,0%	3,1%	1,6%	1,5%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	81	81	6.492	6.481	0,0%	-0,2%	1,2%	1,2%
Activitats immobiliàries	74	75	3.616	3.626	1,4%	0,3%	2,0%	2,1%
Indústries tèxtils	71	69	7.157	7.474	-2,8%	4,4%	1,0%	0,9%
Serveis a edificis i de jardineria	55	58	5.057	5.150	5,5%	1,8%	1,1%	1,1%

Recull estadístic. Anoia (Continuació)

	Anoia		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Anoia	Província	2014	2015
Mercat de treball								
Occupats	29.989	31.054	2.172.556	2.256.042	3,6%	3,8%	1,4%	1,4%
Assalariats	22.285	23.178	1.796.346	1.873.656	4,0%	4,3%	1,2%	1,2%
Autònoms	7.704	7.876	376.210	382.386	2,2%	1,6%	2,0%	2,1%
15 Principals sectors d'activitat	19.236	19.967	1.177.664	1.216.165	3,8%	3,3%	1,6%	1,6%
Comerç detall, exc. vehicles motor	3.741	3.749	238.846	244.873	0,2%	2,5%	1,6%	1,5%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	1.644	1.764	6.504	6.443	7,3%	-0,9%	25,3%	27,4%
Serveis de menjar i begudes	1.594	1.678	149.933	153.310	5,3%	2,3%	1,1%	1,1%
Activitats especialitzades construcció	1.448	1.568	130.330	138.185	8,3%	6,0%	1,1%	1,1%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	1.393	1.459	120.686	124.804	4,7%	3,4%	1,2%	1,2%
Activitats sanitàries	1.366	1.447	73.258	77.091	5,9%	5,2%	1,9%	1,9%
Educació	1.321	1.420	70.033	71.403	7,5%	2,0%	1,9%	2,0%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	1.153	1.209	34.050	34.010	4,9%	-0,1%	3,4%	3,6%
Indústries del paper	1.130	1.170	132.536	136.349	3,5%	2,9%	0,9%	0,9%
Transport terrestre i per canonades	915	952	121.241	126.177	4,0%	4,1%	0,8%	0,8%
Cautxú i plàstic	705	750	35.734	37.083	6,4%	3,8%	2,0%	2,0%
Indústries tèxtils	752	742	7.668	7.807	-1,3%	1,8%	9,8%	9,5%
Construcció d'immobles	681	733	32.907	34.208	7,6%	4,0%	2,1%	2,1%
Venda i reparació de vehicles motor	646	679	7.140	7.198	5,1%	0,8%	9,0%	9,4%
Confecció de peces de vestir	747	647	16.798	17.224	-13,4%	2,5%	4,4%	3,8%
Agricultura	533	523	7.953	8.123	-1,9%	2,1%	6,7%	6,4%
Indústria	8.656	8.808	325.967	332.499	1,8%	2,0%	2,7%	2,6%
Construcció	2.169	2.342	109.055	115.440	8,0%	5,9%	2,0%	2,0%
Serveis	18.631	19.381	1.729.581	1.799.980	4,0%	4,1%	1,1%	1,1%
Sectors clau	13.311	13.822	783.540	807.291	3,8%	3,0%	1,7%	1,7%
Sectors estratègics	2.718	2.778	381.910	405.946	2,2%	6,3%	0,7%	0,7%
Sectors impulsors	8.581	8.753	508.021	529.225	2,0%	4,2%	1,7%	1,7%
Sectors independents	5.379	5.701	499.085	513.580	6,0%	2,9%	1,1%	1,1%
Activitats d'alt contingut tecnològic¹	1.270	1.368	199.474	209.368	7,7%	5,0%	0,6%	0,7%
Ind. Tecnologia alta	63	62	24.508	25.050	-1,6%	2,2%	0,3%	0,2%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	859	915	94.477	95.552	6,5%	1,1%	0,9%	1,0%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	2.777	2.880	78.687	81.025	3,7%	3,0%	3,5%	3,6%
Ind. Tecnologia baixa	4.688	4.697	106.858	109.292	0,2%	2,3%	4,4%	4,3%
Serveis basats en el coneixement	7274	7.716	803.903	841.849	6,1%	4,7%	0,9%	0,9%
Serveis de tecnologia alta-punta	348	391	80.489	88.766	12,4%	10,3%	0,4%	0,4%
Serveis no basats en el coneixement	11.357	11.665	925.732	958.187	2,7%	3,5%	1,2%	1,2%
Aturats registrats	11.086	10.033	422.935	377.897	-9,5%	-10,6%	2,6%	2,7%
Homes	5.001	4.273	205.244	176.530	-14,6%	-14,0%	2,4%	2,4%
Dones	6.085	5.760	217.691	201.367	-5,3%	-7,5%	2,8%	2,9%
Nacionals	9.594	8.650	351.939	313.922	-9,8%	-10,8%	2,7%	2,8%
Estrangers	1.492	1.383	70.996	63.975	-7,3%	-9,9%	2,1%	2,2%
Agricultura	291	276	5.023	4.641	-5,2%	-7,6%	5,8%	5,9%
Indústria	2.393	2.061	61.622	52.133	-13,9%	-15,4%	3,9%	4,0%
Construcció	1.038	799	48.573	39.187	-23,0%	-19,3%	2,1%	2,0%
Serveis	6.451	6.013	283.562	259.118	-6,8%	-8,6%	2,3%	2,3%
Sense ocupació anterior	913	884	24.155	22.818	-3,2%	-5,5%	3,8%	3,9%
Població activa local estimada	52.929	53.387	2.562.690	2.588.325	0,9%	1,0%	2,1%	2,1%
Taxa d'atur registral	20,95%	18,79%	16,50%	14,60%	-2,2pp	-1,9pp	nc	nc
Homes	18,15%	15,45%	15,61%	13,34%	-2,7pp	-2,3pp	nc	nc
Dones	23,99%	22,38%	17,44%	15,91%	-1,6pp	-1,5pp	nc	nc
Nombre de contractes total	27.169	30.998	1.829.394	2.034.466	14,1%	11,2%	1,5%	1,5%
Beneficiaris de prestacions	5.950	5.122	240.411	205.756	-13,9%	-14,4%	2,5%	2,5%
Taxa Cobertura Prestacions	58,49%	55,98%	60,29%	57,95%	-2,5pp	-2,3pp	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	650	652	139.328	141.132	0,3%	1,3%	0,5%	0,5%
Places en càmpings	90	90	43.998	44.026	0,0%	0,1%	0,2%	0,2%
Places en establiments de turisme rural	406	452	4.797	4.934	11,3%	2,9%	8,5%	9,2%
Places en apartaments turístics	nd	44	nd	3.461	nc	nc	nc	1,3%
Places en HUTs ²	nd	185	nd	58.437	nc	nc	nc	0,3%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: Ingressos	143.236	135.116	6.547.186	6.490.113	-5,7%	-0,9%	2,2%	2,1%
Pressupostos municipals: Despeses	143.179	134.355	6.533.096	6.476.026	-6,2%	-0,9%	2,2%	2,1%
Deute viu municipal	77.163	72.574	3.260.818	2.859.109	-5,9%	-12,3%	2,4%	2,5%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta.

2. Habitatges d'ús turístic. 3. Xifres en milers d'euros. nd: no disponible. nc: no calculable. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de Metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

Bages

Població, 2015

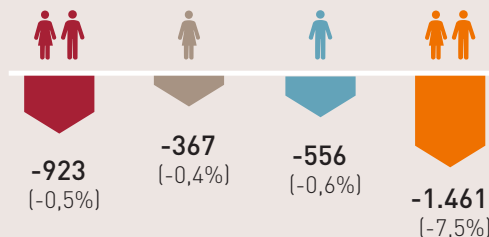
TOTAL
174.604

DONES
88.401

HOMES
86.203

ESTRANGERS
17.901

Variació interanual

-0,5%
La població baixa 923 habitants

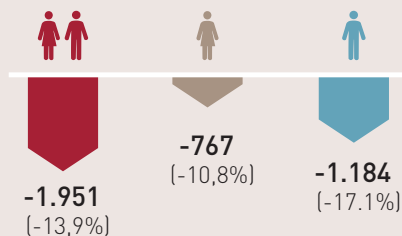
Aturats registrats, 2015

TOTAL
12.071

DONES
6.323

HOMES
5.748

Variació interanual

15,3%
Taxa d'atur registral

Ocupats registrats, 2015

TOTAL
59.306

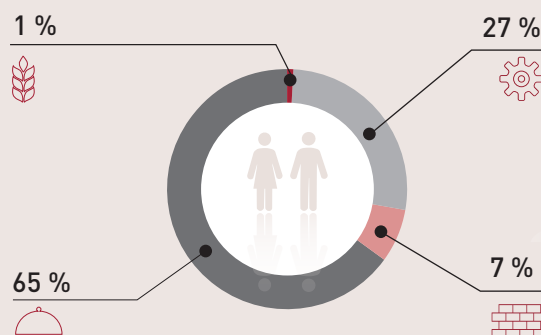
Agricultura
788 | 0 (0,0%)

Indústria
16.029 | 392 (2,5%)

Construcció
3.900 | 98 (2,6%)

Serveis
38.589 | 1.685 (4,6%)

Distribució per sectors (pes %)

3,8%
Augmenta l'ocupació

Empreses de la comarca, 2015

TOTAL
5.265

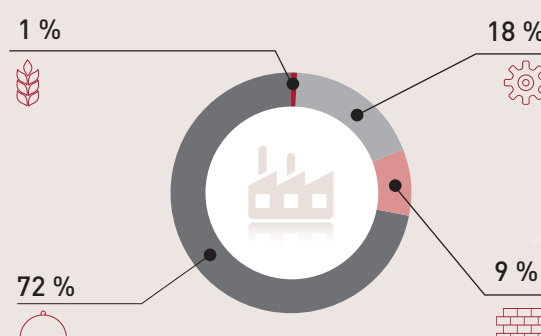
Agricultura
69 | -2 (-2,8%)

Indústria
945 | 27 (2,9%)

Construcció
471 | 18 (4,0%)

Serveis
3.780 | 46 (1,2%)

Distribució per sectors (pes %)

1,7%
Augmenta el nombre d'empreses

Bages

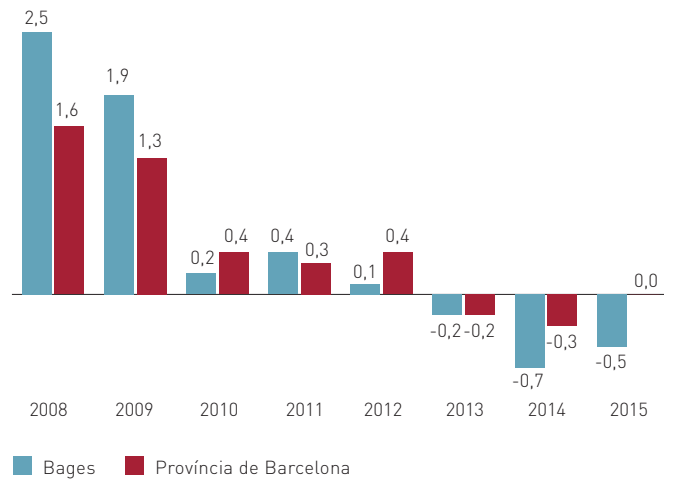
La comarca del Bages té una superfície de 1.092 km², el 14,1% de la superfície de la província de Barcelona, i està integrada per 30 municipis que tenen una superfície mitjana de 36,4 km², la segona més gran de la província, superant en gairebé 12 km² la mitjana provincial. Manresa n'és la capital. El Bages és, amb 174.604 habitants, la sisena comarca més poblada de la província, i en ella hi resideix el 3,2% de la **població** provincial. La població es manté estancada (vegeu gràfic 1) i només disminueix un 0,5%. La població resident a l'estranger augmenta un 8,4% el 2015, fins arribar als 4.112.

La densitat de població és de 160 hab./km², la cinquena més alta de la província. La capital, Manresa, aplega el 42,8% (74.655) de la població comarcal, tot i que ha disminuït un 0,9% l'últim any. La població ha augmentat en onze dels trenta-cinc municipis, destacant els creixements de Sant Fruitós de Bages (108), Santpedor (75), Talamanca (48) i Callús (39). Per contra, les disminucions més importants s'han produït a Manresa (-642), Sallent (-111) i Sant Vicenç de Castellet (-80).

El 10,3% de la població comarcal és estrangera (17.901), valor inferior a la mitjana provincial (12,4%). Interanualment, la població estrangera es redueix en 1.461 persones (-7,5%), més que a la província (-6%). El 42,6% de la població estrangera té nacionalitat marroquina i el 12,5% polonesa. Destaca que al Bages hi viu el 8,3% de la població polonesa de la província. Les cinc primeres nacionalitats presents a la comarca disminueixen la població el 2015, destacant la registrada en la polonesa (-16,9%) i la romanesa (-11,6%).

El 17% de la població és menor de 16 anys (similar al 16,5% provincial) i el 19,5% té 65 anys o més, percentatge superior al 18,3% provincial. La població en edat de treballar (vegeu gràfic 2) n'agrupa el 63,5% restant, percentatge lleugerament per sota del provincial (65,2%). L'índex d'envelliment, 114,8, se situa més de quatre punts per sobre del provincial i mostra com el Bages és una de les comarques de la província més envellides. Respecte a la projecció de població, i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, el Bages és la segona comarca que més població guanyaria el 2025, amb un creixement del 2,5%.

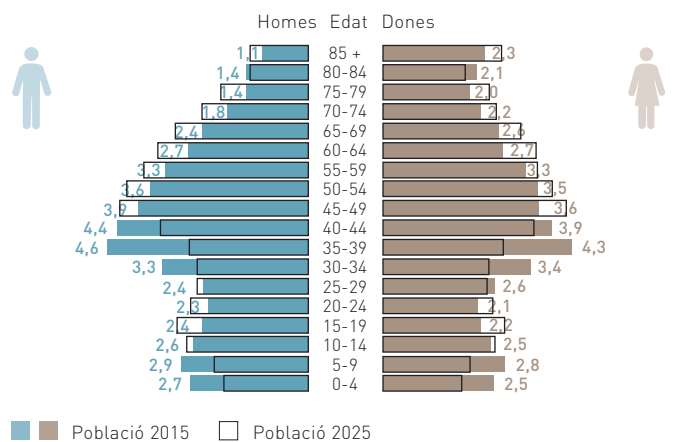
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Tot i la disminució de població estrangera, la projecció de població del Bages apunta un creixement del 2,5% el 2025

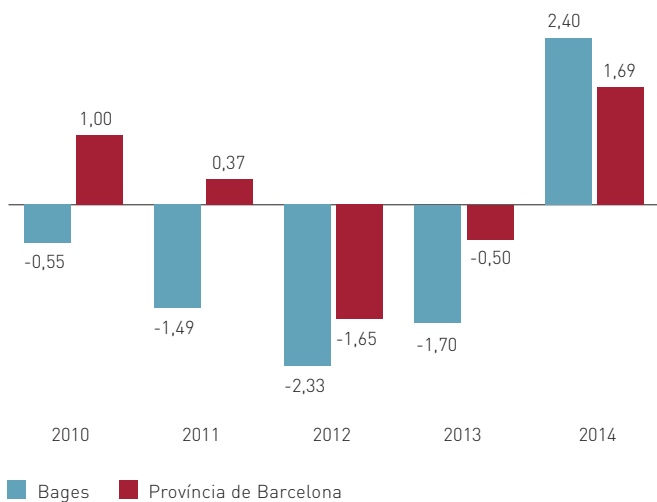
Gràfic 2
Piràmide d'edats del Bages, 2015-2025 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Gràfic 3

Taxes reals de variació del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

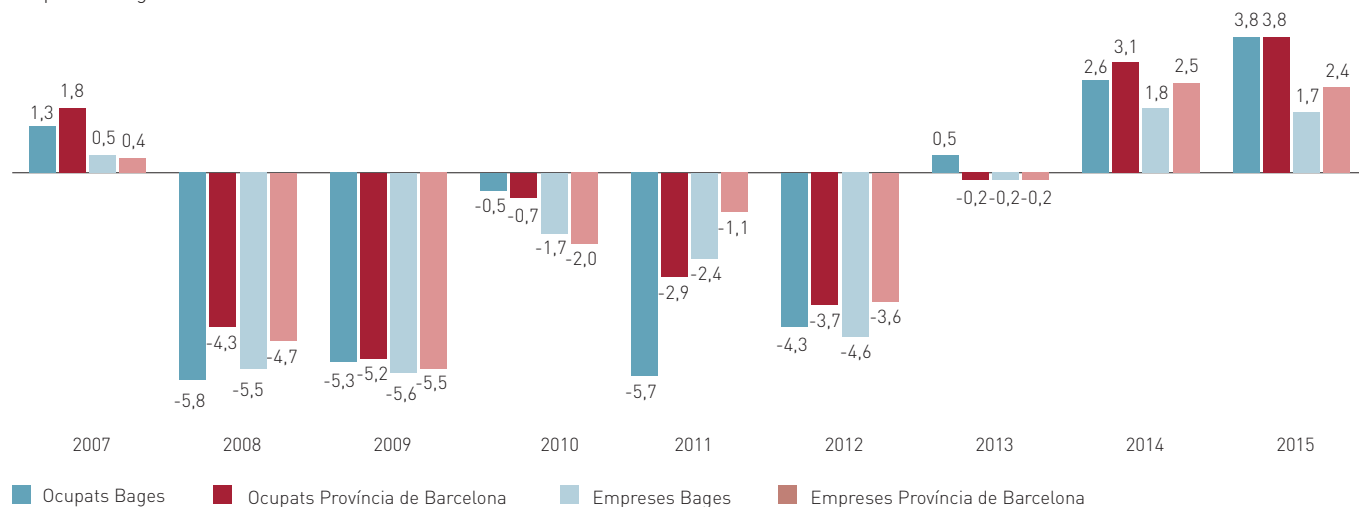

Font: Anuari Econòmic Comarcal. CatalunyaCaixa

El Bages referma el canvi de tendència apuntat el 2013 i torna a guanyar empreses i ocupats

Gràfic 4

Taxes de variació interanual dels ocupats i empreses (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el **VAB** del Bages (vegeu gràfic 3) experimenta el 2014 un notable increment del 2,4%, 0,7 punts per sobre de l'increment de 2013, un registre superior a la mitjana provincial (1,7%). Aquests resultats expressen els increments de la indústria (2,8%) els serveis (2,4%) i la construcció (1,3%), i el descens del sector primari (-2,3%). Amb aquests registres, el canvi acumulat del 2010 al 2014 situa la reducció del VAB comarcal en el -0,2%, malgrat la pèrdua de la construcció (-29,3%) i canvis de menor entitat a la resta de sectors.

L'evolució del nombre d'empreses (1,7%) i llocs de treball (3,8%) continua amb una tendència positiva i similar a la mitjana provincial (3,8%) pel que fa als ocupats i lleugerament per sota (2,4%) pel que fa les empreses. L'any 2015 acaba amb 59.306 ocupats i 5.265 empreses, 2.175 nous ocupats i 89 noves empreses respecte l'any anterior.

Aquestes xifres refermen el punt d'inflexió encetat l'any anterior a la comarca, quan l'ocupació i les empreses van començar a donar xifres positives després de cinc anys de decreixements. Tot i així, encara queda per arribar a les xifres de l'any 2007, quan a la comarca hi havia 69.253 ocupats i 6.239 empreses, 9.947 ocupats i 974 empreses més que les dades actuals.

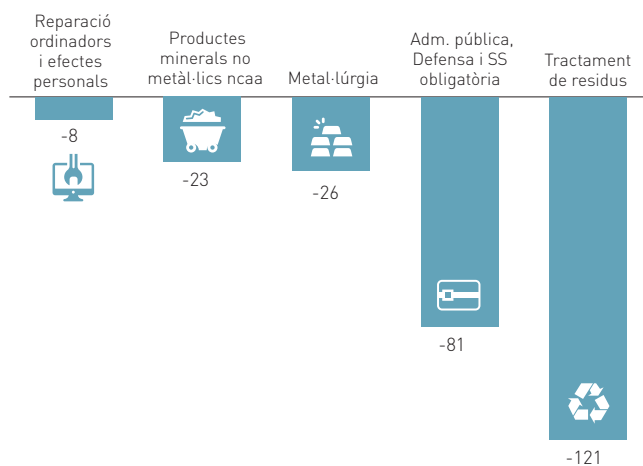
L'augment de l'ocupació comarcal es produeix molt més intensament en els assalariats (4,6%) que en els autònoms (0,9%). Aquest increment és lleugerament superior a l'augment provincial dels assalariats (4,3%), però significativament inferior a l'augment dels autònoms (1,6%). Per tram d'assalariats de l'empresa destaca la variació interanual en la mitjana (7,6%) i petita empresa (4,7%).

La indústria aplega el 27% dels llocs de treball de la comarca, duplicant els valors de la província (14,7%). L'ocupació en els serveis (65,1%), en canvi, està vint punts per sota de la mitjana provincial (79,8%). En canvi, l'ocupació en la construcció (6,6%) està per sobre (5,1%). L'agricultura reuneix l'1,3% i multiplica per tres la mitjana provincial (0,4%). L'evolució interanual és molt positiva en els serveis (4,6%), la construcció (2,6%) i la indústria (2,5%). L'agricultura es manté.

Dels quinze principals subsectors (vegeu recull estadístic al final del capítol) només es produeixen pèrdues d'ocupació en l'administració pública (-2,9%). Els increments més destacats es produeixen als serveis a edificis i jardineria (18,2%), el comerç a l'engròs (9,3%) i els serveis socials amb l'allotjament (5,1%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les pèrdues d'ocupació més notables es produeixen a tractament de residus (-121), administració pública (-81) i metal·lúrgia (-26). Els increments al comerç a l'engròs (285), les activitats relacionades amb l'ocupació (213) i els serveis a edificis i de jardineria (209).

El Bages és la tercera comarca amb un major pes de població ocupada dintre de l'economia del coneixement (36,4%), amb una evolució interanual del 4,5%. Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 28,4% de l'ocupació, pes inferior al de la mitjana provincial, del 37,3%, i experimentant una variació interanual del 4,2%. També dintre de l'economia del coneixement, el 9% de l'ocupació pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic, valor similar al de la mitjana provincial, i amb una evolució anual del 6,3%.

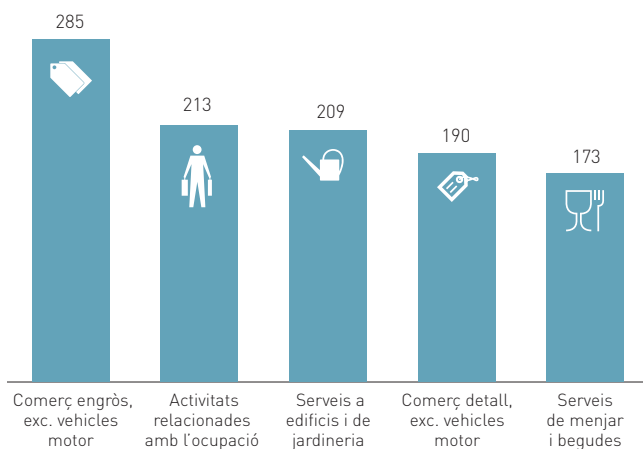
Gràfic 5
Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació Bages, 2015 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

L'augment de l'ocupació a la comarca ha estat molt important en els assalariats i no tant en els autònoms

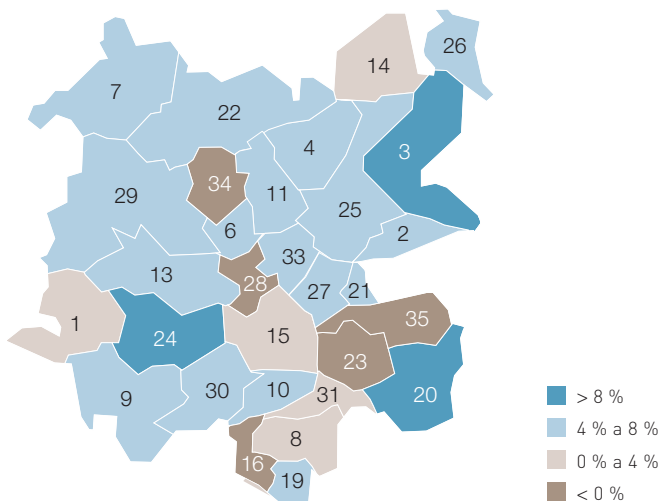
Gràfic 6
Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació Bages, 2015 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Mapa 1

Variació ocupats registrats. Bages, 2015 (en percentatge)

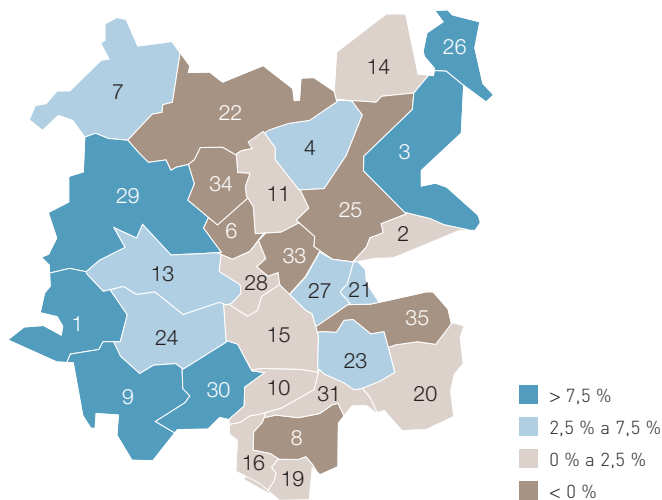

Manresa aplega el 41,8% dels llocs de treball de la comarca. La variació interanual (vegeu mapa 1) registra reduccions en cinc dels trenta municipis, destaquen Sant Joan de Vilatorrada (-2,3%), Súria (-1,5%) i Pont de Vilomara i Rocafort (-2,7%). Dels que l'augmenten destaquen Manresa (3,7%), Sant Fruitós de Bages (5,3%) i Sallent (7,4%).

La indústria aplega el 17,9% de les **empreses** de la comarca, molt per sobre del 10,4% de la mitjana provincial. El pes de les empreses de la construcció (8,9%) és gairebé un punt superior a la mitjana provincial (8%), i les agrícoles (1,3%) tripliquen la mitjana provincial (0,4%). Els serveis, per contra, presenten un pes més reduït al provincial (71,8% respecte el 81,2%). De la variació interanual destaca l'augment d'empreses en la construcció (4%). El 46,8% de les empreses es troben a Mataró.

Mapa 2

Variació empreses registrades. Bages, 2015 (en percentatge)

Vint-i-tres dels trenta municipis augmenten el nombre d'empreses el 2015

El nombre d'empreses es redueix en set municipis (vegeu mapa 2). Destaquen Navàs (-2,9%), Súria (-2,4%) i Santpedor (-2,1%). Per contra, destaca l'augment del nombre d'empreses a Manresa (1,3%), Avinyó (28,1%) i Sant Fruitós del Bages (3%). L'estructura empresarial està dominada per la microempresa (fins a 5 treballadors), amb el 75%, seguida per la petita empresa, amb el 23%. La dimensió mitjana és de 9 treballadors per empresa, lleugerament inferior al 10,4% de la província.

Segons la base de dades SABI (Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics), a l'any 2014 hi havia 33 empreses amb un import net de la xifra de vendes superior a 20 milions d'euros. L'empresa líder en facturació és Iberpotash, dedicada a l'extracció de minerals per a productes químics i fertilitzants. Per darrere segueixen les empreses de fabricació de components per a l'automoció, Denso Barcelona i Gestamp Metalbages, els escorxadors Matadero Frigorífico Avinyó i Matadero Frigorífico del Cardoner i l'empresa de fabricació d'aliments per a animals de granja Agropecuària Catalana. El 64% de les 200 primeres empreses de la comarca en volum de vendes són exportadores i/o importadores.

1 Aguilars de Segarra	20 Mura
2 Artés	21 Navarces
3 Avinyó	22 Navàs
4 Balsareny	23 Pont de Vilomara i Rocafort
5 Callús	24 Rajadell
6 Cardona	25 Sallent
7 Castellbell i el Vilar	26 Sant Feliu de Sasserra
8 Castellfollit del Boix	27 Sant Fruitós de Bages
9 Castellgalí	28 Sant Joan de Vilatorrada
10 Castellnou de Bages	29 Sant Mateu de Bages
11 Fonollosa	30 Sant Salvador de Guardiola
12 Gaià	31 Sant Vicenç de Castellet
13 Manresa	32 Santpedor
14 Marganell	33 Súria
15 Monistrol de Montserrat	34 Talamanca
	35 Talamanca

L'evolució de l'atur (vegeu gràfic 7) continua amb la seva davallada any rere any. Així, el 2015 l'atur disminueix un 13,9% (-1.951), la segona reducció relativa més important de les comarques barcelonines, després de la del Moianès. A final del 2015 hi ha 12.071 aturats registrats al Bages, el 3,2% dels aturats de la província.

La taxa d'atur registral és del 15,3%, lleugerament superior a la taxa provincial (14,6%). La taxa d'atur femenina és del 16,5%, dos punts inferior a l'any anterior i sis dècimes inferior a la taxa provincial. La taxa masculina és del 14,2%, tres punts inferior a la taxa de l'any anterior i nou dècimes superior a la provincial. Per edat, el 6,1% és menor de 25 anys, similar a la mitjana provincial (6%), el 42,5% té entre 25 i 44 anys i el 51,4% més de 45 anys, lleugerament per sobre de la mitjana provincial (50%). Interanualment, tots els grups d'edat redueixen l'atur, destacant la caiguda experimentada en el grup de menors de 25 anys, del 22,9%, i en el d'entre 25 i 44 anys, del 18,7%.

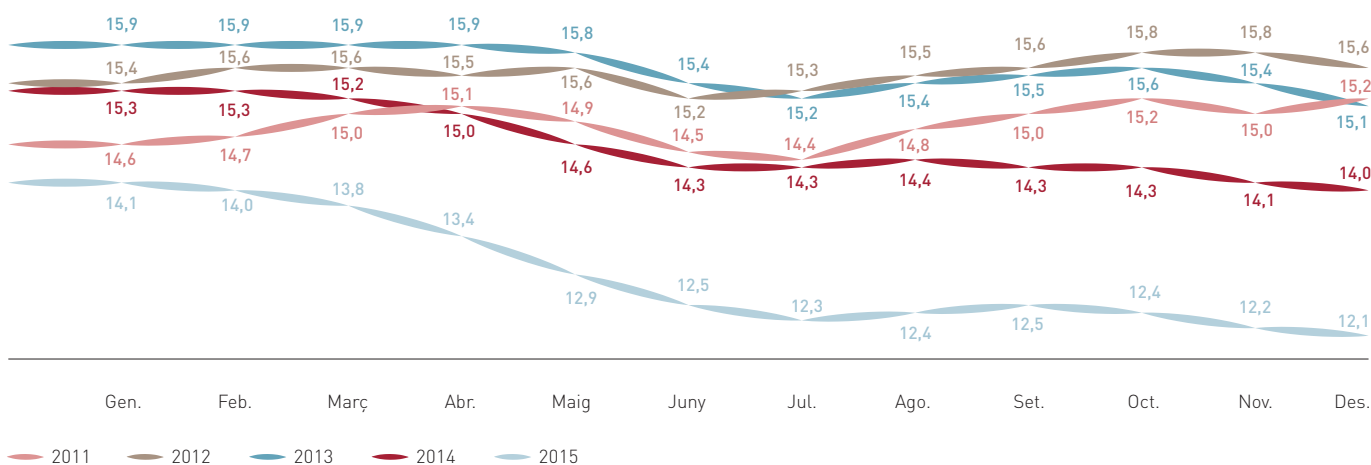
Per sectors d'activitat econòmica, el 63% dels aturats pertanyen al sector serveis, el 18% a la indústria, el 12% a la construcció, el 2% a l'agricultura i el 5% al grup sense ocupació anterior (SOA). Interanualment, destaca la reducció de l'atur a la indústria (-22,2%) i a la construcció (-17,8%).

El Bages registra la segona reducció d'atur més important de les dotze comarques barcelonines

La taxa d'atur registral, del 15,3%, se situa a l'entorn de la mitjana provincial

Gràfic 7

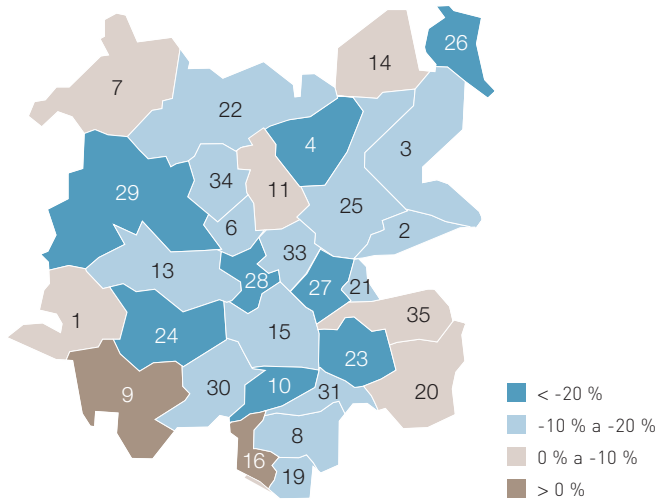
Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Bages, 2011-2015 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

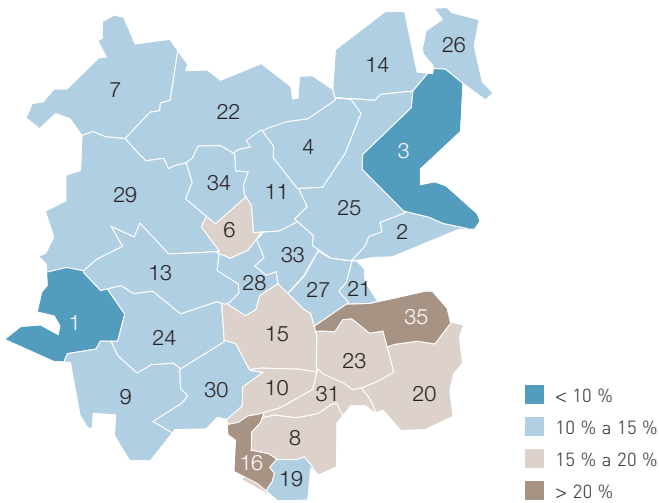
Mapa 3

Variació de l'atur registrat. Bages, 2015 (en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registral. Bages, 2015 (en percentatge)

1 Aguilar de Segarra	20 Mura
2 Artés	21 Navarcles
3 Avinyó	22 Navàs
4 Balsareny	23 Pont de Vilomara i Rocafort
5 Callús	24 Rajadell
6 Cardona	25 Sallent
7 Cardona	26 Sant Feliu Sasserra
8 Castellbell i el Vilar	27 Sant Fruitós de Bages
9 Castellfollit del Boix	28 Sant Joan de Vilatorrada
10 Castellgalí	29 Sant Mateu de Bages
11 Castellnou de Bages	30 Sant Salvador de Guardiola
13 Fonollosa	31 Sant Vicenç de Castellet
14 Gaià	33 Santpedor
15 Manresa	34 Súria
16 Marganell	35 Talamanca
19 Monistrol de Montserrat	

L'atur disminueix interanualment en tots els nivells formatius a excepció de la població «sense estudis». Destaca la reducció en educació general (-14,3%), estudis primaris complets (-13,8%) i programes formació professional (-16,7%). L'atur de la població estrangera disminueix un 5,2%, arribant als 2.429 aturats registrats, el 20,1% de l'atur comarcal i superior al pes provincial (16,8%). Els aturats nacionals disminueixen un 15,9%, i se situen en els 9.642.

Entre els municipis amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal (vegeu mapa 4) es troben Talamanca (27%), Marganell (29,4%), Sant Vicenç de Castellet (19,9%), Manresa (17,4%), Castellbell i el Vilar (17,1%) i Castellgalí (16,3%). Per contra, Aguilar de Segarra (8,1%), Avinyó (8,6%), Sant Feliu Saserra o Rajadell (ambdós 10,2%) i Santpedor (10,8%) registren les taxes més baixes. L'atur només augmenta (vegeu mapa 3) en dos dels trenta-cinc municipis, Marganell (29,4%) i Castellfollit del Boix (12,5%). Les reduccions més notables es troben a Sant Feliu Saserra (-34,1%), Rajadell (-33,3%) i Sant Mateu del Bages (-27,6%).

L'atur augmenta només en dos dels trenta municipis del Bages

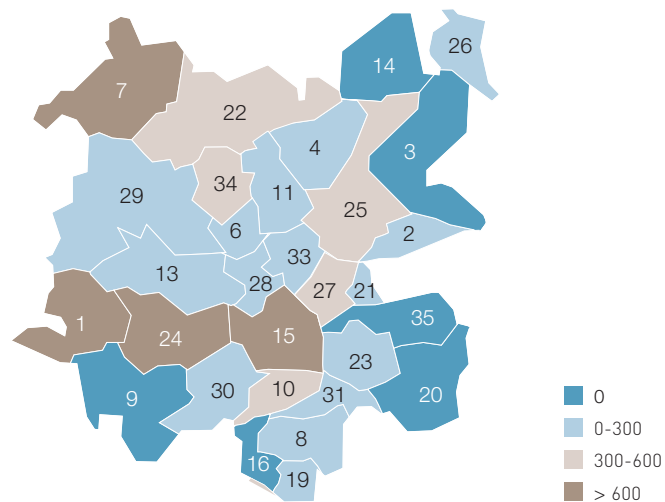
A final del 2015 hi ha concedides 6.073 **prestacions per desocupació**, un 19% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 56,5% el 2014 al 53,2%, gairebé cinc punts per sota de la taxa de cobertura provincial. Totes les tipologies de prestació disminueixen respecte el 2014: les prestacions contributives un 22%, les assistencials un 19% i les de renda activa d'inserció 12%.

La **contractació laboral** augmenta un 9,2%, variació inferior a l'11,2% provincial. El 2015 acaba amb 52.450 contractes signats. La contractació temporal, el 89,5% del total, augmenta un 8,9%, mentre que la indefinida ho fa un 12,2%. La contractació masculina, un 54% del total, augmenta en valors similars a la femenina (10,1% i 8,3% respectivament). Interanualment, la contractació augmenta en tots els grups d'edat, destacant l'augment del 13,4% dels majors de 45 anys.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2015 del conjunt dels municipis de la comarca, puja un 0,1% respecte el 2014 pel que fa als ingressos i un 5,3% en les despeses. L'augment en els ingressos és un punt superior a la mitjana de tots els municipis de la demarcació de Barcelona, i en les despeses més de sis punts superior. Per habitant, al Bages les despeses suposen 1.063 euros, amb 149 euros de despeses d'inversió, per sota que la província en les despeses (1.177), però superior en la inversió (118). Respecte els ingressos corrents, aquest suposen 978 euros per habitant, amb 703 d'ingressos tributaris, per sota de la província en els ingressos totals (1.103), però una mica per sobre en els tributaris (692).

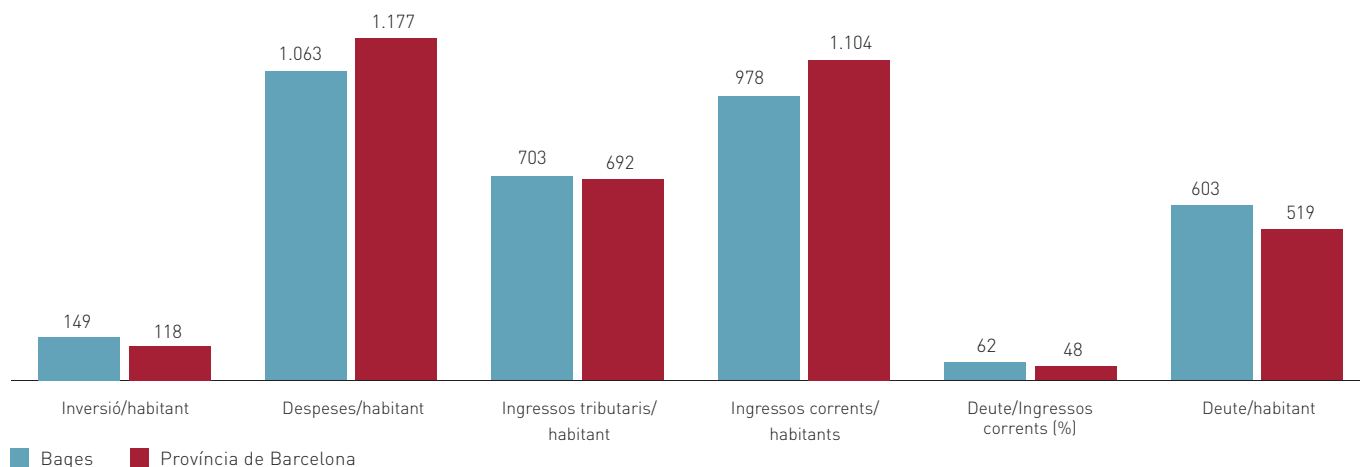
El deute viu del 2015 de tots els municipis de la comarca supera els 105 milions d'euros (10,4% superior al deute de l'any anterior), el 3,2% del deute provincial, representant el 62% dels ingressos corrents, i per habitant es situa en 603 euros per habitant. Respecte a la província, el Bages es situa per sobre de la mitjana del deute per habitant (519), i també respecte els ingressos corrents (48%). Per municipis, 26 dels 30 municipis estan per sota de la mitjana provincial en deute per habitant, amb només quatre municipis per sobre: Aguilar de Segarra (6.151), Manresa (1.080), Cardona (580), i Rajadell (573).

Mapa 5
Deute viu per habitant, 2015 (en euros)

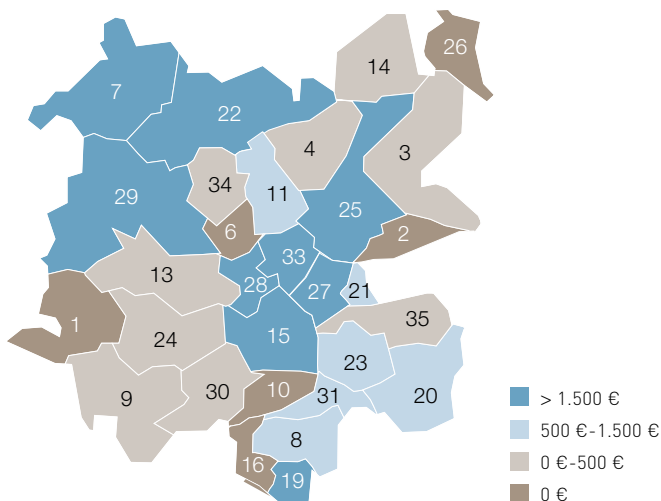
La comarca del Bages és l'única comarca barcelonina que augmenta el deute viu del conjunt dels seus municipis el 2015

Gràfic 8
Finances públiques, 2015 (ratios euros per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques

Mapa 6
Recaptació de l'Impost sobre les Estadades en Establiments Turístics, 2015 (en euros)

La comarca va recaptar més de 123 mil euros amb la taxa turística

Quadre 1
Indicadors de l'activitat turística al Bages, 2014-2015

	Bages		Província de Barcelona*		% Var. 2014-2015**
	2015	2014	2015	2014-2015**	
Places en establiments hotelers	1.252	63.736	63.758	0,0	
Places en càmpings	504	43.998	44.026	0,1	
Places en establiments de turisme rural	493	4.797	4.934	2,9	
Places en apartaments turístics	236	nd	2.332	nc	
Places en HUTs	305	nd	15.028	nc	
Nombre de viatgers allotjats en hotels	nd	3.268.301	3.291.265	0,7	
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	nd	614.472	643.338	4,7	
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	nd	86.909	100.506	15,6	
Nombre de pernoctacions en hotels	nd	9.507.077	9.744.631	2,5	
Nombre de pernoctacions en càmpings	nd	2.361.205	2.588.930	9,6	
Nombre de pernoctacions en establiments de turisme rural	nd	255.795	292.607	14,4	
Grau d'ocupació hotelera [per hab., en %]	nd	67	71	3,9	
Grau d'ocupació en càmpings [per parcel·la, en %]	nd	46	46	-0,1	
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural [per hab., en %]	nd	20	22	1,8	
Impost sobre les Estadades en Establiments Turístics (euros)	123.031	5.166.035	5.398.352	4,5	

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

*sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **la variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals nd: Dada no disponible nc: Dada no computable Nota: no hi ha dades comarcals de l'any 2014 per reorganització territorial.

El Bages ha estat una de les comarques afectades per la reorganització territorial i la creació del Moianès amb cinc municipis que ja no es comptabilitzen dins d'aquesta comarca i per tant la seva estructura **turística** és diferent a la de 2014. Així, la comarca registra un total de 1.252 places en hotel, 504 en càmpings, 493 en establiments de turisme rural, 236 en apartaments turístics i 305 en HUTs i la seva estructura de la oferta resta de la següent manera: 44,9% hotels, 18% càmpings, 17,7% turisme rural, 10,9% HUTs i 8,5% apartaments.

Per poder fer una aproximació a la realitat de l'àrea s'han d'analitzar les dades de Paisatges de Barcelona ja que el Bages aquest 2015 no en disposa. La marca registra un total de 220.600 turistes i 365.800 pernoctacions a hotels; 35.600 turistes i 95.200 a càmpings amb una ocupació del 37,9%; i 42.300 turistes i 116.100 pernoctacions als establiments de turisme rural, amb un 18,9% d'ocupació. Les variacions respecte 2014 són majorment positives, així, els hotels creixen un 10% en turistes i un 6,7% en pernoctacions; els càmpings augmenten un 6% el nombre de turistes però decreixen un -0,1% en pernoctacions; i els establiments de turisme rural incrementen en un 14,3% els turistes i en un 3,9% les nits.

Pel que respecta a la recaptació de la taxa turística, el Bages ha obtingut un total de 123.031,28 €, el que representa el 2,3% de la província sense el Barcelonès.

Mapa de projectes estratègics locals del Bages

GeoParc de la Catalunya Central

El Parc geològic i miner de la Catalunya Central és un projecte que té un objectiu doble: per un costat, la conservació del patrimoni geològic i miner del Bages i, per l'altre, que tot aquest espai s'integri dins d'una estratègia territorial de desenvolupament econòmic sostenible. Es relliguen singularitats excepcionals com les Coves del Toll i les Coves de Salnitre, els relleus de Montserrat i Sant Llorenç del Munt amb la conca potàssica de rellevància mundial i el museu de geologia. El geoturisme es planteja com una activitat que sustenta, o fins i tot millora, la singularitat d'un territori. Es promou a través d'una oferta que integra la cultura, el medi ambient, el patrimoni i el foment del benestar dels residents. **[+]**

PECT Bages

Aquest projecte s'emmarca en l'estratègia de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya (RIS3CAT). Es tracta d'una agenda territorial que pretén generar activitat econòmica innovadora i de qualitat a través de la col·laboració sinèrgica d'entitats públiques i privades sense ànim de lucre ubicades a la comarca. Els àmbits d'especialització que s'identifiquen com a prioritaris són: l'ecoindústria alimentària, els sistemes industrials, les activitats extractives i l'envelliment. **[+]**

El Bages, territori d'oportunitats empresarials

El projecte posa en valor els recursos i capacitats territorials de la comarca per a l'atracció d'inversions i empreses. S'estructura en set eixos: infraestructures, sòl industrial, tradició industrial, recursos humans, formació, innovació i institucions. Així, al costat de les bones condicions de comunicació i equipament se cerca potenciar nous sectors, de caràcter especialitzat, emergent o vinculats al coneixement, que donin continuïtat a la trajectòria industrial. Per això s'incideix també en la qualificació del mercat de treball, la retenció i atracció de talent i es fomenta l'esperit tecnològic. Finalment, a nivell institucional, es treballa per l'agilitat en els tràmits d'instal·lació d'empreses i la col·laboració públic-privada per a la consolidació i internacionalització de l'activitat econòmica. **[+]**

Banc de Projectes del Bages

El Consell Comarcal del Bages va aprovar les bases que regulen la segona convocatòria del Banc de Projectes del Bages per a la concessió de microcrèdits per afavorir la creació d'empreses i la reactivació del teixit industrial i econòmic del Bages. L'objecte d'aquesta línia d'ajuts reintegrables, que consisteix en l'atorgament de microcrèdits, és facilitar l'accés al finançament de projectes empresarials viables que impulsin la creació d'empreses i ocupació i la reactivació del teixit industrial i econòmic de la comarca. La convocatòria està circumscrita a les activitats econòmiques que es desenvolupin en l'àmbit territorial de la comarca del Bages. En total, el Consell, compta amb 450.000 euros que es destinaran a donar microcrèdits a interès 0 i a retornar en 4 anys. **[+]**

Polígons i Empreses del Bages. Servei de localització empresarial

El Consell Comarcal del Bages treballa de forma conjunta amb els ajuntaments per la millora dels polígons d'activitat econòmica, amb la col·laboració d'entitats empresarials. La dinamització i millora dels espais d'activitat industrial es realitza amb l'actualització permanent del cens de polígons i empreses del Bages, l'edició i difusió de material de promoció industrial, el pla de suport a l'extensió de la fibra òptica als polígons, la realització d'estudis de millora paisatgística, de senyalització i/o altres específics a demanda dels ajuntaments, el foment de l'associacionisme empresarial i la cerca de finançament per a nous projectes industrials. Des del Servei de localització empresarial del Bages s'ofereix un acompanyament a

les empreses que cerquin sòl industrial a la comarca, per facilitar-los la cerca de la nau o terreny que necessitin. **[+]**

El Pla director urbanístic de les mines del Bages

El Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat ha iniciat el tràmit del document d'avanç del Pla director urbanístic (PDU) de l'activitat minera al Bages. Parteix de la base que l'activitat minera és d'interès públic i estratègica pels llocs de feina que genera a la comarca. Impulsa el Pla Phoenix que permetrà seguir desenvolupant i incrementant l'activitat d'aprofitament dels recursos naturals de la conca potàssica catalana. Els eixos estratègics són: garantir un encaix urbanístic a Súria i la conca del Cardener, vetllar per una retirada ordenada de l'activitat minera a Balsareny i a Sallent, establir els mitjans per a la progressiva eliminació dels dipòsits salins i la restauració dels espais que ocupen, i establir les reserves de sòl necessàries per a garantir la continuïtat futura de la mineria i de la indústria associada de manera sostenible. **[+]**

Del Bages cap al Bages

L'abast territorial d'aquesta actuació és la mancomunitat intermunicipal del Cardener (135 km²). Se centra la mirada en el territori, i s'entén el paisatge rural com a un element estratègic del desenvolupament econòmic sostenible i local. Es fa èmfasi en l'agricultura i la ramaderia ecològica com a factors clau en la promoció econòmica i territorial. Els objectius són: fer una diagnosi de la situació de la ramaderia, l'agricultura tradicional i l'agricultura ecològica del Cardener, definir l'estratègia pel foment del sector primari, l'agricultura i la ramaderia ecològica i, finalment, capacitar les persones i les empreses definint una marca pròpia per posicionar-se als mercats. **[+]**

Anella verda de Manresa

L'Anella verda és un dels actius destacats de Manresa. El projecte és impulsat des de l'àmbit associatiu i ha estat situat per l'Ajuntament com a un dels elements estratègics en el desenvolupament de la ciutat a curt i a mig termini. La preservació i posada en valor de l'espai periurbà de Manresa en potencia els seus usos productius (agropecuaris), possibilita una agricultura de proximitat (km 0) i contribueix a la contenció del creixement urbà. D'altra banda, incorpora un nou espai de lleure pels ciutadans, amb actuacions tals com: arranjament i senyalització de la xarxa de camins, rehabilitació d'edificis emblemàtics i endreça de l'eix fluvial del Cardener. **[+]**

Manresa 2022

El Projecte Manresa 2022 és una aposta estratègica de la ciutat, transversal i participativa, amb l'objectiu de celebrar els 500 anys de l'arribada de Sant Ignasi de Loiola a Manresa, de camí en el seu pelegrinatge cap a Jerusalem. Sant Ignasi va estar prop d'un any a la ciutat i en ella va escriure els exercicis espirituals i va tenir una experiència reveladora, que va marcar la seva vida i el va dur a fundar la Companyia de Jesús. Per això Manresa és considerada ciutat bressol de l'orde jesuïta. Tant és així que molts centres jesuïtes arreu del món duen el nom de Manresa. **[+]**

Economia social i solidària a Navàs

OMPLE és l'oficina de suport a l'emprenedoria, el cooperativisme i l'autoocupació de Navàs. Al costat de donar suport a les persones que volen tirar endavant una activitat econòmica, especialment els joves, busca donar a conèixer el concepte d'economia social i solidària i l'emprenedoria social, així com acompanyar projectes en aquest marc. L'Oficina s'engega com una iniciativa municipal, dirigida a Navàs, però espera establir vinculacions amb els municipis propers. A la vegada, vol ser un pilar d'una estratègia més àmplia d'economia social i solidària. **[+]**

Els geoparcs i l'etiqueta UNESCO

Cristina Rubio Segura, gerent del Geoparc de la Catalunya Central

El Bages, alguns municipis del Moianès i Collbató conformen el territori del Geoparc de la Catalunya Central. Van ser reconeguts oficialment l'any 2012, i des del mes de novembre de 2015, són membres de la Xarxa Mundial de Geoparcs de la UNESCO, mitjançant el Programa de Ciències de la Terra i Geoparcs. Una gran notícia, que dona valor a aquest espai i el situa al mapa de les denominacions d'excel·lència –com també ho són el Patrimoni de la Humanitat o la Reserva de la Biosfera– i que ha ajudat a consolidar l'atractiu turístic del Geoparc.

La figura de geoparc

La primera norma que defineix el concepte de geoparcs es troba a la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural y de la Diversidad quan diu: «són territoris delimitats que presenten formes geològiques úniques, d'especial importància científica, singularitat o bellesa i que són representatius de la història evolutiva geològica i dels esdeveniments i processos que les han formades. També llocs que destaquen pels seus valors arqueològics, ecològics o culturals relacionats amb la gea».

Els geoparcs són figures que sorgeixen durant la dècada dels anys noranta a Europa, sent França, Alemanya, Grècia i Espanya els socis fundadors. Neixen en resposta a una inquietud creixent per protegir i divulgar també el patrimoni geològic, a més del biòtic. L'any 2000, aquests països creen la Xarxa Europea de Geoparcs, una associació voluntària de territoris i els seus objectius es troben a la Carta de la Xarxa Europea de Geoparcs. Cada territori que desitgi presentar una candidatura per convertir-se en Geoparc Europeu s'obliga a acceptar aquesta carta i la signarà quan entri oficialment en la xarxa.

L'octubre de 2005, amb la signatura de la Declaració de Madonie (Sicília, Itàlia), la UNESCO reconeix que cada geoparc europeu forma part d'una Xarxa Global de Geoparcs reconeguts per la UNESCO. Des de llavors el nombre de geoparcs ha anat en augment amb un total de cent vint geoparcs a trenta-tres països, de tot el món. Gràcies a aquesta Xarxa Global s'estableixen ponts entre geocientífics i totes les persones sensibles amb el medi ambient, que senten curiositat per la història del nostre planeta.

Els valors

El Geoparc de la Catalunya Central és un territori amb uns límits clarament diferenciats i una superfície adequada per assegurar el desenvolupament econòmic de la zona. Agrupa trenta municipis del Bages, cinc del Moianès, i un del Baix Llobregat (Collbató), territoris en els quals trobem atractius geològics i miners tan singulars com les Coves de Montserrat de Collbató, les Coves del Toll de Mojà, el Parc Cultural de la Muntanya de Sal de Cardona o els relleus actuals dels antics deltes de Montserrat i Sant Llorens del Munt, dos parcs naturals amb paisatges de reconeixement internacional.

La gestió d'aquest territori, però, no es limita a la geologia, no es tracta d'un parc temàtic, ni un museu a l'aire lliure. Actua com a eix vertebrador del valuós patrimoni geològic i miner d'aquestes terres perquè es realitzin polítiques de protecció, millora i desenvolupament sostenible dins del territori. No es pot tolerar la pèrdua o destrucció, directament o mitjançant la venda, dels valors geològics del geoparc. S'hi han de realitzar accions d'investigació científica, conservació, educació ambiental i dinamització econòmica pels seus habitants. Utilitza el geoturisme com una eina per potenciar, a més, la resta de patrimoni natural, la història, la cultura, la identitat d'un territori, i què fem la gent en el territori on vivim. També ha de treballar amb les empreses locals per promoure i donar suport a la creació de nous productes vinculats amb el patrimoni geològic.

La nova designació de Geoparc Mundial UNESCO és una oportunitat excel·lent per impulsar definitivament aquesta filosofia al territori. Actualment el Geoparc de la Catalunya Central és el primer de Catalunya, i de moment l'únic reconegut oficialment, i segurament serem el més proper a Barcelona. No cal dir que el segell UNESCO, d'enorme prestigi i projecció internacional al món, avala aquesta aposta i ofereix el repte d'aprofitar-lo per projectar els valors que té el projecte.

La dinamització

Les oportunitats de negoci que es poden crear per la Catalunya Central són nombroses. El relat geològic de la comarca, el mar interior que hi havia fa quaranta milions d'anys, el seu procés de tancament en el Cantàbric i posterior evaporació va deixar un extraordinari patrimoni geològic en forma de deltes que avui són muntanyes, i acullen fantàstics monestirs, castells que es van construir per defensar els dipòsits d'aigua salina, esculls corallins fossilitzats, etc. Només cal incorporar el relat i crear nou producte turístic per guies de natura, muntanya, educadors en el medi natural, restaurants i allotjaments, cellers, productors, explotacions agroalimentàries, guies culturals o historiadors.

La majoria de territoris no disposa encara de senyalització adient per informar o dirigir el visitant o turista. Encara que la inversió l'executin les diferents administracions públiques es requereixen dissenyadors i agències de viatge, periodistes, publicistes, geògrafs, empreses de senyalització per fer nous plafons, posar en valor les rutes, millorar les visites...

Com a resultat de l'adaptació i millora del producte turístic existeix una oportunitat de negoci en l'adaptació dels canals de comunicació en línia dels diferents agents turístics del territori, ja siguin públics (ajuntaments, equipaments públics, oficines de turisme, museus) o privats (agències de viatges, dissenyadors gràfics, publicistes i traductors professionals per realitzar comunicació presencial). Una acció que complementa aquesta darrera va vinculada a tot el material de marxandatge del Geoparc a través bosses, mascotes, bolígrafs i altres.

Cal agrair l'aposta pel Geoparc de moltes empreses i entitats del territori, que s'han sumat al projecte. Els recursos de què es disposa són molt ajustats i el marc competencial en alguns temes impedeixen avançar tan ràpid com es voldria. Tot i això el Geoparc s'obre cada cop més a la ciutadania: la Fira Gastronòmica del Geoparc que es va fer a Manresa el 2015, les pedalades oficials que han començat en diferents municipis, la col·laboració a la Cursa entre Vinyes, el material promocional oferint visites guiades en bicicleta, la complicitat establerta amb els consells d'infants dels ajuntaments perquè desenvolupin projectes per explicar la geologia dels municipis corresponents, les visites periòdiques de periodistes d'arreu o autoritats mundials que volen conèixer la nostra oferta.

El futur que ja és present

No es poden desenvolupar totes les iniciatives amb la celeritat desitjada, però es pot constatar que el projecte és cada cop més conegut, més valorat i més integrat, no només al propi territori, sinó també pels qui hi venen de fora.

Aquest estiu, el Geoparc haurà de superar un control exhaustiu per revalidar el seu títol. Caldrà demostrar que en els darrers quatre anys s'ha treballat i avançat en temes de protecció del patrimoni, progrés en turisme sostenible, educació, progrés en l'economia local, visibilitat i suport financer. Es treballa per superar el repte, perquè el projecte creixi i sumi encara més complicitats.

Recull estadístic. Bages

	Bages		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Bages	Província	2014	2015
Entorn								
Nombre de municipis		30		311				9,6%
Superfície total (km²)		1092,3		7726,4				14,1%
Superfície mitjana municipal (km²)		36,4		24,8				nc
Demografia								
Població Total	175.527	174.604	5.523.784	5.523.922	-0,5%	0,0%	3,2%	3,2%
Densitat (hab/km²)	161	160	715	715	-0,5%	0,0%	nc	nc
Homes	86.759	86.203	2.699.040	2.696.360	-0,6%	-0,1%	3,2%	3,2%
Dones	88.768	88.401	2.824.744	2.827.562	-0,4%	0,1%	3,1%	3,1%
Població de menys de 16 anys	29.588	29.637	912.338	913.568	0,2%	0,1%	3,2%	3,2%
Població potencialment activa (16-64)	112.323	110.946	3.620.009	3.599.618	-1,2%	-0,6%	3,1%	3,1%
Població de 65 anys i més	33.616	34.021	991.437	1.010.736	1,2%	1,9%	3,4%	3,4%
Projecció Població 2015-2025	175.527	179.845	5.523.784	5.471.422	2,5%	-0,9%	3,2%	3,3%
Pob. resident a l'estranger	3.793	4.112	172.270	188.325	8,4%	9,3%	2,2%	2,2%
Índex de dependència global	56,3	57,4	52,6	53,5	1,1	0,9	nc	nc
Índex d'envelliment	113,6	114,8	108,7	110,6	1,2	2,0	nc	nc
Nacionalitat espanyola	156.165	156.703	4.794.117	4.838.079	0,3%	0,9%	3,3%	3,2%
Nacionalitat estrangera	19.362	17.901	729.667	685.843	-7,5%	-6,0%	2,7%	2,6%
Taxa d'estrangeria total	11,0%	10,3%	13,2%	12,4%	-0,8pp	-0,8pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	8,6%	8,1%	10,2%	9,4%	-0,5pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	4.184	3.776	123.404	113.711	-9,8%	-7,9%	3,4%	3,3%
Població potencialment activa (16-64)	14.843	13.786	587.923	552.917	-7,1%	-6,0%	2,5%	2,5%
Població de 65 anys i més	335	339	18.340	19.215	1,2%	4,8%	1,8%	1,8%
Àfrica	9.642	9.049	175.111	164.670	-6,2%	-6,0%	5,5%	5,5%
Amèrica	3.124	2.805	232.415	200.191	-10,2%	-13,9%	1,3%	1,4%
Àsia	1.292	1.258	118.403	118.307	-2,6%	-0,1%	1,1%	1,1%
Europa	5.298	4.782	203.112	202.038	-9,7%	-0,5%	2,6%	2,4%
Unió Europea	4.273	3.756	167.071	163.998	-12,1%	-1,8%	2,6%	2,3%
Resta del món	6	7	626	637	16,7%	1,8%	1,0%	1,1%
5 principals nacionalitats (comarca)	12.852	11.856	234.751	214.616	-7,7%	-8,6%	5,5%	5,5%
Marroc	8.171	7.627	133.028	124.470	-6,7%	-6,4%	6,1%	6,1%
Romania	2.530	2.236	35.002	33.563	-11,6%	-4,1%	7,2%	6,7%
Xina	821	798	8.995	9.577	-2,8%	6,5%	9,1%	8,3%
Senegal	657	636	35.884	29.935	-3,2%	-16,6%	1,8%	2,1%
Polònia	673	559	21.842	17.071	-16,9%	-21,8%	3,1%	3,3%
Activitat Econòmica								
Nombre d'empreses	5.176	5.265	175.618	179.895	1,7%	2,4%	2,9%	2,9%
Agricultura	71	69	736	748	-2,8%	1,6%	9,6%	9,2%
Indústria	918	945	18.480	18.659	2,9%	1,0%	5,0%	5,1%
Construcció	453	471	13.656	14.381	4,0%	5,3%	3,3%	3,3%
Serveis	3.734	3.780	142.746	146.107	1,2%	2,4%	2,6%	2,6%
Dimensió mitjana	8,7	9,0	10,2	10,4	0,2	0,2	nc	nc
Agricultura	2,8	3,0	3,2	3,4	0,1	0,2	nc	nc
Indústria	15,3	15,2	15,9	16,0	0,0	0,2	nc	nc
Construcció	4,9	4,9	4,8	5,0	0,0	0,1	nc	nc
Serveis	7,7	8,0	10,0	10,3	0,3	0,2	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	3.797	3.830	119.099	121.841	0,9%	2,3%	3,2%	3,1%
Comerç detall, exc. vehicles motor	855	853	27.762	28.125	-0,2%	1,3%	3,1%	3,0%
Serveis de menjar i begudes	494	504	16.423	16.931	2,0%	3,1%	3,0%	3,0%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	359	372	14.842	14.995	3,6%	1,0%	2,4%	2,5%
Activitats especialitzades construcció	279	300	8.137	8.589	7,5%	5,6%	3,4%	3,5%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	257	260	339	332	1,2%	-2,1%	75,8%	78,3%
Venda i reparació de vehicles motor	204	202	4.273	4.411	-1,0%	3,2%	4,8%	4,6%
Altres activitats de serveis personals	198	196	1.977	1.997	-1,0%	1,0%	10,0%	9,8%
Transport terrestre i per canonades	181	166	6.997	7.240	-8,3%	3,5%	2,6%	2,3%
Construcció d'immobles	162	159	5.022	5.299	-1,9%	5,5%	3,2%	3,0%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	164	159	5.659	5.678	-3,0%	0,3%	2,9%	2,8%
Activitats sanitàries	145	150	5.346	5.513	3,4%	3,1%	2,7%	2,7%
Educació	140	147	6.492	6.481	5,0%	-0,2%	2,2%	2,3%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	138	142	3.616	3.626	2,9%	0,3%	3,8%	3,9%
Activitats immobiliàries	125	122	7.157	7.474	-2,4%	4,4%	1,7%	1,6%
Indústries de productes alimentaris	96	98	5.057	5.150	2,1%	1,8%	1,9%	1,9%

Recull estadístic. Bages (Continuació)

	Bages		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Bages	Província	2014	2015
Mercat de treball								
Occupats	57.131	59.306	2.172.556	2.256.042	3,8%	3,8%	2,6%	2,6%
Assalariats	45.253	47.320	1.796.346	1.873.656	4,6%	4,3%	2,5%	2,5%
Autònoms	11.878	11.986	376.210	382.386	0,9%	1,6%	3,2%	3,1%
15 Principals sectors d'activitat	40.014	41.418	1.177.664	1.216.165	3,5%	3,3%	3,4%	3,4%
Comerç detall, exc. vehicles motor	7.836	8.026	238.846	244.873	2,4%	2,5%	3,3%	3,3%
Activitats sanitàries	4.437	4.528	6.504	6.443	2,1%	-0,9%	68,2%	70,3%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	3.065	3.350	149.933	153.310	9,3%	2,3%	2,0%	2,2%
Serveis de menjar i begudes	2.712	2.885	130.330	138.185	6,4%	6,0%	2,1%	2,1%
Activitats especialitzades construcció	2.733	2.768	120.686	124.804	1,3%	3,4%	2,3%	2,2%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	2.752	2.671	73.258	77.091	-2,9%	5,2%	3,8%	3,5%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	2.481	2.522	70.033	71.403	1,7%	2,0%	3,5%	3,5%
Indústries de productes alimentaris	2.420	2.512	34.050	34.010	3,8%	-0,1%	7,1%	7,4%
Educació	2.276	2.403	132.536	136.349	5,6%	2,9%	1,7%	1,8%
Vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	2.183	2.282	121.241	126.177	4,5%	4,1%	1,8%	1,8%
Serveis socials amb allotjament	1.759	1.849	35.734	37.083	5,1%	3,8%	4,9%	5,0%
Transport terrestre i per canonades	1.455	1.481	7.668	7.807	1,8%	1,8%	19,0%	19,0%
Venda i reparació de vehicles motor	1.439	1.453	32.907	34.208	1,0%	4,0%	4,4%	4,2%
Serveis a edificis i de jardineria	1.148	1.357	7.140	7.198	18,2%	0,8%	16,1%	18,9%
Indústries tèxtils	1.318	1.331	16.798	17.224	1,0%	2,5%	7,8%	7,7%
Agricultura	788	788	7.953	8.123	0,0%	2,1%	9,9%	9,7%
Indústria	15.637	16.029	325.967	332.499	2,5%	2,0%	4,8%	4,8%
Construcció	3.802	3.900	109.055	115.440	2,6%	5,9%	3,5%	3,4%
Serveis	36.904	38.589	1.729.581	1.799.980	4,6%	4,1%	2,1%	2,1%
Sectors clau	24.172	24.949	783.540	807.291	3,2%	3,0%	3,1%	3,1%
Sectors estratègics	4.073	4.487	381.910	405.946	10,2%	6,3%	1,1%	1,1%
Sectors impulsors	13.765	14.399	508.021	529.225	4,6%	4,2%	2,7%	2,7%
Sectors independents	15.121	15.471	499.085	513.580	2,3%	2,9%	3,0%	3,0%
Activitats d'alt contingut tecnològic¹	4.999	5.314	199.474	209.368	6,3%	5,0%	2,5%	2,5%
Ind. Tecnologia alta	171	183	24.508	25.050	7,0%	2,2%	0,7%	0,7%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	4.333	4.570	94.477	95.552	5,5%	1,1%	4,6%	4,8%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	4.207	4.225	78.687	81.025	0,4%	3,0%	5,3%	5,2%
Ind. Tecnologia baixa	5363	5585	106.858	109.292	4,1%	2,3%	5,0%	5,1%
Serveis basats en el coneixement	16.167	16.843	803.903	841.849	4,2%	4,7%	2,0%	2,0%
Serveis de tecnologia alta-punta	495	561	80.489	88.766	13,3%	10,3%	0,6%	0,6%
Serveis no basats en el coneixement	20.737	21.746	925.732	958.187	4,9%	3,5%	2,2%	2,3%
Aturats registrats	14.022	12.071	422.935	377.897	-13,9%	-10,6%	3,3%	3,2%
Homes	6.932	5.748	205.244	176.530	-17,1%	-14,0%	3,4%	3,3%
Dones	7.090	6.323	217.691	201.367	-10,8%	-7,5%	3,3%	3,1%
Nacionals	11.461	9.642	351.939	313.922	-15,9%	-10,8%	3,3%	3,1%
Estrangers	2.561	2.429	70.996	63.975	-5,2%	-9,9%	3,6%	3,8%
Agricultura	241	248	5.023	4.641	2,9%	-7,6%	4,8%	5,3%
Indústria	2.791	2.172	61.622	52.133	-22,2%	-15,4%	4,5%	4,2%
Construcció	1.720	1.413	48.573	39.187	-17,8%	-19,3%	3,5%	3,6%
Serveis	8.566	7.579	283.562	259.118	-11,5%	-8,6%	3,0%	2,9%
Sense ocupació anterior	704	659	24.155	22.818	-6,4%	-5,5%	2,9%	2,9%
Població activa local estimada	78.088	78.748	2.562.690	2.588.325	0,8%	1,0%	3,0%	3,1%
Taxa d'atur registral	17,96%	15,33%	16,50%	14,60%	-2,6pp	-1,9pp	nc	nc
Homes	17,18%	14,18%	15,61%	13,34%	-3,0pp	-2,3pp	nc	nc
Dones	18,78%	16,54%	17,44%	15,91%	-2,2pp	-1,5pp	nc	nc
Nombre de contractes total	48.014	52.450	1.829.394	2.034.466	9,2%	11,2%	2,6%	2,6%
Beneficiaris de prestacions	7.519	6.073	240.411	205.756	-19,2%	-14,4%	3,1%	3,0%
Taxa Cobertura Prestacions	56,46%	53,22%	60,29%	57,95%	-3,2pp	-2,3pp	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	nd	1.252	139.328	141.132	nc	1,3%	nc	0,9%
Places en càmpings	nd	504	43.998	44.026	nc	0,1%	nc	1,1%
Places en establiments de turisme rural	nd	493	4.797	4.934	nc	2,9%	nc	10,0%
Places en apartaments turístics	nd	236	nd	3.461	nc	nc	nc	6,8%
Places en HUTs ²	nd	305	nd	58.437	nc	nc	nc	0,5%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: Ingressos	185.407	185.643	6.547.186	6.490.113	0,1%	-0,9%	2,8%	2,9%
Pressupostos municipals: Despeses	176.269	185.620	6.533.096	6.476.026	5,3%	-0,9%	2,7%	2,9%
Deute viu municipal	95.365	105.325	3.260.818	2.859.109	10,4%	-12,3%	2,9%	3,7%

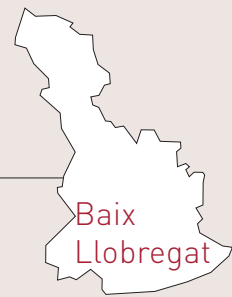
1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta.

2. Habitatges d'ús turístic. 3. Xifres en milers d'euros. nd: no disponible. nc: no calculable. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de Metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

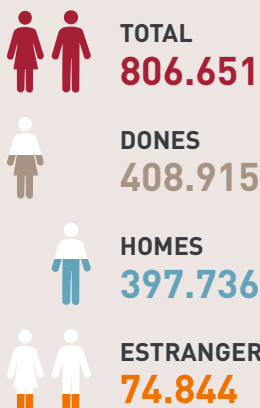
A white, irregularly shaped outline representing the geographical region of Baix Llobregat. The outline is centered on the page and overlaps a vertical white line that separates a light beige background on the left from a dark red background on the right. The text 'Baix Llobregat' is printed in a dark red font within the white outline.

Baix
Llobregat

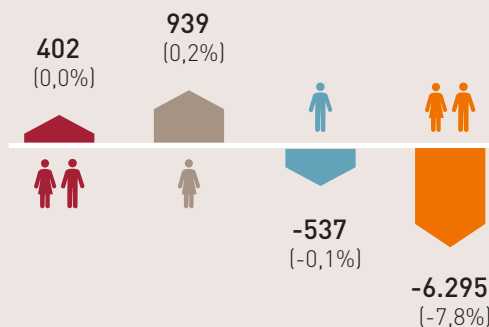

Baix Llobregat

Població, 2015

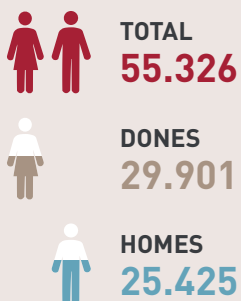

Variació interanual

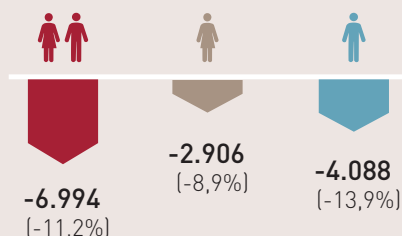

0,0%
La població es manté estable

Aturats registrats, 2015

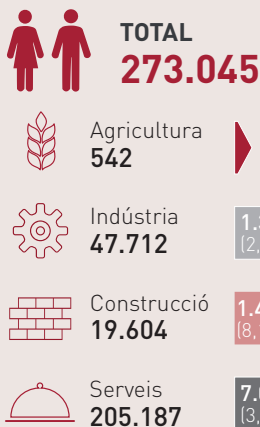

Variació interanual

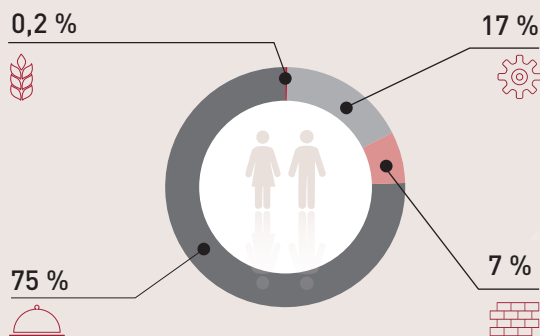

14,7%
Taxa d'atur registral

Ocupats registrats, 2015

Distribució per sectors (pes %)

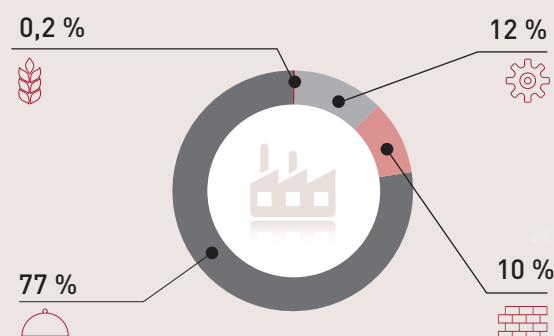

3,7%
Augmenta l'ocupació

Empreses de la comarca, 2015

Distribució per sectors (pes %)

2,4%
Augmenta el nombre d'empreses

Baix Llobregat

La comarca del Baix Llobregat té una superfície de 486 km², el 6,3% de la superfície de la província. La integren 30 municipis amb una superfície mitjana de 16,2 km². Sant Feliu de Llobregat n'és la capital.

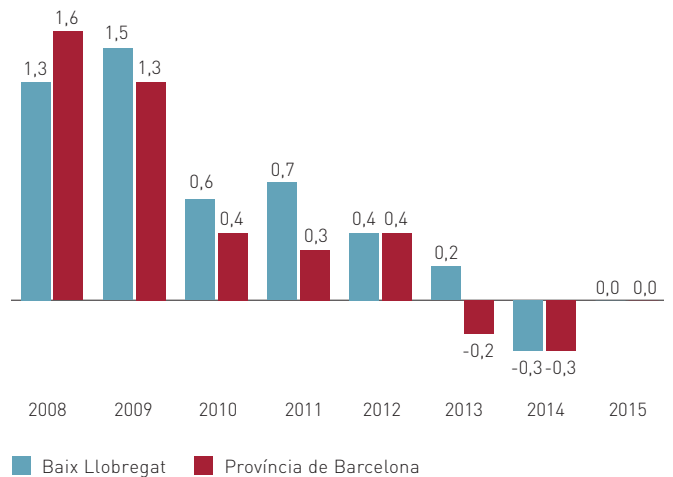
El Baix Llobregat és, amb 806.651 habitants, la tercera comarca més poblada de la província, i en ella hi resideix el 14,6% de la **població** provincial. El creixement poblacional segueix estancat (vegeu gràfic 1) en correspondència amb el que succeeix a la província. La població resident a l'estranger augmenta un 14,4% el 2015, fins arribar als 10.962.

La densitat de població és de 1.660 hab./km², la segona més alta de la província. La meitat dels municipis de la comarca tenen més de 20.000 habitants. Els més poblats són Cornellà de Llobregat (86.376), Sant Boi de Llobregat (82.195) i Viladecans (65.549). La població ha augmentat en vint-i-un dels trenta municipis, destacant els creixements de Castelldefels (636), Sant Joan Despí (283) i Sant Just Desvern (242). Per contra, les disminucions més importants s'han produït a Sant Boi de Llobregat (-912), Esplugues de Llobregat (-507) i Martorell (-201).

El 9,3% de la població comarcal és estrangera (74.844), per sota de la mitjana provincial (12,4%). Interanualment, la població estrangera es redueix un 7,8%, més que a la província (-6%), essent la tercera comarca que més en perd. El 30,7% de la població estrangera prové del continent americà. Tot i així, la nacionalitat més representada és la marroquina (20.895). La nacionalitat xinesa i la russa destaquen pel seu augment (3,9% i 10%, respectivament), en canvi l'equatoriana registra una reducció considerable (-25,5%).

El 18,1% de la població és menor de 16 anys (per sobre del 16,5% provincial) i el 16,5% té 65 anys o més, percentatge inferior al 18,3% provincial. La població en edat de treballar (vegeu gràfic 2) n'agrupa el 65,4% restant, percentatge semblant al provincial (65,2%). L'índex d'envelliment, 90,7, se situa gairebé vint punts per sota del 110,6 provincial. Respecte a la projecció de població, i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, el Baix Llobregat és la segona comarca, darrere del Berguedà, que més població perdria el 2025, amb un decreixement del 2,6%.

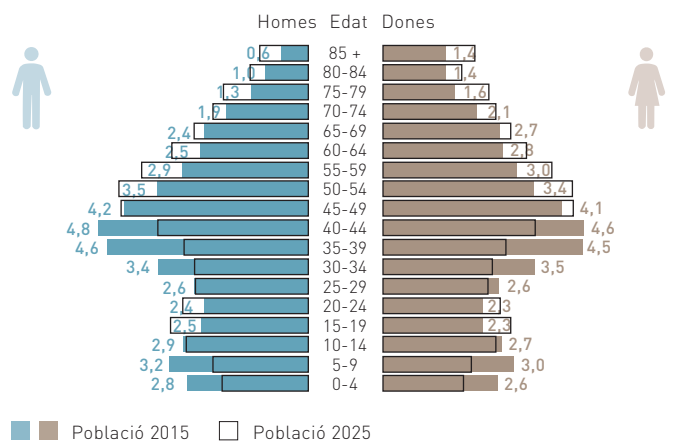
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

El Baix Llobregat és la segona comarca que més població perdrà segons la projecció pel 2025

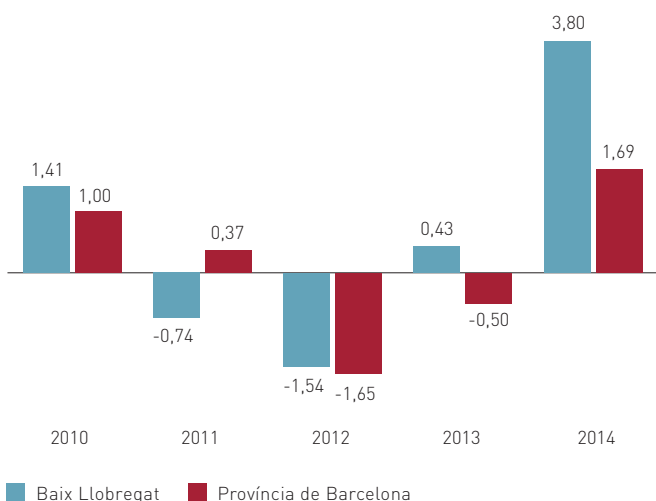
Gràfic 2
Piràmide d'edats del Baix Llobregat, 2015-2025 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Gràfic 3

Taxes reals de variació del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

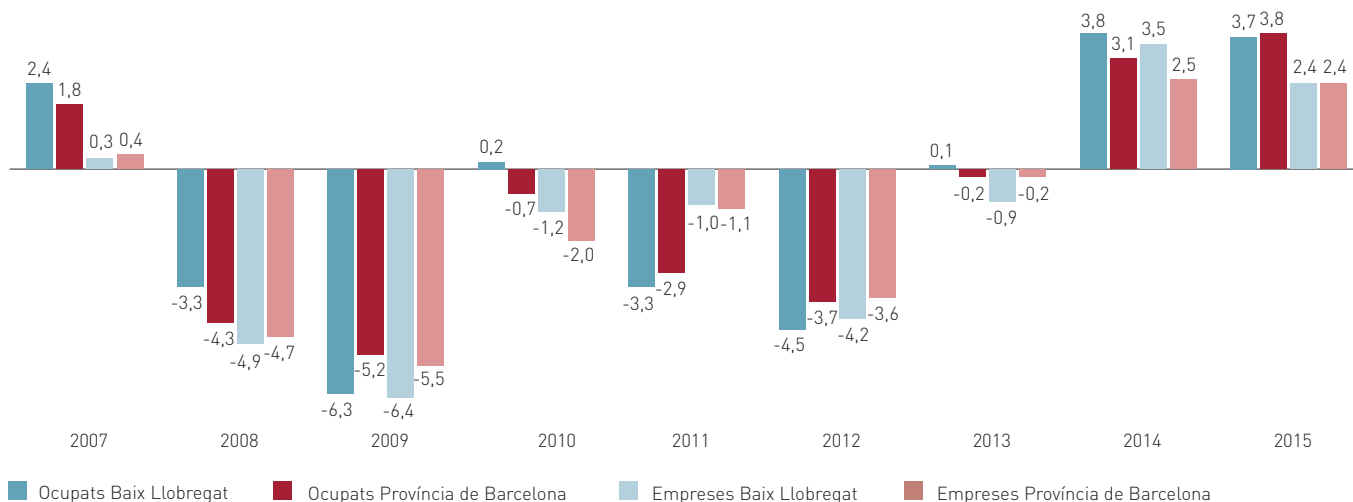

Font: Anuari Econòmic Comarcal, CatalunyaCaixa

Els increments interanuals d'empreses i ocupats del Baix Llobregat són semblants als registrats al conjunt de la província

Gràfic 4

Taxes de variació interanual dels ocupats i empreses (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el **VAB** del Baix Llobregat (vegeu gràfic 3) experimenta el 2014 un increment del 3,8%, continuant la tendència positiva iniciada el 2013 (0,4%), més del doble de la mitjana provincial (1,7%). Aquests resultats expressen els increments de la indústria (3,3%) i els serveis (4,5%), la caiguda de la construcció (-2,3%) i el manteniment del sector primari (1,1%). Amb aquest augment, el canvi acumulat del 2010 al 2014 situa la reducció del VAB comarcal en l'1,9%, gràcies a l'avenç de la indústria (2,2%) i, en especial, dels serveis (5,9%), que ja han compensat les davallades de la construcció (-29,6%).

L'evolució del nombre d'empreses (2,4%) i ocupats (3,7%) del Baix Llobregat és similar a l'increment provincial (2,4% i 3,8% respectivament). L'any 2015 acaba amb 273.045 ocupats i 21.194 empreses, 9.837 nous ocupats i 499 noves empreses respecte l'any anterior.

Aquestes xifres refermen el punt d'inflexió encetat el 2013 en l'ocupació i el 2014 en les empreses, anys en què tornen a registrar-se variacions interanuals positives després d'uns anys amb valors negatius. Així, el 2015 finalitza amb valors semblants als registrats el 2010, tot i que encara resten lluny dels assolits el 2007, amb 24.174 empreses i 302.361 llocs de treball.

L'augment de l'**ocupació** comarcal es produeix més intensament en els assalariats (4,4%) que en els autònoms (1,1%), increments semblants als provincials (4,3% els assalariats i 1,6% els autònoms). Per trams d'assalariats de l'empresa destaca l'augment interanual de l'ocupació en la mitjana empresa (7,7%) i petita empresa (4,7%).

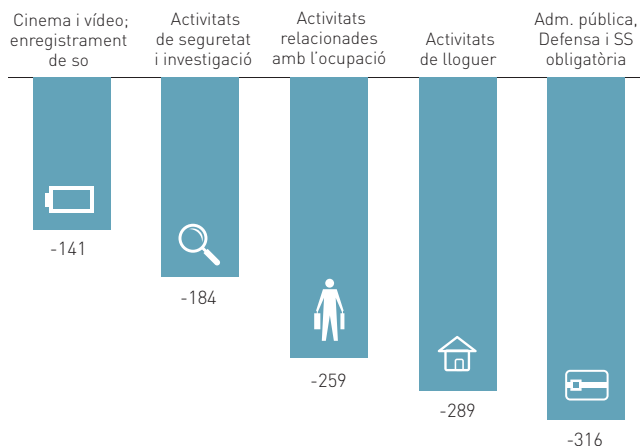
La indústria aplega el 17,5% dels llocs de treball de la comarca, per sobre de la província (14,7%). L'ocupació en els serveis (75,1%), en canvi, està per sota de la mitjana provincial (79,8%), mentre que l'ocupació en la construcció (7,2%) supera la mitjana provincial (5,1%). L'agricultura reuneix el 0,2%, la meitat del 0,4% provincial. L'evolució interanual més positiva és la de la construcció (8,1%), seguida pels serveis (3,5%).

Dels 15 principals subsectors (vegeu recull estadístic al final del capítol), 14 mostren variacions positives. L'administració pública és l'única que presenta un comportament negatiu (-3,1%). Destaca la creació d'ocupació en serveis a edificis i jardineria (11,3%), activitats especialitzades en la construcció (9%) i serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria (6,4%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les pèrdues d'ocupació més notables es produeixen a l'administració pública (-316), activitats de lloguer (-289) i les activitats relacionades amb l'ocupació (-259). Els increments es donen a les activitats especialitzades en la construcció (1.206), comerç al detall (1.164) i serveis a edificis i jardineria (998).

El Baix Llobregat és la setena comarca que aplega més població ocupada en l'economia del coneixement (34,3%) i és la que presenta un creixement interanual més baix (3%). Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 28% de l'ocupació, situats gairebé 10 punts per sota de la mitjana provincial (37,3%), i experimentant un increment interanual del 2,8%. També dintre de l'economia del coneixement, el 9,6% de l'ocupació pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic, valor lleugerament superior al 9,3% provincial, i amb una evolució anual del 3,5%.

Gràfic 5

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació Baix Llobregat, 2015 (absoluts)

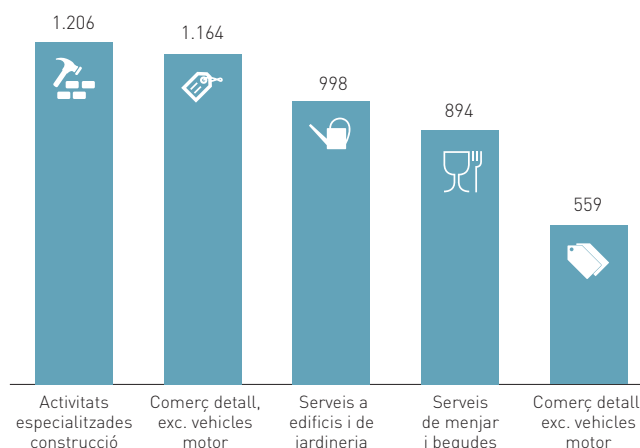

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

L'increment de llocs de treball assalariat és superior a l'increment de llocs de treball autònom

Gràfic 6

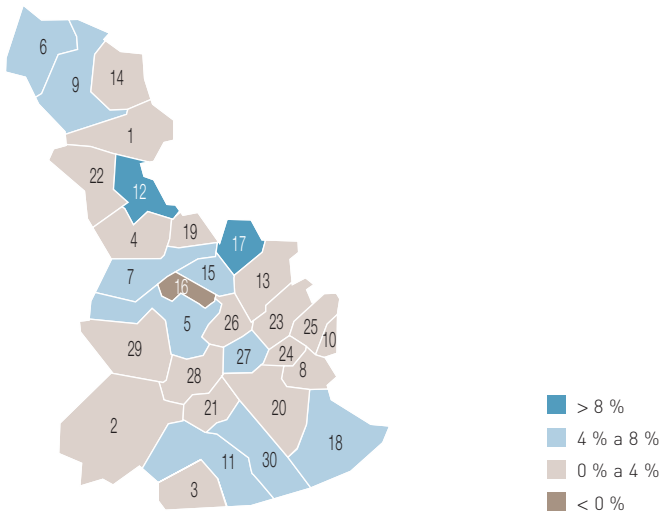
Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació Baix Llobregat, 2015 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Mapa 1

Variació ocupats registrats. Baix Llobregat, 2015 (en percentatge)

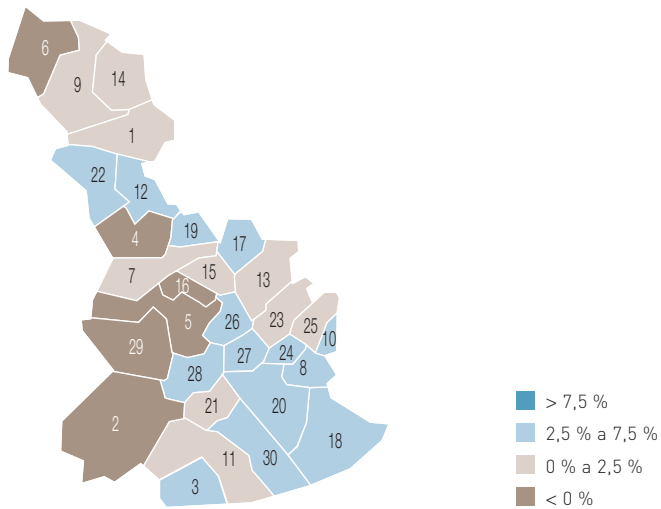

Els municipis amb més llocs de treball localitzats són El Prat de Llobregat (13,2%) i Cornellà de Llobregat (13%). La capital, Sant Feliu de Llobregat, n'aplega el 3,7%. La variació interanual (vegeu mapa 1) registra reduccions d'ocupació en només un dels trenta municipis: la Palma de Cervelló (-5,1%). De la resta de municipis, destaquen els creixements d'El Prat de Llobregat (8%), Martorell (8,1%) i Viladecans (5,5%).

La indústria aplega el 12,3% de les **empreses** de la comarca i la construcció el 10%, ambdós per sobre de la mitjana provincial (10,4% i 8% respectivament). Els serveis concentren el 77,5% de les empreses comarcals, per sota de la mitjana provincial (81,2%). En la variació interanual destaca l'augment d'empreses de la construcció (7,6%). El municipi que acull més empreses és Cornellà de Llobregat (11,5%), seguit de Sant Boi de Llobregat (9,2%) i El Prat de Llobregat (8,3%).

Mapa 2

Variació empreses registrades. Baix Llobregat, 2015 (en percentatge)

Un 80% dels municipis de la comarca augmenten el nombre d'empreses al llarg de l'any 2015

La variació interanual (vegeu mapa 2) registra reduccions d'empreses en només sis dels trenta municipis, destacant Collbató (-7,9%), Begues (-6,5%) i Castellví de Rosanes (-5,6%). Per contra, el major augment d'empreses es dona a Castelldefels (4,2%), El Prat de Llobregat (3,7%) i Viladecans (3%). L'estructura empresarial està dominada per la microempresa (72%), seguida per la petita empresa (24%), la mitjana (3%) i la gran (1%). La dimensió mitjana és de 10,5 treballadors per empresa, similar als 10,4% de la província.

Segons la base de dades SABI (Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics), el 2014 el Baix Llobregat compta amb 51 empreses amb un import net de la xifra de vendes superior als cent milions d'euros. Cinc d'aquestes tenen un import superior als mil milions: Seat SA, Volkswagen Audi España SA, Nestle España SA, Vueling Airlines SA i Cargill SLU. Entre les deu primeres també es troben Bayer Hispania SL, Cobega embotellador SLU i Ingram Micro SL. El 82% de les 200 primeres empreses en volum de vendes són exportadores i/o importadores, el percentatge més elevat conjuntament amb el del Vallès Occidental i el Vallès Oriental.

1 Abdera	17 Papiol
2 Begues	18 Prat de Llobregat
3 Castelldefels	19 Sant Andreu de la Barca
4 Castellví de Rosanes	20 Sant Boi de Llobregat
5 Cervelló	21 Sant Climent de Llobregat
6 Collbató	22 Sant Esteve Sesrovires
7 Corbera de Llobregat	23 Sant Feliu de Llobregat
8 Cornellà de Llobregat	24 Sant Joan Despí
9 Esparreguera	25 Sant Just Desvern
10 Esplugues de Llobregat	26 Sant Vicenç dels Horts
11 Gavà	27 Santa Coloma de Cervelló
12 Martorell	28 Torrelles de Llobregat
13 Molins de Rei	29 Vallirana
14 Olesa de Montserrat	30 Viladecans
15 Pallejà	
16 Palma de Cervelló	

L'evolució de l'atur (vegeu gràfic 7) continua amb la seva davallada any rere any. El 2015 disminueix un 11,2% (-6.994), semblant a la reducció provincial. A final del 2015 al Baix Llobregat hi ha 55.326 aturats registrats, el 15% de l'atur provincial.

La taxa d'atur registral és del 14,7%, la cinquena taxa més baixa entre les dotze comarques barcelonines i semblant a la taxa provincial (14,6%). La taxa d'atur femenina és del 16,4%, 1,8 punts inferior a la del 2014 i mig punt superior a la provincial. La taxa masculina se situa en el 13%, 2,2 punts per sota la taxa de l'any anterior i semblant a la taxa provincial. Per edat, el 6,5% és menor de 25 anys, el 44,5% té entre 25 i 44 anys, i el 49% té més de 45 anys, el segon valor més baix de les comarques barcelonines per darrere l'Alt Penedès. Interanualment, tots els grups d'edat redueixen l'atur, els menors de 25 anys un 12,9%, els d'entre 25 i 44 anys un 15,9%, i els majors de 45 anys un 6,8%.

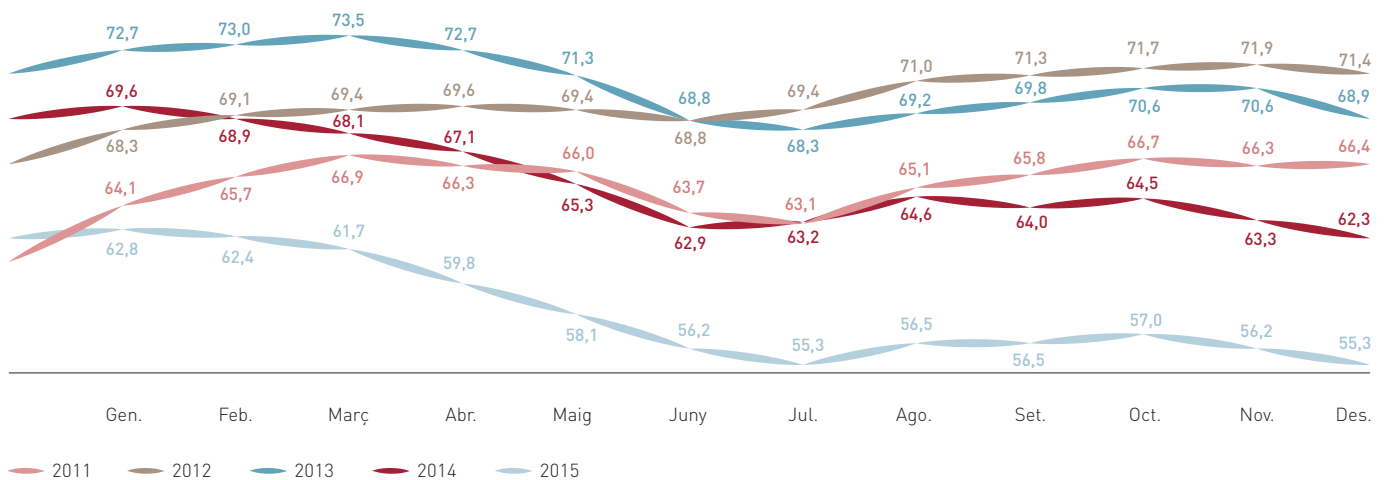
Per sectors d'activitat econòmica, el 68,9% dels aturats pertanyen al sector serveis, el 13,4% a la indústria, el 10,7% a la construcció, el 0,8% a l'agricultura i el 6,2% al grup sense ocupació anterior. Interanualment, l'atur es redueix a la construcció (-21,6%), la indústria (-17%), els serveis (-8,5%), en els aturats sense ocupació anterior (-7,8%), i l'agricultura (-2,3%).

L'atur disminueix per tercer any consecutiu, completant trenta mesos consecutius de descensos interanuals

La taxa d'atur registral, del 14,7%, se situa en la mitjana provincial

Gràfic 7

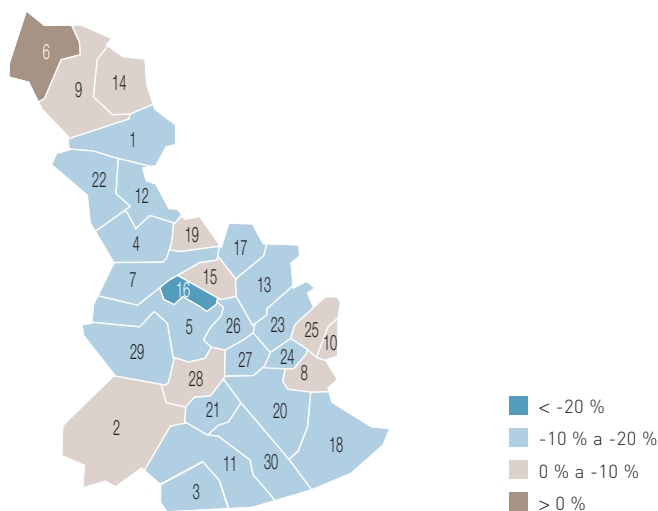
Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Baix Llobregat, 2011-2015 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Mapa 3

Variació de l'atur registrat. Baix Llobregat, 2015 (en percentatge)

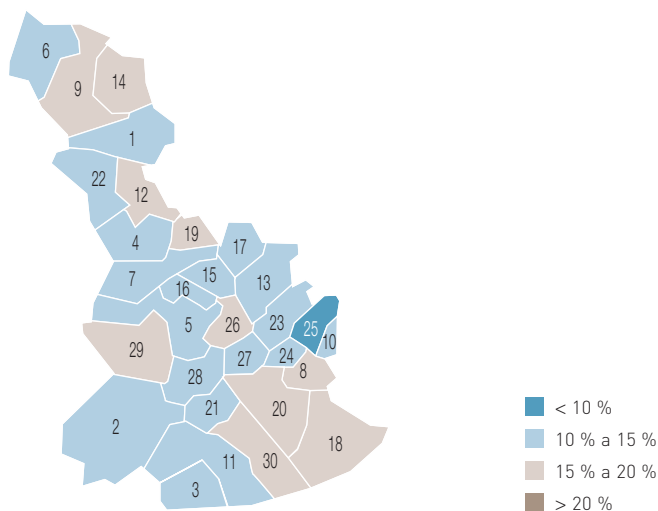

L'atur disminueix interanualment en tots els nivells formatius, destacant la reducció entre els universitaris de primer cicle (-3,3%) i universitaris de segon i tercer cicle (-3%). L'atur entre els que tenen educació general, el grup majoritari, cau un 1,7%. L'atur entre la població estrangera disminueix un 13%, arribant als 8.026 aturats, el 14,5% de l'atur comarcal, per sota del pes que tenen a nivell provincial (16,9%). Els aturats nacionals disminueixen un 10,9%, i se situen en els 47.300.

Els municipis amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal (vegeu mapa 4) són Martorell (19%), Sant Vicenç dels Horts (18,7%), Esparreguera (18,2%), Olesa de Montserrat (17,8%), Sant Boi de Llobregat (15,9%), Viladecans (15,7%), Cornellà de Llobregat (15,6%), i Sant Andreu de la Barca (15,6%). Per contra, Sant Just Desvern registra la taxa més baixa (9%), seguida per Santa Coloma de Cervelló (10,3%), Begues (10,4%), i Sant Esteve Sesrovires (11%). L'atur només augmenta (vegeu mapa 3) a Collbató (1,9%). Les reduccions més notables es troben a La Palma de Cervelló (-20,2%), Santa Coloma de Cervelló (-16,7%), Cervelló (-16,1%) i Castellví de Rosanes (-15,5%).

Mapa 4

Taxa d'atur registrat. Baix Llobregat, 2015 (en percentatge)

Vint-i-nou dels trenta municipis de la comarca redueixen l'atur el 2015

A final del 2015 hi ha concedides 30.204 **prestacions per desocupació**, un 13,8% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 59,8% el 2014 al 58,2% el 2015, 0,3 punts per sobre de la província. Totes les tipologies de prestació disminueixen respecte l'any anterior, les prestacions contributives un 15,6%, les assistencials un 12,8% i les de renda activa d'inserció un 14,5%.

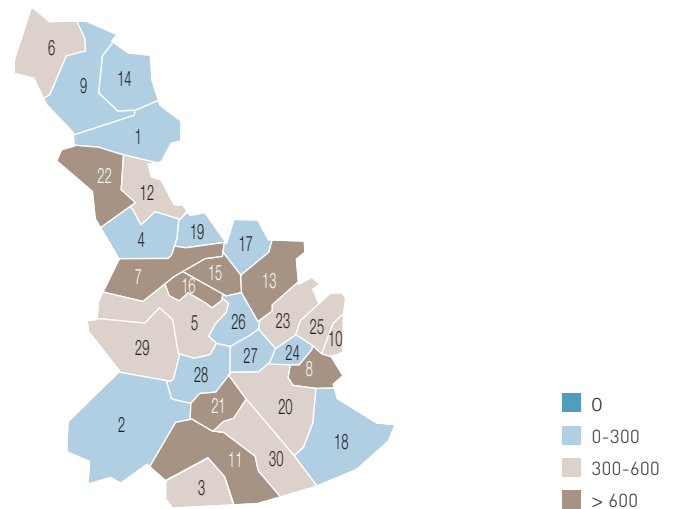
La **contractació laboral** augmenta un 14,8%, increment superior a l'11,2% provincial. El 2015 acaba amb 239.724 contractes signats. La contractació temporal, el 88% del total, augmenta un 14,8%, i la indefinida ho fa un 15,1%. La contractació masculina, un 57,2% del total, augmenta per sobre de la femenina (14% i 11% respectivament). Interanualment, la contractació augmenta en tots els grups d'edat, destacant l'augment del 39,1% dels menors de 20 anys.

1 Abrera	17 Papiol
2 Begues	18 Prat de Llobregat
3 Castelldefels	19 Sant Andreu de la Barca
4 Castellví de Rosanes	20 Sant Boi de Llobregat
5 Cervelló	21 Sant Climent de Llobregat
6 Collbató	22 Sant Esteve Sesrovires
7 Corbera de Llobregat	23 Sant Feliu de Llobregat
8 Cornellà de Llobregat	24 Sant Joan Despí
9 Esparreguera	25 Sant Just Desvern
10 Esplugues de Llobregat	26 Sant Vicenç dels Horts
11 Gavà	27 Santa Coloma de Cervelló
12 Martorell	28 Torrelles de Llobregat
13 Molins de Rei	29 Vallirana
14 Olesa de Montserrat	30 Viladecans
15 Pallejà	
16 Palma de Cervelló	

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2015 del conjunt dels municipis de la comarca augmenta prop de dos punts respecte el 2014 pel que fa als ingressos i les despeses. L'augment és prop de tres punts superior a la mitjana de tots els municipis de la província (-0,9%). Per habitant, al Baix Llobregat les despeses suposen 995 euros, amb 66 euros de despeses d'inversió, per sota de la província en despeses (1.176), i en inversió (118). Els ingressos corrents, suposen 936 euros per habitant, amb 661 d'ingressos tributaris, per sota de la província en els ingressos totals (1.103), i en els tributaris (692).

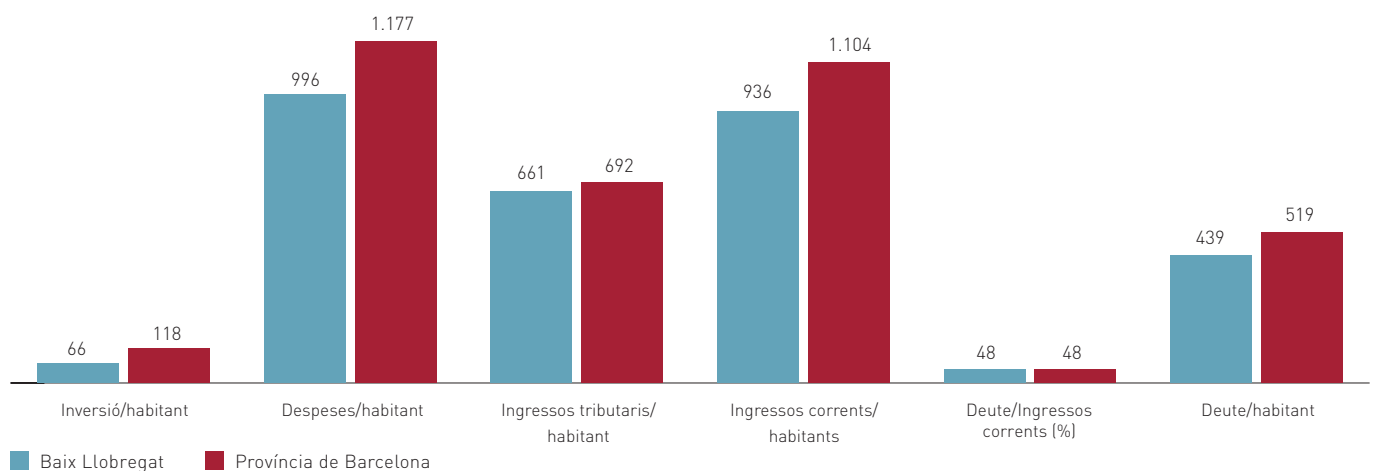
El deute viu del 2015 de tots els municipis de la comarca supera els 354 milions d'euros (14% inferior al deute de l'any anterior), el 10,9% del deute provincial, representant el 48% dels ingressos corrents i 439 euros per habitant. Respecte a la mitjana provincial, el Baix Llobregat és la tercera comarca amb menys deute per habitant de la província (519), i esta per sota respecte els ingressos corrents (48%). Per municipis, 21 dels 30 estan per sota de la mitjana provincial en deute per habitant, amb nou municipis per sobre, destacant: Sant Esteve Sesrovires (1.909), Gavà (843), Cornellà de Llobregat (773), i Corbera de Llobregat (727). Sant Feliu de Llobregat, la capital, es situa en 429 euros per habitant.

Mapa 5
Deute viu per habitant, 2015 (en euros)

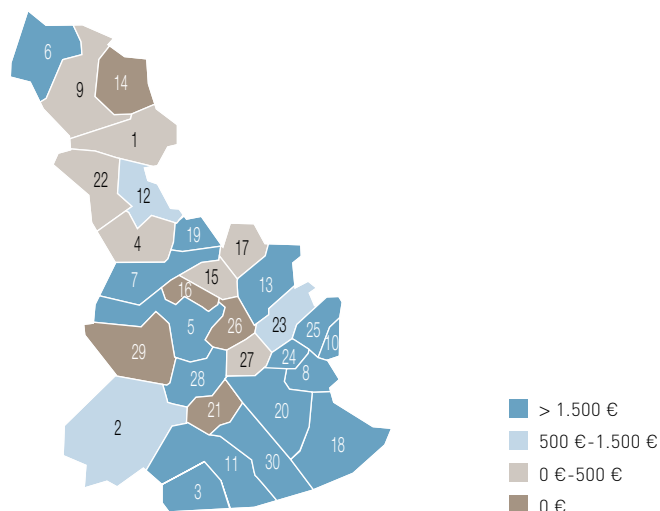
De totes les comarques, només el Vallès Occidental té menys ingressos corrents per habitant que el Baix Llobregat

Gràfic 8
Finances públiques, 2015 (ratios euros per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques

Mapa 6
Recaptació de l'Impost sobre les Estades en Establiments Turístics, 2015 (en euros)

Amb l'oferta d'apartaments i HUTs, el Baix Llobregat es converteix en una de les comarques amb major pes relatiu de turisme a la província

Els indicadors d'evolució **turística** del Baix Llobregat presenten un creixement del 0,7% en el nombre de places dels establiments hotelers, és a dir 73 noves places mentre que els càmpings i els establiments de turisme rural mantenen el seu nombre de places estables respecte el 2014. Les places d'apartaments turístics i HUTs aporten al Baix Llobregat un total de 1.426 places. Aquestes representen per la comarca un reduït increment i, pràcticament, una nul·la redistribució de la seva estructura de l'oferta ja que tant hotels com càmpings disposen d'un nombre de places comparativament elevat. Així, els apartaments turístics afegeixen 833 places a l'oferta mentre que els HUTs incorporen 593 places. El turisme és doncs una activitat molt significativa en el conjunt de l'estructura econòmica comarcal.

La demanda presenta poques dades per fer una anàlisi completa. No obstant, es pot veure que els turistes han incrementat un 5,3%, més de 50.000 turistes respecte el 2014. A més a més, el grau d'ocupació hotelera ha crescut 6,5 pp situant-se en el 67,4%, relativament a prop de l'ocupació aconseguida per l'Entorn de Barcelona.

Pel que respecta a la recaptació de la taxa turística, el Baix Llobregat ha obtingut un 5,4% més que l'any 2014 i registra gairebé 1,2M€. Així mateix, representa el 22,1% de la província de Barcelona sense el Barcelonès.

Quadre 1
Indicadors de l'activitat turística al Baix Llobregat, 2014-2015

	Baix Llobregat			Província de Barcelona*		
	2014	2015	% Var. 2014-2015**	2014	2015	% Var. 2014-2015**
Places en establiments hotelers	10.003	10.076	0,7	63.736	63.758	0,0
Places en càmpings	3.042	3.042	0,0	43.998	44.026	0,1
Places en establiments de turisme rural	4	4	0,0	4.797	4.934	2,9
Places en apartaments turístics	nd	833	nc	nd	2.332	nc
Places en HUTs	nd	593	nc	nd	15.028	nc
Nombre de viatgers allotjats en hotels	1.009.372	1.062.749	5,3	3.268.301	3.291.265	0,7
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	nd	nd	nc	614.472	643.338	4,7
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	nd	nd	nc	86.909	100.506	15,6
Nombre de pernoctacions en hotels	1.981.300	nd	nc	9.507.077	9.744.631	2,5
Nombre de pernoctacions en càmpings	nd	nd	nc	2.361.205	2.588.930	9,6
Nombre de pernoctacions en establiments de turisme rural	nd	nd	nc	255.795	292.607	14,4
Grau d'ocupació hotelera [per hab., en %]	61	67	6,5	67	71	3,9
Grau d'ocupació en càmpings [per parcel·la, en %]	nd	nd	nc	46	46	-0,1
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural [per hab., en %]	nd	nd	nc	20	22	1,8
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)	1.133.161	1.194.646	5,4	5.166.035	5.398.352	4,5

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

*sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **la variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals nd: Dada no disponible nc: Dada no computable

Mapa de projectes estratègics locals del Baix Llobregat

PECT del Baix Llobregat-Estratègia RIS3

L'estratègia RIS3 per al Baix Llobregat és una agenda de transformació econòmica integral d'escala territorial, basada en la innovació, la recerca i la col·laboració entre els agents de la quàdruple hèlix. Inclou tres elements principals: considerar el context global, és a dir, identificar els avantatges comparatius a nivell mundial; prioritzar l'especialització seleccionant les àrees d'activitat o de coneixement amb major potencial d'excel·lència; i promoure la diversitat relacionada. Els àmbits de prioritització de la comarca són: automoció, agroalimentari, salut mental i aeroespacial. **[+]**

Innobaix

Innobaix, l'Agència d'Innovació i Creixement del Baix Llobregat, impulsa la innovació creant xarxes de col·laboració, programes de recerca i processos d'innovació entre empreses, agents socials, institucions pedagògiques, universitats, administracions, etc. Aquest projecte fomenta el creixement de les empreses donant suport als processos d'innovació i de creació de nous productes i serveis, trobant-los partners de valor afegit, ajudant a millorar el seu pla de negoci i facilitant l'accés al finançament públic i privat i a la inversió. Entre els serveis que ofereix destaquen l'impuls de projectes innovadors, la Comunitat d'Innovació Oberta i els Reptes d'Innovació Oberta. **[+]**

ESA BIC Barcelona

La incubadora d'empreses de l'Agència Espacial Europea-ESA BIC (Business Incubation Center) de Barcelona està ubicada a l'edifici RDIT del Parc Mediterrani de la Tecnologia de Castelldefels, i involucra Barcelona Activa, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la Diputació de Barcelona, el Consell Comarcal del Baix Llobregat, la UPC i Caixa Capital Risc. El seu objectiu és donar suport i expertesa tècnica per a la creació d'empreses innovadores en el sector aeroespacial. Es configura com un espai de *coworking*, de generació de coneixement, d'innovació, de millora professional i de creació d'ocupació. **[+]**

Centre de Formació Professional d'Automoció de Martorell (CFPAC)

El Centre de FP d'Automoció de Martorell és una aposta emmarcada en l'estratègia industrial de la Generalitat que promou la reindustrialització. Ha de contribuir a la inserció laboral dels joves, impulsar la millora de la qualificació dels treballadors i la competitivitat de les empreses i reforçar l'atractiu de Catalunya per acollir inversions de les multinacionals del sector. La localització de l'equipament afavoreix la creació de sinèrgies entre el centre docent i les diferents empreses de l'entorn. Quan estigui a ple rendiment, es calcula que acollirà 420 alumnes de formació inicial i fins a 14.000 alumnes adults en formació continuada. **[+]**

Clúster de l'automoció

El clúster de la Indústria de l'Automoció de Catalunya té per objectiu reforçar la competitivitat de la indústria de l'automòbil com a motor de l'economia catalana, impulsant projectes que ajudin a generar ocupació i a situar la indústria de l'automoció catalana dins del context global. El clúster vol representar les gairebé 500 empreses que, de forma directa o indirecta, treballen per a l'automoció a Catalunya. Incideix especialment en els àmbits de la competitivitat, l'e-mobility, la tecnologia, la formació, la logística i la sostenibilitat. **[+]**

Parc Mediterrani de la Tecnologia (PMT)

El PMT és un parc científic i tecnològic impulsat per la Generalitat de Catalunya, el Consell Comarcal del Baix Llobregat, l'Ajuntament

de Castelldefels i la Universitat Politècnica de Catalunya. És un nucli de confluència d'interessos que, sota un mateix model, integra, interconnecta i genera sinèrgies entre: centres docents, centres de recerca, empreses amb activitat d'innovació tecnològica i empreses derivades (*spin-off*) de base tecnològica. Funciona com un espai multidisciplinari en el qual s'integren tecnologies de la informació i les comunicacions, aeronàutica enginyeria biològica, biotecnologia i enginyeria agroalimentària, ciències i tecnologies òptiques i fòtòniques, tecnologies de la geoinformació i del medi ambient, així com mètodes numèrics en enginyeria. **[+]**

Parc Agrari del Baix Llobregat

El Parc Agrari del Baix Llobregat és un projecte consolidat, però que avui presenta reptes renovats. Entre aquests reptes se situa el propi manteniment de l'espai, inserit en una zona periurbana amb una forta pressió, però que juga un paper clau en el mosaic paisatgístic, ambiental i socioeconòmic del Llobregat i del conjunt de l'àrea metropolitana de Barcelona. El Parc actua en tres eixos particularment rellevants en clau de futur: l'impuls de la comercialització de proximitat per tal de consolidar les vendes de productes per mantenir les rendes de la pagesia; facilitar l'accés a la terra; i involucrar el conjunt de la societat en el seu funcionament i manteniment, en especial els més joves. **[+]**

Xarxa d'Innovació Social i Col·laborativa del Baix Llobregat (XISC)

La XISC és una iniciativa oberta, col·laborativa i transformadora per donar suport a idees innovadores per a reptes socials, fomentar l'economia social, solidària i col·laborativa i impulsar noves metodologies de co-creació i intercanvi socioeconòmic al Baix Llobregat. La idea és unir forces (ciutadania, teixit social, empreses, administracions...) per crear una comunitat sòlida i interrelacionada de persones i agents que aposti per uns valors i unes pràctiques vinculades a l'economia social, innovadora i solidària però també per l'emprenedoria social i la potenciació del talent local per generar iniciatives d'impacte social a la comarca. **[+]**

Municipis cooperatius del Baix Llobregat

Municipi Cooperatiu és una iniciativa de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya que pretén contribuir a la difusió. Al Baix Llobregat hi participen Sant Boi de Llobregat, El Prat de Llobregat, Viladecans, Vallirana i Sant Joan Despí, al costat de tretze municipis més d'altres comarques. La missió és consolidar i expandir el model cooperativista arreu del territori i emmarca iniciatives de sensibilització, formació, orientació, intercooperació i foment, per exemple, promovent les clàusules socials a les licitacions municipals. **[+]**

Labesoc-Laboratori-incubadora per l'economia social de GATS

Labesoc és un laboratori-incubadora d'economia social i solidària impulsat per l'associació GATS (Grup d'associats per al treball social). La seva missió és detectar i acollir oportunitats i projectes d'economia social i solidària, que puguin ser acompanyats, millorats i validats a través d'un procés de formació, recerca, incubació i desenvolupament. Vol ser una eina útil per al desenvolupament i la consolidació de l'economia social i solidària i la gestió ciutadana en el territori, a través de la creació d'empreses proveïdores de productes i serveis diversos, que puguin satisfer el màxim de necessitats de consum de la comunitat local: persones, empreses i administracions públiques. **[+]**

Sant Feliu eCOL·laboratiu, comunitat local d'economia col·laborativa digital

Pablo Muño, Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat

Innovació + col·laboració = desenvolupament local

La col·laboració està transformant l'economia, les organitzacions, les ciutats. El nou context socioeconòmic està liderat per un ciutadà que produeix i comparteix el seu coneixement, aquest nou plantejament col·laboratiu tot sovint és, com explica A. Cañigueral d'OuiShare, un «compartir reinventat mitjançant la tecnologia».

L'economia col·laborativa representa la innovació socioeconòmica, es basa en xarxes horitzontals i incorpora diverses dimensions com la producció, el consum i el coneixement.

Aquesta producció, consum i aprenentatge col·laboratiu i participatiu són noves tipologies d'interacció econòmica que comporten una nova cultura i visió de l'economia més centrada en la compartició d'espais i recursos així com en el canvi de paradigma de clients a usuaris i l'emergència del nou ciutadà productor.

«Sant Feliu eCOL·laboratiu» s'emmarca dins del projecte Sant Feliu Innova de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, pel foment de noves iniciatives de desenvolupament local i innovació socioeconòmica transformadora, afavorint accions orientades a la implementació de l'economia col·laborativa digital però també posant en valor projectes fets per i per als ciutadans, dins del que es pot considerar com a *Social Smart City* o la construcció de la ciutat col·laborativa, és a dir, posada al servei de la innovació i la participació social.

Per això s'han realitzat accions encaminades a potenciar la cultura emprendedora mitjançant el concepte d'economia col·laborativa, amb divulgació al conjunt de preempredors i empredors als que s'ofereix suport i acompanyament en el desenvolupament de la seva idea de negoci o de transformació social (reptes de ciutat, emprendoria social).

Quina relació té l'economia col·laborativa amb l'àmbit local?

Abans d'impulsar el projecte es van plantejar diverses qüestions: hi ha vida més enllà d'AirBnB o Uber? Pot incidir un ajuntament en aquesta nova economia? Què es pot fer des del món local per generar noves activitats econòmiques d'aquesta tipologia?

Sí que es poden fer coses com explorar i incidir en diversos eixos com els entorns de treball a la ciutat (espais de *coworking*) però també metodologies i processos (com es treballa col·laborativament, com s'introdueix la co-creació), sense deixar de banda la conceptualització i la ideació (definir projectes i serveis, implantació, per exemple, en una botiga de roba de segona mà).

Aquesta actuació realitzada des de Sant Feliu de Llobregat va significar també una difusió entre empredors, i preempredors, de diversos models de negoci, tipologies de plataformes i eines (*marketplaces*, serveis, mitjans de pagament...) existents així com dels elements clau d'aquesta economia: gestió de les comunitats, confiança i sistemes de reputació, aspectes legals, etc.

També s'afavoreix la cultura emprendedora i la creació de projectes col·laboratius de base TIC en els alumnes dels centres educatius de la ciutat, com es va demostrar a l'edició 2013 de l'*Smart City Expo World Congress*, a l'estand de la Diputació de Barcelona, on Sant Feliu va presentar el projecte «Coworking, empredors i digizens» basat en la innovació i l'emprendoria en espais i dinàmiques d'apoderament multidisciplinari «smart» i projectes d'emprendoria col·laborativa.

El component digital: singularitat i valor afegit de Sant Feliu de Llobregat

Sant Feliu és una ciutat amb una aposta molt forta per l'apoderament digital de la ciutadania i agents socioeconòmics, tant des del

teixit social com des del programa municipal d'innovació que van culminar amb la declaració de Sant Feliu com a Ciutat Digital (2008-10) o l'actual co-lideratge comarcal del projecte Yuzz d'emprendoria jove de base tecnològica.

El projecte Sant Feliu eCOL·laboratiu incorpora un component d'innovació tecnològic essencial. L'economia col·laborativa ha existit sempre però l'eclosió actual l'han propiciat Internet i les tecnologies mòbils, que permeten posar en contacte negocis, persones, idees, coneixement entre iguals, projectes socials... d'una forma que abans era, simplement, impensable. Aquests recursos d'innovació tecnològica han permès una interconnexió sense precedents i ha suposat el redescobriments del poder de les comunitats.

Economia col·laborativa i (pre)emprendoria

L'aquesta economia col·laborativa ha generat iniciatives en diferents sectors, des de l'intercanvi de béns i serveis fins a aproximacions molt innovadores com la compartició d'espais de producció (*coworking*) o investigació (*fablabs*, *living labs*), el *crowdfunding*, el *crowdsourcing* o el *crowdworking*.

La idea bàsica de Sant Feliu eCOL·laboratiu és que els participants aprenguin a dissenyar, crear i desenvolupar una idea de negoci, tradicional o d'emprendoria social, en l'era col·laborativa, aprofitant tots els avantatges que representa aquesta nova forma d'interacció socio-econòmica, i a determinar els ingredients clau necessaris pel desenvolupament d'una plataforma digital col·laborativa.

L'economia col·laborativa pot esdevenir un model per a emprendre, desenvolupant una idea i activitats basades en models de consum o producció compartida, però també és una font d'innovació per a negocis i organitzacions ja existents.

Potenciar aquest nou model d'economia col·laborativa com una alternativa vàlida i viable contribueix a generar riquesa a l'entorn local, per això les activitats han passat per capacitar i apoderar però també per prototipar i experimentar amb aquest nou model econòmic.

Amb les dinàmiques, fórmules i espais del projecte s'incideix, des del territori, en una visió social i productiva que davant el difícil context actual gira al voltant dels nous models de treball i estructures de creació, d'emprendoria i d'innovació social lligades a la col·laboració. Per això s'ha fet èmfasi en la difusió en tots els àmbits socials: empredors i preempredors (una figura relegada en les estratègies de les promocions econòmiques), ciutadania i comunitat educativa.

Ciutat i comarca: Xarxa d'Innovació Social i Col·laborativa

D'altra banda, Sant Feliu disposa d'un teixit real de persones empredores de base tecnològica i innovadors socials.

Des del 2003 Sant Feliu ha generat diversos perfils de dinamitzadors i connectors digitals i, amb el centre accelerador Yuzz Sant Feliu (2012-16), ha detectat a la ciutat, i a la comarca, més de 200 joves empredors de base TIC i ha treballat amb gairebé un centenar d'ells per tal de transformar idees en projectes d'innovació com les aplicacions uCitizens i Populus, plataformes de *playfunding* com HelPlays o *start-up* com Lazzum.

Aquestes accions encaminades a potenciar la cultura emprendora innovadora i el concepte d'economia col·laborativa, visible i fent-la tangible, han pogut presentar-se i participar en esdeveniments com la Setmana de la Co-Innovació al Baix Llobregat o xarxes com la d'Innovació Social i Col·laborativa del Baix Llobregat (XISC).

Recull estadístic. Baix Llobregat

	Baix Llobregat		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Baix Llobr.	Província	2014	2015
Entorn								
Nombre de municipis		30		311				9,6%
Superfície total (km²)		486,0		7726,4				6,3%
Superfície mitjana municipal (km²)		16,2		24,8				nc
Demografia								
Població Total	806.249	806.651	5.523.784	5.523.922	0,0%	0,0%	14,6%	14,6%
Densitat (hab/km²)	1.659	1.660	715	715	0,0%	0,0%	nc	nc
Homes	398.273	397.736	2.699.040	2.696.360	-0,1%	-0,1%	14,8%	14,8%
Dones	407.976	408.915	2.824.744	2.827.562	0,2%	0,1%	14,4%	14,5%
Població de menys de 16 anys	145.984	146.380	912.338	913.568	0,3%	0,1%	16,0%	16,0%
Població potencialment activa (16-64)	531.343	527.507	3.620.009	3.599.618	-0,7%	-0,6%	14,7%	14,7%
Població de 65 anys i més	128.922	132.764	991.437	1.010.736	3,0%	1,9%	13,0%	13,1%
Projecció Població 2015-2025	806.249	785.556	5.523.784	5.471.422	-2,6%	-0,9%	14,6%	14,4%
Pob. resident a l'estranger	9.578	10.962	172.270	188.325	14,4%	9,3%	5,6%	5,8%
Índex de dependència global	51,7	52,9	52,6	53,5	1,2	0,9	nc	nc
Índex d'envelliment	88,3	90,7	108,7	110,6	2,4	2,0	nc	nc
Nacionalitat espanyola	725.110	731.807	4.794.117	4.838.079	0,9%	0,9%	15,1%	15,1%
Nacionalitat estrangera	81.139	74.844	729.667	685.843	-7,8%	-6,0%	11,1%	10,9%
Taxa d'estrangeria total	10,1%	9,3%	13,2%	12,4%	-0,8pp	-0,8pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	7,5%	6,8%	10,2%	9,4%	-0,6pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	14.852	13.478	123.404	113.711	-9,3%	-7,9%	12,0%	11,9%
Població potencialment activa (16-64)	63.975	58.976	587.923	552.917	-7,8%	-6,0%	10,9%	10,7%
Població de 65 anys i més	2.312	2.390	18.340	19.215	3,4%	4,8%	12,6%	12,4%
Àfrica	23.970	22.331	175.111	164.670	-6,8%	-6,0%	13,7%	13,6%
Amèrica	24.894	21.041	232.415	200.191	-15,5%	-13,9%	10,7%	10,5%
Àsia	7.412	7.652	118.403	118.307	3,2%	-0,1%	6,3%	6,5%
Europa	24.801	23.760	203.112	202.038	-4,2%	-0,5%	12,2%	11,8%
Unió Europea	20.946	19.684	167.071	163.998	-6,0%	-1,8%	12,5%	12,0%
Resta del món	62	60	626	637	-3,2%	1,8%	9,9%	9,4%
5 principals nacionalitats (comarca)	38.873	35.907	234.751	214.616	-7,6%	-8,6%	16,6%	16,7%
Marroc	20.895	19.357	133.028	124.470	-7,4%	-6,4%	15,7%	15,6%
Romania	6.244	5.908	35.002	33.563	-5,4%	-4,1%	17,8%	17,6%
Xina	3.644	3.787	8.995	9.577	3,9%	6,5%	40,5%	39,5%
Itàlia	3.845	3.692	35.884	29.935	-4,0%	-16,6%	10,7%	12,3%
Equador	4.245	3.163	21.842	17.071	-25,5%	-21,8%	19,4%	18,5%
Activitat Econòmica								
Nombre d'empreses	20.695	21.194	175.618	179.895	2,4%	2,4%	11,8%	11,8%
Agricultura	33	34	736	748	3,0%	1,6%	4,5%	4,5%
Indústria	2.617	2.612	18.480	18.659	-0,2%	1,0%	14,2%	14,0%
Construcció	1.975	2.125	13.656	14.381	7,6%	5,3%	14,5%	14,8%
Serveis	16.070	16.423	142.746	146.107	2,2%	2,4%	11,3%	11,2%
Dimensió mitjana	10,3	10,5	10,2	10,4	0,2	0,2	nc	nc
Agricultura	3,5	4,1	3,2	3,4	0,5	0,2	nc	nc
Indústria	16,3	16,8	15,9	16,0	0,5	0,2	nc	nc
Construcció	5,8	6,0	4,8	5,0	0,2	0,1	nc	nc
Serveis	9,9	10,1	10,0	10,3	0,2	0,2	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	15.379	15.782	122.462	125.385	2,6%	2,4%	12,6%	12,6%
Comerç detall, exc. vehicles motor	3.265	3.332	27.762	28.125	2,1%	1,3%	11,8%	11,8%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	2.156	2.169	14.842	14.995	0,6%	1,0%	14,5%	14,5%
Serveis de menjar i begudes	1.979	2.022	16.423	16.931	2,2%	3,1%	12,1%	11,9%
Activitats especialitzades construcció	1.281	1.400	8.137	8.589	9,3%	5,6%	15,7%	16,3%
Transport terrestre i per canonades	1.075	1.058	5.659	5.678	-1,6%	0,3%	19,0%	18,6%
Altres activitats de serveis personals	835	879	6.997	7.240	5,3%	3,5%	11,9%	12,1%
Venda i reparació de vehicles motor	695	722	4.273	4.411	3,9%	3,2%	16,3%	16,4%
Construcció d'immobles	618	651	5.022	5.299	5,3%	5,5%	12,3%	12,3%
Activitats immobiliàries	598	638	7.157	7.474	6,7%	4,4%	8,4%	8,5%
Educació	616	622	5.346	5.513	1,0%	3,1%	11,5%	11,3%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	601	594	3.616	3.626	-1,2%	0,3%	16,6%	16,4%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	490	486	6.492	6.481	-0,8%	-0,2%	7,5%	7,5%
Activitats sanitàries	456	465	5.057	5.150	2,0%	1,8%	9,0%	9,0%
Serveis a edificis i de jardineria	401	422	2.932	2.989	5,2%	1,9%	13,7%	14,1%
Serveis tècnics arquitectura i enginyeria	313	322	2.747	2.884	2,9%	5,0%	11,4%	11,2%

Recull estadístic. Baix Llobregat (Continuació)

	Baix Llobregat		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Baix Llobr.	Província	2014	2015
Mercat de treball								
Ocupats	263.208	273.045	2.172.556	2.256.042	3,7%	3,8%	12,1%	12,1%
Assalariats	213.304	222.591	1.796.346	1.873.656	4,4%	4,3%	11,9%	11,9%
Autònoms	49.904	50.454	376.210	382.386	1,1%	1,6%	13,3%	13,2%
15 Principals sectors d'activitat	170.385	177.171	1.314.233	1.362.340	4,0%	3,7%	13,0%	13,0%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	26.370	27.534	238.846	244.873	4,4%	2,5%	11,0%	11,2%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	26.476	27.035	149.933	153.310	2,1%	2,3%	17,7%	17,6%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	18.001	18.895	130.330	138.185	5,0%	6,0%	13,8%	13,7%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	13.336	14.542	73.258	77.091	9,0%	5,2%	18,2%	18,9%
<i>Educació</i>	11.220	11.541	121.241	126.177	2,9%	4,1%	9,3%	9,1%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	10.955	11.238	70.033	71.403	2,6%	2,0%	15,6%	15,7%
<i>Serveis a edificis i de jardineria</i>	8.818	9.816	72.512	75.318	11,3%	3,9%	12,2%	13,0%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	10.056	9.740	120.686	124.804	-3,1%	3,4%	8,3%	7,8%
<i>Activitats sanitàries</i>	8.857	9.231	132.536	136.349	4,2%	2,9%	6,7%	6,8%
<i>Emmagatzematge i afins al transport</i>	8.347	8.458	30.043	30.740	1,3%	2,3%	27,8%	27,5%
<i>Productes metàl·lics, exc. maquinària</i>	7.339	7.727	36.447	37.664	5,3%	3,3%	20,1%	20,5%
<i>Indústries de productes alimentaris</i>	5.637	5.869	35.734	37.083	4,1%	3,8%	15,8%	15,8%
<i>Venda i reparació de vehicles motor</i>	5.762	5.863	32.907	34.208	1,8%	4,0%	17,5%	17,1%
<i>Altres activitats de serveis personals</i>	4.729	4.912	40.544	42.776	3,9%	5,5%	11,7%	11,5%
<i>Serveis tècnics arquitectura i enginyeria</i>	4.482	4.770	29.183	32.359	6,4%	10,9%	15,4%	14,7%
Agricultura	535	542	7.953	8.123	1,3%	2,1%	6,7%	6,7%
Indústria	46.370	47.712	325.967	332.499	2,9%	2,0%	14,2%	14,3%
Construcció	18.135	19.604	109.055	115.440	8,1%	5,9%	16,6%	17,0%
Serveis	198.168	205.187	1.729.581	1.799.980	3,5%	4,1%	11,5%	11,4%
Sectors clau	122.860	127.384	783.540	807.291	3,7%	3,0%	15,7%	15,8%
Sectors estratègics	35.587	36.754	381.910	405.946	3,3%	6,3%	9,3%	9,1%
Sectors impulsors	57.058	60.308	508.021	529.225	5,7%	4,2%	11,2%	11,4%
Sectors independents	47.703	48.593	499.085	513.580	1,9%	2,9%	9,6%	9,5%
Activitats d'alt contingut tecnològic¹	25.387	26.287	199.474	209.368	3,5%	5,0%	12,7%	12,6%
Ind. Tecnologia alta	3119	3196	24508	25050	2,5%	2,2%	12,7%	12,8%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	13427	13996	94477	95552	4,2%	1,1%	14,2%	14,6%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	13874	14344	78687	81025	3,4%	3,0%	17,6%	17,7%
Ind. Tecnologia baixa	14513	14787	106858	109292	1,9%	2,3%	13,6%	13,5%
Serveis basats en el coneixement	74264	76.342	803903	841849	2,8%	4,7%	9,2%	9,1%
Serveis de tecnologia alta-punta	8841	9095	80489	88766	2,9%	10,3%	11,0%	10,2%
Serveis no basats en el coneixement	123904	128845	925732	958187	4,0%	3,5%	13,4%	13,4%
Aturats registrats	62.320	55.326	422.935	377.897	-11,2%	-10,6%	14,7%	14,6%
Homes	29.513	25.425	205.244	176.530	-13,9%	-14,0%	14,4%	14,4%
Dones	32.807	29.901	217.691	201.367	-8,9%	-7,5%	15,1%	14,8%
Nacionals	53.093	47.300	351.939	313.922	-10,9%	-10,8%	15,1%	15,1%
Estrangers	9.227	8.026	70.996	63.975	-13,0%	-9,9%	13,0%	12,5%
Agricultura	441	431	5.023	4.641	-2,3%	-7,6%	8,8%	9,3%
Indústria	8.960	7.440	61.622	52.133	-17,0%	-15,4%	14,5%	14,3%
Construcció	7.529	5.906	48.573	39.187	-21,6%	-19,3%	15,5%	15,1%
Serveis	41.698	38.146	283.562	259.118	-8,5%	-8,6%	14,7%	14,7%
Sense ocupació anterior	3.692	3.403	24.155	22.818	-7,8%	-5,5%	15,3%	14,9%
Població activa local estimada	373.654	377.392	2.562.690	2.588.325	1,0%	1,0%	14,6%	14,7%
Taxa d'atur registral	16,68%	14,66%	16,50%	14,60%	-2,0pp	-1,9pp	nc	nc
Homes	15,24%	13,02%	15,61%	13,34%	-2,2pp	-2,3pp	nc	nc
Dones	18,22%	16,41%	17,44%	15,91%	-1,8pp	-1,5pp	nc	nc
Nombre de contractes total	208.741	239.724	1.829.394	2.034.466	14,8%	11,2%	11,4%	11,8%
Beneficiaris de prestacions	35.043	30.204	240.411	205.756	-13,8%	-14,4%	14,6%	14,7%
Taxa Cobertura Prestacions	59,77%	58,17%	60,29%	57,95%	-1,6pp	-2,3pp	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	10.003	10.076	139.328	141.132	0,7%	1,3%	7,2%	7,1%
Places en càmpings	3.042	3.042	43.998	44.026	0,0%	0,1%	6,9%	6,9%
Places en establiments de turisme rural	4	4	4.797	4.934	0,0%	2,9%	0,1%	0,1%
Places en apartaments turístics	nd	833	nd	3.461	nc	nc	nc	24,1%
Places en HUTs ²	nd	593	nd	58.437	nc	nc	nc	1,0%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: Ingressos	789.014	802.916	6.547.186	6.490.113	1,8%	-0,9%	12,1%	12,4%
Pressupostos municipals: Despeses	788.807	802.456	6.533.096	6.476.026	1,7%	-0,9%	12,1%	12,4%
Deute viu municipal	411.694	354.235	3.260.818	2.859.109	-14,0%	-12,3%	12,6%	12,4%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta.

2. Habitats d'ús turístic. 3. Xifres en milers d'euros. nd: no disponible. nc: no calculable. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de Metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

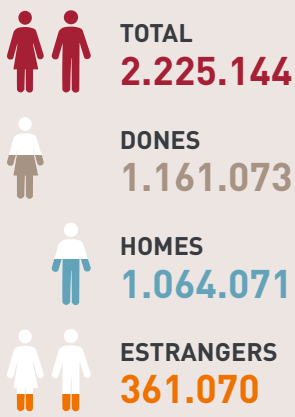

Barcelonès

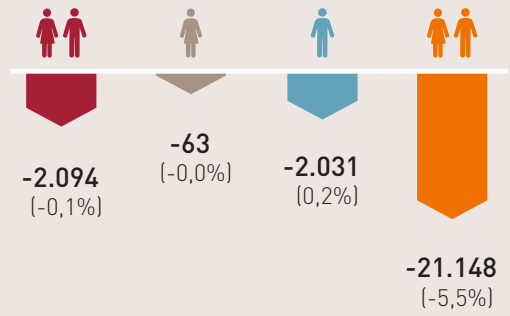

Barcelonès

Població, 2015

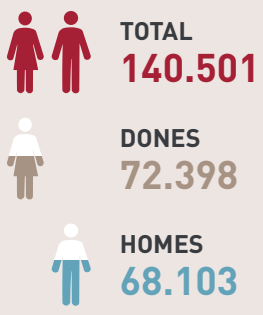

Variació interanual

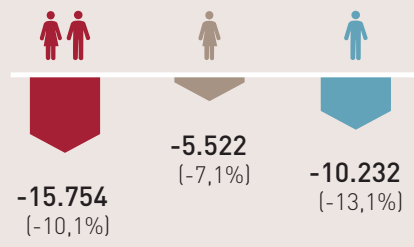

-0,1%
La població es manté estable

Aturats registrats, 2015

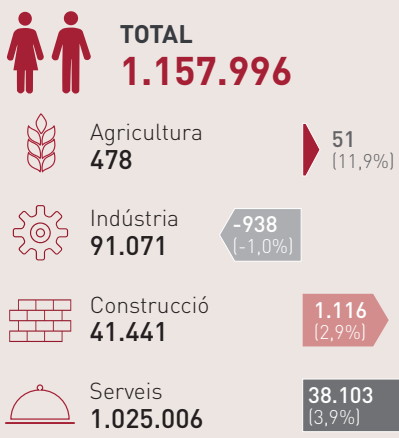

Variació interanual

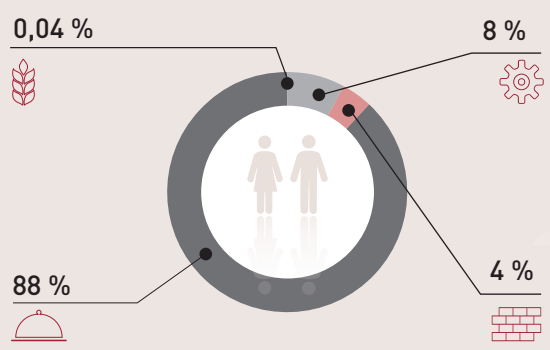

13,2%
Taxa d'atur registral

Ocupats registrats, 2015

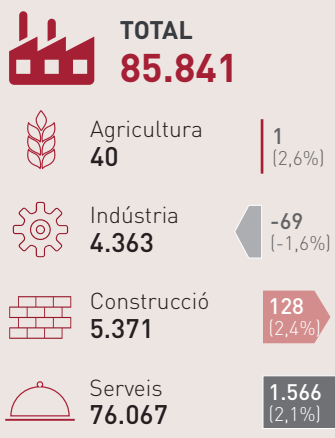

Distribució per sectors (pes %)

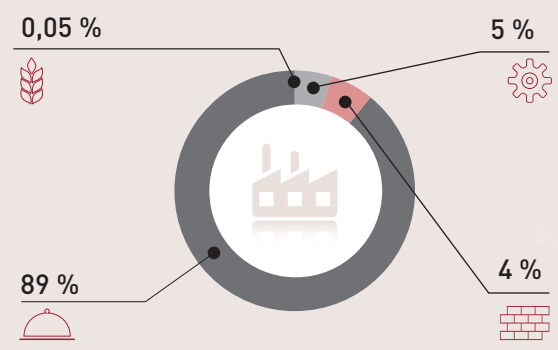

3,4%
Augmenta l'ocupació

Empreses de la comarca, 2015

Distribució per sectors (pes %)

1,9%
Augmenta el nombre d'empreses

Barcelonès

La comarca del Barcelonès té una superfície de 146 km², l'1,9% de la superfície provincial i està integrada per 5 municipis. Barcelona n'és la capital.

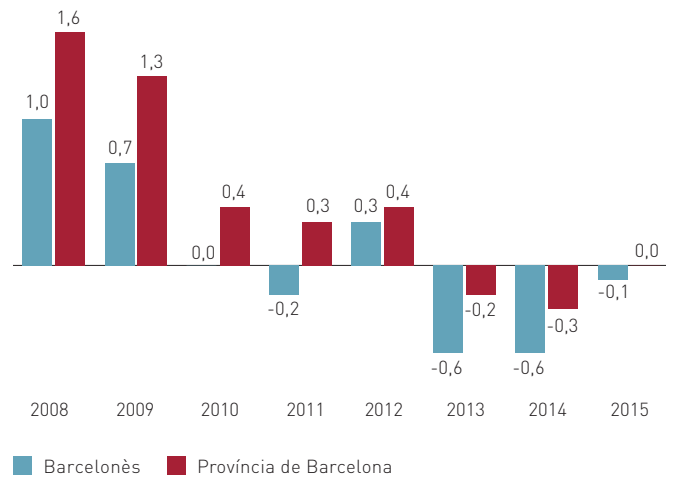
El Barcelonès és, amb 2.225.144 habitants, la comarca més poblada de la província, on hi resideix el 40,3% de la població provincial. La població (vegeu gràfic 1) s'ha mantingut estable del 2014 al 2015. En canvi, la població resident a l'estranger augmenta un 7,8% el 2015, fins arribar als 132.594.

És la comarca amb major densitat de població (15.262 hab./km²), 21 vegades la mitjana provincial. Barcelona aplega el 72% (1.604.555) de la població comarcal. La població augmenta lleugerament a Barcelona (2.169) i Sant Adrià de Besòs (428), i disminueix a Santa Coloma de Gramenet (-1.788), Badalona (-1.556) i L'Hospitalet de Llobregat (-1.347).

El 16,2% de la seva població és estrangera (361.070), la comarca amb un major percentatge i superior a la mitjana provincial (12,4%). La població estrangera es torna a reduir, el 2015 ho fa en 21.148 persones (-5,5%), semblant a la disminució provincial (-6%). El 75,2% és extracomunitària. Les cinc primeres nacionalitats sumen el 37% de la població estrangera comarcal: paquistanesa (8,7%), xinesa (7,7%), marroquina (7,7%), italiana (7,6%) i boliviana (5%). Destaca la reducció interanual de la població equatoriana (-27,2%), peruana (-22,9%), colombiana (-20,2%) i boliviana (-17,5%), nacionalitats que ja van experimentar caigudes notables l'any 2014. Cal destacar que a la comarca hi resideix el 82,5% de la població paquistanesa de la província.

El 14,1% de la població és menor de 16 anys (per sota del 16,5% provincial) i el 20,9% té 65 anys o més, per sobre del 18,3% provincial. La població en edat de treballar (vegeu gràfic 2) n'agrupa el 64,9% restant, per sota del provincial (65,2%). L'índex d'envelliment, 148,3 persones de 65 anys i més per cada 100 joves menors de 16 anys, situa la comarca com la segona més envellida després del Berguedà (171,3), per damunt de la mitjana provincial (110,6), i seguint una tendència d'augment en els últims anys. Respecte a la projecció de població i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, el Barcelonès perdrà un 0,4% de població el 2025.

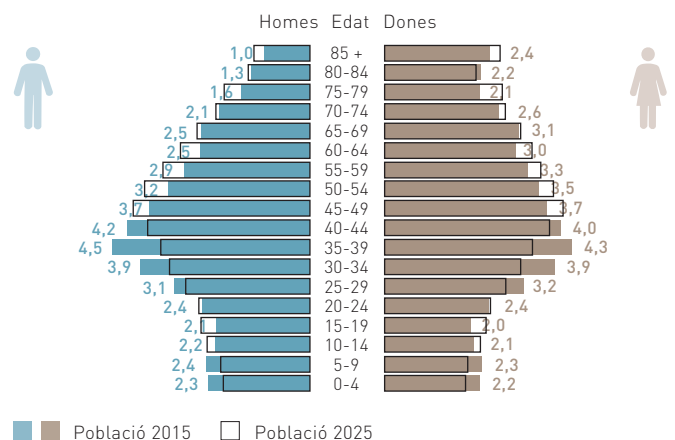
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total (en percentatge)

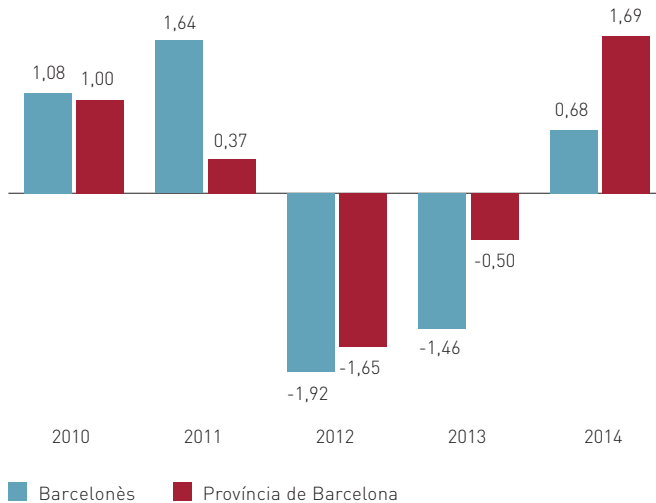
Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

El Barcelonès és la segona comarca més envellida per darrere del Berguedà

Gràfic 2
Piràmide d'edats del Barcelonès, 2015-2025 (en percentatge)

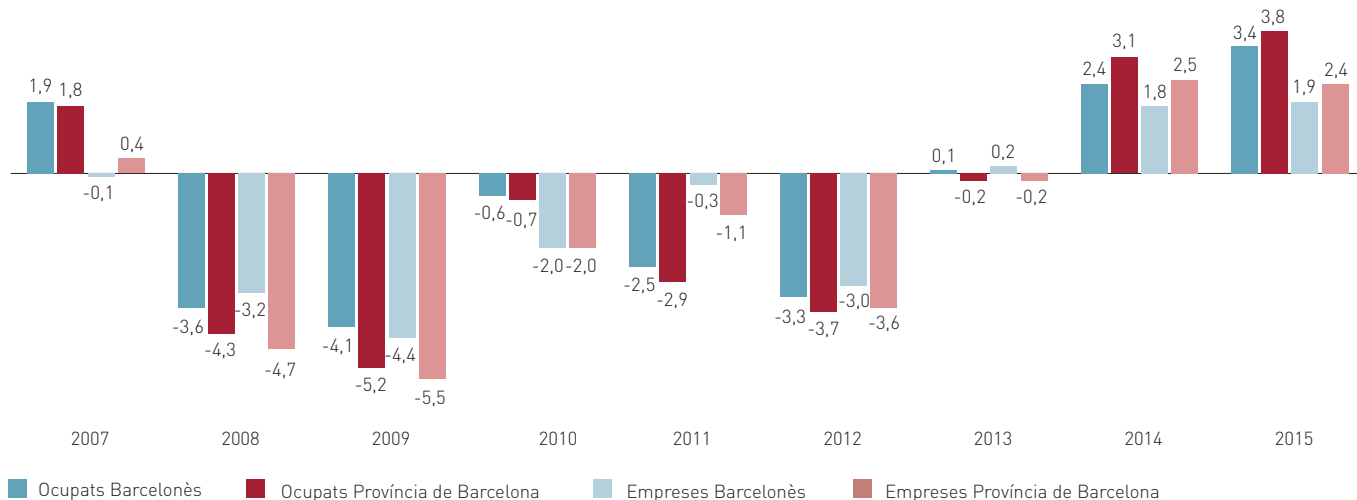

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Gràfic 3**Taxes reals de variació del Valor Afegit Brut (VAB)** (en percentatge)

Font: Anuari Econòmic Comarcal. CatalunyaCaixa

El Barcelonès refirma el canvi de tendència apuntat el 2013 i confirmat el 2014 i torna a guanyar empreses i ocupats

Gràfic 4**Taxes de variació interanual dels ocupats i empreses** (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el **VAB** del Barcelonès va augmentar el 2014 un 0,7% (-1,5% el 2013). Els resultats del 2014 reflecteixen la caiguda de la construcció (-4,4%), el primari (-12%) i la indústria (-0,04%) i un moderat augment dels serveis (1%). Amb aquest registre, el canvi 2010-14 situa la reducció del VAB comarcal en el -1,1%, de forma que tot i la forta contracció de la construcció (-34,5%) i del primari (-33,5%), els lleugers avenços dels principals sectors (un 0,4% la indústria i un 0,8% els serveis) han compensat pràcticament la dinàmica agregada 2010-14.

L'increment interanual del nombre d'ocupats (3,4%) i d'empreses (1,9%) del Barcelonès és inferior a l'increment provincial, del 3,8% d'ocupats i 2,4% d'empreses. Així, l'any 2015 acaba amb 1.157.996 ocupats i 85.841 empreses, 38.382 nous ocupats i 1.626 noves empreses respecte l'any anterior.

Aquestes xifres refermen el punt d'inflexió apuntat el 2013 i confirmat el 2014, quan la variació passa a ser positiva després d'uns anys amb variacions negatives. Tanmateix, aquestes xifres resten lluny de les del 2007, quan la comarca tenia 1.261.269 ocupats i 94.146 empreses, 103.273 ocupats i 8.305 empreses més que les actuals. Amb el creixement actual es trigarien al voltant de tres anys en igualar l'ocupació i cinc les empreses.

L'ocupació comarcal augmenta més intensament en els assalariats (3,7%), per sota del 4,3% de la província, que en els autònoms (1,8%), lleugerament per sobre de l'increment de l'1,6% provincial. Totes les dimensions empresarials incrementen l'ocupació, destacant la variació interanual en la petita empresa (5,3%).

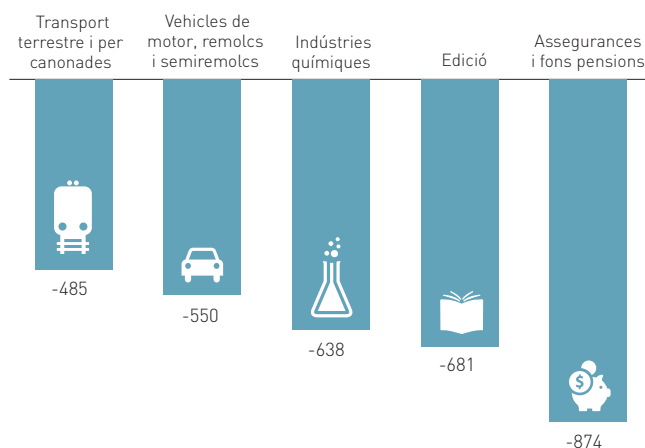
L'estructura ocupacional està liderada pel sector terciari amb el 88,5% dels llocs de treball, per damunt de la mitjana provincial (79,8%), mentre que l'ocupació industrial i de la construcció, amb el 7,9% i 3,6% respectivament, és inferior a la provincial (14,7% i 5,1%). L'evolució interanual és positiva en els serveis (3,9%) i construcció (2,9%), mentre que es redueix un 1% a la indústria.

Dels 15 principals subsectors (vegeu recull estadístic al final del capítol) destaca l'increment d'ocupació en serveis de tecnologies de la informació (17,1%), activitats relacionades amb l'ocupació (10,4%), activitats administratives d'oficina (8,4%) i serveis de menjar i begudes (6,1%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les pèrdues d'ocupació més notables es produeixen a assegurances i fons pensions (-874), edició (-681), indústries químiques (-638), vehicles de motor, remolcs i semiremolcs (-550) i transport terrestre i per canonades (-485). Els increments es registren a serveis de tecnologies de la informació (5.156), serveis de menjar i begudes (4.030), administració pública (3.762), activitats administratives d'oficina (2.925) i comerç al detall (2.643).

El Barcelonès és la comarca amb un major pes de població ocupada dintre de l'economia del coneixement (50%), amb una evolució interanual del 4%. Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 46,3% de l'ocupació, per sobre de la mitjana provincial, del 37,3%, i s'incrementen un 4,6% interanualment. També dintre de l'economia del coneixement, el 9% de l'ocupació pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic (*indústria de tecnologia alta, indústria de tecnologia mitjana-alta i serveis de tecnologia alta-punta*), semblant al 9,3% que representa a la província, i amb un creixement anual del 5%.

Gràfic 5

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació Barcelonès, 2015 (absoluts)

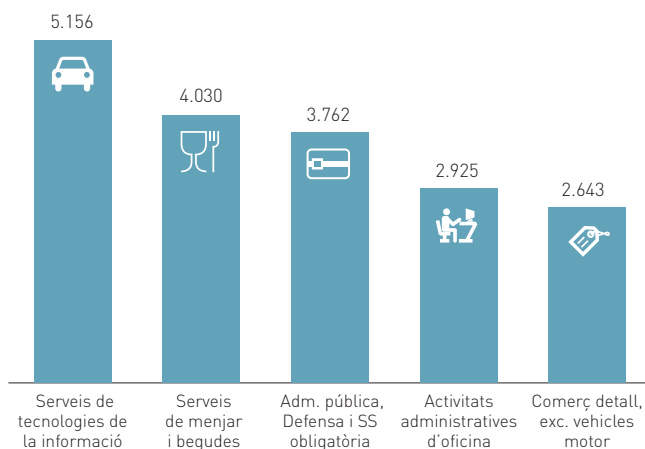

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

El Barcelonès lidera l'ocupació en les activitats d'alt contingut tecnològic

Gràfic 6

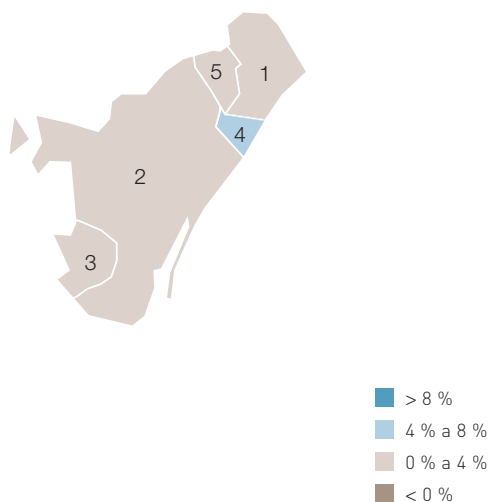
Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació Barcelonès, 2015 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

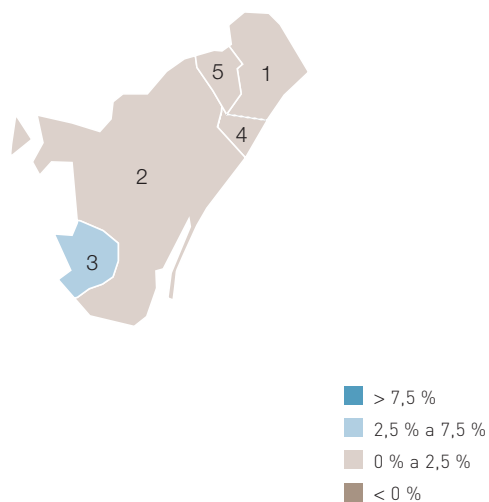
Mapa 1

Variació ocupats registrats. Barcelonès, 2015 (en percentatge)

Mapa 2

Variació empreses registrades. Barcelonès, 2015 (en percentatge)

1 Badalona
2 Barcelona
3 Hospitalet de Llobregat (L')

4 Sant Adrià de Besòs
5 Santa Coloma de Gramenet

Barcelona aplega el 85,8% dels llocs de treball de la comarca. La variació interanual de llocs de treball mostra que l'ocupació augmenta a tots els municipis (vegeu mapa 1): Sant Adrià de Besòs (4,1%), Barcelona (3,5%), L'Hospitalet de Llobregat (3,1%), Badalona (2,3%) i Santa Coloma de Gramenet (1,6%).

El sector terciari domina l'estructura empresarial comarcal: el 88,6% de les **empreses** de la comarca són de serveis, per sobre del 81,2% de la mitjana provincial. Hi destaquen les *Llars que ocupen personal domèstic* (87,5% del total provincial) i la *Publicitat i estudis de mercat* (76%). El pes de les empreses de construcció (6,3%) i indústria (5,1%) és inferior a la mitjana provincial (8% i 10,4%). La variació interanual mostra l'augment d'empreses de la construcció (2,4%) i dels serveis (2,1%) i la pèrdua d'empreses industrials (-1,6%). El 85% de les empreses es troben a Barcelona.

El nombre d'empreses augmenta en els cinc municipis de la comarca

Per municipis, la variació interanual (vegeu mapa 2) mostra guanys d'empreses en els cinc municipis: L'Hospitalet de Llobregat (4,1%), Badalona (2%), Santa Coloma de Gramenet (1,8%), Barcelona (1,8%) i Sant Adrià de Besòs (1,3%). L'estructura empresarial està dominada per la microempresa: el 76,1% tenen menys de 5 treballadors, el 20,9% entre 6 i 50, el 2,4% entre 51 i 250 i el 0,6% més de 250. La dimensió mitjana és d'11,8 treballadors, superior als 10,4 de la província.

En l'anàlisi del teixit empresarial segons la base de dades SABI (Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics) cal tenir en compte l'efecte de capitalitat que genera la ciutat de Barcelona. Així, les 145 primeres empreses amb un major import net de xifra de negoci el 2014 van facturar més de cent milions d'euros, i d'aquestes, tretze van facturar més de mil milions. Predominen les distribuïdores i comercialitzadores d'energia Gas Natural i Endesa, la fabricació de vehicles Nissan, la constructora Fomento de Construcciones y Contratas, l'empresa de fabricació de productes bàsics de química inorgànica BASF i la de fabricació de perfums i cosmètics Antonio Puig.

L'atur (vegeu gràfic 7) continua disminuint any rere any. El 2015 l'atur disminueix un 10,1% (-15.754), reducció mig punt inferior a la provincial. A final del 2015 hi ha 140.501 aturats registrats, el 37,2% dels aturats provincials.

La taxa d'atur registral és del 13,2%, la segona més baixa de la província, després del Moianès, més d'un punt inferior a la taxa provincial (14,6%), i un punt i mig inferior a la de l'any anterior. El Barcelonès registra també la segona menor taxa d'atur femenina (13,6%), i la quarta menor taxa masculina (12,8%). Per edat, el 5,5% és menor de 25 anys, el valor més baix junt amb el Maresme, el 44,9% té entre 25 i 44 anys, mentre que el 49,6% té més de 45 anys. Interanualment, tots els grups d'edat redueixen l'atur: un 12,4% els menors de 25 anys, un 13,8% els d'entre 25 i 44 anys i un 6,5% els majors de 45 anys.

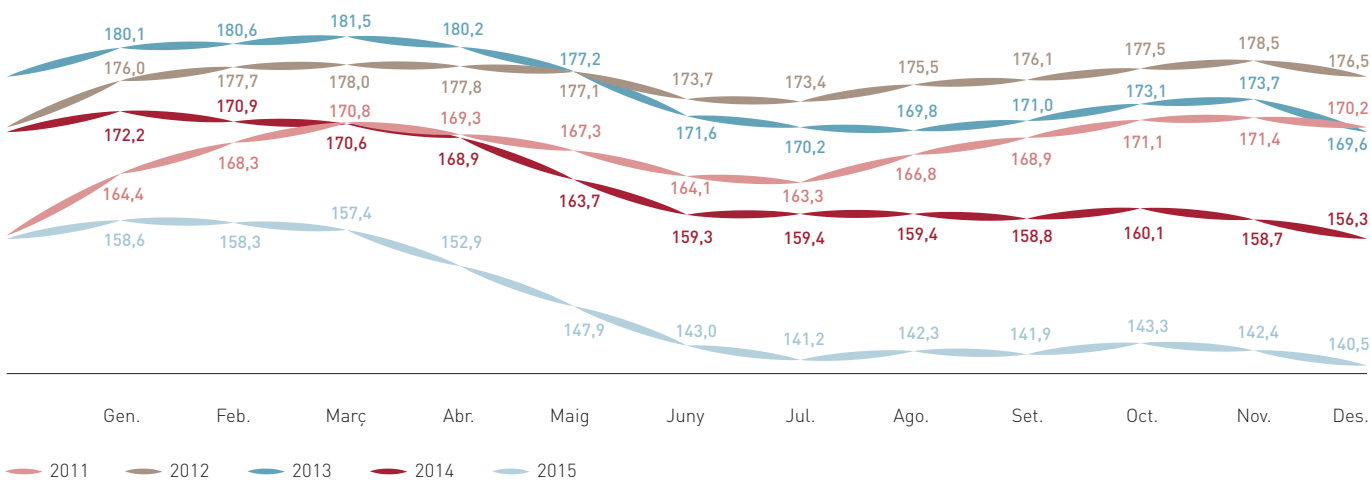
El Barcelonès és la comarca amb un major percentatge d'atur en els serveis (74,6%), i un menor percentatge d'atur en la indústria (9,7%). De la resta, el 9,9% pertany a la construcció, el 0,6% al sector agrícola i el 5,2% són aturats sense ocupació anterior (SOA). Interanualment, l'atur de la construcció és el que més disminueix (-18%), seguit pel de la indústria (-15,4%) i el dels serveis (-8,5%). Els aturats sense ocupació anterior disminueixen un 5,8%.

L'atur disminueix per tercer any consecutiu i presenta una xifra d'aturats similar a la de mitjans del 2009

La taxa d'atur registral és la segona més baixa de la província

Gràfic 7

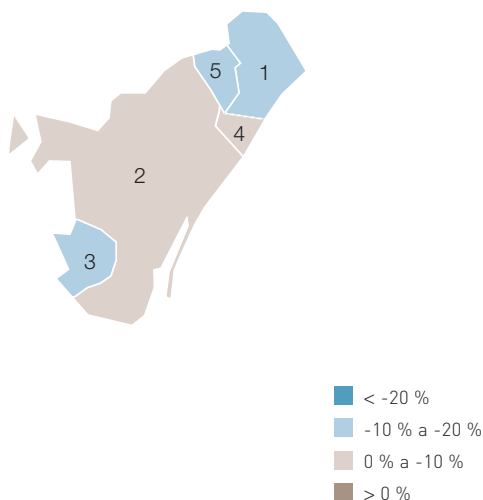
Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Barcelonès, 2011-2015 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

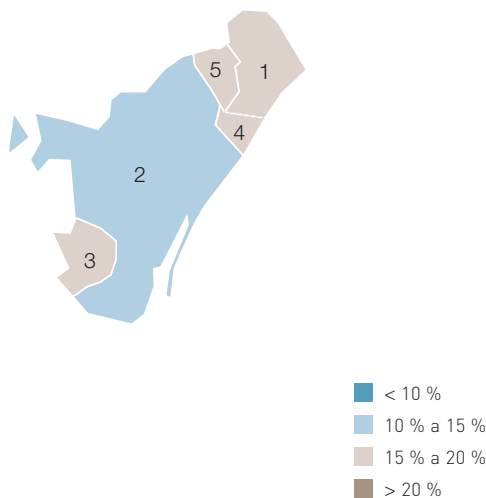
Mapa 3

Variació de l'atur registrat. Barcelonès, 2015 (en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registrat. Barcelonès, 2015 (en percentatge)

1 Badalona
2 Barcelona
3 Hospitalet de Llobregat (L')

4 Sant Adrià de Besòs
5 Santa Coloma de Gramenet

L'atur disminueix interanualment en tots els nivells formatius, a excepció dels d'altres estudis post-secundaris, que l'augmenten un 4,6%. Destaquen les reduccions dels estudis universitaris de primer cicle (-16,7%), estudis primaris complets (-14,9%) i estudis primaris incomplets (-11,8%). L'atur de la població estrangera disminueix un 11,2% (-3.208), i se situa en els 25.410 aturats, el 18,1% de l'atur comarcal, poc més d'un punt superior al provincial (16,9%). Els aturats nacionals disminueixen un 9,8% (-12.546).

La xifra d'aturats disminueix en els cinc municipis (vegeu mapa 3). L'Hospitalet de Llobregat registra la major disminució (-11,4%) i Sant Adrià de Besòs la menor (-6,1%). Barcelona (11,8%) registra la taxa d'atur més baixa a final del 2015, que contrasta amb la taxa de Sant Adrià de Besòs (21,1%). Segueixen les taxes de Santa Coloma de Gramenet (18,2%), Badalona (17,3%) i L'Hospitalet de Llobregat (15,2%) (vegeu mapa 4).

Sant Adrià de Besòs registra la taxa d'atur més alta entre els municipis de la província de més de 30.000 habitants

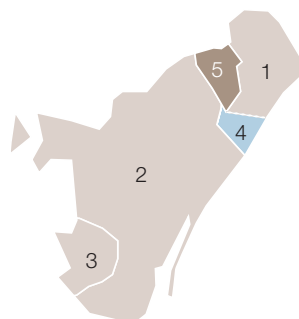
A final del 2015 hi ha concedides 77.379 **prestacions per desocupació**, un 14,4% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 60,9% el 2014 al 58,1% el 2015. Les tres tipologies de prestació per desocupació disminueixen el nombre de prestacions respecte l'any anterior, les prestacions contributives un 14,7%, les assistencials un 13,9%, i les de renda activa d'inserció un 18,1%.

A l'any 2015 al Barcelonès es va comptabilitzar més d'un milió de **contractes** (1.065.020), el que representa un augment del 9,2% (89.386 contractes), variació per sota de l'11,2% provincial, que representa el tercera variació més discreta després de l'Alt Penedès i el Maresme. Per tipologia, la contractació indefinida s'incrementa un 14,6%, mentre que la temporal ho fa un 8,4%. Per sexe, la contractació masculina, augmenta un 9,9% i la femenina un 8,5%. Per edat, els contractes registrats dels menors de 20 anys augmenten un 30,4%, els de 20 a 25 anys un 13,8%, els de 25 a 30 anys un 6%, els de 30 a 45 anys un 4,7%, i els majors de 45 anys un 15,9%.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2015 del conjunt dels municipis de la comarca, cau un 0,7% respecte el 2014 pel que fa als ingressos i les despeses. El descens en els ingressos i les despeses és de dos dècimes inferior a la mitjana de tots els municipis de la demarcació de Barcelona. Per habitant, al Barcelonès les despeses suposen 1.397 euros, amb 179 euros de despeses d'inversió, per sobre que la província en les despeses (1.177), i en la inversió (118). Respecte els ingressos corrents, aquest suposen 1.300 euros per habitant, amb 711 d'ingressos tributaris, també per sobre de la província en els ingressos totals (1.103), i en els tributaris (692).

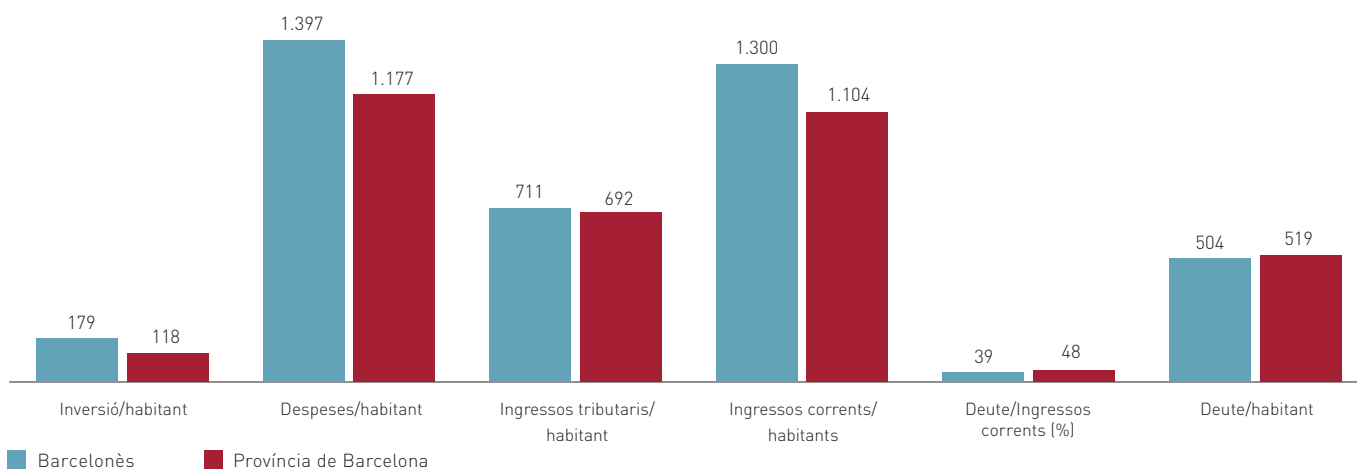
El deute viu del 2015 de tots els municipis de la comarca s'apropa a 1.122 milions d'euros (15% inferior al deute de l'any anterior), el 34,4% del deute provincial, representant el 39% dels ingressos corrents, i per habitant es situa en 504 euros per habitant. Respecte a la província, el Barcelonès es situa entorn de la mitjana del deute per habitant de la província (519), i per sota respecte els ingressos corrents (48%). Per municipis, Sant Adrià de Besòs (169), L'Hospitalet de Llobregat (425), i Badalona (419), es situen per sota de la mitjana provincial. Per contra, Barcelona (521), i Santa Coloma de Gramenet (707), es situen per sobre.

Mapa 5
Deute viu per habitant, 2015 (en euros)

A l'any 2015 el deute viu per habitant del conjunt dels municipis del Barcelonès és el segon més baix de totes les comarques barcelonines, per darrere de l'Alt Penedès

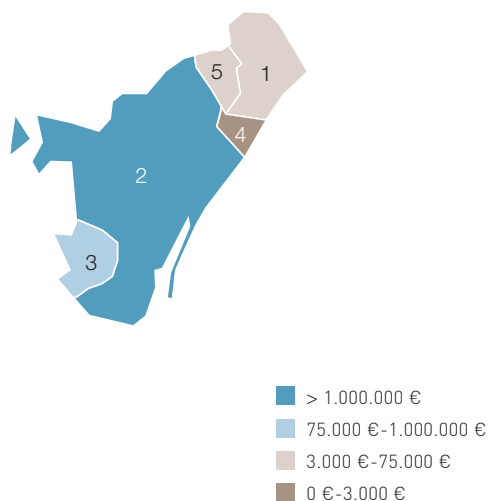
Gràfic 8
Finances públiques, 2015 (ratios euros per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques

Mapa 6

Recaptació de l'Impost sobre les Estadades en Establiments Turístics, 2015 (en euros)

El Barcelonès concentra bona part del volum turístic de la província amb gairebé el 70% de la demanda turística

La ciutat de Barcelona configura el node d'atracció **turística** més important de la província de Barcelona i de Catalunya. El Barcelonès està format per cinc municipis, no obstant, les dades sobre l'activitat turística al Barcelonès estan plenament condicionades per la ciutat de Barcelona. El Barcelonès disposa al 2015 de 77.374 places hoteleres (no n'hi ha cap d'establiments de turisme rural o càmping), volum que representa el 54,8% de totes les places d'hotels a la província de Barcelona. En aquest àmbit, la comarca ha crescut un 2,4% respecte l'any anterior.

Les dades relatives a la demanda de la comarca són positives amb l'increment constant del nombre de viatgers allotjats en els hotels, que per segon any consecutiu sobre passa els 7 milions (4,7% més que l'any anterior). Les pernoctacions, amb un volum de 19,3 milions de nits d'hotel han crescut un 5,1% més que el 2014. Un dels trets més destacables rau en l'indicador d'ocupació hotelera. La poca estacionalitat de què gaudeix la ciutat de Barcelona beneficia l'ocupació mitjana dels hotels de la comarca que durant el 2015 va ser del 76,3%, 3,2 pp més que l'any anterior i gairebé 4 pp per sobre de la mitjana d'ocupació dels establiments hotelers de la resta de la província de Barcelona.

En relació a la recaptació de la taxa turística, el Barcelonès representa el 81% del total de Barcelona i registra 23M€ l'any 2015, un increment del 6,7% respecte el recaptat l'any 2014.

Quadre 1

Indicadors de l'activitat turística al Barcelonès, 2014-2015

	Barcelonès			Província de Barcelona*		
	2014	2015	% Var. 2014-2015**	2014	2015	% Var. 2014-2015**
Places en establiments hotelers	75.592	77.374	2,4	63.736	63.758	0,0
Places en càmpings	0	0	0,0	43.998	44.026	0,1
Places en establiments de turisme rural	0	0	0,0	4.797	4.934	2,9
Places en apartaments turístics	nd	1.129	nc	nd	2.332	nc
Places en HUTs	nd	43.409	nc	nd	15.028	nc
Nombre de viatgers allotjats en hotels	7.089.960	7.420.046	4,7	3.268.301	3.291.265	0,7
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	0	0	0,0	614.472	643.338	4,7
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	0	0	0,0	86.909	100.506	15,6
Nombre de pernoctacions en hotels	18.393.436	19.325.989	5,1	9.507.077	9.744.631	2,5
Nombre de pernoctacions en càmpings	0	0	0,0	2.361.205	2.588.930	9,6
Nombre de pernoctacions en establiments de turisme rural	0	0	0,0	255.795	292.607	14,4
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	73	76	3,2	67	71	3,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	0	0	0,0	46	46	-0,1
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	0	0	0,0	20	22	1,8
Impost sobre les Estadades en Establiments Turístics (euros)	21.576.718	23.032.042	6,7	5.166.035	5.398.352	4,5

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

*sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **la variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals nd: Dada no disponible nc: Dada no computable

Mapa de projectes estratègics locals del Barcelonès

Pla de barris

El Pla de Barris es concep com a un programa d'actuació integral capaç d'abordar l'emergència alhora que desplega projectes i actuacions estratègiques per a equiparar les oportunitats dels barris més desfavorits a les del conjunt de la ciutat. Ha de servir per intervenir sobre les causes estructurals que impacten sobre les condicions de vida de les veïnes i veïns dels barris amb una major concentració de vulnerabilitat social, com ara dèficits urbanístics, baixa qualitat de l'habitatge, manca d'equipaments o necessitat d'activitat econòmica. En la primera fase la inversió es concentrarà a l'eix Besòs, Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i els barris de muntanya. **[+]**

Campus de l'Alimentació de Torribera

Aquest campus temàtic i territorial va néixer amb el conveni, signat l'any 2007, entre la Diputació de Barcelona i la UB amb l'objectiu de formar estudiants universitaris i aportar a la societat un entorn de qualitat dedicat al pensament i al coneixement en alimentació. Entre altres, a dia d'avui impulsa iniciatives alineades amb l'aposta europea per l'especialització intel·ligent a través de la Comunitat RIS3CAT de Gastronomia, orientada a la innovació empresarial en el sector agroalimentari-gastronòmic, i el Projecte d'Especialització i Competitivitat Territorial «Eix del Coneixement Besòs/Marina-Litoral», adreçat al desenvolupament territorial, l'ocupació i la millora de la cohesió social del territori. **[+]**

Campus Diagonal-Besòs

El Campus Diagonal-Besòs és un projecte liderat per la UPC conjuntament amb la Generalitat de Catalunya i les administracions locals per crear un nou pol d'innovació que sigui un referent internacional en tecnologies industrials. Es preveu que el Campus compti amb uns 500 docents i investigadors i gairebé 4.000 alumnes el curs acadèmic 2016-2017. Les edificacions acolliran activitats de docència, grups de recerca d'energia, l'Institut de Recerca en Energia de Catalunya així com de recerca en tecnologia química i de materials **[+]**

Capital mundial del mòbil

Mobile World Capital Barcelona (MWCBC) és una iniciativa destinada a convertir la capital de Catalunya en un referent de l'anomenada transformació *Mobile*, actuant com a motor per al desenvolupament i la internacionalització del conjunt del teixit empresarial. Entre les novetats de 2015, hi destaquen els avenços en l'Internet de les coses -xarxa d'objectes de la vida quotidiana interconnectats-, l'auge de les plataformes digitals per a consultes ciutadanes o la tecnologia i aplicacions destinades a millorar la qualitat de vida i la salut dels seus usuaris. **[+]**

Ateneus de fabricació

Es conceben com a espais de col·laboració on els ciutadans individuals, les entitats locals, les organitzacions, les universitats i les empreses s'impliquen en la realització d'activitats d'innovació social amb el suport d'un taller equipat amb programari i màquines de fabricació. Aquests laboratoris de fabricació digital tenen per objectiu últim millorar l'entorn, des de l'escala de barri, i utilitzar nous models d'organització i aprenentatge informal oberts i en xarxa (cocreació, col·laboració, *crowdsourcing*, *crowdfunding*...) que permetin compartir el coneixement. **[+]**

Districte de les arts i de la cultura

L'Hospitalet té més de 200 empreses de l'àmbit de la indústria cultural amb més de 1.500 treballadors, i amb una facturació que s'apropa als 300 milions d'euros. Basant-se en aquesta «massa crítica», l'ajuntament impulsa un projecte que ha d'esdevenir un espai urbà d'experimentació i d'innovació entorn a les arts, la cultura, el coneixement i la creativitat. **[+]**

Clic Job

L'accés a la informació sobre qualsevol oferta de feina resulta imprescindible per tal que els joves puguin accedir a una oportunitat de treball. Amb el propòsit d'oferir al col·lectiu juvenil del Barcelonès una solució adaptada a les seves necessitats des de «Barcelonès Jove Net» s'ha desenvolupat l'aplicació ClicJob. Es tracta d'una eina que funciona mitjançant la tecnologia RSS de sindicació de continguts i que informa, gràcies a una actualització periòdica, dels continguts que publiquen els portals de referència. **[+]**

Xarxa de municipis per l'economia social i solidària

La iniciativa és promoguda, inicialment, pels ajuntaments de Barcelona, Badalona, Sabadell i Santa Coloma de Gramenet amb la declaració «Cap a una Xarxa de Municipis per l'Economia Social i Solidària» a la qual s'afegiran ràpidament noves entitats locals amb la «voluntat de contribuir al creixement de l'economia social i solidària en els nostres municipis i de fer-ho des del diàleg permanent amb els seus actors i des de la creació d'espais comuns entre nosaltres que ens permetin compartir línies de treball, bones pràctiques, reflexions, activitats i recursos». **[+]**

Digipay4growth

D4G és un projecte innovador de dinamització del comerç i l'economia local i una política d'estímul de la demanda interna, en el marc de l'economia social i solidària. A través seu, Santa Coloma de Gramenet s'ha de convertir en el primer municipi de l'Estat en canalitzar despesa pública amb l'objectiu d'augmentar l'efecte multiplicador dels fluxos de caixa de l'Administració pública, per tal d'assolir una major circulació interna del diner. **[+]**

El Pla de Barris de Barcelona, un pla per revertir les causes estructurals de la desigualtat

Tonet Font Ferrer, director de l'Oficina de Pla de Barris de Barcelona

La lluita contra les desigualtats és el principal repte que afronta col·lectivament a Barcelona com a ciutat i societat. D'ençà 1996 les desigualtats entre els barris de Barcelona han augmentat fortament, agreujades per la crisi econòmica. Si bé moltes de les causes que expliquen les desigualtats són fenòmens d'abast global que van molt més enllà de la ciutat (globalització, especialització econòmica dels territoris...) els seus efectes es fan particularment palesos a l'escala local allà on es concentra la població que disposa de menor nivell de renda.

Els barris més desfavorits de Barcelona requereixen que s'intervingui de forma urgent sobre les causes estructurals que impacten sobre les condicions de vida de les seves veïnes i veïns. L'acusat augment de la diferència de rendes i de condicions de vida entre barris de la ciutat, que segueix augmentant malgrat l'incipient creixement econòmic recent, es concreta en més situacions de risc de pobresa i d'exclusió social, en la manca d'ocupació i l'impacte de l'atur de llarga durada sobre les llars, en l'empitjorament progressiu de les condicions laborals, en la pèrdua de serveis del sistema de protecció social i la manca de medis per a les polítiques preventives de garantia social, entre d'altres, i convida a repensar el model de desenvolupament econòmic territorial així com les polítiques i serveis municipals des d'una major proximitat al territori.

El Pla de Barris de Barcelona es concep com a un programa d'actuació integral que ha de ser capaç d'abordar l'emergència alhora que desplega projectes i actuacions estratègiques per a equiparar les oportunitats dels barris més desfavorits a les del conjunt de la ciutat. Un pla, per tant, que es dota de recursos extraordinaris així com d'eines específiques de coordinació, gestió i coproducció de polítiques públiques i actuacions amb veïnes i veïns que han de permetre intervenir sobre les causes estructurals de la desigualtat tot abordant l'emergència des del primer segon.

Els trets principals del Pla de Barris de Barcelona són la transversalitat de les actuacions, la col·laboració interadministrativa per a definir programes d'actuació integral, l'apoderament veïnal tant en la definició com en el seguiment i gestió del programa, i la coproducció de polítiques públiques tot promovent un major reforç i protagonisme de la xarxa associativa i d'entitats, així com la implantació de «projectes pilot» que reforcin la coordinació dels serveis a la ciutadania que presten diferents administracions i permeïtin en el futur la seva extensió al conjunt de la ciutat.

En el present mandat l'Ajuntament de Barcelona actuarà a 15 dels barris més desfavorits de la ciutat de quatre àmbits territorials: els barris del riu Besòs, els barris de muntanya a les falques de Collserola i els turons, els barris de la Marina i a Ciutat Vella.

Objectius principals del Pla de Barris de Barcelona

El barri és l'espai quotidià de vida, l'entorn de convivència i identificació col·lectiva i l'àmbit natural de cohesió social; tanmateix ha de ser capaç de garantir la seva millor inserció metropolitana per tal de desenvolupar tots els seus potencials. Partint des d'una diagnosi compartida amb els diferents agents del territori, es desplega un programa d'actuació per a cada barri que ha de permetre abordar les seves problemàtiques específiques tot impulsant les moltes oportunitats que hi són presents. El programa es proposa quatre objectius principals:

- L'impuls de l'activitat econòmica i de l'ocupació de qualitat, la qual passa necessàriament per estimular un model de desenvolupament territorial diferenciat capaç de generar ocupació entre les veïnes i veïns, més atent per tant a les iniciatives locals i enfocat a la diversificació econòmica;
- Fer front als déficits urbanístics, millorant la degradació de l'espai públic, corregint els problemes d'accessibilitat i de man-

ca de zones verdes; a la baixa qualitat de l'habitatge i a la pobresa energètica, assegurant-ne l'accés, garantint un habitatge saludable i de major qualitat a través de polítiques específiques de rehabilitació a l'abast de la població amb menors rendes; a la manca d'equipaments i a la millora de les seves instal·lacions i serveis per donar resposta a les necessitats locals; així com fomentar l'accessibilitat i centralitat dels barris millorant-ne les connexions i els serveis de mobilitat.

- Establir accions d'atenció i millora de les condicions de vida dels barris, amb especial atenció a aquelles persones que més ho necessiten, per tal de revertir les situacions que tendeixen a fer-se cròniques des de la integració de programes i serveis en particular els destinats a garantir el dret a l'educació i a la formació continuada per a la capacitat professional, l'accés a la cultura i a les eines digitals, la millora de la salut comunitària i l'atenció a la dependència.
- Apoderar veïnes i veïns per tal d'organitzar-se i establir objectius i actuacions de millora de la vida col·lectiva del barri, tot impulsant les pràctiques d'innovació social i la co-producció de polítiques, a fi de reforçar la cohesió social.

El Pla vol esdevenir un exemple de co-producció de les polítiques públiques: la decisió respecte de les actuacions a emprendre, el seu seguiment i la seva mateixa realització han d'esdevenir una tasca conjunta de l'Ajuntament i de la ciutadania de cada un dels barris a través de les seves entitats i associacions.

Les eines de dinamització econòmica del Pla de Barris

L'estratègia per al desenvolupament local dels barris més desfavorits de Barcelona passa per atacar les causes estructurals de la desigualtat i la vulnerabilitat social, essent la manca d'ocupació i de dinamisme econòmic els factors a abordar més urgentment. Les línies de treball per a l'impuls de l'activitat econòmica del Pla de Barris se centren sobre els aspectes següents:

- La formació continuada i professionalitzadora: la ciutat ha de garantir que les seves veïnes i veïns més vulnerables puguin gaudir de les oportunitats conferides per les inversions que farà la ciutat, també en termes d'ocupació. El Pla de Barris promou programes de formació i plans d'ocupació comunitària orientats a la millora de la ocupabilitat de veïnes i veïns en els sectors econòmics emergents, així com de l'acompanyament de les treballadores i treballadors.
- La reactivació del petit comerç i del comerç de proximitat: el comerç local és clau per a promoure el desenvolupament local a través de la creació d'un efecte multiplicador de la riquesa que es queda a la ciutat, el reforç de la vida als barris, i l'enriquiment dels mateixos a través de l'establiment d'elements urbans distintius. El Pla de Barris impulsa el reforç de la salut comercial dels barris mitjançant mesures que permetin l'activació dels locals buits, fomentant la descentralització comercial de la ciutat i augmentant el compromís municipal com actor de compra i demandant de serveis.
- La consolidació i reforç de l'activitat industrial local: el creixent interès en la fabricació local i el retorn de la indústria a la ciutat no s'ha concretat en els darrers anys en l'actualització dels polígons industrials del Besòs i de la Zona Franca. Aquests espais han de ser considerats plenament urbans, revertint-ne la seva degradació i equiparant-los en qualitat, equipaments específics i serveis al seu entorn. En tant que barris productius, han de tendir a densificar l'ocupació atenent a les necessitats de les activitats presents així com traient partit dels espais d'oportunitat per a la implantació de noves activitats centrades en la innovació i la formació i en donar cabuda a iniciatives d'economia social i cooperativa de caire industrial, incidint en particular en activitats que fomentin l'economia circular i verda.

El Campus de l'Alimentació de Torribera, un projecte estratègic per la Universitat de Barcelona

Màrius Rubiralta i Alcañiz, director del Campus de l'Alimentació de Torribera. Universitat de Barcelona

El Campus de l'Alimentació de Torribera de la Universitat de Barcelona és un campus temàtic i territorial que respon a la voluntat de visualitzar el potencial de la Universitat de Barcelona en el sector de l'alimentació i la gastronomia i que neix amb el conveni, signat l'any 2007, entre la Diputació de Barcelona i la UB. Aquest acord s'ha vist potenciat amb la tramitació, per part de la Diputació de Barcelona, de la Modificació del Pla general metropolità del recinte de Torribera aprovat l'any 2015, que incorpora importants projectes acadèmics, docents i de recerca en el camp de l'alimentació i la gastronomia.

En el marc del nou model d'organització interna que la Universitat ha emprès, s'ha creat un nou departament universitari de Nutrició, Ciències de l'Alimentació i Gastronomia de la Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació, que tindrà la seu al Campus de l'Alimentació de Torribera.

El campus acull 850 estudiants de grau, màsters, postgraus i doctorat, així com de la Universitat de l'Experiència, i més de 150 professors i investigadors, ubicats en més de 10.000 metres quadrats de serveis, espais docents i laboratoris especialitzats, despatxos de professors i laboratoris d'R+D. S'hi imparteixen tres graus: Nutrició Humana i Dietètica (NHD), Ciència i Tecnologia dels Aliments (CTA) i Ciències Culinàries i Gastronòmiques (CCI&G), aquest darrer en col·laboració amb l'ESAB-UPC, el centre adscrit CETT-UB i la Fundació Alicia. També acull, entre d'altres, el màster de Seguretat Alimentària, el màster propi de Nutrició en l'Activitat Física i l'Esport, el màster de Desenvolupament i Innovació d'Aliments i el curs Cuina i Ciència. Aquest darrer curs neix amb la voluntat posar en comú coneixements entre l'àmbit culinari i l'àmbit acadèmic. L'oferta acadèmica del curs 2016-2017 (postgraus, màsters i cursos d'extensió universitària) augmentarà de manera significativa.

Projectes en línia amb l'estratègia Europa 2020 (RIS3): Comunitat RIS3CAT Gastronomia i Projecte d'Especialització i Competitivitat Territorial «Eix del Coneixement Besòs/Marina-Litoral»

Un projecte adreçat a la millora de la innovació de les empreses del sector agroalimentari-gastronòmic

Europa 2020, estratègies de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent (RIS3)

Les estratègies de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent (*research strategies for smart specialisation RIS3*) són un element clau de l'estratègia Europa 2020 per a un creixement intel·ligent, sostenible i integrador. La Comissió Europea ha definit, per al període 2014-2020, un enfocament integrat de tots els fons de la política de cohesió, en especial del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER), mitjançant un marc estratègic comú i amb una fixació clara de sectors prioritaris.

Catalunya ha definit l'estratègia RIS3CAT pel període 2014-2020, a partir del qual el Govern desenvolupa les actuacions i els programes d'R+D i Innovació. A través d'aquestes actuacions es pretén generar nova activitat econòmica i crear nous llocs de treball mitjançant un creixement intel·ligent, sostenible i integrador. Catalunya ha definit 7 àmbits sectorials líders entre els que es troba l'Alimentació. La RIS3CAT combina instruments de recerca i innovació ja existents amb instruments de nova creació com són les Comunitats RIS3CAT i els Projectes d'Especialització i Competitivitat Territorial (PECT).

Comunitat RIS3CAT Gastronomia

Les comunitats RIS3CAT consisteixen en agrupacions voluntàries d'empreses i d'agents del sistema d'R+D i Innovació català que

impulsen plans d'actuacions d'R+D i Innovació, dins dels àmbits sectorials líders fixats a l'estratègia RIS3CAT. En l'àmbit alimentari, s'han creat tres Comunitats RIS3CAT que inclouen tota la cadena de valor: la de tecnologies de la producció agroalimentària (COTPA) coordinada per la Universitat de Lleida juntament amb la Universitat Politècnica de Catalunya, la d'Alimentació, coordinada per l'IRTA i, la Comunitat RIS3CAT Gastronomia coordinada per la Universitat de Barcelona, a través del Campus de l'Alimentació de Torribera, de manera conjunta amb Fundació Alicia. La Comunitat RIS3CAT Gastronomia pretén potenciar la col·laboració d'entitats públiques i privades, amb especial atenció a les PIME, amb projectes de recerca i d'innovació industrial que millorin la competitivitat del teixit agroalimentari-gastronòmic català. S'impulsarà un pla d'actuacions d'alt impacte que beneficiï al conjunt del sector mitjançant la promoció de la col·laboració dels diversos agents implicats per tal de consolidar una estratègia comuna de la gastronomia catalana.

Els projectes que conformen el pla d'actuacions de la comunitat es desenvolupen al voltant de la gastronomia i la salut, nous processos culinaris, noves tecnologies digitals, l'enoturisme, el vi, nous productes gastronòmics, la valorització del producte, la sostenibilitat, el reaprofitament de subproductes i economia circular entre d'altres. Al llarg de l'any 2016, ACCIÓ publicarà la segona convocatòria de Comunitats RIS3CAT a la qual es presentarà la Comunitat RIS3CAT Gastronomia.

Un projecte adreçat a la millora del desenvolupament territorial, l'ocupació i la millora de la cohesió social del territori

PECT «Eix del Coneixement Besòs/Marina-Litoral»

Els PECT -projectes d'especialització i competitivitat territorial- són iniciatives que s'emmarquen en la RIS3CAT i en el programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020. Aquestes iniciatives, impulsades pels agents del territori i liderades per les entitats públiques locals de Catalunya (ajuntaments, consells comarcals i diputacions provincials), articulen projectes amb operacions i actuacions per a la transformació econòmica del territori. Els objectius concrets del PECT són potenciar la col·laboració de la quàdruple hèlix del territori, donar respostes innovadores als reptes, reforçar el paper de les universitats en el desenvolupament territorial i generar noves oportunitats de negoci i d'ocupació en un mateix territori supramunicipal.

El PECT «Eix del Coneixement Besòs/Marina-Litoral» abasta el territori del Barcelonès nord i Maresme i es basa en els actius i fortaleses existents i en les oportunitats del territori. Es pretén desenvolupar un ecosistema innovador i emprenedor en els àmbits agroalimentari-gastronòmic i salut, que vetlli pel creixement socioeconòmic del territori, l'ocupació i la millora de la cohesió social. L'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet amb el suport de la Universitat de Barcelona, a través del Campus de l'Alimentació de Torribera, i la Universitat Autònoma de Barcelona de manera conjunta amb l'Institut Germans Trias i Pujol, han estat els promotors d'aquest projecte. Així mateix, s'han adherit al projecte altres ens locals clau per tal de garantir la qualitat de la proposta (els Ajuntaments de Badalona, Sant Adrià, Alella, Montgat, Tiana i Mataró entre d'altres) i treballar de manera conjunta en la millora competitiva del territori a mig i llarg termini.

Recull estadístic. Barcelonès

	Barcelonès		Província		Variació 2014-2015		Pes Barcelonès/Província	
	2014	2015	2014	2015	Barcelonès	Província	2014	2015
Entorn								
Nombre de municipis		5		311				1,6%
Superfície total (km²)		145,8		7726,4				1,9%
Superfície mitjana municipal (km²)		29,2		24,8				nc
Demografia								
Població Total	2.227.238	2.225.144	5.523.784	5.523.922	-0,1%	0,0%	40,3%	40,3%
Densitat (hab/km²)	15.276	15.262	715	715	-0,1%	0,0%	nc	nc
Homes	1.066.102	1.064.071	2.699.040	2.696.360	-0,2%	-0,1%	39,5%	39,5%
Dones	1.161.136	1.161.073	2.824.744	2.827.562	0,0%	0,1%	41,1%	41,1%
Població de menys de 16 anys	312.986	314.178	912.338	913.568	0,4%	0,1%	34,3%	34,4%
Població potencialment activa (16-64)	1.453.373	1.444.992	3.620.009	3.599.618	-0,6%	-0,6%	40,1%	40,1%
Població de 65 anys i més	460.879	465.974	991.437	1.010.736	1,1%	1,9%	46,5%	46,1%
Projecció Població 2015-2025	2.227.238	2.218.248	5.523.784	5.471.422	-0,4%	-0,9%	40,3%	40,5%
Pob. resident a l'estranger	123.046	132.594	172.270	188.325	7,8%	9,3%	71,4%	70,4%
Índex de dependència global	53,2	54,0	52,6	53,5	0,7	0,9	nc	nc
Índex d'envelliment	147,3	148,3	108,7	110,6	1,1	2,0	nc	nc
Nacionalitat espanyola	1.845.020	1.864.074	4.794.117	4.838.079	1,0%	0,9%	38,5%	38,5%
Nacionalitat estrangera	382.218	361.070	729.667	685.843	-5,5%	-6,0%	52,4%	52,6%
Taxa d'estrangeria total	17,2%	16,2%	13,2%	12,4%	-0,9pp	-0,8pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	13,1%	12,2%	10,2%	9,4%	-0,9pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	53.658	50.470	123.404	113.711	-5,9%	-7,9%	43,5%	44,4%
Població potencialment activa (16-64)	319.653	301.267	587.923	552.917	-5,8%	-6,0%	54,4%	54,5%
Població de 65 anys i més	8.907	9.333	18.340	19.215	4,8%	4,8%	48,6%	48,6%
Àfrica	40.810	38.780	175.111	164.670	-5,0%	-6,0%	23,3%	23,6%
Amèrica	139.026	119.332	232.415	200.191	-14,2%	-13,9%	59,8%	59,6%
Àsia	91.596	90.656	118.403	118.307	-1,0%	-0,1%	77,4%	76,6%
Europa	110.388	111.898	203.112	202.038	1,4%	-0,5%	54,3%	55,4%
Unió Europea	89.446	89.477	167.071	163.998	0,0%	-1,8%	53,5%	54,6%
Resta del món	398	404	626	637	1,5%	1,8%	63,6%	63,4%
5 principals nacionalitats (comarca)	137.903	132.353	234.751	214.616	-4,0%	-8,6%	58,7%	61,7%
Pakistan	33.161	31.343	133.028	124.470	-5,5%	-6,4%	24,9%	25,2%
Xina	26.755	27.975	35.002	33.563	4,6%	-4,1%	76,4%	83,4%
Marroc	29.315	27.622	8.995	9.577	-5,8%	6,5%	325,9%	288,4%
Itàlia	26.830	27.420	35.884	29.935	2,2%	-16,6%	74,8%	91,6%
Bolívia	21.842	17.993	21.842	17.071	-17,6%	-21,8%	100,0%	105,4%
Activitat Econòmica								
Nombre d'empreses	84.215	85.841	175.618	179.895	1,9%	2,4%	48,0%	47,7%
Agricultura	39	40	736	748	2,6%	1,6%	5,3%	5,3%
Indústria	4.432	4.363	18.480	18.659	-1,6%	1,0%	24,0%	23,4%
Construcció	5.243	5.371	13.656	14.381	2,4%	5,3%	38,4%	37,3%
Serveis	74.501	76.067	142.746	146.107	2,1%	2,4%	52,2%	52,1%
Dimensió mitjana	11,6	11,8	10,2	10,4	0,2	0,2	nc	nc
Agricultura	5,6	6,2	3,2	3,4	0,7	0,2	nc	nc
Indústria	18,8	18,9	15,9	16,0	0,1	0,2	nc	nc
Construcció	5,4	5,5	4,8	5,0	0,0	0,1	nc	nc
Serveis	11,6	11,8	10,0	10,3	0,2	0,2	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	61.616	62.654	120.746	123.569	1,7%	2,3%	51,0%	50,7%
Comerç detall, exc. vehicles motor	13.592	13.731	27.762	28.125	1,0%	1,3%	49,0%	48,8%
Serveis de menjar i begudes	7.842	8.107	16.423	16.931	3,4%	3,1%	47,8%	47,9%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	6.513	6.542	14.842	14.995	0,4%	1,0%	43,9%	43,6%
Activitats immobiliàries	4.478	4.654	7.157	7.474	3,9%	4,4%	62,6%	62,3%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	4.073	4.040	6.492	6.481	-0,8%	-0,2%	62,7%	62,3%
Llars que ocupen personal domèstic	3.810	3.739	4.357	4.275	-1,9%	-1,9%	87,4%	87,5%
Altres activitats de serveis personals	3.421	3.500	6.997	7.240	2,3%	3,5%	48,9%	48,3%
Activitats sanitàries	2.967	2.984	5.057	5.150	0,6%	1,8%	58,7%	57,9%
Activitats especialitzades construcció	2.886	2.939	8.137	8.589	1,8%	5,6%	35,5%	34,2%
Educació	2.587	2.652	5.346	5.513	2,5%	3,1%	48,4%	48,1%
Construcció d'immobles	2.141	2.226	5.022	5.299	4,0%	5,5%	42,6%	42,0%
Activitats associatives	2.206	2.205	3.149	3.202	0,0%	1,7%	70,1%	68,9%
Transport terrestre i per canonades	2.004	2.044	5.659	5.678	2,0%	0,3%	35,4%	36,0%
Publicitat i estudis de mercat	1.626	1.652	2.140	2.175	1,6%	1,6%	76,0%	76,0%
Serveis de tecnologies de la informació	1.470	1.639	2.206	2.442	11,5%	10,7%	66,6%	67,1%

Recull estadístic. Barcelonès (Continuació)

	Barcelonès		Província		Variació 2014-2015		Pes Barcelonès/Província	
	2014	2015	2014	2015	Barcelonès	Província	2014	2015
Mercat de treball								
Ocupats	1.119.614	1.157.996	2.172.556	2.256.042	3,4%	3,8%	51,5%	51,3%
Assalariats	973.604	1.009.303	1.796.346	1.873.656	3,7%	4,3%	54,2%	53,9%
Autònoms	146.010	148.693	376.210	382.386	1,8%	1,6%	38,8%	38,9%
15 Principals sectors d'activitat	738.192	766.927	1.341.657	1.395.713	3,9%	4,0%	55,0%	54,9%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	117.442	120.085	238.846	244.873	2,3%	2,5%	49,2%	49,0%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	82.091	85.853	120.686	124.804	4,6%	3,4%	68,0%	68,8%
<i>Activitats sanitàries</i>	82.208	84.222	132.536	136.349	2,4%	2,9%	62,0%	61,8%
<i>Educació</i>	71.328	73.915	121.241	126.177	3,6%	4,1%	58,8%	58,6%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	66.464	70.494	130.330	138.185	6,1%	6,0%	51,0%	51,0%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	63.074	64.410	149.933	153.310	2,1%	2,3%	42,1%	42,0%
<i>Serveis a edificis i de jardineria</i>	39.689	40.405	72.512	75.318	1,8%	3,9%	54,7%	53,6%
<i>Activitats administratives d'oficina</i>	34.812	37.737	48.577	52.509	8,4%	8,1%	71,7%	71,9%
<i>Serveis de tecnologies de la informació</i>	30.112	35.268	41.936	48.128	17,1%	14,8%	71,8%	73,3%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	34.593	34.108	70.033	71.403	-1,4%	2,0%	49,4%	47,8%
<i>Activitats jurídiques i de comptabilitat</i>	28.844	29.345	45.706	46.440	1,7%	1,6%	63,1%	63,2%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	24.968	25.295	73.258	77.091	1,3%	5,2%	34,1%	32,8%
<i>Mediació financera</i>	23.004	22.929	29.984	30.104	-0,3%	0,4%	76,7%	76,2%
<i>Activitats relacionades amb l'ocupació</i>	20.509	22.640	25.535	28.246	10,4%	10,6%	80,3%	80,2%
<i>Altres activitats de serveis personals</i>	19.054	20.221	40.544	42.776	6,1%	5,5%	47,0%	47,3%
Agricultura	427	478	7.953	8.123	11,9%	2,1%	5,4%	5,9%
Indústria	92.009	91.071	325.967	332.499	-1,0%	2,0%	28,2%	27,4%
Construcció	40.275	41.441	109.055	115.440	2,9%	5,9%	36,9%	35,9%
Serveis	986.903	1.025.006	1.729.581	1.799.980	3,9%	4,1%	57,1%	56,9%
Sectors clau	329.467	335.326	783.540	807.291	1,8%	3,0%	42,0%	41,5%
Sectors estratègics	257.406	273.663	381.910	405.946	6,3%	6,3%	67,4%	67,4%
Sectors impulsors	252.497	261.561	508.021	529.225	3,6%	4,2%	49,7%	49,4%
Sectors independents	280.244	287.063	499.085	513.580	2,4%	2,9%	56,2%	55,9%
Activitats d'alt contingut tecnològic¹	99.560	104.580	199.474	209.368	5,0%	5,0%	49,9%	50,0%
Ind. Tecnologia alta	9276	9518	24508	25050	2,6%	2,2%	37,8%	38,0%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	34980	33245	94477	95552	-5,0%	1,1%	37,0%	34,8%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	13203	13061	78687	81025	-1,1%	3,0%	16,8%	16,1%
Ind. Tecnologia baixa	21639	21900	106858	109292	1,2%	2,3%	20,3%	20,0%
Serveis basats en el coneixement	512261	535.887	803903	841849	4,6%	4,7%	63,7%	63,7%
Serveis de tecnologia alta-punta	55304	61817	80489	88766	11,8%	10,3%	68,7%	69,6%
Serveis no basats en el coneixement	474648	489124	925732	958187	3,0%	3,5%	51,3%	51,0%
Aturats registrats	156.255	140.501	422.935	377.897	-10,1%	-10,6%	36,9%	37,2%
Homes	78.335	68.103	205.244	176.530	-13,1%	-14,0%	38,2%	38,6%
Dones	77.920	72.398	217.691	201.367	-7,1%	-7,5%	35,8%	36,0%
Nacionals	127.637	115.091	351.939	313.922	-9,8%	-10,8%	36,3%	36,7%
Estrangers	28.618	25.410	70.996	63.975	-11,2%	-9,9%	40,3%	39,7%
Agricultura	833	787	5.023	4.641	-5,5%	-7,6%	16,6%	17,0%
Indústria	16.125	13.640	61.622	52.133	-15,4%	-15,4%	26,2%	26,2%
Construcció	16.997	13.944	48.573	39.187	-18,0%	-19,3%	35,0%	35,6%
Serveis	114.509	104.790	283.562	259.118	-8,5%	-8,6%	40,4%	40,4%
Sense ocupació anterior	7.791	7.340	24.155	22.818	-5,8%	-5,5%	32,3%	32,2%
Població activa local estimada	1.057.751	1.064.125	2.562.690	2.588.325	0,6%	1,0%	41,3%	41,5%
Taxa d'atur registral	14,77%	13,20%	16,50%	14,60%	-1,6pp	-1,9pp	nc	nc
Homes	14,78%	12,83%	15,61%	13,34%	-2,0pp	-2,3pp	nc	nc
Dones	14,76%	13,57%	17,44%	15,91%	-1,2pp	-1,5pp	nc	nc
Nombre de contractes total	975.634	1.065.020	1.829.394	2.034.466	9,2%	11,2%	53,3%	52,3%
Beneficiaris de prestacions	90.377	77.379	240.411	205.756	-14,4%	-14,4%	37,6%	37,6%
Taxa Cobertura Prestacions	60,87%	58,11%	60,29%	57,95%	-2,8pp	-2,3pp	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	75.592	77.374	139.328	141.132	2,4%	1,3%	54,3%	54,8%
Places en càmpings	0	0	43.998	44.026	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
Places en establiments de turisme rural	0	0	4.797	4.934	0,0%	2,9%	0,0%	0,0%
Places en apartaments turístics	nd	1.129	nd	3.461	nc	nc	nc	32,6%
Places en HUTs ²	nd	43.409	nd	58.437	nc	nc	nc	74,3%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: Ingressos	3.131.171	3.108.634	6.547.186	6.490.113	-0,7%	-0,9%	47,8%	47,9%
Pressupostos municipals: Despeses	3.130.995	3.107.853	6.533.096	6.476.026	-0,7%	-0,9%	47,9%	48,0%
Deute viu municipal	1.318.978	1.122.040	3.260.818	2.859.109	-14,9%	-12,3%	40,4%	39,2%

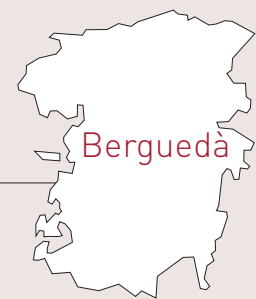
1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta.

2. Habitats de ús turístic. 3. Xifres en milers d'euros. nd: no disponible. nc: no calculable. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de Metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

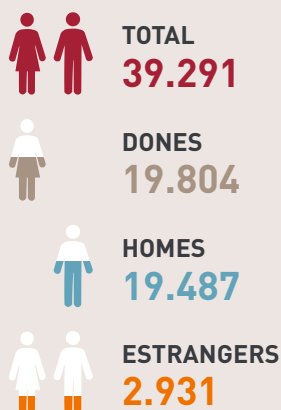

Berguedà

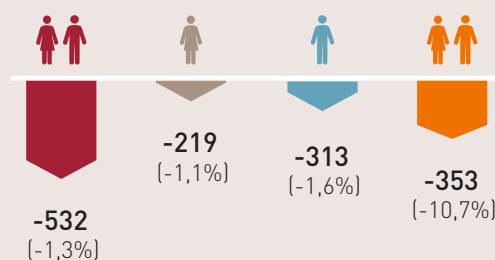

Berguedà

Població, 2015

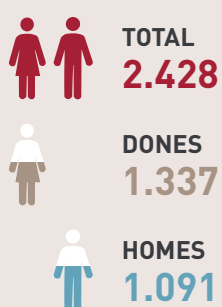

Variació interanual

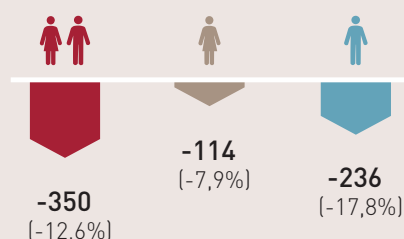

-1,3%
Continua la pèrdua de població

Aturats registrats, 2015

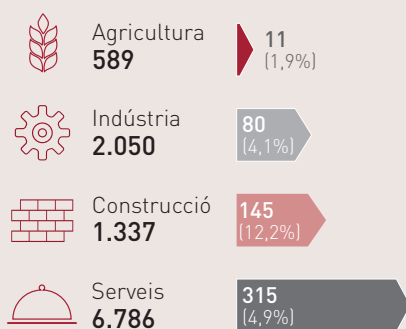

Variació interanual

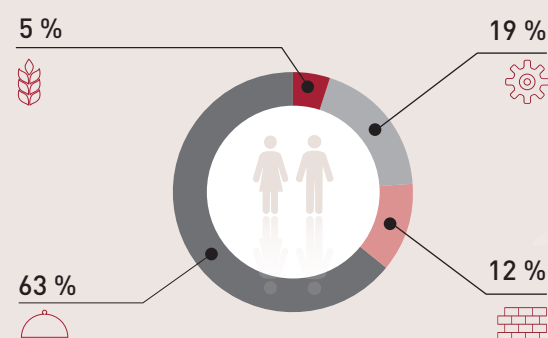

14,2%
Taxa d'atur registral

Ocupats registrats, 2015

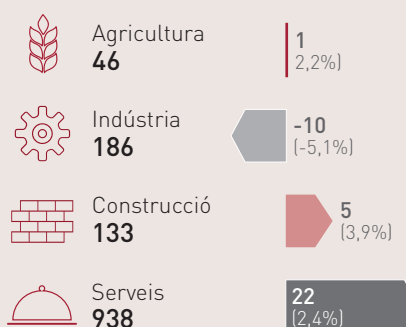

Distribució per sectors (pes %)

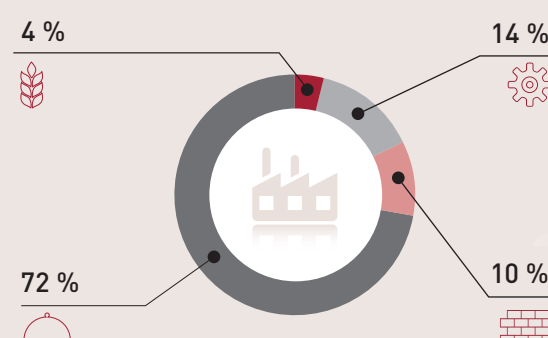

5,4%
Augmenta l'ocupació

Empreses de la comarca, 2015

Distribució per sectors (pes %)

1,4%
Augmenta el nombre d'empreses

Berguedà

La comarca del Berguedà està integrada per 31 municipis, 30 pertanyen a la província de Barcelona i 1 a la de Lleida. Berga n'és la capital. La seva superfície és de 1.129 km² (només comptant els 30 municipis de la província de Barcelona, com és fa en tot aquest capítol), el 14,6% de la superfície de la província de Barcelona.

El Berguedà és, amb 39.291 habitants, la comarca menys poblada de la província darrere del Moianès, i en ella hi resideix el 0,7% de la població provincial. La població (vegeu gràfic 1) disminueix un 1,3%, el decreixement més alt de tota la província, i ja són 6 anys de pèrdues de població continuades, amb 2.167 (-5%) habitants menys en el darrer quinquenni. La població resident a l'estranger augmenta un 9,1% el 2015, fins arribar als 813.

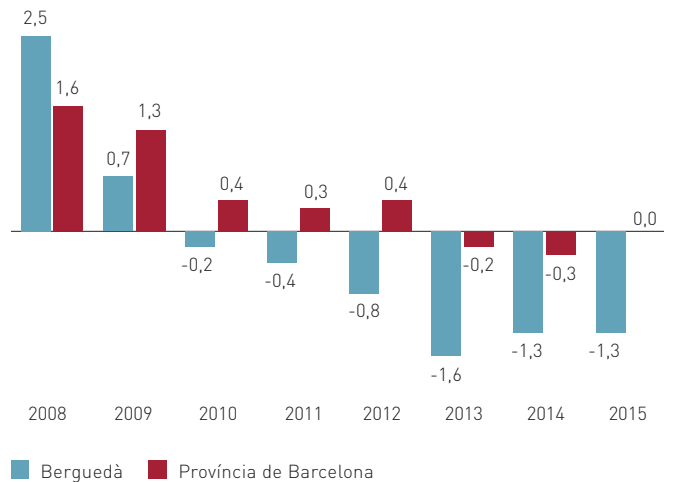
La densitat de població és de 34,8 hab./km², la més baixa de la província. La capital, Berga, aplega el 41,3% (16.238) de la població comarcal. La població ha augmentat en només deu dels trenta municipis, destacant els lleugers creixements de Santa Maria de Merlès (8) i Sagàs (8). Per contra, disset dels trenta municipis perden població, i les disminucions més importants s'han produït a Berga (-218), Gironella (-62), Puig-reig (-40) i Bagà (-37).

El 7,5% de la població comarcal és estrangera (2.931), valor molt inferior a la mitjana provincial (12,4%). Interanualment, la població estrangera baixa un 10,7%. El 41% de la població estrangera prové del continent africà, i un 95% d'aquesta es de nacionalitat marroquina (1.151). La segona nacionalitat més nombrosa és la romanesa amb un pes del 23,3%. Gairebé totes les nacionalitats perden població el 2015, destacant les dels equatorians (-30,7%) i colombians (-34,7%).

El 13,9% de la població és menor de 16 anys (per sota del 16,5% provincial) i el 23,8% té 65 anys o més, percentatge superior al 18,3% provincial. La població en edat de treballar (vegeu gràfic 2) n'agrupa el 62,3% restant, el percentatge més alt de la província i per sota del provincial (65,2%). L'índex d'envelliment, 171,3, se situa més de seixanta punts per sobre del 110,6 provincial. Respecte a la projecció de població 2025, el Berguedà és la comarca que, percentualment, més població perdria, el 4,1%.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total (en percentatge)

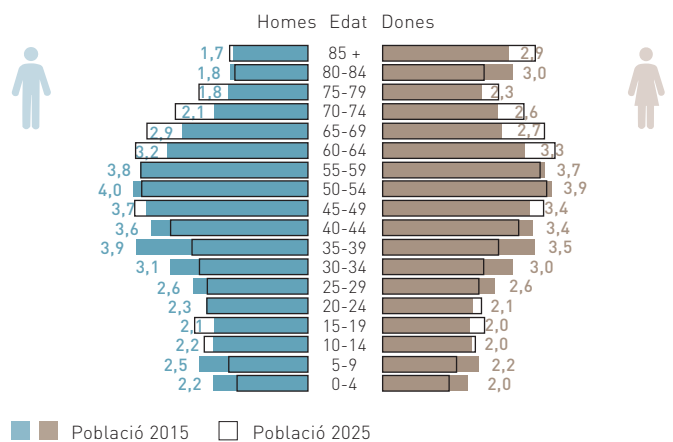

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

El Berguedà és la comarca que, percentualment, més població perd el 2015, i acumula una reducció de població del 5% en el darrer quinquenni

Gràfic 2

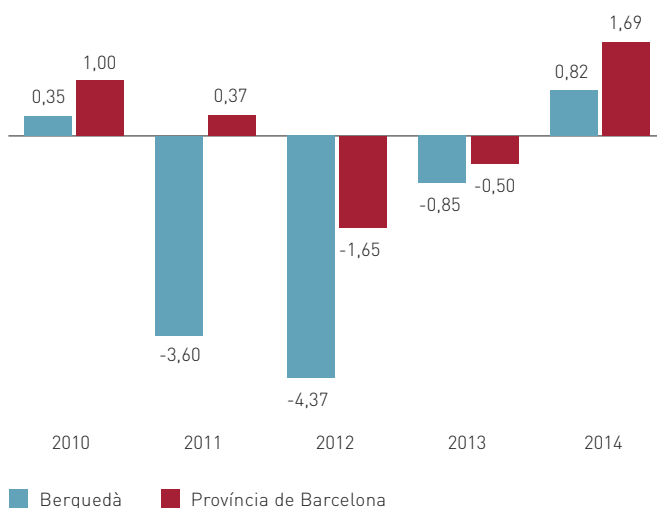
Piràmide d'edats del Berguedà, 2015-2025 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Gràfic 3

Taxes reals de variació del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

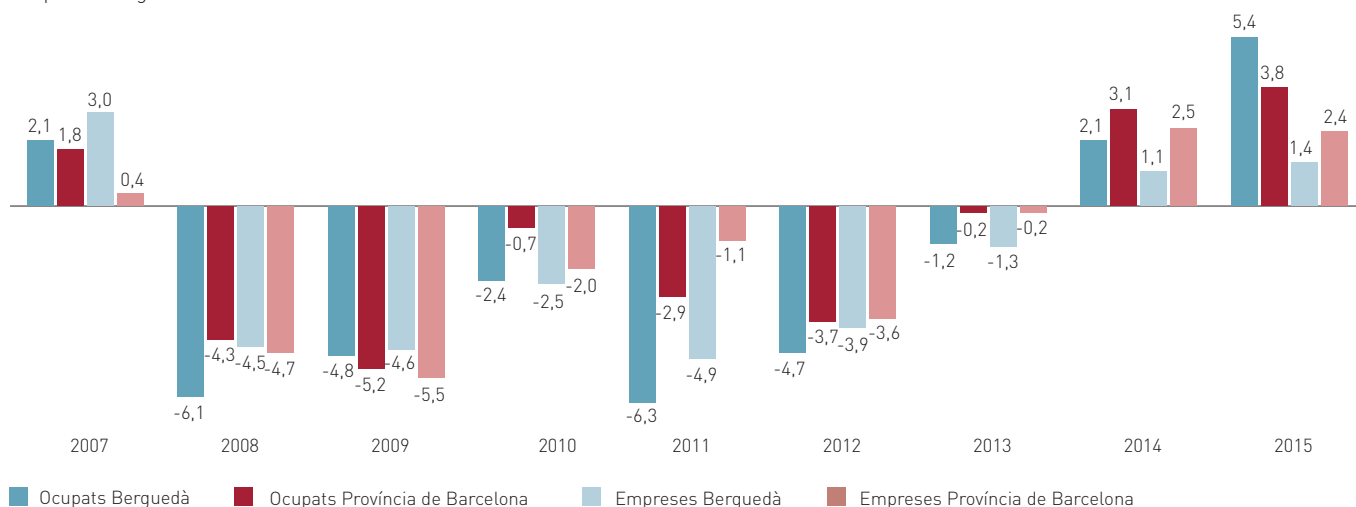

Font: Anuari Econòmic Comarcal. CatalunyaCaixa

El Berguedà augmenta el nombre d'empreses i llocs de treball per segon any consecutiu, després de sis anys de reduccions

Gràfic 4

Taxes de variació interanual dels ocupats i empreses (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el **VAB** del Berguedà (vegeu gràfic 3) mostra un creixement del 0,8% l'any 2014, lluny de la caiguda de -0,8% del 2013, tot i que per sota els registres mitjans de la província (1,7%). Aquest resultat reflecteix un increment dels serveis (0,7%) i sobretot de la indústria (2,1%), però també una caiguda de la construcció (-2,5%) i del primari (-1,9%). Amb aquest creixement, el canvi acumulat des del 2010, -7,9%, reflecteix tant la forta contracció de la construcció (-37,4%), com caigudes de menor entitat, però importants, a la resta de sectors.

L'evolució del nombre d'empreses (1,4%) i ocupats (5,4%) del Berguedà continua amb una tendència positiva per segon any consecutiu, i inferior a la mitjana provincial en les empreses, 2,4%, però superior en els llocs de treball, 3,8%. L'any 2015 acaba amb 10.762 ocupats i 1.303 empreses, 551 nous ocupats i 18 noves empreses respecte l'any anterior.

Aquestes xifres refermen el punt d'inflexió encetat el 2014 a la comarca, quan es comença a incrementar l'ocupació i les empreses després de sis anys amb xifres negatives. Tot i així, encara queda molt per arribar a les xifres de l'any 2007, quan la comarca tenia 12.986 ocupats i 1.586 empreses, 2.224 ocupats i 283 empreses més que les dades actuals.

L'augment de l'ocupació comarcal es produeix molt més intensament en els assalariats (7,7%) que en els autònoms (1%), valors superiors a l'augment provincial dels assalariats (4,3%), però inferior al dels autònoms (1,6%). L'ocupació augmenta en tots els trams d'assalariats, destacant l'increment interanual en la mitjana empresa (12,9%). També destaca el fet que gairebé la meitat dels llocs de treball pertanyen a empreses de 6 a 50 assalariats.

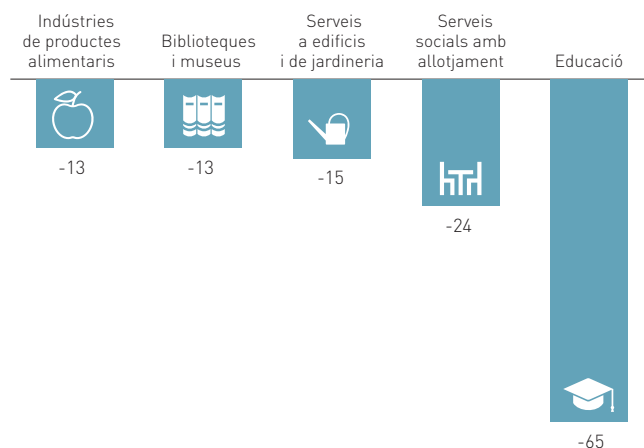
La indústria aplega el 19% dels llocs de treball, per sobre del valor provincial (14,7%). El sector serveis representa el 63,1% de l'ocupació, molt per sota de la mitjana provincial (79,6%). Per contra, el Berguedà és la comarca amb més pes en llocs de treball en agricultura (5,5%) i construcció (12,4%), pesos molt superiors al 0,4% i 5,1% provincial respectivament. L'evolució interanual és molt positiva en la construcció (12,2%), i també en la indústria (4,1%) i els serveis (4,9%), i no tant en l'agricultura (1,9%).

Dels 15 principals subsectors (vegeu recull estadístic al final del capítol) destaca la pèrdua d'ocupació en educació (-14,6%) i serveis socials amb allotjament (-7%), i la creació d'ocupació a l'administració pública (23,7%), i activitats relacionades amb l'ocupació (20,7%). En termes absoluts, i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les pèrdues d'ocupació més notables es produeixen principalment en el sector de l'educació (-65), i els serveis socials amb allotjament (-24). Els increments es registren a administració pública (114), i activitats especialitzades de la construcció (85).

El 29,6% dels llocs de treball de la comarca pertanyen a l'economia del coneixement, amb una evolució interanual positiva del 7,4%. Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 27,9% de l'ocupació, situats molt per sota de la mitjana provincial, del 37,3%, i experimentant una variació interanual del 7%. També dintre de l'economia del coneixement, el 2,6% de l'ocupació pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic, més de sis punts per sota de la mitjana provincial, però amb una evolució anual molt positiva del 13%.

Gràfic 5

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació Berguedà, 2015 (absoluts)

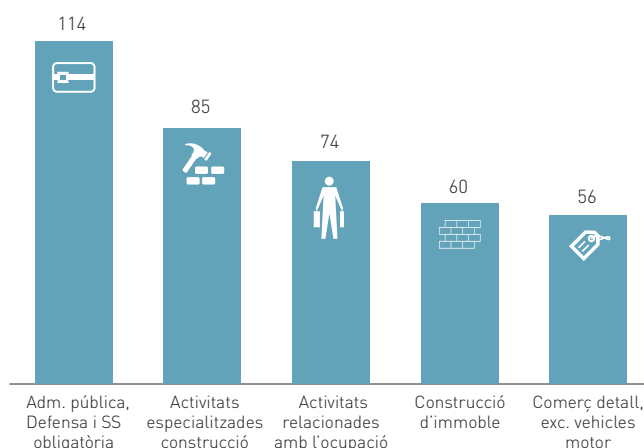

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

L'augment de l'ocupació assalariada del Berguedà ha estat la més important de totes les comarques

Gràfic 6

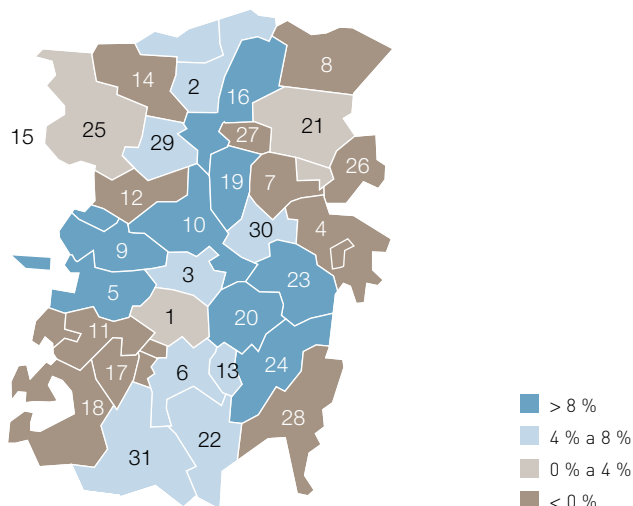
Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació Berguedà, 2015 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

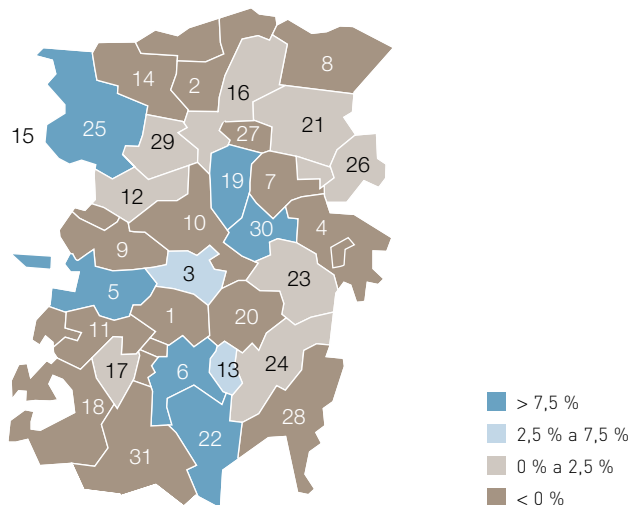
Mapa 1

Variació ocupats registrats. Berguedà, 2015 (en percentatge)

Mapa 2

Variació empreses registrades. Berguedà, 2015 (en percentatge)

1 Avià	17 Montclar
2 Bagà	18 Montmajor
3 Berga	19 Nou de Berguedà (La)
4 Borredà	20 Olvan
5 Capolat	21 Pobla de Lillet (La)
6 Casserres	22 Puig-reig
7 Castell de l'Areny	23 Quar (La)
8 Castellar de n'Hug	24 Sagàs
9 Castellar del Riu	25 Saldes
10 Cercs	26 Sant Jaume de Frontanyà
11 Espunyola (L')	27 Sant Julià de Cerdanyola
12 Figols	28 Santa Maria de Merlès
13 Gironella	29 Vallcebre
14 Gisclareny	30 Vilada
15 Gósol*	31 Viver i Serrateix
16 Guardiola de Berguedà	

*Nota: Gósol, en color blanc, no pertany a la província de Barcelona, sinó a la de Lleida

Berga aplega prop de la meitat (45%) dels llocs de treball de la comarca. La variació interanual (vegeu mapa 1) registra reduccions d'ocupació en onze dels trenta municipis, destacant Montmajor (-5,4%). Dels 23 que l'augmenten destaquen Berga (4,8%), Gironella (5,6%), Puig-reig (7,2%) i Cercs (12,6%)

La indústria aplega el 14,3% de les **empreses** de la comarca, per sobre del 10,4% de la mitjana provincial. El pes de les empreses de construcció (10,2%) i sobretot agricultura (3,5%) estan per sobre de la mitjana provincial (8% i 0,4% respectivament). La variació interanual mostra un descens d'empreses en la indústria (5,1%), i augmentos d'entre un 2% i un 3% en la resta de sectors.

La variació anual del nombre d'empreses del Berguedà, tot i ser positiva (1,4%), és la més baixa de totes les comarques

Per municipis, la variació interanual (vegeu mapa 2) registra reduccions d'empreses en 14 dels 30 municipis, destacant: Montmajor i Avià, que perden 5 i 4 empreses respectivament. Per contra, destaca l'augment del nombre d'empreses a Casserres (14,5%), Puig-reig (8,5%), i Berga (3%). L'estructura empresarial està dominada per la petita empresa i, especialment, la microempresa: el 82% de les empreses tenen menys de 5 treballadors. La dimensió mitjana és de 5,6 treballadors per empresa, dimensió inferior al 10,4% de la província, la menor de totes les comarques.

Segons la base de dades SABI (Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics), el 2014 nou empreses varen facturar més de deu milions d'euros: Montajes Rus (reparació i muntatge d'equips de mineria i de plantes industrials), Catalana de Pinsos (Comerç de cereals i aliments per a animals), Serradora Boix (fabricació d'envasos), Ballús (comercialització de combustibles), Comercial Peralba (comerç de ferreria), Cedinsa Conservació (manteniment d'infraestructures), Transforma 21 (Construcció de vehicles de motor), Pasquina (construcció de carreteres, reparació i demolició d'immobles) i Reynolds Food Packaging Spain (Fabricació d'envasos i embalatges de plàstic). Només el 23% de les 200 primeres empreses en volum de vendes realitzen activitat exportadora i/o importadora.

L'evolució de l'atur (vegeu gràfic 7) continua amb la seva davallada any rere any. Així, el 2015 l'atur disminueix un 12,6% (-350), la tercera reducció més important de les comarques barcelonines darrere del Moianès i el Bages. A final del 2015 hi ha 2.428 aturats registrats a la comarca del Berguedà, el 0,6% dels aturats de la província.

La taxa d'atur registral és del 14,2%, dos punts inferior a la de l'any anterior i quatre dècimes per sota la taxa provincial (14,6%). La taxa d'atur femenina és del 16,5%, sis dècimes superior a la mitjana provincial. La taxa masculina se situa en el 12,1%, 1,2 punts per sota de la mitjana provincial. Per edat, destaca el 53,7% d'aturats majors de 45 anys, el percentatge més elevat de la província. Interanualment, tots els grups d'edat registren una reducció de l'atur, destacant la caiguda experimentada en els d'entre 25 i 44 anys, del 16,3%.

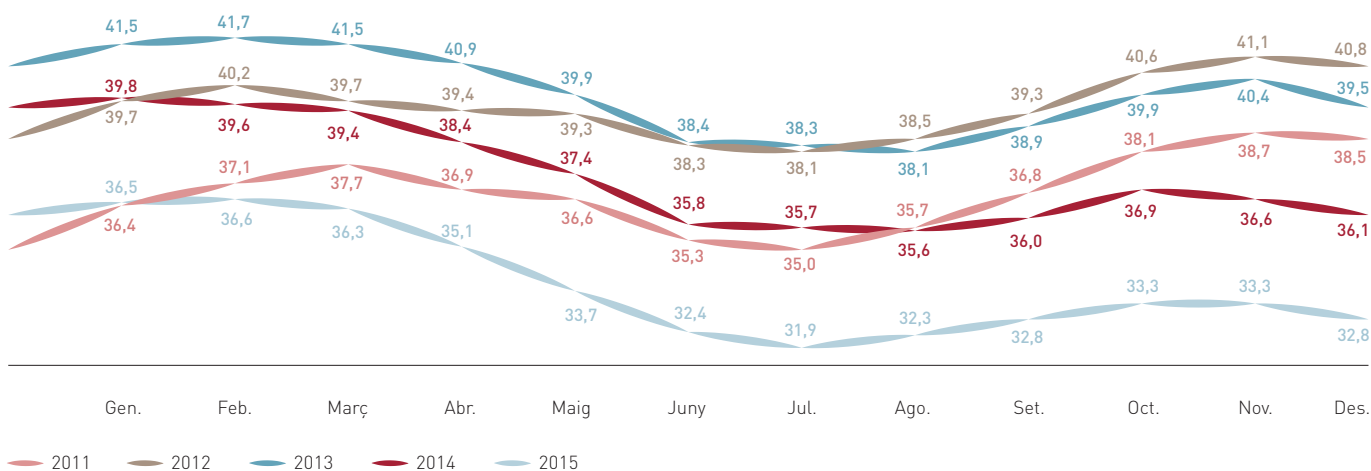
Per sectors d'activitat econòmica, el 60,9% dels aturats pertanyen al sector serveis, el 17,5% a la indústria, el 12,6% a la construcció (el percentatge més elevat de totes les comarques), el 2,2% a l'agricultura, i el 6,8% al grup sense ocupació anterior (SOA). Interanualment, l'atur es redueix en tots els sectors: un 25,1% a la construcció, un 15% a la indústria, 9,9% als serveis, 5,4% a l'agricultura, i 4,1% a SOA.

L'atur disminueix (12,6%) per tercer any consecutiu, i amb el descens més important dels darrers anys

La taxa d'atur registral (14,2%) és la tercera més baixa de totes les comarques

Gràfic 7

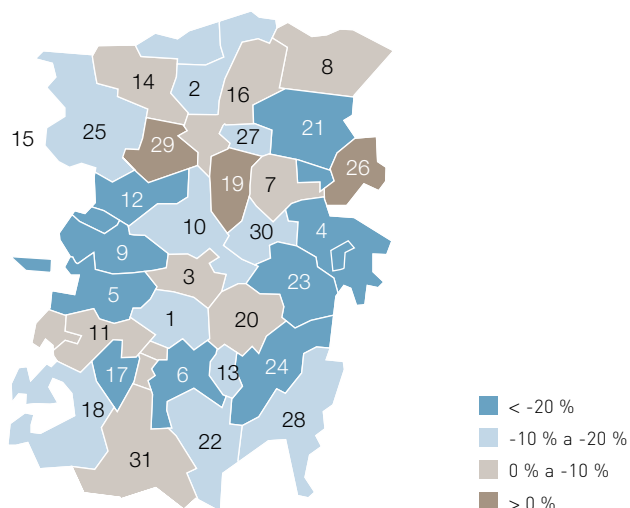
Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Berguedà, 2011-2015 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

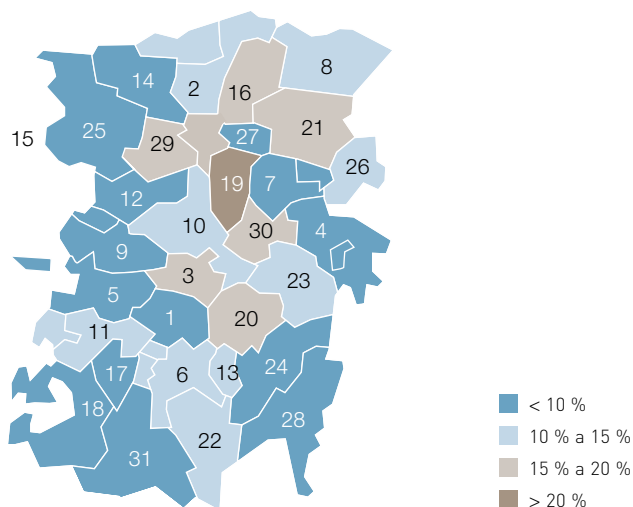
Mapa 3

Variació de l'atur registrat. Berguedà, 2015 (en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registrat. Berguedà, 2015 (en percentatge)

1 Avià	17 Montclar
2 Bagà	18 Montmajor
3 Berga	19 Nou de Berguedà (La)
4 Borredà	20 Olvan
5 Capolat	21 Pobla de Lillet (La)
6 Casserres	22 Puig-reig
7 Castell de l'Areny	23 Quar (La)
8 Castellar de n'Hug	24 Sagàs
9 Castellar del Riu	25 Saldes
10 Cercs	26 Sant Jaume de Frontanyà
11 Espunyola (L')	27 Sant Julià de Cerdanyola
12 Figols	28 Santa Maria de Merlès
13 Gironella	29 Vallcebre
14 Gisclareny	30 Vilada
15 Gósol*	31 Viver i Serrateix
16 Guardiola de Berguedà	

*Nota: Gósol, en color blanc, no pertany a la província de Barcelona, sinó a la de Lleida

L'atur disminueix interanualment en la majoria dels nivells formatius, destacant la reducció entre universitaris primer cycle (-34,6%), estudis primaris complets (-16,9%) i educació general (-12,9%). L'atur de la població estrangera disminueix un 7,3% i se situa en els 407 aturats, el 16,8% de l'atur comarcal, percentatge similar al pes que tenen a nivell provincial (16,9%). Els aturats nacionals disminueixen un 13,6%, 318 aturats menys que l'any anterior.

L'atur disminueix (vegeu mapa 3) en 23 dels 30 municipis de la comarca. Les reduccions més destacades es produeixen a Cercs (-18,1%), Gironella (-18,3%), Casserres (-20,6%) i La Pobla de Lillet (-24,4%). En quatre municipis es manté i només en tres augmenta poc significativament. Respecte a la taxa d'atur registrat (vegeu mapa 4), 9 dels 30 municipis es troben amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal, destacant Guardiola de Berguedà (17,7%), Olvan (17,1%), Vilada (16,9%), i Berga (16,4%). Per contra, les taxes més baixes es donen a Borredà (9,4%), Avià (8,7%) i Montmajor (6,0%), entre d'altres.

L'atur augmenta en només tres dels trenta municipis, i d'una manera poc significativa

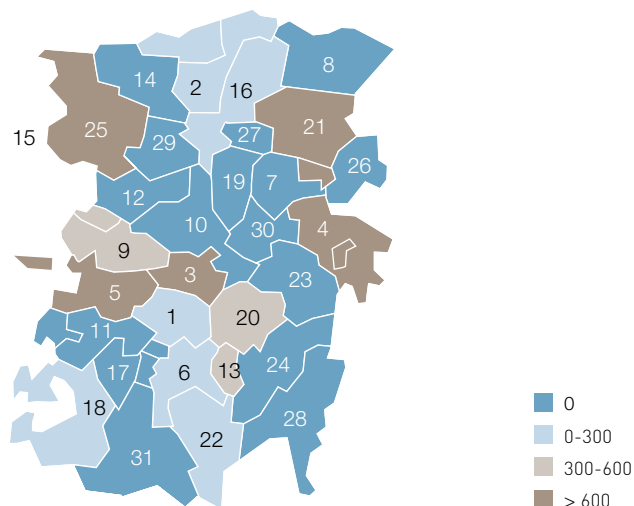
A final del 2015 hi ha concedides 1.355 **prestacions per desocupació**, un 15,7% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació o taxa de cobertura, baixa del 63% el 2014 al 61,2% el 2015, dos punts per sobre de la mitjana provincial. Totes les tipologies de prestació per desocupació disminueixen el seu nombre respecte a l'any anterior, les prestacions contributives un 22%, les assistencials un 11,7% i les de renda activa un 15,2%.

La **contractació laboral** augmenta un 7,6%, variació per sota de l'11,2% provincial, i el segon menor increment comarcal, darrere del Maresme. El 2015 finalitza amb 9.703 contractes signats. Per tipologia, la contractació indefinida augmenta un 20,5%, valor superior al 15,5% provincial, i la contractació temporal ho fa un 6,3%, valor inferior al 10,6% de la província. Per sexe, la contractació masculina augmenta un 5,9% i la femenina un 9,4%, mentre que per edat ressalta l'augment del 79% dels menors de 20 anys.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2015 del conjunt dels municipis de la comarca, augmenta un 3% respecte el 2014 pel que fa als ingressos i un 3,6% en les despeses. L'augment en els ingressos i despeses és de prop de quatre punts superior a la mitjana de tots els municipis de la demarcació de Barcelona, amb una influència a l'alça molt important de l'Hospital de Sant Bernabé, inclòs al pressupost consolidat de Berga. Per habitant, al Berguedà les despeses suposen 1.816 euros, amb 343 euros de despeses d'inversió. Respecte els ingressos corrents, aquest suposen 1.536 euros per habitant, amb 1.153 d'ingressos tributaris. Per sobre de la província en tots els casos.

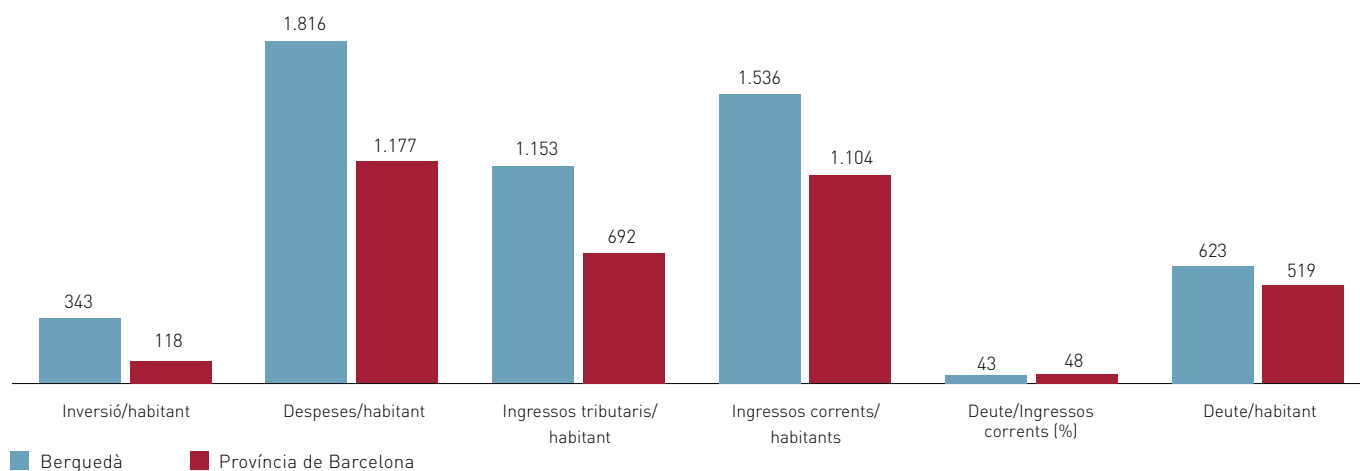
El deute viu del 2015 de tots els municipis de la comarca supera els 24 milions d'euros (10,4% inferior al deute de l'any anterior), el 0,8% del deute provincial, representant el 43% dels ingressos corrents, i per habitant es situa en 623 euros per habitant. Respecte a la província, el Berguedà es situa per sobre de la mitjana del deute per habitant (519), però per sota respecte els ingressos corrents (48%). Per municipis, vint-i-cinc dels trenta municipis estan per sota de la mitjana provincial en deute per habitant, amb només cinc municipis per sobre, destacant: Capolat (5.315), La Pobla de Lillet (1.613), Berga (1.056), Saldes (1.031) i Borredà (600).

Mapa 5
Deute viu per habitant, 2015 (en euros)

El Berguedà és la comarca de la província amb el deute viu per habitant més baix

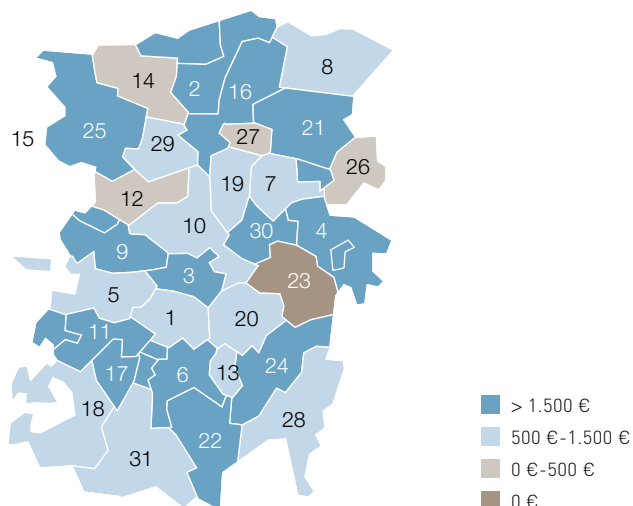
Gràfic 8
Finances públiques, 2015 (ratios euros per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques

Mapa 6

Recaptació de l'Impost sobre les Estadades en Establiments Turístics, 2015 (en euros)

El Berguedà incrementa la recaptació de la taxa turística en un 18,5%

Quadre 1 Indicadors de l'activitat turística al Berguedà, 2014-2015

	Berguedà			Província de Barcelona*		
	2014	2015	% Var. 2014-2015**	2014	2015	% Var. 2014-2015**
Places en establiments hotelers	1.234	1.175	-4,8	63.736	63.758	0,0
Places en càmpings	7.917	7.630	-3,6	43.998	44.026	0,1
Places en establiments de turisme rural	1.343	1.374	2,3	4.797	4.934	2,9
Places en apartaments turístics	nd	6	nc	nd	2.332	nc
Places en HUTs	nd	275	nc	nd	15.028	nc
Nombre de viatgers allotjats en hotels	nd	nd	nc	3.268.301	3.291.265	0,7
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	105.135	103.755	-1,3	614.472	643.338	4,7
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	27.871	33.493	20,2	86.909	100.506	15,6
Nombre de pernoctacions en hotels	nd	nd	nc	9.507.077	9.744.631	2,5
Nombre de pernoctacions en càmpings	281.465	279.077	-0,8	2.361.205	2.588.930	9,6
Nombre de pernoctacions en establiments de turisme rural	79.634	93.530	17,4	255.795	292.607	14,4
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	nd	nd	nc	67	71	3,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	57	58	1,2	46	46	-0,1
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	22	23	1,1	20	22	1,8
Impost sobre les Estadades en Establiments Turístics (euros)	67.395	79.851	18,5	5.166.035	5.398.352	4,5

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

*sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **la variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals nd: Dada no disponible nc: Dada no computable

Els indicadors d'evolució **turística** de l'oferta al Berguedà al 2015 no són gaire positius. Així, aquest any les places als establiments hotelers presenten un decreixement del -4,8% respecte 2014, el que representa 59 places menys. Els càmpings presenten caigudes encara més grans, tot i que amb el percentatge més petit, -3,6%, en absoluts representen 287 places. L'única tipologia d'allotjament que aconsegueix pujar l'oferta són els establiments de turisme rural que creixen un 2,3%. La incorporació d'apartaments turístics i HUTs no presenta gaire canvi per l'estructura de l'oferta del Berguedà ja que els apartaments només aporten 6 places i els HUTs 275.

Pel que respecta a la demanda, els càmpings també registren pèrdues en aquest indicador: el nombre de turistes s'ha reduït un -1,3%, les pernoctacions ho han fet en menor grau, un -0,8%. No obstant, registra resultats més que positius en els establiments de turisme rural on el nombre de turistes creix un 20,2% i les pernoctacions un 17,4%. L'ocupació als càmpings ha estat del 58,1%, 12,1 pp més que els registrats per la província, els establiments de rural aconsegueixen un 23,1% d'ocupació i se situen 1 pp per sobre de la província. Dels establiments hotelers no tenim dades d'ocupació. El Berguedà forma part de la marca turística Pirineus.

El Berguedà ha recaptat més de 79 mil euros corresponents a la taxa turística amb un increment del 18,5% respecte l'any 2014.

Mapa de projectes estratègics locals del Berguedà

Estratègia Berguedana 2020

L'eB2020 és una construcció col·lectiva entre els agents públics, els agents privats i el ciutadans de la comarca amb l'objectiu de redactar un document de consens per afrontar amb èxit els reptes de les polítiques públiques de desenvolupament local i promoció econòmica del territori. L'eB2020 recull el model de comarca, consta d'una visió sintètica del seu futur, dels valors que han de presidir el desenvolupament econòmic del Berguedà i de quatre línies estratègiques les quals es despleguen en projectes i actuacions. **[+]**

Projecte d'especialització i competitivitat territorial (PECT)

Els projectes d'especialització i competitivitat territorial són iniciatives territorials per generar activitat econòmica innovadora, a través de la col·laboració d'entitats públiques i privades ubicades al territori. Els PECT s'articulen, per tant, al voltant d'una proposta per millorar la competitivitat d'un territori, i sorgeixen com a resposta a les seves característiques i circumstàncies. La competitivitat s'ha d'assolir a través de les eines de l'especialització i la innovació, en sectors d'activitat ja existents o en activitats emergents i amb força creixent i real al territori. El PECT Berguedà es centra en el sector de la fusta i l'energia amb l'objectiu de fer més competitiu sector i la creació de productes amb més alt valor afegit i creació d'ocupació. **[+]**

Impuls de projectes tractors territorials

Les noves polítiques de concertació territorial i de planificació concurrent sorgides amb la creació de l'Agència representen un element clau per articular projectes tractors de caràcter supralocal que fins ara restaven en estat latent: Embassament de La Baells, Ruta Verda del Llobregat, Espai Natural Riera de Merlès, Geoparc Pedraforca-Pirineus o Dinosauris Fumanya. La finalitat és l'aixecament de projectes generadors d'activitat econòmica i ocupació mitjançant la redacció i implementació a curt i mig termini dels seus plans directors. **[+]**

Clusterització

El tèxtil és un sector amb tradició al Berguedà que, malgrat les successives crisis, avui ocupa prop de 400 persones. L'Associació Empresarial del Tèxtil Mèdic-Sanitari del Berguedà (MESAB) té per objectiu incorporar innovació tecnològica a les empreses del sector perquè esdevinguin més competitives i promoure la fabricació de nous productes per a ús mèdic i sanitari. Per la seva banda, el sector agroalimentari és un dels principals de la comarca, respon a lògiques endògenes i és resilient a les oscil·lacions de l'economia. Aquest projecte vol crear economies d'escala així com endegar polítiques i actuacions d'interès comú per als seus associats. En les línies d'actuació hi figuren, entre altres, planificar estratègicament vies de desenvolupament futur dels sectors estratègics i fomentar sinèrgies entre empreses; impulsar la recerca i el desenvolupament tecnològic; assessorar els membres sobre les oportunitats d'innovació; i potenciar els intercanvis científics-tècnics. **[+]**

Mancomunitat de Municipis per a la Biomassa del Berguedà

Els municipis de Bagà, Berga, Cercs, Gisclareny, Gósol, La Pobra de Lillet i Saldes cerquen una explotació sostenible dels boscos d'utilitat pública, canviar el model energètic dels equipaments públics, generar activitat econòmica i ocupació així com incidir en la problemàtica del despoblament rural. La Mancomunitat també impulsa una central de consum de biomassa forestal per a la generació d'energia tèrmica per produir fred i calor a preus competitiu que ha d'esdevenir una experiència referència més enllà de la comarca. **[+]**

Pla de Dinamització Turística del Berguedà i Pla de Dinamització Comercial

El Pla de Dinamització Turística del Berguedà reorienta els plantejaments en matèria de màrqueting i promoció turística a la comarca. Una de les actuacions a realitzar és la creació i implementació d'una marca territorial de qualitat multiproducte. El Pla de Dinamització Comercial Comarcal pretén realitzar un treball coordinat amb les entitats que agrupen els comerciants de la comarca. L'Agència ofereix suport tècnic i assessorament als ens locals en la gestió i organització de fires, mercats i esdeveniments locals com una excel·lent oportunitat per presentar l'oferta turística, gastronòmica i comercial del territori. **[+]**

Implementació del Pla de Dinamització de Polígons Industrials

En els últims anys l'Agència de Desenvolupament del Berguedà, juntament amb la UPIC (Unió de Polígons Industrials de Catalunya), ha treballat en la redacció del Pla de Dinamització dels Polígons Industrials del Berguedà. És durant el 2015 quan pren un impuls especial amb la creació i posada en marxa d'un geoportal, una macro base de dades i un catàleg de venda, orientat a la promoció i comercialització del sòl i sostre de la comarca. Actualment se segueix treballant en el projecte a través de diverses accions, per tal que el Berguedà esdevingui un referent més alhora de captar empreses que cerquen ubicació on establir-se i fomentar l'ocupació. **[+]**

Emprenedoria

El foment de l'esperit emprenedor i la cultura d'empresa és un element clau de creixement i ocupació. En aquest sentit es despleguen programes d'acompanyament i suport a les persones emprenedores per desenvolupar la seva idea de negoci, així com diferents accions centrades en la sensibilització de la cultura emprenedora a les escoles de primària, secundària i programes ocupacionals; l'estímul de les idees i l'esperit emprenedor via concurs i l'escola d'estiu per a persones emprenedores que facilita l'intercanvi amb empresaris i empreses. **[+]**

Indústries locals: valorització dels oficis tèxtils

El projecte Ocupació a la Indústria Local materialitza l'aposta de la Diputació de Barcelona per afavorir la competitivitat de les empreses incloses als sectors industrials arrelats als territoris i amb capacitat per pal·liar l'impacte de l'atur, sobretot, en els col·lectius on té major incidència. Al Berguedà el projecte de valorització dels oficis tèxtils té per objectiu d'inserir al mercat de treball persones en atur de llarga durada i de projectar els oficis tèxtils de filador, teixidor, contramestre i encarregat de filatura amb demanda d'ocupació per part de les empreses. Aquest programa incideix en el territori en clau de treball transversal entre els serveis de desenvolupament local, ocupació, formació i empresa, incidint en actuacions integrals en sectors industrials estratègics pel Berguedà. **[+]**

Circuit de Gestió Integral

L'Agència està desenvolupant una eina software tipus CRM amb l'objectiu de gestionar de forma integral la informació d'empreses i usuaris de l'entitat. La seva posada en funcionament permetrà establir un nou protocol intern de comunicació que facilitarà, d'una banda, l'establiment d'interconnexions més fluides entre els diferents serveis de l'Agència i, de l'altra, facilitar l'intercanvi de dades i informacions per tal de poder-les treballar de forma conjunta, unitària i integral, amb l'objectiu final de millorar i optimitzar la seva gestió i donar resposta amb un alt nivell d'eficiència. Aquesta plataforma incorporarà també la gestió dels projectes i programes desenvolupats pels diferents serveis que integren l'entitat. **[+]**

Una aposta per la sostenibilitat energètica i l'ocupació: la Mancomunitat de Municipis per la Biomassa del Berguedà

Rosa Serra Rotés, coordinadora de l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona

L'ús de la biomassa forestal per la producció d'energia tèrmica s'està generalitzant a Europa. És conseqüència de l'augment dels preus i de la inestabilitat del mercat dels combustibles fòssils, però també de l'aposta pel consum d'energies renovables i disminuir la dependència energètica. En aquest context es crea, l'any 2012, la Mancomunitat de Municipis Berguedans per a la Biomassa. Bagà, Berga, Cercs, Gisclareny, Gósol, La Pobla de Lillet i Saldes tenen una llarga experiència en la gestió dels boscos declarats d'utilitat pública, assessorats pels serveis tècnics forestals de la Generalitat de Catalunya, que vetlla per garantir la biodiversitat d'aquests ecosistemes forestals prepirinencs i per establir les taules de manera ordenada, una activitat permesa i regulada.

Aquestes operacions, necessàries per a mantenir el bon estat dels boscos i també per obtenir un rendiment econòmic de la seva explotació, són complexes atesa l'orografia d'aquests municipis i la seva extensió, 16.000 ha. Una part important de la massa forestal està integrada a la Xarxa Natura 2000 i està protegida també per altres figures (Parc Natural Cadí Moixeró, Paratge Natural d'Interès Nacional del Pedraforca, Serra de Queralt, Serra del Catllaràs, Serra del Verd i Serra d'Ensiija).

Els objectius de la Mancomunitat de Municipis Berguedans per a la Biomassa

El projecte de la Mancomunitat va molt més enllà d'una explotació sostenible dels boscos públics. Es planteja com una activitat econòmica capaç de crear ocupació i esdevenir un projecte tractor del desenvolupament econòmic de l'Alt Berguedà. Vol crear les condicions necessàries per a continuar realitzant la gestió forestal sostenible i contribuir a la estabilitat de la població rural que pateix un greu problema d'envelliment i de despoblació.

La gestió mancomunada dels boscos permet optimitzar els preus de la fusta amb destí de serra i millorar els preus dels productes fustaners de baixa qualitat, fins ara deficitaris. S'aconsegueix una explotació forestal més rendible que repercuteix, directament i indirecta, en l'economia de les entitats públiques.

La Mancomunitat es planteja ser efectiva davant de situacions excepcionals (ventades, nevades, sequera, incendis forestals) creant una petita activitat industrial reguladora de mercat de la fusta, capaç de mantenir preus en moments complexos.

Gestió forestal i ocupació

El projecte és especialment exitós en la creació d'ocupació. Quaranta persones hi treballen directament, realitzant feines al bosc, distribució de productes o en les tasques de manteniment de la maquinària...

Els treballadors s'incorporen a la feina prèvia realització d'un procés de formació (que inclou coneixements pràctics sobre la gestió forestal sostenible, identificació de masses forestals, tècnica de tala d'arbres de diferents dimensions, desbrancatge, desembosc amb maquinària, classificació de la fusta en funció de les seves característiques tecnològiques...) que assegura la professionalització dels treballadors. La formació i l'ocupació han permès revaloritzar el treball al bosc.

Les dades a nivell de Catalunya corroboren l'experiència berguedana. Segons un estudi del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, la producció de 10.000 tones de biomassa forestal comporta, de mitjana, la creació de 23 llocs de treball (11 de directes i 12 d'indirectes). L'Oficina de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals de la Diputació de Barcelona avalua el cost mitjà de produir 1 tona d'estella en treballs forestals de millora en uns 100 €.

Calderes de biomassa per als municipis de la Mancomunitat

El model de gestió forestal de la Mancomunitat ha permès implantar calderes de biomassa als equipaments dels municipis. El projecte consisteix en substituir els actuals sistemes de calefacció dels trenta-quatre equipaments municipals per calderes de biomassa que consumeixen producte procedent dels seus mateixos boscos.

Disset calderes de biomassa escalfen escoles, escoles bressol, ajuntaments, museus, sales polivalents, etc. amb un estalvi econòmic per a l'ajuntament d'un 20% i un estalvi ambiental avaluat en 1.020,66 tones/any de CO². La biomassa forestal procedent d'una gestió forestal sostenible és una font d'energia renovable que produeix un balanç gairebé neutre d'emissions de CO². Per això representa una alternativa energètica real per al compliment de les exigències internacionals en la lluita contra el canvi climàtic.

La central de consum de biomassa forestal per a generació d'energia tèrmica

La Mancomunitat ha impulsat la construcció d'una central tèrmica que ha de cremar la biomassa forestal procedent dels forests d'UP propietat dels ajuntaments de la Mancomunitat. La central en construcció s'ha ubicat en una parcel·la propietat de l'Ajuntament de Berga al polígon industrial de la Valltan per tal de poder proporcionar energia tèrmica a les indústries del polígon de manera estable.

La producció de fred i calor a preus molt competitius i a diferents temperatures fa que sigui un projecte pioner a Espanya i replicable en polígons de característiques similars. La central, que estarà activa a principis del 2017, iniciarà el període de proves a finals d'any ocupant quatre persones. El subministrament de biomassa està garantit atès que actualment la Mancomunitat genera un superàvit elevat (de més de 5 mil tones). Es disposa d'espais d'acumulació de biomassa en diferents punts dels forests on es realitzarà una primera etapa de assecat natural en funció de l'època de tallada.

Un projecte innovador de col·laboració pública local

La construcció de la central tèrmica de biomassa ha comptat amb el suport econòmic de la Diputació de Barcelona a través de l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local. S'ha considerat que és una aposta estratègica per la sostenibilitat, l'ocupació i el desenvolupament econòmic comarcal que complementa el projecte d'instal·lació de calderes de biomassa que també disposa del suport tècnic de la Diputació de Barcelona, a través de la matèria de Medi Ambient.

Conclusions

El projecte de la Mancomunitat de Municipis Berguedans per a la Biomassa contribueix a potenciar la gestió forestal i esdevé una sortida de mercat per a la fusta de menys qualitat dels boscos de l'Alt Berguedà. La seva producció té incidències positives importants directes –disminució de risc d'incendis i millora de l'estat de les masses forestals– i indirectes –percepció del bosc com a font de treball i de riquesa– sobre el medi natural.

El projecte integral permet reduir el consum de combustibles fòssils i produeix beneficis econòmics associats molt importants, entre altres, un balanç econòmic positiu amb un cost inferior al dels combustibles fòssils, estabilitat de preus i una disminució de la dependència energètica.

És un projecte que tanca el cercle: la gestió sostenible dels boscos públics proporciona energia renovable, genera activitat econòmica local i ocupació revaloritzada social i econòmicament.

Recull estadístic. Berguedà

	Berguedà		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Berguedà	Província	2014	2015
Entorn								
Nombre de municipis		30		311				9,6%
Superfície total (km²)		1129,0		7726,4				14,6%
Superfície mitjana municipal (km²)		37,6		24,8				nc
Demografia								
Població Total	39.823	39.291	5.523.784	5.523.922	-1,3%	0,0%	0,7%	0,7%
Densitat (hab/km²)	35	35	715	715	-1,3%	0,0%	nc	nc
Homes	19.800	19.487	2.699.040	2.696.360	-1,6%	-0,1%	0,7%	0,7%
Dones	20.023	19.804	2.824.744	2.827.562	-1,1%	0,1%	0,7%	0,7%
Població de menys de 16 anys	5.557	5.462	912.338	913.568	-1,7%	0,1%	0,6%	0,6%
Població potencialment activa (16-64)	24.938	24.474	3.620.009	3.599.618	-1,9%	-0,6%	0,7%	0,7%
Població de 65 anys i més	9.328	9.355	991.437	1.010.736	0,3%	1,9%	0,9%	0,9%
Projecció Població 2015-2025	39.823	38.193	5.523.784	5.471.422	-4,1%	-0,9%	0,7%	0,7%
Pob. resident a l'estranger	745	813	172.270	188.325	9,1%	9,3%	0,4%	0,4%
Índex de dependència global	59,7	60,5	52,6	53,5	0,9	0,9	nc	nc
Índex d'envelliment	167,9	171,3	108,7	110,6	3,4	2,0	nc	nc
Nacionalitat espanyola	36.539	36.360	4.794.117	4.838.079	-0,5%	0,9%	0,8%	0,8%
Nacionalitat estrangera	3.284	2.931	729.667	685.843	-10,7%	-6,0%	0,5%	0,4%
Taxa d'estrangeria total	8,2%	7,5%	13,2%	12,4%	-0,8pp	-0,8pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	5,5%	4,9%	10,2%	9,4%	-0,6pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	743	638	123.404	113.711	-14,1%	-7,9%	0,6%	0,6%
Població potencialment activa (16-64)	2.463	2.216	587.923	552.917	-10,0%	-6,0%	0,4%	0,4%
Població de 65 anys i més	78	77	18.340	19.215	-1,3%	4,8%	0,4%	0,4%
Àfrica	1.290	1.206	175.111	164.670	-6,5%	-6,0%	0,7%	0,7%
Amèrica	585	460	232.415	200.191	-21,4%	-13,9%	0,3%	0,2%
Àsia	148	124	118.403	118.307	-16,2%	-0,1%	0,1%	0,1%
Europa	1.260	1.140	203.112	202.038	-9,5%	-0,5%	0,6%	0,6%
Unió Europea	1.091	1.002	167.071	163.998	-8,2%	-1,8%	0,7%	0,6%
Resta del món	1	1	626	637	0,0%	1,8%	0,2%	0,2%
5 principals nacionalitats (comarca)	2.358	2.121	234.751	214.616	-10,1%	-8,6%	1,0%	1,0%
Marroc	1.235	1.151	133.028	124.470	-6,8%	-6,4%	0,9%	0,9%
Romania	740	683	35.002	33.563	-7,7%	-4,1%	2,1%	2,0%
Polònia	135	119	8.995	9.577	-11,9%	6,5%	1,5%	1,2%
Equador	150	104	35.884	29.935	-30,7%	-16,6%	0,4%	0,3%
Colòmbia	98	64	21.842	17.071	-34,7%	-21,8%	0,4%	0,4%
Activitat Econòmica								
Nombre d'empreses	1.285	1.303	175.618	179.895	1,4%	2,4%	0,7%	0,7%
Agricultura	45	46	736	748	2,2%	1,6%	6,1%	6,1%
Indústria	196	186	18.480	18.659	-5,1%	1,0%	1,1%	1,0%
Construcció	128	133	13.656	14.381	3,9%	5,3%	0,9%	0,9%
Serveis	916	938	142.746	146.107	2,4%	2,4%	0,6%	0,6%
Dimensió mitjana	5,3	5,6	10,2	10,4	0,3	0,2	nc	nc
Agricultura	2,1	2,5	3,2	3,4	0,4	0,2	nc	nc
Indústria	8,4	9,3	15,9	16,0	0,9	0,2	nc	nc
Construcció	5,1	6,0	4,8	5,0	0,9	0,1	nc	nc
Serveis	4,7	4,9	10,0	10,3	0,2	0,2	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	983	1.006	107.686	110.133	2,3%	2,3%	0,9%	0,9%
Comerç detall, exc. vehicles motor	216	227	27.762	28.125	5,1%	1,3%	0,8%	0,8%
Serveis de menjar i begudes	128	143	16.423	16.931	11,7%	3,1%	0,8%	0,8%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	84	84	1.977	1.997	0,0%	1,0%	4,2%	4,2%
Activitats especialitzades construcció	73	77	8.137	8.589	5,5%	5,6%	0,9%	0,9%
Construcció d'immobles	55	56	5.022	5.299	1,8%	5,5%	1,1%	1,1%
Venda i reparació de vehicles motor	55	56	4.273	4.411	1,8%	3,2%	1,3%	1,3%
Transport terrestre i per canonades	55	56	5.659	5.678	1,8%	0,3%	1,0%	1,0%
Indústries de productes alimentaris	54	50	1.656	1.691	-7,4%	2,1%	3,3%	3,0%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	51	48	14.842	14.995	-5,9%	1,0%	0,3%	0,3%
Altres activitats de serveis personals	51	47	6.997	7.240	-7,8%	3,5%	0,7%	0,6%
Serveis d'allotjament	42	41	1.422	1.510	-2,4%	6,2%	3,0%	2,7%
Agricultura, ramaderia i caça	35	36	638	644	2,9%	0,9%	5,5%	5,6%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	28	29	6.492	6.481	3,6%	-0,2%	0,4%	0,4%
Indústries tèxtils	30	29	1.040	1.029	-3,3%	-1,1%	2,9%	2,8%
Educació	26	27	5.346	5.513	3,8%	3,1%	0,5%	0,5%

Recull estadístic. Berguedà (Continuació)

	Berguedà		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Berguedà	Província	2014	2015
Mercat de treball								
Ocupats	10.211	10.762	2.172.556	2.256.042	5,4%	3,8%	0,5%	0,5%
Assalariats	6.748	7.266	1.796.346	1.873.656	7,7%	4,3%	0,4%	0,4%
Autònoms	3.463	3.496	376.210	382.386	1,0%	1,6%	0,9%	0,9%
15 Principals sectors d'activitat	7.416	7.845	1.213.165	1.257.872	5,8%	3,7%	0,6%	0,6%
Comerç detall, exc. vehicles motor	1.139	1.195	238.846	244.873	4,9%	2,5%	0,5%	0,5%
Activitats especialitzades construcció	737	822	73.258	77.091	11,5%	5,2%	1,0%	1,1%
Serveis de menjar i begudes	702	754	130.330	138.185	7,4%	6,0%	0,5%	0,5%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	481	595	120.686	124.804	23,7%	3,4%	0,4%	0,5%
Indústries de productes alimentaris	556	543	35.734	37.083	-2,3%	3,8%	1,6%	1,5%
Construcció d'immobles	448	508	30.088	32.881	13,4%	9,3%	1,5%	1,5%
Agricultura, ramaderia i caça	489	486	7.140	7.198	-0,6%	0,8%	6,8%	6,8%
Indústries tèxtils	420	441	13.328	13.373	5,0%	0,3%	3,2%	3,3%
Activitats relacionades amb l'ocupació	358	432	25.535	28.246	20,7%	10,6%	1,4%	1,5%
Activitats sanitàries	381	427	132.536	136.349	12,1%	2,9%	0,3%	0,3%
Educació	444	379	121.241	126.177	-14,6%	4,1%	0,4%	0,3%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	331	343	149.933	153.310	3,6%	2,3%	0,2%	0,2%
Serveis socials amb allotjament	341	317	31.570	32.691	-7,0%	3,6%	1,1%	1,0%
Transport terrestre i per canonades	295	304	70.033	71.403	3,1%	2,0%	0,4%	0,4%
Venda i reparació de vehicles motor	294	299	32.907	34.208	1,7%	4,0%	0,9%	0,9%
Agricultura	578	589	7.953	8.123	1,9%	2,1%	7,3%	7,3%
Indústria	1.970	2.050	325.967	332.499	4,1%	2,0%	0,6%	0,6%
Construcció	1.192	1.337	109.055	115.440	12,2%	5,9%	1,1%	1,2%
Serveis	6.471	6.786	1.729.581	1.799.980	4,9%	4,1%	0,4%	0,4%
Sectors clau	4.125	4.342	783.540	807.291	5,3%	3,0%	0,5%	0,5%
Sectors estratègics	972	1.076	381.910	405.946	10,7%	6,3%	0,3%	0,3%
Sectors impulsors	3.626	3.746	508.021	529.225	3,3%	4,2%	0,7%	0,7%
Sectors independents	1.488	1.598	499.085	513.580	7,4%	2,9%	0,3%	0,3%
Activitats d'alt contingut tecnològic¹	250	283	199.474	209.368	13,2%	5,0%	0,1%	0,1%
Ind. Tecnologia alta	3	2	24.508	25.050	-33,3%	2,2%	0,0%	0,0%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	154	176	94.477	95.552	14,3%	1,1%	0,2%	0,2%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	316	345	78.687	81.025	9,2%	3,0%	0,4%	0,4%
Ind. Tecnologia baixa	1418	1445	106.858	109.292	1,9%	2,3%	1,3%	1,3%
Serveis basats en el coneixement	2807	3.004	803.903	841.849	7,0%	4,7%	0,3%	0,4%
Serveis de tecnologia alta-punta	93	105	80.489	88.766	12,9%	10,3%	0,1%	0,1%
Serveis no basats en el coneixement	3664	3782	925.732	958.187	3,2%	3,5%	0,4%	0,4%
Aturats registrats	2.778	2.428	422.935	377.897	-12,6%	-10,6%	0,7%	0,6%
Homes	1.327	1.091	205.244	176.530	-17,8%	-14,0%	0,6%	0,6%
Dones	1.451	1.337	217.691	201.367	-7,9%	-7,5%	0,7%	0,7%
Nacionals	2.339	2.021	351.939	313.922	-13,6%	-10,8%	0,7%	0,6%
Estrangers	439	407	70.996	63.975	-7,3%	-9,9%	0,6%	0,6%
Agricultura	56	53	5.023	4.641	-5,4%	-7,6%	1,1%	1,1%
Indústria	501	426	61.622	52.133	-15,0%	-15,4%	0,8%	0,8%
Construcció	407	305	48.573	39.187	-25,1%	-19,3%	0,8%	0,8%
Serveis	1.642	1.479	283.562	259.118	-9,9%	-8,6%	0,6%	0,6%
Sense ocupació anterior	172	165	24.155	22.818	-4,1%	-5,5%	0,7%	0,7%
Població activa local estimada	17.037	17.146	2.562.690	2.588.325	0,6%	1,0%	0,7%	0,7%
Taxa d'atur registral	16,31%	14,16%	16,50%	14,60%	-2,1pp	-1,9pp	nc	nc
Homes	14,72%	12,08%	15,61%	13,34%	-2,6pp	-2,3pp	nc	nc
Dones	18,09%	16,48%	17,44%	15,91%	-1,6pp	-1,5pp	nc	nc
Nombre de contractes total	9.018	9.703	1.829.394	2.034.466	7,6%	11,2%	0,5%	0,5%
Beneficiaris de prestacions	1.642	1.385	240.411	205.756	-15,7%	-14,4%	0,7%	0,7%
Taxa Cobertura Prestacions	63,01%	61,20%	60,29%	57,95%	-1,8pp	-2,3pp	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	1.234	1.175	139.328	141.132	-4,8%	1,3%	0,9%	0,8%
Places en càmpings	7.917	7.630	43.998	44.026	-3,6%	0,1%	18,0%	17,3%
Places en establiments de turisme rural	1.343	1.374	4.797	4.934	2,3%	2,9%	28,0%	27,8%
Places en apartaments turístics	nd	6	nd	3.461	nc	nc	nc	0,2%
Places en HUTs ²	nd	275	nd	58.437	nc	nc	nc	0,5%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: Ingressos	69.255	71.364	6.547.186	6.490.113	3,0%	-0,9%	1,1%	1,1%
Pressupostos municipals: Despeses	68.891	71.359	6.533.096	6.476.026	3,6%	-0,9%	1,1%	1,1%
Deute viu municipal	27.302	24.464	3.260.818	2.859.109	-10,4%	-12,3%	0,8%	0,9%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta.

2. Habitatges d'ús turístic. 3. Xifres en milers d'euros. nd: no disponible. nc: no calculable. pp: punts percentuals.

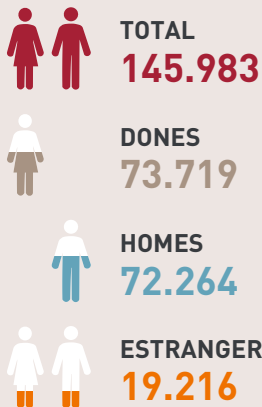
Vegeu l'apartat de Metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

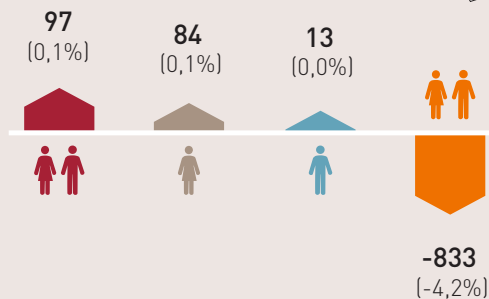
Garraf

Població, 2015

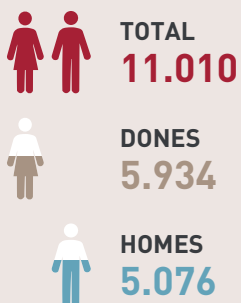

Variació interanual

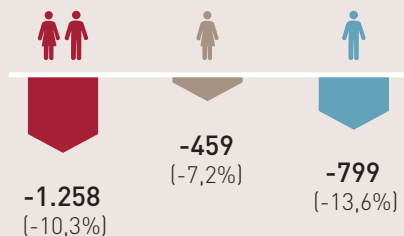

0,1%
La població es manté estable

Aturats registrats, 2015

Variació interanual

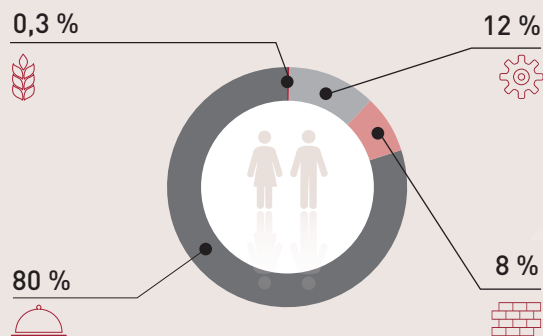

17,6%
Taxa d'atur registral

Ocupats registrats, 2015

Distribució per sectors (pes %)

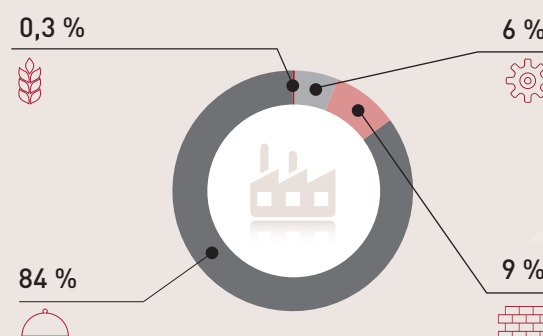

4,4%
Augmenta l'ocupació

Empreses de la comarca, 2015

Distribució per sectors (pes %)

2,3%
Augmenta el nombre d'empreses

Garraf

La comarca del Garraf té una superfície de 185,1 km², el 2,4% de la superfície de la província de Barcelona, i està integrada per 6 municipis. Vilanova i la Geltrú n'és la capital.

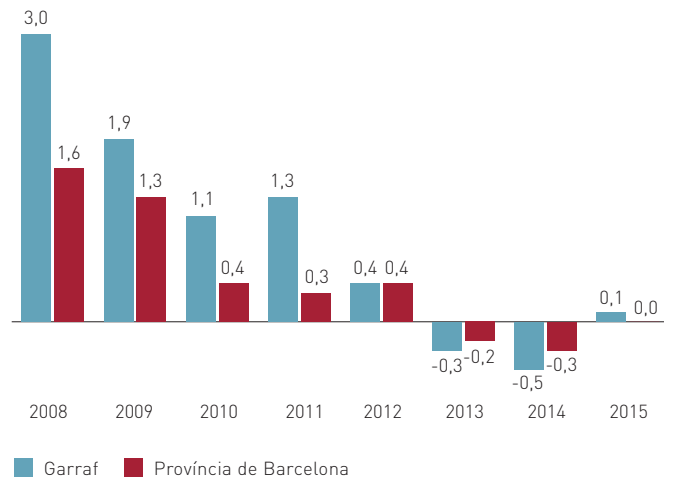
El Garraf té 145.983 habitants, el 2,6% de la **població** provincial. El creixement poblacional de la comarca segueix estancat malgrat que, després de dos anys de variacions negatives, el 2015 augmenta un 0,1% (vegeu gràfic 1). La població resident a l'estranger augmenta un 11% respecte el 2014, arribant als 3.229, un increment que és superior al provincial (9,3%). El Garraf és la tercera comarca amb major percentatge de residents a l'estranger (4,2%).

La densitat de població és de 789 hab./km², essent la cinquena comarca més densament poblada. La capital, Vilanova i la Geltrú, aplega el 45% (65.684) de la població comarcal. Les majors reduccions de població s'han produït a la capital (-257) i a Cubelles (-61), mentre que els residents a Sant Pere de Ribes continuen augmentant (327) i també ho fan lleugerament els residents a Sitges (98).

El Garraf és la segona comarca amb una major taxa d'estrangeria, 13,2% (19.216), superior a la mitjana provincial (12,4%) i només superada pel Barcelonès (16,2%). Interanualment, la població estrangera s'ha reduït en 833 persones (-4,2%), variació menor que a la província (-6%). El 49,9% (9.580) de la població estrangera del Garraf prové de la Unió Europea, el 22,3% d'Amèrica i el 17% del continent africà. Les nacionalitats predominants són la marroquina (2.910) i la romanesa (1.871), seguides de la italiana (1.636), la britànica (1.604) i la francesa (1.535). El 13% de la població del Regne Unit que resideix a la província de Barcelona ho fa al Garraf.

El 17,5% de la població és menor de 16 anys (per sobre del 16,5% provincial) i el 16,3% té 65 anys o més, percentatge inferior al 18,3% provincial. La població en edat de treballar n'agrupa el 66,2% restant (vegeu gràfic 2), percentatge lleugerament superior del provincial (65,2%). L'índex d'envelliment, 92,7, es situa gairebé vint punts per sota del 110,6 provincial. La projecció de població pel 2025 segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, mostra un lleuger augment poblacional (0,4%).

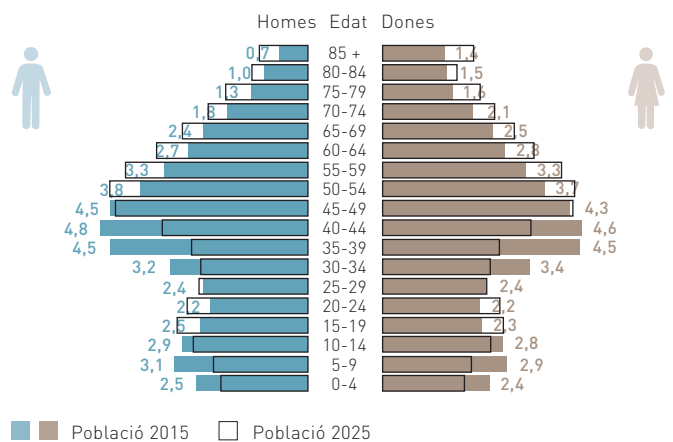
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

La població del Garraf resident a l'estranger augmenta un 11% i és la tercera comarca amb major percentatge de residents a l'estranger (4,2%)

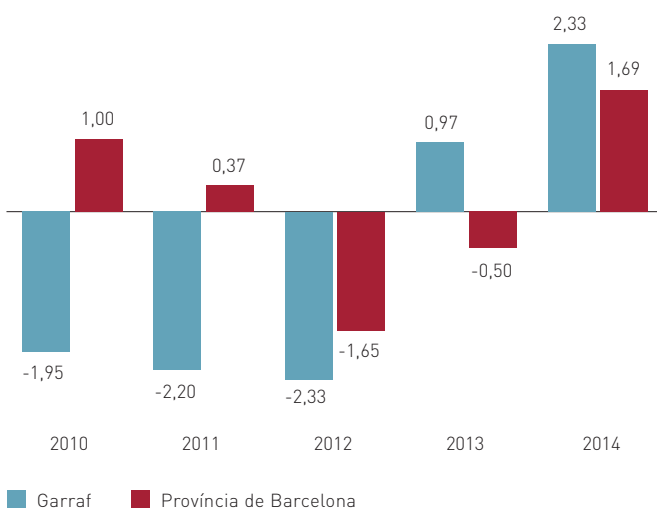
Gràfic 2
Piràmide d'edats del Garraf, 2015-2025 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Gràfic 3

Taxes reals de variació del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

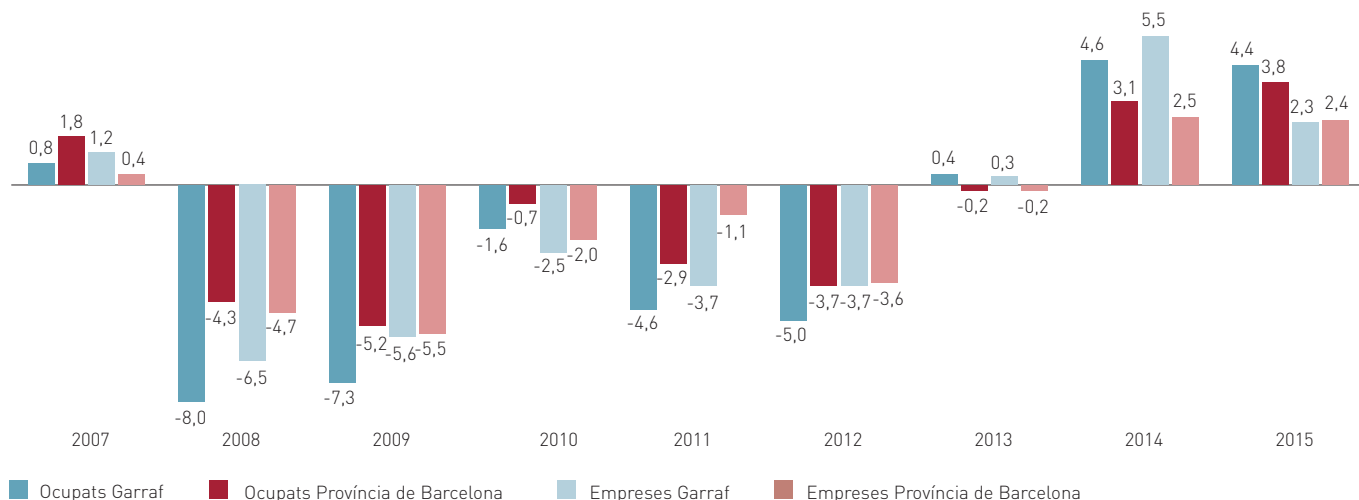

Font: Anuari Econòmic Comarcal. CatalunyaCaixa

L'ocupació al Garraf augmenta un 4,4% respecte el 2014 i se situa en els 32.698 ocupats, consolidant l'evolució positiva

Gràfic 4

Taxes de variació interanual dels ocupats i empreses (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Segons l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el **VAB** del Garraf (vegeu gràfic 3) experimenta un creixement del 2,3% el 2014, superior a la mitjana provincial (1,7%). D'aquesta manera, continua el creixement iniciat el 2013 (1%), resultat de l'augment de la construcció (1,5%), de la indústria (4,9%) i dels serveis (2%), parcialment contrarestat per la davallada del sector primari (-2,5%). El canvi acumulat del 2010 al 2014 situa la reducció del VAB de la comarca del Garraf en el -1,3%, reflectint la forta contracció de la construcció (-28,1%) i del sector primari (-16,5%) i canvis de menor entitat a la resta de sectors (4,4% per a la indústria i 1,3% per als serveis).

L'evolució interanual del nombre d'empreses (2,3%) i ocupats (4,4%) del Garraf continua amb una tendència positiva, i superior a l'increment del 2,3% provincial en ocupats i similar al 2,4% en empreses. L'any 2015 acaba amb 3.850 empreses i 32.698 ocupats, 88 noves empreses i 1.383 nous ocupats respecte l'any anterior.

Aquestes xifres refermen el punt d'inflexió encetat el 2013, any en què l'ocupació començà a donar xifres positives després de cinc anys de descensos continuats. Les xifres del 2015 se situen en valors semblants als registrats el 2010, tot i que encara resten lluny dels màxims registrats el 2007, de 39.222 ocupats i 4.461 empreses.

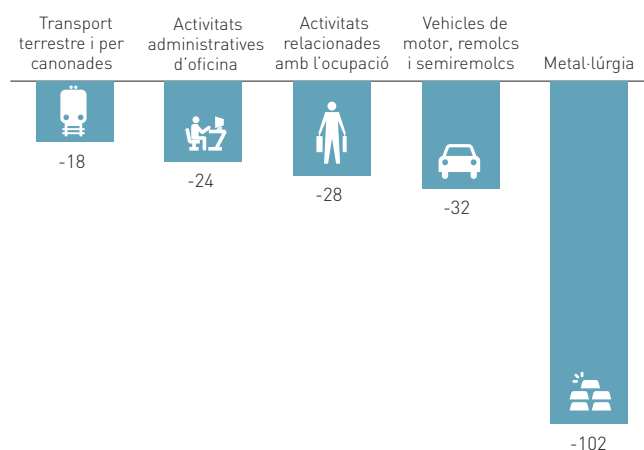
L'augment de l'**ocupació** comarcal es dona principalment en els assalariats, un 5,6%, mentre que en els autònoms ho fa un 2%. El Garraf és la tercera comarca on augmenta més el nombre d'autònoms, assolint els 10.413. En ambdós casos aquest augment és superior a la mitjana provincial (4,3% i 1,6%, respectivament). Per trams de nombre d'assalariats de l'empresa, destaca la variació interanual de l'ocupació de la micro (3,1%) i petita empresa (7,7%).

El caràcter terciari del Garraf es constata veient com el sector serveis aplega el 79,5% dels llocs de treball de la comarca, mentre que el 12,5% es localitzen a la indústria, el 7,7% a la construcció i el 0,3% a l'agricultura, percentatges semblants als de la província, si bé la construcció és 2 punts percentuals superior en el Garraf. L'evolució interanual es molt positiva en la construcció (5,4%) i els serveis (4,5%), i menor en la indústria (3,2%) i l'agricultura (2,9%).

Dels 15 principals subsectors (vegeu recull estadístic al final del capítol) destaca la creació d'ocupació en gairebé tots ells, excepte en el transport terrestre i per canonades (-1,8%). D'aquests, els majors augments en l'ocupació es produeixen en la construcció d'immobles (10,3%), els serveis de menjar i begudes (7,6%), i altres activitats de serveis personals (7,6%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les pèrdues d'ocupació més notables es donen en la metal·lúrgia (-102), i vehicles de motor (-32). Els increments en els serveis de menjar i begudes (269), reparació i instal·lació de maquinària (179), i activitats sanitàries (110).

El Garraf és la cinquena comarca amb un major pes de població ocupada dintre de l'economia del coneixement (36%), amb una evolució interanual del 5,7%. Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 30,7% de l'ocupació, per sota de la mitjana provincial (37,3%), i experimentant una variació interanual del 6,5%. També dintre de l'economia del coneixement, el 6,7% de l'ocupació pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic, per sota de la mitjana provincial (9,3%) i amb una evolució anual de l'1,5%.

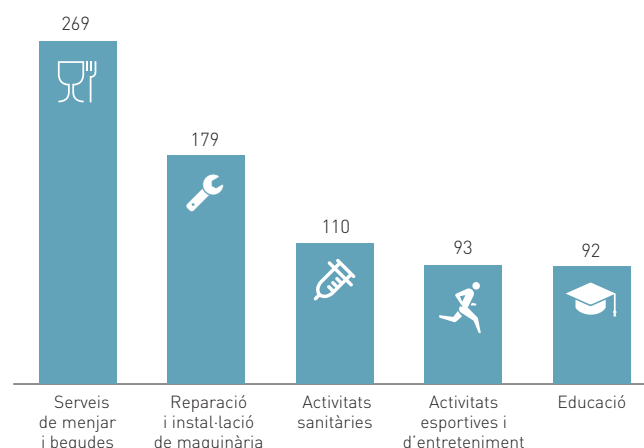
Gràfic 5
Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació Garraf, 2015 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

El Garraf és la tercera comarca on més augmenta el nombre d'autònoms (2%), assolint els 10.413, xifra semblant a la de l'any 2007

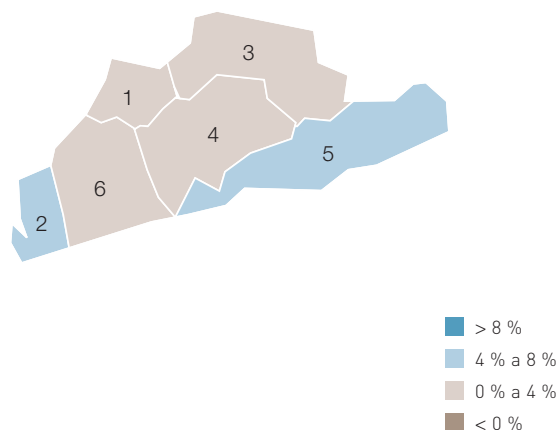
Gràfic 6
Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació Garraf, 2015 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

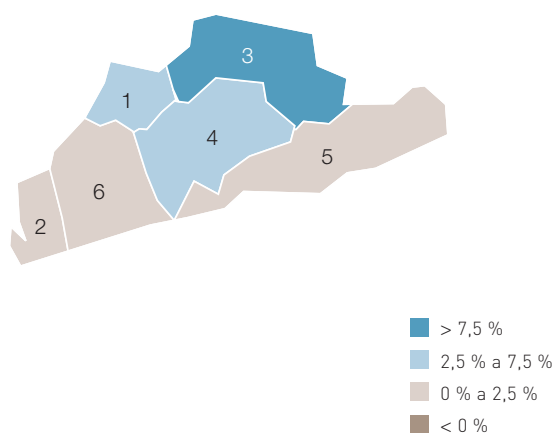
Mapa 1

Variació ocupats registrats. Garraf, 2015 (en percentatge)

Mapa 2

Variació empreses registrades. Garraf, 2015 (en percentatge)

1 Canyelles
2 Cubelles
3 Olivella

4 Sant Pere de Ribes
5 Sitges
6 Vilanova i la Geltrú

Vilanova i la Geltrú concentra la meitat (48,1%) dels llocs de treball, Sitges el 23,1% i Sant Pere de Ribes el 19,2%. Els altres tres municipis n'apleguen poc més del 9%. La variació interanual de l'ocupació (vegeu mapa 1) registra augments a Sitges (6,9%), Cubelles (6,7%), Vilanova i la Geltrú (3,6%) i Sant Pere de Ribes (3,5%), mentre que a Olivella i Canyelles es manté.

El 84,4% d'**empreses** del Garraf pertanyen als serveis, per sobre de la mitjana (81,2%). La construcció en concentra el 9,1%, per damunt del 8% provincial. Per sota de la mitjana es troben les empreses industrials (6,2% front un 10,4% provincial) i agrícoles (0,3% front un 0,4%). La variació interanual mostra l'increment d'empreses industrials (4,4%) i de serveis (2,5%), el manteniment de les agrícoles i la lleugera disminució de les de la construcció (-0,6%). El 47,7% de les empreses es troben a Vilanova i la Geltrú.

El 81,5% de les empreses del Garraf tenen entre 1 i 5 treballadors, el segon percentatge més alt de la província

Tots sis municipis augmenten el nombre d'empreses (vegeu mapa 2). El major increment té lloc a Olivella (24,2%), amb 8 empreses noves. Canyelles creix un 5,3%, i Sant Pere de Ribes un 3,2%. La resta de municipis augmenten menys del 2%. L'estructura empresarial està dominada per la petita empresa i, especialment, la microempresa: el 81,5% de les empreses tenen entre 1 i 5 treballadors, el segon percentatge més alt de la província després del Berguedà. La dimensió mitjana és de 5,8 treballadors per empresa, molt per sota de la mitjana provincial (10,4).

Segons la base de dades SABI (Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics), el 2014 el 29% de les 200 primeres empreses en volum de vendes són exportadores i/o importadores. El Garraf compta amb catorze empreses amb un import net de la xifra de vendes superior als deu milions d'euros. Destaquen Prysmian Spain, SA (fabricació cables electrònics i elèctrics), Compañia internacional para la financiación de la distribución (comerç al detall per correspondència o internet), Kuka Robots Iberica (comerç a l'engròs de maquinària i robots industrials) i Ako Electromecanica (fabricació d'altre material i equip elèctric).

L'evolució de l'atur (vegeu gràfic 7) continua amb la seva davallada any rere any. El 2015 l'atur disminueix un 10,3% (-1.258) respecte l'any anterior i deixa la xifra d'aturats registrats en 11.010. Aquesta reducció és molt similar a la mitjana provincial (-10,6%).

La taxa d'atur registral és del 17,6%, més de dos punts inferior a la del 2014. Tanmateix, és la segona taxa més alta per darrere la de l'Anoia, i tres punts per damunt de la taxa provincial (14,6%). La taxa d'atur femenina és del 19,5%, la segona més alta entre les dotze comarques barcelonines, malgrat haver disminuït 1,6 punts percentuals respecte l'any anterior. La taxa d'atur masculina és del 15,9%, la més elevada de la província tot i haver disminuït dues dècimes la de l'any anterior. El 43,8% dels aturats tenen entre 25 i 44 anys, el 50,1% més de 45 i el 6,1% menys de 25. Interanualment, tots els grups d'edat redueixen l'atur, destacant la caiguda en els menors de 25 anys, del 17%.

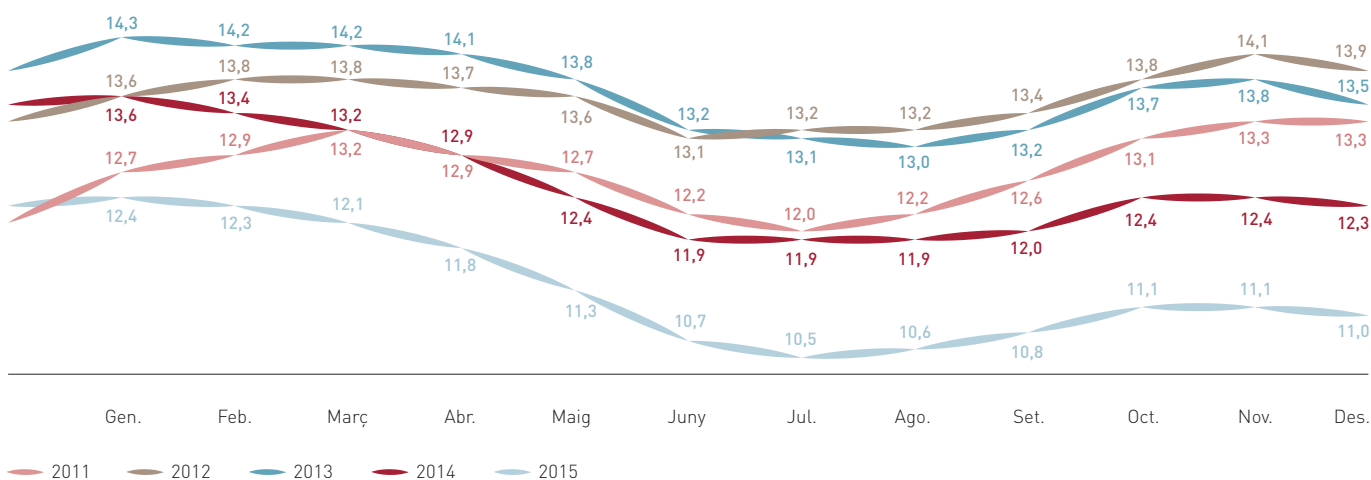
Per sectors d'activitat econòmica, el 71,8% dels aturats pertanyen al sector serveis, l'11,3% a la construcció, el 10,6% a la indústria, l'1,7% a l'agricultura i el 4,6% restant, a persones sense ocupació anterior. De la variació anual destaca la reducció de l'atur al sector de la construcció (-21,6%), juntament amb el sector industrial (-11,8%).

L'atur baixa un 10,3% el 2015, la major disminució fins aleshores malgrat ser una variació moderada dintre de la província

La taxa d'atur registral masculina (15,9%) és la més elevada de la província

Gràfic 7

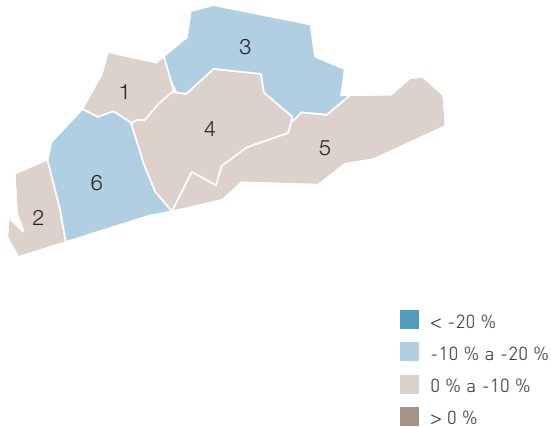
Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Garraf, 2011-2015 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

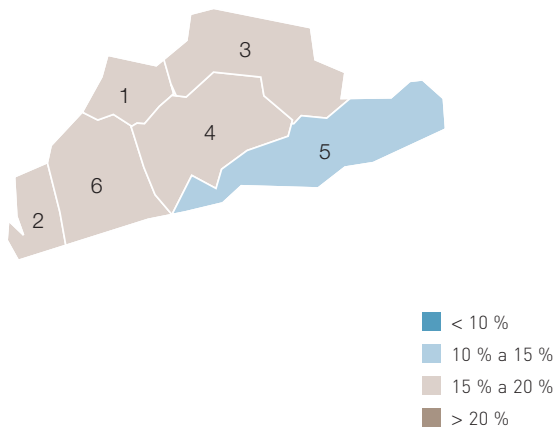
Mapa 3

Variació de l'atur registrat. Garraf, 2015 (en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registral. Garraf, 2015 (en percentatge)

1 Canyelles
2 Cubelles
3 Olivella

4 Sant Pere de Ribes
5 Sitges
6 Vilanova i la Geltrú

Respecte l'any anterior, l'atur disminueix en tots els nivells formatius, exceptuant el grup sense estudis. Destaca la disminució en el grup amb estudis post obligatoris (-33,3%), educació general (-11,5%), universitaris de primer cicle (-10,4%) i universitaris de segon i tercer cicle (-10,3%). L'atur de la població estrangera disminueix un 3,7%, situant-se en els 1.635 aturats. Aquests suposen el 14,9% de l'atur comarcal, pes lleugerament inferior al provincial (16,9%). Els aturats nacionals disminueixen un 11,3% (-1.196) i se situen en els 9.375.

L'atur disminueix en tots els municipis de la comarca (vegeu mapa 3). Les reduccions més notables es produeixen a Olivella (-12,4%) i Vilanova i la Geltrú (-11%). Excepte a Sitges (13,3%), la resta de municipis tenen una taxa d'atur superior a la comarcal: Canyelles (18,8%), Cubelles (18,5%), Olivella (18,4%), Sant Pere de Ribes (19,3%) i Vilanova i la Geltrú (18,1%).

Excepte a Sitges, la resta de municipis presenten una taxa d'atur superior a la comarcal

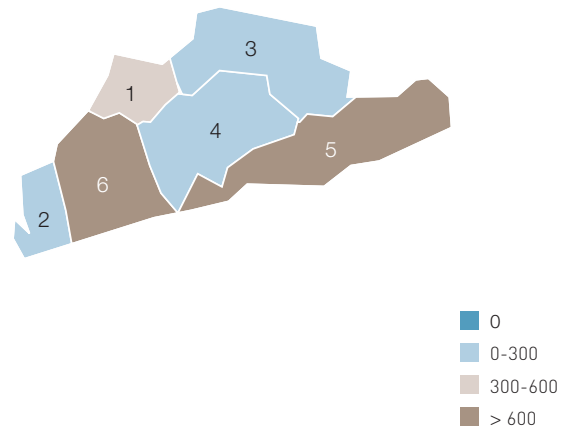
A final del 2015 hi ha concedides 6.173 **prestacions per desocupació**, un 12,8% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 60,5% el 2014 al 58,8% el 2015. Les tres tipologies de prestació per desocupació disminueixen el nombre de prestacions respecte l'any anterior de manera similar: les prestacions contributives un 13,1%, les assistencials un 13,5% i les de renda activa d'inserció un 14%. També la seva taxa de cobertura baixa respecte a l'any anterior, les prestacions contributives passen d'una taxa del 26,8% al 25,9%, les assistencials un punt menys, i les de renda activa d'inserció dos dècimes menys.

La **contractació laboral** augmenta un 12,2%, per sobre de l'11,2% provincial. L'any tanca amb 42.782 contractes signats. Per tipologia, la contractació indefinida augmenta un 7,3%, mentre que la temporal ho fa un 12,7%. Per sexe, la contractació masculina augmenta un 14,4% (2.672 contractes més que el 2014) i la femenina un 10,2% (1.992). Per edats, destaca l'augment del 30,7% dels menors de 20 anys.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2015 del conjunt dels municipis de la comarca cau un 0,1% respecte el 2014 pel que fa als ingressos i un 0,6% en les despeses. El descens en els ingressos és vuit dècimes inferior a la mitjana de tots els municipis de la província (-0,9%), i tres dècimes en les despeses (-0,9%). Per habitant, al Garraf les despeses suposen 1.054 euros, amb 22 euros de despeses d'inversió, per sota de la província en despeses (1.176), i molt inferior en inversió (118). Els ingressos corrents suposen 1.050 euros per habitant, amb 741 d'ingressos tributaris, per sota de la província en els ingressos totals (1.103), i superior en els tributaris (692).

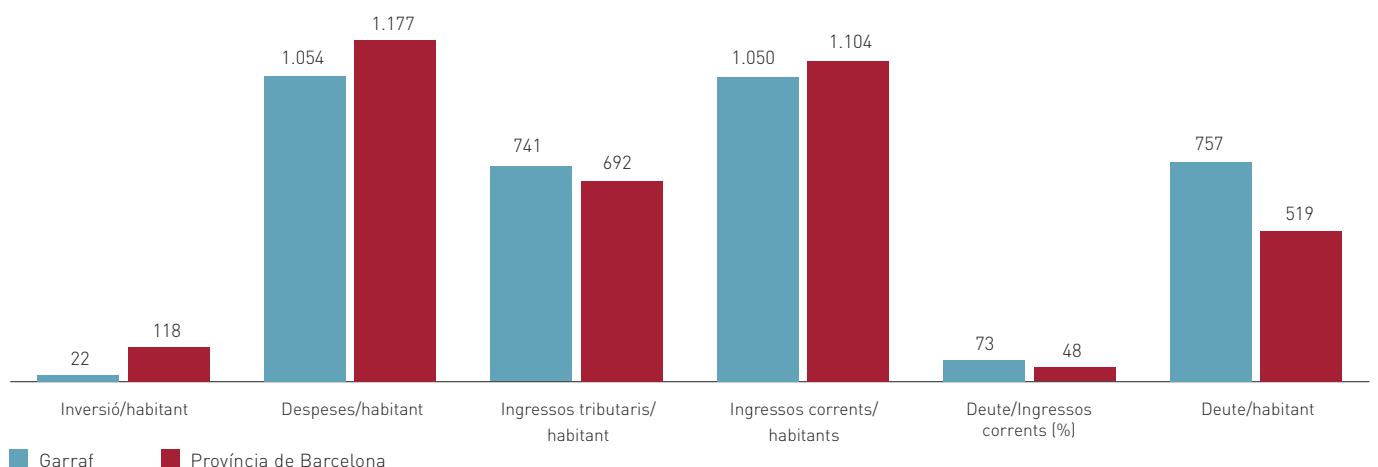
El deute viu del 2015 de tots els municipis de la comarca supera els 110 milions d'euros (10,2% inferior al deute de l'any anterior), el 3,4% del deute provincial, representant el 73% dels ingressos corrents, i 757 euros per habitant. Respecte a la mitjana provincial, el Garraf figura com la segona comarca amb més deute per habitant de la província (519), i més percentatge respecte els ingressos corrents (48%), en ambdós casos darrere del Moianès. Per municipis, quatre dels sis estan per sota de la mitjana provincial en deute per habitant: Canyelles (427 euros per habitant), Olivella (245), Cubelles (243), i Sant Pere de Ribes (4). Mentre que Vilanova i la Geltrú (1.282) i Sitges (707) es situen per sobre.

Mapa 5
Deute viu per habitant, 2015 (en euros)

El conjunt dels municipis del Garraf tenen el segon deute per habitant més elevat de les comarques barcelonines, darrere del Moianès

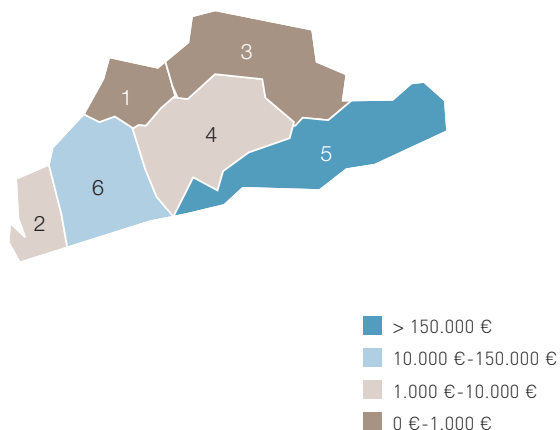
Gràfic 8
Finances públiques, 2015 (ratios euros per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques

Mapa 6

Recaptació de l'Impost sobre les Estadades en Establiments Turístics, 2015 (en euros)

El turisme rural arriba també a la costa. Al Garraf hi ha crescut un 29%

Els indicadors d'evolució d'oferta **turística** del Garraf aquest 2015 presenten una petita davallada en el nombre de places en establiments hotelers (-0,6%), el que representa 33 places menys en nombres absoluts; els càmpings han mantingut la seva oferta i els establiments de turisme rural, seguint la dinàmica de la província, han incrementat en un 29,2% el nombre de places, una xifra molt per sobre de la mitjana (2,9%). La incorporació dels apartaments turístics i els HUTs representa per la comarca un increment considerable del nombre de places amb 524 d'apartaments i 6.760 d'HUTs.

En l'anàlisi de la demanda, tot i no tenir dades del establiments de turisme rural, la resta de tipologies d'allotjament presenten bones dades. Així, els hotels han aconseguit més de 50.000 turistes nous (28,3% interanual) i més de 180.000 pernотacions (30%). Els càmping registren un 17,3% més de turistes (al voltant de 25.000) i un 24,6% més de pernотacions (prop de 165.000 nits) sobrepasant d'aquesta manera els càmpings als hotels en el nombre de nits registrades. El grau d'ocupació és molt positiu pels establiments hotelers que registren un 58,9% d'ocupació augmentant 8,2 pp respecte l'any 2014. Els càmpings han reduït la seva ocupació -0,4 pp i s'han situat en el 33,9%.

Pel que respecta a la recaptació de la taxa turística, el Garraf ha registrat 728.680,1 €, una xifra 8% superior a l'aconseguida l'any anterior.

Quadre 1

Indicadors de l'activitat turística al Garraf, 2014-2015

	Garraf			Província de Barcelona*		
	2014	2015	% Var. 2014-2015**	2014	2015	% Var. 2014-2015**
Places en establiments hotelers	5.467	5.434	-0,6	63.736	63.758	0,0
Places en càmpings	8.526	8.526	0,0	43.998	44.026	0,1
Places en establiments de turisme rural	48	62	29,2	4.797	4.934	2,9
Places en apartaments turístics	nd	524	nc	nd	2.332	nc
Places en HUTs	nd	6.760	nc	nd	15.028	nc
Nombre de viatgers allotjats en hotels	202.000	259.221	28,3	3.268.301	3.291.265	0,7
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	146.777	172.214	17,3	614.472	643.338	4,7
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	nd	nd	nc	86.909	100.506	15,6
Nombre de pernотacions en hotels	607.249	789.659	30,0	9.507.077	9.744.631	2,5
Nombre de pernотacions en càmpings	670.042	834.689	24,6	2.361.205	2.588.930	9,6
Nombre de pernотacions en establiments de turisme rural	nd	nd	nc	255.795	292.607	14,4
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	51	59	8,2	67	71	3,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	34	34	-0,4	46	46	-0,1
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	nd	nd	nc	20	22	1,8
Impost sobre les Estadades en Establiments Turístics (euros)	674.897	728.680	8,0	5.166.035	5.398.352	4,5

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

*sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **la variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals nd: Dada no disponible nc: Dada no computable

Mapa de projectes estratègics locals del Garraf

Smart Eix Diagonal

Els ajuntaments de Manresa, Igualada, Vilafranca del Penedès i Vilanova i la Geltrú impulsen el projecte Smart-Eix Diagonal amb l'objectiu de crear la primera smart region de Catalunya. La iniciativa aspira a millorar la competitivitat de les quatre capitals de comarca, la promoció econòmica del territori així com la transparència i la qualitat de vida, mitjançant la realització de projectes conjunts i l'aplicació de solucions intel·ligents en sis eixos estratègics: les infraestructures; la governança; el medi ambient; els serveis urbans i la mobilitat; la innovació i l'economia; i l'àmbit social i la salut. **[+]**

Pla estratègic d'activitat econòmica de Vilanova i la Geltrú

El Pla estratègic d'activitat econòmica de Vilanova i la Geltrú és una aposta de futur per una ciutat mediterrània, ordenada, participativa i contributiva amb el seu entorn proper. Vilanova i la Geltrú ha d'estar ben posicionada i ser protagonista més enllà del seu territori. La ciutat ha de bastir un entorn germinador d'activitat, promotor de dinamisme i generós amb les persones que hi conviuen. Vilanova i la Geltrú hauria de generar la seva pròpia xarxa de contactes amb altres ciutats de similars característiques dins l'arc mediterrani i liderar un corrent d'intercanvis econòmics i de coneixement. **[+]**

Banc de Terres del Garraf

La voluntat del projecte és reactivar el sector agrari al Garraf, protegint i gestionant el territori d'una manera sostenible i respectuosa amb l'entorn i els recursos. Incorpora una base de dades de terrenys que són aptes per al conreu però es troben en desús o amb necessitat de relleu generacional. El Banc de Terres posa en contacte els propietaris amb els interessats en poder utilitzar aquests espais, a la vegada que promou la planificació dels cultius, l'intercanvi de coneixements i la recerca sobre l'agricultura. És impulsat per Node Garraf, l'agència de desenvolupament econòmic local de la comarca, amb el suport d'altres administracions públiques. **[+]**

Gestió forestal del massís del Garraf

L'Associació de Propietaris Forestals del Massís del Garraf (AP-FMG) és una associació, sense ànim de lucre, que implica de forma col·lectiva els propietaris privats i públics amb l'objectiu de fomentar la gestió forestal sostenible per l'aprofitament de recursos energètics vinculats al territori, i treballar la prevenció d'incendis forestals, al conjunt del territori del Massís del Garraf. Inclou quatre gran reptes: la conscienciació i acceptació social de l'ús de la biomassa; increment del consum de biomassa a la comarca per a ús tèrmic; aconseguir una producció viable econòmicament; i dinamitzar altres usos del bosc com són l'agricultura, ramaderia o turisme. **[+]**

Xarxa de Productes de la terra

En el marc del programa Productes de la terra promogut per la Diputació de Barcelona, Node Garraf, Agència de Desenvolupament, amb cooperació amb els ajuntaments de la comarca, desplega aquest projecte per mitjà de quatre línies de treball: donar a conèixer i estructurar el sector; optimitzar la gestió empresarial; millorar la producció; i millorar la comercialització. Des d'un punt de vista transversal, s'actua amb la finalitat de crear ocupació i potenciar els productes de proximitat cercant l'aliança amb els consumidors en el desenvolupament de l'economia local. **[+]**

Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS): Parcs del Garraf, Foix i Olèrdola

La CETS és una iniciativa de la Federació EUROPARC que té com a objectiu global promoure el desenvolupament del turisme en clau de sostenibilitat en els espais naturals protegits d'Europa. La Carta és un mètode i un compromís voluntari per aplicar els principis de turisme sostenible, orientant els gestors dels espais naturals protegits i les empreses per definir les seves estratègies de forma participada. La Diputació de Barcelona i Node Garraf impulsen l'acreditació als parcs del Garraf, Foix i Olèrdola. **[+]**

Reempresa al Garraf

És un model d'emprenedoria que fomenta la continuïtat d'empreses viables econòmicament i cerquen un relleu en la propietat i direcció. A través de Reempresa un emprenedor pren el testimoni en la gestió d'una empresa ja existent comprant-la en la seva totalitat per continuar l'activitat. Així, s'evita el tancament d'empreses per motius de jubilació, malaltia, etc., i la pèrdua de llocs de treball. Node Garraf és qui gestiona aquest projecte a la comarca. **[+]**

Activa't per a l'ocupació

El projecte cerca l'activació de les persones que estan a la borsa de treball del Servei d'Ocupació de l'Ajuntament de Sitges. Es desplega per mitjà de tres tipologies d'accions diferents orientades a la millora de les competències i afavorir una actitud positiva envers la inserció: els Tallers de voluntaris per mantenir i millorar capacitats laborals; el Sitges Job Friend, un grup d'autogestió en la recerca de feina; i les estades en empreses. **[+]**

Matí-Oficina tècnica laboral del Garraf

El projecte Matí-Oficina Tècnica Laboral del Garraf és un servei d'orientació i acompanyament per a la inserció sociolaboral adreçat a persones amb un diagnòstic de salut mental de la comarca del Garraf. Ofereix diversos serveis que estan a disposició de la persona usuària: valoració ocupacional, assessorament i orientació laboral, preparació prèvia a la inserció, derivació i suport a la formació o a altres recursos (si és necessari), preparació per a la recerca activa de feina, suport en la incorporació al treball i seguiment de la contractació. **[+]**

Sitges, Sant Pere de Ribes i Vilanova, municipis cooperatius

Municipi Cooperatiu és un projecte de difusió i sensibilització del cooperativisme de treball impulsat per la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya. Al Garraf, els tres municipis de més població hi estan adherits. Els objectius són promoure i fomentar la cultura d'empresa cooperativa; activar el creixement i la consolidació de les cooperatives de treball existents; generar ocupació estable i activitat econòmica de base cooperativa; impulsar la creació de noves cooperatives de treball; i generar oportunitats per aprendre, connectar-se i compartir. **[+]**

Projecte Matí-Oficina tècnica laboral del Garraf. Un model d'orientació sociolaboral especialitzat en salut mental

Sandra Pérez López i Núria Rota Jorge, tècniques d'orientació sociolaboral especialitzades en salut mental del Projecte Matí-OTL Garraf. Institut Municipal d'Educació i Treball de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

La Rita busca feina...

«La Rita té 40 anys, té experiència laboral d'auxiliar administrativa. En un moment de la seva vida va viure una sèrie de circumstàncies personals que la van superar. Com a conseqüència d'això va perdre la feina i va tenir la sensació que la seva vida es començava a enfonsar. La Rita va decidir demanar ajut professional i després de rebre un tractament adequat es va proposar tornar a treballar. El període d'inactivitat havia provocat que se sentís insegura, que fos difícil tornar a creure en les seves capacitats i en el seu potencial professional, se sentia perduda. La seva psiquiatra li va recomanar anar al Projecte Matí-OTL Garraf per rebre orientació i assolir el nou repte que es plantejava: reincorporar-se al mercat de treball»

La història de la Rita, és una experiència, com moltes d'altres, totes elles diferents, de persones que en la seva vida pateixen un malestar psíquic que acaba suposant un trencament en la seva trajectòria laboral. Algunes aconsegueixen reconduir la situació sense necessitat d'acudir a un servei especialitzat, però d'altres necessiten un suport per tornar a construir-se com a treballador/a.

Salut mental i treball

Qualsevol persona pot patir un problema de salut mental en algun moment de la seva vida. El diagnòstic no defineix la persona ni la trajectòria laboral que podrà recórrer. Trobar un bon tractament pot ser l'inici de la recuperació, però perquè aquesta recuperació sigui complerta és necessari que la persona pugui reconstruir el seu propi projecte vital i en aquest, el treball, pot ser una part molt important. El treball, en aquest sentit, no vol dir només trobar una feina sinó preparar-se per poder-la mantenir.

Projecte Matí-Oficina Tècnica Laboral del Garraf

El projecte Matí-Oficina Tècnica Laboral del Garraf és un servei d'orientació i acompanyament per a la inserció sociolaboral adreçat a persones amb un diagnòstic de salut mental de la comarca del Garraf. El servei es va iniciar al 2007 finançat pel Servei de Mercat de Treball de la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, i es desenvolupa a l'Institut Municipal d'Educació i Treball. El Projecte Matí-OTL Garraf forma part de la xarxa de les setze Oficines Tècniques Laborals de la província de Barcelona.

Quan parlem d'inserció sociolaboral adreçada a persones amb problemes de salut mental, es tendeix a pensar en un «col·lectiu» amb unes necessitats comunes. Res més lluny de la realitat. Cada persona que accedeix al dispositiu té unes capacitats, unes motivacions i unes fites diferents que marcaran el treball que es farà amb ella. Per tant, aquest treball serà únic i singular per a cada persona, pel que fa als continguts, a la durada i al tipus de suport que necessitarà.

Tot i així, cal tenir en compte que l'orientació laboral especialitzada en salut mental ha de contemplar l'impacte que comporta el diagnòstic en la persona. Sovint les persones que accedeixen al servei tenen interioritzada la identitat de «malalt», una identitat que implica una actitud passiva davant d'allò que els passa. És freqüent que es defineixin en funció de les seves dificultats i tendeixin a esperar que el professional decideixi allò que més els convé. És important que el professional no passi per davant de la persona decidint per ella, donat que això pot interferir en el procés de recuperació de la mateixa. Un excés d'intervenció per part dels professionals perpetua una visió estereotipada respecte al potencial que poden desenvolupar.

En aquest sentit, des Matí-OTL Garraf, se li planteja a la persona el repte de pensar-se com a treballador/a i això vol dir definir-se en funció de les seves capacitats, dels seus interessos i de les seves decisions, tenint en compte el mercat de treball actual.

La iniciativa Matí-OTL Garraf ofereix diversos serveis que estan a disposició de la persona usuària: valoració ocupacional, assessorament i orientació laboral, preparació prèvia a la inserció, derivació i suport a la formació o a altres recursos (si és necessari), preparació per a la recerca activa de feina, suport en la incorporació al treball i seguiment de la contractació.

Aquests serveis cobren sentit amb la veu dels propis protagonistes:

Persona que està en preparació laboral:

«M'ha ajudat a conèixer-me millor a mi mateixa, a saber els meus punts forts i punts febles de cara al món laboral, a començar a relacionar-me i a intentar superar les meves inseguretats, trencant la barrera que hi ha entre la malaltia i el món laboral. M'ha donat el suport i la confiança necessàries per enfrontar-me amb el dia a dia i m'ha proporcionat les eines i l'ajut professional per trobar una feina. M'he donat que hi ha moltes coses que sí que puc fer, encara que jo no m'ho cregui»

Persona que està en seguiment de la formació:

«Aquí m'han ajudat i acompanyat en tot moment a perdre la por que tenia i guanyar en seguretat. Ara estic fent un curs que em va molt bé. Sempre han estat al meu costat recolzant-me, però sempre he decidit jo el que volia fer, no decideixen per tu»

Persona que està en recerca activa de feina:

«M'ha servit per no llençar la tovallola quan les coses no em sortien a la primera. El que més valoro del servei és que és una atenció molt personalitzada, tens una persona amb qui parlar tots aquests temes de la recerca de feina i del món laboral. És important no sentir-se sol en aquests moments. No és un servei en el qual et busquen feina, és un servei en què t'ajuden en tot moment a buscar-la, et donen suport i t'ensenyen a buscar-la, però la feina la busques tu»

Persona que acaba d'incorporar-se a un lloc de treball:

«En aquest servei em tracten com un treballador més. Tinc uns objectius professionals i unes fites a aconseguir. Ara m'ajuden a mantenir-me en el lloc de treball, sé que puc comptar amb elles. El moment més important és quan comences a treballar. No tot s'acaba quan comences una feina, sinó que un cop l'aconsegueixes és quan comences a veure com t'incorpores al món laboral...»

Conclusions i perspectives de futur

Des del projecte Matí-OTL Garraf es proposa una atenció personalitzada que promou desenvolupar el potencial i els recursos propis de la persona usuària amb l'objectiu d'aconseguir que aquesta pugui circular pel mercat de treball. El rol del professional és acompanyar les seves decisions i facilitar-ne l'assoliment, cedint la responsabilitat i el protagonisme del seu recorregut a la pròpia persona. L'èxit d'un procés d'inserció sociolaboral esdevé quan, passat un temps, la persona ja no necessita del servei per desenvolupar-se professionalment.

Per tal que això sigui possible, es continuarà treballant en la línia de creure en les capacitats més enllà dels diagnòstics.

Recull estadístic. Garraf

	Garraf		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Garraf	Província	2014	2015
							Garraf/Província	
Entorn								
Nombre de municipis		6		311				1,9%
Superfície total (km²)		185,1		7726,4				2,4%
Superfície mitjana municipal (km²)		30,9		24,8				nc
Demografia								
Població Total	145.886	145.983	5.523.784	5.523.922	0,1%	0,0%	2,6%	2,6%
Densitat (hab/km²)	788	789	715	715	0,1%	0,0%	nc	nc
Homes	72.251	72.264	2.699.040	2.696.360	0,0%	-0,1%	2,7%	2,7%
Dones	73.635	73.719	2.824.744	2.827.562	0,1%	0,1%	2,6%	2,6%
Població de menys de 16 anys	25.648	25.619	912.338	913.568	-0,1%	0,1%	2,8%	2,8%
Població potencialment activa (16-64)	97.298	96.624	3.620.009	3.599.618	-0,7%	-0,6%	2,7%	2,7%
Població de 65 anys i més	22.940	23.740	991.437	1.010.736	3,5%	1,9%	2,3%	2,3%
Projecció Població 2015-2025	145.886	146.526	5.523.784	5.471.422	0,4%	-0,9%	2,6%	2,7%
Pob. resident a l'estranger	2.910	3.229	172.270	188.325	11,0%	9,3%	1,7%	1,7%
Índex de dependència global	49,9	51,1	52,6	53,5	1,1	0,9	nc	nc
Índex d'envelliment	89,4	92,7	108,7	110,6	3,2	2,0	nc	nc
Nacionalitat espanyola	125.837	126.767	4.794.117	4.838.079	0,7%	0,9%	2,6%	2,6%
Nacionalitat estrangera	20.049	19.216	729.667	685.843	-4,2%	-6,0%	2,7%	2,8%
Taxa d'estrangeria total	13,7%	13,2%	13,2%	12,4%	-0,6pp	-0,8pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	6,9%	6,6%	10,2%	9,4%	-0,3pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	3.498	3.307	123.404	113.711	-5,5%	-7,9%	2,8%	2,9%
Població potencialment activa (16-64)	15.419	14.746	587.923	552.917	-4,4%	-6,0%	2,6%	2,7%
Població de 65 anys i més	1.132	1.163	18.340	19.215	2,7%	4,8%	6,2%	6,1%
Àfrica	3.394	3.265	175.111	164.670	-3,8%	-6,0%	1,9%	2,0%
Amèrica	4.735	4.288	232.415	200.191	-9,4%	-13,9%	2,0%	2,1%
Àsia	980	1.018	118.403	118.307	3,9%	-0,1%	0,8%	0,9%
Europa	10.902	10.612	203.112	202.038	-2,7%	-0,5%	5,4%	5,3%
Unió Europea	9.924	9.580	167.071	163.998	-3,5%	-1,8%	5,9%	5,8%
Resta del món	38	33	626	637	-13,2%	1,8%	6,1%	5,2%
5 principals nacionalitats (comarca)	9.918	9.556	234.751	214.616	-3,6%	-8,6%	4,2%	4,5%
Marroc	3.047	2.910	133.028	124.470	-4,5%	-6,4%	2,3%	2,3%
Romania	1.961	1.871	35.002	33.563	-4,6%	-4,1%	5,6%	5,6%
Itàlia	1.724	1.636	8.995	9.577	-5,1%	6,5%	19,2%	17,1%
Regne Unit	1.639	1.604	35.884	29.935	-2,1%	-16,6%	4,6%	5,4%
França	1.547	1.535	21.842	17.071	-0,8%	-21,8%	7,1%	9,0%
Activitat Econòmica								
Nombre d'empreses	3.762	3.850	175.618	179.895	2,3%	2,4%	2,1%	2,1%
Agricultura	10	10	736	748	0,0%	1,6%	1,4%	1,3%
Indústria	228	238	18.480	18.659	4,4%	1,0%	1,2%	1,3%
Construcció	354	352	13.656	14.381	-0,6%	5,3%	2,6%	2,4%
Serveis	3.170	3.250	142.746	146.107	2,5%	2,4%	2,2%	2,2%
Dimensió mitjana	5,6	5,8	10,2	10,4	0,2	0,2	nc	nc
Agricultura	2,0	2,3	3,2	3,4	0,3	0,2	nc	nc
Indústria	14,9	14,8	15,9	16,0	-0,1	0,2	nc	nc
Construcció	2,9	3,2	4,8	5,0	0,3	0,1	nc	nc
Serveis	5,3	5,4	10,0	10,3	0,2	0,2	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	2.956	3.005	119.535	122.579	1,7%	2,5%	2,5%	2,5%
Comerç detall, exc. vehicles motor	718	706	27.762	28.125	-1,7%	1,3%	2,6%	2,5%
Serveis de menjar i begudes	606	629	16.423	16.931	3,8%	3,1%	3,7%	3,7%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	247	236	14.842	14.995	-4,5%	1,0%	1,7%	1,6%
Altres activitats de serveis personals	197	203	6.997	7.240	3,0%	3,5%	2,8%	2,8%
Activitats especialitzades construcció	190	189	8.137	8.589	-0,5%	5,6%	2,3%	2,2%
Educació	141	147	5.346	5.513	4,3%	3,1%	2,6%	2,7%
Construcció d'immobles	148	147	5.022	5.299	-0,7%	5,5%	2,9%	2,8%
Activitats immobiliàries	131	137	7.157	7.474	4,6%	4,4%	1,8%	1,8%
Transport terrestre i per canonades	114	115	5.659	5.678	0,9%	0,3%	2,0%	2,0%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	96	96	6.492	6.481	0,0%	-0,2%	1,5%	1,5%
Activitats sanitàries	91	94	5.057	5.150	3,3%	1,8%	1,8%	1,8%
Venda i reparació de vehicles motor	91	89	4.273	4.411	-2,2%	3,2%	2,1%	2,0%
Serveis a edificis i de jardineria	82	83	2.932	2.989	1,2%	1,9%	2,8%	2,8%
Serveis d'allotjament	54	68	1.422	1.510	25,9%	6,2%	3,8%	4,5%
Activitats esportives i d'entreteniment	50	66	2.014	2.194	32,0%	8,9%	2,5%	3,0%

Recull estadístic. Garraf (Continuació)

	Garraf		Província		Variació 2014-2015		Pes		
	2014	2015	2014	2015	Garraf	Província	Garraf/Província	2014	2015
Mercat de treball									
Ocupats	31.315	32.698	2.172.556	2.256.042	4,4%	3,8%	1,4%	1,4%	
Assalariats	21.110	22.285	1.796.346	1.873.656	5,6%	4,3%	1,2%	1,2%	
Autònoms	10.205	10.413	376.210	382.386	2,0%	1,6%	2,7%	2,7%	
15 Principals sectors d'activitat	22.282	23.148	1.287.093	1.333.516	3,9%	3,6%	1,7%	1,7%	
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	4.437	4.477	238.846	244.873	0,9%	2,5%	1,9%	1,8%	
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	3.561	3.830	130.330	138.185	7,6%	6,0%	2,7%	2,8%	
<i>Activitats sanitàries</i>	1.818	1.928	132.536	136.349	6,1%	2,9%	1,4%	1,4%	
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	1.656	1.704	120.686	124.804	2,9%	3,4%	1,4%	1,4%	
<i>Educació</i>	1.582	1.674	121.241	126.177	5,8%	4,1%	1,3%	1,3%	
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	1.665	1.665	149.933	153.310	0,0%	2,3%	1,1%	1,1%	
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	1.463	1.508	73.258	77.091	3,1%	5,2%	2,0%	2,0%	
<i>Altres activitats de serveis personals</i>	956	1.029	40.544	42.776	7,6%	5,5%	2,4%	2,4%	
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	984	966	70.033	71.403	-1,8%	2,0%	1,4%	1,4%	
<i>Construcció d'immobles</i>	773	853	30.088	32.881	10,3%	9,3%	2,6%	2,6%	
<i>Serveis d'allotjament</i>	748	798	22.207	23.080	6,7%	3,9%	3,4%	3,5%	
<i>Serveis a edificis i de jardineria</i>	759	794	72.512	75.318	4,6%	3,9%	1,0%	1,1%	
<i>Materials i equips elèctrics</i>	737	741	11.111	11.178	0,5%	0,6%	6,6%	6,6%	
<i>Activitats jurídiques i de comptabilitat</i>	570	593	45.706	46.440	4,0%	1,6%	1,2%	1,3%	
<i>Serveis socials sense allotjament</i>	573	588	28.062	29.651	2,6%	5,7%	2,0%	2,0%	
Agricultura	103	106	7.953	8.123	2,9%	2,1%	1,3%	1,3%	
Indústria	3.951	4.078	325.967	332.499	3,2%	2,0%	1,2%	1,2%	
Construcció	2.382	2.510	109.055	115.440	5,4%	5,9%	2,2%	2,2%	
Serveis	24.879	26.004	1.729.581	1.799.980	4,5%	4,1%	1,4%	1,4%	
Sectors clau	11.552	11.682	783.540	807.291	1,1%	3,0%	1,5%	1,4%	
Sectors estratègics	3.697	3.869	381.910	405.946	4,7%	6,3%	1,0%	1,0%	
Sectors impulsors	9.246	10.041	508.021	529.225	8,6%	4,2%	1,8%	1,9%	
Sectors independents	6.820	7.102	499.085	513.580	4,1%	2,9%	1,4%	1,4%	
Activitats d'alt contingut tecnològic¹	2.153	2.186	199.474	209.368	1,5%	5,0%	1,1%	1,0%	
Ind. Tecnologia alta	62	76	24.508	25.050	22,6%	2,2%	0,3%	0,3%	
Ind. Tecnologia mitjana-alta	1.660	1.664	94.477	95.552	0,2%	1,1%	1,8%	1,7%	
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	1.104	1.192	78.687	81.025	8,0%	3,0%	1,4%	1,5%	
Ind. Tecnologia baixa	775	800	106.858	109.292	3,2%	2,3%	0,7%	0,7%	
Serveis basats en el coneixement	9434	10.047	803.903	841.849	6,5%	4,7%	1,2%	1,2%	
Serveis de tecnologia alta-punta	431	446	80.489	88.766	3,5%	10,3%	0,5%	0,5%	
Serveis no basats en el coneixement	15.445	15.957	925.732	958.187	3,3%	3,5%	1,7%	1,7%	
Aturats registrats	12.268	11.010	422.935	377.897	-10,3%	-10,6%	2,9%	2,9%	
Homes	5.875	5.076	205.244	176.530	-13,6%	-14,0%	2,9%	2,9%	
Dones	6.393	5.934	217.691	201.367	-7,2%	-7,5%	2,9%	2,9%	
Nacionals	10.571	9.375	351.939	313.922	-11,3%	-10,8%	3,0%	3,0%	
Estrangers	1.697	1.635	70.996	63.975	-3,7%	-9,9%	2,4%	2,6%	
Agricultura	205	186	5.023	4.641	-9,3%	-7,6%	4,1%	4,0%	
Indústria	1.327	1.171	61.622	52.133	-11,8%	-15,4%	2,2%	2,2%	
Construcció	1.581	1.239	48.573	39.187	-21,6%	-19,3%	3,3%	3,2%	
Serveis	8.590	7.903	283.562	259.118	-8,0%	-8,6%	3,0%	3,0%	
Sense ocupació anterior	565	511	24.155	22.818	-9,6%	-5,5%	2,3%	2,2%	
Població activa local estimada	61.503	62.383	2.562.690	2.588.325	1,4%	1,0%	2,4%	2,4%	
Taxa d'atur registral	19,95%	17,65%	16,50%	14,60%	-2,3pp	-1,9pp	nc	nc	
Homes	18,55%	15,86%	15,61%	13,34%	-2,7pp	-2,3pp	nc	nc	
Dones	21,43%	19,53%	17,44%	15,91%	-1,9pp	-1,5pp	nc	nc	
Nombre de contractes total	38.118	42.782	1.829.394	2.034.466	12,2%	11,2%	2,1%	2,1%	
Beneficiaris de prestacions	7.078	6.173	240.411	205.756	-12,8%	-14,4%	2,9%	3,0%	
Taxa Cobertura Prestacions	60,48%	58,80%	60,29%	57,95%	-1,7pp	-2,3pp	nc	nc	
Turisme									
Places en establiments hotelers	5.467	5.434	139.328	141.132	-0,6%	1,3%	3,9%	3,9%	
Places en càmpings	8.526	8.526	43.998	44.026	0,0%	0,1%	19,4%	19,4%	
Places en establiments de turisme rural	48	62	4.797	4.934	29,2%	2,9%	1,0%	1,3%	
Places en apartaments turístics	nd	524	nd	3.461	nc	nc	nc	15,1%	
Places en HUTs ²	nd	6.760	nd	58.437	nc	nc	nc	11,6%	
Finances públiques³									
Pressupostos municipals: Ingressos	154.808	154.635	6.547.186	6.490.113	-0,1%	-0,9%	2,4%	2,4%	
Pressupostos municipals: Despeses	154.710	153.799	6.533.096	6.476.026	-0,6%	-0,9%	2,4%	2,4%	
Deute viu municipal	123.165	110.560	3.260.818	2.859.109	-10,2%	-12,3%	3,8%	3,9%	

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta.

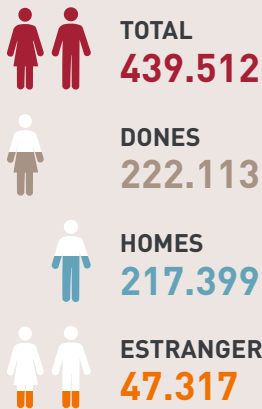
2. Habitats de ús turístic. 3. Xifres en milers d'euros. nd: no disponible. nc: no calculable. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de Metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

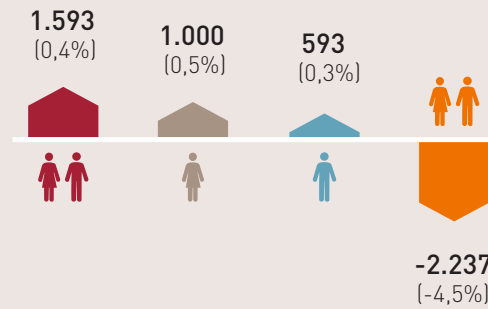

Maresme

Població, 2015

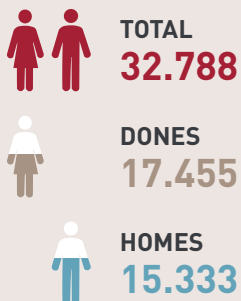

Variació interanual

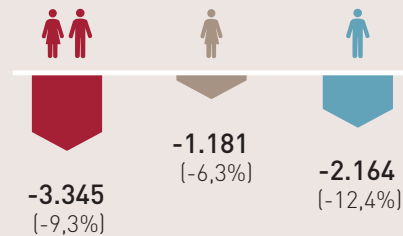

0,4%
La població creix lleugerament

Aturats registrats, 2015

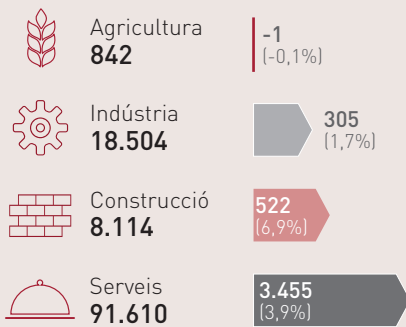

Variació interanual

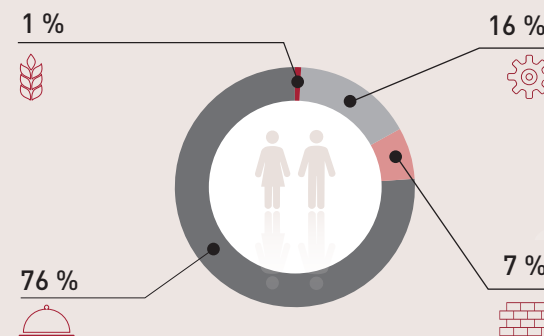

16,8%
Taxa d'atur registral

Ocupats registrats, 2015

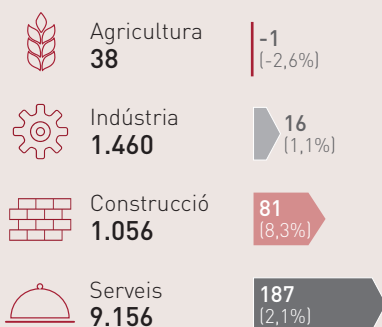

Distribució per sectors (pes %)

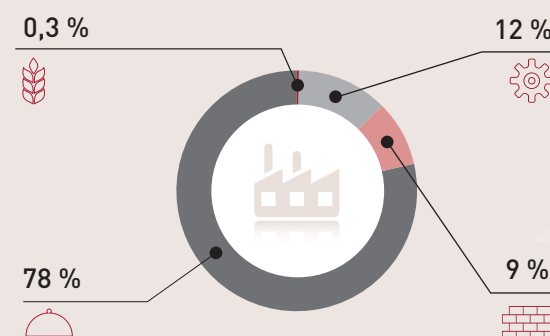

3,7%
Augmenta l'ocupació

Empreses de la comarca, 2015

Distribució per sectors (pes %)

2,5%
Augmenta el nombre d'empreses

Maresme

La comarca del Maresme té una superfície de 398,5 km², el 5,2% de la superfície de la província de Barcelona, i està integrada per 30 municipis que tenen una superfície mitjana de poc més de 13 km², la menor de la província i a més de deu km² de la mitjana provincial. Mataró n'és la capital.

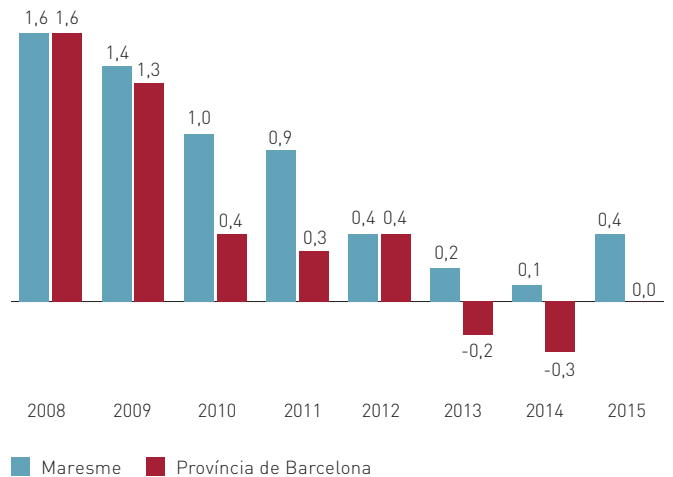
El Maresme és, amb 439.512 habitants, la quarta comarca més poblada de la província, i en ella hi resideix el 8% de la població provincial. La població (vegeu gràfic 1) és manté estable, encara que augmenta lleugerament un 0,4%. La població resident a l'estranger augmenta un 9,8% el 2015, fins arribar als 8.653.

Amb una densitat de població de 1.103 hab./km², és la quarta més alta de la província. La capital, Mataró, aplega el 28,4% (124.867) de la població comarcal. La població ha augmentat en vint dels trenta municipis, destacant els creixements de Mataró (587), Vilassar de Mar (262), Montgat (186) i El Masnou (181). Per contra, les disminucions més importants s'han produït a Premià de Mar (-219), Sant Andreu de Llavaneres (-97) i Calella (-81).

El 10,8% de la població comarcal és estrangera (47.317), valor inferior a la mitjana provincial (12,4%). Interanualment, la població estrangera es redueix en 2.237 persones (-4,5%), menys que a la província (-6%), i que s'afegeix a la tendència reduccionista dels tres anys anteriors. El 44% de la població estrangera prové del continent Africà, i un 68% d'aquesta es de nacionalitat marroquina (14.220). Destaca també que al Maresme hi viu el 47% de la població gambiana i el 21% de la senegalesa residents a la província. La població xinesa és la que més augmenta del 2014 al 2015, un 7,9%.

El 17,6% de la població és menor de 16 anys (per sobre del 16,5% provincial) i el 17,2% té 65 anys o més, percentatge inferior al 18,3% provincial. La població en edat de treballar (vegeu gràfic 2) n'agrupa el 65,3% restant, percentatge semblant al provincial (65,2%). L'índex d'envelliment, 97,8, se situa més de deu punts per sota del 110,6 provincial. Respecte a la projecció de població, i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, el Maresme és la tercera comarca, darrere del Berguedà i Baix Llobregat, que més població perdria el 2025, amb un decreixement de l'1,7%.

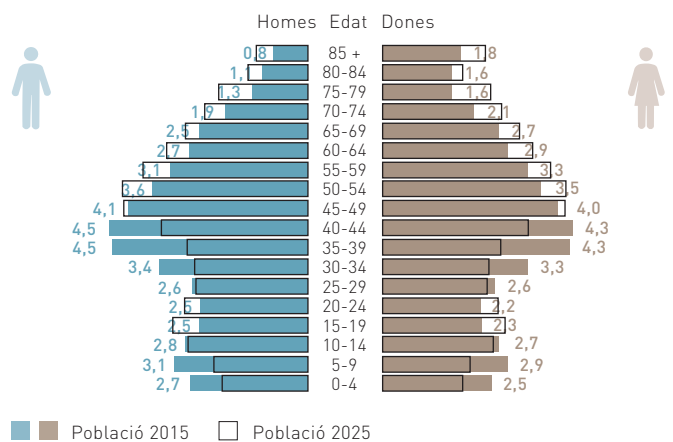
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

El Maresme és la comarca que més població ha guanyat el 2015, tot i que l'augment només ha estat del 0,4%

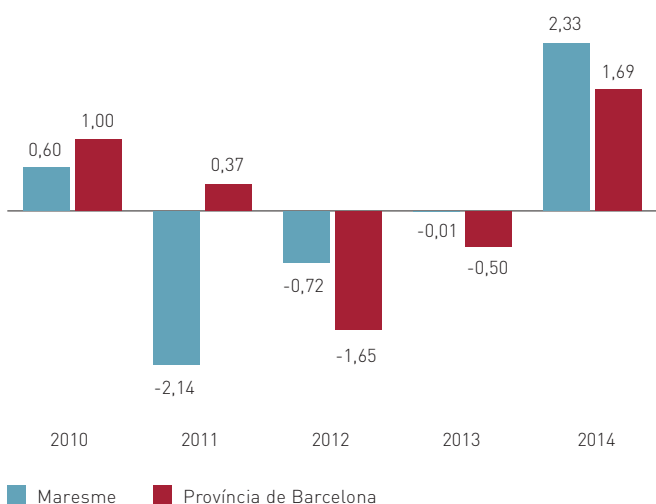
Gràfic 2
Piràmide d'edats del Maresme, 2015-2025 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Gràfic 3

Taxes reals de variació del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

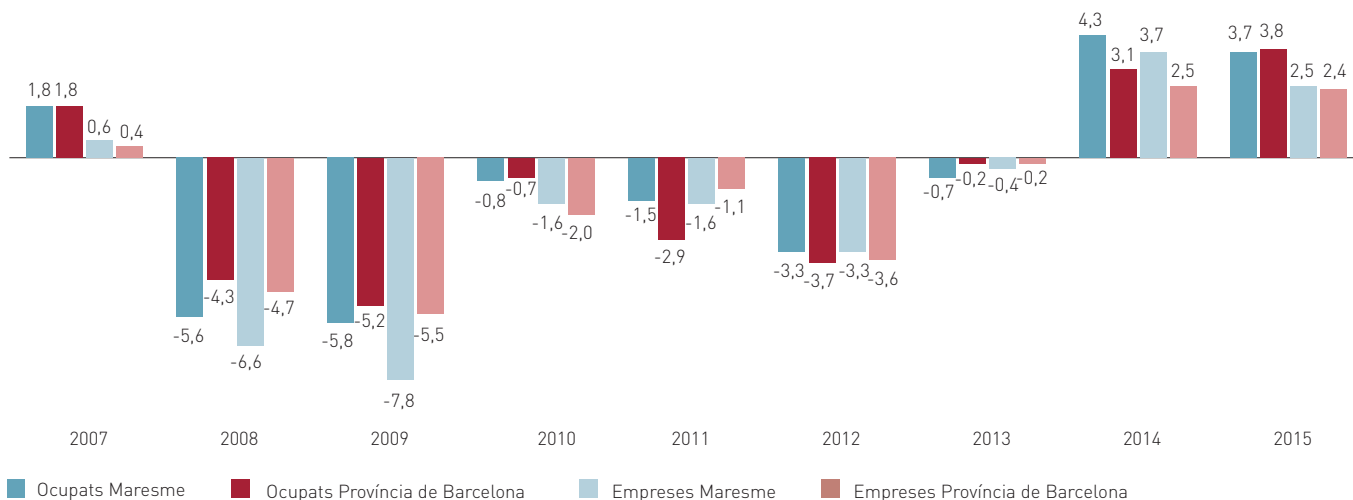

Font: Anuari Econòmic Comarcal. CatalunyaCaixa

Per segon any consecutiu, el Maresme registra l'augment d'empreses i d'ocupats

Gràfic 4

Taxes de variació interanual dels ocupats i empreses (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el **VAB** del Maresme (vegeu gràfic 3) va experimentar el 2014 un prou important increment, del 2,3%, després de la davallada (-0,01%) del 2013, un registre superior a la mitjana provincial (1,7%). Aquests resultats expressen els increments de la indústria (2,1%) i els serveis (3%), parcialment contrarestats per les davallades de la construcció (-3,1%) i el primari (-1,9%). Amb aquest augment, el canvi acumulat del 2010 al 2014 situa la reducció del VAB comarcal en el -0,6%, reflex de la forta contracció de la construcció (-30,7%) i canvis de menor entitat a la resta de sectors.

L'increment del nombre d'empreses (2,5%) i ocupats (3,7%) del Maresme és el segon més important dels darrers anys, i similar a la mitjana provincial, 2,4% empreses i 3,8% ocupats en ambdós casos. L'any 2015 acaba amb 119.070 ocupats i 11.710 empreses, 4.281 nous ocupats i 283 noves empreses respecte l'any anterior.

Aquestes xifres refermen el punt d'inflexió encetat l'any anterior a la comarca, quan l'ocupació i les empreses van començar a ser positives després de sis anys amb xifres negatives. Tot i així, encara queda molt per arribar a les xifres de l'any 2007, on la comarca tenia 131.963 ocupats i 13.718 empreses, 12.893 ocupats i 2.008 empreses més que les actuals.

L'augment de l'ocupació comarcal es produeix molt més intensament en els assalariats (4,5%) que en els autònoms (1,8%). Situació superior a l'augment provincial dels assalariats (4,3%), però inferior a l'augment dels autònoms (1,6%). Per tram d'assalariats de l'empresa destaca la variació interanual dels llocs de treball en la petita (5,1%) i gran empresa (5,9%), i també en la mitjana (3,9%) i en la microempresa (2,8%).

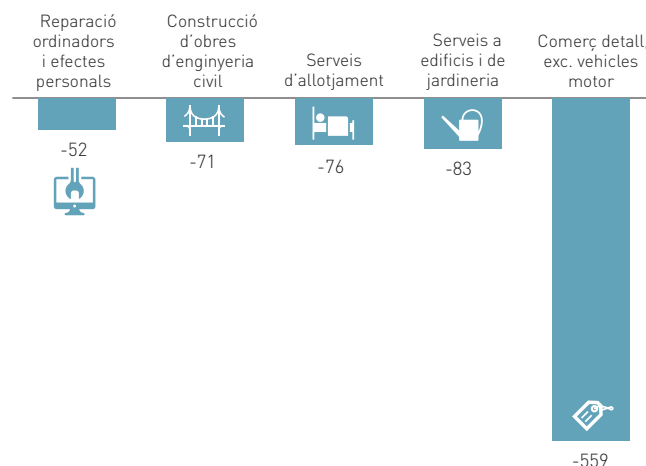
La indústria aplega el 15,5% dels llocs de treball de la comarca, pròxim a la província (14,7%). L'ocupació en els serveis (76,9%), en canvi, està per sota de la mitjana provincial (79,6%), mentre que l'ocupació a la construcció (6,8%) està per sobre (5,1%). L'agricultura reuneix el 0,7%, pes superior al 0,4% provincial. L'evolució interanual és molt positiva en la construcció (6,9%) i els serveis (3,9%), i no tant en la indústria (1,7%). L'agricultura cau un 0,1%.

Dels 15 principals subsectors (vegeu recull estadístic al final del capítol) destaca la pèrdua d'ocupació en el comerç al detall (-3,6%), i serveis a edificis i de jardineria (-3,3%), i la creació d'ocupació en serveis de menjar i begudes (7%), activitats especialitzades de la construcció (7,4%), construcció d'immobles (10,6%), i transport terrestre (23,6%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les pèrdues d'ocupació més notables es produeixen a comerç al detall (-559), serveis a edificis i de jardineria (-83) i serveis d'allotjament (-76). Els increments a transport terrestre (671), l'emmagatzematge i afins al transport (607) i serveis de menjar i begudes (612).

El Maresme és la quarta comarca amb un major pes de població ocupada dintre de l'economia del coneixement (36,2%), amb una evolució interanual del 3,6%. Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 32,4% dels llocs de treball, situats per sota de la mitjana provincial, del 37,3%, i experimentant una variació interanual del 3,9%. També dintre de l'economia del coneixement, el 5,4% de l'ocupació pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic, quatre punts per sota de la mitjana provincial, i amb una evolució anual del 3%.

Gràfic 5

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació Maresme, 2015 (absoluts)

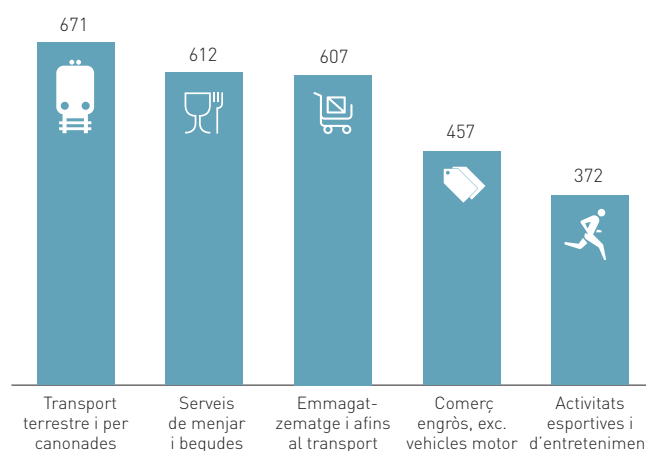

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

L'augment de l'ocupació ha estat molt important en l'assalariada i no tan en l'autònoma

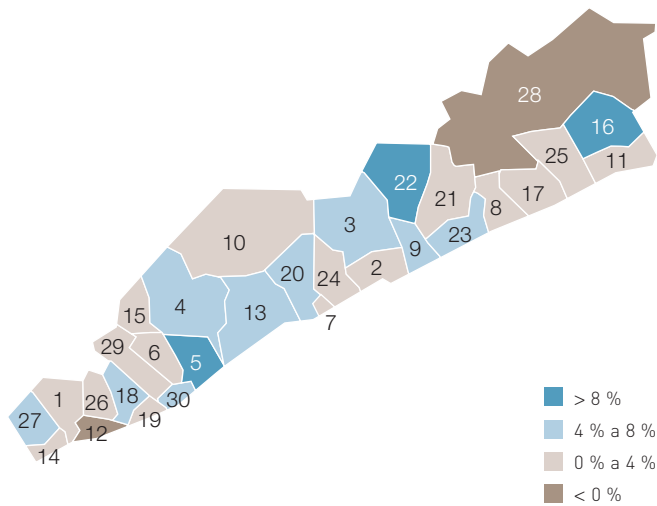
Gràfic 6

Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació Maresme, 2015 (absoluts)

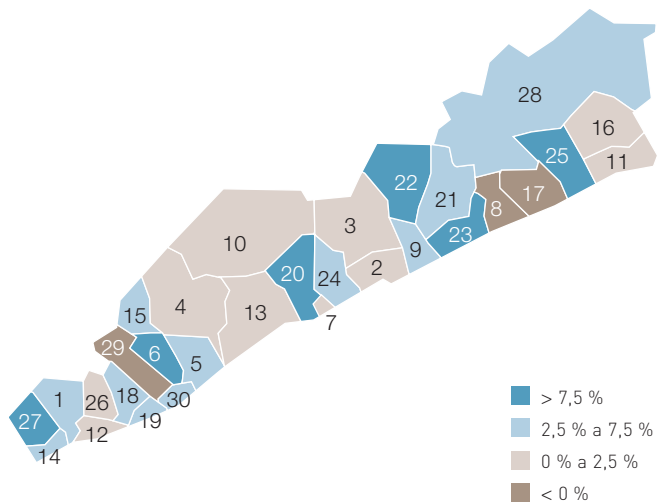

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Mapa 1
Variació ocupats registrats. Maresme, 2015 (en percentatge)

Mapa 2
Variació empreses registrades. Maresme, 2015 (en percentatge)

1 Alella	17 Pineda de Mar
2 Arenys de Mar	18 Premià de Dalt
3 Arenys de Munt	19 Premià de Mar
4 Argentona	20 Sant Andreu de Llavanes
5 Cabrera de Mar	21 Sant Cebrià de Vallalta
6 Cabriels	22 Sant Iscle de Vallalta
7 Caldes d'Estrac	23 Sant Pol de Mar
8 Calella	24 Sant Vicenç de Montalt
9 Canet de Mar	25 Santa Susanna
10 Dosrius	26 Teià
11 Malgrat de Mar	27 Tiana
12 Masnou (EL)	28 Tordera
13 Mataró	29 Vilassar de Dalt
14 Montgat	30 Vilassar de Mar
15 Ôrrius	
16 Palafolls	

Mataró aplega un terç (32,6%) dels llocs de treball de la comarca. La variació interanual (vegeu mapa 1) registra reduccions d'ocupació només en dos dels trenta municipis: El Masnou (-0,3%) i Tordera (-0,4%). Dels 28 que l'augmenten destaquen: Palafolls (17,1%), Cabrera de Mar (9%), Argentona (6,8%) i Vilassar de Mar (5,8%).

La indústria aplega el 12,5% de les **empreses** de la comarca, per sobre del 10,4% de la mitjana provincial. Destaca la confecció de peces de vestir que comprèn el 30% de les empreses del sector de la província. El pes de les empreses de construcció (8,5%) i agricultura (0,3%) són similars a la mitjana provincial (8% i 0,4% respectivament), mentre que els serveis presenten un pes més reduït al provincial (78,2% respecte el 81,2%). Interanualment hi ha un notable augment d'empreses en la construcció (8,3%), i més moderat en la resta. El 30% de les empreses es troben a Mataró.

Un 90% dels municipis de la comarca augmenten el nombre d'empreses al llarg de l'any 2015

La variació interanual (vegeu mapa 2) registra reduccions d'empreses en només tres dels trenta municipis: Vilassar de Dalt (-0,7%), Calella (-0,5%) i Pineda de Mar (-0,3%). Per contra, destaca l'augment d'empreses a Santa Susanna (12,5%), Sant Pol de Mar (12,4%), Tiana (10%) i Cabriels (8,2%). L'estructura empresarial està dominada per la petita empresa i, especialment, la micro-empresa: el 78,3% de les empreses tenen menys de 5 treballadors. La dimensió mitjana és de 7,2 treballadors per empresa, dimensió inferior als 10,4% de la província.

Segons la base de dades SABI (Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics) el 2014 setanta set empreses facturen més de 10 milions d'euros, i d'aquestes, tres en facturen més de cent: Bioibérica (fabricació de productes farmacèutics de base), NT Incoming i Serhs Tourism (activitats d'agències de viatges). Segueixen Punt Roma (comerç a l'engròs de peces de vestir), Generos de Punto Victrix (comerç a l'engròs de peces de vestir), Laboratorios Hartmann (comerç a l'engròs farmacèutics) i DB Apparel Spain (comerç a l'engròs de tèxtils). El 62% de les 200 primeres empreses en volum de vendes són exportadores i/o importadores.

L'evolució de l'atur (vegeu gràfic 7) continua amb la davallada any rere any. El 2015 l'atur disminueix un 9,3% (-3.345), la reducció més moderada de les comarques barcelonines juntament amb l'Anoia. A final del 2015 hi ha 32.788 aturats registrats a la comarca, el 8,7% dels aturats de la província.

La taxa d'atur registral és del 16,8%, dos punts inferior a la de l'any anterior i la tercera taxa més alta entre les dotze comarques barcelonines, i més de dos punts per damunt de la taxa provincial (14,6%). La taxa d'atur femenina és del 18,9%, 1,6 punts inferior a l'any anterior i tres punts superior al total provincial. La taxa masculina se situa en el 14,9%, 2,3 punts inferior a la taxa de l'any anterior i més d'un punt per sobre de la mitjana provincial. Per edat, destaca el 5,5% menor de 25 anys, el menor pes, juntament amb el Barcelonès, entre les comarques barcelonines. Interanualment, tots tres grups d'edat redueixen l'atur, destacant la caiguda experimentada en els menors de 25 anys (14%).

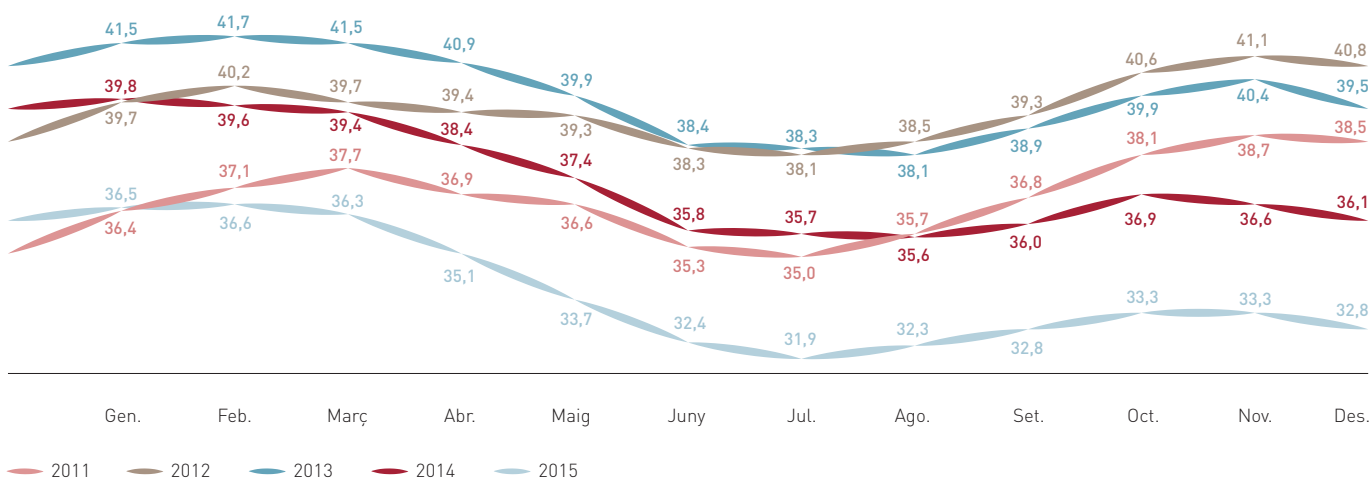
Per sectors d'activitat econòmica, el 66,2% dels aturats pertanyen al sector serveis, el 15,6% a la indústria, el 10,5% a la construcció, el 2,4% a l'agricultura i el 5,3% al grup sense ocupació anterior (SOA). Interanualment, l'atur es redueix un 18,8% a la construcció, un 12,2% a la indústria, 11,7% SOA, 9,9% agricultura i 6,5% al sector serveis.

L'atur disminueix per tercer any consecutiu, i amb el descens més important dels darrers anys

Tot i així, és la disminució menys important de les comarques barcelonines, i la taxa d'atur registral (16,8%) és la tercera més alta

Gràfic 7

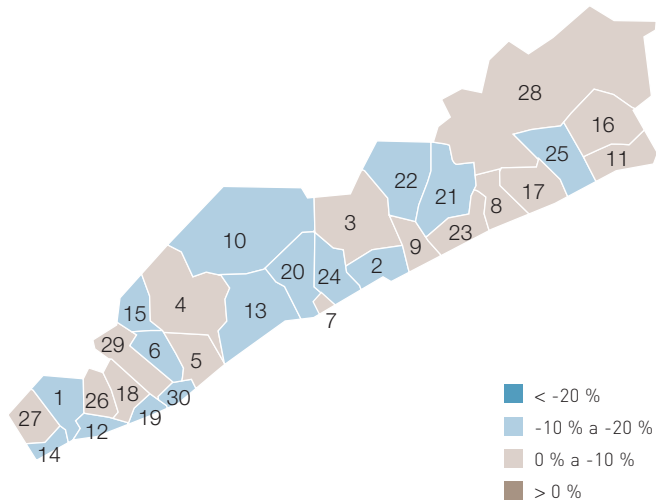
Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Maresme, 2011-2015 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

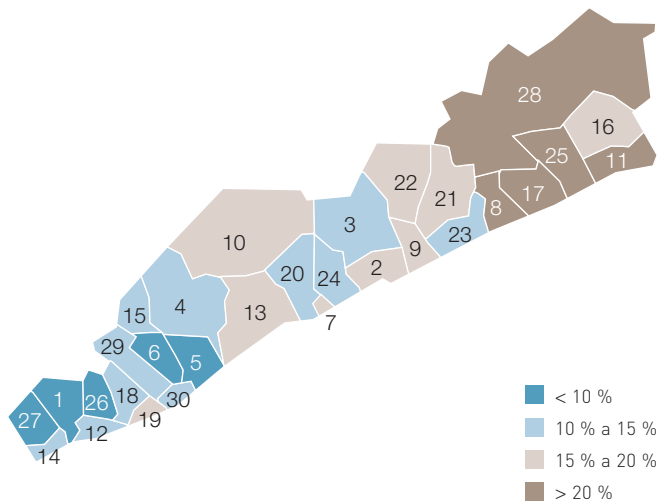
Mapa 3

Variació de l'atur registrat. Maresme, 2015 (en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registral. Maresme, 2015 (en percentatge)

1 Alella	17 Pineda de Mar
2 Arenys de Mar	18 Premià de Dalt
3 Arenys de Munt	19 Premià de Mar
4 Argentona	20 Sant Andreu de Llaveneres
5 Cabrera de Mar	21 Sant Cebrià de Vallalta
6 Cabriels	22 Sant Iscle de Vallalta
7 Caldes d'Estrac	23 Sant Pol de Mar
8 Calella	24 Sant Vicenç de Montalt
9 Canet de Mar	25 Santa Susanna
10 Dosrius	26 Teià
11 Malgrat de Mar	27 Tiana
12 Masnou (EL)	28 Tordera
13 Mataró	29 Vilassar de Dalt
14 Montgat	30 Vilassar de Mar
15 Ôrrius	
16 Palafolls	

L'atur disminueix interanualment en tots els nivells formatius, destacant la reducció entre universitaris primer cycle (12,9%), tècnics-professionals superiors (-11,3%), estudis primaris incomplets (-9,8%) i educació general (-9,5%). L'atur de la població estrangera disminueix un 7,8%, i se situa en els 5.486 aturats, el 16,7% de l'atur comarcal, percentatge similar al pes que tenen a nivell provincial (16,9%). Els aturats nacionals disminueixen un 9,5%.

L'atur disminueix en tots els municipis de la comarca (vegeu mapa 3). Les reduccions més notables es troben a Sant Andreu de Llaveneres (-16,5%), Arenys de Mar (-14,3%), Premià de Dalt (-14%), Montgat (-13,4%) i El Masnou (-13%). D'entre els municipis amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal (vegeu mapa 4) destaquen els situats al nord de la comarca: Calella (20,2%), Malgrat de Mar (20,4%), Tordera (21,3%), Santa Susanna (21,8%) i Pineda de Mar (25,4%). Per contra, les taxes més baixes es donen al Maresme sud: Cabrera de Mar (8,4%), Alella (9%), Teià (9,4%), Cabriels (9,6%) i Tiana (9,8%).

Els municipis del nord del Maresme continuen amb taxes d'atur altes, mentre que les taxes més baixes es donen al sud de la comarca

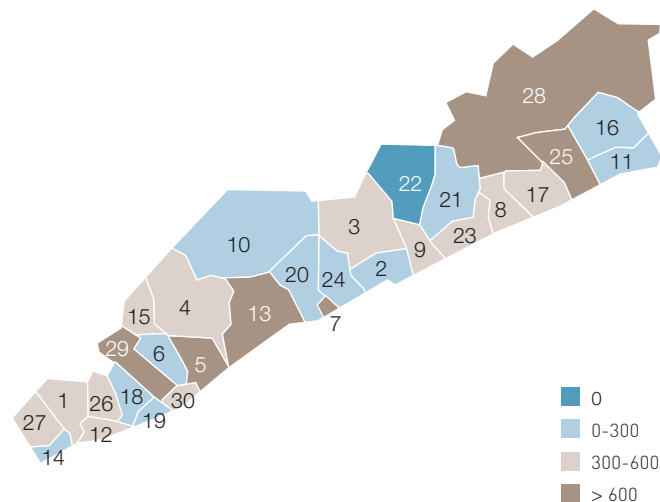
A final del 2015 hi ha concedides 19.626 **prestacions per desocupació**, un 11,5% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 64,9% el 2014 al 63,2% el 2015, la taxa més elevada de totes les comarques. Les tres tipologies de prestació per desocupació disminueixen el nombre de prestacions respecte l'any anterior, les prestacions contributives un 12,3%, les assistencials un 10,6%, i les de renda activa d'inserció un 17,6%.

La **contractació laboral** augmenta un 6,4%, variació per sota de l'11,2% provincial, i que representa el menor increment de totes les comarques. El 2015 acaba amb 99.965 contractes signats. Per tipologia, la contractació indefinida augmenta un 12,4%, mentre que la temporal ho fa en un 5,5%. Per sexe, la contractació masculina augmenta un 4%, i la femenina un 9%, mentre que per edat ressalta l'augment del 26,3% dels menors de 20 anys.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2015 del conjunt dels municipis de la comarca, cau un 6,9% respecte el 2014 pel que fa als ingressos i un 8,7% en les despeses. El descens en els ingressos és més de sis punts superior a la mitjana de tots els municipis de la demarcació de Barcelona, i en les despeses vuit punts superior. Per habitant, al Maresme les despeses suposen 1.000 euros, amb 56 euros de despeses d'inversió, per sota que la província en les despeses (1.177), i també en la inversió (118). Respecte els ingressos corrents, aquest suposen 970 euros per habitant, amb 681 d'ingressos tributaris, per sota de la província en els ingressos totals (1.104), i similar en els tributaris (692).

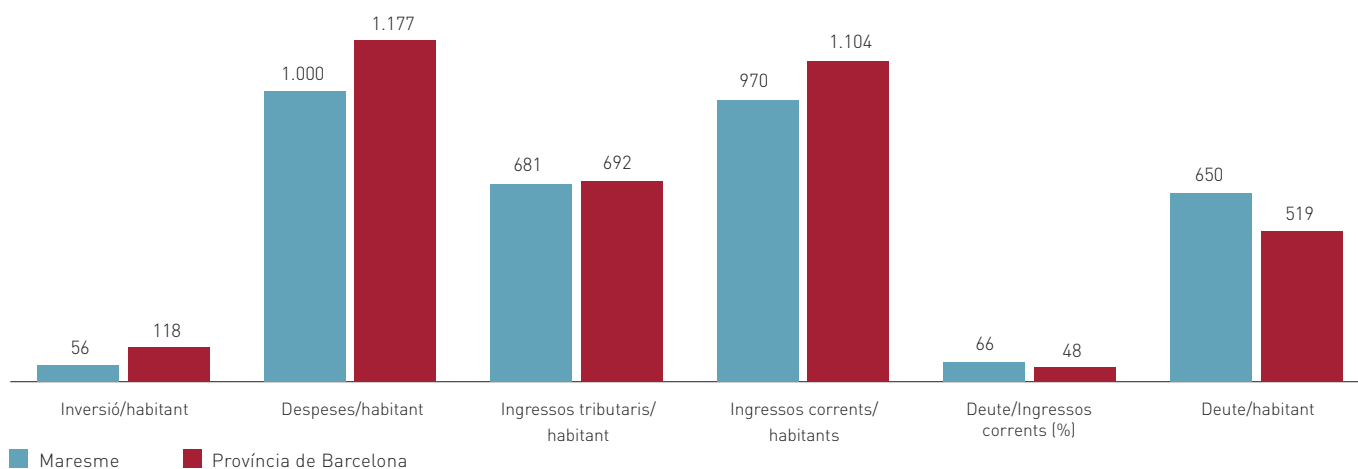
El deute viu del 2015 de tots els municipis de la comarca s'apropa els 286 milions d'euros (10% inferior al deute de l'any anterior), el 8,8% del deute provincial, representant el 66% dels ingressos corrents, i per habitant es situa en 650 euros per habitant. Respecte a la província, el Maresme es situa per sobre de la mitjana del deute per habitant de la província (519), i també respecte els ingressos corrents (48%). Per municipis, 22 dels 33 municipis estan per sota de la mitjana provincial en deute per habitant, amb onze municipis per sobre, destacant: Santa Susanna (3.155), Vilassar de Dalt (2.740), Caldes d'Estrac (1.468), Tordera (1.102), Vilassar de Mar (1.025), i Mataró (1.023).

Mapa 5
Deute viu per habitant, 2015 (en euros)

Després del Garraf, el conjunt dels municipis del Maresme són els que tenen menys inversió per habitant en els pressupostos del 2015

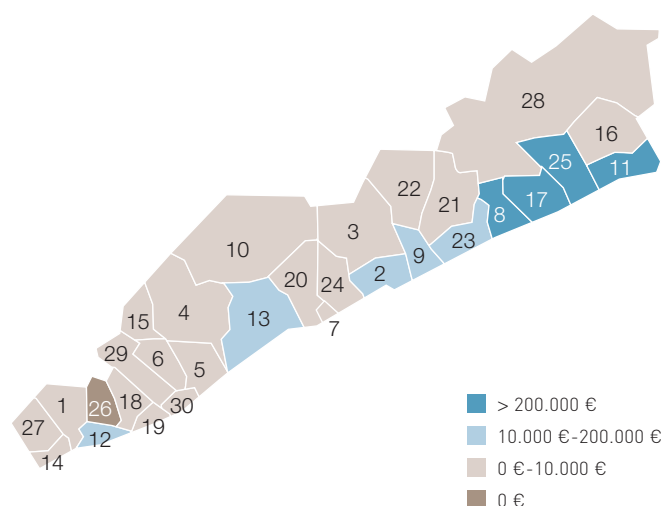
Gràfic 8
Finances públiques, 2015 (ratios euros per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques

Mapa 6

Recaptació de l'Impost sobre les Estades en Establiments Turístics, 2015 (en euros)

La comarca va generar 53 mil noves pernотacions respecte l'any anterior

El Maresme és, després del Barcelonès, la comarca amb major activitat **turística**, tant en termes d'oferta com de demanda. Aquest 2015 la comarca ha augmentat la seva oferta tant en nombre de places a hotels (+0,3%) com als establiments de turisme rural (+6,8%), el que representa 90 noves places hoteleres i 10 places rurals. Pel que respecta als càmpings, l'oferta es manté igual, amb 18.921 places. Els apartaments turístics i els HUTs suposen pel Maresme 502 noves places d'apartaments i 5.741 places d'HUTs.

Els indicadors de demanda al Maresme presenten resultats negatius pels establiments hotelers i positius pels càmpings. D'aquesta manera, els hotels perden un -13,1% de turistes, més de 140.000 en nombres absoluts. No obstant, el nombre de pernотacions presenta un percentatge molt més reduït, d'un -2,7%. Els càmpings incrementen el nombre de turistes un 4,9%, un percentatge 0,2 punts per sota del creixement de la província. Així mateix, les pernотacions creixen en un 5,3%, xifra que representa 53.341 nits més que l'any 2014. El grau d'ocupació ha augmentat a l'hoteleria, situant-se en un 70,4% amb un creixement interanual de 0,6 pp. Els càmpings perden ocupació fins al 50,2%, -1,5% pp respecte l'any 2014 però es troben per sobre de l'aconseguida per la província (4,2 pp per damunt).

El Maresme ha recaptat un total de 2.242.664,2 M€ aquest 2015, una xifra un 0,4% inferior a la de l'any anterior.

Quadre 1

Indicadors de l'activitat turística al Maresme, 2014-2015

	Maresme			Província de Barcelona*		
	2014	2015	% Var. 2014-2015**	2014	2015	% Var. 2014-2015**
Places en establiments hotelers	32.632	32.722	0,3	63.736	63.758	0,0
Places en càmpings	18.921	18.921	0,0	43.998	44.026	0,1
Places en establiments de turisme rural	146	156	6,8	4.797	4.934	2,9
Places en apartaments turístics	nd	502	nc	nd	2.332	nc
Places en HUTs	nd	5.741	nc	nd	15.028	nc
Nombre de viatgers allotjats en hotels	1.091.656	948.418	-13,1	3.268.301	3.291.265	0,7
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	233.834	245.372	4,9	614.472	643.338	4,7
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	nd	nd	nc	86.909	100.506	15,6
Nombre de pernотacions en hotels	5.053.604	4.919.159	-2,7	9.507.077	9.744.631	2,5
Nombre de pernотacions en càmpings	1.011.881	1.065.222	5,3	2.361.205	2.588.930	9,6
Nombre de pernотacions en establiments de turisme rural	nd	nd	nc	255.795	292.607	14,4
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	70	70	0,6	67	71	3,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	52	50	-1,5	46	46	-0,1
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	nd	nd	nc	20	22	1,8
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)	2.250.665	2.242.664	-0,4	5.166.035	5.398.352	4,5

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

*sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **la variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals nd: Dada no disponible

nc: Dada no computable

Mapa de projectes estratègics locals del Maresme

Xarxa Comarcal de Banda Ampla del Maresme (XCBAM)

El Consell Comarcal del Maresme ha endegat un projecte d'interconnexió dels 30 ajuntaments del Maresme mitjançant una xarxa de telecomunicació comarcal de banda ampla, en el marc del Pla Estratègic Maresme 2015. Aquest projecte s'orienta, en una primera fase de gestió i explotació, a l'auto prestació de serveis informàtics i de telecomunicació per a les administracions locals i organismes públics dependents. En una segona fase pel que respecta a la prestació de serveis, es preveu que pugui donar servei a la ciutadania, comerç i indústria. **[+]**

Innopolígons II

L'Ajuntament de Mataró cerca la dinamització i millora competitiva dels Polígons d'Activitat Econòmica del municipi a través de la segona edició d'INNOPOLÍGONS. El seu objectiu és elaborar un pla d'actuacions conjunt i estratègic i impulsar la col·laboració en projectes de polígons d'altres territoris. Les actuacions s'agrupen en tres eixos centrals: la gestió de serveis operatius i estratègics dels PAEs; visualització, localització i comercialització dels PAEs; i suport en la gestió de la plataforma empresarial de polígons de Mataró. **[+]**

Projectes d'Especialització i Competitivitat Territorial del Maresme

El PECT del Maresme respon a la voluntat d'organitzar i aglutinar els diferents elements determinants del desenvolupament econòmic de la comarca de forma alineada amb la RIS3CAT. L'objectiu és promoure un creixement intel·ligent, sostenible i integrador, i per això s'incideix en: la innovació com a palanca estratègica, la capacitat dels professionals, el paper central del TecnoCampus, la transferència de coneixement o la capitalització del talent i l'emprenedoria, entre d'altres. Els àmbits d'especialització sobre els que es definiran el conjunt d'operacions del PECT del Maresme són el tèxtil i la seva redefinició cap a la innovació, l'esport i turisme, i la innovació social urbana. **[+]**

Insertext

Insertext vol contribuir a la recuperació industrial del sector tèxtil i de la confecció a la ciutat de Mataró i d'altres municipis de la comarca del Maresme, posant en valor la seva especialització productiva en la fabricació de teixits i articles de vestuari de punt. Després d'un període de descentralització productiva cap a països emergents amb baixos costos de producció, s'està detectant cert retorn de la fabricació tèxtil, però amb canvis en els seus processos productius. La confecció tradicional està donant pas a una confecció amb components tècnics, que incorpora l'ús de les noves tecnologies i on la investigació de nous materials i processos tèxtils està guanyant protagonisme. És per això que amb aquesta iniciativa es vol donar resposta a un sector en renovació, creant connexions entre les necessitats actuals del teixit productiu i el perfil de persones desocupades al territori. **[+]**

Xarxa d'Interacció Empresarial del Maresme

El Consell Comarcal del Maresme impulsa aquest projecte per enfortir la relació de les àrees de desenvolupament econòmic local dels municipis amb les empreses del territori. Es treballa de manera transversal els aspectes següents: Xarxa de tècnics d'intermediació laboral, col·laboració dels agents socials i econòmics de la comarca, metodologia comuna de tots els municipis, directoris municipals amb impacte comarcal i pla de comunicació comarcal. **[+]**

Consorti de Promoció Enoturística del Territori DO Alella

Es tracta d'una entitat amb personalitat jurídica pròpia, integrada voluntàriament per diversos ens públics del territori de la Denominació Origen Alella. Les finalitats del Consorci són la promoció

econòmica i turística de l'àmbit territorial de la DO Alella, la dinamització dels agents del territori, públics i privats, per generar noves sinèrgies i oportunitats de negoci, el lideratge, la creació, la impulsó i/o la difusió d'esdeveniments del vi, productes i/o equipaments, com a recursos enoturístics, la impulsó i coordinació de les polítiques per tal de posar en valor els diferents bens històrics, culturals, paisatgístics, esportius i econòmics. **[+]**

Ocupabilitat per competències

En l'actual context laboral la millora de les competències professionals és un element clau per assegurar un millor posicionament en el mercat de treball. El ventall és ampli, ja que en formen part des de les competències tècniques pròpies d'ocupacions específiques fins a les tècniques aplicades a la recerca de feina. Els ajuntaments de la comarca, amb el suport del Consell Comarcal del Maresme, ofereixen a les persones en situació d'atur un itinerari on s'analiza la seva situació, no només en base a la seva capacitat de ser ocupables, sinó també a partir de l'anàlisi dels factors que afavoreixen o dificulten la seva inclusió personal i vital. L'objectiu d'aquest projecte és millorar l'ocupabilitat de les persones en situació de recerca de feina i assolir un millor posicionament en el mercat laboral. **[+]**

Treballem junts

El Servei Local d'Ocupació de Cabrera de Mar impulsa el programa «Treballem junts» adreçat a dones majors de 40 anys. Aquest col·lectiu amb nombrosos demandants de feina inscrits a la borsa de treball de Cabrera presenta més dificultats per trobar-ne. Amb l'objectiu de potenciar la seva inserció al món laboral, s'oferirà un nou mètode de recerca de feina per al col·lectiu amb més dificultats. Les accions principals del programa seran l'aplicació del mètode Smart, que busca la consecució dels objectius personals cap a la recerca de feina; a més de sessions de coaching i entrenament de les competències, com la comunicació, el pensament analític o la organització. Per altra banda, i per reforçar l'objectiu del programa, l'Ajuntament subvenciona les empreses amb seu social a Cabrera que ofereixen feina a les candidates del projecte Treballem junts. **[+]**

Acord per al Desenvolupament Econòmic i l'Ocupació del Maresme

L'Acord per al Desenvolupament Econòmic i l'Ocupació del Maresme és l'eina de concertació estratègica entre els trenta ajuntaments, els agents socials i econòmics (CCOO, UGT, FAGEM i PIMEC) i el Consell Comarcal, que actua d'oficina tècnica. El Pla d'Acció Biennal 2016-2018 estableix cinc eixos estratègics: política industrial, economia social i solidària, comerç, restauració i turisme i Maresme Marítim. **[+]**

Mataró 2022

Mataró ha iniciat un procés de reflexió estratègica encaminat a establir les bases dels principals canvis disruptius necessaris per fer front als reptes derivats d'una realitat socioeconòmica complicada. L'observació, identificació dels fets més rellevants, reptes i anàlisi realitzats ha d'establir un marc de referència per a la definició d'un pla d'actuació i el seu desenvolupament i avaluació posterior. Es tracta d'iniciar un exercici permanent destinat a assolir canvis en la ciutat i el seu entorn per al desenvolupament inclusiu, sostenible i intel·ligent, en la línia de l'estratègia europea 2020. Així, és previsible la intervenció en diferents àmbits clau de la ciutat, com ara el físic, ambiental, econòmic, social, però sempre amb l'objectiu comú d'afrontar els principals reptes identificats. El procés es realitza de forma participada, amb la implicació d'agents del territori, població, teixit empresarial... i de forma complementària a la definició i presentació d'altres línies d'actuació com els Projectes de Competitivitat i Especialització Territorial. **[+]**

Turisme i esport a Calella. Les claus del nou posicionament estratègic de ciutat: Calella continua situant-se al món

Xavier Arnijas i Tubert, tinent d'alcalde de l'Àrea d'Esports de l'Ajuntament de Calella

Una llarga trajectòria

Durant més de 60 anys, Calella ha estat reconeguda com una de les destinacions turístiques de referència a nivell nacional i europeu. Ja des dels inicis de l'activat turística una sèrie d'empresaris i entitats esportives de la ciutat van veure en l'esport un actiu econòmic important. L'organització de torneigs internacionals d'handbol (encara avui), de futbol o estades d'atletisme van ser l'embrió de l'actual distinció de turisme esportiu però també el turisme intern, sobretot barceloní, va contribuir al desenvolupament de clubs i instal·lacions importants en els camps de la vela, natació i tennis. La ciutat sempre ha liderat el sector de l'esport a la comarca. Segons dades del Consell Comarcal, aquest sector representa l'11% del PIB comarcal i es concentra bàsicament als municipis de l'Alt Maresme.

Calella és una ciutat amb un teixit associatiu ric i divers que amb poc més de 18.000 habitants compta amb 49 disciplines esportives, 42 dues de les quals estan reconegudes per federacions; 28 associacions que promouen l'esport; 13 instal·lacions esportives privades i 8 de públiques. Aquestes xifres ja denoten una forta activitat esportiva a la ciutat, però cal sumar-hi les xifres aportades per estudis de la Diputació de Barcelona. Aquests estudis fan de Calella com una de les ciutats de Catalunya on el pes econòmic de l'esport per habitant és més alt i en què la ràtio de persones vinculades a l'esport en relació amb la població total també és de les més elevades del país. Aquests indicadors ens situen en una població activa esportivament i forjada amb els valors que l'esport transmet. Les condicions climatològiques i geogràfiques han afavorit una gran diversitat de pràctiques esportives que van des d'esports de pista, a esports de mar i de muntanya. Sens dubte aquest substracte social, tan actiu, en el foment i pràctica de l'esport genera dinàmiques i sinèrgies molt fortes en el dia a dia de la ciutat i permet que s'organitzin infinitat de competicions i d'actes.

L'èxit de l'especialització

Calella gràcies a la seva trajectòria i la iniciativa de molta gent, però també a la feina ben feta d'aquests darrers anys s'ha posicionat com una destinació esportiva de referència. I ho ha fet en col·laboració amb el teixit associatiu, amb el sector empresarial i amb organitzadors esportius de primer ordre que han trobat a la ciutat les condicions ideals per a l'organització d'esdeveniments esportius. Els exemples són molt numerosos, torneigs i activitats internacionals de diferents disciplines esportives (tennis taula, handbol, natació, atletisme, senderisme...) moltes vegades a iniciativa del teixit empresarial i social local, però també grans esdeveniments com la Volta Ciclista de Catalunya, la Mitja Marató Costa Barcelona-Maresme, campionats de Catalunya de tennis taula, d'*optimist* i estel, de vòlei platja, o bé la celebració del campionat català d'esport adaptat o els Special Olympics.

Però si hi ha una activitat que ha ajudat a sumar, ha sigut l'arribada del triatló. El Maresme té una orografia, un clima, una xarxa comercial i hotelera consolidada i un tram social, cultural i esportiu únic al nostre país. Amb l'arribada de l'Ironman Barcelona, Calella i el Maresme principalment, però també el Vallès Oriental, s'han posicionat com una destinació de referència al món en aquest esport. Amb les dues curses (la 70.3 i l'Ironman) repartides estratègicament al llarg de l'any, una al maig i l'altre a l'octubre, s'ha generat una dinàmica de «territori Ironman» amb estades d'esportistes que practiquen aquesta especialitat i ajuden a desestacionalitzar. El 87% de participants en curses Ironman tenen ingressos per sobre dels 50.000 dòlars anuals, i d'aquests un 6%

té ingressos per sobre dels 300.000 dòlars. Hi ha altres marques i institucions que organitzen triatlons arreu del món que dinamitzen i generen nous esportistes. La bona notícia és que tots els que practiquen aquest esport com a mínim un cop a la seva vida volen fer l'Ironman, les proves sota aquest nom són les de prestigi, les autèntiques, i dues se celebren aquí a Calella.

Noves oportunitats del territori

Les oportunitats de creixement del sector en aquest territori són molt importants. Es tracta del litoral més proper a Barcelona, ciutat que té un gran atractiu internacional, amb singularitats paisatgístiques i climàtiques, però també d'infraestructures i equipaments. És un entorn ideal per a la pràctica esportiva i existeix una tradició arrelada a la manera de ser local que compta amb un teixit associatiu envejable. Cal generositat entre territoris i mancomunat esforç. Revaloritzar el territori i renovar estratègies, serveis i infraestructures, tant públiques com privades és una tasca de tots. El conjunt del país té una gran riquesa i diversitat que el fan ideal per a la pràctica esportiva a l'aire lliure, mar i muntanya amb un clima ideal. Això permet aprofitar aquestes singularitats i projectar les destinacions de manera especialitzada, i si es pot, de manera individualitzada, amb el convenciment que així es guanyarà competitivitat. L'especialització dins el propi territori n'és la clau. Tothom qui vegi una oportunitat en el turisme esportiu en general i sàpiga explotar les seves singularitats en particular podrà posicionar-se dins d'un mercat nou molt diferent del massificat al tendencial. El turisme esportiu és un turisme en alça, amb un perfil de visitant envejat i volgut per tothom, però ideal per diversificar el turisme en les comarques.

Reptes de futur

El turisme que ve a fer esport obre un públic potencial molt major del que existeix fins ara, molt localitzat en el turisme europeu, i obre les portes a gent vinguda de tots els continents. Les demandes i necessitats d'aquest nou perfil de turisme donen pistes de cap a quina línia s'ha de treballar. Turisme de més poder adquisitiu, familiar i cultivat en valors personals que reclama experiències culturals i històriques del territori on passa les seves vacances. Que busca empapar-se de l'estil de vida i dels paratges de la zona que visita, de la seva gastronomia i rebutja les tendències massificadores i de reclusió com el «tot inclòs» més pensat per a turisme de sol i platja de zones i territoris conflictius. Si fa dècades el turisme va descobrir Catalunya per la seva climatologia i pels seus paratges mediterranis agradables per a estiuajar, ara estan descobrint el nostre territori com a destinació ideal per a practicar l'esport. Tots aquests actius sumats a l'aposta en ferm que ha fet Calella per especialitzar-se i posicionar-se com a destinació turística de referència en l'àmbit de l'esport ha permès a la ciutat rebre el reconeixement de Vila Europea de l'Esport 2016 al Parlament Europeu. Un reconeixement que il·lusiona i estimula a continuar en aquesta línia.

Recull estadístic. Maresme

	Maresme		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Maresme	Província	2014	2015
Entorn								
Nombre de municipis		30		311				9,6%
Superfície total (km²)		398,5		7726,4				5,2%
Superfície mitjana municipal (km²)		13,3		24,8				nc
Demografia								
Població Total	437.919	439.512	5.523.784	5.523.922	0,4%	0,0%	7,9%	8,0%
Densitat (hab/km²)	1.099	1.103	715	715	0,4%	0,0%	nc	nc
Homes	216.806	217.399	2.699.040	2.696.360	0,3%	-0,1%	8,0%	8,1%
Dones	221.113	222.113	2.824.744	2.827.562	0,5%	0,1%	7,8%	7,9%
Població de menys de 16 anys	76.769	77.160	912.338	913.568	0,5%	0,1%	8,4%	8,4%
Població potencialment activa (16-64)	287.814	286.855	3.620.009	3.599.618	-0,3%	-0,6%	8,0%	8,0%
Població de 65 anys i més	73.336	75.497	991.437	1.010.736	2,9%	1,9%	7,4%	7,5%
Projecció Població 2015-2025	437.919	430.346	5.523.784	5.471.422	-1,7%	-0,9%	7,9%	7,9%
Pob. resident a l'estranger	7.879	8.653	172.270	188.325	9,8%	9,3%	4,6%	4,6%
Índex de dependència global	52,2	53,2	52,6	53,5	1,1	0,9	nc	nc
Índex d'envelliment	95,5	97,8	108,7	110,6	2,3	2,0	nc	nc
Nacionalitat espanyola	388.365	392.195	4.794.117	4.838.079	1,0%	0,9%	8,1%	8,1%
Nacionalitat estrangera	49.554	47.317	729.667	685.843	-4,5%	-6,0%	6,8%	6,9%
Taxa d'estrangeria total	11,3%	10,8%	13,2%	12,4%	-0,5pp	-0,8pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	9,0%	8,5%	10,2%	9,4%	-0,5pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	9.462	8.619	123.404	113.711	-8,9%	-7,9%	7,7%	7,6%
Població potencialment activa (16-64)	38.231	36.729	587.923	552.917	-3,9%	-6,0%	6,5%	6,6%
Població de 65 anys i més	1.861	1.969	18.340	19.215	5,8%	4,8%	10,1%	10,2%
Àfrica	22.280	20.889	175.111	164.670	-6,2%	-6,0%	12,7%	12,7%
Amèrica	10.987	9.723	232.415	200.191	-11,5%	-13,9%	4,7%	4,9%
Àsia	3.839	4.065	118.403	118.307	5,9%	-0,1%	3,2%	3,4%
Europa	12.415	12.604	203.112	202.038	1,5%	-0,5%	6,1%	6,2%
Unió Europea	10.078	10.013	167.071	163.998	-0,6%	-1,8%	6,0%	6,1%
Resta del món	33	36	626	637	9,1%	1,8%	5,3%	5,7%
5 principals nacionalitats (comarca)	25.761	24.561	234.751	214.616	-4,7%	-8,6%	11,0%	11,4%
Marroc	15.219	14.220	133.028	124.470	-6,6%	-6,4%	11,4%	11,4%
Xina	2.703	2.917	35.002	33.563	7,9%	-4,1%	7,7%	8,7%
Gàmbia	2.843	2.607	8.995	9.577	-8,3%	6,5%	31,6%	27,2%
Itàlia	2.660	2.596	35.884	29.935	-2,4%	-16,6%	7,4%	8,7%
Senegal	2.336	2.221	21.842	17.071	-4,9%	-21,8%	10,7%	13,0%
Activitat Econòmica								
Nombre d'empreses	11.427	11.710	175.618	179.895	2,5%	2,4%	6,5%	6,5%
Agricultura	39	38	736	748	-2,6%	1,6%	5,3%	5,1%
Indústria	1.444	1.460	18.480	18.659	1,1%	1,0%	7,8%	7,8%
Construcció	975	1.056	13.656	14.381	8,3%	5,3%	7,1%	7,3%
Serveis	8.969	9.156	142.746	146.107	2,1%	2,4%	6,3%	6,3%
Dimensió mitjana	7,1	7,2	10,2	10,4	0,1	0,2	nc	nc
Agricultura	3,3	3,7	3,2	3,4	0,5	0,2	nc	nc
Indústria	10,4	10,4	15,9	16,0	0,1	0,2	nc	nc
Construcció	3,4	3,5	4,8	5,0	0,1	0,1	nc	nc
Serveis	6,9	7,1	10,0	10,3	0,2	0,2	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	8.327	8.550	121.596	124.273	2,7%	2,2%	6,8%	6,9%
Comerç detall, exc. vehicles motor	1.917	1.923	27.762	28.125	0,3%	1,3%	6,9%	6,8%
Serveis de menjar i begudes	1.275	1.296	16.423	16.931	1,6%	3,1%	7,8%	7,7%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	966	995	14.842	14.995	3,0%	1,0%	6,5%	6,6%
Activitats especialitzades construcció	611	671	8.137	8.589	9,8%	5,6%	7,5%	7,8%
Altres activitats de serveis personals	459	483	6.997	7.240	5,2%	3,5%	6,6%	6,7%
Activitats immobiliàries	391	418	7.157	7.474	6,9%	4,4%	5,5%	5,6%
Educació	375	397	5.346	5.513	5,9%	3,1%	7,0%	7,2%
Construcció d'immobles	335	351	5.022	5.299	4,8%	5,5%	6,7%	6,6%
Venda i reparació de vehicles motor	325	334	4.273	4.411	2,8%	3,2%	7,6%	7,6%
Confecció de peces de vestir	317	323	1.140	1.123	1,9%	-1,5%	27,8%	28,8%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	305	307	6.492	6.481	0,7%	-0,2%	4,7%	4,7%
Activitats sanitàries	284	304	5.057	5.150	7,0%	1,8%	5,6%	5,9%
Transport terrestre i per canonades	308	298	5.659	5.678	-3,2%	0,3%	5,4%	5,2%
Llars que ocupen personal domèstic	233	228	4.357	4.275	-2,1%	-1,9%	5,3%	5,3%
Serveis a edificis i de jardineria	226	222	2.932	2.989	-1,8%	1,9%	7,7%	7,4%

Recull estadístic. Maresme (Continuació)

	Maresme		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Maresme	Província	2014	2015
Mercat de treball								
Occupats	114.789	119.070	2.172.556	2.256.042	3,7%	3,8%	5,3%	5,3%
Assalariats	80.712	84.374	1.796.346	1.873.656	4,5%	4,3%	4,5%	4,5%
Autònoms	34.077	34.696	376.210	382.386	1,8%	1,6%	9,1%	9,1%
15 Principals sectors d'activitat	81.176	83.919	1.269.314	1.315.151	3,4%	3,6%	6,4%	6,4%
Comerç detall, exc. vehicles motor	15.551	14.992	238.846	244.873	-3,6%	2,5%	6,5%	6,1%
Activitats sanitàries	10.455	10.709	132.536	136.349	2,4%	2,9%	7,9%	7,9%
Serveis de menjar i begudes	8.702	9.314	130.330	138.185	7,0%	6,0%	6,7%	6,7%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	8.401	8.858	149.933	153.310	5,4%	2,3%	5,6%	5,8%
Educació	6.021	6.218	121.241	126.177	3,3%	4,1%	5,0%	4,9%
Activitats especialitzades construcció	5.038	5.410	73.258	77.091	7,4%	5,2%	6,9%	7,0%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	4.853	5.027	120.686	124.804	3,6%	3,4%	4,0%	4,0%
Serveis socials amb allotjament	3.957	4.177	31.570	32.691	5,6%	3,6%	12,5%	12,8%
Transport terrestre i per canonades	2.848	3.519	70.033	71.403	23,6%	2,0%	4,1%	4,9%
Confecció de peces de vestir	3.455	3.470	11.502	11.712	0,4%	1,8%	30,0%	29,6%
Altres activitats de serveis personals	2.734	2.873	40.544	42.776	5,1%	5,5%	6,7%	6,7%
Indústries tèxtils	2.555	2.546	13.328	13.373	-0,4%	0,3%	19,2%	19,0%
Serveis a edificis i de jardineria	2.538	2.455	72.512	75.318	-3,3%	3,9%	3,5%	3,3%
Construcció d'immobles	2.094	2.315	30.088	32.881	10,6%	9,3%	7,0%	7,0%
Venda i reparació de vehicles motor	1.974	2.036	32.907	34.208	3,1%	4,0%	6,0%	6,0%
Agricultura	843	842	7.953	8.123	-0,1%	2,1%	10,6%	10,4%
Indústria	18.199	18.504	325.967	332.499	1,7%	2,0%	5,6%	5,6%
Construcció	7.592	8.114	109.055	115.440	6,9%	5,9%	7,0%	7,0%
Serveis	88.155	91.610	1.729.581	1.799.980	3,9%	4,1%	5,1%	5,1%
Sectors clau	42.862	44.767	783.540	807.291	4,4%	3,0%	5,5%	5,5%
Sectors estratègics	11.352	11.917	381.910	405.946	5,0%	6,3%	3,0%	2,9%
Sectors impulsors	34.905	36.029	508.021	529.225	3,2%	4,2%	6,9%	6,8%
Sectors independents	25.670	26.351	499.085	513.580	2,7%	2,9%	5,1%	5,1%
Activitats d'alt contingut tecnològic¹	6.278	6.465	199.474	209.368	3,0%	5,0%	3,1%	3,1%
Ind. Tecnologia alta	1464	1482	24508	25050	1,2%	2,2%	6,0%	5,9%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	3052	3117	94477	95552	2,1%	1,1%	3,2%	3,3%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	3748	3829	78687	81025	2,2%	3,0%	4,8%	4,7%
Ind. Tecnologia baixa	9351	9421	106858	109292	0,7%	2,3%	8,8%	8,6%
Serveis basats en el coneixement	37127	38.558	803903	841849	3,9%	4,7%	4,6%	4,6%
Serveis de tecnologia alta-punta	1762	1866	80489	88766	5,9%	10,3%	2,2%	2,1%
Serveis no basats en el coneixement	51028	53052	925732	958187	4,0%	3,5%	5,5%	5,5%
Aturats registrats	36.133	32.788	422.935	377.897	-9,3%	-10,6%	8,5%	8,7%
Homes	17.497	15.333	205.244	176.530	-12,4%	-14,0%	8,5%	8,7%
Dones	18.636	17.455	217.691	201.367	-6,3%	-7,5%	8,6%	8,7%
Nacionals	30.182	27.302	351.939	313.922	-9,5%	-10,8%	8,6%	8,7%
Estrangers	5.951	5.486	70.996	63.975	-7,8%	-9,9%	8,4%	8,6%
Agricultura	886	798	5.023	4.641	-9,9%	-7,6%	17,6%	17,2%
Indústria	5.837	5.124	61.622	52.133	-12,2%	-15,4%	9,5%	9,8%
Construcció	4.246	3.448	48.573	39.187	-18,8%	-19,3%	8,7%	8,8%
Serveis	23.209	21.692	283.562	259.118	-6,5%	-8,6%	8,2%	8,4%
Sense ocupació anterior	1.955	1.726	24.155	22.818	-11,7%	-5,5%	8,1%	7,6%
Població activa local estimada	192.908	195.346	2.562.690	2.588.325	1,3%	1,0%	7,5%	7,6%
Taxa d'atur registral	18,73%	16,78%	16,50%	14,60%	-1,9pp	-1,9pp	nc	nc
Homes	17,12%	14,87%	15,61%	13,34%	-2,3pp	-2,3pp	nc	nc
Dones	20,54%	18,93%	17,44%	15,91%	-1,6pp	-1,5pp	nc	nc
Nombre de contractes total	93.941	99.965	1.829.394	2.034.466	6,4%	11,2%	5,1%	4,9%
Beneficiaris de prestacions	22.184	19.626	240.411	205.756	-11,5%	-14,4%	9,2%	9,5%
Taxa Cobertura Prestacions	64,91%	63,18%	60,29%	57,95%	-1,7pp	-2,3pp	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	32.632	32.722	139.328	141.132	0,3%	1,3%	23,4%	23,2%
Places en càmpings	18.921	18.921	43.998	44.026	0,0%	0,1%	43,0%	43,0%
Places en establiments de turisme rural	146	156	4.797	4.934	6,8%	2,9%	3,0%	3,2%
Places en apartaments turístics	nd	502	nd	3.461	nc	nc	nc	14,5%
Places en HUTs ²	nd	5.741	nd	58.437	nc	nc	nc	9,8%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: Ingressos	481.899	448.618	6.547.186	6.490.113	-6,9%	-0,9%	7,4%	6,9%
Pressupostos municipals: Despeses	481.439	439.558	6.533.096	6.476.026	-8,7%	-0,9%	7,4%	6,8%
Deute viu municipal	317.434	285.899	3.260.818	2.859.109	-9,9%	-12,3%	9,7%	10,0%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta.

2. Habitatsges d'ús turístic. 3. Xifres en milers d'euros. nd: no disponible. nc: no calculable. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de Metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

Moianès

Població, 2015

Moianès

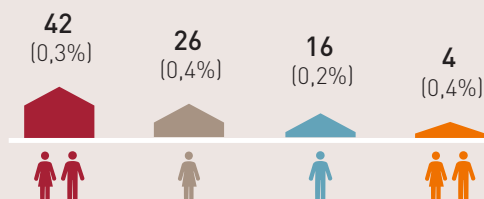
TOTAL
13.098

DONES
6.449

HOMES
6.649

ESTRANGERS
910

Variació interanual

0,3%
La població es manté estable

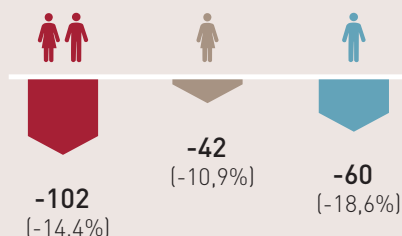
Aturats registrats, 2015

TOTAL
607

DONES
345

HOMES
262

Variació interanual

10,9%
Taxa d'atur registral

Ocupats registrats, 2015

TOTAL
3.824

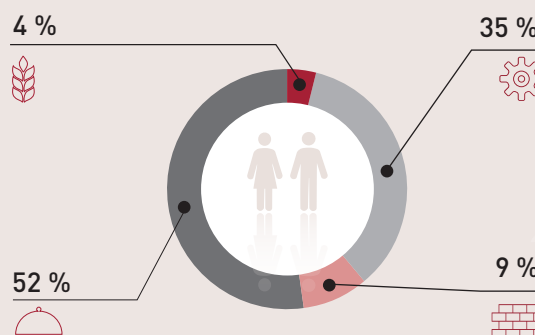
Agricultura
154 [-1 (-0,6%)]

Indústria
1.348 [117 (9,5%)]

Construcció
347 [5 (1,5%)]

Serveis
1.975 [59 (3,1%)]

Distribució per sectors (pes %)

4,9%
Augmenta l'ocupació

Empreses de la comarca, 2015

TOTAL
418

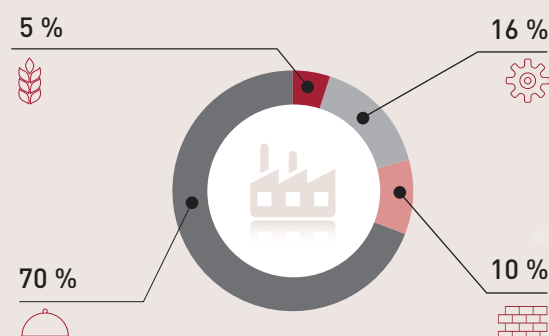
Agricultura
22 [0 (0,0%)]

Indústria
65 [9 (16,1%)]

Construcció
40 [-1 (-2,4%)]

Serveis
291 [17 (6,2%)]

Distribució per sectors (pes %)

6,4%
Augmenta el nombre d'empreses

Moianès

La nova comarca del Moianès té una superfície de 337,9 km², el 4,4% de la superfície de la província de Barcelona, i està integrada per 10 municipis amb una superfície mitjana de 33,8 km², la tercera més gran de la província i a deu km² de la mitjana provincial. Moià n'és la capital.

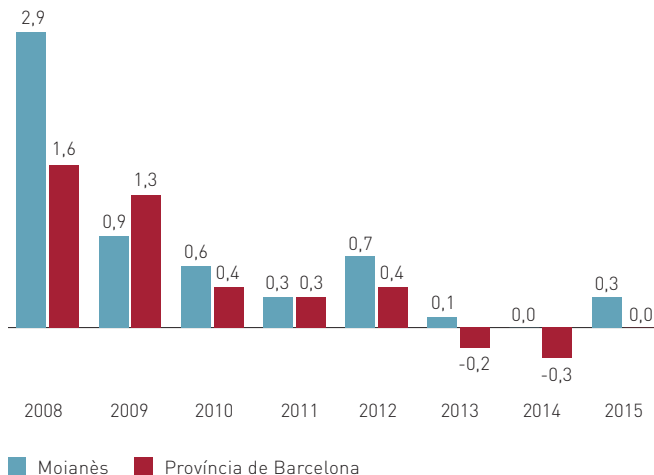
El Moianès és, amb 13.098 habitants, la comarca menys poblada de la província, i en ella hi resideix el 0,2% de la població provincial. La població (vegeu gràfic 1) es manté estable amb un lleuger increment del 0,3%. La població resident a l'estranger augmenta un 12,2% el 2015, fins arribar als 285.

Amb una densitat de població de 38,8 hab./km², és la segona més baixa de la província, darrera del Berguedà. La capital, Moià, aplega el 45% (5.865) de la població comarcal, i el segon municipi, Castellterçol, el 18% (2.368). La població ha augmentat en quatre dels deu municipis, destacant els creixements de Moià (105) i Calders (19). Per contra, les disminucions més importants s'han produït a Castellterçol (-32), Castellcir (-24) i Sant Quirze Safaja (-22).

El Moianès és la comarca barcelonina amb la menor proporció de població estrangera (6,9%), valor molt inferior a la mitjana provincial (12,4%), i l'única comarca en què, interanualment, la població estrangera augmenta (0,4%) fins arribar als 910, trencant la tendència reduccionista dels anys anteriors. El 33% prové del continent americà, i un 40% d'aquesta és de nacionalitat equatoriana (119). La nacionalitat maliana és la més nombrosa amb un pes del 17% del total d'estrangers de la comarca. La nacionalitat romanesa és la tercera en importància a la comarca (10,4%) i és la que més destaca pel seu augment, 23%.

El 17,6% de la població és menor de 16 anys (per sobre del 16,5% provincial) i el 19% té 65 anys o més, percentatge superior al 18,3% provincial. La població en edat de treballar (vegeu gràfic 2) n'agrupa el 63,4% restant, percentatge per sota del provincial (65,2%). L'índex d'envelliment, 108,2, se situa més de dos punts per sota del 110,6 provincial. Respecte a la projecció de població, transposant les variacions del Bages per la inexistència de dades del Moianès, i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, el Moianès guanyaria un 3,9%.

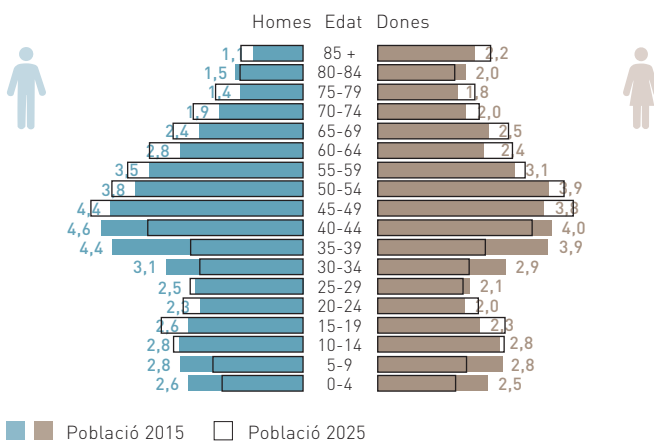
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

El Moianès és la comarca menys poblada i amb menys proporció de població estrangera. Tot i així, manté estable el nombre d'habitants els darrers anys

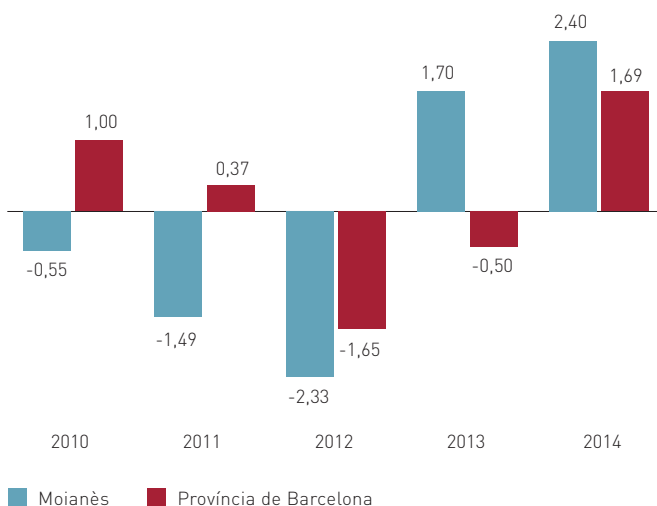
Gràfic 2
Piràmide d'edats del Moianès, 2015-2025 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Gràfic 3

Taxes reals de variació del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

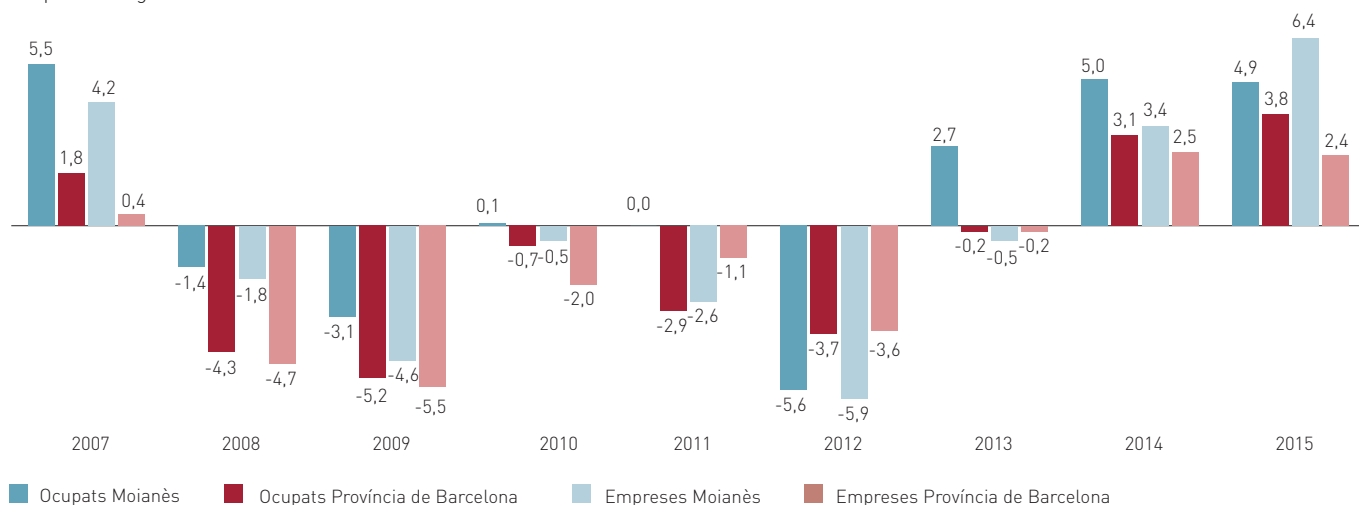

Font: Anuari Econòmic Comarcal. CatalunyaCaixa

El Moianès és l'única comarca de la província que ja ha recuperat la població ocupada perduda en la crisi

Gràfic 4

Taxes de variació interanual dels ocupats i empreses (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

A l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa no s'han publicat dades sobre el VAB del Moianès, i fem servir les dades del VAB del Bages per tenir una *aproximació* al de la comarca del Moianès, amb totes les reserves que això comporta. Així, el **VAB** (vegeu gràfic 3) experimenta el 2014 un notable increment del 2,4, un registre superior a la mitjana provincial (1,7%). Aquests resultats expressen els increments de la indústria (2,8%) els serveis (2,4%), i la construcció (1,3%) i la caiguda del sector primari (-2,3%). Amb aquests registres, l'acumulat del 2010 al 2014 situa la reducció del VAB comarcal en el -0,2%.

L'evolució del nombre d'empreses (6,4%) i ocupats (4,9%) del Moianès continua amb una tendència positiva, i superior a la mitjana provincial, 2,4% empreses i 3,8% ocupats, en ambdós casos. L'any 2015 acaba amb 3.824 ocupats i 418 empreses, 180 nous ocupats i 25 noves empreses respecte l'any anterior.

Aquestes xifres refermen el punt d'inflexió encetat el 2013 a la comarca, quan l'ocupació començà a donar xifres positives després de cinc anys amb xifres negatives o amb molt poc creixement. En el cas de les empreses el creixement va començar el 2014, i el 2015 ha estat el segon any de creixement després de sis anys de pèrdues. En aquest sentit, el Moianès és l'única comarca de la província en què la xifra d'ocupats actual supera la de l'any 2007.

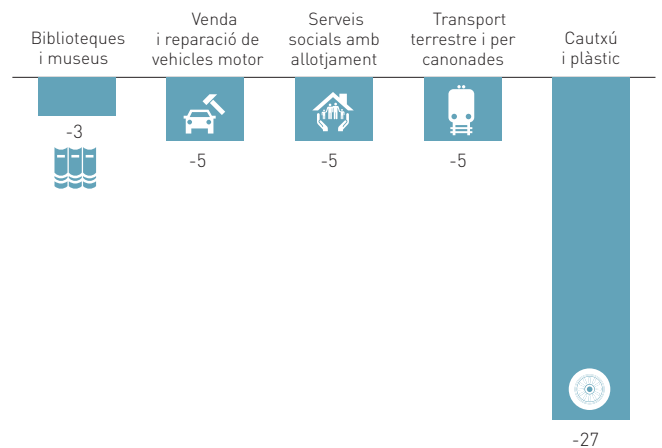
L'augment de l'**ocupació** es produeix molt més intensament en els assalariats (6,8%) que en els autònoms (1,6%), valor superior a l'augment provincial dels assalariats (4,3%) i idèntic a l'augment provincial dels autònoms (1,6%). Per trams d'assalariats de l'empresa destaca la variació interanual positiva en la mitjana empresa (11,9%), i el fet que el Moianès sigui l'única comarca que no tingui grans empreses (majors de 250 treballadors).

La indústria aplega el 35,3% dels llocs de treball, la comarca amb més pes d'ocupació industrial, molt per sobre de la província (14,7%). Per contra, és la comarca amb menys pes en ocupació dels serveis (51,6%), molt per sota de la mitjana provincial (79,8%), mentre que l'ocupació a la construcció (9,1%) està per sobre (5,1%). L'agricultura reuneix el 4%, pes molt superior al 0,4% provincial. L'evolució interanual és molt positiva en la indústria (9,7%) i els serveis (3,1%).

Dels 15 principals subsectors (vegeu recull estadístic al final del capítol) destaca la pèrdua d'ocupació en els serveis socials amb allotjament (-2,2%) i venda i reparació de vehicles motor (-5,6%), i la creació d'ocupació en els tres principals sectors d'activitat: indústries de productes alimentaris (11,7%), comerç al detall (4,5%) i serveis de menjar i begudes (8,6%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les pèrdues d'ocupació més notables es produeixen principalment en el sector de la fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques (-27). Els increments a indústries de productes alimentaris (87) i serveis de menjar i begudes (24).

El Moianès és la comarca amb un menor pes de llocs de treball dintre de l'economia del coneixement (22%), i amb una evolució positiva en el darrer any (4,3%). Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 20,6% de l'ocupació, valor per sota de la província, 37,3%, i experimentant un increment interanual del 2,2%. També, l'1,8% de l'ocupació pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic, vuit punts per sota de la mitjana provincial, però amb una evolució anual molt positiva del 25%.

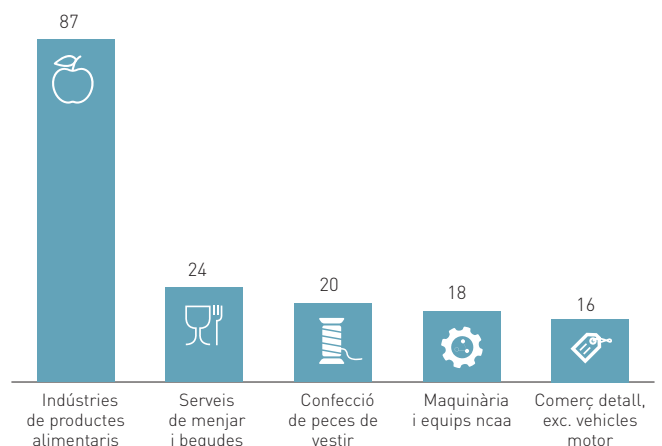
Gràfic 5
Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació Moianès, 2015 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

L'augment de l'ocupació de la comarca ha estat molt important en els assalariats, i no tant en els autònoms

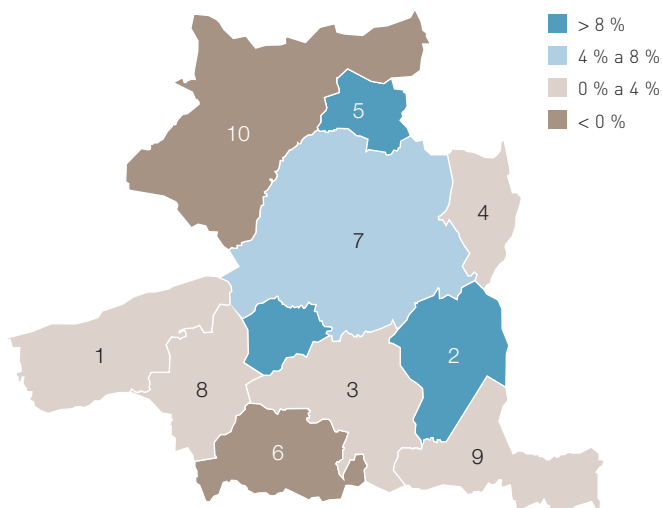
Gràfic 6
Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació Moianès, 2015 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

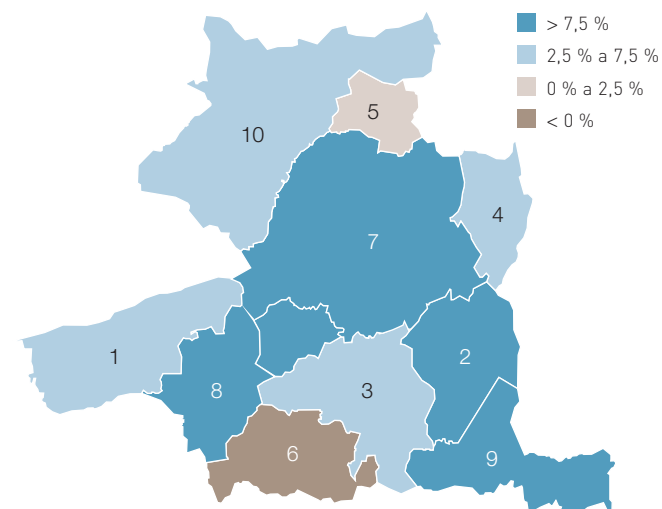
Mapa 1

Variació ocupats registrats. Moianès, 2015 (en percentatge)

Mapa 2

Variació empreses registrades. Moianès, 2015 (en percentatge)

1 Calders	6 Granera
2 Castellcir	7 Moia
3 Castellterçol	8 Monistrol de Calders
4 Collsuspina	9 Sant Quirze Safaja
5 Estany, L'	10 Santa Maria d'Oló

Moià aplega prop de la meitat (46%) dels llocs de treball de la comarca. La variació interanual (vegeu mapa 1) registra reduccions d'ocupació en dos dels deu municipis, Santa Maria d'Oló (-5,7%) i Granera (-27,6%). Dels 8 municipis que l'augmenten destaquen: Castellcir (16,2%), L'Estany (10,7%) i Moià (7,2%).

La indústria aplega el 15,6% de totes les **empreses** de la comarca, per sobre del 10,4% de la mitjana provincial. El pes de les empreses de construcció (9,6%) i sobretot agricultura (5,3%) estan per sobre de la mitjana provincial (8% i 0,4% respectivament). Els serveis, per contra, presenten un pes més reduït al provincial (69,6% respecte el 81,2%), essent la comarca amb un menor pes d'empreses del sector serveis darrere d'Osona. La variació interanual mostra un notable augment d'empreses industrials (16,1%), i més moderat de serveis (6,2%). L'agricultura es manté, i la construcció perd una empresa. El 48% de les empreses es troben a Moià.

En la variació de les empreses el Moianès és la comarca amb xifres més positives, i ho fa en nou dels 10 municipis

La variació interanual (vegeu mapa 2) registra reduccions d'empreses en només un dels deu municipis, Granera (-40%) que passa de 5 a 3 empreses. Per contra, destaca l'augment d'empreses a Monistrol de Calders (10%), Castellcir (9,5%), Sant Quirze Safaja (9,1%) i Moià (8,1%), que passa de 186 a 201 empreses. L'estructura empresarial està dominada per la microempresa: el 81% de les empreses tenen menys de 5 treballadors. La dimensió mitjana és de 5,9 treballadors per empresa, inferior als 10,4% de la província, i la tercera més petita darrere la del Berguedà (5,6) i Garraf (5,8).

Segons la base de dades SABI, sis de les deu primeres empreses per facturació el 2014 pertanyen a la indústria alimentària. Les cinc primeres empreses presenten vendes superiors als deu milions d'euros: Escorxador Comarcal del Moianès, Sauleda (productes tèxtils), Gas-Oils Rovira (comerç a l'engròs de combustibles), Casa Mas Alimentació (elaboració de productes alimentaris) i Sosa Ingredients (elaboració d'espècies, i condiments). El 21% de les 100 empreses líders en facturació són empreses exportadores i/o importadores.

L'evolució de l'atur (vegeu gràfic 7) continua amb la seva davallada any rere any. El 2015 l'atur disminueix un 14,4% (-102), la major reducció de les comarques barcelonines. A final del 2015 hi ha 607 aturats registrats, el 0,2% dels aturats de la província.

La taxa d'atur registral és del 10,9%, dos punts inferior a la de l'any anterior, la més baixa entre les comarques barcelonines, i més de tres punts i mig inferior a la taxa provincial. La taxa d'atur femenina és del 13,1%, dos punts inferior a la de l'any anterior i tres punts inferior a la taxa provincial. La taxa masculina se situa en el 8,9%, 2,2 punts inferior a la de l'any anterior i més de quatre punts per sota de la mitjana provincial. Per edat, el 5,9% és menor de 25 anys, el 40,6% té entre 25 i 44 anys i el 53,5% té més de 45 anys. Interanualment, tots els grups d'edat redueixen l'atur, especialment els d'entre 25 i 44 anys, un -19,8%.

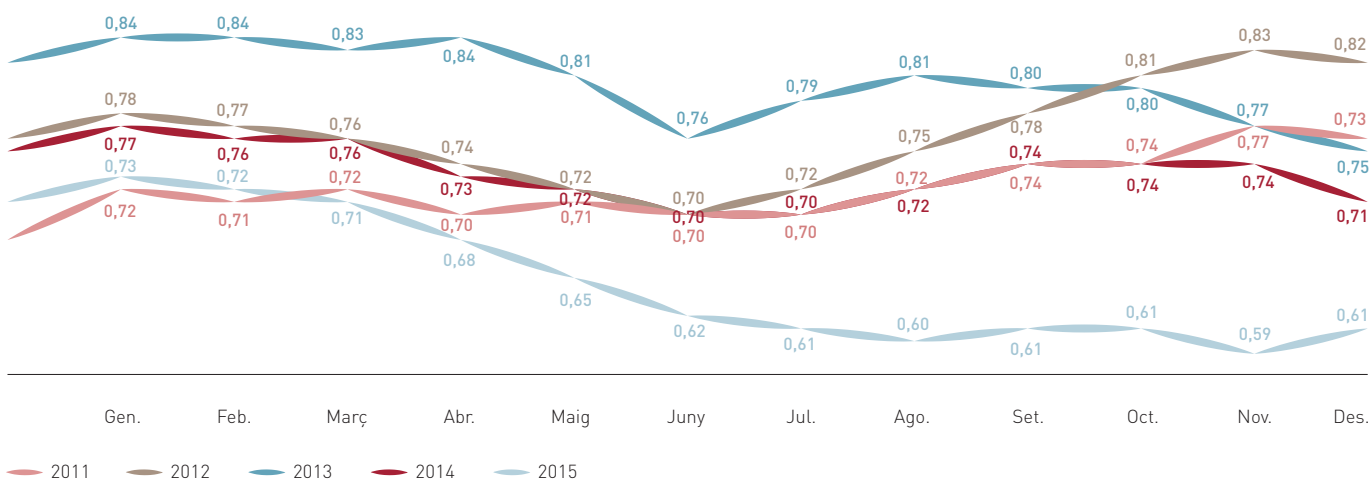
Per sectors d'activitat econòmica, el 61,3% de l'atur l'aplega el sector serveis, el 22,4% la indústria (el percentatge més elevat de totes les comarques), el 9,9% la construcció, l'1,5% l'agricultura i el 4,9% el grup sense ocupació anterior (SOA). Interanualment, l'atur es redueix un 4,8% a la construcció, un 17,1% a la indústria, un 11,8% al SOA, un 14,5% al sector serveis i un 31% a l'agricultura, que passa de 13 a 9 aturats.

L'atur disminueix per tercer any consecutiu (-14,4%), el descens més important de totes les comarques barcelonines

La taxa d'atur registral és la més baixa de totes les comarques i més de tres punts i mig inferior a la taxa provincial

Gràfic 7

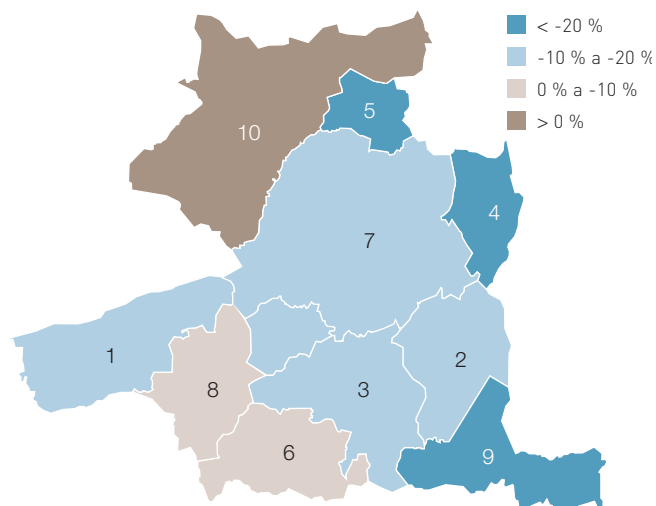
Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Moianès, 2011-2015 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

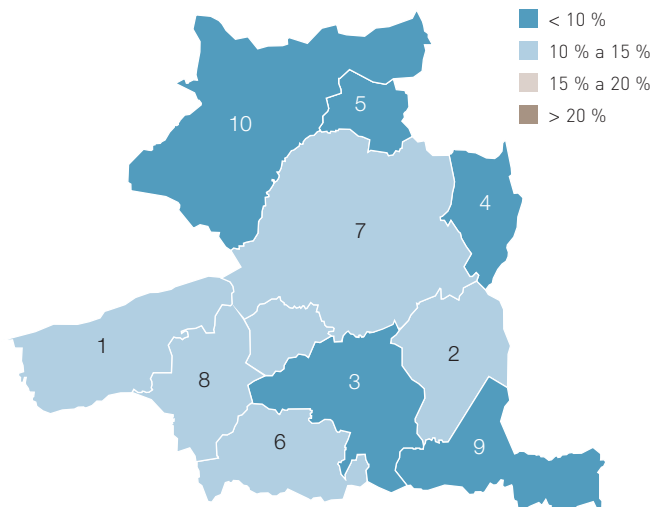
Mapa 3

Variació de l'atur registrat. Moianès, 2015 (en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registrat. Moianès, 2015 (en percentatge)

1 Calders	6 Granera
2 Castellcir	7 Moià
3 Castellterçol	8 Monistrol de Calders
4 Collsuspina	9 Sant Quirze Safaja
5 Estany, L'	10 Santa Maria d'Oló

L'atur disminueix interanualment en la majoria dels nivells formatius, destacant la reducció entre universitaris segon i tercer cicle (-16,3%), estudis primaris complets (-23%), i educació general (-16,8%). L'atur de la població estrangera disminueix un 1,6%, i se situa en els 62 aturats, el 10,2% de l'atur comarcal, percentatge inferior al pes que tenen a nivell provincial (16,9%). Els aturats nacionals disminueixen un 15,6% i se situen en els 545.

L'atur disminueix (vegeu mapa 3) en els municipis de Collsuspina (-38,9%), L'Estany (-33,3%), Sant Quirze Safaja (-25%), Castellterçol (-18,3%), Moià (-15,5%), Calders (-10,7%), Castellcir (-10,0%) i Monistrol de Calders (-6,3%). Es manté igual a Granera i augmenta a Santa Maria d'Oló (15,8%). Respecte a la taxa d'atur registrat (vegeu mapa 4), els municipis amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal són: Moià (11,2%), Calders (12%), Castellcir (12,8%), Granera (13,3%) i Monistrol de Calders (14,6%). Per contra, les taxes més baixes es donen a: Collsuspina (7,4%), Sant Quirze Safaja (8,5%), L'Estany (9,2%), Santa Maria d'Oló (9,4%) i Castellterçol (9,8%).

Tots els municipis del Moianès tenen taxes d'atur registrals inferiors a la mitjana provincial

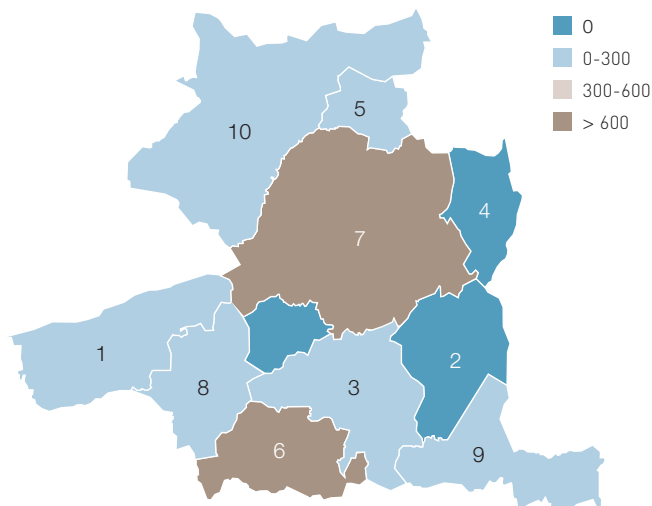
A final del 2015 hi ha concedides 351 **prestacions per desocupació**, un 15,8% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 61,8% el 2014 al 60,8% el 2015, tres punts per sobre de la mitjana provincial. Dues de les tres tipologies de prestació per desocupació disminueixen el nombre respecte l'any anterior, les prestacions contributives un 18,1% i les assistencials un 18,3%.

La **contractació laboral** augmenta un 16,8%, variació per sobre de l'11,2% provincial, i que representa el tercer major increment comarcal, darrere d'Osona i el Vallès Oriental. El 2015 acaba amb 2.975 contractes signats. Per tipologia, la contractació indefinida augmenta un 22,3%, mentre que la temporal ho fa un 16%. Per sexe, la contractació masculina augmenta un 15,8%, i la femenina un 17,7%, mentre que per edat resalta l'augment del 50,3% dels menors de 20 anys.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2015 del conjunt dels municipis de la comarca, cau un 7,5% respecte el 2014 pel que fa als ingressos i un 5,8% en les despeses. El descens en els ingressos és més de sis punts superior a la mitjana de tots els municipis de la demarcació de Barcelona, i en les despeses cinc punts superior. Per habitant, al Moianès les despeses suposen 1.092 euros, amb 94 euros de despeses d'inversió, per sota de la província en les despeses (1.177), i també en la inversió (118). Respecte els ingressos corrents, aquest suposen 1.041 euros per habitant, amb 755 d'ingressos tributaris, per sota de la província en els ingressos totals (1.104), però superior en els tributaris (692).

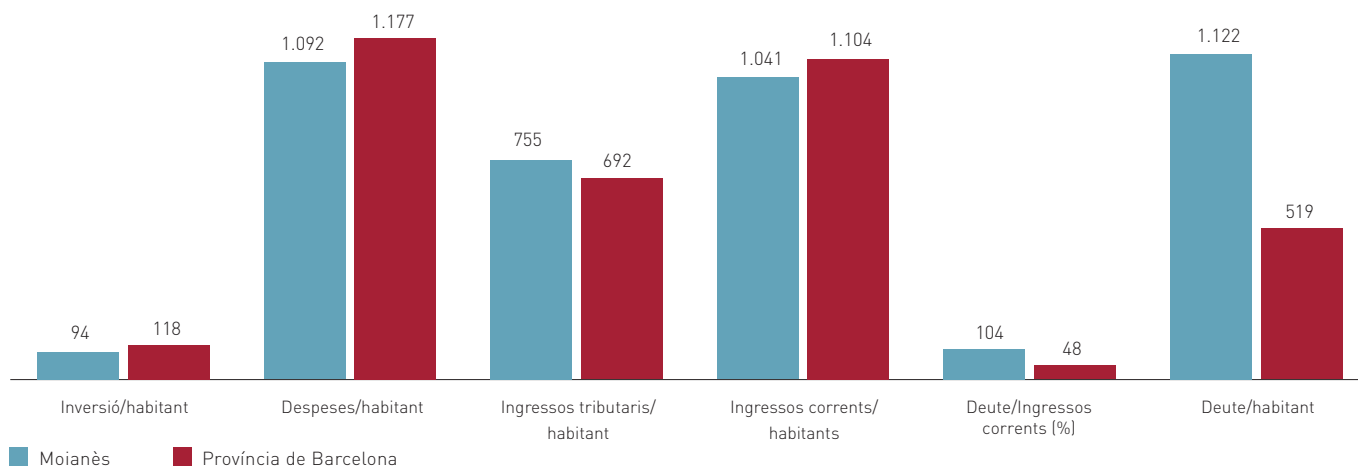
El deute viu del 2015 de tots els municipis de la comarca s'apropa els 15 milions d'euros (12,1% inferior al deute de l'any anterior), el 0,5% del deute provincial, representant el 104% dels ingressos corrents, i per habitant es situa en 1.122 euros per habitant. Respecte a la província, el Moianès es situa molt per sobre de la mitjana del deute per habitant de la província (519), i també molt superior respecte els ingressos corrents (48%). Per municipis, 8 dels 10 municipis estan per sota de la mitjana provincial en deute per habitant, amb només dos municipis per sobre: Granera (950), i Moià (2.207). Dos municipis no tenen cap euro de deute viu al 2015: Castellcir i Collsuspina.

Mapa 5
Deute viu per habitant, 2015 (en percentatge)

El Moianès és la comarca de la província de Barcelona amb més deute viu per habitant el 2015

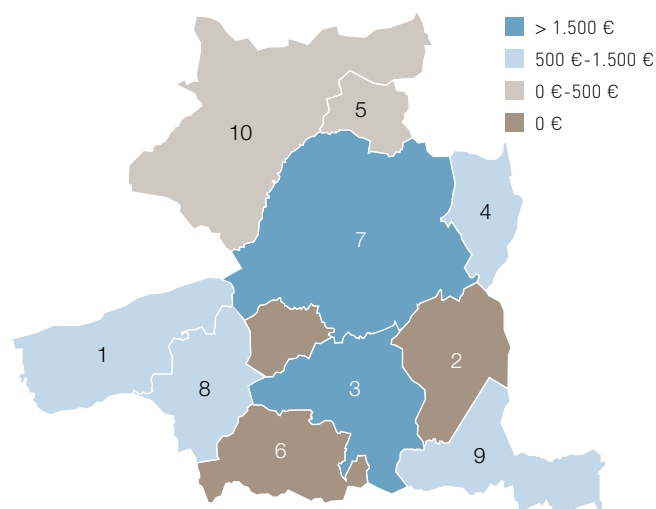
Gràfic 8
Finances públiques, 2015 (ratios euros per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques

Mapa 6

Recaptació de l'Impost sobre les Estadades en Establiments Turístics, 2015 (en euros)

La nova comarca representa el 0,3% del total de l'oferta d'allotjament de la província de Barcelona

Quadre 1

Indicadors de l'activitat turística al Moianès, 2014-2015

	Moianès		Província de Barcelona*	
	2015	2014	2015	% Var. 2014-2015**
Places en establiments hotelers	137	63.736	63.758	0,0
Places en càmpings	390	43.998	44.026	0,1
Places en establiments de turisme rural	239	4.797	4.934	2,9
Places en apartaments turístics	20	nd	2.332	nc
Places en HUTs	26	nd	15.028	nc
Nombre de viatgers allotjats en hotels	nd	3.268.301	3.291.265	0,7
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	nd	614.472	643.338	4,7
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	nd	86.909	100.506	15,6
Nombre de pernoctacions en hotels	nd	9.507.077	9.744.631	2,5
Nombre de pernoctacions en càmpings	nd	2.361.205	2.588.930	9,6
Nombre de pernoctacions en establiments de turisme rural	nd	255.795	292.607	14,4
Grau d'ocupació hotelera [per hab., en %]	nd	67	71	3,9
Grau d'ocupació en càmpings [per parcel·la, en %]	nd	46	46	-0,1
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural [per hab., en %]	nd	20	22	1,8
Impost sobre les Estadades en Establiments Turístics (euros)	8.013	5.166.035	5.398.352	4,5

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

*sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **la variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals nd: Dada no disponible nc: Dada no computable Nota: no hi ha dades comarcals de l'any 2014 per reorganització territorial.

El Moianès és una nova comarca de la província de Barcelona, formada per deu municipis que abans es corresponien amb les comarques del Bages, Osona, i el Vallès Oriental. Aquesta comarca presenta pel 2015 una oferta turística d'un total de 390 places de càmpings, seguida dels establiments de turisme rural que aporten 239 places, els hotels amb 137, els apartaments turístics amb 20 places i els HUTs amb 26.

Pel que respecta a l'activitat turística de la demanda, en produir-se el procés constitutiu a mitjans d'any, no s'ha pogut fer una anàlisi exclusiva per la comarca. Per tant, les dades que més es poden apropar a la realitat de la demanda són les de la pròpia marca turística: Paisatges de Barcelona. La marca registra un total de 220.600 turistes i 365.800 pernoctacions a hotels; 35.600 turistes i 95.200 a càmpings amb una ocupació del 37,9%; i 42.300 turistes i 116.100 pernoctacions als establiments de turisme rural, amb un 18,9% d'ocupació. Aquestes xifres suposen increments respecte el 2014. Així, els hotels creixen un 10% en turistes i un 6,7% en pernoctacions; els càmpings augmenten un 6% el nombre de turistes però decreixen un -0,1% en pernoctacions; i els establiments de turisme rural incrementen en un 14,3% els turistes i en un 3,9% les nits.

El Moianès registra una recaptació de 8.012,8 €. És la comarca amb l'import més reduït, representa un 0,1% del total de la província sense el Barcelonès.

Mapa de projectes estratègics locals del Moianès

Pla d'acció territorial del Moianès

Donada la materialització comarcal de l'àmbit del Moianès, s'inicia un període amb noves oportunitats i nous reptes per a les persones i grups, les empreses i les institucions. Des de les característiques actuals del territori es volen identificar els escenaris de desenvolupament futur i definir un model de comarca sostenible des dels diferents vessants: (econòmic, social, ambiental...) i potenciar els valors diferencials del Moianès, posicionant la comarca en un entorn competitiu. El pla fomenta la cooperació públicoprivada i la transversalitat dels diferents camps d'actuació, a través d'una metodologia de treball innovadora adaptada al marc estratègic. **[+]**

Ecomuseu del Moianès

L'Ecomuseu és una iniciativa territorial i transversal que té per objectiu revaloritzar el patrimoni existent a la comarca, i convertir-lo en un producte cultural, ambiental i social que pugi atraure i generar activitat econòmica i llocs de treball arrelats a les singularitats territorials, especialment activitat turística. Està format per radials que, a través de diverses àrees temàtiques, integren diferents espais, abastant amb més de cent llocs visitables tots els municipis del Moianès. Aquest projecte és un dels pilars de la visió de desenvolupament a llarg termini del Moianès i compta amb la implicació de les institucions i la comunitat. **[+]**

Oficina tècnica mancomunada del Moianès

La OSTEM és un projecte que té per objectiu la mancomunació entre els Ajuntaments del Moianès dels serveis tècnics relacionats amb l'autorització, control i seguiment de les activitats econòmiques i la planificació i gestió urbanística. Els serveis municipals que es mancomunen són, en un primer moment, els serveis tècnics d'enginyeria, arquitectura i serveis legislatius vinculats a les qüestions urbanístiques. Amb la creació de la comarca del Moianès s'amplia aquest projecte integrant l'àrea d'empresadors i empreses i l'Oficina local d'habitatge del Moianès a l'OSTEM. Així els professionals de l'Oficina disposen d'una visió transversal i integral dels àmbits d'actuació (activitats, urbanisme, habitatge i empremtoria i empreses) i treballaran de manera coordinada i sota una visió multidisciplinària. **[+]**

Moianès 42: nous reptes, noves oportunitats, un nou model de gestió territorial

Projecte impulsat pel Consorci del Moianès i centrat en la inserció laboral i el suport al teixit empresarial de la comarca. Es compta amb la implicació de les empreses del territori per professionalitzar els participants i oferir-los formació i pràctiques. Alhora s'ofereix assessorament a les empreses per tal d'incrementar la seva competitivitat. Dins aquest programa destaca la figura del «vigilant estratègic», tècnic que durant tot el projecte té una funció d'escolta activa per detectar les necessitats dels diferents agents (empreses, emprenedors, demandants d'ocupació, ajuntaments, entitats...) per tal de definir un model de gestió i una adaptació contínua de l'estratègia que respongui a les necessitats i als reptes territorials. **[+]**

Pla de dinamització del sector aeronàutic del Moianès

El Pla identifica sis línies de treball interconnectades: l'impuls de l'associació del sector aeronàutic del Moianès; el desenvolupament d'un producte turístic transversal que incorpori el recurs aeronàutic com a valor singular del territori; l'establiment d'un canal de comunicació per facilitar l'accés a vies de finançament; l'establiment de l'Associació Catalana de la Construcció Amateur d'Aeronaus; i finalment, la promoció del desenvolupament de projectes tecnològics innovadors. Cal destacar que al Moianès hi ha localitzat el centre tecnològic privat de CATUAV, un dels 10 únics espais al món reservats per pràctiques de vols de drons. **[+]**

Moianès ve de gust

Creada des del Consorci del Moianès, la marca «El Moianès ve de gust» busca promocionar i afavorir el consum dels productes de la comarca i els plats que se'n deriven. Aquest impuls es fonamenta en el pes cada vegada més important de la producció agroalimentària a la comarca. La producció local inclou des d'explotacions agrícoles i ramaderes -convencionals o ecològiques-, passant per la gran tradició de cansaladers, forners, pastissers, xocolaters, formatgers i elaboradors de productes derivats de la soja, fins als distribuïdors i restauradors especialitzats en aquests productes de qualitat. Els productes agroalimentaris i la gastronomia s'han convertit en un important element turístic i en un dinamitzador econòmic per als municipis del Moianès. **[+]**

Oficina Empresarial del Moianès

L'Oficina Empresarial del Moianès compleix la funció d'una Finestreta Única que agrupa tots els serveis i tràmits que han de realitzar els emprenedors i les empreses amb l'administració local per exercir la seva activitat empresarial. Es planteja com a una espai àgil i col·laborador amb vocació de facilitar l'activitat econòmica a la comarca i com a punt de contacte entre empresaris i professionals, amb un únic cens empresarial i criteris homogeneïtzats. Aquest cens ha de servir per a avaluar de manera periòdica l'evolució del teixit empresarial i detectar actuacions a fer. **[+]**

Pla d'acció de serveis a les persones. Un model de prestació de serveis centrat en la persona

La creació de la comarca ofereix la oportunitat de replantejar la forma de prestar els serveis a les persones i de millorar la coordinació entre els diferents agents que actuen en aquest camp al Moianès, afavorint un procés reactivador de l'economia i dinamitzador de la societat. El projecte planteja diagnosticar, planificar, coordinar i executar, una àrea de serveis a les persones que sumi i integri els serveis oferts pels ajuntaments, el Consorci del Moianès i Consell Comarcal, que millori i amplii la prestació de serveis, que fomenti l'activitat econòmica creant ocupació, renda i riquesa, millorant la qualitat de vida i el benestar de la població, amb èmfasi al treball per col·lectius específics. **[+]**

IRIS i ARTEMISA

Des del Consorci del Moianès s'han creat itineraris especialitzats d'inserció laboral per a les persones en situació d'atur en els dos sectors amb més potencial de desenvolupament de la comarca, un de caràcter emergent i l'altre d'arrelament més tradicional. Així, IRIS és una iniciativa integral de formació i millora de les possibilitats d'ocupació basada en el sector dels serveis a les persones, que incideix en la formació i la millora de les oportunitats d'ocupació, sobretot, del col·lectiu femení. Per la seva banda, ARTEMISA, és una iniciativa de dinamització del sector primari, agroalimentari i turístic. **[+]**

SOM Oportunitats

El Consorci del Moianès treballa per fomentar l'ocupabilitat i per potenciar les empreses i emprenedors del territori. El projecte singular SOM Oportunitats consisteix en la creació d'itineraris d'inserció per tres col·lectius diferenciats i que es troben amb dificultats d'inserció al territori, que són: usuaris de serveis socials, persones amb talent (formació molt especialitzada i/o amb experiència laboral molt concreta) i joves amb baix nivell formatiu i poca experiència laboral. Els itineraris oferiran activitats adaptades a cada perfil per tal de millorar l'ocupabilitat a través del treball d'orientació, serveis especialitzats, selecció per competències i establiment de xarxes i ponts amb les empreses privades. **[+]**

Moianès 42: Territori d'oportunitats

Marta Purtí, directora tècnica del Consorci per a la Promoció de Municipis del Moianès

Una comarca natural

La comarca del Moianès es crea l'any 2015, la formen deu municipis: Calders, Castellcir, Castellterçol, Collsuspina, Granera, L'Estany, Moià, Monistrol de Calders, Sant Quirze Safaja i Santa Maria d'Oló. Ocupa una superfície de 335,19 km² i l'any 2016, té una població de 13.310 habitants. La capital, Moià, té 5.985 habitants i el municipi més petit és Granera amb 80 habitants.

L'altiplà del Moianès, tot i tenir una extensió relativament petita, presenta una geografia pròpia, una vegetació i uns ecosistemes particulars, una tradició agrària i un patrimoni cultural diferenciat. Aquests elements, li han conferit, des de fa anys, interès turístic i cultural. Els pobles es caracteritzen per tenir una dimensió petita i una arrelada tradició d'estiu. Entre 1991 i 2016 el Moianès ha experimentat un creixement demogràfic del 55,89% degut a la transformació de la segona residència en primera i a l'arribada de població novvinguda atreta per una millor de qualitat de vida.

L'estructura socioeconòmica del Moianès és homogènia, però ha patit una transformació important al llarg del temps. A mitjans del segle XIX les principals activitats econòmiques eren la indústria tèxtil i l'agricultura. A partir dels anys 1970, arrel de les continuades crisis tèxtils (dècada dels 70 i dels 90) que van comportar taxes d'atur molt elevades, juntament amb la pèrdua de pes del sector agrari, l'economia del Moianès es terciaritzà.

20 anys de treball conjunt entre municipis mitjançant el Consorci

El Consorci del Moianès va néixer l'any 1994 per a donar resposta a una necessitat del territori. La crisi del tèxtil va generar altes taxes d'atur i una situació de desconcert entre els habitants. Els deu ajuntaments del territori es van unir per a fer-hi front a través d'un model d'organització basat en la proximitat, la cooperació, la mancomunació, la descentralització i l'eficiència.

El Consorci va començar actuant en els àmbits de promoció econòmica i tenia com a principal objectiu dinamitzar econòmicament i socialment el territori, incentivant la creació de noves empreses i nous llocs de treball, així com requalificar i reorientar les persones aturades. Posteriorment, degut als bons resultats, el Consorci amplia les àrees de treball a la dinamització comunitària, l'habitatge, la gent gran i la joventut.

Aquesta ampliació de serveis va suposar un segon nivell d'integració: la transversalitat, ja que aquests nous serveis no es concebien de forma aïllada sinó que es plantejava la seva prestació de forma coordinada i complementària als ja existents, optimitzant, així, les sinèrgies potencials entre els diferents serveis. Aquest treball mancomunat, integrat i transversal va permetre augmentar de forma exponencial els resultats tant des del punt de vista quantitatiu, amb l'ampliació i consolidació de serveis, com amb la millora de la qualitat de la prestació dels serveis públics locals.

El reconeixement de la comarca: nous reptes

El Moianès com a territori fa temps que es reivindica com a comarca administrativa. L'any 2015 es fa realitat una demanda històrica, després d'una consulta realitzada el mes de març de 2014 que havia d'afermar la validesa del procés. El sí es va imposar en els 10 municipis, i a nivell agregat la consulta va tenir el 80,4% dels vots a favor de la creació de la nova comarca. La participació total va ser del 47,38%. Després de la consulta, els plens dels ajuntaments van ratificar-ne els resultats. El juliol es va constituir

el primer Consell Comarcal del Moianès que proporcionarà a aquest territori noves competències en la prestació de serveis.

Amb la nova organització territorial, a més, el Moianès ha esdevingut definitivament un únic àmbit d'actuació per a les diferents administracions que hi presten serveis (Consell Comarcal, Consorci del Moianès i deu Ajuntaments). Estem davant d'una nova realitat territorial. Les oportunitats es concreten en la possibilitat de gestionar des del territori noves competències i nous serveis, i en un nou context de reactivació de l'activitat econòmica al Moianès, que amplia, encara més, aquestes possibilitats. Aquests fets han de permetre dissenyar una estratègia per implantar un model de gestió territorial innovador adequat a les necessitats específiques del Moianès.

El Moianès es troba en una etapa de transició. Es tracta d'aprofitar el potencial de gestió de les noves competències del Consell Comarcal i l'experiència de més de 20 anys de trajectòria del Consorci.

Una oportunitat per al desenvolupament econòmic

Per dur a terme aquest canvi d'etapa, Consell Comarcal, Consorci i Ajuntaments del Moianès han començat a treballar conjuntament per construir, sobre la base de l'esmentada experiència de gestió territorial del Consorci del Moianès, un nou model de prestació de serveis públics locals que optimitzi la creació i el manteniment de llocs de treball i de noves empreses en el territori.

El Moianès, a més, es planteja aquest moment com una oportunitat de repensar totalment la prestació de serveis. Un moment de reflexió estratègica sobre quines són les actuals necessitats i objectius del territori i sobre com les diferents entitats poden reorganitzar-se i coordinar-se per a donar-hi resposta, a través d'una nova evolució en l'esforç mancomunat que aquest territori fa 20 anys que practica amb èxit.

Amb la mirada posada al futur, la reorganització dels serveis que presten els diferents agents del territori, ha de permetre una nova estructuració de serveis públics, de manera que se centrin al màxim en l'usuari –persones, empreses i ajuntaments– i es doni cobertura a les seves necessitats, amb una actuació transversal i integrada.

Els serveis es dissenyaran amb la finalitat de millorar la qualitat i la valorització de la prestació dels serveis públics, crear i mantenir ocupació de qualitat, oferint noves oportunitats de negoci, millorar l'activitat dels sectors productius estratègics generadors d'ocupació del territori i possibilitar la inserció sociolaboral de les persones més desfavorides. L'objectiu estratègic és que, en la mesura del possible, la població del Moianès tingui més oportunitats de trobar feina a la mateixa comarca.

Recull estadístic. Moianès

	Moianès		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Moianès	Província	2014	2015
Entorn								
Nombre de municipis		10		311				3,2%
Superfície total (km²)		337,9		7726,4				4,4%
Superfície mitjana municipal (km²)		33,8		24,8				nc
Demografia								
Població Total	13.056	13.098	5.523.784	5.523.922	0,3%	0,0%	0,2%	0,2%
Densitat (hab/km²)	39	39	715	715	0,3%	0,0%	nc	nc
Homes	6.633	6.649	2.699.040	2.696.360	0,2%	-0,1%	0,2%	0,2%
Dones	6.423	6.449	2.824.744	2.827.562	0,4%	0,1%	0,2%	0,2%
Població de menys de 16 anys	2.335	2.302	912.338	913.568	-1,4%	0,1%	0,3%	0,3%
Població potencialment activa (16-64)	8.295	8.306	3.620.009	3.599.618	0,1%	-0,6%	0,2%	0,2%
Població de 65 anys i més	2.426	2.490	991.437	1.010.736	2,6%	1,9%	0,2%	0,2%
Projecció Població 2015-2025	13.056	13.564	5.523.784	5.471.422	3,9%	-0,9%	0,2%	0,2%
Pob. resident a l'estranger	254	285	172.270	188.325	12,2%	9,3%	0,1%	0,2%
Índex de dependència global	57,4	57,7	52,6	53,5	0,3	0,9	nc	nc
Índex d'envelliment	103,9	108,2	108,7	110,6	4,3	2,0	nc	nc
Nacionalitat espanyola	12.150	12.188	4.794.117	4.838.079	0,3%	0,9%	0,3%	0,3%
Nacionalitat estrangera	906	910	729.667	685.843	0,4%	-6,0%	0,1%	0,1%
Taxa d'estrangeria total	6,9%	6,9%	13,2%	12,4%	0,0pp	-0,8pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	5,5%	5,3%	10,2%	9,4%	-0,3pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	181	176	123.404	113.711	-2,8%	-7,9%	0,1%	0,2%
Població potencialment activa (16-64)	709	718	587.923	552.917	1,3%	-6,0%	0,1%	0,1%
Població de 65 anys i més	16	16	18.340	19.215	0,0%	4,8%	0,1%	0,1%
Àfrica	242	238	175.111	164.670	-1,7%	-6,0%	0,1%	0,1%
Amèrica	334	300	232.415	200.191	-10,2%	-13,9%	0,1%	0,1%
Àsia	96	98	118.403	118.307	2,1%	-0,1%	0,1%	0,1%
Europa	233	273	203.112	202.038	17,2%	-0,5%	0,1%	0,1%
Unió Europea	184	221	167.071	163.998	20,1%	-1,8%	0,1%	0,1%
Resta del món	1	1	626	637	0,0%	1,8%	0,2%	0,2%
5 principals nacionalitats (comarca)	469	467	234.751	214.616	-0,4%	-8,6%	0,2%	0,2%
Mali	154	154	133.028	124.470	0,0%	-6,4%	0,1%	0,1%
Equador	133	119	35.002	33.563	-10,5%	-4,1%	0,4%	0,4%
Romania	77	95	8.995	9.577	23,4%	6,5%	0,9%	1,0%
Marroc	58	53	35.884	29.935	-8,6%	-16,6%	0,2%	0,2%
Índia	47	46	21.842	17.071	-2,1%	-21,8%	0,2%	0,3%
Activitat Econòmica								
Nombre d'empreses	393	418	175.618	179.895	6,4%	2,4%	0,2%	0,2%
Agricultura	22	22	736	748	0,0%	1,6%	3,0%	2,9%
Indústria	56	65	18.480	18.659	16,1%	1,0%	0,3%	0,3%
Construcció	41	40	13.656	14.381	-2,4%	5,3%	0,3%	0,3%
Serveis	274	291	142.746	146.107	6,2%	2,4%	0,2%	0,2%
Dimensió mitjana	5,9	5,9	10,2	10,4	0,0	0,2	nc	nc
Agricultura	2,1	2,0	3,2	3,4	0,0	0,2	nc	nc
Indústria	18,6	17,9	15,9	16,0	-0,7	0,2	nc	nc
Construcció	2,0	1,9	4,8	5,0	-0,1	0,1	nc	nc
Serveis	4,2	4,1	10,0	10,3	-0,1	0,2	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	314	331	108.149	111.107	5,4%	2,7%	0,3%	0,3%
Comerç detall, exc. vehicles motor	59	62	27.762	28.125	5,1%	1,3%	0,2%	0,2%
Serveis de menjar i begudes	43	47	16.423	16.931	9,3%	3,1%	0,3%	0,3%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	36	37	1.977	1.997	2,8%	1,0%	1,8%	1,9%
Activitats especialitzades construcció	27	29	8.137	8.589	7,4%	5,6%	0,3%	0,3%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	24	25	14.842	14.995	4,2%	1,0%	0,2%	0,2%
Indústries de productes alimentaris	23	25	1.656	1.691	8,7%	2,1%	1,4%	1,5%
Venda i reparació de vehicles motor	19	22	4.273	4.411	15,8%	3,2%	0,4%	0,5%
Agricultura, ramaderia i caça	19	20	638	644	5,3%	0,9%	3,0%	3,1%
Construcció d'immobles	14	11	5.022	5.299	-21,4%	5,5%	0,3%	0,2%
Altres activitats de serveis personals	8	10	6.997	7.240	25,0%	3,5%	0,1%	0,1%
Serveis socials amb allotjament	10	10	848	854	0,0%	0,7%	1,2%	1,2%
Educació	10	9	5.346	5.513	-10,0%	3,1%	0,2%	0,2%
Activitats esportives i d'entreteniment	8	9	2.014	2.194	12,5%	8,9%	0,4%	0,4%
Activitats immobiliàries	7	8	7.157	7.474	14,3%	4,4%	0,1%	0,1%
Activitats sanitàries	7	7	5.057	5.150	0,0%	1,8%	0,1%	0,1%

Recull estadístic. Moianès (Continuació)

	Moianès		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Moianès	Província	2014	2015
Mercat de treball								
Occupats	3.644	3.824	2.172.556	2.256.042	4,9%	3,8%	0,2%	0,2%
Assalariats	2.326	2.485	1.796.346	1.873.656	6,8%	4,3%	0,1%	0,1%
Autònoms	1.318	1.339	376.210	382.386	1,6%	1,6%	0,4%	0,4%
15 Principals sectors d'activitat	3.023	3.177	1.228.174	1.272.402	5,1%	3,6%	0,2%	0,2%
Indústries de productes alimentaris	742	829	35.734	37.083	11,7%	3,8%	2,1%	2,2%
Comerç detall, exc. vehicles motor	354	370	238.846	244.873	4,5%	2,5%	0,1%	0,2%
Serveis de menjar i begudes	280	304	130.330	138.185	8,6%	6,0%	0,2%	0,2%
Indústries tèxtils	237	245	13.328	13.373	3,4%	0,3%	1,8%	1,8%
Activitats especialitzades construcció	230	237	73.258	77.091	3,0%	5,2%	0,3%	0,3%
Serveis socials amb allotjament	232	227	31.570	32.691	-2,2%	3,6%	0,7%	0,7%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	202	213	120.686	124.804	5,4%	3,4%	0,2%	0,2%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	167	176	149.933	153.310	5,4%	2,3%	0,1%	0,1%
Agricultura, ramaderia i caça	140	140	7.140	7.198	0,0%	0,8%	2,0%	1,9%
Construcció d'immobles	101	99	30.088	32.881	-2,0%	9,3%	0,3%	0,3%
Venda i reparació de vehicles motor	89	84	32.907	34.208	-5,6%	4,0%	0,3%	0,2%
Educació	74	78	121.241	126.177	5,4%	4,1%	0,1%	0,1%
Altres activitats de serveis personals	63	62	40.544	42.776	-1,6%	5,5%	0,2%	0,1%
Transport terrestre i per canonades	65	60	70.033	71.403	-7,7%	2,0%	0,1%	0,1%
Activitats sanitàries	47	53	132.536	136.349	12,8%	2,9%	0,0%	0,0%
Agricultura	155	154	7.953	8.123	-0,6%	2,1%	1,9%	1,9%
Indústria	1.231	1.348	325.967	332.499	9,5%	2,0%	0,4%	0,4%
Construcció	342	347	109.055	115.440	1,5%	5,9%	0,3%	0,3%
Serveis	1.916	1.975	1.729.581	1.799.980	3,1%	4,1%	0,1%	0,1%
Sectors clau	1.824	1.934	783.540	807.291	6,0%	3,0%	0,2%	0,2%
Sectors estratègics	159	158	381.910	405.946	-0,6%	6,3%	0,0%	0,0%
Sectors impulsors	1.234	1.305	508.021	529.225	5,8%	4,2%	0,2%	0,2%
Sectors independents	427	427	499.085	513.580	0,0%	2,9%	0,1%	0,1%
Activitats d'alt contingut tecnològic¹	55	69	199.474	209.368	25,5%	5,0%	0,0%	0,0%
Ind. Tecnologia alta	1	1	24.508	25.050	0,0%	2,2%	0,0%	0,0%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	37	55	94.477	95.552	48,6%	1,1%	0,0%	0,1%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	120	103	78.687	81.025	-14,2%	3,0%	0,2%	0,1%
Ind. Tecnologia baixa	1064	1181	106.858	109.292	11,0%	2,3%	1,0%	1,1%
Serveis basats en el coneixement	770	787	803.903	841.849	2,2%	4,7%	0,1%	0,1%
Serveis de tecnologia alta-punta	17	13	80.489	88.766	-23,5%	10,3%	0,0%	0,0%
Serveis no basats en el coneixement	1146	1188	925.732	958.187	3,7%	3,5%	0,1%	0,1%
Aturats registrats	709	607	422.935	377.897	-14,4%	-10,6%	0,2%	0,2%
Homes	322	262	205.244	176.530	-18,6%	-14,0%	0,2%	0,1%
Dones	387	345	217.691	201.367	-10,9%	-7,5%	0,2%	0,2%
Nacionals	646	545	351.939	313.922	-15,6%	-10,8%	0,2%	0,2%
Estrangers	63	62	70.996	63.975	-1,6%	-9,9%	0,1%	0,1%
Agricultura	13	9	5.023	4.641	-30,8%	-7,6%	0,3%	0,2%
Indústria	164	136	61.622	52.133	-17,1%	-15,4%	0,3%	0,3%
Construcció	63	60	48.573	39.187	-4,8%	-19,3%	0,1%	0,2%
Serveis	435	372	283.562	259.118	-14,5%	-8,6%	0,2%	0,1%
Sense ocupació anterior	34	30	24.155	22.818	-11,8%	-5,5%	0,1%	0,1%
Població activa local estimada	5.492	5.592	2.562.690	2.588.325	1,8%	1,0%	0,2%	0,2%
Taxa d'atur registrat	12,91%	10,85%	16,50%	14,60%	-2,1pp	-1,9pp	nc	nc
Homes	11,10%	8,88%	15,61%	13,34%	-2,2pp	-2,3pp	nc	nc
Dones	14,94%	13,06%	17,44%	15,91%	-1,9pp	-1,5pp	nc	nc
Nombre de contractes total	2.548	2.975	1.829.394	2.034.466	16,8%	11,2%	0,1%	0,1%
Beneficiaris de prestacions	417	351	240.411	205.756	-15,8%	-14,4%	0,2%	0,2%
Taxa Cobertura Prestacions	61,78%	60,83%	60,29%	57,95%	-0,9pp	-2,3pp	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	nd	137	139.328	141.132	nc	1,3%	nc	0,1%
Places en càmpings	nd	390	43.998	44.026	nc	0,1%	nc	0,9%
Places en establiments de turisme rural	nd	239	4.797	4.934	nc	2,9%	nc	4,8%
Places en apartaments turístics	nd	20	nd	3.461	nc	nc	nc	0,6%
Places en HUTs ²	nd	26	nd	58.437	nc	nc	nc	0,0%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: Ingressos	15.461	14.300	6.547.186	6.490.113	-7,5%	-0,9%	0,2%	0,2%
Pressupostos municipals: Despeses	15.185	14.297	6.533.096	6.476.026	-5,8%	-0,9%	0,2%	0,2%
Deute viu municipal	16.706	14.691	3.260.818	2.859.109	-12,1%	-12,3%	0,5%	0,5%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta.

2. Habitats de ús turístic. 3. Xifres en milers d'euros. nd: no disponible. nc: no calculable. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de Metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

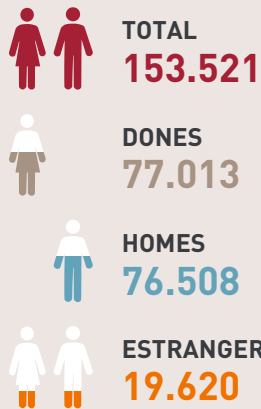

Osona

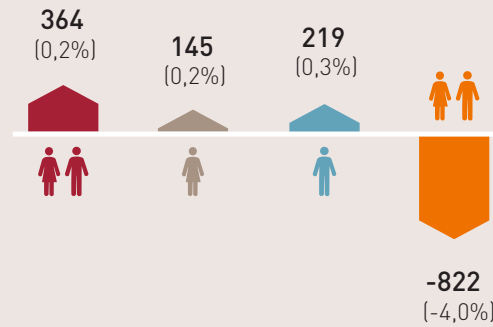

Osona

Població, 2015

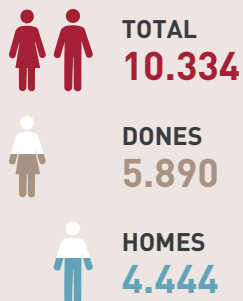

Variació interanual

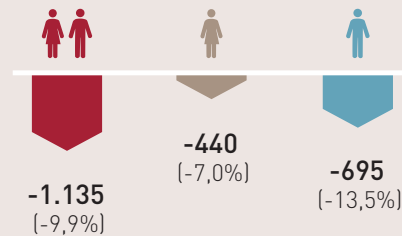

0,2%
La població es manté estable

Aturats registrats, 2015

Variació interanual

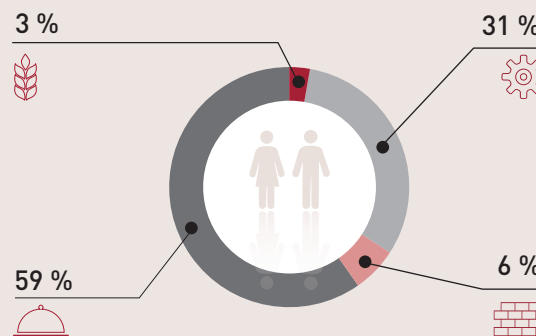

13,8%
Taxa d'atur registral

Ocupats registrats, 2015

Distribució per sectors (pes %)

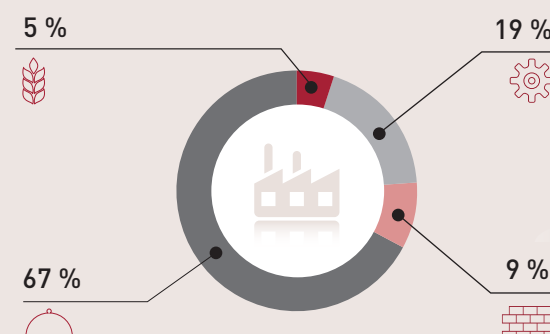

5,4%
Augmenta l'ocupació

Empreses de la comarca, 2015

Distribució per sectors (pes %)

2,7%
Augmenta el nombre d'empreses

Osona

La comarca d'Osona està integrada per 50 municipis, 47 pertanyen a la província de Barcelona (les dades d'aquesta anàlisi fan referència a aquests 47 municipis) i 3 a la de Girona. Osona té una superfície de 1.142,6 km², el 14,8% de la superfície de la província de Barcelona, amb una superfície mitjana municipal de 24,3 km², molt similar a la mitjana provincial, de 24,8 km². Vic n'és la capital.

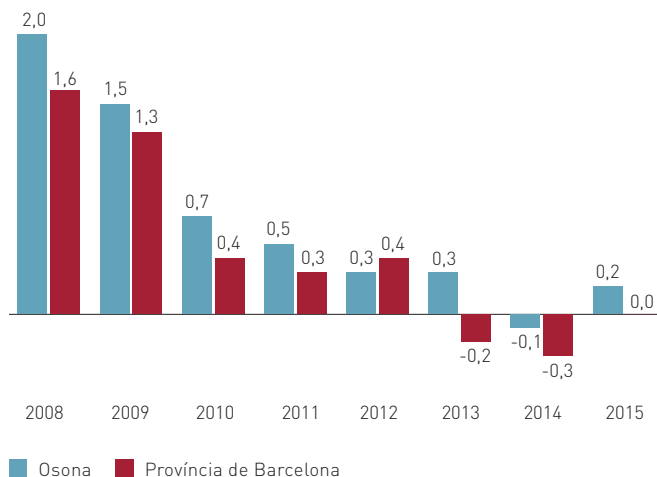
Osona té 153.521 habitants, el 2,8% de la població provincial. La població (vegeu gràfic 1) es manté estable amb un lleuger increment del 0,2%. La població resident a l'estranger augmenta un 23,8% el 2015, fins arribar als 2.899.

Amb una densitat de població de 134,4 hab./km², és la tercera més baixa de la província, darrere la del Berguedà i Moianès. La capital, Vic, aplega el 27,7% (42.498) de la població comarcal, i el segon municipi, Manlleu, el 13,2% (20.228). La població ha augmentat en divuit dels quaranta-set municipis, destacant els creixements de Vic (542), Montesquiu (48) i Taradell (43). Per contra, les disminucions més importants s'han produït a Torelló (-68), Seva (-54) i Manlleu (-51).

Osona és la tercera comarca barcelonina amb major proporció de població estrangera (12,8%), darrere del Barcelonès i Garraf i per sobre de la mitjana provincial (12,4%). Interanualment, la població estrangera es redueix un 4%, fins arribar als 19.620. El 59% prové del continent africà, i per nacionalitats la nacionalitat marroquina (8.204) és la més nombrosa, tot i retrocedir un 9% el darrer any. Un 43,3% dels ghanesos residents a la província viuen a Osona, on representen la segona nacionalitat més nombrosa amb un pes del 9,7% del total d'estrangers de la comarca. La nacionalitat hindú és la que més destaca pel seu augment interanual, del 8,4%, arribant als 1.036.

El 18% de la població és menor de 16 anys (per sobre del 16,5% provincial) i el 17,4% té 65 anys o més, percentatge inferior al 18,3% provincial. La població en edat de treballar (vegeu gràfic 2) n'agrupa el 64,6% restant, percentatge lleugerament per sota del provincial (65,2%). L'índex d'envelliment, 96,7, se situa catorze punts per sota del 110,6 provincial. Respecte a la projecció de població, i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, Osona a l'any 2025 perdria un 0,4% de la seva població actual.

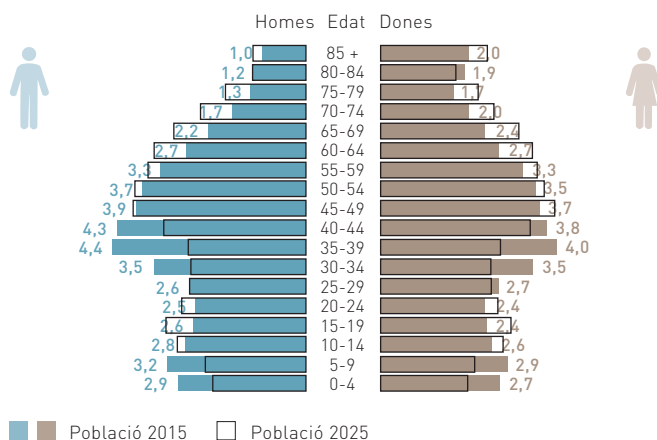
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Tot i el lleuger augment de població a la comarca (0,2%), 27 del 47 municipis perden població

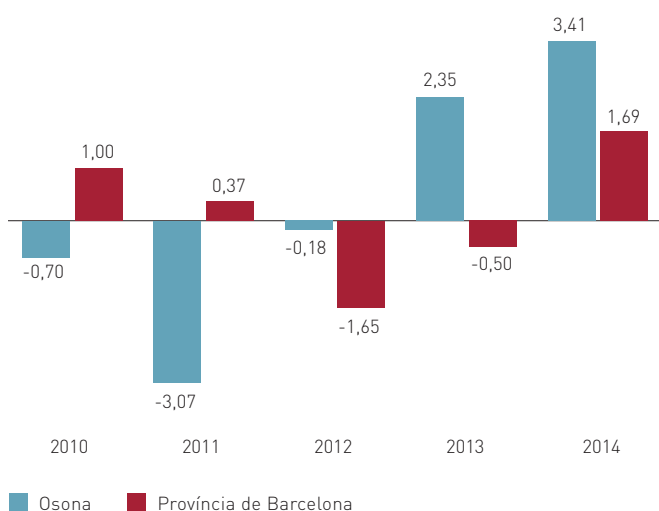
Gràfic 2
Piràmide d'edats d'Osona, 2015-2025 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Gràfic 3

Taxes reals de variació del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

Font: Anuari Econòmic Comarcal. CatalunyaCaixa

Segons l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el VAB de la comarca d'Osona acumulat del 2010 al 2014 és ja positiu, del 2,4%

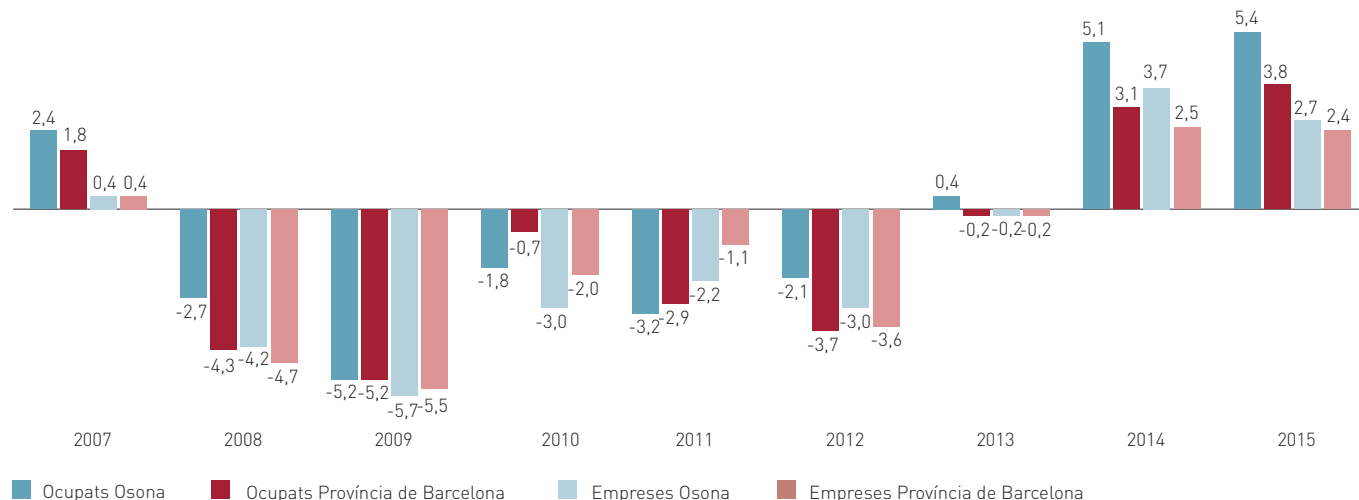
Segons l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el VAB de la comarca d'Osona (vegeu gràfic 3) experimenta en el 2014 un notable increment del 3,4%, un registre molt superior a la mitjana provincial (1,7%). Aquest fort augment del 2014 reflecteix increments prou notables de la indústria (4,1%) i els serveis (3,8%), mentre que la construcció va continuar caient (-2,3%). Amb aquests registres, l'acumulat del 2010 al 2014 és ja positiu, del 2,4%, tot i la forta pèrdua de la construcció (-30,6%) i del primari (-0,6%), pels millors resultats de la indústria (4,7%) i dels serveis (6,3%).

L'evolució del nombre d'empreses (2,7%) i ocupats (5,4%) d'Osona continua amb una tendència positiva, i superior a la mitjana provincial, 2,4% empreses i 3,8% ocupats, en ambdós casos. L'any 2015 acaba amb 59.723 ocupats i 5.719 empreses, 3.082 nous ocupats i 150 noves empreses respecte l'any anterior.

Aquestes xifres refermen el punt d'inflexió encetat el 2013 a la comarca, any en què l'ocupació començà a donar xifres positives després de cinc anys amb xifres negatives o amb molt poc creixement. En el cas de les empreses el creixement va començar el 2014, i el 2015 ha estat el segon any de creixement després de sis anys de pèrdues. Amb aquest mateix creixement de l'ocupació, el 2016 la comarca recuperaria el nombre d'ocupats d'abans de la crisi.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual dels ocupats i empreses (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

L'ocupació augmenta tant en el treball assalariat (5,6%) com en l'autònom (4,9%). De fet, Osona lidera l'increment de treball autònom a la província. Aquests valors se situen per damunt dels increments provincials, del 4,3% en treball assalariat, i de l'1,6% en l'autònom. Per trams d'assalariats de l'empresa, destaca la variació interanual positiva en la mitjana empresa (9,3%).

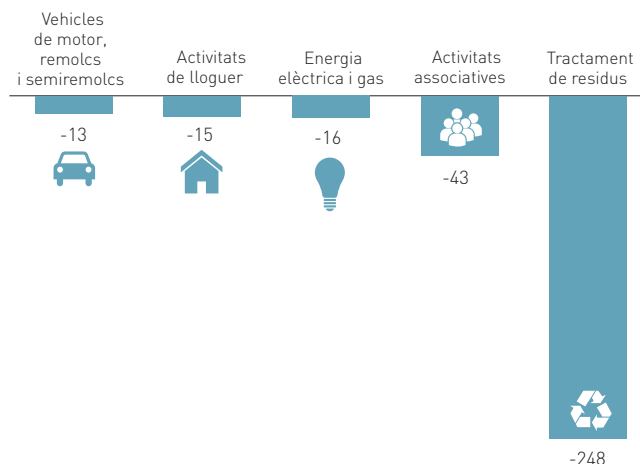
La indústria aplega el 31,3% dels llocs de treball, la tercera comarca amb més pes d'ocupació industrial darrere del Moianès i l'Alt Penedès, i que dobla el valor provincial (14,7%). Per contra, els llocs de treball dels serveis (59%), se situen molt per sota de la mitjana provincial (79,8%), mentre que l'ocupació a la construcció (6,2%) està per sobre (5,1%). L'agricultura reuneix el 3,5%, pes molt superior al 0,4% provincial. L'evolució interanual és molt positiva en la indústria (5,2%) i els serveis (6%), i menor en la construcció (2,8%) i l'agricultura (2,2%).

Dels 15 principals subsectors (vegeu recull estadístic al final del capítol) només es perd ocupació en el subsector de venda i reparació de vehicles motor (-0,7%). Els increments més destacats es registren a fabricació de maquinària i equips (10,2%), i serveis a edificis i de jardineria (26,8%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les pèrdues d'ocupació més notables es produeixen a tractament de residus (-248). Els increments se situen principalment a indústries de productes alimentaris (579), comerç a l'engròs (377), i serveis a edificis i de jardineria (284).

El 28,8% dels llocs de treball pertanyen a l'economia del coneixement, lluny del 42,7% provincial, però amb una evolució interanual positiva (7,6%). Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement apleguen el 23,3% de l'ocupació, valor inferior a la mitjana provincial, del 37,3%, però que mostra un increment interanual del 7,5%. També dins de l'economia del coneixement, el 6,6% de l'ocupació pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic, tres punts per sota de la mitjana provincial, però amb una evolució anual positiva del 8,7%.

Gràfic 5

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació Osona, 2015 (absoluts)

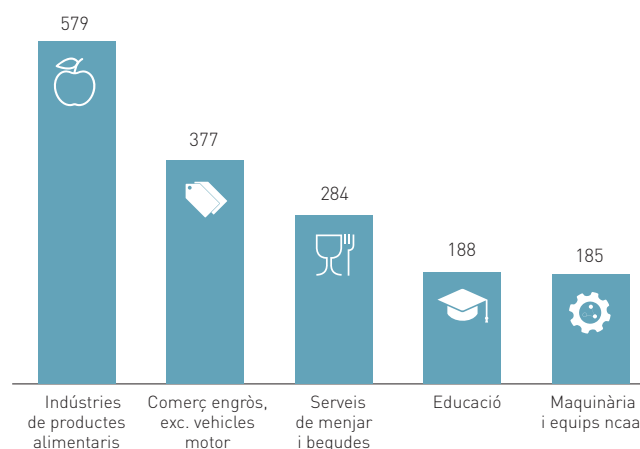

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Osona és la comarca de la província de Barcelona que més augmenta percentualment el nombre d'autònoms a l'any 2015

Gràfic 6

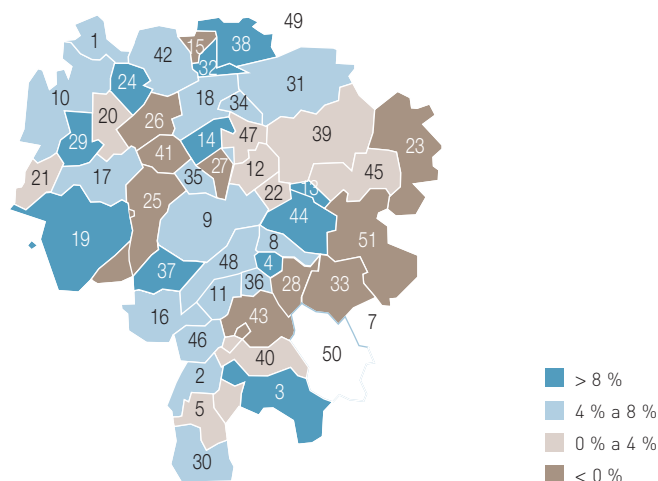
Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació Osona, 2015 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

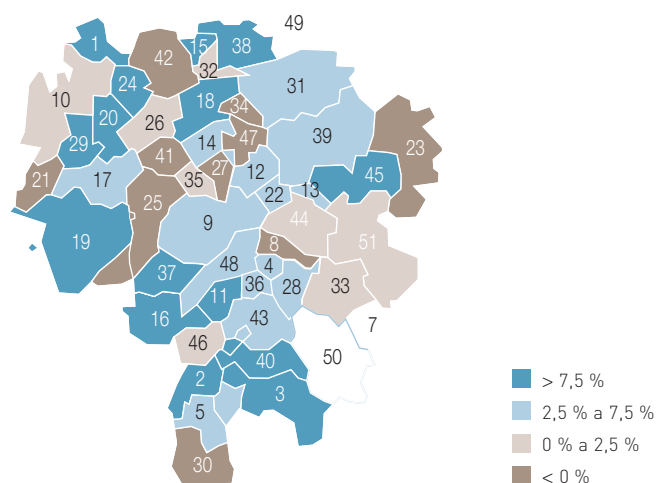
Mapa 1

Variació ocupats registrats. Osona, 2015 (en percentatge)

Mapa 2

Variació empreses registrades. Osona, 2015 (en percentatge)

1 Alpens	19 Oristà	36 Santa Eugènia de Berga
2 Balenyà	20 Perafita	37 Santa Eulàlia de Riuprimer
3 Brull (EI)	21 Prats de Lluçanès	38 Santa Maria de Besora
4 Calldetenes	22 Roda de Ter	39 L'Esquirol
5 Centelles	23 Rupit i Pruit	40 Seva
7 Espinelves	24 Sant Agustí de Lluçanès	41 Sobremunt
8 Folgueroles	25 Sant Bartomeu del Grau	42 Sora
9 Gurb	26 Sant Boi de Lluçanès	43 Taradell
10 Lluçà	27 Sant Hipòlit de Voltregà	44 Tàvèrnoles
11 Malla	28 Sant Julià de Vilatorrada	45 Tavertet
12 Manlleu	29 Sant Martí d'Albars	46 Tona
13 Masies de Roda (Les)	30 Sant Martí de Centelles	47 Torelló
14 Masies de Voltregà (Les)	31 Sant Pere de Torelló	48 Vic
15 Montesquiu	32 Sant Quirze de Besora	49 Vidrà
16 Muntanyola	33 Sant Sadurní d'Osormort	50 Viladrau
17 Olost	34 Sant Vicenç de Torelló	51 Vilanova de Sau
18 Orís	35 Santa Cecília de Voltregà	

Nota: Espinelves, Vidrà i Viladrau, en color blanc, no pertanyen a la província de Barcelona, sinó a la de Girona

Vic aplega el 37,6% dels llocs de treball de la comarca. La variació interanual (vegeu mapa 1) registra reduccions d'ocupació en deu dels quaranta-set municipis, destacant Sant Bartomeu del Grau (-43,1%), Taradell (-2,2%) i Sant Hipòlit de Voltregà (-1,6%). Dels trenta-set municipis que augmenten ressalten: Vic (7,9%), Sant Quirze de Besora (8,4%), Les Masies de Roda (9,4%), Calldetenes (10,8%), Les Masies de Voltregà (11,5%), i El Brull (29,1%).

La indústria aplega el 19,3% de totes les **empreses** de la comarca, per sobre del 10,4% de la mitjana provincial, i registrant el major pes de totes les comarques. Per contra, els serveis presenten el menor pes de la província, amb el 67%. La variació interanual mostra un augment d'empreses industrials (4,5%), de la construcció (3,6%), de l'agricultura (3,5%), i dels serveis (2%). El 36% de les empreses es troben a Vic.

El pes de les empreses industrials a la comarca d'Osona és el major de la província, però el pes de les empreses de serveis és el menor

La variació interanual (vegeu mapa 2) registra reduccions d'empreses en només deu dels quaranta-set municipis, destacant Sant Vicenç de Torelló (-6,8%), i Sant Hipòlit de Voltregà (-6,7%). Per contra, destaca l'augment d'empreses a Vic (2,6%), Manlleu (3%) i Seva (16,2%). L'estructura empresarial està dominada per la petita empresa i, especialment, la microempresa: el 78% de les empreses tenen menys de 5 treballadors. La dimensió mitjana és de 7,6 treballadors per empresa, inferior als 10,4% de la província.

Segons la base de dades SABI (Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics) el 2014 cent empreses osonenques facturen més de deu milions d'euros i d'aquestes, vuit en facturen més de cent milions. El 65% de les 200 empreses que encapçalen la llista de facturació són exportadores i/o importadores. Entre les primeres destaquen Casa Tarradellas SA (elaboració de productes alimentaris) i el Grup La Farga (producció de coure i fosa de metalls). A continuació hi ha un conjunt d'empreses dedicades al processat i conservació de la carn: Patel SA, Càrnics Solà SA, Càrnics Toni Josep SL, Mafriges SA, Grup Baucells Alimentació SL.

L'evolució de l'atur (vegeu gràfic 7) continua amb la seva davallada any rere any. El 2015 l'atur disminueix un 9,9% (-1.135), la tercera menor reducció de les comarques barcelonines. A final del 2015 hi ha 10.334 aturats registrats, el 2,7% dels aturats de la província.

La taxa d'atur registral és del 13,8%, 1,8 punts inferior a la de l'any anterior, la tercera més baixa entre les comarques barcelonines. La taxa d'atur femenina és del 17,1%, 1,6 punts inferior a la de l'any anterior i 1,1 punts inferior a la taxa provincial. La taxa masculina se situa en l'11%, 1,9 punts inferior a la de l'any anterior i més de dos punts per sota de la mitjana provincial. Per edat, el 6,8% és menor de 25 anys, el major pes després del de l'Alt Penedès, el 40,3% té entre 25 i 44 anys, i el 52,9% té més de 45 anys. Interanualment, tots els grups d'edat redueixen l'atur, els menors de 25 anys un -5,4%, els d'entre 25 i 44 anys un -12,8%, i els majors de 45 anys un -8,3%.

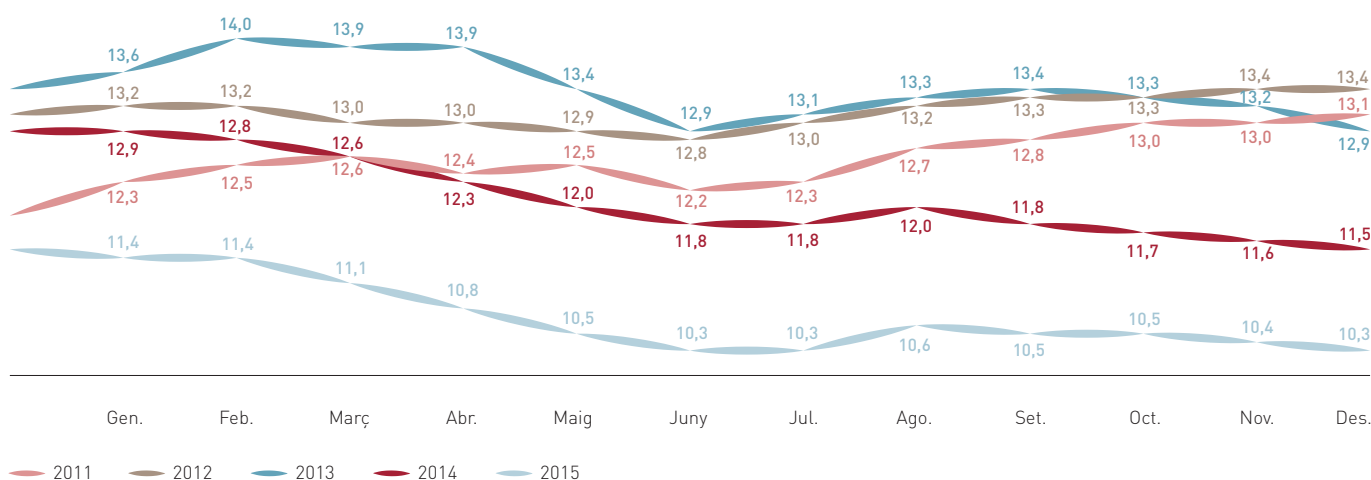
Per sectors d'activitat econòmica, el 55,3% de l'atur l'aplega el sector serveis, el 22,2% la indústria (el segon percentatge més elevat de totes les comarques després del Moianès), el 9% la construcció, el 2% l'agricultura i el 11,5% el grup sense ocupació anterior (SOA). Interanualment, destaca la reducció de l'atur a la construcció, -24,6%.

L'atur disminueix per tercer any consecutiu (-9,9%), completant 27 mesos consecutius de descens interanual

La taxa d'atur registral (13,8%) és la tercera més baixa de totes les comarques, darrere del Barcelonès i Moianès

Gràfic 7

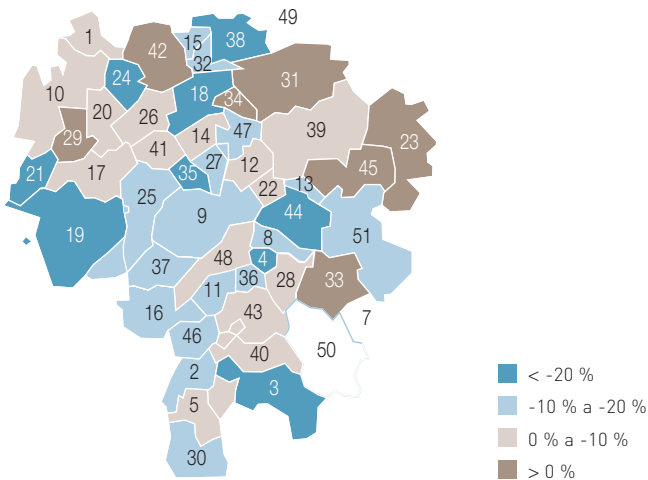
Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Osona, 2011-2015 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

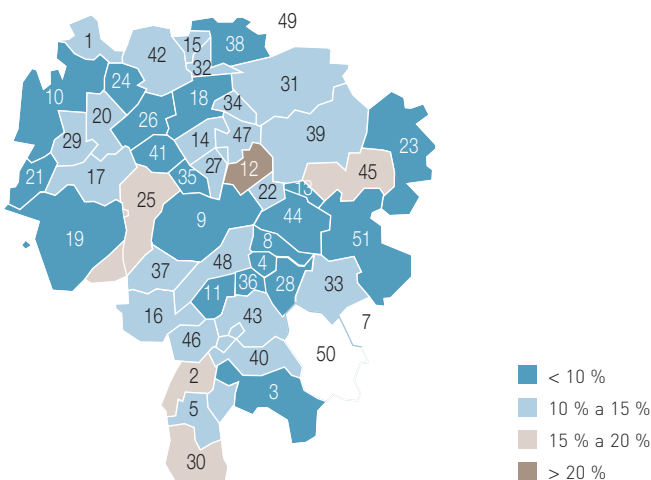
Mapa 3

Variació de l'atur registrat. Osona, 2015 (en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registrat. Osona, 2015 (en percentatge)

1 Alpens	19 Oristà	36 Santa Eugènia de Berga
2 Balenyà	20 Perafita	37 Santa Eulàlia de Riuprimer
3 Brull (El)	21 Prats de Lluçanès	38 Santa Maria de Besora
4 Calldetenes	22 Roda de Ter	39 L'Esquirol
5 Centelles	23 Rupit i Pruit	40 Seva
7 Espinelves	24 Sant Agustí de Lluçanès	41 Sobremunt
8 Folgueroles	25 Sant Bartomeu del Grau	42 Sora
9 Gurb	26 Sant Boi de Lluçanès	43 Taradell
10 Lluçà	27 Sant Hipòlit de Voltregà	44 Tàrradellas
11 Malla	28 Sant Julià de Vilatorrada	45 Tavertet
12 Manlleu	29 Sant Martí d'Albars	46 Tona
13 Masies de Roda (Les)	30 Sant Martí de Centelles	47 Torelló
14 Masies de Voltregà (Les)	31 Sant Pere de Torelló	48 Vic
15 Montesquiu	32 Sant Quirze de Besora	49 Vidrà
16 Muntanyola	33 Sant Sadurní d'Osormort	50 Viladrau
17 Olost	34 Sant Vicenç de Torelló	51 Vilanova de Sau
18 Orís	35 Santa Cecília de Voltregà	

Nota: Espinelves, Vidrà i Viladrau, en color blanc, no pertanyen a la província de Barcelona, sinó a la de Girona

L'atur disminueix interanualment en la majoria dels nivells formatius, destacant la reducció entre universitaris primer cicle (-25,3%), i educació general (-10%). L'atur de la població estrangera disminueix un 9%, i se situa en els 2.870 aturats, el 27,8% de l'atur comarcal, percentatge superior al pes que tenen a nivell provincial (16,9%). Els aturats nacionals disminueixen un 10,2% i se situen en els 7.464.

L'atur disminueix (vegeu mapa 3) en 37 dels 47 municipis de la comarca, destacant Prats de Lluçanès (-20,9%), Calldetenes (-20,0%), Sant Martí de Centelles (-19,4%), Folgueroles (-18,6%) i Santa Eugènia de Berga (-17,6%). A la resta de municipis es manté o augmenta poc significativament. Respecte a la taxa d'atur registrat (vegeu mapa 4), 40 dels municipis tenen una taxa d'atur inferior a la mitjana provincial, destacant Gurb (5,3%), Folgueroles (6,8%), Sant Julià de Vilatorrada (8,1%), i Calldetenes (8,9%). Per contra, les taxes per sobre de la mitjana provincial es donen a Roda de Ter (14,6%), Vic (14,6%), Sant Bartomeu del Grau (15,3%), Balenyà (15,4%), Tavertet (17,3%), Sant Martí de Centelles (17,6%) i Manlleu (20,1%).

El 85% dels municipis de la comarca d'Osona tenen taxes d'atur inferiors a la mitjana provincial

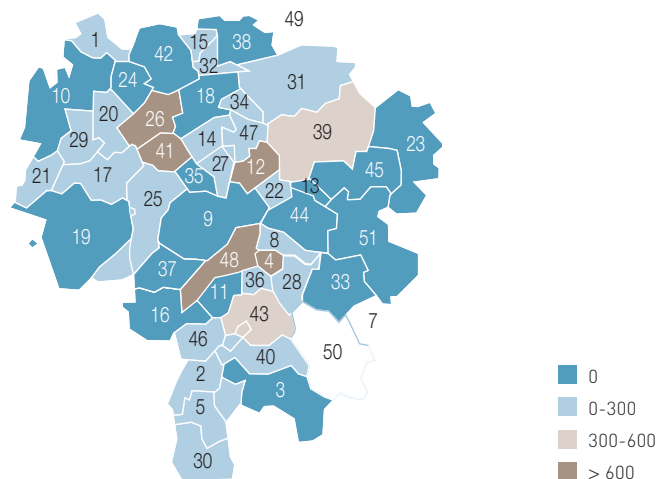
A final del 2015 hi ha concedides 5.701 **prestacions per desocupació**, un 11,5% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 63% el 2014 al 62,4% el 2015, més de quatre punts per sobre de la mitjana provincial. Totes les tipologies de prestació per desocupació disminueixen el nombre respecte l'any anterior, les prestacions contributives un 8,4%, les assistencials un 14,7%, i les de renda activa d'inserció un 14%.

La **contractació laboral** augmenta un 20,5%, variació superior a l'11,2% provincial, i que representa el major increment comarcal. El 2015 tanca amb 36.654 contractes signats. Per tipologia, la contractació indefinida augmenta un 27,7%, mentre que la temporal ho fa un 19,3%. Per sexe, la contractació masculina augmenta un 21,4%, i la femenina un 19,2%, mentre que per edat ressalta l'augment del 52,8% dels menors de 20 anys.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2015 del conjunt dels municipis de la comarca, baixa un 5,1% respecte el 2014 pel que fa als ingressos i un 5,3% en les despeses. El descens en els ingressos i les despeses és entorn de quatre punts inferior a la mitjana de tots els municipis de la demarcació de Barcelona. Per habitant, a Osona les despeses suposen 966 euros, amb 59 euros de despeses d'inversió, les xifres més baixes de totes les comarques barcelonines. Respecte els ingressos corrents, aquest suposen 930 euros per habitant, amb 638 d'ingressos tributaris, i també és la comarca amb les xifres més baixes.

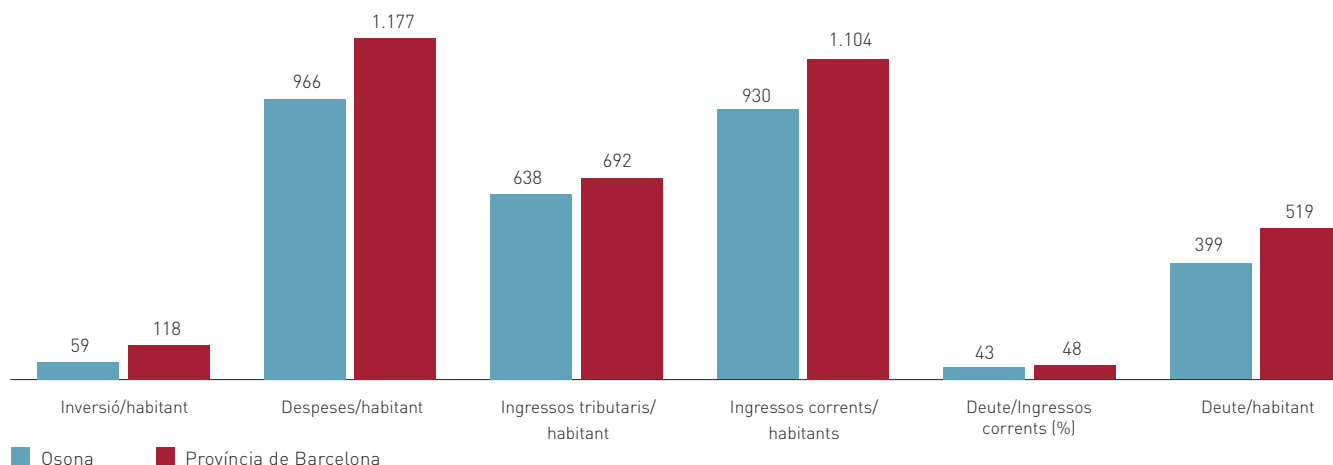
El deute viu del 2015 de tots els municipis de la comarca supera els 61 milions d'euros (14% inferior al deute de l'any anterior), el 1,9% del deute provincial, representant el 43% dels ingressos corrents, i per habitant es situa en 399 euros. Respecte a la província, Osona es situa per sota de la mitjana del deute per habitant de la província (519), i també respecte els ingressos corrents (48%). Per municipis, 42 dels 47 municipis estan per sota de la mitjana provincial en deute per habitant, amb només cinc municipis per sobre: Calldetenes (1.297), Sobremunt (1.049), Vic (663), Sant Boi de Lluçanès (653), i Manlleu (645). Per contra, divuit municipis no tenen cap euro de deute viu en les seves finances municipals.

Mapa 5
Deute viu per habitant, 2015 (en euros)

Osona és la segona comarca amb menor deute viu per habitant l'any 2015, darrere de l'Alt Penedès

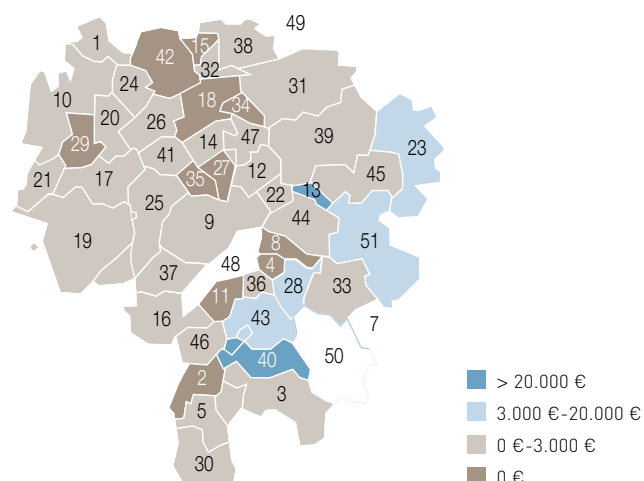
Gràfic 8
Finances públiques, 2015 (ratios euros per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques

Mapa 6

Recaptació de l'Impost sobre les Estadades en Establiments Turístics, 2015 (en euros)

L'actualització de la xifra total de places de càmpings disponibles afecta negativament a la comarca

Quadre 1 Indicadors de l'activitat turística a Osona, 2014-2015

	Osona		Província de Barcelona*		% Var. 2014-2015**
	2015	2014	2015	2014-2015**	
Places en establiments hotelers	1.742	63.736	63.758	0,0	
Places en càmpings	2.508	43.998	44.026	0,1	
Places en establiments de turisme rural	1.064	4.797	4.934	2,9	
Places en apartaments turístics	114	nd	2.332	nc	
Places en HUTs	280	nd	15.028	nc	
Nombre de viatgers allotjats en hotels	nd	3.268.301	3.291.265	0,7	
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	28.921	614.472	643.338	4,7	
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	22.360	86.909	100.506	15,6	
Nombre de pernoctacions en hotels	n.d.	9.507.077	9.744.631	2,5	
Nombre de pernoctacions en càmpings	74.706	2.361.205	2.588.930	9,6	
Nombre de pernoctacions en establiments de turisme rural	62.837	255.795	292.607	14,4	
Grau d'ocupació hotelera [per hab., en %]	nd	67	71	3,9	
Grau d'ocupació en càmpings [per parcel·la, en %]	38	46	46	-0,1	
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural [per hab., en %]	19	20	22	1,8	
Impost sobre les Estadades en Establiments Turístics (euros)	101.128	5.166.035	5.398.352	4,5	

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

*sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **la variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals nd: Dada no disponible nc: Dada no computable Nota: no hi ha dades comarcals de l'any 2014 per reorganització territorial.

Osona ha estat una de les comarques afectades per la reorganització territorial i l'aparició del Moianès i per tant la seva estructura **turística** és diferent a la de 2014. Així, la comarca registra un total de 1.742 places en hotel, 2.508 places de càmping i 1.064 places en establiments de turisme rural. La comarca perd 633 places de càmping.

Amb la incorporació dels apartaments i els HUTs Osona suma 114 i 280 places, respectivament. Xifres molt reduïdes en comparació amb la resta d'establiments de la comarca.

En relació a la demanda, els turistes presenten un comportament positiu en els establiments de turisme rural amb un creixement del 7,7% respecte el 2014 i un increment del nombre de pernoctacions del 5,9% amb més de 62.000 nits amb nombres absoluts. Els càmpings perden un -10,1% en el nombre de pernoctacions, gairebé 10.000 nits menys i un -3,3% en el nombre de turistes. Per als establiments hotelers, enguany, no es disposa de dades.

El grau d'ocupació dels càmpings i del turisme rural presenta xifres properes a les obtingudes per la mitjana de la província. El turisme rural se situa en el 18,5% i els càmpings registren la seva ocupació en el 38,4%.

Pel que respecta a la recaptació de la taxa turística, Osona recapta un total de 101.128,18 € aquest 2015, el que representa un 1,9% del total de la província sense el Barcelonès.

Mapa de projectes estratègics locals d'Osona

Creació, l'Agència d'Emprenedoria, Innovació i Coneixement

Creació es consolida a la comarca d'Osona i consensua amb els agents quin model d'agència es vol així com la seva governança. També s'ha iniciat un mecanisme de coordinació dels diferents serveis de promoció econòmica del territori que ha permès definir i executar nous projectes a nivell comarcal en els tres àmbits d'activitat: persones, empresa i territori. Durant l'any 2015 els principals projectes estratègics treballats han estat: l'elaboració del pla estratègic de la FP, la creació de la «taula de gestió dels residus orgànics de la comarca» i la presentació de tot un conjunt de projectes adreçats a empreses, emprenedors i aturats a nivell de tota la comarca com Ocupació per a la indústria o la Fàbrica d'impuls a la innovació, entre altres. **[+]**

Observatori Socioeconòmic d'Osona

L'Observatori és una eina monitoritzadora del territori que permet mostrar una radiografia de la realitat comarcal i detectar i anticipar tendències i oportunitats. El projecte s'ha impulsat conjuntament amb el Consell Comarcal i prenent com a punt de partida l'Observatori per al Desenvolupament Local que treballava bàsicament les dades del mercat de treball però ampliant els indicadors a l'àmbit demogràfic, social, d'educació, etc. En el disseny del quadre de comandament dels indicadors del nou Observatori, hi han participat totes les entitats membres del Consell d'Administració i les del Consell General, la UVic, la Cambra de Comerç, el Consell empresarial, XEISOR i els serveis locals del territori. L'*Informe de competitivitat de la comarca d'Osona* és un dels productes més destacats. **[+]**

Enfortiment competitiu dels sectors agroalimentari, béns d'equipament, sector TIC, esport i embotició

Metodologia d'impuls sectorial que consisteix en una anàlisi quantitativa, basada en el programa SABI, i qualitativa, basada en entrevistes, que permet obtenir una primera diagnosi i reptes del sector que després es contrasta en diferents sessions de treball amb les empreses per tal de consensuar un pla d'acció a implementar conjuntament. Durant el 2014 es va fer la primera diagnosi en els sectors agroalimentari i béns d'equipament. Durant el 2015 s'han iniciat els projectes vinculats a aquests treballs (Crealiment i les comunitats sectorials) i s'ha realitzat i contrastat amb el sector l'anàlisi del sector TIC i el de l'esport. En ambdós casos han sorgit projectes derivats com Re-Crea, per impulsar la innovació en el sector TIC, o la paquetització de nous productes i serveis conjuntament entre diferents agents del turisme actiu d'Osona. **[+]**

Estratègia Digital

Creació treballa l'àmbit de l'economia digital a partir de tres pilars: l'àmbit empresarial, per l'ús més eficient dels recursos TIC, la incorporació de noves solucions tecnològiques i l'eficiència en la gestió i seguretat de les dades i els serveis mitjançant l'altotjament al CPD Osona; el sector TIC Osona, amb l'anàlisi del sector, impuls de nous serveis i productes de valor per a les empreses i la transferència de coneixement entre professionals; i, per últim, en l'àmbit de les infraestructures, amb seguiment dels desplegaments de xarxes i dels sectors implicats, impuls a la creació i l'ús d'infraestructures estratègiques comunes o troncs i definició de l'estratègia de digitalització. L'any 2015 ha estat clau per treballar en l'impuls del desplegament de la fibra òptica aprofitant els actius de la comarca, la Fundació Guifi.net i totes les microoperadores que operen en mercats tradicionalment desatesos. **[+]**

Eix de la C-17

La xarxa de l'Eix de la C-17 s'havia consolidat durant l'any 2014 creant quatre grups de treball: el grup de Formació Professional, el grup de Promoció Industrial, el grup de Turisme i el grup d'Infraestructures i durant el 2015 ha estat l'inici de treball real i disseny de

projectes per part de cada grup. Entre els objectius de la Xarxa destaquen posicionar el territori al voltant de l'eix viari com una de les regions industrials amb més potencial d'innovació, aconseguir el desdoblament de la línia de tren R3 de Rodalies, de la qual ja s'ha obtingut el compromís del Ministeri de Foment a fer un estudi d'impacte ambiental, millorar el desplegament de la fibra òptica als polígons industrials i impulsar la formació professional dual. **[+]**

Carta del paisatge Lluçanès

La Carta promou el consens i la participació de les persones del territori en la gestió i preservació del paisatge. El març de 2015 es van signar els Principis Fonamentals de la Carta del paisatge del Lluçanès. Les utilitats de les cartes del paisatge són elaborar un marc comú referencial que faciliti l'entesa i el consens entre els agents implicats en les transformacions i la gestió del paisatge d'un territori concret, servir de referència en els processos de planificació territorial i urbanística i facilitar l'aplicació i difusió de noves pautes d'intervenció i de gestió del paisatge. **[+]**

Formació forestal especialitzada

La manera de treballar el bosc influeix en la seva rendibilitat. El Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura impulsa, juntament amb altres agents públics i privats del sector forestal, el Centre de Formació Forestal Especialitzada, que té per objectius millorar la formació professional dels treballadors aportant qualificació, experiència, adquisició de tècniques i metodologies de treball; dignificar la professió; fomentar la inserció laboral; i enfortir la competitivitat i cohesió social del territori oferint possibilitats laborals i de formació de qualitat al territori rural. **[+]**

Tu pots fer-ho

Impulsat entre tots els serveis d'ocupació comarcal, està destinat a la millora de l'ocupabilitat de professionals d'alta qualificació, i es basa en treballar l'autoconeixement, la motivació, la recerca activa de feina i l'acompanyament a la persona. El programa experimental consisteix en sessions formatives col·lectives d'orientació clarament pràctica, amb presència de nombrosos experts externs i sessions de *coaching* individual per a cada participant per ajudar en el procés de recerca de feina, la motivació i un pla de millora individual. **[+]**

Ocupació per a la indústria a Osona

Creació, juntament amb els serveis d'ocupació de la Mancomunitat la Plana, del Consorci per a la Promoció dels Municipis del Lluçanès, del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura, dels Ajuntaments de Roda de Ter, Manlleu, Centelles i Vic, de Les Masies de Voltregà i Sant Hipòlit de Voltregà, i del Consell Comarcal d'Osona, va impulsar aquest programa adreçat al sector metall-mecànic d'Osona i finançat per la Diputació de Barcelona. Inclou diferents activitats entre les quals destaquen: Joves amb èxit a la indústria, Programa de mentoratge, Formació experimental per fer coincidir l'oferta al mercat laboral i la demanda de les empreses i Estimular la contractació. **[+]**

«La innovació en el desenvolupament local»

L'Àrea de Serveis a les Persones i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Manlleu aposta per la innovació pública per millorar les formes d'organització interna i externa de l'administració local i consolidar una oferta de serveis públics integral, transversal i personalitzada, amb la implicació participativa tant dels agents institucionals com dels diferents actors socials i econòmics de Manlleu i el territori. Una nova fase de transformació organitzativa en què la integració de diferents unitats de gestió i l'adequació de l'actual model de gestió ha de provocar un impuls de les capacitats de dinamització econòmica. **[+]**

La C-17

Núria Macià i Casanovas, directora executiva de Creació
Jordi Táboas Suárez, director de Granollers Mercat

La Declaració de la C-17

El dia 27 de novembre de 2013, 15 municipis de l'entorn de la C17 van signar la *Declaració de la C-17* a Granollers. Els alcaldes i alcaldesses dels municipis de Canovelles, Granollers, La Garriga, Les Franqueses, Lliçà d'Amunt, Lliçà de Vall, Manlleu, Mollet del Vallès, Montmeló, Olot, Parets del Vallès, Puigcerdà, Ripoll, Torelló i Vic van afirmar que el corredor viari i ferroviari de la C-17 constitueix un dels principals eixos de l'activitat productiva de Catalunya. Que el corredor de la C-17 ha estat històricament desatès en termes d'inversió en infraestructures viàries i ferroviàries. Que l'impacte econòmic del desenvolupament del corredor de la C-17 és un actiu d'efectes multiplicadors per tot Catalunya que convé potenciar i que el marc de col·laboració entre els municipis del corredor de la C-17 s'ha reforçat en els darrers anys.

També van constatar que les infraestructures projectades per potenciar el desenvolupament econòmic del territori a l'entorn de la C-17 no avançaven al ritme que reclama la necessitat social i la capacitat productiva del territori, que els avenços en la interacció i la comunicació entre els diversos agents del territori generen impactes econòmics i socials altament positius en camps com el comerç, el turisme, la indústria o la promoció econòmica i van concretar la voluntat de reforçar els llaços de col·laboració entre els agents econòmics i socials del corredor de la C-17, així com les potencialitats dels seus actius, i el compromís en actuar amb lliialtat amb el territori fent compatibles els interessos locals amb les necessitats estratègiques globals.

Finalment confirmaven l'existència d'una agenda compartida de projectes estratègics en el camp de les infraestructures, la promoció econòmica, el turisme, la formació i el coneixement, l'activitat industrial, el comerç, la creació d'ocupació i la potenciació del patrimoni cultural i natural, entre d'altres, que recollia el Document Marc de la C-17.

En aquest marc, els alcaldes acordaven: impulsar una xarxa de col·laboració públic-privada per a promoure, defensar i enfortir l'activitat econòmica del territori de la C-17; validar els projectes estratègics identificats en el document marc de la C-17 i cooperar en el seu desplegament; així com convidar tots els municipis de l'entorn de la C-17 i les entitats i empreses del teixit social i econòmic a participar en la iniciativa.

L'estructuració de la xarxa

A partir de la primera declaració, es va seguir treballant durant el 2014 per incorporar més municipis a la xarxa i definir els projectes en tres àmbits: projectes d'estratègia territorial, econòmica i de l'economia del coneixement. L'objectiu era impulsar les bases de col·laboració entre els diversos agents del corredor de la C-17 i disposar d'una plataforma d'enfortiment del territori. Es van fixar quatre grups de treball que havien de generar els projectes concrets de cooperació, dins dels àmbits prioritaris següents:

1. Infraestructures. Grup encarregat del seguiment i les reivindicacions en relació amb les infraestructures al voltant de la C-17, coordinat pels Ajuntaments de Granollers i Torelló.
2. Política industrial. Un àmbit des del qual se cerca projectar el mapa de zones d'activitat econòmica, i la seva utilització posterior. També es treballa per detectar les potencialitats industrials i econòmiques que ofereix la C-17 de nord a sud per tal d'articular-les i ser capaços d'oferir-les en global. El grup és coordinat per els ajuntaments de Ripoll i Parets del Vallès.
3. Formació Professional. Aquest àmbit ha de permetre fixar l'oferta i les peticions de les empreses, així com els programes de la

FP Dual amb empreses de la C-17 i enfortir la capacitat de la gent jove i posar-la en valor. Els Ajuntaments de Vic i Olot, amb la complicitat de la Universitat de Vic, realitzen la coordinació.

4. Promoció turística. S'ocupa de coordinar projectes conjunts que permetin promoure l'activitat turística a l'eix de la C-17, des del Circuit de Catalunya fins al turisme de muntanya. És liderat pels Ajuntaments de la Garriga i Puigcerdà.

Durant l'any 2014 es van realitzar dues jornades centrades en les qüestions clau dels grups de treball i també un jornada específica del grup de FP sobre innovació i formació.

L'any 2015 es va prioritzar aconseguir la implicació del teixit productiu en el projecte i es van realitzar diverses trobades a Granollers amb empreses per trobar sinergies entre l'eix de la C-17 i el Clúster de la Indústria de l'Automoció (CIAC) de Catalunya.

Finalment, el novembre del 2015 es va celebrar a Vic l'Assemblea Constituent de la C-17, es van aprovar els estatuts i la comissió executiva de l'associació. La Xarxa de la C17 ja està creada com a associació, formada per una trentena de municipis i diverses empreses i entitats, amb una comissió executiva presidida per l'alcalde de Granollers, Josep Mayoral, l'alcaldesa de Vic, Anna Erra, a la vicepresidència i el secretariat a càrrec de l'alcalde de Ripoll, Jordi Munell.

Una agenda de futur

La Xarxa C17 entén el corredor viari i ferroviari de la C-17 com un dels principals eixos de l'activitat productiva de Catalunya, malgrat la manca d'atenció històrica en termes d'inversió. L'impacte econòmic i social del seu desenvolupament tindrà efectes multiplicadors al territori i per tot Catalunya.

S'han concretat els nou projectes que s'hauran de desplegar i dur a terme. Els dos primers són el desdoblament de la R3, ja que el paper del transport ferroviari en aquest corredor és crucial, i les solucions a la carretera C-17, amb el desdoblament de la via entre Lliçà d'Amunt i Parets i guanyes en seguretat i fluidesa.

En tercer lloc, el Pla Director del Circuit de Velocitat, amb un model de desenvolupament industrial, urbanístic i econòmic que es pot traslladar i implantar en el territori de la C-17.

En quart lloc, els Jocs Olímpics Barcelona-Pirineus 2026, amb la defensa la candidatura i un canvi de model turístic que passi per la millora de les infraestructures de comunicació.

En cinquè lloc, projectes europeus d'especialització i competitivitat territorial per tal d'impulsar el món del motor-esport, la salut i la metal·lúrgia.

En sisè lloc, els polígons industrials també figuren a l'agenda, concretament pel que fa al desplegament de la fibra òptica, la xarxa elèctrica i els subministraments d'energia. Es tracta de conèixer la realitat dels polígons industrials de la C-17 per tal de poder treballar conjuntament, municipis i empreses, en la millora dels polígons i poder desplegar la fibra òptica i millorar els subministraments energètics.

En setè lloc, el foment de la FP Dual, amb un treball constant en el camp del coneixement, l'educació i l'empresa a través de la Formació Professional Dual, amb un paper central de la Universitat de Vic.

En vuitè lloc, l'impuls del transport públic per carretera a la C-17 amb el desplegament d'un pla de transport de viatgers. I, per últim, l'optimització del transport de mercaderies, amb l'anàlisi de dades i estimació de sostre de càrrega, hores puntes, mercaderies perilloses, etc.

Recull estadístic. Osona

	Osona		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Osona	Província	2014	2015
Entorn								
Nombre de municipis		47		311				15,1%
Superfície total (km²)		1142,6		7726,4				14,8%
Superfície mitjana municipal (km²)		24,3		24,8				nc
Demografia								
Població Total	153.157	153.521	5.523.784	5.523.922	0,2%	0,0%	2,8%	2,8%
Densitat (hab/km²)	134	134	715	715	0,2%	0,0%	nc	nc
Homes	76.289	76.508	2.699.040	2.696.360	0,3%	-0,1%	2,8%	2,8%
Dones	76.868	77.013	2.824.744	2.827.562	0,2%	0,1%	2,7%	2,7%
Població de menys de 16 anys	27.699	27.659	912.338	913.568	-0,1%	0,1%	3,0%	3,0%
Població potencialment activa (16-64)	99.227	99.123	3.620.009	3.599.618	-0,1%	-0,6%	2,7%	2,8%
Població de 65 anys i més	26.231	26.739	991.437	1.010.736	1,9%	1,9%	2,6%	2,6%
Projecció Població 2015-2025	153.157	152.521	5.523.784	5.471.422	-0,4%	-0,9%	2,8%	2,8%
Pob. resident a l'estranger	2.342	2.899	172.270	188.325	23,8%	9,3%	1,4%	1,5%
Índex de dependència global	54,4	54,9	52,6	53,5	0,5	0,9	nc	nc
Índex d'envelliment	94,7	96,7	108,7	110,6	2,0	2,0	nc	nc
Nacionalitat espanyola	132.715	133.901	4.794.117	4.838.079	0,9%	0,9%	2,8%	2,8%
Nacionalitat estrangera	20.442	19.620	729.667	685.843	-4,0%	-6,0%	2,8%	2,9%
Taxa d'estrangeria total	13,3%	12,8%	13,2%	12,4%	-0,6pp	-0,8pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	11,3%	10,7%	10,2%	9,4%	-0,6pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	5.070	4.462	123.404	113.711	-12,0%	-7,9%	4,1%	3,9%
Població potencialment activa (16-64)	14.942	14.714	587.923	552.917	-1,5%	-6,0%	2,5%	2,7%
Població de 65 anys i més	430	444	18.340	19.215	3,3%	4,8%	2,3%	2,3%
Àfrica	12.331	11.591	175.111	164.670	-6,0%	-6,0%	7,0%	7,0%
Amèrica	2.364	2.161	232.415	200.191	-8,6%	-13,9%	1,0%	1,1%
Àsia	2.068	2.154	118.403	118.307	4,2%	-0,1%	1,7%	1,8%
Europa	3.678	3.708	203.112	202.038	0,8%	-0,5%	1,8%	1,8%
Unió Europea	3.166	3.214	167.071	163.998	1,5%	-1,8%	1,9%	2,0%
Resta del món	1	6	626	637	500,0%	1,8%	0,2%	0,9%
5 principals nacionalitats (comarca)	13.997	13.342	234.751	214.616	-4,7%	-8,6%	6,0%	6,2%
Marroc	9.017	8.204	133.028	124.470	-9,0%	-6,4%	6,8%	6,6%
Ghana	1.861	1.897	35.002	33.563	1,9%	-4,1%	5,3%	5,7%
Romania	1.213	1.259	8.995	9.577	3,8%	6,5%	13,5%	13,1%
Índia	956	1.036	35.884	29.935	8,4%	-16,6%	2,7%	3,5%
Xina	950	946	21.842	17.071	-0,4%	-21,8%	4,3%	5,5%
Activitat Econòmica								
Nombre d'empreses	5.569	5.719	175.618	179.895	2,7%	2,4%	3,2%	3,2%
Agricultura	257	266	736	748	3,5%	1,6%	34,9%	35,6%
Indústria	1.054	1.101	18.480	18.659	4,5%	1,0%	5,7%	5,9%
Construcció	504	522	13.656	14.381	3,6%	5,3%	3,7%	3,6%
Serveis	3.754	3.830	142.746	146.107	2,0%	2,4%	2,6%	2,6%
Dimensió mitjana	7,4	7,6	10,2	10,4	0,2	0,2	nc	nc
Agricultura	3,4	3,5	3,2	3,4	0,1	0,2	nc	nc
Indústria	13,4	13,1	15,9	16,0	-0,3	0,2	nc	nc
Construcció	3,0	3,1	4,8	5,0	0,1	0,1	nc	nc
Serveis	6,6	6,9	10,0	10,3	0,3	0,2	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	4.037	4.137	115.997	118.694	2,5%	2,3%	3,5%	3,5%
Comerç detall, exc. vehicles motor	790	792	27.762	28.125	0,3%	1,3%	2,8%	2,8%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	418	427	14.842	14.995	2,2%	1,0%	2,8%	2,8%
Serveis de menjar i begudes	412	406	16.423	16.931	-1,5%	3,1%	2,5%	2,4%
Activitats especialitzades construcció	300	309	8.137	8.589	3,0%	5,6%	3,7%	3,6%
Agricultura, ramaderia i caça	242	250	638	644	3,3%	0,9%	37,9%	38,8%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	227	239	3.616	3.626	5,3%	0,3%	6,3%	6,6%
Transport terrestre i per canonades	207	221	5.659	5.678	6,8%	0,3%	3,7%	3,9%
Indústries de productes alimentaris	215	219	1.656	1.691	1,9%	2,1%	13,0%	13,0%
Altres activitats de serveis personals	207	209	6.997	7.240	1,0%	3,5%	3,0%	2,9%
Construcció d'immobles	199	209	5.022	5.299	5,0%	5,5%	4,0%	3,9%
Venda i reparació de vehicles motor	203	209	4.273	4.411	3,0%	3,2%	4,8%	4,7%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	199	208	1.977	1.997	4,5%	1,0%	10,1%	10,4%
Educació	156	165	5.346	5.513	5,8%	3,1%	2,9%	3,0%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	145	151	6.492	6.481	4,1%	-0,2%	2,2%	2,3%
Activitats immobiliàries	117	123	7.157	7.474	5,1%	4,4%	1,6%	1,6%

Recull estadístic. Osona (Continuació)

	Osona		Província		Variació 2014-2015		Pes		
	2014	2015	2014	2015	Osona	Província	Osona/Província	2014	2015
Mercat de treball									
Ocupats	56.641	59.723	2.172.556	2.256.042	5,4%	3,8%	2,6%	2,6%	
Assalariats	41.207	43.532	1.796.346	1.873.656	5,6%	4,3%	2,3%	2,3%	
Autònoms	15.434	16.191	376.210	382.386	4,9%	1,6%	4,1%	4,2%	
15 Principals sectors d'activitat	41.307	43.722	1.272.747	1.318.039	5,8%	3,6%	3,2%	3,3%	
Indústries de productes alimentaris	7.504	8.083	35.734	37.083	7,7%	3,8%	21,0%	21,8%	
Comerç detall, exc. vehicles motor	7.425	7.802	238.846	244.873	5,1%	2,5%	3,1%	3,2%	
Comerç engròs, exc. vehicles motor	3.279	3.436	149.933	153.310	4,8%	2,3%	2,2%	2,2%	
Educació	2.994	3.182	121.241	126.177	6,3%	4,1%	2,5%	2,5%	
Productes metàl·lics, exc. maquinària	2.537	2.702	36.447	37.664	6,5%	3,3%	7,0%	7,2%	
Serveis de menjar i begudes	2.486	2.593	130.330	138.185	4,3%	6,0%	1,9%	1,9%	
Activitats especialitzades construcció	2.417	2.460	73.258	77.091	1,8%	5,2%	3,3%	3,2%	
Activitats sanitàries	2.218	2.289	132.536	136.349	3,2%	2,9%	1,7%	1,7%	
Maquinària i equips ncaa	1.821	2.006	21.056	21.495	10,2%	2,1%	8,6%	9,3%	
Agricultura, ramaderia i caça	1.898	1.933	7.140	7.198	1,8%	0,8%	26,6%	26,9%	
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	1.734	1.813	120.686	124.804	4,6%	3,4%	1,4%	1,5%	
Transport terrestre i per canonades	1.626	1.719	70.033	71.403	5,7%	2,0%	2,3%	2,4%	
Serveis a edificis i de jardineria	1.059	1.343	72.512	75.318	26,8%	3,9%	1,5%	1,8%	
Construcció d'immobles	1.136	1.196	30.088	32.881	5,3%	9,3%	3,8%	3,6%	
Venda i reparació de vehicles motor	1.173	1.165	32.907	34.208	-0,7%	4,0%	3,6%	3,4%	
Agricultura	2.038	2.083	7.953	8.123	2,2%	2,1%	25,6%	25,6%	
Indústria	17.792	18.721	325.967	332.499	5,2%	2,0%	5,5%	5,6%	
Construcció	3.579	3.680	109.055	115.440	2,8%	5,9%	3,3%	3,2%	
Serveis	33.232	35.239	1.729.581	1.799.980	6,0%	4,1%	1,9%	2,0%	
Sectors clau	28.375	29.979	783.540	807.291	5,7%	3,0%	3,6%	3,7%	
Sectors estratègics	4.102	4.383	381.910	405.946	6,9%	6,3%	1,1%	1,1%	
Sectors impulsors	15.081	15.851	508.021	529.225	5,1%	4,2%	3,0%	3,0%	
Sectors independents	9.083	9.510	499.085	513.580	4,7%	2,9%	1,8%	1,9%	
Activitats d'alt contingut tecnològic¹	3.629	3.945	199.474	209.368	8,7%	5,0%	1,8%	1,9%	
Ind. Tecnologia alta	457	501	24508	25050	9,6%	2,2%	1,9%	2,0%	
Ind. Tecnologia mitjana-alta	2588	2788	94477	95552	7,7%	1,1%	2,7%	2,9%	
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	3990	4252	78687	81025	6,6%	3,0%	5,1%	5,2%	
Ind. Tecnologia baixa	10078	10754	106858	109292	6,7%	2,3%	9,4%	9,8%	
Serveis basats en el coneixement	12932	13.904	803903	841849	7,5%	4,7%	1,6%	1,7%	
Serveis de tecnologia alta-punta	584	656	80489	88766	12,3%	10,3%	0,7%	0,7%	
Serveis no basats en el coneixement	20300	21335	925732	958187	5,1%	3,5%	2,2%	2,2%	
Aturats registrats	11.469	10.334	422.935	377.897	-9,9%	-10,6%	2,7%	2,7%	
Homes	5.139	4.444	205.244	176.530	-13,5%	-14,0%	2,5%	2,5%	
Dones	6.330	5.890	217.691	201.367	-7,0%	-7,5%	2,9%	2,9%	
Nacionals	8.315	7.464	351.939	313.922	-10,2%	-10,8%	2,4%	2,4%	
Estrangers	3.154	2.870	70.996	63.975	-9,0%	-9,9%	4,4%	4,5%	
Agricultura	248	203	5.023	4.641	-18,1%	-7,6%	4,9%	4,4%	
Indústria	2.629	2.293	61.622	52.133	-12,8%	-15,4%	4,3%	4,4%	
Construcció	1.236	932	48.573	39.187	-24,6%	-19,3%	2,5%	2,4%	
Serveis	6.115	5.714	283.562	259.118	-6,6%	-8,6%	2,2%	2,2%	
Sense ocupació anterior	1.241	1.192	24.155	22.818	-3,9%	-5,5%	5,1%	5,2%	
Població activa local estimada	73.713	75.004	2.562.690	2.588.325	1,8%	1,0%	2,9%	2,9%	
Taxa d'atur registrat	15,56%	13,78%	16,50%	14,60%	-1,8pp	-1,9pp	nc	nc	
Homes	12,95%	11,01%	15,61%	13,34%	-1,9pp	-2,3pp	nc	nc	
Dones	18,61%	17,01%	17,44%	15,91%	-1,6pp	-1,5pp	nc	nc	
Nombre de contractes total	30.428	36.654	1.829.394	2.034.466	20,5%	11,2%	1,7%	1,8%	
Beneficiaris de prestacions	6.442	5.701	240.411	205.756	-11,5%	-14,4%	2,7%	2,8%	
Taxa Cobertura Prestacions	62,98%	62,36%	60,29%	57,95%	-0,6pp	-2,3pp	nc	nc	
Turisme									
Places en establiments hotelers	nd	1.742	139.328	141.132	nc	1,3%	nc	1,2%	
Places en càmpings	nd	2.508	43.998	44.026	nc	0,1%	nc	5,7%	
Places en establiments de turisme rural	nd	1.064	4.797	4.934	nc	2,9%	nc	21,6%	
Places en apartaments turístics	nd	114	nd	3.461	nc	nc	nc	3,3%	
Places en HUTs ²	nd	280	nd	58.437	nc	nc	nc	0,5%	
Finances públiques³									
Pressupostos municipals: Ingressos	157.062	148.999	6.547.186	6.490.113	-5,1%	-0,9%	2,4%	2,3%	
Pressupostos municipals: Despeses	156.625	148.247	6.533.096	6.476.026	-5,3%	-0,9%	2,4%	2,3%	
Deute viu municipal	71.205	61.257	3.260.818	2.859.109	-14,0%	-12,3%	2,2%	2,1%	

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta.

2. Habitatges d'ús turístic. 3. Xifres en milers d'euros. nd: no disponible. nc: no calculable. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de Metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

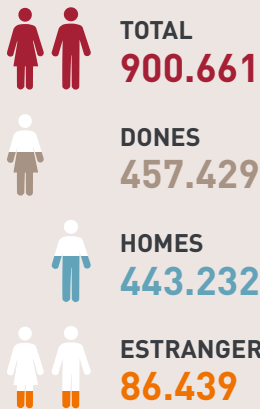

Vallès
Occidental

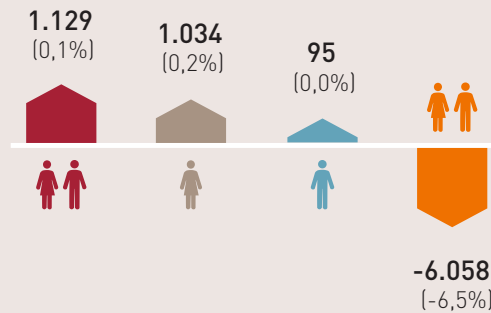

Vallès Occidental

Població, 2015

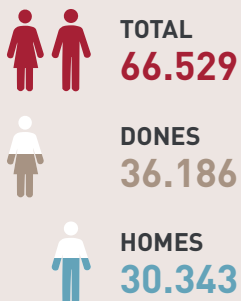

Variació interanual

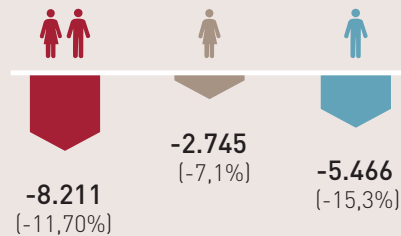

0,1%
La població es manté estable

Aturats registrats, 2015

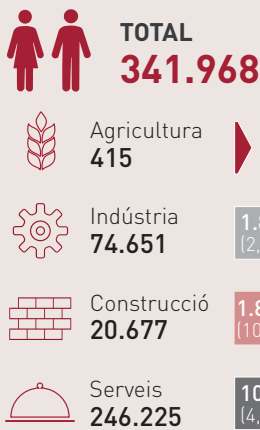

Variació interanual

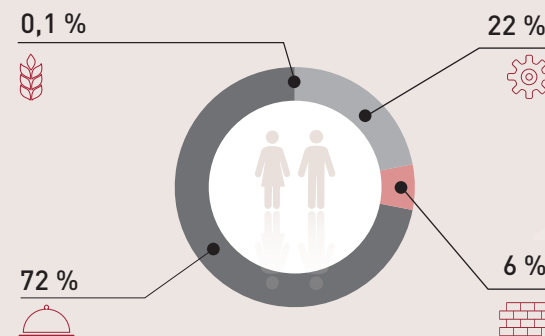

15,7%
Taxa d'atur registral

Ocupats registrats, 2015

Distribució per sectors (pes %)

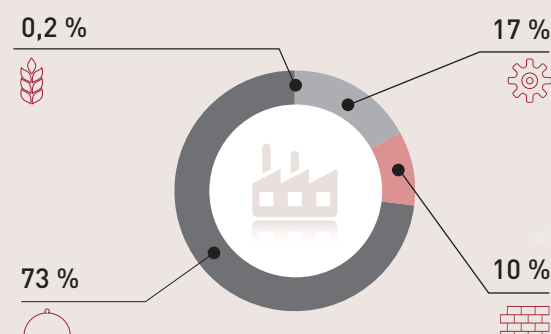

4,3%
Augmenta l'ocupació

Empreses de la comarca, 2015

Distribució per sectors (pes %)

3,7%
Augmenta el nombre d'empreses

Vallès Occidental

La comarca del Vallès Occidental té una superfície de 583,1 km², el 7,5% de la superfície de la província de Barcelona, i comprèn 23 municipis. Sabadell i Terrassa comparteixen la capitalitat.

El Vallès Occidental és, amb 900.661 habitants, la segona comarca més poblada de la província, i en ella hi resideix el 16,3% de la població provincial. La població (vegeu gràfic 1) es manté estable del 2014 al 2015. En canvi, la població resident a l'estranger augmenta un 12% el 2015, fins arribar als 15.320.

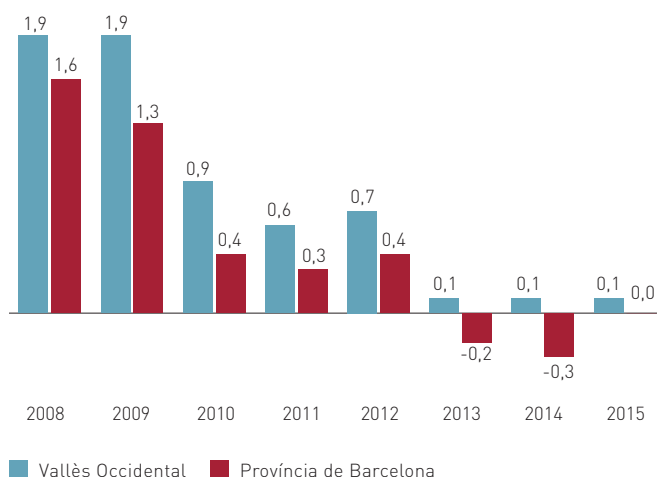
És la tercera comarca amb major densitat de població, de 1.545 hab./km². Les seves dues capitals apleguen el 47% de la població: Terrassa el 23,9% (215.214) i Sabadell el 23,1% (207.814). Tretze municipis incrementen població i deu la disminueixen. Els increments més significatius es donen a Sant Cugat del Vallès (712), Sabadell (370) i Ripolllet (212) i Rubí (183), i les disminucions a Terrassa (-303), Vacarisses (-75) i Castellbisbal (-70).

El 9,6% de la seva població és estrangera (86.439), percentatge inferior a la mitjana provincial (12,4%). La població estrangera es torna a reduir, el 2015 ho fa en 6.058 persones (-6,5%), semblant a la disminució provincial (-6%). El 81% és extracomunitària. Les cinc primeres nacionalitats sumen la meitat de la població estrangera de la comarca: marroquina (28%), romanesa (6%), boliviana (5,5%), equatoriana (5,3%) i xinesa (4,8%). Destaca la reducció interanual de la població equatoriana (-21,9%), colombiana (-19%) i peruana (-18,6%), nacionalitats que ja van experimentar caigudes notables l'any 2014.

El 18,7% de la població és menor de 16 anys (per sobre del 16,5% provincial) i el 15,6% té 65 anys o més, percentatge inferior al 18,3% provincial. La població en edat de treballar (vegeu gràfic 2) n'agrupa el 65,7% restant, percentatge lleugerament per sobre del provincial (65,2%). L'índex d'envelliment mostra que la comarca, amb 83,2 persones de 65 anys i més per cada 100 joves menors de 16 anys, és la segona comarca menys envellida, molt a prop del Vallès Oriental (82,9) i molt per sota de la mitjana provincial (110,6). Segons l'escenari mitjà de la projecció de població elaborada per l'Idescat, el Vallès Occidental perdre un 1% de població el 2025.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total (en percentatge)

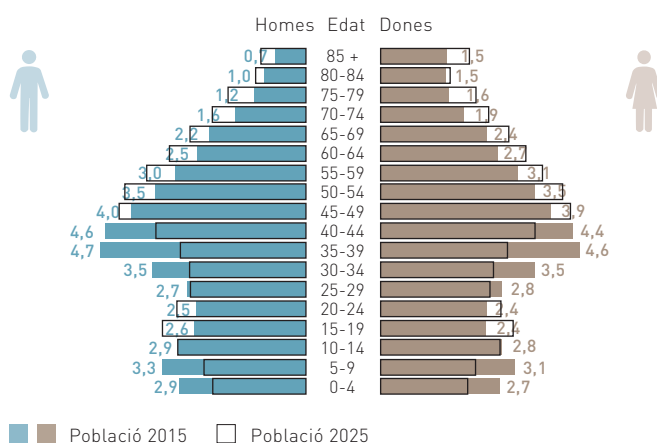

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

El Vallès Occidental supera, per primera vegada, els 900.000 habitants

Gràfic 2

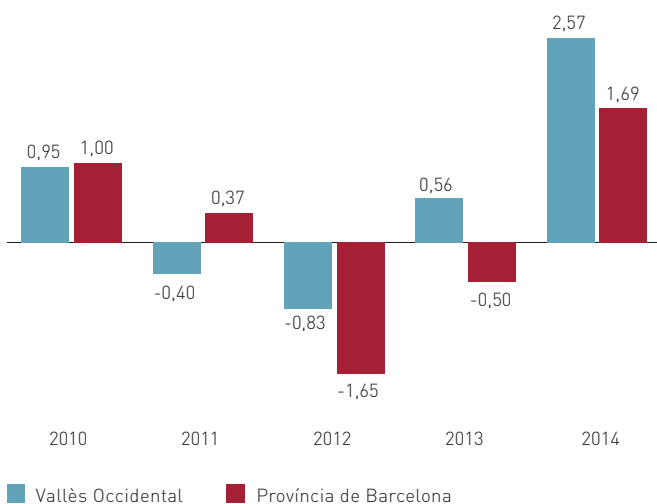
Piràmide d'edats del Vallès Occidental, 2015-2025 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Gràfic 3

Taxes reals de variació del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

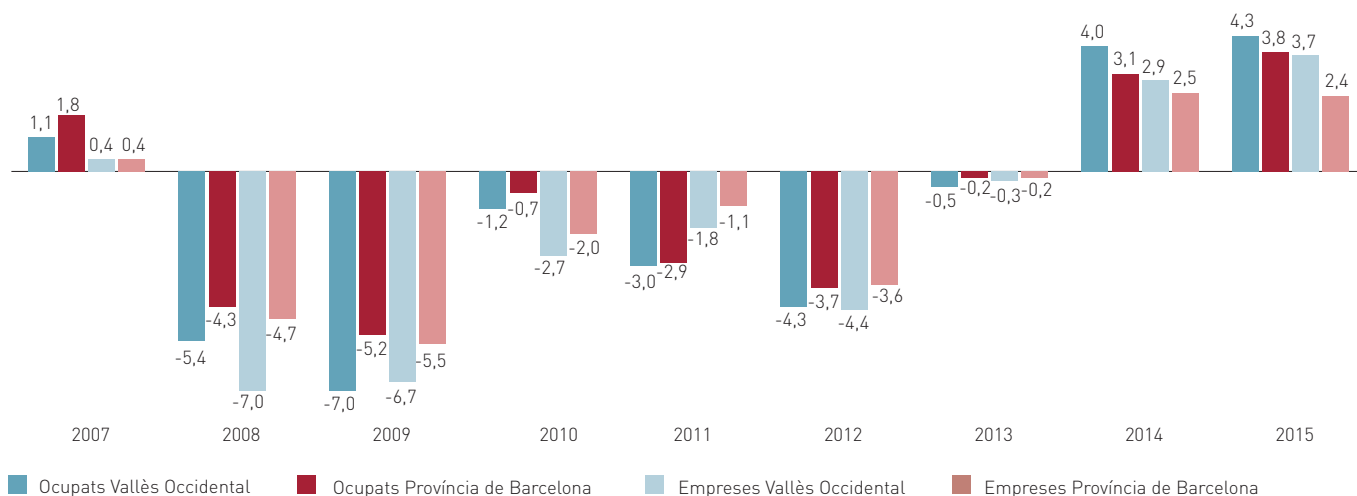

Font: Anuari Econòmic Comarcal. CatalunyaCaixa

El Vallès Occidental referma el canvi de tendència apuntat el 2013 i confirmat el 2014 i torna a guanyar empreses i ocupats

Gràfic 4

Taxes de variació interanual dels ocupats i empreses (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Segons dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el **VAB** del Vallès Occidental va créixer un 2,6% el 2014, una taxa superior al 0,6% del 2013. Els resultats del 2014 reflecteixen creixements en tots els sectors, excepte en el primari (-4,4%), amb la construcció avançant suaument (1,2%), la indústria creixent amb més força (1,9%) i els serveis incrementant-se intensament (3%). Amb aquest registre, el canvi acumulat en el VAB 2010-14 presenta ja un augment de l'1,9%, que reflecteix que les importants caigudes de la construcció (-27,5%) i el primari (-18,2%), han estat compensades pels creixements acumulats de la indústria (2,5%) i els serveis (5,8%).

L'increment interanual del nombre d'ocupats (4,3%) i d'empreses (3,7%) del Vallès Occidental és superior a l'increment provincial, del 3,8% d'ocupats i 2,4% d'empreses. Així, l'any 2015 acaba amb 341.968 ocupats i 26.046 empreses, 14.249 nous ocupats i 924 noves empreses respecte l'any anterior.

Aquestes xifres refermen el punt d'inflexió apuntat el 2013 i confirmat el 2014, quan la variació interanual d'ocupació i d'empreses passa a ser positiva després de sis anys amb variacions negatives. Tanmateix, aquestes xifres resten lluny de les del 2007, quan la comarca tenia 392.511 ocupats i 30.886 empreses, 50.543 ocupats i 4.840 empreses més que les actuals.

L'ocupació comarcal augmenta més intensament en els assalariats (5,1%), per sobre del 4,3% de la província, que en els autònoms (1,1%), per sota de l'increment de l'1,6% provincial. Totes les dimensions empresarials incrementen l'ocupació, destacant la variació interanual en la petita empresa (6,6%).

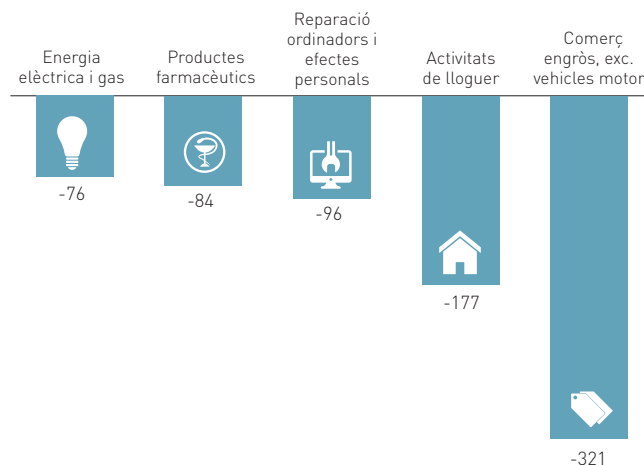
El sector terciari lidera l'estructura ocupacional, amb el 72% dels llocs de treball, per sota de la mitjana provincial (79,8%). L'ocupació industrial aplega el 21,8%, per sobre del valor provincial (14,7%), i la construcció el 6%, semblant al valor provincial (5,1%). L'evolució interanual és positiva en tots els grans sectors: 10% a la construcció, 6,7% a l'agricultura, 4,4% als serveis i 2,6% a la indústria.

Dels 15 principals subsectors (vegeu recull estadístic al final del capítol) destaca l'increment d'ocupació en serveis tècnics arquitectura i enginyeria (29,6%), activitats especialitzades de la construcció (8,1%), serveis de tecnologies de la informació (8%) i altres activitats de serveis personals (7,6%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les pèrdues d'ocupació més notables es produeixen a comerç a l'engròs (-321), activitats de lloguer (-177), reparació d'ordinadors i efectes personals (-96) i productes farmacèutics (-84). Els increments a serveis tècnics arquitectura i enginyeria (1.547), comerç al detall (1.520), activitats especialitzades de la construcció (1.074) i educació (994).

El Vallès Occidental és la segona comarca amb un major pes de població ocupada dintre de l'economia del coneixement (37,6%), amb una evolució interanual del 4,9%. Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 29,4% de l'ocupació, per sota de la mitjana provincial, del 37,3%, i s'incrementen un 5,7% interanualment. També dintre de l'economia del coneixement, l'11,5% de l'ocupació pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic (indústria de tecnologia alta, indústria de tecnologia mitjana-alta i serveis de tecnologia alta-punta), per sobre del 9,3% que representa a la província, i amb un creixement anual del 4%.

Gràfic 5

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació Vallès Occidental, 2015 (absoluts)

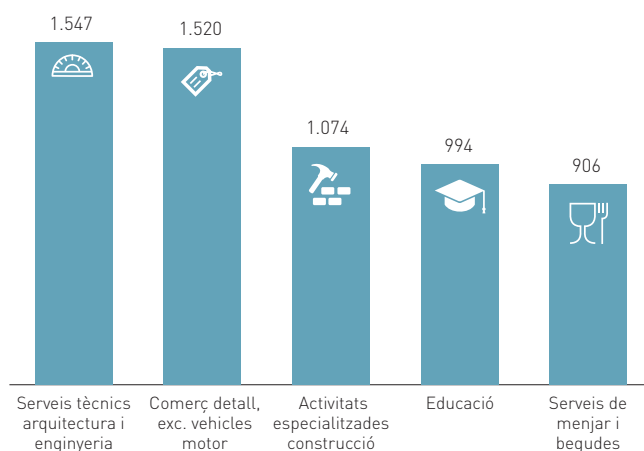

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

El Vallès Occidental és, després del Vallès Oriental, la comarca amb major proporció d'ocupació en activitats d'alt contingut tecnològic

Gràfic 6

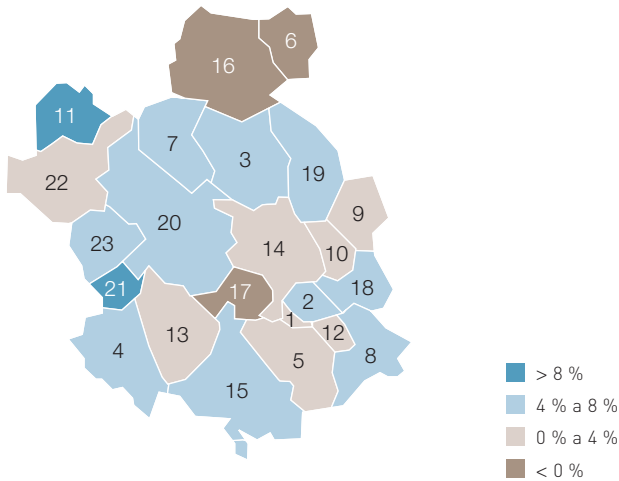
Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació Vallès Occidental, 2015 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Mapa 1

Variació ocupats registrats. Vallès Occidental, 2015 (en percentatge)

Els tres municipis més grans de la comarca són els que concentren el major nombre de llocs de treball: Terrassa (18,3%), Sabadell (17,7%) i Sant Cugat del Vallès (16,5%). Només perden ocupació tres municipis (vegeu mapa 1) Sant Quirze del Vallès, Sant Llorenç Savall i Gallifa.

El sector terciari domina l'estructura empresarial de la comarca: el 73% de les **empreses** de la comarca són de serveis, per sota del 81,2% de la mitjana provincial. El 16,9% són empreses industrials, per sobre del 10,4% provincial, i el 9,9% de la construcció, superior al 8% provincial. La variació interanual és positiva en tots els sectors: 9,8% a la construcció, 3,1% als serveis, 2,6% a la indústria i 2% a l'agricultura.

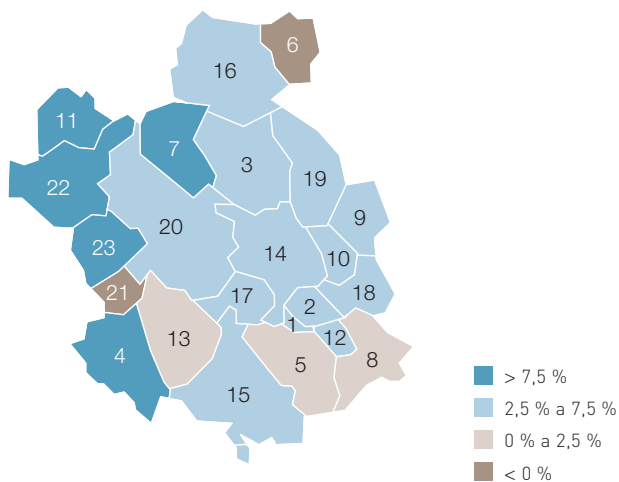
El nombre d'empreses augmenta en tots els grans sectors i grandàries d'empresa

La variació interanual (vegeu mapa 2) mostra guany d'empreses en vint-i-un municipis (vegeu mapa 1), mentre que Ullastrell i Gallifa en perden. L'estructura empresarial està dominada per la petita empresa i, especialment, la microempresa: el 73,4% de les empreses tenen menys de 5 treballadors, el 23,6% entre 6 i 50, el 2,6% entre 51 i 250 i el 0,4% més de 250. La dimensió mitjana és de 10,8 treballadors per empresa, semblant als 10,4 de la província.

Segons la base de dades SABI (Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics), 46 empreses facturen més de 100 milions d'euros el 2014 i, d'aquestes, una factura més de mil milions: Punto Fa (comerç al detall de tèxtils). Entre les deu primeres hi ha Compañia Española de Laminación, del Grup Barna Steel, SA (fabricació de productes bàsics de ferro), Condis Supermercats (comerç a l'engròs de productes alimentaris), Samvardhana Motherson Peguform Barcelona (fabricació d'accessoris per a vehicles de motor), Boehringer Ingelheim España (fabricació de productes farmacèutics de base), Lípidos Santiga (tractament i comercialització de greixos i olis), Europastry (fabricació de pa i productes de panaderia i pastisseria) i Roche Diagnòstics, SL (comerç a l'engròs de productes farmacèutics). El 79% de les empreses són exportadores i/o importadores, el major percentatge conjuntament amb els del Baix Llobregat i el Vallès Oriental.

Mapa 2

Variació empreses registrades. Vallès Occidental, 2015 (en percentatge)

1 Badia del Vallès	13 Rubí
2 Barberà del Vallès	14 Sabadell
3 Castellar del Vallès	15 Sant Cugat del Vallès
4 Castellbisbal	16 Sant Llorenç Savall
5 Cerdanyola del Vallès	17 Sant Quirze del Vallès
6 Gallifa	18 Santa Perpètua de Mogoda
7 Matadepera	19 Sentmenat
8 Montcada i Reixac	20 Terrassa
9 Palau-solità i Plegamans	21 Ullastrell
10 Polinyà	22 Vacarisses
11 Rellinars	23 Viladecavalls
12 Ripollet	

L'evolució de l'atur (vegeu gràfic 7) continua amb la seva davallada any rere any. El 2015 l'atur disminueix un 11% (-8.211), reducció mig punt superior a la provincial. Així, a final del 2015 hi ha 66.529 aturats registrats, el 17,6% dels aturats de la província, una xifra d'aturats similar a la de mitjans del 2009.

La taxa d'atur registral és del 15,7%, dos punts inferior a la de l'any anterior i un punt per sobre de la taxa provincial (14,6%). Una mica més de la meitat de l'atur (54,4%) és femení, que presenta una taxa d'atur del 17,5%, per sobre de la taxa del 13,9% masculina. L'atur masculí s'ha reduït un 15,3% mentre que el femení ho ha fet un 7,1%. Per edat, el 6,3% és menor de 25 anys, el 43,9% té entre 25 i 44 anys, mentre que el 49,8% té més de 45 anys. Interanualment, tots els grups d'edat redueixen l'atur: un 13,1% els menors de 25 anys, un 15,1% els d'entre 25 i 44 anys i un 7,1% els majors de 45 anys.

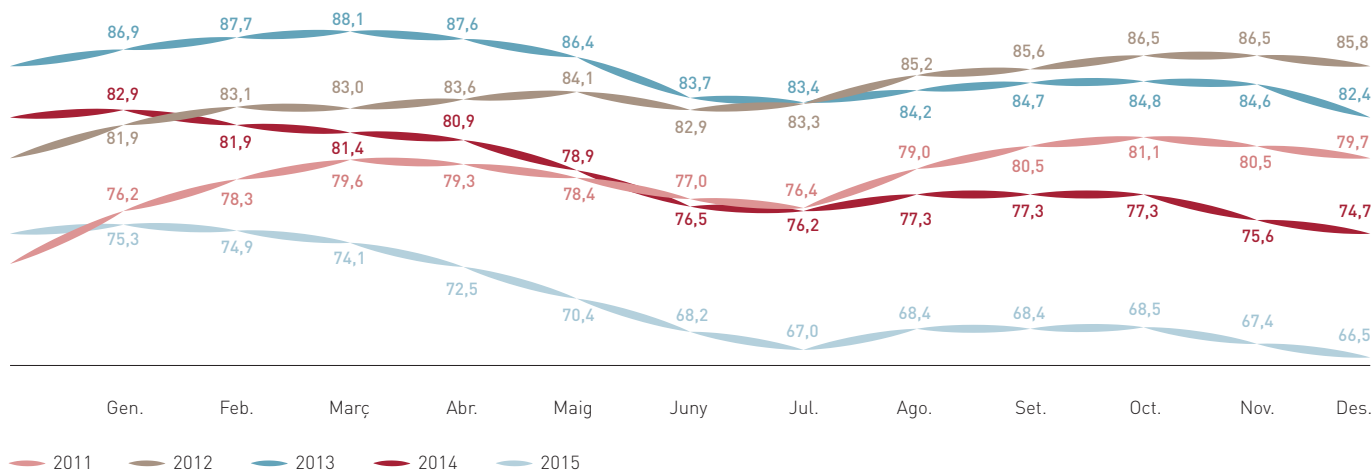
El 63,4% de l'atur es concentra als serveis, el 17,1% a la indústria, l'11,9% a la construcció i només el 0,8% a l'agricultura. El 6,8% restant són aturats sense ocupació anterior (SOA). Interanualment, l'atur de la construcció és el que més disminueix (-18,2%), seguit pel de la indústria (-14,7%), el dels serveis (-9,5%) i l'agrícola (-8,4%). Els aturats sense ocupació anterior disminueixen un 0,5%.

L'atur disminueix per tercer any consecutiu i presenta una xifra d'aturats similar a la de mitjans del 2009

La taxa d'atur registral és la segona més baixa de la província

Gràfic 7

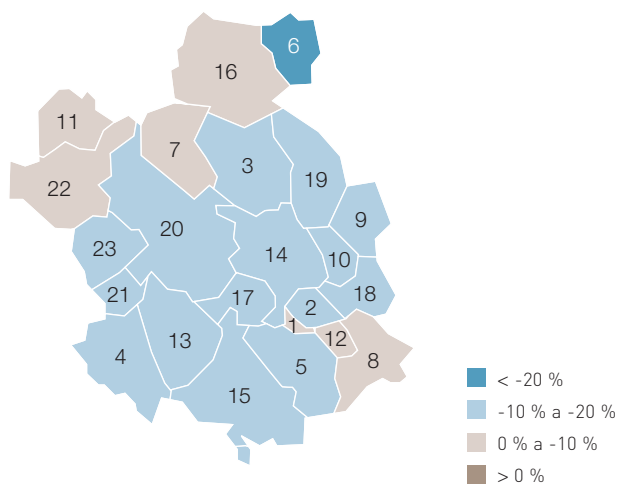
Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Vallès Occidental, 2011-2015 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

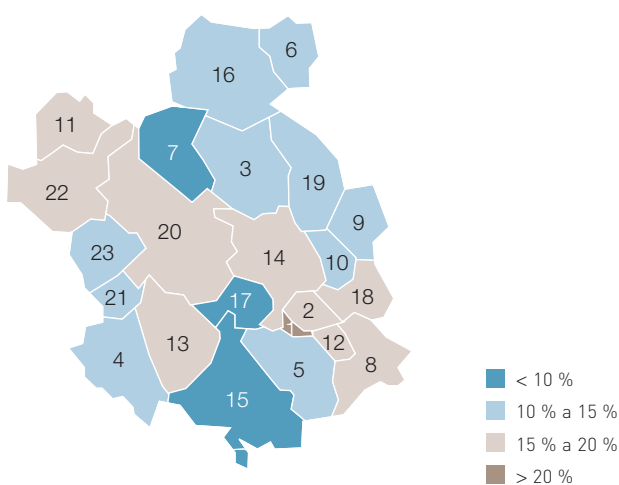
Mapa 3

Variació de l'atur registrat. Vallès Occidental, 2015 (en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registral. Vallès Occidental, 2015 (en percentatge)

1 Badia del Vallès	13 Rubí
2 Barberà del Vallès	14 Sabadell
3 Castellar del Vallès	15 Sant Cugat del Vallès
4 Castellbisbal	16 Sant Llorenç Savall
5 Cerdanyola del Vallès	17 Sant Quirze del Vallès
6 Gallifa	18 Santa Perpètua de Mogoda
7 Matadepera	19 Sentmenat
8 Montcada i Reixac	20 Terrassa
9 Palau-solità i Plegamans	21 Ullastrell
10 Polinyà	22 Vacarisses
11 Rellinars	23 Viladecavalls
12 Ripollet	

L'atur disminueix interanualment en tots els nivells formatius. Destaquen les reduccions dels estudis universitaris de primer cicle (-15,7%), tècnics-professionals superiors (-14%), estudis universitaris de segon i tercer cicle (-13,6%) i educació general (-11%). L'atur de la població estrangera disminueix un 7,1% (-783), i se situa en els 10.266 aturats, el 15,4% de l'atur comarcal, un punt i mig inferior al valor provincial (16,9%). Els aturats nacionals disminueixen un 11,7% (-7.428) i se situen en els 56.263.

La xifra d'aturats disminueix en tots els vint-i-tres municipis (vegeu mapa 3). Destaquen les reduccions a Polinyà (-18%), Castellar del Vallès (-14,4%), Cerdanyola del Vallès (-12,6%) i Sant Cugat del Vallès (-12,6%). Respecte a la taxa d'atur registral (vegeu mapa 4), set municipis presenten una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal. Les taxes d'atur més elevades es donen a Badia del Vallès (23,5%), Rellinars (18,7%), Terrassa (18,2%) i Ripollet (17,9%), mentre que les taxes més baixes es donen a Sant Quirze del Vallès (9,7%), Sant Cugat del Vallès (8,5%) i Matadepera (6,5%).

Badia del Vallès registra la setena taxa d'atur més elevada entre els municipis de la província

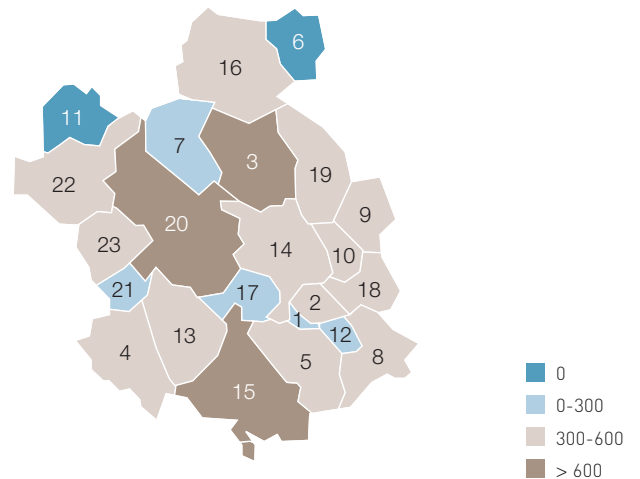
A final del 2015 hi ha concedides 34.398 **prestacions per desocupació**, un 15,8% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 58,2% el 2014 al 55,5% el 2015, dos punts i mig per sota la mitjana provincial. Les tres tipologies de prestació per desocupació disminueixen el nombre de prestacions respecte l'any anterior, les prestacions contributives un 17,5%, les assistencials un 14,8%, i les de renda activa d'inserció un 19,3%.

A l'any 2015 es comptabilitzen 284.824 nous **contractes laborals** a la comarca, amb un augment del 14,2% (35.506 contractes), variació superior a l'11,2% provincial. Per tipologia, la contractació indefinida s'incrementa un 20,5%, mentre que la temporal ho fa un 13,4%. Per sexe, la contractació masculina, augmenta un 14,3% i la femenina un 14,2%, mentre que per edat destaca l'increment del 33% dels menors de 20 anys, i del 24,4% dels majors de 45 anys.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2015 del conjunt dels municipis de la comarca, augmenta més de tres punts respecte el 2014 pel que fa als ingressos i les despeses. L'augment en els ingressos i les despeses és entorn de cinc punts superior a la mitjana de tots els municipis de la demarcació de Barcelona. Per habitant, al Vallès Occidental les despeses suposen 980 euros, amb 61 euros de despeses d'inversió, per sota en ambdós casos de la mitjana provincial. Respecte els ingressos corrents, aquest suposen 931 euros per habitant, amb 651 d'ingressos tributaris, i també per sota de les xifres provincials.

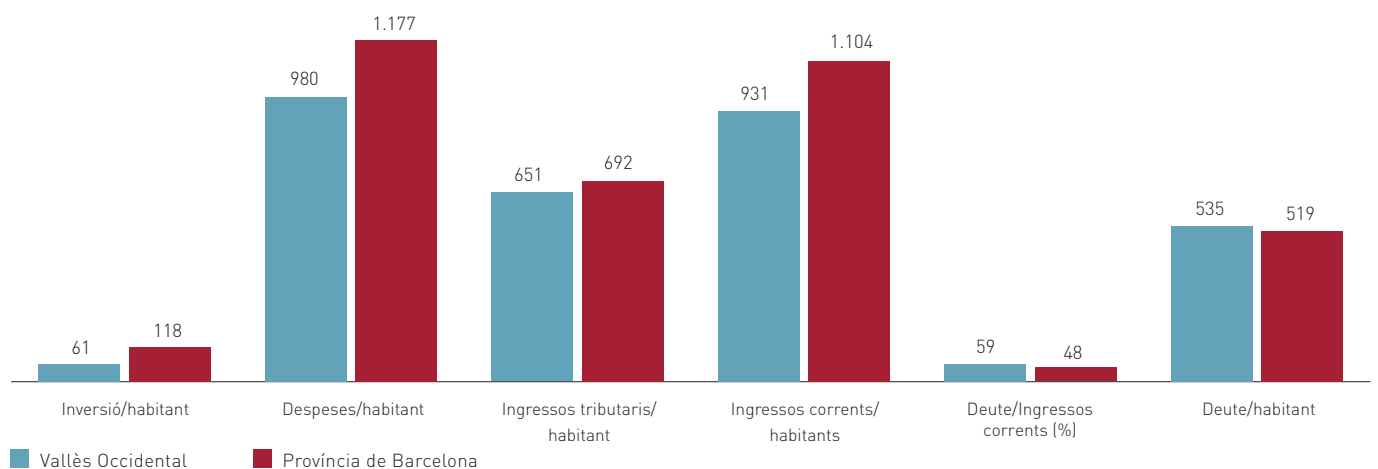
El deute viu del 2015 de tots els municipis de la comarca supera els 481 milions d'euros (12% inferior al deute de l'any anterior), el 14,8% del deute provincial, representant el 49% dels ingressos corrents, i per habitant es situa en 535 euros. Respecte a la província, el Vallès Occidental es situa per sobre de la mitjana del deute per habitant de la província (519), i similar respecte els ingressos corrents (48%). Per municipis, 17 dels 23 municipis estan per sota de la mitjana provincial en deute per habitant, amb només cinc municipis per sobre: Terrassa (836), Sant Cugat del Vallès (698), Castellar del Vallès (643), Montcada i Reixac (556), Viladecavalls (537) i Polinyà (530).

Mapa 5
Deute viu per habitant, 2015 (en euros)

El Vallès Occidental és la segona comarca amb menys ingressos i despeses per habitant en el 2015, darrere d'Osona

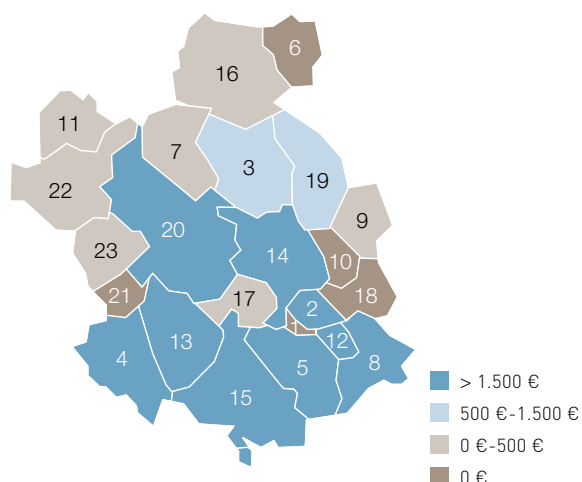
Gràfic 8
Finances públiques, 2015 (ratios euros per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques

Mapa 6

Recaptació de l'Impost sobre les Estadades en Establiments Turístics, 2015 (en euros)

Els HUTs es converteixen en la segona opció d'allotjament a la comarca

El Vallès Occidental no és estrictament una destinació **turística** sinó que la comarca destaca principalment per l'activitat industrial i de negocis. No obstant, actualment compta amb una estructura d'allotjament turística significativa per atendre al turisme de negocis i les dades recollides al 2015 presenten bons resultats tant en l'anàlisi de l'oferta com de la demanda. L'oferta, centrada gairebé en exclusiva en els hotels i en una incipient planta d'establiments de turisme rural, presenta un increment del nombre de places als hotels (+0,4%), amb 22 noves places. Les places d'establiments de turisme rural s'han mantingut en les 28 amb què ja comptava al 2014. Els apartaments turístics incorporen 5 noves places a la comarca i els HUTs 271; aquestes últimes són importants ja que situen aquesta tipologia d'allotjament com la segona amb més pes de comarca.

La demanda, basada en xifres dels hotels, presenta un creixement reduït en el nombre de turistes del 0,2% registrant 516.541 turistes. El nombre de pernoctacions però, creix en un percentatge més elevat, +2,5% i se situa en les 1.061.148 nits. Així mateix, el grau d'ocupació s'ha incrementat un 1,2% i se situa en el 58%.

Pel que respecta a la recaptació de la taxa turística, el Vallès Occidental ha registrat un increment del 9,8% en l'import total respecte el 2014 i és de 571.172,1 €.

Quadre 1

Indicadors de l'activitat turística al Vallès Occidental, 2014-2015

	Vallès Occidental			Província de Barcelona*		
	2014	2015	% Var. 2014-2015**	2014	2015	% Var. 2014-2015**
Places en establiments hotelers	6.012	6.034	0,4	63.736	63.758	0,0
Places en càmpings	0	0	0,0	43.998	44.026	0,1
Places en establiments de turisme rural	28	28	0,0	4.797	4.934	2,9
Places en apartaments turístics	nd	5	nc	nd	2.332	nc
Places en HUTs	nd	271	nc	nd	15.028	nc
Nombre de viatgers allotjats en hotels	515.730	516.541	0,2	3.268.301	3.291.265	0,7
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	0	0	0,0	614.472	643.338	4,7
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	nd	nd	nc	86.909	100.506	15,6
Nombre de pernoctacions en hotels	1.035.238	1.061.148	2,5	9.507.077	9.744.631	2,5
Nombre de pernoctacions en càmpings	0	0	0,0	2.361.205	2.588.930	9,6
Nombre de pernoctacions en establiments de turisme rural	nd	nd	nc	255.795	292.607	14,4
Grau d'ocupació hotelera [per hab., en %]	57	58	1,2	67	71	3,9
Grau d'ocupació en càmpings [per parcel·la, en %]	0	0	0,0	46	46	-0,1
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural [per hab., en %]	nd	nd	nc	20	22	1,8
Impost sobre les Estadades en Establiments Turístics (euros)	520.000	571.172	9,8	5.166.035	5.398.352	4,5

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

*sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **la variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals nd: Dada no disponible nc: Dada no computable

Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Occidental

Cap a la segona reindustrialització

23 ajuntaments, el CIESC, PIMEC, CCOO, UGT, les cambres de comerç de Terrassa i de Sabadell, les tres universitats amb presència al territori (UAB, UPC, UIC), el Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials i la Fundació ESDI preocupats pel deteriorament del teixit industrial i amb la voluntat de revertir la situació van signar la Declaració del Vallès Occidental Cap a la segona reindustrialització. El pacte conté 40 propostes estructurades en cinc eixos: infraestructures, mobilitat i energia; especialització en el territori-clústers i internacionalització; formació, innovació i coneixement; polítiques de sòl i polígons industrials; i desenvolupament econòmic i administració pública. **[+]**

Estratègies per a una millora en la competitivitat de la indústria a l'Àmbit B30

L'Àmbit B30 és una associació que agrupa cinquanta-quatre organitzacions entre empreses, centres de recerca, universitats, organitzacions empresarials, organitzacions sindicals i governs de vint-i-tres municipis de fins a tres comarques. Atenent les potencialitats d'aquest territori s'ha acordat una estratègia de col·laboració per posicionar aquest espai com un dels principals pols industrials i de manufactura avançada del sud d'Europa. **[+]**

Pla estratègic del Catalonia Innovation Triangle (CIT) i el RIS3

El CIT resulta de la unió de forces dels municipis de Sant Cugat del Vallès, Cerdanyola del Vallès i Rubí. Actualment es troba immers en la redacció d'un pla estratègic integrat per afavorir les sinergies en els àmbits industrial, de desenvolupament i de recerca. El Consorci cerca combinar la potència industrial i logística de Rubí, l'entramat universitari, científic i tecnològic de Cerdanyola i la fortalesa en innovació i manufactura avançada de Sant Cugat per construir una iniciativa global en el marc de la RIS3CAT. **[+]**

PECT Terrassa

Els projectes d'especialització i competitivitat territorial (PECT) són iniciatives que impulsen els agents del territori i lideren les entitats públiques locals, i que articulen projectes per a la transformació econòmica del territori sobre la base de la recerca, la innovació i la col·laboració público-privada. En l'àrea de Terrassa es proposa la creació d'un líving lab i desenvolupar especialitzacions referents als hàbits de vida saludable, l'envelliment actiu, l'eficiència hospitalària i les tecnologies facilitadores transversals aplicades a la salut. **[+]**

Centre d'empreses industrials, CEI Can Roqueta de Sabadell

El Centre d'empreses industrials de Sabadell té la voluntat de dinamitzar les empreses del polígon de Can Roqueta i contribuir a la implantació de petites empreses de nova creació, empreses en procés de consolidació i empreses consolidades durant un període determinat de temps amb l'opció de rebre assistència i assessorament tècnic. El valor afegit d'aquest espai són els serveis d'acompanyament a les empreses que vulguin instal·lar-se, a la vegada que ha d'actuar com a centre integral de serveis per a la resta del territori. **[+]**

Territoris en simbiosi Barberà-Sabadell

Els ajuntaments de Barberà del Vallès i Sabadell busquen reforçar la competitivitat del sistema productiu establint les bases d'un canvi de model econòmic basat en la col·laboració empresarial per tal d'evitar la deslocalització d'activitats i revaloritzar els recursos existents al territori, posant l'accent en sobrants en forma de resi-

du, fluids o emissions. La simbiosi industrial ha de permetre reduir els costos dels processos de producció, eliminar la generació de residus i, en darrera instància, avançar a cap a l'objectiu de créixer sense consumir. **[+]**

Rubí Brilla

Rubí Brilla és un dels projectes estratègics impulsat des de l'Ajuntament de Rubí. L'objectiu és que la ciutat esdevingui un referent nacional i internacional en l'eficiència energètica i l'ús d'energies renovables en entorns industrials, comercials i domèstics, com a factor de millora de la competitivitat i el medi ambient del territori. El repte és fer extensius a tots els sectors els objectius de reducció d'emissions adquirits amb el compromís del Pacte d'Alcaldes: reduir un 20% les emissions de CO₂ fins el 2020, incrementant un 20% l'ús de renovables i l'eficiència energètica. El projecte Rubí Brilla té cinc àmbits d'actuació: industrial, ajuntament, comerç, domèstic i internacional. **[+]**

Metall Vallès

Tradicionalment el Vallès Occidental ha constituït una de les principals concentracions industrials a Catalunya i Metall Vallès suposa l'aposta per un sector amb alt component estratègic en l'estructura productiva de la comarca, principalment per la seva presència en diferents cadenes de valor d'altres activitats econòmiques amb important pes en l'economia vallesana. Aquest és un projecte d'abast comarcal que proporciona el suport que les empreses del sector metal·lúrgic necessiten per impulsar decididament la seva internacionalització. Ambiciona ser una actuació efectiva per combatre la problemàtica de l'atur a la comarca però amb noves fórmules i aliances, i cercant que les persones aturades del territori adquireixin un perfil professional que s'adeqüi al major dinamisme exportador que anhela el sector. **[+]**

Xarxa d'Innovació Social del Vallès

La finalitat és impulsar un espai obert, basat en la col·laboració, participació i amb voluntat de transformació, que permeti identificar, desenvolupar i donar suport a iniciatives i projectes d'innovació social que donin noves respostes a necessitats i reptes socials del territori. Per assolir aquest objectiu contempla quatre línies complementàries d'intervenció: dinamització i ampliació de la participació en la xarxa de persones, entitats i institucions del territori; identificació i suport a noves iniciatives i projectes existents; activitats de difusió sensibilització i informació (innovació social, desenvolupament d'idees i projectes, recursos existents, etc...); i celebració del concurs anual *Idees innovadores per a reptes socials*. **[+]**

Sabadell Social i Solidari: cap a un canvi de model

Sabadell impulsa un projecte global d'economia social i solidària, a partir del reconeixement dels actors vinculats a les economies alternatives i enfocat a millorar la qualitat de vida dels i les sabadellenques. Com a primer pas, el mapa del consum responsable de la ciutat ha permès identificar 194 iniciatives i aportar una diagnosi participada sobre la qual dissenyar les línies de treball d'impuls de l'economia social i solidària amb quatre àrees de treball: sensibilitzar; enfortir el mercat social; fomentar el consum responsable; i apoderar la comunitat amb una nova visió de l'economia. **[+]**

Centre d'Empreses industrials, CEI Can Roqueta de Sabadell

Iolanda Repullo i Sánchez, cap de Dinamització Empresarial.

Vapor Llonch, Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Sabadell

L'estudi previ de necessitats i conceptualització del viver

L'Ajuntament de Sabadell va identificar l'any 2007 la necessitat d'espais industrials de dimensió reduïda a la ciutat i a l'entorn proper. Malgrat que la crisi econòmica ha provocat el tancament d'algunes empreses, que han alliberat espais en diversos polígons industrials de la zona, existeix una gran quantitat de noves activitats industrials per les quals els espais existents no són adequats.

Prèviament a la construcció de l'equipament, el Servei de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Sabadell va realitzar una sèrie d'estudis amb l'objectiu d'obtenir un coneixement de l'entorn i poder planificar les necessitats del centre d'empreses, que van derivar en un pla de viabilitat i que proposava una definició conceptual del mateix.

En aquest context, l'Ajuntament de Sabadell va apostar per la creació d'un espai físic a l'àrea industrial de Can Roqueta des del qual poder contribuir a la implantació de petites empreses industrials, en unes condicions inicials favorables, que els permetessin créixer fins que poguessin accedir a altres espais en condicions de mercat, o bé consolidar la seva activitat.

Per a la construcció del nou centre, l'Ajuntament disposava d'una parcel·la de 12.600 m², en la qual es va començar construint, en una primera fase, 15 naus de 250m² (altell inclòs) i un centre de serveis comuns que comptaria amb diversos espais polivalents.

A la primera fase constructiva es van executar els espais industrials (15 naus) i els espais comuns per dotar de serveis les empreses industrials, les primeres que es van allotjar al centre. Posteriorment, es van construir 22 despatxos per a l'allotjament d'empreses de serveis, donant lloc a un dels centres d'empreses més grans de la província de Barcelona, amb capacitat per a allotjar 50 empreses.

Els espais i l'activitat del centre

Ubicat a la zona industrial de Can Roqueta, aquest nou espai, que inicia l'activitat al desembre del 2013 parcialment i a mitjans de 2015 en la seva totalitat (incorporació de les empreses de serveis), té la voluntat de facilitar la implantació de petites empreses de nova creació, empreses en procés de consolidació i empreses consolidades durant un període determinat de temps, amb assistència, assessorament tècnic i serveis complementaris per al creixement i consolidació empresarial. El centre contribueix també a dinamitzar les empreses del polígon de Can Roqueta, oferint la possibilitat de llogar espais d'ús comú com són l'auditori, les diferents sales de formació de reunions o polivalent, així com d'assistir a esdeveniments que puguin ser del seu interès o bé contactar amb les empreses allotjades.

El Centre d'Empreses Industrials de Can Roqueta disposa de:

- 41 locals de lloguer: 15 naus Industrials, 22 despatxos i 4 espais de cotreball i incubació amb capacitat per allotjar més de 50 empreses o projectes
- auditori per a 110 persones
- sala polivalent per a 40 persones
- 3 sales de reunions /formació (entre 6 i 30 persones)
- Zona diàfana de 96 m², per a *showrooms*, esdeveniments corporatius empresarials, presentacions, etc.

Els diferents espais estan a disposició de qualsevol empresa, allotjada o no al centre.

Actualment, i amb menys d'un any de funcionament, hi ha 25 empreses allotjades al centre, 11 de les quals industrials, xifra que suposa aproximadament un 50% del potencial d'ocupació.

Un dels factors més interessants a destacar és l'èxit del plantejament de la barreja d'usos al centre. Empreses industrials i empreses de serveis interactuen en la proposta i desenvolupament de projectes conjunts gairebé de forma immediata i natural a la seva arribada a l'espai. Aquesta col·laboració es potencia amb trobades organitzades entre empreses dels dos centres d'allotjament públics de la ciutat i amb altres empreses, ja siguin dels polígons o d'altres àrees de la ciutat principalment i també de fora del municipi.

El centre d'empreses industrials: els propers anys

L'aposta de l'Ajuntament de Sabadell pel Centre d'Empreses Industrials de Can Roqueta, respon a un projecte innovador, tant pel que fa a la diversitat de perfils empresarials (barreja d'usos) i fases de creixement de les empreses allotjades (des de la incubació fins a la consolidació), com per les activitats que s'organitzen per dinamitzar el centre i l'entorn industrial de la ciutat.

El ràpid ritme d'implantació empresarial i el volum d'activitat (sigui pròpia de les empreses o derivada dels esdeveniments que s'hi desenvolupen), està situant el centre en una dinàmica molt positiva pel propi equipament i per l'entorn.

Per als propers anys, es treballa per fer del CEI Can Roqueta un referent dels centres d'allotjament empresarial a nivell provincial, amb l'objectiu de poder ajudar les empreses en el seu creixement, consolidació, capacitat d'innovació i foment de projectes de col·laboració amb altres empreses o entitats.

Els anys 2016 i 2017 poden ser claus perquè el centre pugui assolir aquest objectiu, aconseguint d'una banda situar l'ocupació al voltant del 80% i, de l'altra, incrementar l'activitat de dinamització en la utilització d'espais del centre per a la celebració d'actes diversos de suport a les empreses que amb la seva activitat contribueixin al desenvolupament econòmic territorial i a l'increment d'ocupació, amb especial incidència en els projectes i empreses innovadores, tecnològiques i que, a la vegada, aportin valor afegit des del punt de vista social.

Recull estadístic. Vallès Occidental

	Vallès Occidental		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Vallès Occid.	Província	2014	2015
Entorn								
Nombre de municipis		23		311				7,4%
Superfície total (km²)		583,1		7726,4				7,5%
Superfície mitjana municipal (km²)		25,4		24,8				nc
Demografia								
Població Total	899.532	900.661	5.523.784	5.523.922	0,1%	0,0%	16,3%	16,3%
Densitat (hab/km²)	1.543	1.545	715	715	0,1%	0,0%	nc	nc
Homes	443.137	443.232	2.699.040	2.696.360	0,0%	-0,1%	16,4%	16,4%
Dones	456.395	457.429	2.824.744	2.827.562	0,2%	0,1%	16,2%	16,2%
Població de menys de 16 anys	168.547	168.526	912.338	913.568	0,0%	0,1%	18,5%	18,4%
Població potencialment activa (16-64)	594.505	591.895	3.620.009	3.599.618	-0,4%	-0,6%	16,4%	16,4%
Població de 65 anys i més	136.480	140.240	991.437	1.010.736	2,8%	1,9%	13,8%	13,9%
Projecció Població 2015-2025	899.532	890.661	5.523.784	5.471.422	-1,0%	-0,9%	16,3%	16,3%
Pob. resident a l'estranger	13.677	15.320	172.270	188.325	12,0%	9,3%	7,9%	8,1%
Índex de dependència global	51,3	52,2	52,6	53,5	0,9	0,9	nc	nc
Índex d'envelliment	81,0	83,2	108,7	110,6	2,2	2,0	nc	nc
Nacionalitat espanyola	807.035	814.222	4.794.117	4.838.079	0,9%	0,9%	16,8%	16,8%
Nacionalitat estrangera	92.497	86.439	729.667	685.843	-6,5%	-6,0%	12,7%	12,6%
Taxa d'estrangeria total	10,3%	9,6%	13,2%	12,4%	-0,7pp	-0,8pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	8,4%	7,8%	10,2%	9,4%	-0,6pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	19.371	17.847	123.404	113.711	-7,9%	-7,9%	15,7%	15,7%
Població potencialment activa (16-64)	71.110	66.425	587.923	552.917	-6,6%	-6,0%	12,1%	12,0%
Població de 65 anys i més	2.016	2.167	18.340	19.215	7,5%	4,8%	11,0%	11,3%
Àfrica	32.884	31.035	175.111	164.670	-5,6%	-6,0%	18,8%	18,8%
Amèrica	31.526	27.617	232.415	200.191	-12,4%	-13,9%	13,6%	13,8%
Àsia	7.596	7.789	118.403	118.307	2,5%	-0,1%	6,4%	6,6%
Europa	20.435	19.942	203.112	202.038	-2,4%	-0,5%	10,1%	9,9%
Unió Europea	17.032	16.453	167.071	163.998	-3,4%	-1,8%	10,2%	10,0%
Resta del món	56	56	626	637	0,0%	1,8%	8,9%	8,8%
5 principals nacionalitats (comarca)	45.976	42.834	234.751	214.616	-6,8%	-8,6%	19,6%	20,0%
Marroc	25.477	24.211	133.028	124.470	-5,0%	-6,4%	19,2%	19,5%
Romania	5.365	5.178	35.002	33.563	-3,5%	-4,1%	15,3%	15,4%
Bolívia	5.402	4.750	8.995	9.577	-12,1%	6,5%	60,1%	49,6%
Equador	5.828	4.552	35.884	29.935	-21,9%	-16,6%	16,2%	15,2%
Xina	3.904	4.143	21.842	17.071	6,1%	-21,8%	17,9%	24,3%
Activitat Econòmica								
Nombre d'empreses	25.122	26.046	175.618	179.895	3,7%	2,4%	14,3%	14,5%
Agricultura	50	51	736	748	2,0%	1,6%	6,8%	6,8%
Indústria	4.288	4.400	18.480	18.659	2,6%	1,0%	23,2%	23,6%
Construcció	2.359	2.591	13.656	14.381	9,8%	5,3%	17,3%	18,0%
Serveis	18.425	19.004	142.746	146.107	3,1%	2,4%	12,9%	13,0%
Dimensió mitjana	10,7	10,8	10,2	10,4	0,1	0,2	nc	nc
Agricultura	3,9	4,2	3,2	3,4	0,3	0,2	nc	nc
Indústria	15,6	15,7	15,9	16,0	0,0	0,2	nc	nc
Construcció	4,6	4,8	4,8	5,0	0,2	0,1	nc	nc
Serveis	10,3	10,5	10,0	10,3	0,2	0,2	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	17.962	18.650	121.216	124.011	3,8%	2,3%	14,8%	15,0%
Comerç detall, exc. vehicles motor	3.662	3.751	27.762	28.125	2,4%	1,3%	13,2%	13,3%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	2.528	2.537	14.842	14.995	0,4%	1,0%	17,0%	16,9%
Serveis de menjar i begudes	1.988	2.037	16.423	16.931	2,5%	3,1%	12,1%	12,0%
Activitats especialitzades construcció	1.482	1.632	8.137	8.589	10,1%	5,6%	18,2%	19,0%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	999	1.025	3.616	3.626	2,6%	0,3%	27,6%	28,3%
Transport terrestre i per canonades	986	1.006	5.659	5.678	2,0%	0,3%	17,4%	17,7%
Altres activitats de serveis personals	938	994	6.997	7.240	6,0%	3,5%	13,4%	13,7%
Construcció d'immobles	783	862	5.022	5.299	10,1%	5,5%	15,6%	16,3%
Activitats immobiliàries	787	836	7.157	7.474	6,2%	4,4%	11,0%	11,2%
Educació	766	814	5.346	5.513	6,3%	3,1%	14,3%	14,8%
Venda i reparació de vehicles motor	751	802	4.273	4.411	6,8%	3,2%	17,6%	18,2%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	722	736	6.492	6.481	1,9%	-0,2%	11,1%	11,4%
Activitats sanitàries	642	663	5.057	5.150	3,3%	1,8%	12,7%	12,9%
Maquinària i equips ncaa	467	484	1.501	1.510	3,6%	0,6%	31,1%	32,1%
Serveis a edificis i de jardineria	461	471	2.932	2.989	2,2%	1,9%	15,7%	15,8%

Recull estadístic. Vallès Occidental (Continuació)

	Vallès Occidental		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Vallès Occid.	Província	2014	2015
Mercat de treball								
Occupats	327.719	341.968	2.172.556	2.256.042	4,3%	3,8%	15,1%	15,2%
Assalariats	268.249	281.861	1.796.346	1.873.656	5,1%	4,3%	14,9%	15,0%
Autònoms	59.470	60.107	376.210	382.386	1,1%	1,6%	15,8%	15,7%
15 Principals sectors d'activitat	204.736	213.170	1.314.275	1.367.015	4,1%	4,0%	15,6%	15,6%
Comerç detall, exc. vehicles motor	38.768	40.288	238.846	244.873	3,9%	2,5%	16,2%	16,5%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	28.181	27.860	149.933	153.310	-1,1%	2,3%	18,8%	18,2%
Educació	18.213	19.207	121.241	126.177	5,5%	4,1%	15,0%	15,2%
Serveis de menjar i begudes	17.818	18.724	130.330	138.185	5,1%	6,0%	13,7%	13,5%
Activitats sanitàries	14.970	15.122	132.536	136.349	1,0%	2,9%	11,3%	11,1%
Serveis a edificis i de jardineria	14.390	14.711	72.512	75.318	2,2%	3,9%	19,8%	19,5%
Activitats especialitzades construcció	13.283	14.357	73.258	77.091	8,1%	5,2%	18,1%	18,6%
Transport terrestre i per canonades	10.268	10.839	70.033	71.403	5,6%	2,0%	14,7%	15,2%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	9.974	10.365	36.447	37.664	3,9%	3,3%	27,4%	27,5%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	8.295	8.327	120.686	124.804	0,4%	3,4%	6,9%	6,7%
Altres activitats de serveis personals	6.585	7.088	40.544	42.776	7,6%	5,5%	16,2%	16,6%
Serveis tècnics arquitectura i enginyeria	5.233	6.780	29.183	32.359	29,6%	10,9%	17,9%	21,0%
Indústries de productes alimentaris	6.454	6.537	35.734	37.083	1,3%	3,8%	18,1%	17,6%
Serveis de tecnologies de la informació	6.047	6.531	41.936	48.128	8,0%	14,8%	14,4%	13,6%
Maquinària i equips ncaa	6.257	6.434	21.056	21.495	2,8%	2,1%	29,7%	29,9%
Agricultura	389	415	7.953	8.123	6,7%	2,1%	4,9%	5,1%
Indústria	72.778	74.651	325.967	332.499	2,6%	2,0%	22,3%	22,5%
Construcció	18.798	20.677	109.055	115.440	10,0%	5,9%	17,2%	17,9%
Serveis	235.754	246.225	1.729.581	1.799.980	4,4%	4,1%	13,6%	13,7%
Sectors clau	133.075	138.118	783.540	807.291	3,8%	3,0%	17,0%	17,1%
Sectors estratègics	48.822	53.143	381.910	405.946	8,9%	6,3%	12,8%	13,1%
Sectors impulsors	77.165	80.361	508.021	529.225	4,1%	4,2%	15,2%	15,2%
Sectors independents	68.657	70.345	499.085	513.580	2,5%	2,9%	13,8%	13,7%
Activitats d'alt contingut tecnològic¹	37.938	39.447	199.474	209.368	4,0%	5,0%	19,0%	18,8%
Ind. Tecnologia alta	6400	6301	24508	25050	-1,5%	2,2%	26,1%	25,2%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	20894	21518	94477	95552	3,0%	1,1%	22,1%	22,5%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	21162	22089	78687	81025	4,4%	3,0%	26,9%	27,3%
Ind. Tecnologia baixa	21912	22358	106858	109292	2,0%	2,3%	20,5%	20,5%
Serveis basats en el coneixement	95245	100.687	803903	841849	5,7%	4,7%	11,8%	12,0%
Serveis de tecnologia alta-punta	10644	11628	80489	88766	9,2%	10,3%	13,2%	13,1%
Serveis no basats en el coneixement	140557	145589	925732	958187	3,6%	3,5%	15,2%	15,2%
Aturats registrats	74.740	66.529	422.935	377.897	-11,0%	-10,6%	17,7%	17,6%
Homes	35.809	30.343	205.244	176.530	-15,3%	-14,0%	17,4%	17,2%
Dones	38.931	36.186	217.691	201.367	-7,1%	-7,5%	17,9%	18,0%
Nacionals	63.691	56.263	351.939	313.922	-11,7%	-10,8%	18,1%	17,9%
Estrangers	11.049	10.266	70.996	63.975	-7,1%	-9,9%	15,6%	16,0%
Agricultura	584	535	5.023	4.641	-8,4%	-7,6%	11,6%	11,5%
Indústria	13.340	11.380	61.622	52.133	-14,7%	-15,4%	21,6%	21,8%
Construcció	9.647	7.888	48.573	39.187	-18,2%	-19,3%	19,9%	20,1%
Serveis	46.618	42.196	283.562	259.118	-9,5%	-8,6%	16,4%	16,3%
Sense ocupació anterior	4.551	4.530	24.155	22.818	-0,5%	-5,5%	18,8%	19,9%
Població activa local estimada	417.595	424.310	2.562.690	2.588.325	1,6%	1,0%	16,3%	16,6%
Taxa d'atur registral	17,90%	15,68%	16,50%	14,60%	-2,2pp	-1,9pp	nc	nc
Homes	16,61%	13,93%	15,61%	13,34%	-2,7pp	-2,3pp	nc	nc
Dones	19,27%	17,53%	17,44%	15,91%	-1,7pp	-1,5pp	nc	nc
Nombre de contractes total	249.318	284.824	1.829.394	2.034.466	14,2%	11,2%	13,6%	14,0%
Beneficiaris de prestacions	40.859	34.398	240.411	205.756	-15,8%	-14,4%	17,0%	16,7%
Taxa Cobertura Prestacions	58,21%	55,48%	60,29%	57,95%	-2,7pp	-2,3pp	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	6.012	6.034	139.328	141.132	0,4%	1,3%	4,3%	4,3%
Places en càmpings	0	0	43.998	44.026	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
Places en establiments de turisme rural	28	28	4.797	4.934	0,0%	2,9%	0,6%	0,6%
Places en apartaments turístics	nd	5	nd	3.461	nc	nc	nc	0,1%
Places en HUTs ²	nd	271	nd	58.437	nc	nc	nc	0,5%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: Ingressos	852.289	882.406	6.547.186	6.490.113	3,5%	-0,9%	13,0%	13,6%
Pressupostos municipals: Despeses	850.098	882.305	6.533.096	6.476.026	3,8%	-0,9%	13,0%	13,6%
Deute viu municipal	548.712	481.820	3.260.818	2.859.109	-12,2%	-12,3%	16,8%	16,9%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta.

2. Habitats d'ús turístic. 3. Xifres en milers d'euros. nd: no disponible. nc: no calculable. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de Metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

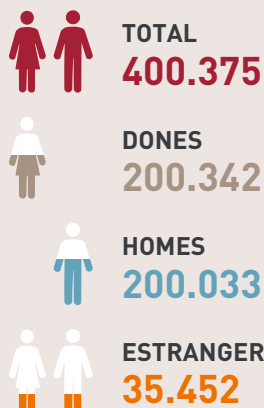
A white, irregularly shaped outline representing the geographical region of Vallès Oriental. The outline is centered on the page and overlaps a vertical white line that separates a light beige background on the left from a dark red background on the right. The text 'Vallès Oriental' is printed in a dark red color within the white outline.

Vallès
Oriental

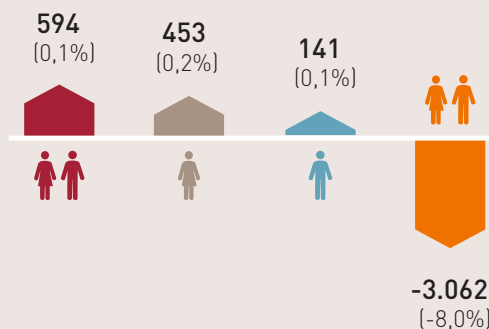

Vallès Oriental

Població, 2015

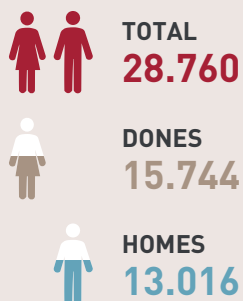

Variació interanual

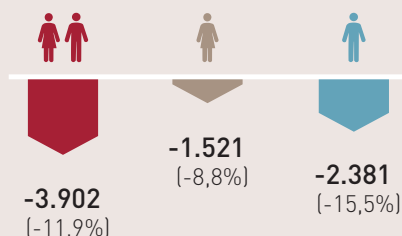

0,1%
La població es manté estable

Aturats registrats, 2015

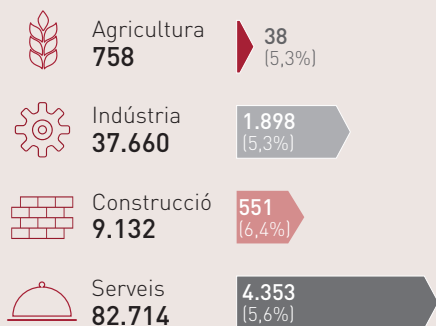

Variació interanual

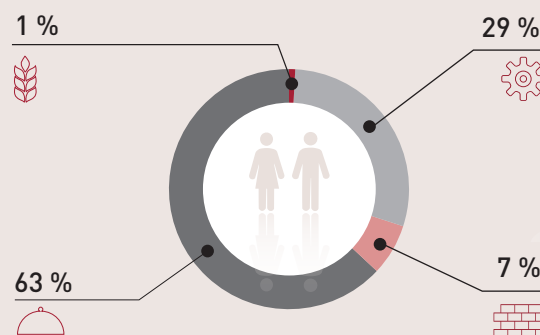

15,5%
Taxa d'atur registral

Ocupats registrats, 2015

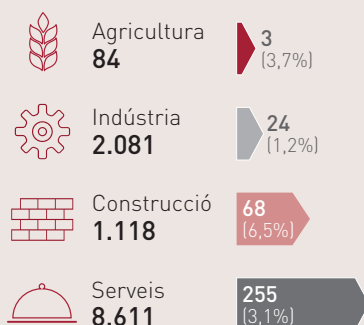

Distribució per sectors (pes %)

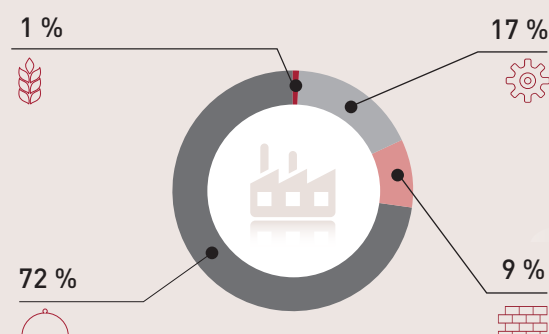

5,5%
Augmenta l'ocupació

Empreses de la comarca, 2015

Distribució per sectors (pes %)

3,0%
Augmenta el nombre d'empreses

Vallès Oriental

La comarca del Vallès Oriental té una superfície de 735 km², el 9,5% de la superfície de la província de Barcelona, i està integrada per 39 municipis que tenen una superfície mitjana de prop de 19 km², la tercera menor de la província i a sis km² de la mitjana provincial. Granollers n'és la capital.

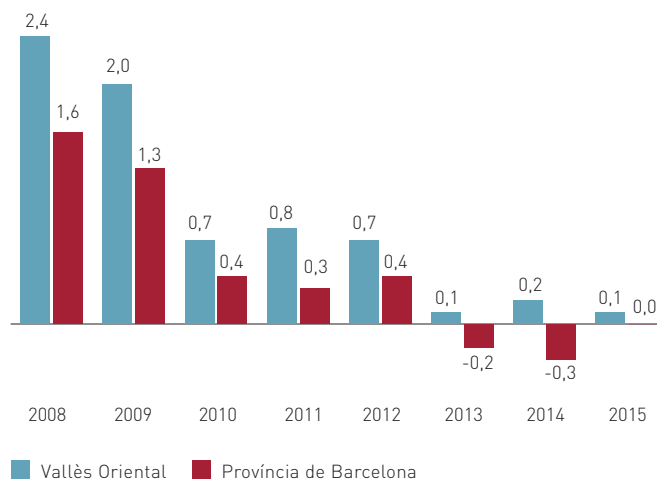
El Vallès Oriental és, amb 400.375 habitants, la cinquena comarca més poblada de la província, i en ella hi resideix el 7,2% de la **població** provincial. La població (vegeu gràfic 1) es manté estable del 2014 al 2015. En canvi, la població resident a l'estranger augmenta un 23%, fins arribar als 5.423.

Amb una densitat de població de 545 hab./km², és la sisena en el rànquing provincial. La capital, Granollers, aplega el 15% (60.101) de la població comarcal, seguida de Mollet del Vallès (13%, 51.650). La població ha augmentat en dinou dels trenta-nou municipis, destacant els creixements de Les Franqueses del Vallès (276), Cardedeu (240), Granollers (171), i Parets del Vallès (168). Per contra, les disminucions més importants s'han produït a La Llagosta (-178), Mollet del Vallès (-69), Sant Fost de Campsentelles (-63) i Caldes de Montbui (-58).

El 8,9% de la població comarcal és estrangera (35.452), valor inferior a la mitjana provincial (12,4%). Interanualment, la població estrangera es redueix en 3.062 persones (-8%), més que a la província (-6%), i s'afegeix a la tendència reduccionista dels tres anys anteriors. El 44% de la població estrangera prové del continent africà, i un 61% d'aquesta és de nacionalitat marroquina (9.521). Destaca també que al Vallès Oriental hi viu el 26% dels senegalesos residents a la província.

El 18,6% de la població és menor de 16 anys (per sobre del 16,5% provincial) i el 15,4% té 65 anys o més, percentatge inferior al 18,3% provincial. La població en edat de treballar (vegeu gràfic 2) n'agrupa el 66% restant, percentatge lleugerament superior al provincial (65,2%). L'índex d'envelliment mostra que la comarca, amb 82,9 persones de 65 anys i més per cada 100 joves menors de 16 anys, està notablement menys envellida que la província (110,6), essent la comarca menys envellida. Respecte a la projecció de població, el Vallès Oriental guanyaria un 0,6% de població el 2025.

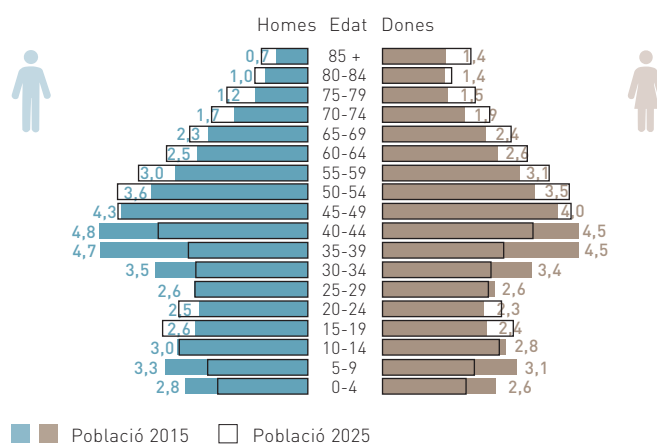
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

El Vallès Oriental manté el nombre d'habitants el 2015 i continua sent la comarca menys envellida de la demarcació de Barcelona

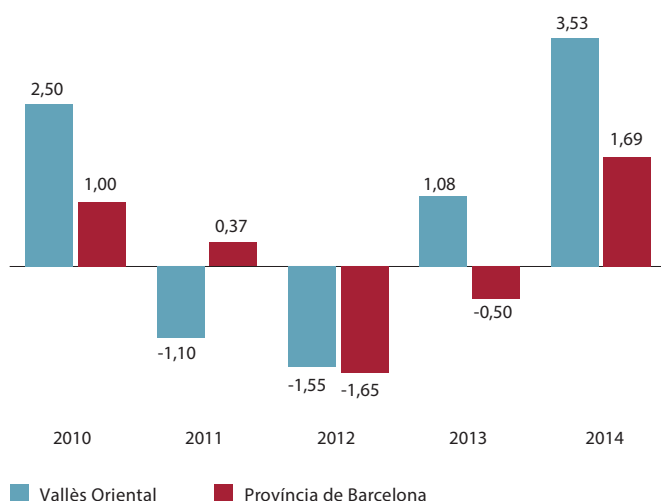
Gràfic 2
Piràmide d'edats del Vallès Oriental, 2015-2025 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Gràfic 3

Taxes reals de variació del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

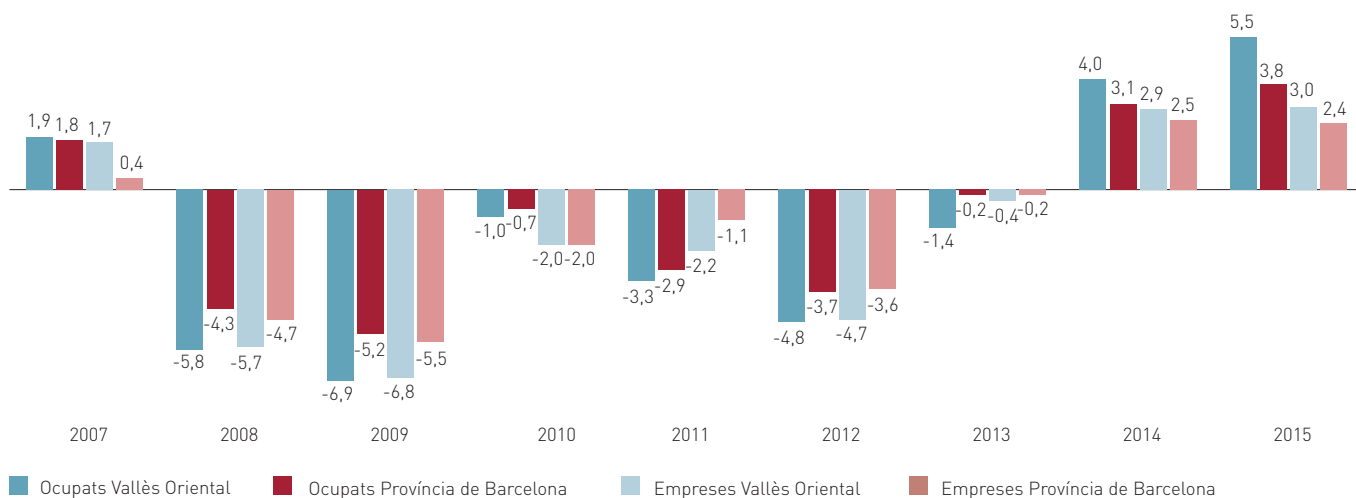

Font: Anuari Econòmic Comarcal. CatalunyaCaixa

El Vallès Oriental lidera el creixement de llocs de treball el 2015

Gràfic 4

Taxes de variació interanual dels ocupats i empreses (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el **VAB** del Vallès Oriental (vegeu gràfic 3) és la segona comarca que més va créixer el 2014, amb un important increment del 3,5%, un registre que dobla la mitjana provincial (1,7%). Aquest resultat reflecteix, en especial, un intens increment dels serveis (4,8%) i de la indústria (2,8%). Amb aquest creixement, el canvi acumulat des del 2010 mostra un VAB comarcal un 1,9% per sobre els registres del 2010, un resultat millor que el negatiu -1% català.

L'increment del nombre d'ocupats (5,5%) i empreses (3%) del Vallès Oriental és notablement superior a l'increment provincial, del 3,8% d'ocupats i 2,4% d'empreses. Destaca la variació positiva d'ocupats, la més important de totes les comarques barcelonines. L'any 2015 acaba amb 130.264 ocupats i 11.894 empreses, 6.840 nous ocupats i 350 noves empreses respecte l'any anterior.

Aquestes xifres refermen el punt d'inflexió encetat l'any anterior a la comarca quan la variació interanual d'ocupació i d'empreses passa a ser positiva, després de sis anys amb variacions negatives. Tot i així, aquestes xifres encara resten lluny de les del 2007, quan la comarca tenia 150.376 ocupats i 14.042 empreses, 20.112 ocupats i 2.148 empreses més que les actuals. Amb el creixement sostingut actual els ocupats trigarien al voltant de tres anys en igualar aquestes dades.

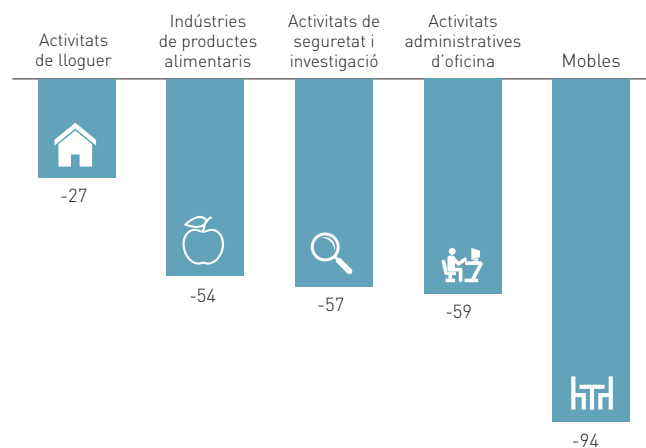
L'ocupació comarcal augmenta més en els assalariats (6,9%), per damunt del 4,3% de la província, que en els autònoms (1,1%), per sota de l'increment de l'1,6% provincial. Per trams d'assalariats de l'empresa destaca la variació interanual en la gran empresa (7%).

La indústria aplega el 28,9% dels llocs de treball comarcal, el doble que a la província (14,7%). L'ocupació en els serveis (63,5%), en canvi, està per sota de la mitjana provincial (79,8%), mentre que l'ocupació a la construcció (7%) està per sobre (5,1%). L'agricultura reuneix el 0,6%, semblant al 0,4% provincial. L'evolució interanual és positiva en tots el sectors amb creixements entre el 5 i el 6% en cadascun d'ells.

Dels 15 principals subsectors (vegeu recull estadístic al final del capítol) només perd ocupació la indústria alimentària (-2%). De la resta, destaquen els increments als serveis de menjar i begudes (9,2%), les activitats sanitàries (12,1%), i un sector clàssic de la comarca, les indústries químiques (17,1%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les pèrdues d'ocupació més notables es produeixen a la fabricació de mobles (-94), activitats administratives (-59) activitats de seguretat i investigació (-57), i indústries de productes alimentaris (-54). Els increments es produeixen a indústries químiques (700), comerç a l'engròs (649), serveis de menjar i begudes (567), i activitats sanitàries (548).

El Vallès Oriental és la sisena comarca amb un major pes de població ocupada dintre de l'economia del coneixement (34,4%), però és la primera en l'evolució interanual, amb un 7,7% d'increment. Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 23,2% de l'ocupació, per sota de la mitjana provincial, del 37,3%, i experimenten una variació interanual positiva del 7,4%. També dintre de l'economia del coneixement, el 12,6% de l'ocupació pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic (indústria de tecnologia alta, indústria de tecnologia mitjana-alta i serveis de tecnologia alta-punta), més de tres punts per sobre de la mitjana provincial, i amb una evolució anual del 8,7%.

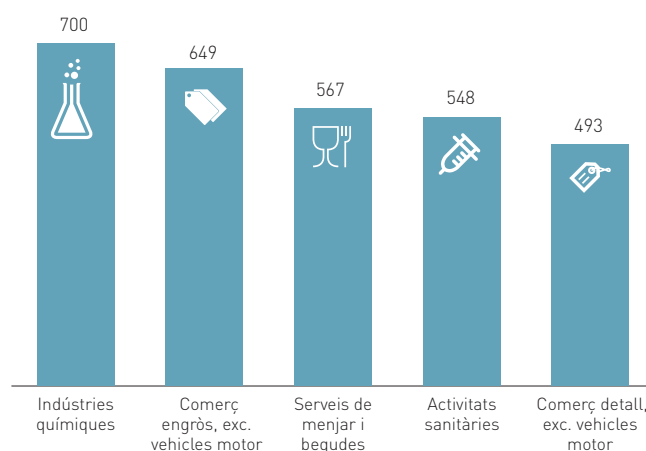
Gràfic 5
Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació Vallès Oriental, 2015 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

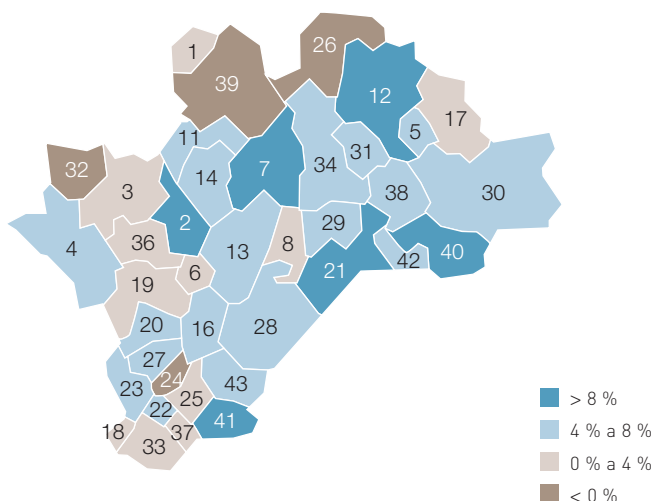
L'augment de l'ocupació és més important en el treball assalariat que en l'autònom

Gràfic 6
Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació Vallès Oriental, 2015 (absoluts)

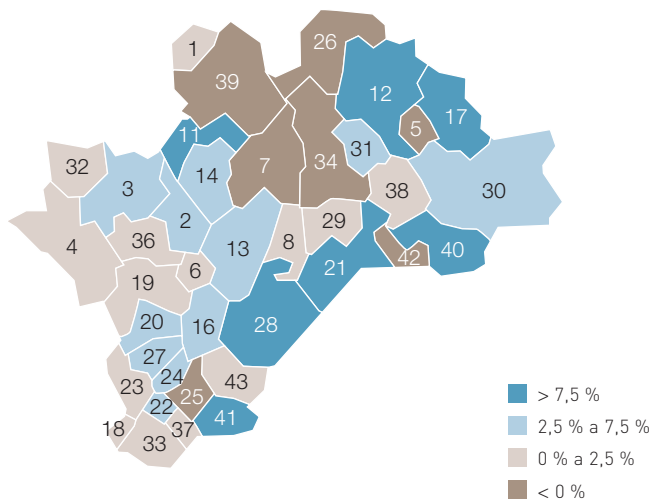

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Mapa 1
Variació ocupats registrats. Vallès Oriental, 2015 (en percentatge)

Mapa 2
Variació empreses registrades. Vallès Oriental, 2015 (en percentatge)

1 Aiguafreda	18 Lagosta (La)	32 Sant Feliu de Codines
2 Ametlla del Vallès (L')	19 Lliçà d'Amunt	33 Sant Fost de Campsentelles
3 Bigues i Riells	20 Lliçà de Vall	34 Sant Pere de Vilamajor
4 Caldes de Montbui	21 Llinars del Vallès	36 Santa Eulàlia de Ronçana
5 Campins	22 Martorelles	37 Santa Maria de Martorelles
6 Canovelles	23 Mollet del Vallès	38 Santa Maria de Palautordera
7 Cànoves i Samalús	24 Montmeló	39 Tagamanent
8 Cardedeu	25 Montornès del Vallès	40 Vallgorguina
10 Castellarterçol	26 Montseny	41 Vallromanes
11 Figaró-Montmany	27 Parets del Vallès	42 Vilalba Sasserra
12 Fogars de Montclús	28 Roca del Vallès (La)	43 Vilanova del Vallès
13 Franqueses del Vallès (Les)	29 Sant Antoni de Vilamajor	
14 Garriga (La)	30 Sant Celoni	
16 Granollers	31 Sant Esteve de Palautordera	
17 Gualba		

Granollers aplega un 21% dels llocs de treball de la comarca, més del doble que el segon municipi, Mollet del Vallès (9,8%). La variació interanual (vegeu mapa 1) registra reduccions d'ocupació en quatre dels trenta-nou municipis, destacant Montmeló (-2,5%). D'entre els 35 que l'augmenten, destaquen: Vallromanes (16,8%), i Llinars del Vallès (17,6%).

La indústria aplega el 17,5% de totes les **empreses** de la comarca, per sobre del 10,4% de la mitjana provincial. El pes de les empreses de construcció (9%) i agricultura (0,7%) són relativament similars a la mitjana provincial (8% i 0,4% respectivament), mentre que els serveis, per contra, presenten un pes més reduït que el provincial. La variació interanual mostra un notable augment d'empreses de la construcció (6,5%), i més moderat dels serveis (3,1%), agricultura (3,7%), i indústria (1,2%). El 20% de les empreses es troben a Granollers, que dobla al segon: Mollet del Vallès (9,7%).

Un 82% dels municipis de la comarca augmenten el nombre d'empreses al llarg del 2015

Per municipis (vegeu mapa 2) es registren reduccions interanuals poc significatives d'empreses en set dels trenta-nou municipis, tot i que municipis com Vilalba Sasserra i Tagamanent en perden un -21,4% i un -17,6% respectivament. Per contra, destaca l'augment a Llinars del Vallès (8%), i La Roca del Vallès (8,4%). L'estructura empresarial està dominada per la petita empresa i, especialment, la microempresa: el 73,9% tenen menys de 5 treballadors. La dimensió mitjana és de 8,5 treballadors per empresa, dimensió inferior als 10,4 de la província.

Segons la base de dades SABI (Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics) el 85% de les 200 empreses líders en vendes el 2014 són exportadores i/o importadores i 13 facturen més de cent milions d'euros. Destaquen l'Institut Grifols i Sandoz Industrial Products (fabricació productes farmacèutics), Magneti Marelli España (fabricació de components per a vehicles de motor), Bimbo (fabricació productes fleca i pastes alimentàries) i Thyssenkrupp Materials Iberica (comerç a l'engròs de metalls i minerals metàl·lics).

L'evolució de l'atur (vegeu gràfic 7) continua amb la seva davallada any rere any. Així, el 2015 l'atur disminueix un 11,9% (-3.902), la quarta reducció més important de les comarques barcelonines. A final del 2015 hi ha 28.760 aturats registrats a la comarca del Vallès Oriental, el 7,6% dels aturats de la província

La taxa d'atur registral és del 15,5%, dos punts inferior a la de l'any anterior, més d'un punt per damunt de la taxa provincial (14,6%). La taxa d'atur femenina és del 17,9%, dos punts percentuals inferior a l'any anterior, i també dos punts superior al total provincial. La taxa masculina se situa en el 13,4%, 2,6 punts inferior a la taxa de l'any anterior i similar a la mitjana provincial. Per edat, el 6,6% és menor de 25 anys, el 43,2% té entre 25 i 44 anys, mentre que el 50,2% té més de 45 anys. Interanualment, tots els grups d'edat experimenten una reducció de l'atur, destacant la disminució del 17,1% en els de 25 i 44 anys.

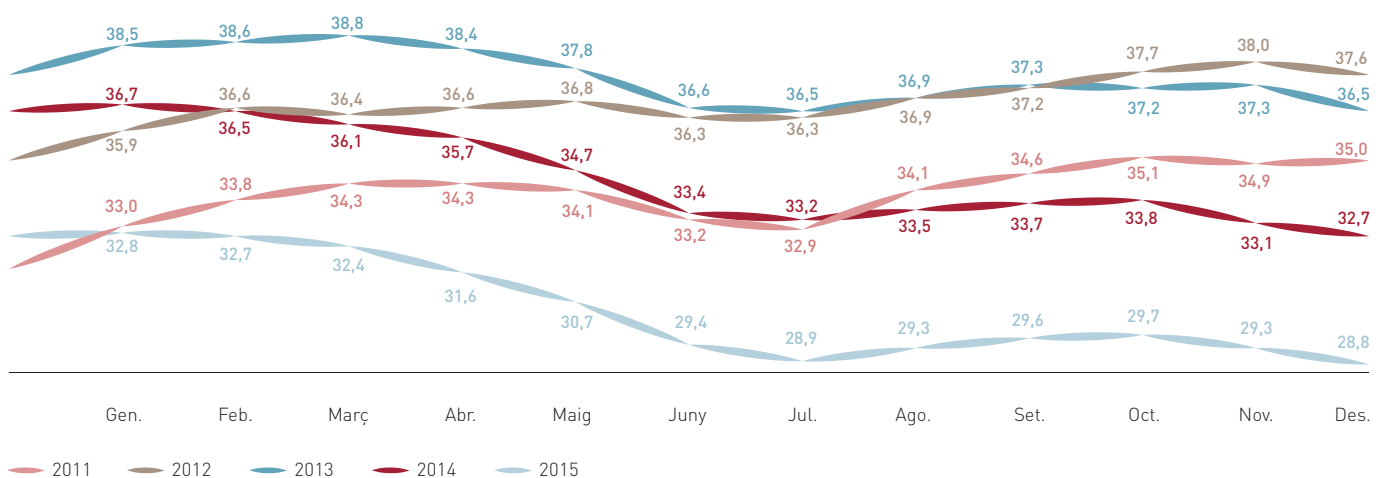
Per sectors d'activitat econòmica, el 64,9% dels aturats pertanyen al sector serveis, el 17,7% a la indústria, el 9,3% a la construcció, el 1,7% a l'agricultura, i el 6,5% al grup sense ocupació anterior (SOA). Respecte l'any anterior l'atur es redueix un 20% a la construcció, un 16,2% a la indústria, un 7,2% al SOA, un 10,1% al sector serveis i un 3,7% a l'agricultura.

L'atur disminueix per tercer any consecutiu, i amb els descens més important dels darrers anys

La taxa d'atur registral femenina (16,8%) continua en nivells elevats, dos punts per sobre de la mitjana provincial

Gràfic 7

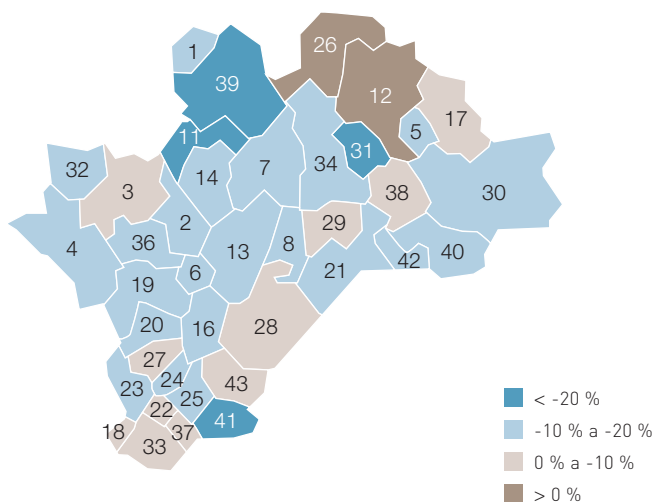
Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Vallès Oriental, 2011-2015 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

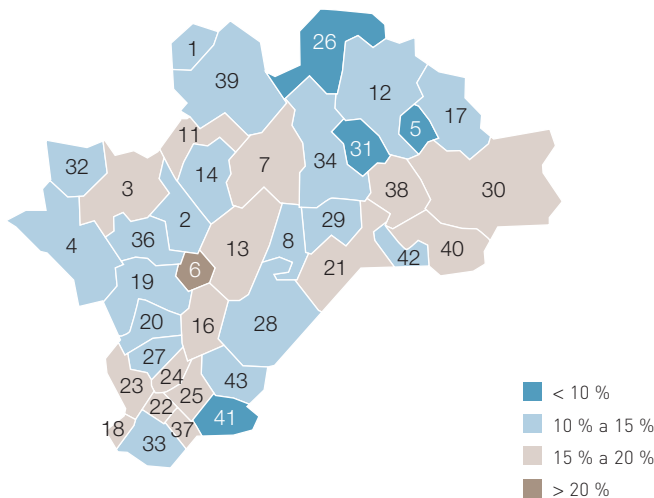
Mapa 3

Variació de l'atur registrat. Vallès Oriental, 2015 (en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registral. Vallès Oriental, 2015 (en percentatge)

1 Aiguafreda	18 Llagosta (La)	32 Sant Feliu de Codines
2 Ametlla del Vallès (L')	19 Lliçà d'Amunt	33 Sant Fost de Campsentelles
3 Bigues i Riells	20 Lliçà de Vall	34 Sant Pere de Vilamajor
4 Caldes de Montbui	21 Llinars del Vallès	36 Santa Eulàlia de Ronçana
5 Campins	22 Martorelles	37 Santa Maria de Martorelles
6 Canovelles	23 Mollet del Vallès	38 Santa Maria de Palautordera
7 Cànoves i Samalús	24 Montmeló	39 Tagamanent
8 Cardedeu	25 Montornès del Vallès	40 Vallgorguina
9 Castellarterçol	26 Montseny	41 Vallromanes
10 Figaró-Montmany	27 Parets del Vallès	42 Vilalba Sasserra
11 Fogars de Montclús	28 Roca del Vallès (La)	43 Vilanova del Vallès
12 Franqueses del Vallès (Les)	29 Sant Antoni de Vilamajor	
13 Garriga (La)	30 Sant Celoni	
14 Granollers	31 Sant Esteve de Palautordera	
15 Gualba		

L'atur disminueix interanualment en tots els nivells formatius, destacant la reducció entre els tècnics-professionals superiors (-15,6%), els que provenen de programes de formació professional (-12,9%), i els que tenen com a màxim la titulació d'educació general (-12,2%). L'atur de la població estrangera disminueix un 11,5%, i es situa en els 4.459 aturats, el 15,5% de l'atur comarcal, percentatge un punt per sota de la mitjana provincial (16,9%). Els aturats nacionals disminueixen en un 12% (24.301).

L'atur disminueix pràcticament en tots els municipis de la comarca (vegeu mapa 3), i les reduccions més notables es troben a Tagamanent (-40%), Figaró-Montmany (-36,8%), Vallromanes (-28,7%), Sant Esteve de Palautordera (-18%) i Aiguafreda (-16,5%). D'entre els municipis amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal (vegeu mapa 4) destaquen Canovelles (22,1%), Montornès del Vallès (18,7%), La Llagosta (18,2%) i Mollet del Vallès (17,9%). Per contra, les taxes més baixes es donen a Montseny (4,2%), Vallromanes (8,4%), Sant Esteve de Palautordera (9,3%), Campins (9,6%), i L'Ametlla del Vallès (10,2%).

El Vallès Oriental és la segona comarca on més augmenta el nombre de contractes (18%) al llarg de l'any 2015

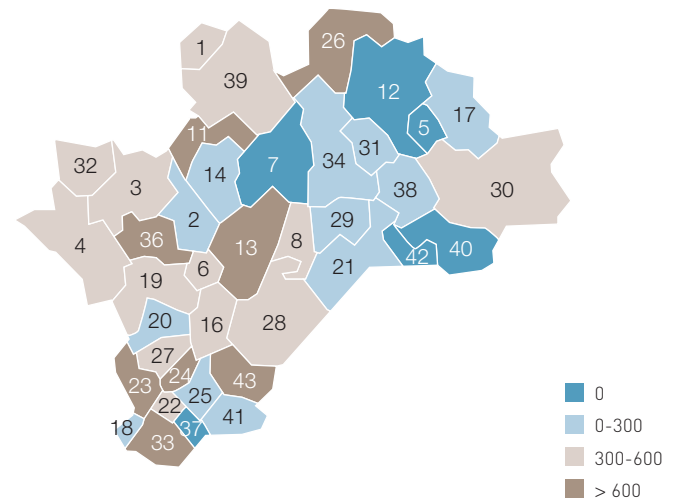
A final del 2015 hi ha concedides 15.323 **prestacions per desocupació**, un 11,4% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 59,1% el 2014 al 57% el 2015. Les tres tipologies de prestació per desocupació disminueixen el seu nombre respecte l'any anterior, les prestacions contributives un 18,1%, les assistencials un 13,2%, i les de renda activa d'inserció un 18,4%.

La **contractació laboral** augmenta un 18%, variació superior a l'11,2% provincial, i que representa el segon major increment de totes les comarques barcelonines. El 2015 acaba amb 132.763 contractes signats. Per tipologia, la contractació indefinida augmenta un 15,3%, mentre que la temporal ho fa un 18,3%. Per sexe, la contractació masculina, augmenta un 19,3% i la femenina un 16,5%. Per edat, destaquen els contractes registrats dels menors de 20 anys, que augmenten un 44%.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2015 del conjunt dels municipis de la comarca, baixa un 1,8% respecte el 2014 pel que fa als ingressos i un 2% en les despeses. El descens en els ingressos i les despeses és entorn d'un punt superior a la mitjana provincial. Per habitant, al Vallès Oriental les despeses suposen 1.100 euros, amb 89 euros de despeses d'inversió, per sota que la província en les despeses (1.177), i també en la inversió (118). Respecte els ingressos corrents, aquest suposen 1.031 euros per habitant, per sota de la província en els ingressos totals (1.097), i una mica per sobre en els tributaris (687).

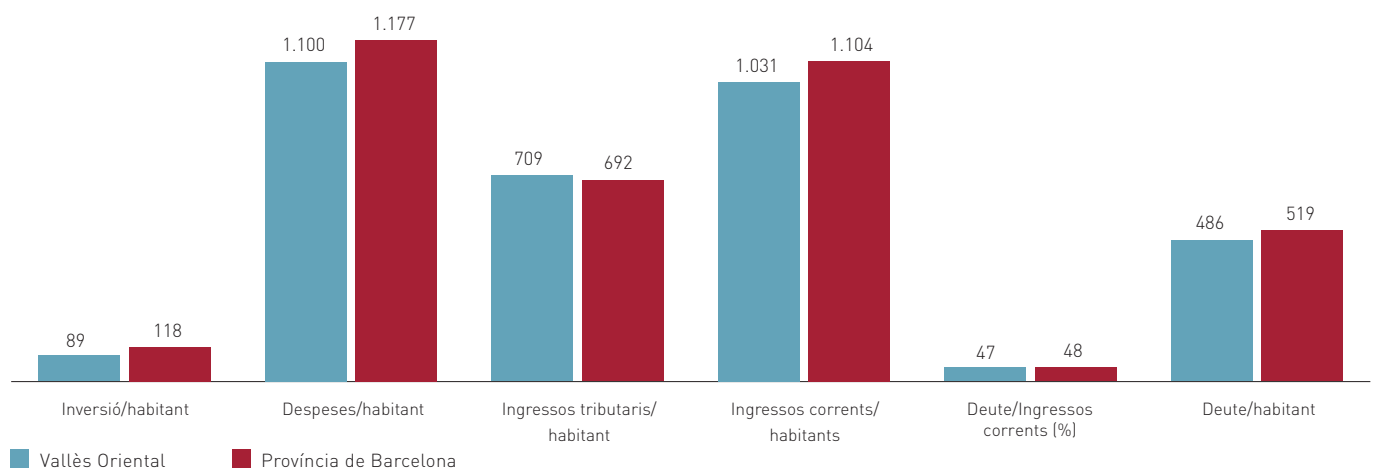
El deute viu del 2015 de tots els municipis de la comarca arriba a 194 milions d'euros (10% inferior al deute de l'any anterior), el 6% del deute provincial, representant el 47% dels ingressos corrents, i es situa en 486 euros per habitant. Respecte a la província, el Vallès Oriental es situa per sota de la mitjana del deute per habitant de la província (519), i similar respecte els ingressos corrents (48%). Per municipis, vint-i-set dels trenta-nou municipis estan per sota de la mitjana provincial en deute per habitant, amb només dotze municipis per sobre, destacant: Figaró-Montmany (2.399), i Montseny (1.248). Granollers, la capital, es situa en 574 euros per habitant.

Mapa 5
Deute viu per habitant, 2015 (en euros)

El Vallès Oriental és la tercera comarca, de les dotze barcelonines, amb menys deute viu per habitant el 2015

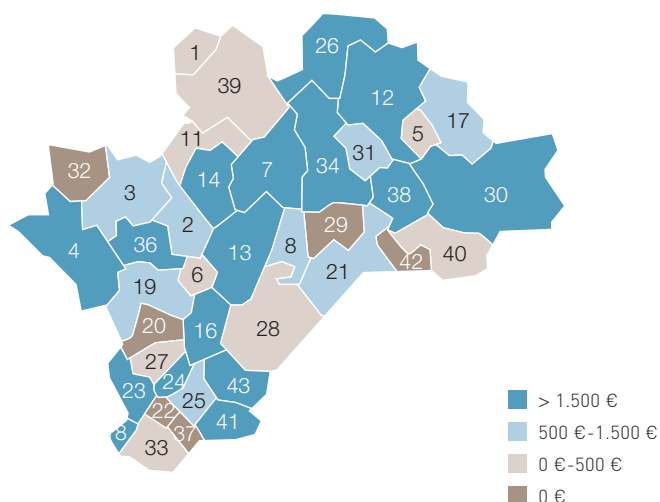
Gràfic 8
Finances públiques, 2015 (ratios euros per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques

Mapa 6

Recaptació de l'Impost sobre les Estades en Establiments Turístics, 2015 (en euros)

Els hotels de la comarca van generar gairebé mig milió de pernoctacions al llarg del 2015

Quadre 1

Indicadors de l'activitat turística al Vallès Oriental, 2014-2015

	Vallès Oriental		Província de Barcelona*	
	2015	2014	2015	% Var. 2014-2015**
Places en establiments hotelers	3.860	63.736	63.758	0,0
Places en càmpings	2.415	43.998	44.026	0,1
Places en establiments de turisme rural	418	4.797	4.934	2,9
Places en apartaments turístics	36	nd	2.332	nc
Places en HUTs	464	nd	15.028	nc
Nombre de viatgers allotjats en hotels	246.478	3.268.301	3.291.265	0,7
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	31.409	614.472	643.338	4,7
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	nd	86.909	100.506	15,6
Nombre de pernoctacions en hotels	485.429	9.507.077	9.744.631	2,5
Nombre de pernoctacions en càmpings	97.673	2.361.205	2.588.930	9,6
Nombre de pernoctacions en establiments de turisme rural	nd	255.795	292.607	14,4
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	45	67	71	3,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	47	46	46	-0,1
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	nd	20	22	1,8
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)	299.710	5.166.035	5.398.352	4,5

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

*sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **la variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals nd: Dada no disponible nc: Dada no computable Nota: no hi ha dades comarcals de l'any 2014 per reorganització territorial.

El Vallès Oriental ha estat una de les comarques afectades per la reorganització territorial i la creació del Moianès i per tant la seva estructura **turística** és diferent a la de 2014. Així, la comarca registra un total de 3.860 places en hotel, 2.415 en càmpings i 418 en establiments de turisme rural. Cal remarcar el fet que els establiments hotelers, tot i la reorganització territorial, no tan sols no decreixen sinó que incrementen el seu volum amb 100 noves places. Els apartaments turístics i HUTs aporten per l'oferta 36 i 464 noves places d'allotjament, respectivament.

En relació a la demanda, es registra un creixement del 8,2% en el nombre de turistes apropant-se als 250.000 viatgers, i un increment del 2,6% en el nombre de pernoctacions amb 485.000 nits. Els càmpings augmenten en un 1,5% el nombre de turistes però redueixen el nombre de pernoctacions fins el -1,4%, unes 1.400 nits menys en nombres absoluts. El grau d'ocupació registrat als hotels és bastant reduït, d'un 44,6% però el seu creixement és considerable amb 7,1 pp més que el de 2014. Els càmpings obtenen una ocupació superior a la de la mitjana de la província i aconsegueixen el 46,8% d'ocupació però la seva variació respecte 2014 és negativa, perd -0,6 pp.

El Vallès Oriental ha registrat l'any 2015 un total de 299.710,2 € recaptats per la taxa turística, el que representa un 5,5% de la província de Barcelona sense el Barcelonès.

Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Oriental

Vehicle Elèctric a la Riera de Caldes

Des de l'Associació de Municipis de l'Eix de la Riera de Caldes s'aposta de manera decidida pel Vehicle Elèctric (VE) com a projecte tractor del desenvolupament empresarial en aquest territori i a tota Catalunya. La Riera de Caldes té un important sector empresarial vinculat al desenvolupament del VE. Això representa una gran oportunitat que ha de ser promoguda des dels ens locals. El projecte busca reforçar l'oferta de productes i serveis vinculats a la mobilitat elèctrica, incorporar empreses a les oportunitats d'aquest sector i continuar formant professionals en el manteniment i la reparació de vehicles elèctrics, especialment els lleugers, a la vegada que ampliar progressivament la cartera de serveis del Centre de Recursos del Vehicle Elèctric (CREVE). **[+]**

Indústries creatives a Granollers

El projecte afronta el repte de reforçar Roca Umbert Fàbrica de les Arts per consolidar-lo com un centre d'atracció del talent i d'esdeveniments internacionals en l'àmbit de la cultura, la innovació i la creativitat. Els eixos principals són: fer de la cultura i les indústries culturals i creatives instruments reals per al desenvolupament econòmic i atraure el talent; trobar un nou model de governança, basat en la concertació amb diferents agents i noves fórmules jurídiques; integrar el barri a la ciutat, creant un entorn cultural; i, finalment, potenciar la ciutat com a centre d'iniciatives culturals d'àmbit internacional i crear aliances amb altres centres de característiques similars. **[+]**

Estalvi energètic a Granollers: EcoCongost

L'estalvi energètic és un dels compromisos de l'Ajuntament de Granollers. L'any 2011 es crea un Grup de Treball en els àmbits de la contractació de subministraments, l'evolució de consums municipals, les actuacions d'estalvi i les certificacions energètiques. En aquest marc, el projecte EcoCongost pretén definir les alternatives de gestió energètica dels polígons El Congost i Jordi Camp. L'objectiu és aproximar-se a un sistema energètic integrat i eficient que tingui en compte productors i demandants i doni una idea de la dimensió, sistema i valor de les alternatives més eficients i sostenibles. **[+]**

Pla Estratègic de Ciutat-Mollet 2025

Fruit d'un procés participatiu i extens, el pla estratègic municipal de Mollet ha acordat tres línies estratègiques per assolir un espai saludable, educador i atractiu dins del Baix Vallès. Així, es busca avançar en la ciutat cívica i educadora; impulsar una major activitat, saludable i econòmica; i, finalment, renovar i qualificar els espais urbans. Els quatre elements de projecció de la ciutat seran: l'espai rural de Gallecs, el llegat i la figura del polític Jordi Solé Tura, el menhir neolític amb caràcters antropomorf i l'obra i les col·leccions del pintor Joan Abelló. L'avaluació es farà de la mà de la ciutadania cada semestre a través de tres comissions d'impuls, integrades per persones expertes en cadascuna de les tres línies estratègiques. **[+]**

Consell industrial de Parets del Vallès

El Consell Industrial de Parets del Vallès neix d'una visió compartida dels àmbits públic i privat d'un Parets industrial. El formen l'ajuntament, els agents econòmics (incloent les vint empreses tractores del municipi) i un centre tecnològic. Les actuacions es vertebren en dos eixos: d'una banda, Territori i Medi Ambient i, de l'altra, Promoció Empresarial, Formació i Ocupació, i Seguretat. El programa Tens valor, presenta'l a Consell Industrial posa en contacte les PIME i professionals amb les grans empreses, posicionant-los com a clients i proveïdors enfortint així les relacions interempresarials al territori. **[+]**

Central de reserves

La introducció de les TIC en el sector turístic, i sobretot el creixent ús d'Internet per part dels turistes a l'hora de planificar, reservar i

comprar un viatge, està suposant un gran canvi en la manera tradicional de promocionar i comercialitzar els recursos i serveis turístics. El Consell Comarcal, conjuntament amb els ajuntaments i el sector privat del Vallès Oriental han impulsat la creació d'una plataforma comú de contractació de serveis i paquets turístics: www.turismevalles.com. El repte és que serveixi per dinamitzar el sector, crear sinèrgies, fomentar la creació de producte i paquets i promoure la promoció i venda a través de la xarxa. **[+]**

Projecte supramunicipal de foment de l'agroecologia productiva

La iniciativa, promoguda pel CSETC, cerca l'activació de l'economia productiva de base agroecològica a través de tres grans objectius. En primer lloc, la generació d'ocupació i de riquesa arrelada al territori, reforçant el sector agroecològic en la seva part productiva, comercial i de distribució per mitjà d'instruments de nova empreudoria, formació, PQPI especialització. En segon lloc, estendre el consum de productes agroecològics a través de campanyes de sensibilització de la demanda i facilitant l'accés a aquests productes amb circuits curts de comercialització com el mercat setmanal de productors, la fira d'agroecologia, els acords de comercialització amb el comerç i la restauració local o la definició de nous canals de venda. I, finalment, crear processos de cooperació entre tots els actors a través de processos participatius que posin en contacte productors, transformadors, distribuïdors i consumidors. **[+]**

Agricultura ecològica i desenvolupament local a Gallecs

El Consorci de Gallecs conjuntament amb l'Associació Agroecològica de Gallecs porta a terme la dinamització del territori amb la implantació de l'agricultura ecològica amb l'objectiu d'establir un nou model de desenvolupament local, a partir de criteris de subsidiarietat. S'hi conreen blats antics, lleguminoses i hortalisses i es realitza elaboració. La producció s'identifica amb el segell Producte de Gallecs ecològic i de proximitat i es pot trobar a l'agrobotiga de l'espai rural. Els pagesos comercialitzen conjuntament tots els seus productes mitjançant la SAT Agroecològica de Gallecs, i són comunitat de l'aliment Slow Food. **[+]**

Xarxa LISMIVO

Aquesta iniciativa desenvolupa actuacions adreçades a afavorir la inserció laboral de persones amb discapacitat, fent servir les següents eines: funcionament en xarxa entre els agents del mercat de treball comarcal que es dediquen a la inserció laboral de persones amb discapacitat; foment de l'ocupació amb suport a l'empresa ordinària com a prioritat de compliment de la Llei d'Integració Social del Minusvàlid (LISMI); valoració de la creació de recursos laborals protegits; així com sensibilització i difusió de la situació laboral d'aquestes persones i de les entitats que actuen en aquest camp. **[+]**

Minuts – Figaró

L'actuació pretén aprofundir en l'economia social i solidària a Figaró-Montmany, mitjançant la implantació d'un projecte en coordinació amb l'entitat XELAC (Xarxa d'Economia Local de l'Alt Congost). L'Ajuntament vol recollir, consolidar, coordinar i ampliar les accions en matèria d'economia social i solidària per tal de generar noves oportunitats al veïnat figaronenc, generant sentiment de ciutadania i bon veïnatge i, aprofitant aquesta estratègia, millorar el nostre entorn i la qualitat de vida al municipi. Hi poden participar els veïns i les veïnes dels pobles de l'Alt Congost, així com comerços locals, entitats i ajuntaments. Els objectius principals són potenciar el comerç local, augmentar el poder adquisitiu dels participants, crear oportunitats laborals cooperatives i fomentar pràctiques que ajudin a preservar l'entorn dels nostres pobles i apostin per la sostenibilitat. **[+]**

Granollers, una ciutat industrial i sostenible: Projecte EcoCongost

Mònica Cañamero Gómez i Marc Vives Llovet, tècnics de promoció econòmica de Granollers Mercat

L'Ajuntament de Granollers i l'entitat pública empresarial Granollers Mercat impulsen des de l'any 2008 un pla de dinamització del conjunt de polígons del municipi, que pretén posar en valor la indústria de la ciutat i crear un entorn diferencial que afavoreixi la permanència dels projectes empresarials, n'atregui de nous i mantingui la capacitat de generar ocupació de qualitat.

Aquest pla de treball ha permès, per una banda, assolir un nivell important de coneixement del teixit empresarial als espais industrials i de relació amb les empreses i amb les diverses associacions que s'han creat a cada un dels set polígons. Per una altra banda, s'ha promogut l'inventari i l'adequació de serveis i infraestructures de caràcter bàsic o operatiu, entre els quals destaca el desplegament efectiu de fibra òptica a la pràctica totalitat dels set polígons de la ciutat.

Amb l'ànim d'avançar cap a propostes més innovadores, l'any 2013 iniciarem l'exploració de les possibilitats de portar a la pràctica un concepte que començava a generar un interès creixent: la simbiosi industrial. Aquesta idea fa referència a la creació de sinèrgies entre les empreses, creant així un entorn únic, de benefici mutu, que en si mateix passa a ser un element generador de competitivitat.

L'amplitud del concepte i la manca d'experiències properes ens va portar a definir un àmbit concret d'actuació. Així, es va plantejar una anàlisi detallada de les possibilitats d'aprofitar els excedents energètics, en particular tèrmics, de les empreses dels propis polígons, de manera que aquestes podien valoritzar aquest residu, mentre que les consumidores podien reduir costos. La proposta afegia nombrosos components de valor tant empresarials, com ara la reducció de riscos associats a un element de cost tan crític, i en certa manera incert, com és l'energia, com socials, relacionats amb la sostenibilitat i cooperació entre empreses i amb els diferents agents públics i privats.

La idea es va contrastar amb una primera actuació que va consistir en una anàlisi de les activitats econòmiques ubicades en els polígons industrials de la ciutat. Fruit d'aquesta primera anàlisi es van escollir els polígons industrials Congost i Jordi Camp, que representen una superfície industrial superior a les 109 ha i acullen prop de 300 activitats econòmiques.

Innovació i reptes del projecte

El projecte arrenca amb l'estudi «EcoCongost. Diagnosi i alternatives de reducció de consum d'energia als polígons industrials del Congost i Jordi Camp», elaborat en col·laboració amb l'IREC i finançat per la Diputació de Barcelona i Granollers Mercat. Aquest estudi va ser possible gràcies al compromís de 9 de les empreses amb major consum tèrmic dels dos polígons, que hi van dedicar esforços i recursos.

L'estudi, basat en les informacions aportades pels industrials, feia una anàlisi tècnica i econòmica de les alternatives per a reduir el consum energètic en els polígons incloent: cogeneració, recuperació de calor residual, implementació de solar tèrmica i solar fotovoltaica i una xarxa de distribució de calor. Les conclusions advertien d'una òptima implicació dels diferents agents, una elevada concentració dels consums energètics i apuntaven que l'alternativa amb un major retorn econòmic és la implementació de la xarxa de distribució de calor. Per altra banda també identificava la necessitat de definir el perfil dels consums tèrmics del polígon, així com la calor residual disponible.

Per aquest motiu el 2015 s'inicia una campanya de monitorització de consums als polígons industrials que permetrà aproximar la corba de demanda tèrmica de l'espai. Aquest punt es considera primordial en la definició del projecte, ja que qualsevol alternativa

analitzada requereix un coneixement previ de què i com s'està consumint.

Paral·lelament, durant aquest període s'ha treballat en ampliar la xarxa d'empreses, industrials i entitats. En aquest sentit, la incorporació del Consorci de Residus del Vallès Oriental i del Consorci per a la Defensa de la Conca del riu Besòs ha permès considerar el biogàs generat en aquestes plantes com a una font d'energia renovable alternativa. Al mateix temps, el projecte ha ampliat la simbiosi més enllà del vector energètic, incorporant els residus.

Malgrat que el projecte no utilitza tecnologies innovadores, el concepte global del mateix sí que és considerat innovador. Una xarxa de distribució de calor a alta temperatura per a usos industrials i en polígons ja consolidats, i que utilitzi el biogàs provinent de residus urbans i industrials com una de les fonts de calor no té cap precedent a tot l'estat espanyol i molt pocs antecedents a nivell europeu. Aquests elements innovadors plantegen reptes en la definició, la implementació i la gestió.

Establint aliances amb socis a Europa

L'any 2015 Granollers va adherir-se al projecte Celsius, que promou les xarxes de distribució de calor. Aquest fet ha permès tenir accés a informació detallada de xarxes de calor, però també establir contactes amb entitats que treballen en aquest àmbit.

Gràcies a això, s'ha participat en la presentació de propostes a Horizon 2020, centrades en aspectes concrets, com la recuperació de calor residual o eines pel disseny de xarxes de calor.

Per últim, s'ha iniciat la cerca de finançament per a l'execució de la iniciativa i s'ha presentat una proposta a nivell europeu per superar barreres del projecte, com el transport del biogàs, la generació de vapor i la distribució d'aquest entre les empreses annexes.

Conclusions

El nou mandat municipal incorpora el projecte EcoCongost en el Pla d'Actuacions Municipal, incloent-lo en el grup de projectes de transició energètica i canvi climàtic. Es reconeix d'aquesta manera el treball iniciat al 2013, primer com a iniciativa de promoció econòmica i més tard amb la progressiva implicació d'altres àrees municipals, fins a esdevenir un projecte transversal que a hores d'ara compta amb un grup de coordinació dedicat.

L'EcoCongost té per davant un llarg recorregut, tot i així podem parlar ja d'algunes fites assolides: una nova aproximació al mapa energètic de polígons consolidats, identificant fonts d'energia, tipus de consums, infraestructures existents, etc.; la implicació dels industrials, destinataris finals de la iniciativa. Així s'ha aportat solidesa al projecte, s'ha refermat la relació i s'han obert noves oportunitats de col·laboració; i la creació d'un nou tipus de coneixement tècnic relacionat amb l'energia i la indústria, que s'ha incorporat a les propostes de treball de Granollers Mercat, a través de personal específic per impulsar iniciatives relacionades amb l'empresa, l'ocupació o la formació en aquest àmbit.

Per últim, destaca la creació d'una xarxa sòlida de relacions amb agents nacionals i europeus que ha permès ampliar el coneixement i situar Granollers com a ciutat referent i innovadora en aquest camp.

Tanmateix, el projecte encara ha d'enfrontar algunes dificultats, entre les quals, la coordinació de nombrosos agents i de diversos perfils, una normativa ambigua, en desenvolupament i en un sector complex, les anàlisis tècniques altament especialitzades o el propi finançament del projecte.

Recull estadístic. Vallès Oriental

	Vallès Oriental		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Vallès Orien.	Província	2014	2015
Entorn								
Nombre de municipis		39		311				12,5%
Superfície total (km²)		735,0		7726,4				9,5%
Superfície mitjana municipal (km²)		18,8		24,8				nc
Demografia								
Població Total	399.781	400.375	5.523.784	5.523.922	0,1%	0,0%	7,2%	7,2%
Densitat (hab/km²)	544	545	715	715	0,1%	0,0%	nc	nc
Homes	199.892	200.033	2.699.040	2.696.360	0,1%	-0,1%	7,4%	7,4%
Dones	199.889	200.342	2.824.744	2.827.562	0,2%	0,1%	7,1%	7,1%
Població de menys de 16 anys	74.775	74.440	912.338	913.568	-0,4%	0,1%	8,2%	8,1%
Població potencialment activa (16-64)	265.117	264.206	3.620.009	3.599.618	-0,3%	-0,6%	7,3%	7,3%
Població de 65 anys i més	59.889	61.729	991.437	1.010.736	3,1%	1,9%	6,0%	6,1%
Projecció Població 2015-2025	399.781	402.008	5.523.784	5.471.422	0,6%	-0,9%	7,2%	7,3%
Pob. resident a l'estranger	4.410	5.423	172.270	188.325	23,0%	9,3%	2,6%	2,9%
Índex de dependència global	50,8	51,5	52,6	53,5	0,7	0,9	nc	nc
Índex d'envelliment	80,1	82,9	108,7	110,6	2,8	2,0	nc	nc
Nacionalitat espanyola	361.267	364.923	4.794.117	4.838.079	1,0%	0,9%	7,5%	7,5%
Nacionalitat estrangera	38.514	35.452	729.667	685.843	-8,0%	-6,0%	5,3%	5,2%
Taxa d'estrangeria total	9,6%	8,9%	13,2%	12,4%	-0,8pp	-0,8pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	7,9%	7,2%	10,2%	9,4%	-0,7pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	7.287	6.254	123.404	113.711	-14,2%	-7,9%	5,9%	5,5%
Població potencialment activa (16-64)	30.446	28.360	587.923	552.917	-6,9%	-6,0%	5,2%	5,1%
Població de 65 anys i més	781	838	18.340	19.215	7,3%	4,8%	4,3%	4,4%
Àfrica	16.965	15.681	175.111	164.670	-7,6%	-6,0%	9,7%	9,5%
Amèrica	10.690	9.000	232.415	200.191	-15,8%	-13,9%	4,6%	4,5%
Àsia	2.273	2.371	118.403	118.307	4,3%	-0,1%	1,9%	2,0%
Europa	8.570	8.381	203.112	202.038	-2,2%	-0,5%	4,2%	4,1%
Unió Europea	6.936	6.764	167.071	163.998	-2,5%	-1,8%	4,2%	4,1%
Resta del món	16	19	626	637	18,8%	1,8%	2,6%	3,0%
5 principals nacionalitats (comarca)	20.377	18.324	234.751	214.616	-10,1%	-8,6%	8,7%	8,5%
Marroc	10.328	9.521	133.028	124.470	-7,8%	-6,4%	7,8%	7,6%
Senegal	2.833	2.726	35.002	33.563	-3,8%	-4,1%	8,1%	8,1%
Romania	2.533	2.455	8.995	9.577	-3,1%	6,5%	28,2%	25,6%
Bolívia	2.863	2.305	35.884	29.935	-19,5%	-16,6%	8,0%	7,7%
Equador	1.820	1.317	21.842	17.071	-27,6%	-21,8%	8,3%	7,7%
Activitat Econòmica								
Nombre d'empreses	11.544	11.894	175.618	179.895	3,0%	2,4%	6,6%	6,6%
Agricultura	81	84	736	748	3,7%	1,6%	11,0%	11,2%
Indústria	2.057	2.081	18.480	18.659	1,2%	1,0%	11,1%	11,2%
Construcció	1.050	1.118	13.656	14.381	6,5%	5,3%	7,7%	7,8%
Serveis	8.356	8.611	142.746	146.107	3,1%	2,4%	5,9%	5,9%
Dimensió mitjana	8,2	8,5	10,2	10,4	0,3	0,2	nc	nc
Agricultura	2,5	2,9	3,2	3,4	0,5	0,2	nc	nc
Indústria	15,9	16,6	15,9	16,0	0,7	0,2	nc	nc
Construcció	4,1	4,2	4,8	5,0	0,1	0,1	nc	nc
Serveis	6,8	7,1	10,0	10,3	0,3	0,2	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	8.332	8.611	121.692	124.498	3,3%	2,3%	6,8%	6,9%
Comerç detall, exc. vehicles motor	1.631	1.678	27.762	28.125	2,9%	1,3%	5,9%	6,0%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	1.141	1.179	14.842	14.995	3,3%	1,0%	7,7%	7,9%
Serveis de menjar i begudes	1.017	1.076	16.423	16.931	5,8%	3,1%	6,2%	6,4%
Activitats especialitzades construcció	653	678	8.137	8.589	3,8%	5,6%	8,0%	7,9%
Transport terrestre i per canonades	502	491	5.659	5.678	-2,2%	0,3%	8,9%	8,6%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	469	481	3.616	3.626	2,6%	0,3%	13,0%	13,3%
Altres activitats de serveis personals	444	469	6.997	7.240	5,6%	3,5%	6,3%	6,5%
Venda i reparació de vehicles motor	423	431	4.273	4.411	1,9%	3,2%	9,9%	9,8%
Construcció d'immobles	367	409	5.022	5.299	11,4%	5,5%	7,3%	7,7%
Activitats immobiliàries	354	372	7.157	7.474	5,1%	4,4%	4,9%	5,0%
Educació	343	339	5.346	5.513	-1,2%	3,1%	6,4%	6,1%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	306	309	6.492	6.481	1,0%	-0,2%	4,7%	4,8%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	259	257	1.977	1.997	-0,8%	1,0%	13,1%	12,9%
Serveis a edificis i de jardineria	212	222	2.932	2.989	4,7%	1,9%	7,2%	7,4%
Activitats sanitàries	211	220	5.057	5.150	4,3%	1,8%	4,2%	4,3%

Recull estadístic. Vallès Oriental (Continuació)

	Vallès Oriental		Província		Variació 2014-2015		Pes	
	2014	2015	2014	2015	Vallès Orien.	Província	2014	2015
Mercat de treball								
Ocupats	123.424	130.264	2.172.556	2.256.042	5,5%	3,8%	5,7%	5,8%
Assalariats	94.272	100.784	1.796.346	1.873.656	6,9%	4,3%	5,2%	5,4%
Autònoms	29.152	29.480	376.210	382.386	1,1%	1,6%	7,7%	7,7%
15 Principals sectors d'activitat	80.295	85.049	1.295.587	1.340.723	5,9%	3,5%	6,2%	6,3%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	12.321	12.814	238.846	244.873	4,0%	2,5%	5,2%	5,2%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	11.289	11.938	149.933	153.310	5,7%	2,3%	7,5%	7,8%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	6.137	6.704	130.330	138.185	9,2%	6,0%	4,7%	4,9%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	6.105	6.536	73.258	77.091	7,1%	5,2%	8,3%	8,5%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	5.599	5.726	120.686	124.804	2,3%	3,4%	4,6%	4,6%
<i>Productes metàl·lics, exc. maquinària</i>	4.855	5.180	36.447	37.664	6,7%	3,3%	13,3%	13,8%
<i>Activitats sanitàries</i>	4.526	5.074	132.536	136.349	12,1%	2,9%	3,4%	3,7%
<i>Educació</i>	4.588	4.910	121.241	126.177	7,0%	4,1%	3,8%	3,9%
<i>Indústries químiques</i>	4.085	4.785	23.782	24.258	17,1%	2,0%	17,2%	19,7%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	4.624	4.688	70.033	71.403	1,4%	2,0%	6,6%	6,6%
<i>Cautxú i plàstic</i>	4.111	4.229	16.798	17.224	2,9%	2,5%	24,5%	24,6%
<i>Venda i reparació de vehicles motor</i>	3.877	4.040	32.907	34.208	4,2%	4,0%	11,8%	11,8%
<i>Altres activitats de serveis personals</i>	2.930	2.997	40.544	42.776	2,3%	5,5%	7,2%	7,0%
<i>Serveis a edificis i de jardineria</i>	2.597	2.831	72.512	75.318	9,0%	3,9%	3,6%	3,8%
<i>Indústries de productes alimentaris</i>	2.651	2.597	35.734	37.083	-2,0%	3,8%	7,4%	7,0%
Agricultura	720	758	7.953	8.123	5,3%	2,1%	9,1%	9,3%
Indústria	35.762	37.660	325.967	332.499	5,3%	2,0%	11,0%	11,3%
Construcció	8.581	9.132	109.055	115.440	6,4%	5,9%	7,9%	7,9%
Serveis	78.361	82.714	1.729.581	1.799.980	5,6%	4,1%	4,5%	4,6%
Sectors clau	54.119	56.425	783.540	807.291	4,3%	3,0%	6,9%	7,0%
Sectors estratègics	10.976	11.595	381.910	405.946	5,6%	6,3%	2,9%	2,9%
Sectors impulsors	27.365	29.149	508.021	529.225	6,5%	4,2%	5,4%	5,5%
Sectors independents	30.964	33.092	499.085	513.580	6,9%	2,9%	6,2%	6,4%
Activitats d'alt contingut tecnològic¹	15.068	16.378	199.474	209.368	8,7%	5,0%	7,6%	7,8%
Ind. Tecnologia alta	3317	3536	24508	25050	6,6%	2,2%	13,5%	14,1%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	10147	11057	94477	95552	9,0%	1,1%	10,7%	11,6%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	11594	12099	78687	81025	4,4%	3,0%	14,7%	14,9%
Ind. Tecnologia baixa	9660	9857	106858	109292	2,0%	2,3%	9,0%	9,0%
Serveis basats en el coneixement	28132	30.201	803903	841849	7,4%	4,7%	3,5%	3,6%
Serveis de tecnologia alta-punta	1604	1785	80489	88766	11,3%	10,3%	2,0%	2,0%
Serveis no basats en el coneixement	50229	52513	925732	958187	4,5%	3,5%	5,4%	5,5%
Aturats registrats	32.662	28.760	422.935	377.897	-11,9%	-10,6%	7,7%	7,6%
Homes	15.397	13.016	205.244	176.530	-15,5%	-14,0%	7,5%	7,4%
Dones	17.265	15.744	217.691	201.367	-8,8%	-7,5%	7,9%	7,8%
Nacionals	27.625	24.301	351.939	313.922	-12,0%	-10,8%	7,8%	7,7%
Estrangers	5.037	4.459	70.996	63.975	-11,5%	-9,9%	7,1%	7,0%
Agricultura	514	495	5.023	4.641	-3,7%	-7,6%	10,2%	10,7%
Indústria	6.063	5.081	61.622	52.133	-16,2%	-15,4%	9,8%	9,7%
Construcció	3.335	2.671	48.573	39.187	-19,9%	-19,3%	6,9%	6,8%
Serveis	20.745	18.652	283.562	259.118	-10,1%	-8,6%	7,3%	7,2%
Sense ocupació anterior	2.005	1.861	24.155	22.818	-7,2%	-5,5%	8,3%	8,2%
Població activa local estimada	183.148	185.428	2.562.690	2.588.325	1,2%	1,0%	7,1%	7,2%
Taxa d'atur registral	17,83%	15,51%	16,50%	14,60%	-2,3pp	-1,9pp	nc	nc
Homes	15,97%	13,37%	15,61%	13,34%	-2,6pp	-2,3pp	nc	nc
Dones	19,91%	17,88%	17,44%	15,91%	-2,0pp	-1,5pp	nc	nc
Nombre de contractes total	112.515	132.763	1.829.394	2.034.466	18,0%	11,2%	6,2%	6,5%
Beneficiaris de prestacions	18.118	15.323	240.411	205.756	-15,4%	-14,4%	7,5%	7,4%
Taxa Cobertura Prestacions	59,10%	56,96%	60,29%	57,95%	-2,1pp	-2,3pp	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	nd	3.860	139.328	141.132	nc	1,3%	nc	2,7%
Places en càmpings	nd	2.415	43.998	44.026	nc	0,1%	nc	5,5%
Places en establiments de turisme rural	nd	418	4.797	4.934	nc	2,9%	nc	8,5%
Places en apartaments turístics	nd	36	nd	3.461	nc	nc	nc	1,0%
Places en HUTs ²	nd	464	nd	58.437	nc	nc	nc	0,8%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: Ingressos	449.878	441.649	6.547.186	6.490.113	-1,8%	-0,9%	6,9%	6,8%
Pressupostos municipals: Despeses	449.193	440.379	6.533.096	6.476.026	-2,0%	-0,9%	6,9%	6,8%
Deute viu municipal	217.108	194.580	3.260.818	2.859.109	-10,4%	-12,3%	6,7%	6,8%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta.

2. Habitatsges d'ús turístic. 3. Xifres en milers d'euros. nd: no disponible. nc: no calculable. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de Metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

Metodologia

Població: Xifra oficial de població a 1 de gener de cada any en base al Padró d'habitants municipal aprovat anualment pel govern de l'Estat. A l'informe es pren com a referència la darrera dada disponible a nivell municipal, 1 de gener de 2015.

Font: Programa Hermes (<http://www.diba.cat/hermes>) en base a dades d'Idescat (Institut d'Estadística de Catalunya) i INE (Instituto Nacional de Estadística).

Població resident a l'estranger: El Padró d'habitants residents a l'estranger (PERE) és el registre administratiu on consten les persones que viuen habitualment a l'estranger, que tenen la nacionalitat espanyola, sigui o no aquesta l'única nacionalitat, i l'últim municipi al qual estan inscrites és qualsevol dels que hi ha a Catalunya. Les persones inscrites en aquest padró es consideren veïnes del municipi espanyol que figura a les dades de la seva inscripció únicament a l'efecte de l'exercici del dret de sufragi, i no constitueix, en cap cas, població del municipi. La data de referència és a 1 de gener de cada any. Es constitueix amb les dades existents en el Registre de Matrícula de cada oficina consular o secció consular de les missions diplomàtiques.

Font: Programa Hermes en base a dades d'Idescat.

Població projectada: Les projeccions de població elaborades per Idescat amb el mètode dels components. Aquest mètode consisteix a afegir anualment a la piràmide de partida els components del creixement demogràfic (naixements, defuncions, immigracions i emigracions). La piràmide de partida de les noves projeccions és la població postcensal estimada a 1 de gener de 2013, calculada a partir de la informació del Cens de 2011 i del moviment demogràfic 2011-2012. La data de referència de les poblacions projectades és l'1 de gener de cada any. Es considera que els resultats s'han de valorar sobretot pel que fa a mitjà termini (horitzó 2026), atès que l'evolució futura dels components del creixement, i en particular de la migració, és molt incerta.

En aquest informe s'ha fet servir la projecció de població de les comarques barcelonines pel 2025, i l'escenari mitjà.

Font: Programa Hermes en base a dades d'Idescat.

Densitat de població: Relació entre la població i la superfície de la comarca.

Índex de dependència global: Relació entre els individus en edat no activa (de 0 a 15 anys i de 65 anys i més) respecte a la població potencialment activa (de 16 a 64 anys).

Índex d'envelliment: Relació entre la població de 65 anys i més i la població de 0 a 15 anys.

Taxa d'estrangeria total: Relació entre la població de nacionalitat estrangera respecte el total de la població.

Taxa d'estrangeria extracomunitària: Relació entre la població de nacionalitat estrangera no comunitària respecte el total de la població.

Empreses: Nombre de comptes de cotització donats d'alta al règim general de la Seguretat Social i al règim especial de la mineria i el carbó a 31 de desembre de cada any. Les empreses han de declarar com a mínim un compte de cotització per província: poden declarar-ne un per cada establiment o bé computar tots els seus treballadors en un sol compte de cotització per província. És una aproximació a la xifra real d'empreses, ja que hi poden haver empreses establertes en un municipi que cotitzen en altres comarques, i a la inversa, empreses que tenen la seva activitat en varies comarques de la província i adscriuen totes les empreses en un únic compte de cotització d'un municipi concret.

Malgrat això, la informació sobre els comptes de cotització, i sobre els afiliats que depenen d'aquests comptes, permet de forma força ajustada aproximar el volum d'empreses i llocs de treball localitzats en un territori.

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Empreses (SABI): La base de dades SABI (*Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics*) recull la informació que les societats mercantils dipositen al Registre Mercantil. La selecció s'ha realitzat el mes d'abril del 2016 sobre les societats actives de cadascuna de les comarques de Barcelona que han dipositat els comptes corresponents al 2014. Les empreses líders en facturació s'han triat a partir de l'import net de la xifra de negoci, que és el que obté l'empresa com a conseqüència de la realització de la seva activitat ordinària.

Font: SABI (Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics).

Ocupats: Nombre de treballadors assalariats afiliats al règim general de la Seguretat Social (i a l'especial de la mineria i el carbó), més els afiliats al règim especial de treballadors autònoms, amb data de 31 de desembre de cada any. Respecte als treballadors assalariats conté les mateixes especificacions descrites a la definició d'empreses, amb la característica afegida a l'anàlisi del fet que els treballadors poden residir en un municipi diferent de la ubicació de l'empresa. Respecte als treballadors autònoms, la seva característica principal és el treball en activitats territorialment itinerants que en molts casos es donen en els ocupats adscrits en aquest règim.

Ocupats segons nivell tecnològic de l'activitat. El pes de l'economia del coneixement s'obté seguint la metodologia de l'OCDE amb les corresponents adaptacions realitzades per Eurostat per a l'àmbit europeu, metodologia àmpliament utilitzada en estudis d'aquest tipus i també adoptada pel Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya.

Així, es classifiquen els llocs de treball assalariat segons el contingut tecnològic de l'activitat. La classificació es compon de cinc grups en les activitats industrials i dos grups en les activitats de serveis. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta.

- Indústries de tecnologia alta: productes farmacèutics i productes informàtics i electrònics.
- Indústries de tecnologia mitjana-alta: subsectors de les indústries químiques, els materials i equips elèctrics, la maquinària i equips mecànics, la reparació i instal·lació de maquinària, els vehicles de motor i els altres materials de transport.
- Indústries de tecnologia mitjana-baixa: coqueries i refinació de petroli, cautxú i plàstic, productes minerals no metàl·lics, metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics.
- Indústries de tecnologia baixa: productes alimentaris, begudes, tabac, tèxtils, confecció de peces de vestir, cuir i calçat, fusta i suro, paper, arts gràfiques i suports enregistrats, mobles, tractament de residus i altres indústries manufactureres diverses.

- Resta d'indústries: les no considerades anteriorment.
- Serveis basats en el coneixement: activitats postals i de correus, edició, telecomunicacions, serveis de tecnologies de la informació, serveis d'informació, mediació financera, assegurances, activitats auxiliars de la mediació financera, activitats jurídiques i de comptabilitat, activitats de les seus centrals i la consultoria empresarial, serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria, recerca i desenvolupament, publicitat i estudis de mercat, altres activitats professionals i tècniques, veterinària, lloguer, les relacionades amb l'ocupació, seguretat i investigació, serveis a edificis i de jardineria, activitats administratives d'oficina, educació, activitats sanitàries, serveis socials amb i sense allotjament.
- Serveis de tecnologia alta-punta (subgrup dins dels serveis basats en el coneixement): activitats postals i de correus, telecomunicacions, serveis de tecnologies de la informació, serveis d'informació i recerca i desenvolupament.
- Resta de serveis: les no considerades anteriorment.

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Atur registrat: Demandes d'ocupació pendents de cobrir l'últim dia de cada mes (a l'informe consten les del mes de desembre) a les oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya. Les demandes d'ocupació són sol·licituds de llocs de treball fetes per persones treballadores, registrades a les oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya, que estan actives l'últim dia laborable de cada mes. L'atur registrat es correspon amb les demandes d'ocupació pendents de cobrir que compleixen els criteris estadístics per mesurar l'atur registrat establerts en l'Ordre ministerial d'11 de març de 1985 (BOE de 14 de març de 1985). Estadísticament es registra l'aturat en el seu municipi de residència.

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Població activa local estimada: Suma de la població aturada registrada i les afiliacions a la Seguretat Social de la població de 16 i més anys per lloc de residència.

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Taxa d'atur registral: Relació entre la població aturada registrada a les oficines d'ocupació (SOC) i la suma de la població aturada registrada i les afiliacions a la Seguretat Social de la població de 16 i més anys per lloc de residència.

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Beneficiaris de prestacions per desocupació: Les dades de Beneficiaris de prestacions per desocupació s'obtenen a partir de l'explotació estadística del fitxer del Servicio Público de Empleo Estatal (SEPE) dels registres administratius de persones beneficiàries d'aquest tipus de prestacions de Barcelona. Es divideixen en tres tipus de prestacions:

- La prestació contributiva (també anomenada prestació d'atur) és aquella a la que poden accedir les persones que han realitzat una cotització prèvia a la Seguretat Social per a tal contingència, sempre i quan es reuneixin tots els requisits.
- La prestació de nivell assistencial (també anomenada subsidi d'atur) es pot percebre per diferents motius: haver esgotat la prestació contributiva; no haver cobert el període mínim de cotització per accedir a la prestació contributiva; ésser emigrant retornat; haver estat excarcerat; etc.
- La renda activa d'inserció és una renda econòmica orientada a determinats col·lectius i vinculada a la realització d'accions en matèria de polítiques actives d'ocupació.

Font: Programa Hermes en base a dades del Observatorio de las Ocupaciones del SEPE de Barcelona.

Taxa de Cobertura de Prestacions: Proporció de persones perceptores de prestacions de desocupació en relació amb el total de persones aturades registrades a les oficines públiques d'ocupació menys el col·lectiu de sense ocupació anterior (SOA). Es tractaria d'una proporció «bruta» ja que alguns col·lectius no inclosos en l'atur registrat poden tenir dret a prestacions.

Contractes: Sumatori anual del nombre de contractes registrats –no de persones contractades– a les Oficines de Treball de la Generalitat de Catalunya. Els contractes es comptabilitzen en el territori on esta localit-

zat el lloc de treball i no on resideix la persona contractada.

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Renda Bruta: Macromagnitud que mesura els ingressos que disposen els residents d'un territori per destinar-los al consum o a l'estalvi. Aquesta renda no solament depèn dels ingressos de les famílies directament vinculades a la retribució per la seva aportació a l'activitat productiva (remuneració d'assalariats i excedent brut d'explotació), sinó que també és influïda per l'activitat de l'Administració pública mitjançant els impostos i les prestacions socials. Es calcula com a saldo del compte de renda de les famílies, és a dir, és la diferència entre el conjunt dels seus recursos i usos. El caràcter que té és el de renda bruta, atès que no es dedueix cap consum del capital fix:

L'estimació per a tots els municipis de la província ha estat a càrrec de la Diputació de Barcelona en base als estudis «Estimació de l'indicador de Renda Familiar Disponible de les comarques i els municipis de Catalunya 2002» Generalitat de Catalunya, Departament d'Economia i Finances, Direcció General de Programació Econòmica. I també en «Anuari Econòmic Comarcal. Estimació del PIB comarcal (any en curs)» de CatalunyaCaixa. Del primer estudi s'utilitzen els índexs dels municipis (on Catalunya=100) dels resultats de l'estimació de la renda familiar disponible per càpita per municipis corresponent a l'any 2002. Per efectuar l'estimació dels anys posteriors, s'apliquen les taxes de creixement del VAB real per comarques de l'anuari de CatalunyaCaixa per calcular la renda comarcal de l'any corresponent. Finalment, per estimar la renda municipal s'apliquen els índexs de l'any 2002, i el resultat es pondera pel creixement de la població de cada municipi.

Font: Programa Hermes en base a dades de Diputació de Barcelona (Servei de Programació, Secció de suport a l'activitat econòmica financera municipal).

Finances Públiques: Estadística de pressupostos de les corporacions locals publicada pel Ministeri d'Hisenda i Administracions públiques que, en aquest cas, es refereix als pressupostos inicials dels anys 2014 i 2015 dels municipis de la província. Els totals comarcals fan referència a la suma dels pressupostos municipals i no inclouen, per exemple, els pressupostos dels consells comarcals.

Les despeses inclouen, amb l'especificació pertinent, els crèdits necessaris per atendre al compliment de les obligacions. Dintre d'aquest grup s'ha fet esment de les inversions, desglossades a l'informe, que corresponen als capítols 6 i 7 de la classificació econòmica de les despeses.

Els ingressos fan referència a les estimacions dels diversos recursos econòmics a liquidar durant l'exercici. Els ingressos corrents inclouen del capítol 1 al 5 de la classificació econòmica, mentre que els ingressos tributaris inclouen els tres primers capítols de la classificació econòmica dels ingressos.

El deute viu engloba les operacions de risc en crèdits financers, valors de renda fixa i préstecs o crèdits transferits a tercers. No inclou el deute comercial de les entitats locals, és a dir, la que mantenen amb els seus proveïdors.

Font: Programa Hermes en base a dades de la web del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

Turisme: Estadístiques de la planta d'allotjament turístic a la província de Barcelona (hotels, càmpings, establi-

ments de turisme rural, apartaments turístics i habitatges d'ús turístic) expressades en places (capacitat), així com del nombre de viatgers (turistes allotjats en aquests establiments) i pernoctacions (nits d'estada en els allotjaments). Aquest apartat també contempla l'ocupació turística (percentatge de places ocupades en els allotjaments oberts o disponibles).

Font: Idescat.

Impost sobre les Estades en Establiments Turístics: És un tribut propi de la Generalitat de Catalunya que grava la singular capacitat econòmica de les persones físiques que es posa de manifest amb l'estada o gaudiment del servei d'allotjament, per part d'aquestes, per dia o fracció, amb pernoctació o sense, en un dels establiments i equipaments a què fa referència la llei de creació de l'impost. La informació que difosa en aquest Informe fa referència a l'import en euros de la recaptació anual (2015) de l'impost en cada municipi, que no és el que rep finalment l'administració local en qüestió.

Font: Agència Tributària de Catalunya. Generalitat de Catalunya.

A graphic consisting of several overlapping, rounded rectangular shapes in white and light gray, arranged to resemble a stack of papers or folders. The shapes are positioned on the left side of the page, with the text 'Estudis monogràfics' centered on the top-most white layer.

Estudis
monogràfics

Estudis monogràfics

Recuperació del sector immobiliari: es repetiran els errors del passat?

Carme Poveda, Gabinet d'Estudis Econòmics de la Cambra de Comerç de Barcelona

1. Introducció

L'objectiu d'aquest estudi és doble. D'una banda, es pretén fer un balanç de l'evolució del sector de la construcció i l'immobiliari a la província de Barcelona durant la darrera dècada, destacant els punts de màxim retrocés i també la incipient recuperació. D'altra banda, s'analitzen els factors que més incideixen en l'evolució del sector immobiliari per tal de preveure el seu comportament futur, fonamentalment pel costat de la demanda. L'anàlisi d'aquests factors, entre els quals destaca l'evolució econòmica, la demanda estrangera, la demografia, la rendibilitat de la inversió o l'esforç per la compra de l'habitatge, ens permetrà conèixer si es repetiran o no els errors del passat.

L'estudi s'estructura en tres apartats. En el primer apartat es fa un balanç del sector de la construcció abans i després de la crisi, així com la seva contribució al descens del PIB de l'economia de la província de Barcelona els darrers anys.

El segon apartat se centra ja en el sector immobiliari i consisteix en fer una anàlisi detallada de l'evolució de l'oferta, la demanda i els preus a la província de Barcelona en termes comparatius.

El tercer i darrer apartat de l'estudi té per objectiu analitzar els factors que determinen l'evolució del sector per tal de preveure el seu comportament futur.

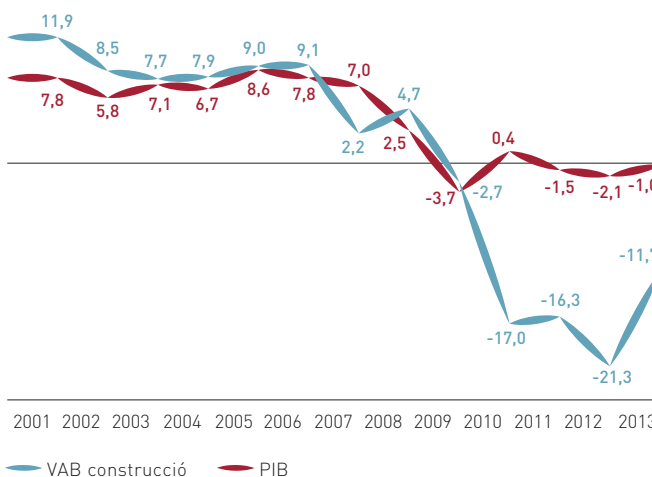
Cal afegir que aquesta anàlisi es fa per al conjunt de la província de Barcelona, amb alguna puntualització a nivell municipal però sense ànim de ser exhaustiva. Si es vol tenir una visió més completa dels indicadors per als diferents municipis de la província s'aconsella consultar l'*Informe dels indicadors de demanda potencial d'habitatge*, que elaboren conjuntament la Diputació de Barcelona i l'Associació de Promotors de Barcelona (APCE).

2. La construcció: abans i després de la crisi

El sector de la construcció es caracteritza, primer, per tenir una dimensió relativament petita en el conjunt de l'economia –només l'agricultura té un pes menor–, i segon, per ser un sector que sobre-reacciona tant en les fases de crisi com d'expansió econòmica, és a dir, registra creixements més intensos que la mitjana del PIB en les fases expansives i també majors descens en els períodes recessius.

Tal com es pot veure al gràfic 1, la caiguda del valor afegit brut (VAB) de la construcció des de l'inici de la crisi fins al 2013 (última dada disponible en comptabilitat regional per províncies) ha estat força més pronunciada que la del conjunt del PIB. Concretament, entre el 2007 i el 2013 el VAB del sector de la construcció a preus corrents ha disminuït un 51% acumulat, mentre que el PIB ho ha fet només un 5% en el mateix període¹. De la mateixa manera que durant la fase expansiva que va de 2000 a 2006, el creixement acumulat del VAB de la construcció a la província va ser del 68%, per sobre de l'augment registrat pel conjunt del VAB (50%) o del PIB total (53%).

Gràfic 1
Evolució VAB de la construcció i del PIB total a la província de Barcelona (taxes de variació interanual a preus corrents, en %)

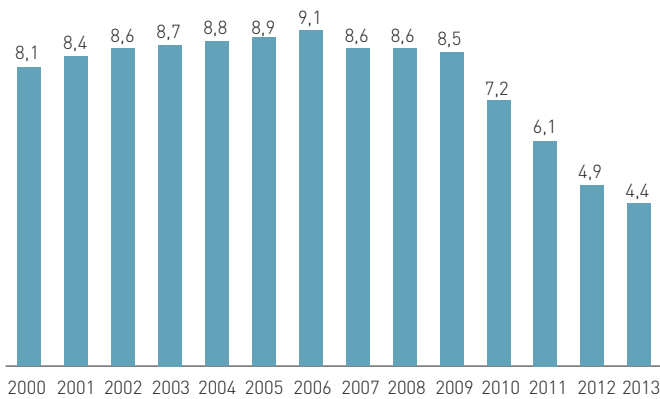

Font: INE

1. Les dades a preus constants només estan disponibles per a Catalunya i assenyalen un descens del 46% al sector de la construcció enfront al 8% del PIB total. Per tant, el major efecte deflacionista a la construcció no canvia la conclusió.

Com a resultat de l'intens procés d'ajust que ha viscut el sector de la construcció, el pes que representa en l'economia de la província de Barcelona s'ha reduït fins a un mínim històric. Tal com es pot veure al gràfic 2, el pes del VAB de la construcció en el VAB total de la província ha passat d'assolir un valor màxim del 9,1% l'any 2006 a registrar el mínim de la sèrie l'any 2013 (4,4%). És a dir, el sector ha reduït el seu pes a més de la meitat en només set anys.

Gràfic 2
Pes del VAB de la construcció en el VAB total a la província de Barcelona (en %)

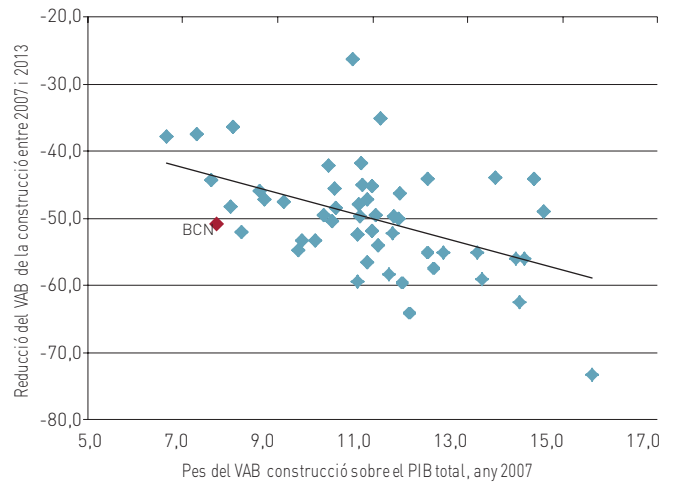
Font: INE

Tot i que el sector de la construcció té un pes relativament reduït en l'economia, la intensa contracció que ha registrat durant la crisi econòmica –descens acumulat del 51%– ha fet que la contribució d'aquest sector en el descens global del PIB hagi estat molt important. De fet, a la província de Barcelona el sector de la construcció va explicar el 54% del descens del PIB registrat entre el 2008 i el 2013.

Al conjunt de Catalunya, la contribució del sector de la construcció a la caiguda del PIB ha estat fins i tot superior, del 65%, i al conjunt d'Espanya del 72%. Per tant, el descens patit per l'activitat constructora a la província de Barcelona s'emmarca en un descens globalitzat a tot l'Estat que ha estat fins i tot més important que a Barcelona.

En general, s'observa que aquelles províncies que tenen un major pes del sector de la construcció abans de la crisi són també les que han registrat un major ajust durant l'etapa de recessió. El gràfic 3 mostra la correlació

Gràfic 3
Pes del sector de la construcció i ajust durant la crisi, per províncies (en %)

Font: INE

negativa existent entre aquestes dues variables per a les 50 províncies espanyoles. La de Barcelona no es troba entre les que té un major pes del sector de la construcció en la seva economia i tampoc entre les que més ha patit l'ajust del sector.

Aquest és el balanç de la crisi, però des del quart trimestre del 2014 el sector està remuntant atenent a les dades disponibles d'evolució del VAB de la construcció per a l'economia catalana.

Bona part de la reactivació del sector s'explica per la recuperació de l'activitat residencial, atès que la part d'activitat constructora en obra civil (carreteres, ports, edificis públics, etc.) encara està en nivells molts baixos per les contínues restriccions pressupostàries públiques.

Els indicadors de conjuntura relacionats amb el sector residencial a la província de Barcelona confirmen aquesta incipient recuperació, tant pel costat de l'oferta (habitatges iniciats) com pel costat de la demanda (compravendes d'habitatges) i, finalment, en la recuperació gradual dels preus. A continuació es fa un balanç de l'evolució del sector immobiliari durant la darrera dècada, posant l'èmfasi en les darreres dades que apunten a una recuperació del sector.

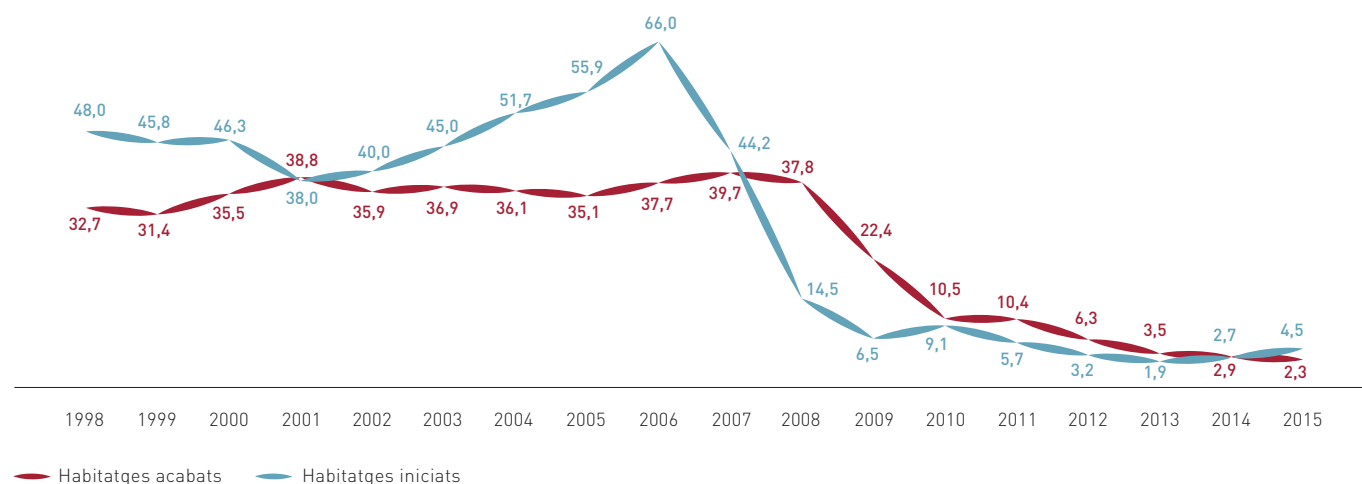
3. El sector immobiliari

3.1. Oferta: construcció d'habitatges

La província de Barcelona ha passat d'iniciar 48.101 habitatges en mitjana anual durant el període 1998-2007, a iniciar només 6.025 habitatges anuals en el període 2008-2015, segons dades de la Secretaria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya. Entre el punt màxim del cicle de la construcció, l'any 2006, i el mínim, l'any 2013, el nombre d'habitatges iniciats s'ha reduït en un 97%. És a dir, el 2013 només s'han iniciat un 3% dels habitatges que s'iniciaven el 2006. Mai abans s'havia vist una caiguda de magnitud similar en aquest sector o en cap altre.

Aquest descens ha anat acompanyat, amb un cert retard com és natural, per una caiguda del nombre d'habitatges acabats. De fet, el diferencial entre les dues variables, el nombre d'habitatges iniciats i acabats, és un indicador fiable de la fase en la qual es troba el sector immobiliari. Quan el nombre d'habitatges acabats és inferior al d'habitatges iniciats, com va succeir en el període 1998-2007, el sector de la construcció està en expansió. I, al contrari, quan el nombre d'habitatges acabats és superior al d'habitatges iniciats, com ha succeït a partir de 2008, el sector està en una fase recessiva (gràfic 4).

Gràfic 4
Nombre d'habitatges iniciats i acabats a la província de Barcelona (en milers)

Font: Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana, a partir dels certificats finals d'obra dels col·legis d'aparelladors de Catalunya.

L'evolució recent d'aquests indicadors d'oferta mostra com la caiguda del sector va tocar sòl el 2014. Aquell any, el nombre d'habitatges iniciats va registrar el primer augment des de l'inici de la crisi, d'un 26% interanual la província de Barcelona, tot i que va continuar estant per sota de la xifra d'habitatges acabats. El 2015 aquesta evolució alcista encara s'ha accelerat més, amb un augment del 70%, fins als 4.543 habitatges iniciats, fet que ha permès superar el nombre d'habitatges acabats per primera vegada des de l'any 2007, confirmant així que la fase de recuperació està en marxa.

El 2015 el nombre d'habitatges iniciats a la província de Barcelona representa poc més del 9% del total estatal, un percentatge que és notablement inferior al pes econòmic de la província en el conjunt del PIB nacional (14%), fet que posa de manifest el baix pes relatiu del sector en l'economia de Barcelona, indicant així el menor protagonisme que aquest sector tindrà en la recuperació del PIB a la província.

En el gràfic 5 es vol comprovar si les províncies que han registrat un major descens en el nombre d'habitatges iniciats durant el període recessiu (2006-2013) són també les que estan mostrant una recuperació més intensa els anys 2014 i 2015. Els resultats mostren que no hi ha correlació entre les dues variables, per tant, els factors que hi ha darrera de la recuperació no estan relacionats

Gràfic 5

Evolució de la construcció de nous habitatges durant la crisi i amb l'inici de la recuperació, per províncies (en %)

Font: Ministeri de Foment, visats de direcció d'obra nova

amb l'ajust realitzat per l'oferta sinó que possiblement estaran més vinculats amb l'evolució de la demanda i amb l'estoc acumulat, com veurem en el següent apartat. El gràfic mostra que Barcelona ha patit un ajust en la construcció d'habitatges durant la crisi bastant en línia amb la mitjana mentre que és la tercera província que està mostrant major velocitat de recuperació a partir del 2014.

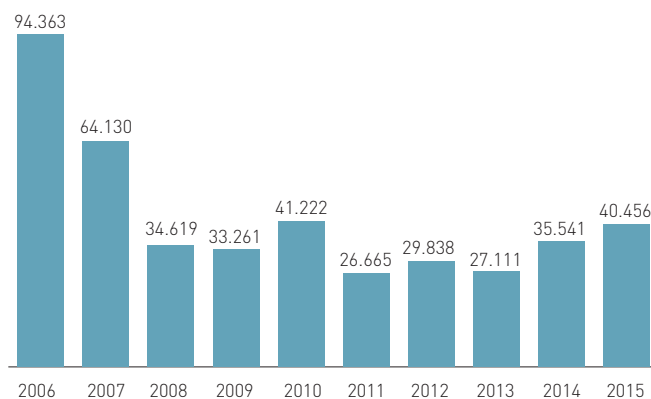
3.2. Demanda: compravendes d'habitatges

L'indicador que millor mesura la demanda en el mercat immobiliari és el nombre de transaccions immobiliàries d'habitatge lliure, ja sigui obra nova o habitatge de segona mà. Hi ha dues fonts que ofereixen informació a nivell provincial, que són: el Ministeri de Foment (trimestral) i l'INE (mensual). La diferència en el perfil d'evolució de les dades no és gaire significativa entre les dues fonts, raó per la qual s'han escollit les dades del Ministeri de Foment per coherència amb la resta de l'estudi.

El gràfic 6 mostra l'evolució de les compravendes entre 2006 i 2015, podent-se diferenciar tres fases. Durant la primera, que va de 2008 a 2009, es produeix una caiguda molt intensa de les transaccions. A continuació es produeix una recuperació puntual de les taxes de creixement

Gràfic 6

Compra d'habitatge lliure a la província de Barcelona (nombre d'habitatges)

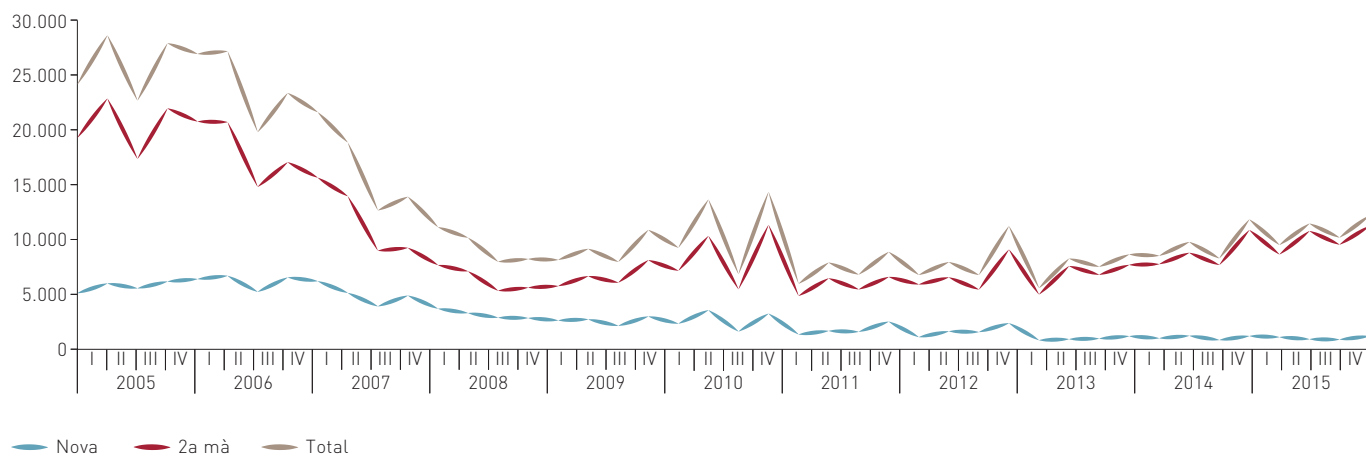
Font: Ministeri de Foment

que coincideix amb la breu recuperació de l'economia el 2010 i, sobretot, amb l'anticipació de la fi en la desgravació de l'habitatge l'any 2012. I, finalment, la tercera fase coincideix amb la recuperació econòmica que s'inicià el 2014. En termes globals, entre 2006 i 2013 la caiguda acumulada ha estat d'un 71%, però part d'aquest descens s'ha pogut recuperar el 2014 i 2015, de manera que si considerem el període complet que aniria des de 2006 a 2015 s'observa que el descens acumulat en les compravendes ha estat del 57%.

Per tipus d'habitatge cal esmentar que l'augment de les transaccions immobiliàries a la província de Barcelona que va començar a mitjans del 2013 es va centrar únicament en els habitatges de segona mà, atès que la compra d'habitatge nou va continuar en descens fins a finals de 2015 (gràfic 7). De fet, el nombre d'habitatges lliures nous va ser de 3.147 el 2015, un 5,4% inferior a la xifra de 2014. Per contra, el nombre d'habitatges lliures de segona mà comprats el 2015 va ser de 37.309, superant en un 15,8% el de l'any anterior.

Gràfic 7

Transaccions immobiliàries a la província de Barcelona (nombre)

Font: Ministeri de Foment

3.3. Preus de l'habitatge: nominals i reals

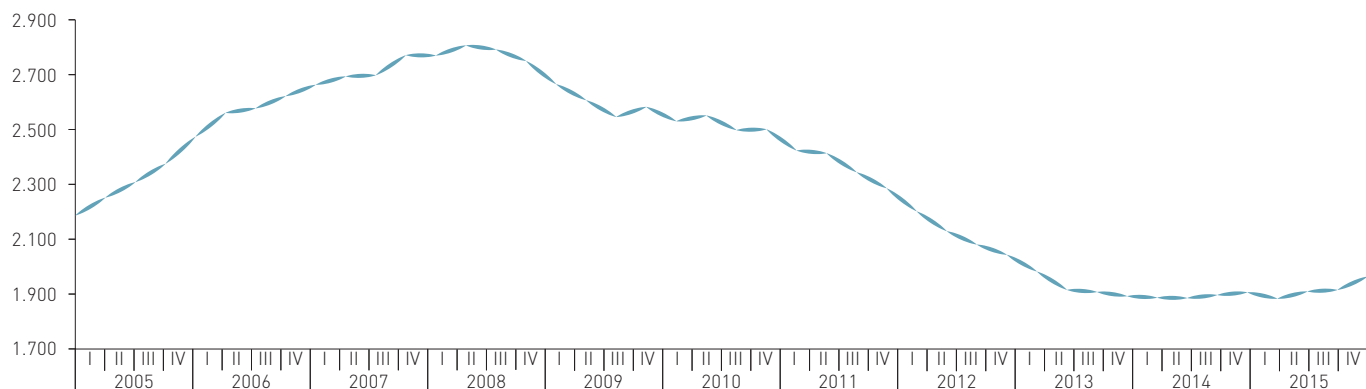
Actualment hi ha diferents fonts que calculen l'evolució dels preus de l'habitatge però només tres ho fan a nivell provincial per a tota Espanya, que són: Ministeri de Foment, Tinsa i Fotocasa. Els preus que publica el Ministeri de Foment es basen en l'agregació dels preus de taxació subministrats per nombroses societats taxadores, els de Tinsa són també preus de taxació, mentre que els preus de Fotocasa són preus d'oferta del m² construït. Per això, els preus que publica Fotocasa són molt superiors als del Ministeri de Foment. En aquest apartat analitzarem els

preus publicats pel Ministeri de Foment per ser la única font oficial disponible per totes les províncies espanyoles (gràfic 8).

Segons aquesta font, el preu del m² a la província de Barcelona va assolir un valor màxim el segon trimestre de 2008 (2.797,7 euros/m²) i un mínim el primer trimestre de 2015 (1.873,8 euros/m²). Entre aquestes dues dates s'ha produït un descens dels preus del 33%. Tenint en compte que l'augment de l'IPC en el mateix període és de l'11%, l'ajust dels preus deflactats per l'IPC ha estat del 22% (gràfic 9).

Gràfic 8

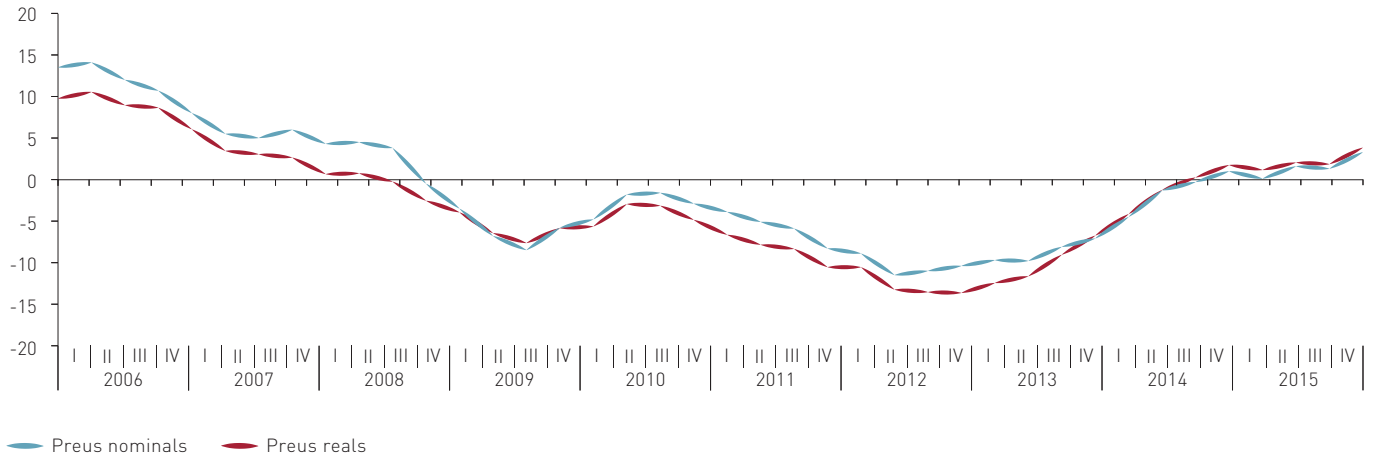
Preu de l'habitatge lliure a la província de Barcelona (euros/m²)

Font: Ministeri de Foment

Gràfic 9

Preu de l'habitatge lliure a la província de Barcelona (taxes de variació interanual, en %)

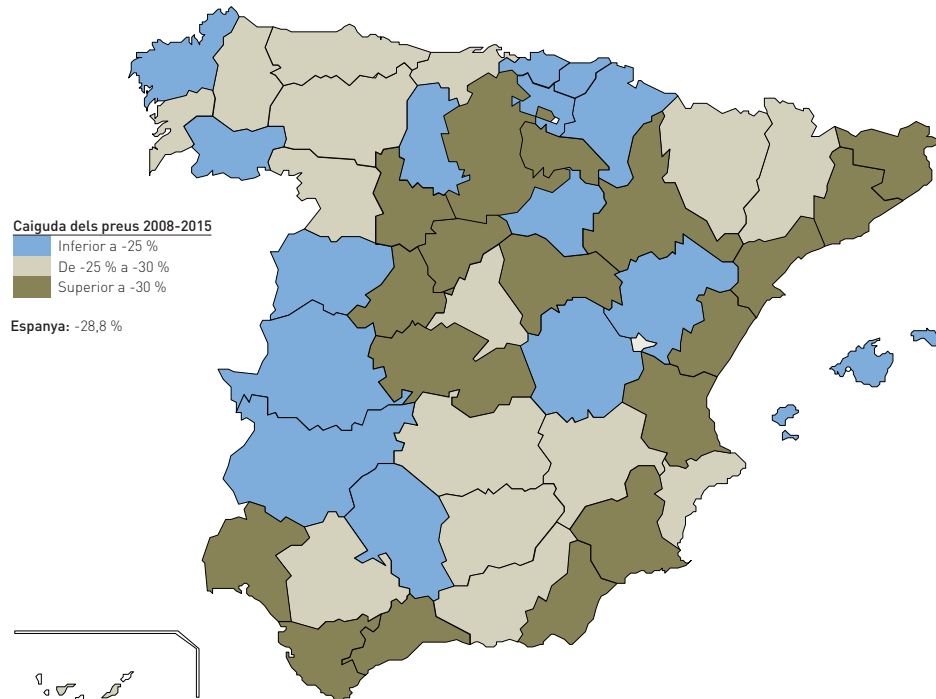
Font: Ministeri de Foment i INE

Els preus han començat a recuperar-se a partir del segon trimestre del 2015 havent pujat un 1,3% a la província en el conjunt de l'any (1,3% a Catalunya i 1,1% a Espanya).

L'intens descens dels preus de l'habitatge a Barcelona s'emmarca dins una caiguda generalitzada arreu del territori espanyol, però amb diferents intensitats, que van del -45% de Guadalajara al -12% de Biscaia. Tal com es pot veure al mapa 1, les províncies que han registrat un

Mapa 1

Evolució dels preus m² habitatge entre 2008 i 2015, per províncies

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministeri de Foment

major descens dels preus entre 2008 i 2015 han estat les situades a la costa del Mediterrani (en bona part perquè és on més estoc d'habitatge s'ha acumulat durant la fase expansiva), i les que envolten la comunitat de Madrid (on també s'ha construït una gran quantitat d'habitatges nous per la proximitat i bones connexions amb la capital de l'Estat).

Dins la pròpia província de Barcelona també s'ha produït una caiguda generalitzada dels preus a les principals ciutats però amb intensitats diferents. Segons les dades d'APCE, entre 2007 i 2015, les caigudes han oscil·lat entre el -26% de Sant Sadurní d'Anoia o Sitges i el -69% de Sant Joan Despí o Sant Pere de Ribes. El preu del m² útil ha experimentat una caiguda del 40,9% de mitjana.

A la taula 1 hem distribuït les 50 ciutats analitzades de la província de Barcelona en tres grups en funció de la in-

tensitat de la caiguda dels preus. En el primer grup estarien aquelles ciutats amb un descens del 25% al 45%, en el segon grup aquelles que han patit una caiguda d'entre el 45% i el 55%, i finalment, el grup de ciutats on els preus han registrat una davallada superior al 55%.

Tal com es pot veure al mapa 2, la intensitat en la caiguda de preus no ve donada per cap patró comú relacionat amb la ubicació o la dimensió del municipi. És a dir, no és pot afirmar, per exemple, que estar més o menys allunyat de l'àrea metropolitana comportarà un major o menor descens dels preus, o que els municipis més petits han ajustat més els preus que els més grans. El que sí sembla existir és una certa relació entre la caiguda dels preus i el nivell de renda del municipi, atès que les principals caigudes s'observen en els municipis de menor renda i, al revés, als municipis amb un nivell de renda més elevada han patit descensos menys acusats.

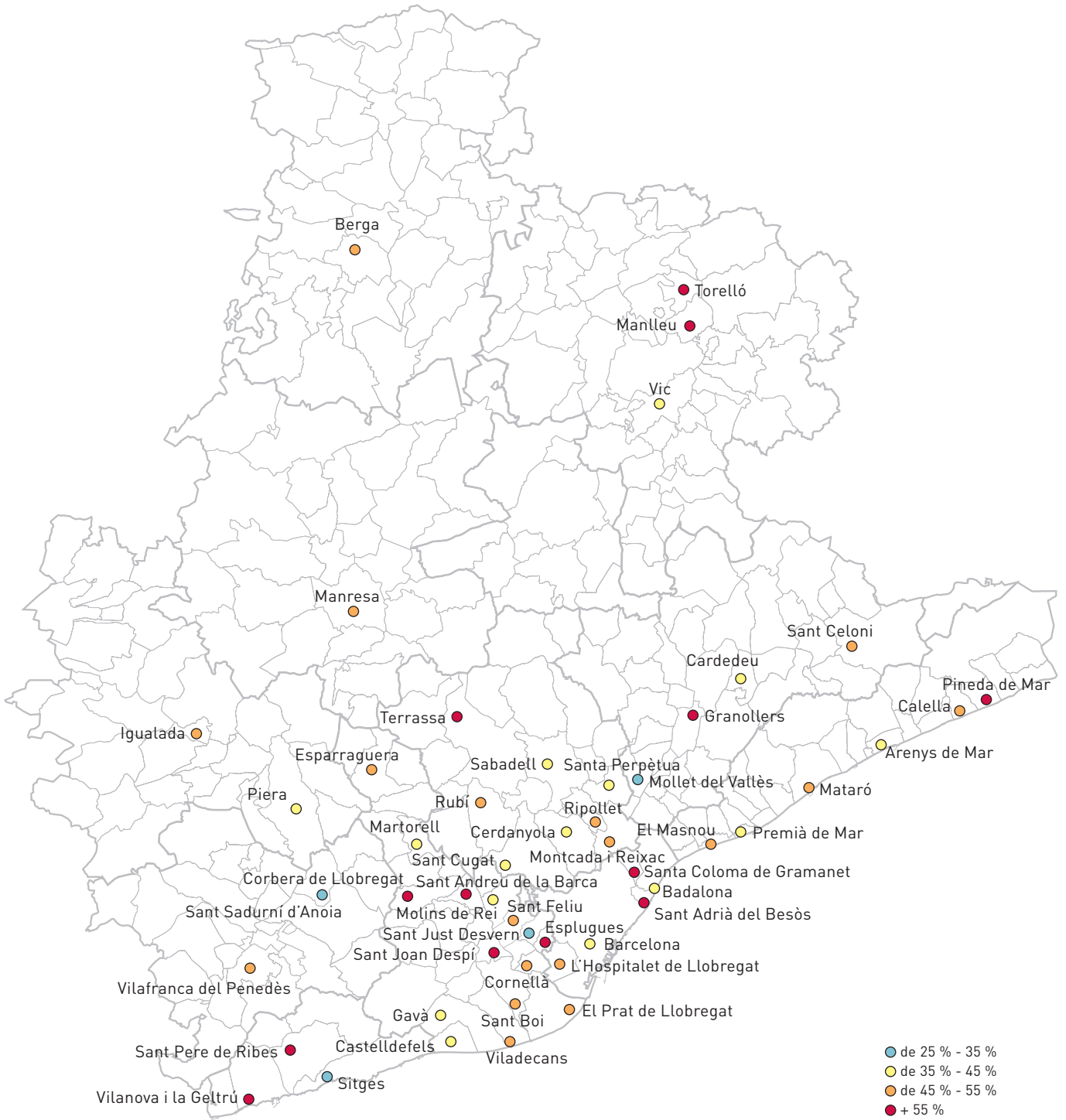
Taula 1
Caiguda de preus municipis de Barcelona (mostra 49) entre 2007 i 2015

25-35% ○	35-45% ●	45-55% ●	+55% ●
Mollet del Vallès	Arenys de Mar	Berga	Esplugues de Llobregat
Sant Just Desvern	Badalona	Calella	Granollers
Sant Sadurní	Barcelona	Cornellà de Llobregat	Manlleu
Sitges	Cardedeu	Esparreguera	Pineda de Mar
	Castelldefels	L' Hospitalet de Llobregat	Sant Adrià de Besòs
	Cerdanyola del Vallès	Igualada	Sant Andreu de la Barca
	Gavà	Manresa	Sant Joan Despí
	Martorell	Masnou	Sant Pere de Ribes
	Molins de Rei	Mataró	Santa Coloma de Gramenet
	Piera	Montcada i Reixac	Terrassa
	Premià de Mar	El Prat de Llobregat	Torelló
	Sabadell	Ripollet	Vilanova i la Geltrú
	Sant Cugat del Vallès	Rubí	
	Santa Perpetua de Mogoda	Sant Boi de Llobregat	
	Vic	Sant Celoni	
		Sant Feliu de Llobregat	
		Viladecans	
		Vilafranca del Penedès	

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades provinents dels informes: *Oferta de nova construcció a la província de Barcelona 2007 i del 2015* (APCE)

Mapa 2

Caiguda de preus als municipis de Barcelona (mostra 49) entre 2007 i 2008

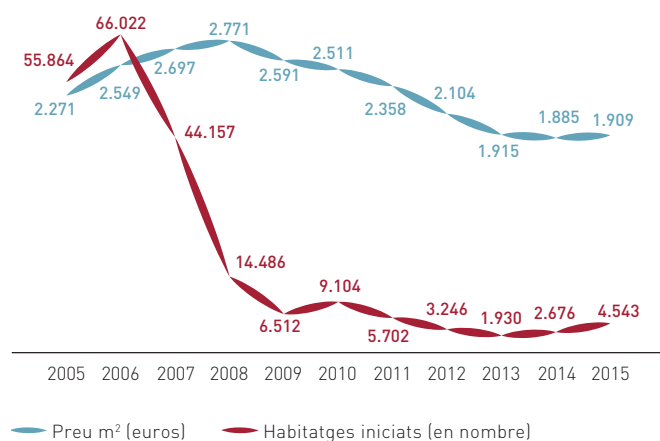

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'APCE

Mitjana de la caiguda de preu dels municipis = 47 %

Un característica del nostre mercat immobiliari, a diferència d'altres a Europa i als Estats Units, és que s'ajusta amb més rapidesa via oferta (quantitat) que via preus. Tal com es pot veure al gràfic 10, l'ajust en la construcció d'habitatges durant la crisi es va fer en tres anys, mentre que l'ajust dels preus ha trigat el doble. Aquest important i ràpid ajust via quantitats ha tingut el conseqüent impacte negatiu sobre l'activitat i ocupació del sector de la construcció i, en definitiva, en el conjunt del PIB, tal com hem vist en el capítol 2. Si l'ajust del sector immobiliari s'hagués produït via preus amb major rapidesa –com ha succeït als Estats Units o Irlanda– s'hauria pogut evitar la intensa recessió que ha viscut el sector de la construcció i l'economia en general. Cal recordar que als Estats Units la caiguda acumulada dels preus després del boom ha estat a l'entorn del 33%, molt similar al descens registrat a la província de Barcelona, però amb la diferència que allà l'ajust es va fer en tres anys i aquí en més de sis.

Gràfic 10
Ajust del sector immobiliari: quantitat i preus

Font: Ministeri de Foment (preu m²) i Secretaria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya (Habitatges iniciats)

4. Factors de recuperació i tendència futura

Per poder preveure la tendència futura del sector immobiliari caldrà analitzar els següents set factors: 1) l'estoc d'habitatge nou sense vendre, atès que és un dels factors que més incideix en l'evolució futura dels preus; 2) l'esforç teòric necessari per la compra d'un habitatge, que

ens indicarà la capacitat de les famílies per assumir el pagament d'una hipoteca; 3) la inversió estrangera en construcció i immobiliari; 4) l'evolució demogràfica i de les unitats familiars; 5) les expectatives de revalorització futura de l'habitatge i les alternatives d'inversió; 6) l'evolució econòmica i especialment les expectatives del mercat laboral; i 7) la demanda estrangera.

L'estoc d'habitatge nou sense vendre és una de les variables que millor anticipa l'evolució futura dels preus. L'estoc d'habitatge nou sense vendre a la província de Barcelona era de gairebé 45.000 habitatges el 31 de desembre de l'any 2014, un 11% inferior a la quantitat que hi havia a finals de 2011. Aquest volum d'habitatges representa el 54% del total de Catalunya en la mateixa data i el 8,4% de l'estoc al conjunt de l'Estat espanyol. Tenint en compte que el pes de l'economia de la província en el conjunt espanyol està al voltant del 14%, vol dir que la província de Barcelona no es caracteritza per ser un territori amb una gran concentració d'habitatges nous sense vendre. Aquest fet queda confirmat quan es calcula l'indicador d'estoc d'habitatge sobre el parc d'habitatges total, que a la província de Barcelona és inferior que a Catalunya i Espanya (1,7% a Barcelona, i 2,1% a Espanya i Catalunya, el 2014). La baixa concentració d'estoc a la província de Barcelona en termes relatius fa pensar que la caiguda de preus de l'habitatge ja ha tocat fons i que probablement continuarà l'evolució a l'alça, però amb intensitats diferents en funció de la concentració d'estoc d'habitatge sense vendre a les diferents localitats. Cal tenir en compte la gran fragmentació que caracteritza el mercat immobiliari. En determinades zones on la demanda creix amb força i hi ha poc estoc els preus poden pujar ràpidament a curt termini i, per contra, en altres on hi ha abundant estoc i poca demanda els preus pujaran molt lentament.

L'element més característic és l'existència encara d'un estoc d'habitatges sense vendre important sobretot en aquells municipis més allunyats de les zones urbanes de Barcelona. Per contra, el baix nivell d'estoc en aquells municipis com Barcelona i la seva rodalia i l'escassa oferta d'habitatge nou, sumat a la recuperació de la demanda (nacional i estrangera), està pressionant ràpidament els preus a l'alça. De fet, el 2015 els preus a la ciutat de Barcelona han pujat un 4,2% molt per sobre de l'1,3% registrat tant a la província com al conjunt de Catalunya.

Taula 2
Estoc d'habitatge nou sense vendre

	Estoc d'habitatge nou			En %		Estoc/parc d'habitatges (en %)		
	Espanya	Catalunya	Província Barcelona	Prov. BCN/Cat	Prov. BCN/Esp	Espanya	Catalunya	Província Barcelona
31/12/2011	626.670	91.947	50.275	54,7	8,0	-	-	-
31/12/2012	583.453	87.730	47.466	54,1	8,1	2,3	2,3	1,8
31/12/2013	563.908	85.307	46.531	54,5	8,3	2,2	2,2	1,8
31/12/2014	535.734	82.753	44.955	54,3	8,4	2,1	2,1	1,7

Font: Ministeri de Foment

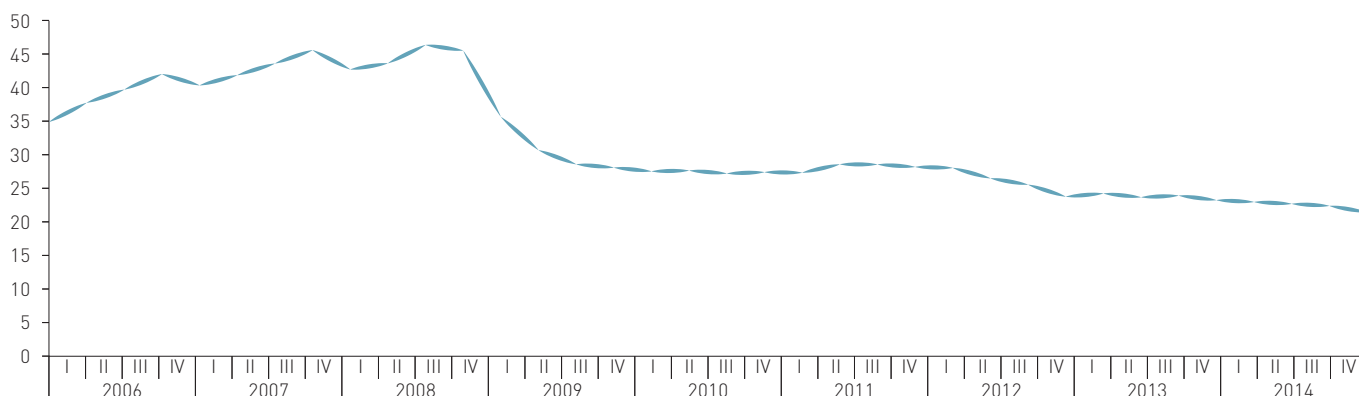
Un altre indicador que ens permet anticipar el comportament de la demanda immobiliària és **l'esforç teòric necessari d'una família per la compra d'un habitatge**. L'indicador d'accés a l'habitatge mesura el percentatge d'ingressos d'una família d'ingressos mitjans que destina al pagament de les quotes hipotecàries per al finançament del 80% del preu mitjà de l'habitatge amb una hipoteca a 35 anys i al tipus d'interès hipotecari vigent. En el gràfic 11 es mostra l'evolució d'aquest indicador per a la província de Barcelona. Cal tenir en compte que aquest càlcul no és exactament el mateix que el publicat pel Banc d'Espanya perquè la informació de renda familiar no està disponible per províncies. El càlcul d'ingressos familiars és una estimació pròpia a partir de les dades de l'Agència Tributària tenint en compte que la unitat familiar està formada per 1,33 perceptors d'ingressos. Tal com es pot veure al gràfic, l'esforç teòric que ha de fer una família tipus a Barcelona per comprar un pis amb hipoteca (sense deduccions fiscals) ha passat d'un màxim del 46% dels seus ingressos el tercer trimestre del 2008 a un

mínim del 21% a finals del 2014. L'indicador està en el nivell més baix de la sèrie que comença el 2006, la qual cosa anticipa un creixement futur de la demanda.

Aquest important descens de l'índex d'esforç es degut sobretot al descens de tipus d'interès hipotecari (que ha passat del 6,1% a mitjans del 2008 al 2,05% a finals del 2015), i també a la baixada del preu de l'habitatge que ja hem comentat. La tercera variable, que és el sou mitjà, s'ha reduït únicament un 2% en el període analitzat. A més, el tipus d'interès hipotecaris està en nivells mínims històrics (2,05% al desembre del 2015) i no es preveu un canvi de tendència almenys durant dos anys.

Però la realitat és que el tipus d'interès que acabarà pagant una família per un habitatge acabarà sent el tipus a llarg termini, que podria estar situat entorn del 4-5%. Per això, més que analitzar l'índex d'esforç teòric per a l'accés a l'habitatge, cal utilitzar un indicador de llarg termini que no estigui afectat per les oscil·lacions dels tipus d'interès

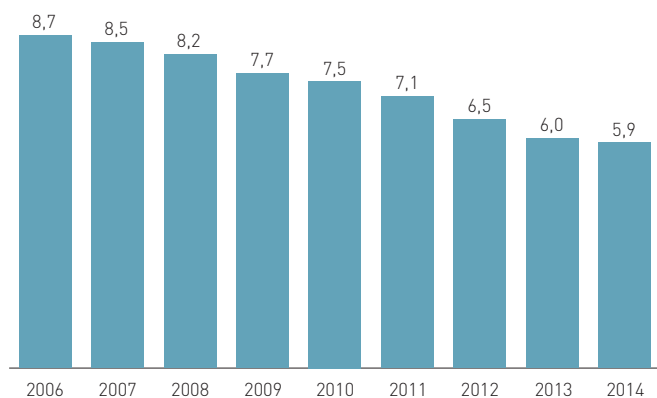
Gràfic 11
Indicador d'accés a l'habitatge (en % sobre ingressos familiars)

Font: Elaboració pròpia a partir del Banc d'Espanya, Agència Tributària i Ministeri de Foment

a curt termini. Aquest indicador és la ràtio entre el preu d'un habitatge mitjà (de 90 m²) i la renda familiar bruta disponible estimada per a la província de Barcelona (gràfic 12). La ràtio va arribar a superar els 8 anys en el període expansiu i des de llavors s'ha anat reduint progressivament fins arribar a situar-se per sota dels 6 anys el 2014. Per tant, l'indicador estaria assenyalant que el moment actual és més favorable a la compra d'un habitatge que tot just quan el sector estava en màxima expansió.

Gràfic 12
Ràtio preu habitatge de 90 m² / renda familiar bruta estimada a la província de Barcelona

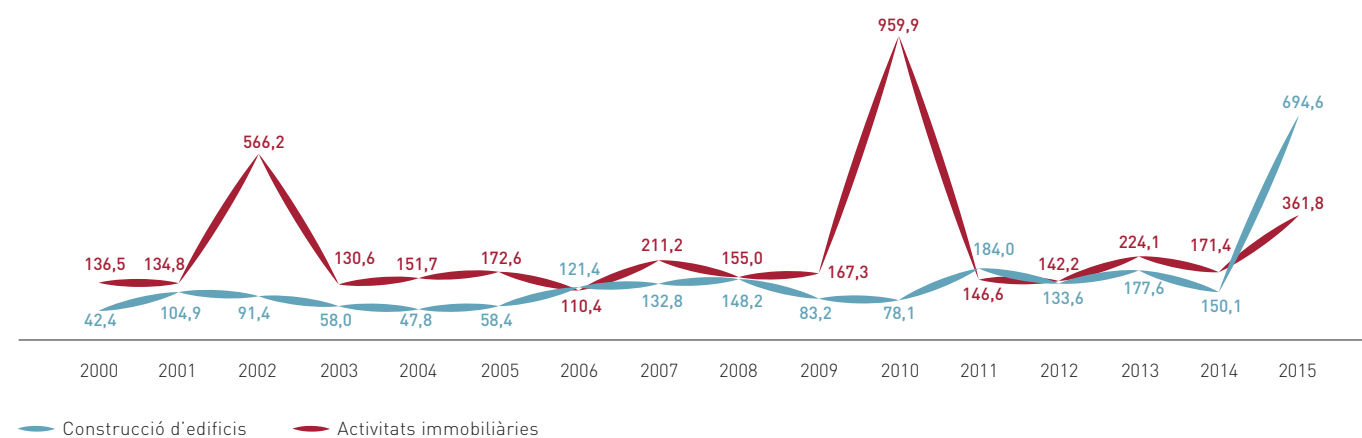
Font: Elaboració pròpia a partir del Ministeri de Foment, INE i Banc d'Espanya

El tercer factor a tenir en compte a l'hora d'analitzar la situació actual i futura del sector immobiliari és el comportament de la **inversió estrangera**. Les dades del Re-

gistre d'Inversions Estrangeres del Ministeri d'Economia i Competitivitat, assenyalen un intens creixement de les inversions estrangeres en el sector de la construcció –fonamentalment en promoció immobiliària– a Catalunya l'any 2015 (no hi ha informació disponible per províncies). La inversió estrangera hauria passat de 105,1 milions d'euros el 2014 a 694,6 milions el 2015, el màxim de la sèrie històrica. Així mateix, s'observa un augment de les inversions estrangeres en activitats immobiliàries que s'han més que duplicat entre 2014 i 2015 (de 171,5 milions a 361,8 milions) (gràfic 13). L'experiència passada ha demostrat que el comportament dels inversors estrangers anticipa punts d'inflexió en l'evolució del sector. Per tant, la intensa recuperació d'aquests fluxos d'inversió estrangera és un factor més que confirma la solidesa de la represa del sector de la construcció residencial.

El quart factor té a veure també amb el **creixement demogràfic**. De fet, un dels factors que millor explica l'increment vertiginós del sector immobiliari durant el boom (2000-2008) va ser l'augment de la població, bàsicament degut a la immigració. Entre 2000 i 2008 la població a la província de Barcelona va augmentar un 13% acumulat, en 616.554 persones (de 4,77 milions a 5,39 milions). De la mateixa manera que l'increment de la població durant la primera dècada del segle XXI ha estat un factor explicatiu de l'increment de la demanda immobiliària, la projecció d'estancament i reducció de la població en el període

Gràfic 13
Inversió estrangera a Catalunya en el sector construcció-immobiliari (milions d'euros)

Font: Ministeri d'Economia i Competitivitat

2016-2029 que realitzen els instituts d'estadística, incidirà negativament sobre les compravendes futures a mitjà i llarg termini (gràfic 14)².

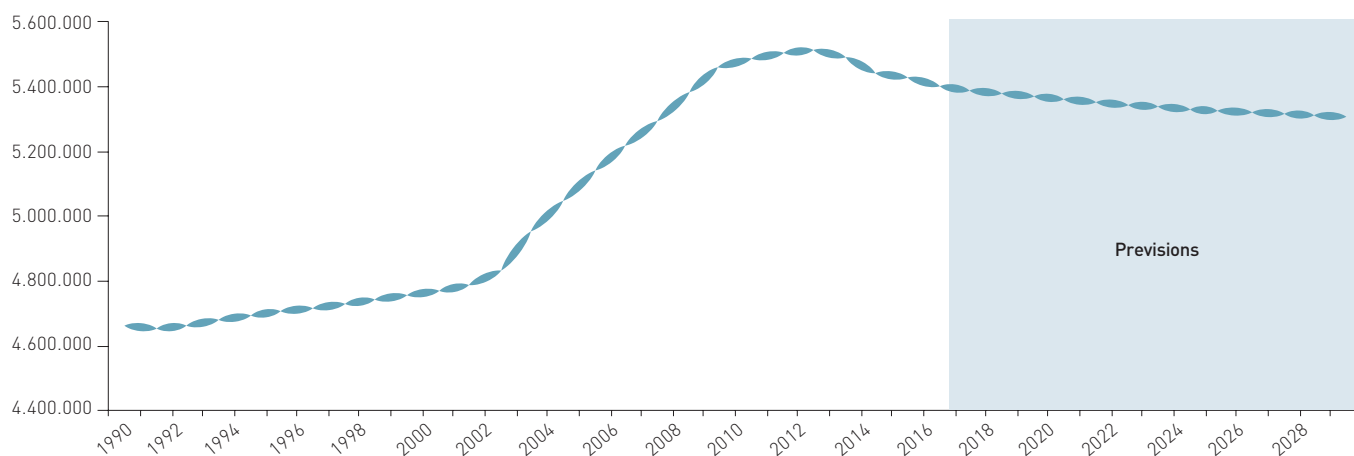
El cinquè factor té a veure amb les perspectives de **rendibilitat de la inversió immobiliària** en comparació amb altres alternatives. Segons les dades publicades pel Banc

2. La demanda d'habitatge d'obra nova també s'ha de relacionar amb la mobilitat residencial entre municipis en un doble sentit: l'arribada de nova població estimula el mercat d'habitatge d'obra nova que, a la vegada, possibilita i estimula aquesta arribada.

d'Espanya, la rendibilitat anual de l'habitatge seria positiva i creixent des de principis de 2014, fins assolir el quart trimestre de 2015 el 8,8% anual, i superior a la d'altres alternatives d'inversió. Per exemple, l'IBEX registra un descens del 3,9% el darrer trimestre de 2015, la rendibilitat dels bons de l'Estat a 10 anys està en l'1,6% en el mateix període, i la dels dipòsits a 1-2 anys en el 0,4% (gràfic 15).

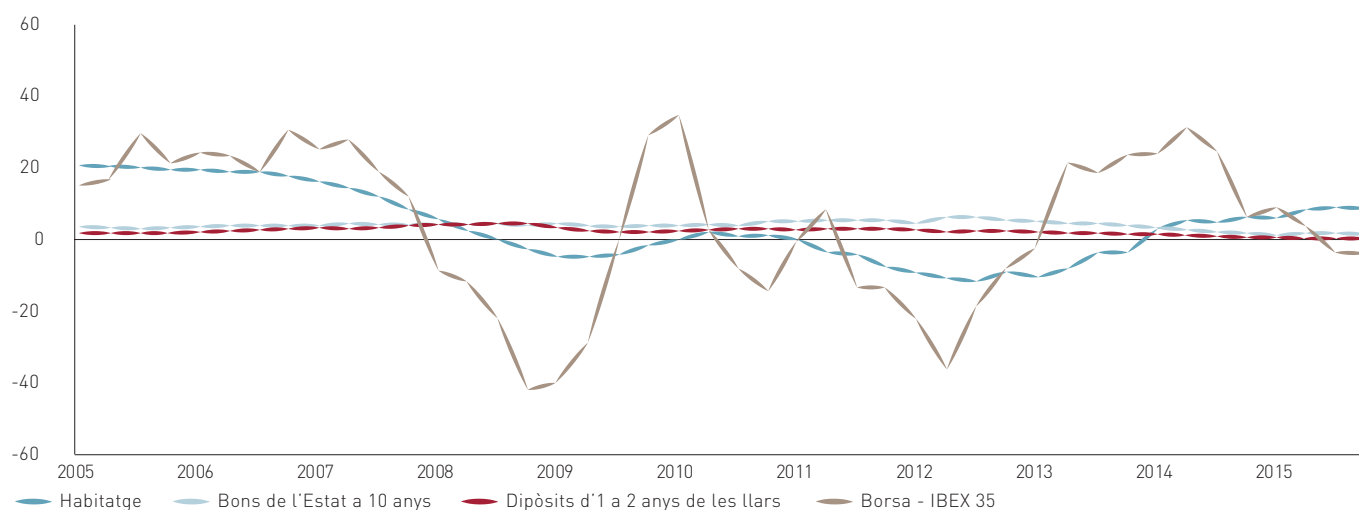
El sisè factor i probablement el més important per explicar la demanda d'habitatge, és la **situació socioeco-**

Gràfic 14
Evolució de la població i projeccions a la província de Barcelona

Font: INE

Gràfic 15
Rendibilitat anual (en percentatge)

Font: Banc d'Espanya

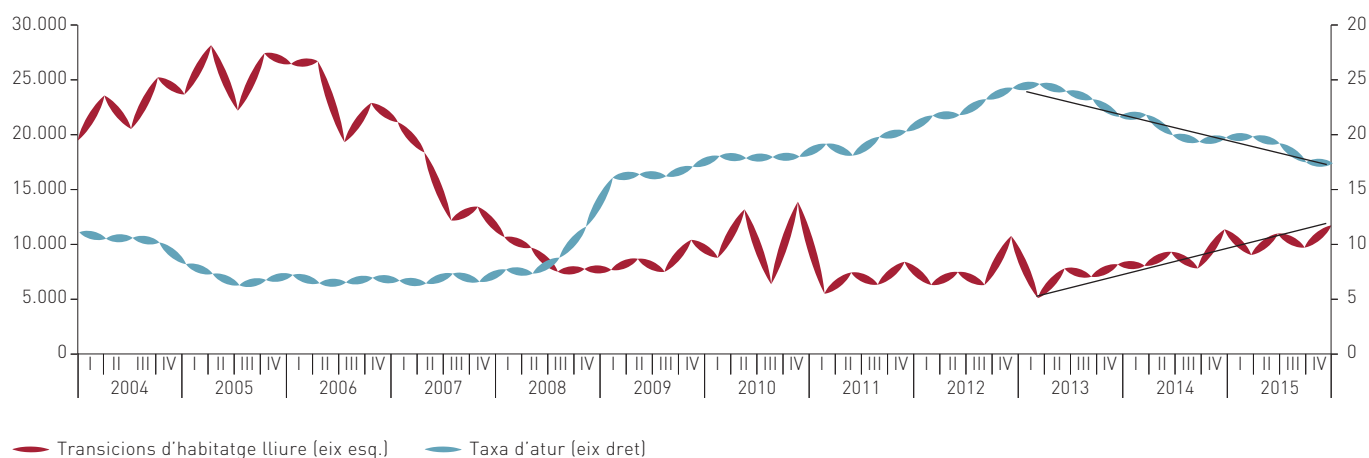
nòmica. La variable més rellevant que resumeix aquest aspecte és la taxa d'atur. Tal com s'observa al gràfic 16, l'evolució de la taxa d'atur té una elevada correlació negativa amb la demanda d'habitatge. L'ascens de la taxa d'atur –que va passar del mínim històric del 7,1% el segon trimestre de 2008 a un màxim del 24,4% el primer trimestre de 2013– coincideix exactament amb el període de descens de les compres d'habitatge. De la mateixa manera que l'inici de la recuperació econòmica i la reducció de la taxa d'atur coincideix amb el canvi de tendència en el sector immobiliari. Cal tenir en compte que la relació entre les dues variables és bidireccional, però, en tot cas, la perspectiva de continuïtat de la recuperació econòmica el 2016 ens permet ser optimista respecte a la recuperació de les vendes d'habitatges.

La recuperació econòmica i, fonamentalment, la creació d'ocupació i la millora de la confiança econòmica, han permès que les famílies augmentin la seva capacitat de consum i d'inversió. La principal inversió de les famílies al llarg de la seva vida és la compra de l'habitatge. Tot i això, cal tenir en compte que una part important de les compres d'habitatge les realitzen estrangers (residents o no residents al nostre país). Per tant, la demanda interna no serà l'únic factor decisiu a l'hora de preveure el comportament del mercat immobiliari.

De fet, les **transaccions d'habitatges lliure realitzades per estrangers** ha seguit una trajectòria ascendent des de l'any 2010, a diferència del que ha succeït amb la demanda nacional. Concretament, el 2015 els estrangers van adquirir 5.697 habitatges a la província de Barcelona, el 332% més que l'any 2009 (1.319 habitatges). Per contra, el creixement del nombre d'habitatges adquirits per residents amb nacionalitat espanyola en el mateix període ha estat només del 36%. Com a resultat d'aquestes evolucions, el pes que representa la demanda estrangera en el mercat immobiliari ha augmentat ininterrompudament des del 2009, fins assolir un màxim del 14,1% l'any 2015 (gràfic 17). Tanmateix, aquest percentatge és inferior a la mitjana estatal i catalana (16,8% en ambdós casos), i encara està molt lluny dels percentatges que representa a Alacant, Santa Cruz de Tenerife, Màlaga, Girona i Las Palmas, on supera el 30% (gràfic 18). De fet, Barcelona és l'11a província en el rànquing de les 50 amb major proporció de vendes a estrangers, amb una taxa similar a la de València.

Al mateix gràfic també es pot observar com ha variat aquest percentatge durant la darrera dècada. En general, a totes les províncies espanyoles ha augmentat el percentatge de compres realitzades per estrangers, però on més ha augmentat és a les províncies on el pes ja era més alt el 2006, concretament les cinc mencionades abans. En algun cas, com per exemple, a Girona, el per-

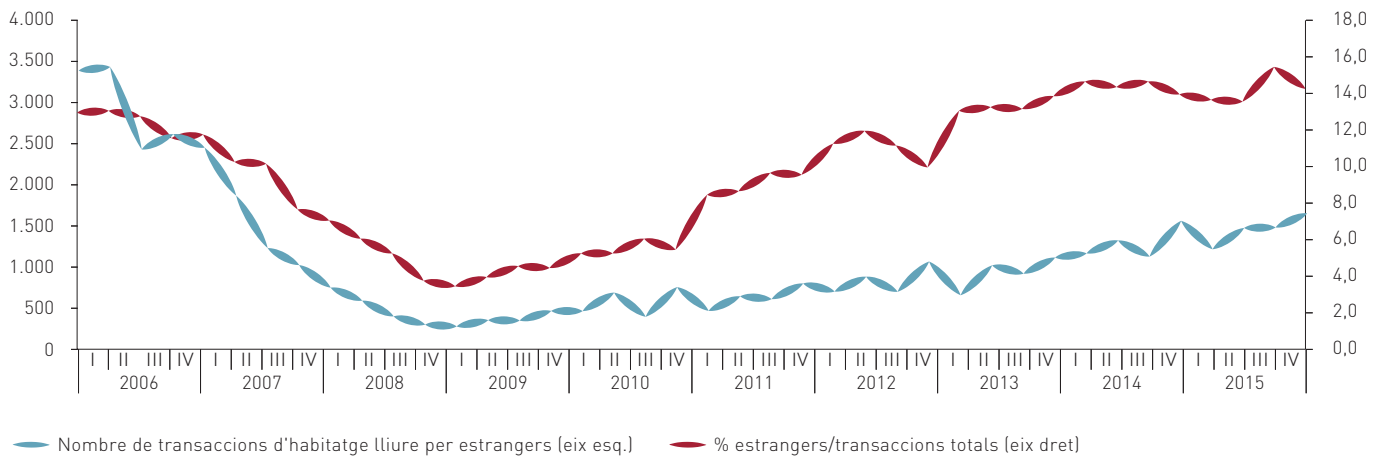
Gràfic 16
Evolució de la taxa d'atur i de la compra d'habitatges a la província de Barcelona

Font: Ministeri de Foment i INE

Gràfic 17

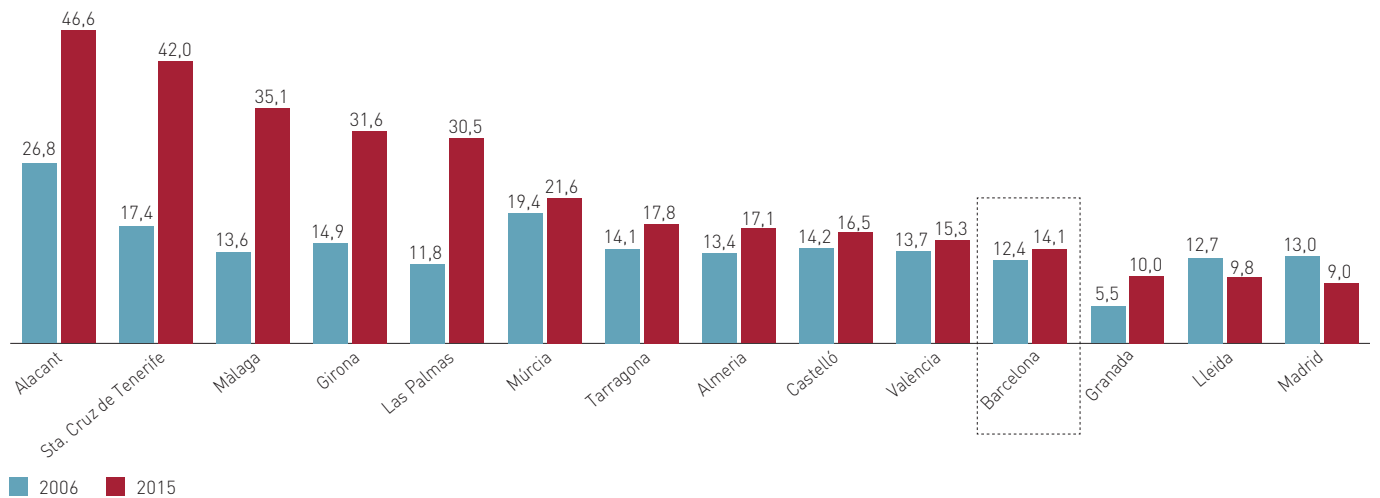
Transaccions immobiliàries realitzades per estrangers a la província de Barcelona

Font: Ministeri de Foment

Gràfic 18

Percentatge de transaccions d'habitatge realitzades per estrangers

Font: Ministeri de Foment

centatge s'ha més que duplicat passant del 14,9% el 2006 fins al 31,6% el 2015. A la província de Barcelona el pes de les compres estrangeres ha augmentat lleugerament, des del 12,4% al 14,1% en aquest mateix període. En definitiva, aquesta progressiva major dependència de les compres realitzades per estrangers fa que s'hagin de tenir en compte altres variables en la previsió de la demanda immobiliària a banda dels factors estrictes de demanda interna.

5. Conclusions

En aquest article s'ofereix una visió global de quina és la situació actual del sector immobiliari a la província de Barcelona i de les seves perspectives de futur. S'ha fet un recorregut per les principals variables de demanda, oferta i preus per poder analitzar l'ajust que ha patit el sector i com s'està recuperant, així com els factors que poden determinar el creixement futur i el nou equilibri que vindrà.

Tot i que la majoria d'indicadors d'activitat i de demanda del sector immobiliari han registrat creixements de dos dígitos el 2015, això no significa que s'estigui reproduint la situació d'abans de la crisi, sinó simplement assenyalar que el sector s'està començant a recuperar després d'una intensa caiguda que l'ha portat a nivells pràcticament nuls d'activitat. Recordem que, tot i els augments del 2015, aquest any només s'han iniciat el 7% dels habitatges del 2006, s'han realitzat el 43% de les transaccions de 2006 i els preus encara estan un 30% per sota del seu màxim. Per tant, el sector ha entrat en una nova fase de normalització en la qual els factors determinants de la demanda, i en menor mesura l'oferta, seran els que decidiran el ritme de recuperació del sector.

En la mesura que es confirmi la recuperació econòmica i segueixi la tendència de reducció de l'atur, això farà augmentar la renda de les famílies i, en conseqüència, estimularà la demanda del sector immobiliari. De fet, en el moment actual es donen les condicions més avantatjoses per a la compra d'un habitatge de la darrera dècada, si bé cal tenir en compte que la taxa d'atur encara és elevada. Per contra, les projeccions de caiguda de la població a la província de Barcelona per a les properes dècades és un factor que actua en contra de l'expansió del sector, si bé podria ser en part substituït per la demanda estrangera que cada vegada és més important (tant de residents com de no residents). Així mateix, els baixos tipus d'interès són un clar estímul a curt termini però cal tenir en compte que la majoria d'hipoteques es concedeixen a tipus variable i aquest pot tenir oscil·lacions importants al llarg de la vida de la hipoteca. D'altra banda, l'oferta s'està recuperant però no amb la mateixa intensitat que la demanda, fet que podria acabar pressionant els

preus, sobretot en aquells indrets amb menor estoc d'habitatge nou sense vendre (principalment les grans ciutats de la província de Barcelona).

En definitiva, les conclusions de l'estudi ens permeten ser optimistes respecte a l'evolució del mercat immobiliari en el curt termini, sempre i quan que les expectatives de recuperació econòmica es confirmen, si bé estem encara lluny de tornar a la situació prèvia a la crisi. L'elevada taxa d'atur i el procés de despallanquejament de l'economia allunyen el risc de caure en un nou boom immobiliari. Tanmateix, la gran segmentació del mercat immobiliari per municipis i, dins del municipi per barris, fa que en determinades zones on l'oferta creix poc es puguin observar pressions alcistes sobre els preus significatius, però en general l'estoc encara disponible i l'oferta de crèdit amb condicions més restrictives que abans de la crisi, fan pensar que l'augment dels preus serà suau i gradual.

Per evitar caure en els errors del passat és important que els bancs mantinguin la restricció de no concedir més del 80% del valor de taxació real de l'immoble. La Unió Europea també ha pres mesures amb el mateix objectiu. A la tardor de 2011 va presentar el nou Procediment de Desequilibris Macroeconòmics (PDM) per a Espanya, que està dissenyat per prevenir i corregir situacions macroeconòmiques de risc, entre els quals va incorporar el mercat de l'habitatge. Un dels indicadors que va introduir és l'increment dels preus de l'habitatge, amb un llindar indicatiu del 6%. Així doncs, serà difícil tornar a registrar increments anuals del preu de l'habitatge de dos dígitos sense que el govern que correspongui prengui mesures per frenar-ho, que és justament el que no es va fer en el període 1999-2006.

Projectes territorials en l'àmbit del desenvolupament econòmic local a la província de Barcelona (2011-2015)¹

Josep Báguena, Societat Catalana d'Ordenació del Territori

1. Objectiu del treball¹

Aquest treball té com a objectiu identificar i classificar les accions, polítiques, plans, propostes i programes que han generat impacte territorial a la província de Barcelona des de l'òptica del desenvolupament econòmic local durant la darrera legislatura dels governs locals (maig 2011-maig 2015).

Els projectes territorials incideixen de manera directa sobre les polítiques de desenvolupament local per la seva capacitat de millorar les condicions sobre les quals es desenvolupa l'activitat econòmica: accessibilitat, infraestructures, espais adequats, serveis urbans, qualitat de vida, paisatge, identitat territorial... Justament, molts d'aquests aspectes són considerats com a «factores de desenvolupament» que contribueixen a crear competitivitat territorial per la mateixa Oficina Tècnica d'Estratègies per al Desenvolupament Econòmic.

En definitiva, es pretén analitzar aquells projectes amb un impacte directe sobre el territori que, per la seva dimensió, tenen conseqüències sobre el teixit econòmic local (la indústria, el comerç, el turisme, l'agricultura, l'oci i el lleure, l'hostaleria i la restauració...).

2. Notes metodològiques

La metodologia de l'informe «Projectes territorials en l'àmbit del desenvolupament econòmic local a la província de Barcelona (2011-2015)» s'ha basat en els següents elements:

- Selecció de casos

La informació sobre els projectes territorials s'ha capturat, bàsicament, del portal web Territori de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori, el qual disposa d'una base documental de més de 1.500 articles d'elaboració pròpia que corresponen a prop d'un miler de projectes i debats territorials desenvolupats a Catalunya entre els

1. Aquest document resumeix i adapta a les característiques d'aquesta publicació el treball amb el mateix títol elaborat per Moisès Jordi i Josep Báguena, membres de la SCOT, l'any 2015, a demanda de l'Oficina Tècnica d'Estratègies per al Desenvolupament Econòmic de la Diputació de Barcelona.

anys 2003 i 2015. Els articles del portal web Territori pretenen donar a conèixer amb rigor i objectivitat els plans i els projectes que defineixen el futur del territori i el debat públic sobre el model territorial, i facilitar alhora informació assequible adreçada a estudiosos, polítics, tècnics i a la ciutadania en general. Les temàtiques analitzades engloben el medi ambient, les infraestructures, els plans i projectes urbanístics i la política territorial. Els criteris per a la selecció d'articles són la rellevància física, social, tècnica, sectorial o local.

A part del portal web Territori també s'han cercat altres fonts complementàries que han servit per afegir nous casos d'estudi:

- Recull diari d'informació de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori mitjançant el gestor de continguts Scoop.it (<http://www.scoop.it/t/territori>)
- Mapa de projectes estratègics del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona (<http://www.pemb.cat/ca/mapa-projectes-estrategics/>)
- Pàgina web de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (<http://www.amb.cat>)
- Pàgina web de Canal Ajuntament (<http://www.canal-ajuntament.cat/>)
- Informes territorials de la província de Barcelona 2009-2015, Diputació de Barcelona (<http://www.diba.cat/web/promoeco/informes-socioeconomics>)

- Descripció i classificació de casos²

Cada projecte territorial o cas d'estudi incorpora una fitxa amb la informació bàsica. En concret els projectes han estat classificats i descrits en funció de 10 paràmetres.

- Àmbit territorial: 12 comarques (incloent Moianès)
- Sistema territorial: 36 sistemes territorials definits com a unitat intermèdia d'observació apropiada en termes de desenvolupament local. Aquesta classificació ha estat elaborada des de l'Oficina Tècnica d'Estratègies per al Desenvolupament Econòmic de la Di-

2. En aquest informe es presenten els atributs de cada cas recollit en el llistat que més endavant es presenta. En la versió ampliada del treball es disposa d'una fitxa descriptiva de cada projecte.

putació de Barcelona. Parteix dels sistemes territorials identificats al Pla territorial parcial de les Comarques Centrals i el Pla territorial metropolità de Barcelona per bé que l'àrea metropolitana de Barcelona queda subdividida en diversos sistemes. Segons el Pla territorial els sistemes territorials s'estableixen «a partir de l'estudi del funcionament del mercat de treball, de la connectivitat intermunicipal i de les característiques del medi físic i també, en alguns casos, del coneixement de voluntats ja expressades de cooperació».

- Àmbit temàtic: Àmbits temàtics definits per l'Observatori de projectes i debats territorials de Catalunya (Societat Catalana d'Ordenació del Territori) en els articles del portal web Territori (en total 3 àmbits).
- Subàmbit temàtic: Subàmbits temàtics definits per l'Observatori de projectes i debats territorials de Catalunya (Societat Catalana d'Ordenació del Territori) en els articles del portal web Territori.
- Factor de desenvolupament: Factors que contribueixen a crear competitivitat territorial definits per l'Oficina Tècnica d'Estratègies per al Desenvolupament Econòmic de la Diputació de Barcelona i que resulten activitats pel projecte territorial (11 factors).
- Agrupació sectorial: Sector econòmic vinculat o beneficiat pel projecte territorial segons la classificació de l'Oficina Tècnica d'Estratègies per al Desenvolupament Econòmic de la Diputació de Barcelona. Parteix de la Classificació d'Activitats Econòmiques a 2 dígit (87 activitats econòmiques) i agrega el resultat en 21 agrupacions sectorials, configurades en base a un criteri d'interrelació.
- Organisme impulsor: Entitat pública o privada que ha estat l'impulsora del projecte territorial.
- Estat de desenvolupament: Grau d'execució del projecte
- Breu descripció: Anàlisi del projecte fent especial incidència al que ha succeït entre el maig de 2011 i el maig de 2015 sense oblidar els antecedents.
- Més informació: Enllaç a l'article del portal web Territori

• Explotació de casos

S'ha realitzat una explotació bàsica de les principals magnituds dels casos d'estudi a partir dels diferents paràmetres analitzats i, en alguns casos, el creuament entre ells.

• Conclusions

L'apartat de conclusions analitza les dinàmiques i tendències més rellevants entre els anys 2011 i 2015 des del punt de vista del desenvolupament local.

• Idees força

Finalment es plantegen algunes reflexions elaborades a partir de les conclusions a considerar per les administracions públiques entorn al seu paper en matèria de desenvolupament territorial.

3. Apunts sobre el context social i econòmic

El període 2011-2015 ha estat marcat per la crisi econòmica, immobiliària i creditícia i pel debilitament de la inversió pública i privada. Aquest fet ha tingut efectes directes sobre el territori. El cas més evident ha estat la paralització o alentiment dels creixements i les transformacions urbanes vinculades al sector immobiliari. A més, a diferència dels primers anys de crisi econòmica –en què l'administració va impulsar mesures anticíclics per intentar revertir la situació– també s'ha evidenciat un fre en les inversions públiques associades a l'urbanisme, la mobilitat i el medi ambient. És sobretot a partir de 2010 que, per posar alguns exemples, es frenen o s'aturen la major part d'infraestructures viàries i ferroviàries en obres o pendents d'inici, disminueixen els recursos per atendre els barris amb problemàtiques especials, es limiten les ajudes a la implantació d'energies renovables o s'inicien les retallades en els pressupostos als espais naturals.

Tanmateix, tres circumstàncies matisen el context de crisi i aporten elements que alleugereixen la situació:

- En primer lloc, el fet que el sector públic, en temps de crisi econòmica, ha concentrat els esforços inversors

en aquells projectes que, encertadament o no, ha considerat més necessaris per reactivar l'economia o per pal·liar els efectes de la crisi. Això explica l'evolució desigual entre alguns projectes territorials que han seguit endavant (encara que sigui amb ritmes d'execució més baix) i altres que, directament, s'han paralitzat.

- En segon lloc, una eclosió de projectes vinculats al sector turístic, el menys afectat per la recessió econòmica. Les inversions en aquest camp no s'han aturat per bé que es concentren sobretot en l'àmbit litoral i a l'entorn de Barcelona, a diferència d'altres èpoques on el Pirineu concentrava projectes vinculats a l'esquí.
- I en tercer lloc, el fet que, entre el 2014 i el 2015, s'han començat a fer evidents els primers símptomes de recuperació econòmica a nivell de macroindicadors (atur, PIB...) per bé que el seu impacte sobre el territori encara no s'ha evidenciat.

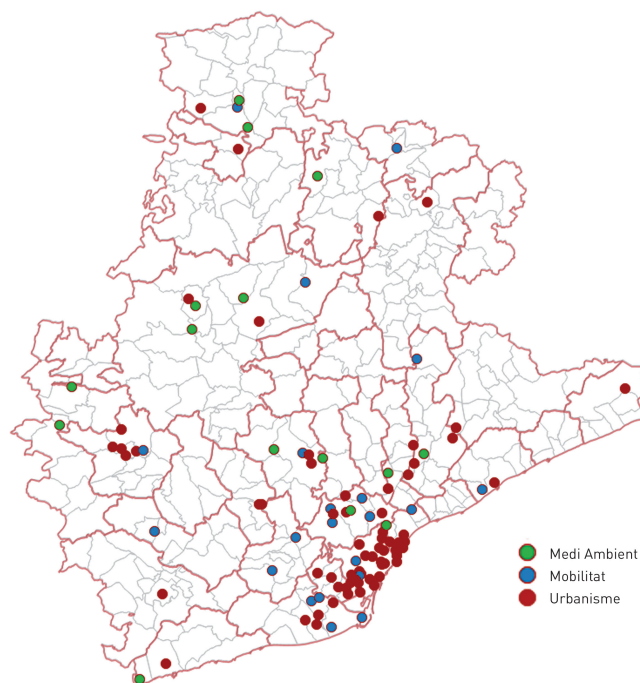
D'altra banda, un altre aspecte rellevant és que l'evolució del context econòmic i social ha comportat una certa transició en la importància i notorietat de moviments socials en relació a les reivindicacions de caràcter territorial. Així, si en l'etapa prèvia a l'esclat de la crisi els moviments més actius eren aquells vinculats a la defensa del territori (els seus valors ambientals, paisatgístics i patrimonials així com la relació amb el benestar, la salut i la seguretat), en el darrer període els moviments s'han centrat més en fer front a les conseqüències de la crisi, en

empoderar els ciutadans, en reclamar equipaments i habitatge digne o en reclamar un ús pels espais buits.

4. Els projectes territorials analitzats

En total s'han identificat 105 casos d'estudi dins de la província de Barcelona. El mapa següent presenta la distribució dels mateixos localitzats segons els sistemes territorials.

Mapa 1
Localització dels casos d'estudi

Llistat dels projectes territorials analitzats

Nº	Projecte	Àmbit territorial	Sistema territorial	Àmbit temàtic
1	ABOCADOR D'ARGENÇOLA	Anoia	Anoia Oest	Medi Ambient
2	ABOCADOR DE COLLCARDÚS (VACARISSES)	Vallès Occidental	Terrassa	Medi Ambient
3	ABOCADOR DE LA VINYA DEL TOT (SANT MATEU DE BAGES)	Bages	Pla del Bages	Medi Ambient
4	ABOCADORS DE Cerdanyola del Vallès	Vallès Occidental	Vallès-Collserola	Medi Ambient
5	AEROPORT CORPORATIU D'ÒDENA	Anoia	Conca d'Òdena	Mobilitat
6	AUTOPISTA C-58. CARRIL BUS-VAO RIPOLLET-BARCELONA	Barcelonès i Vallès Occidental	Barcelona i Vallès-Collserola	Mobilitat
7	AUTOVIA A-2 I AUTOPISTA AP-7. CONNEXIÓ (CASTELLBISBAL)	Vallès Occidental	Ordal-Llobregat	Mobilitat
8	AUTOVIA A-2 I AUTOPISTA C-32. CONNEXIÓ (SANT BOI DE LLOBREGAT, CORNELLÀ DE LLOBREGAT I SANT JOAN DESPÍ)	Baix Llobregat	Delta i Llobregat continu	Mobilitat
9	AUTOVIA B-40 QUART CINTURÓ	Vallès Occidental, Vallès Oriental i Baix Llobregat	Granollers-Congost, Martorell, Sabadell i Terrassa	Mobilitat
10	AUTOVIA C-16 BERGA-BAGÀ	Berguedà	Berga i Alt Berguedà	Mobilitat
11	AUTOVIA C-17 VIC-RIPOLL	Osona	Plana de Vic i Vall del Ges, Orís i Bisaura	Mobilitat
12	AUTOVIA INTERPOLAR DEL VALLÈS	Vallès Occidental	Montseny, Ordal-Llobregat, Sabadell i Vallès-Collserola	Mobilitat
13	CAMP DE GOLF I URBANITZACIÓ DE VILALBA (LA ROCA DEL VALLÈS)	Vallès Oriental	Granollers-Congost	Urbanisme
14	CÀMPING BERGA-RESORT	Berguedà	Berga	Urbanisme
15	CAMPUS DIAGONAL-BESÒS (SANT ADRIÀ DE BESÒS I BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona i Besòs	Urbanisme
16	CARRETERA B-500 PER LA CONRERIA	Vallès Oriental i Maresme	Besòs i Tenes-Besòs	Mobilitat
17	CARRETERA C-15 I C-37. EIX DIAGONAL	Garraf, Alt Penedès, Anoia i Bages	Conca d'Òdena, Garraf, Pla del Bages i Vilafranca	Mobilitat
18	CARRETERA C-25 EIX TRANSVERSAL (DESDOBLAMENT)	Bages i Osona	Pla del Bages i Plana de Vic	Mobilitat
19	CARRETERA N-340. VARIANT DE VALLIRANA	Baix Llobregat	Ordal-Llobregat	Mobilitat
20	CARRETERA N-II AL MARESME. RONDA DEL MARESME	Maresme	Arenys, Baix Maresme, Calella i Mataró	Mobilitat
21	CARTA DE PAISATGE DEL LLUÇANÈS	Osona	Lluçanès	Medi Ambient
22	CENTRAL TÈRMICA DE CERCS. PARC D'ENERGIES RENOVABLES	Berguedà	Alt Berguedà	Medi Ambient
23	CENTRAL TÈRMICA DE CUBELLES	Garraf	Garraf	Medi Ambient
24	CENTRALS EÒLIQUES DE L'ALTA ANOIA, BAGES I SEGARRA. MINIPARCS	Anoia i Bages	Anoia Oest i Pla del Bages	Medi Ambient
25	CENTRE COMERCIAL LA ROCA VILLAGE. AMPLIACIÓ (LA ROCA DEL VALLÈS)	Vallès Oriental	Granollers-Congost	Urbanisme
26	CENTRE TECNOLÒGIC I EMPRESARIAL ESPORT PARC INTERNACIONAL (SANT CUGAT DEL VALLÈS)	Vallès Occidental	Vallès-Collserola	Urbanisme
27	COMPLEX D'OCI I JOC EUROVEGAS	Baix Llobregat	Delta	Urbanisme
28	DIPÒSIT DE GAS NATURAL A BALSARENY	Bages	Pla del Bages	Medi Ambient
29	DIPÒSIT DE GAS NATURAL A SÚRIA	Bages	Pla del Bages	Medi Ambient
30	DISTRICTE CULTURAL DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	Barcelonès	Llobregat continu	Urbanisme
31	ESQUEMA DIRECTOR DE LES PORTES DE COLLSETEROLA (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
32	FERROCARRIL BARCELONA-PUIGCERDÀ. DESDOBLAMENT	Barcelonès, Osona, Vallès Occidental i Vallès Oriental	Barcelona, Granollers-Congost, Plana de Vic, Tenes-Besòs, Vall del Ges, Orís i Bisaura i Vallès-Collserola	Mobilitat

Subàmbit temàtic	Factor de desenvolupament	Agrupació sectorial	Organisme impulsor	Estat
Residus	Infraestructura urbana	Energia, aigua i residus	Tirssa	Descartat
Residus	Infraestructura urbana	Energia, aigua i residus	Tratesa	Acabat
Residus	Infraestructura urbana	Energia, aigua i residus	Puigfel	Descartat
Residus	Infraestructura urbana	Energia, aigua i residus	Diverses empreses	En procés
Aeroports	Localització	Logística	Generalitat	Pendent d'inici
Infraestructures viàries	Localització	Logística	Generalitat	Acabat
Infraestructures viàries	Localització	Logística	Estat	En procés
Infraestructures viàries	Localització	Logística	Estat	Pendent d'inici
Infraestructures viàries	Localització	Logística	Estat	En procés
Infraestructures viàries	Localització	Logística	Generalitat	Descartat
Infraestructures viàries	Localització	Logística	Generalitat	Acabat
Infraestructures viàries	Localització	Logística	Generalitat	Pendent d'inici
Equipaments	Físic	Edició, cultura i lleure	Nylesa	Aturat
Equipaments	Físic	Hostaleria i turisme	Berga Resort	En procés
Equipaments	Físic	Educació i recerca	Universitat Politècnica de Catalunya	En procés
Infraestructures viàries	Localització	Logística	Generalitat	Pendent d'inici
Infraestructures viàries	Localització	Logística	Generalitat	Acabat
Infraestructures viàries	Localització	Logística	Generalitat	Acabat
Infraestructures viàries	Localització	Logística	Estat	En procés
Infraestructures viàries	Localització	Logística	Generalitat	Pendent d'inici
Espais oberts	Qualitat de vida	Hostaleria i turisme	Consorci del Lluçanès	Acabat
Producció i transport d'energia	Infraestructura urbana	Energia, aigua i residus	E. ON Generación	Pendent d'inici
Producció i transport d'energia	Infraestructura urbana	Energia, aigua i residus	Endesa	Aturat
Producció i transport d'energia	Infraestructura urbana	Energia, aigua i residus	Diverses empreses	Pendent d'inici
Equipaments	Físic	Comerç	La Roca Village	Acabat
Equipaments	Físic	Edició, cultura i lleure	Generalitat	Descartat
Equipaments	Físic	Edició, cultura i lleure	Las Vegas Sands	Descartat
Producció i transport d'energia	Infraestructura urbana	Energia, aigua i residus	Gas Natural	Pendent d'inici
Producció i transport d'energia	Infraestructura urbana	Energia, aigua i residus	Desconegut	Descartat
Mil·lores urbanes	Físic	Edició, cultura i lleure	Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat	Pendent d'inici
Transformacions urbanes	Qualitat de vida	Edició, cultura i lleure	Ajuntament de Barcelona	Pendent d'inici
Infraestructures ferroviàries	Localització	Logística	Estat	Pendent d'inici

Llistat dels projectes territorials analitzats (Continuació)

Nº	Projecte	Àmbit territorial	Sistema territorial	Àmbit temàtic
33	FERROCARRIL D'ALTA VELOCITAT BARCELONA-FIGUERES	Barcelonès	Barcelona	Mobilitat
34	FERROCARRIL DE RODALIES BARCELONA-AEROPORT DEL PRAT (T1)	Barcelonès i Baix Llobregat	Barcelona i Delta	Mobilitat
35	FERROCARRIL DE RODALIES CASTELLDEFELS-BARCELONA	Baix Llobregat i Barcelonès	Delta i Barcelona	Mobilitat
36	FERROCARRIL DE RODALIES MARTORELL-GRANOLLERS	Baix Llobregat, Vallès Occidental i Vallès Oriental	Granollers-Congost, Martorell, Ordal-Llobregat, Tenes-Besòs, Terrassa i Vallès-Collserola	Mobilitat
37	FERROCARRIL DE RODALIES. METRO DEL VALLÈS	Vallès Occidental i Barcelonès	Barcelona, Sabadell i Terrassa	Mobilitat
38	FRACTURA HIDRÀULICA	Bages, Osona i Berguedà	Pla del Bages i Plana de Vic	Medi Ambient
39	GASODUCTE MARTORELL-FIGUERES	Baix Llobregat, Vallès Occidental i Vallès Oriental	Granollers-Congost, Martorell, Sabadell i Terrassa	Medi Ambient
40	GEOPARC DE LA CATALUNYA CENTRAL	Bages i Moianès	Pla del Bages, Cardona i Moianès	Medi Ambient
41	LÍNIA ELÈCTRICA DE MOLT ALTA TENSIÓ SENTMENAT-SANT JUST DESVERN	Barcelonès, Vallès Occidental i Vallès Oriental	Barcelona, Besòs i Llobregat continu	Medi Ambient
42	METRO. LÍNIA 9/10	Barcelonès i Baix Llobregat	Barcelona, Besòs i Delta	Mobilitat
43	MILLORA URBANA DE LA CATALANA (SANT ADRIÀ DE BESÒS)	Barcelonès	Besòs	Urbanisme
44	MILLORA URBANA DE CA N'ANGLADA NORD (TERRASSA)	Vallès Occidental	Terrassa	Urbanisme
45	MILLORA URBANA DE LA B-23 (ESPLUGUES DE LLOBREGAT, SANT JOAN DESPÍ I SANT JUST DESVERN)	Baix Llobregat	Llobregat continu	Urbanisme
46	MILLORA URBANA DE LA C-31 A BADALONA	Barcelonès	Besòs	Urbanisme
47	MILLORA URBANA DE LA MINA (SANT ADRIÀ DE BESÒS)	Barcelonès	Besòs	Urbanisme
48	MILLORA URBANA DE LA PLAÇA DE LES GLÒRIES (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
49	MILLORA URBANA DE LA RONDA DEL MIG (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
50	MILLORA URBANA DE LA TRINITAT VELLA (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
51	MILLORA URBANA DE L'AVINGUDA DEL PARAL·LEL (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
52	MILLORA URBANA DE SANT ROC (BADALONA)	Barcelonès	Besòs	Urbanisme
53	MILLORA URBANA DEL BARRI DE L'ERM (MANLLEU)	Osona	Plana de Vic	Urbanisme
54	MILLORA URBANA DEL BON PASTOR (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
55	MILLORA URBANA DEL CARRER PERE IV (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
56	MILLORA URBANA DELS ENTORNS DEL FERROCARRIL A L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	Barcelonès	Llobregat continu	Urbanisme
57	MILLORA URBANA DELS ENTORNS DEL FERROCARRIL A MONTCADA I REIXAC	Vallès Occidental	Vallès-Collserola	Urbanisme
58	MILLORA URBANA DELS ENTORNS DEL FERROCARRIL A MONTMELÓ	Vallès Oriental	Granollers-Congost	Urbanisme
59	MILLORA URBANA DELS ENTORNS DEL FERROCARRIL A SANT FELIU DE LLOBREGAT	Baix Llobregat	Llobregat continu	Urbanisme
60	MILLORA URBANA DELS ENTORNS DEL FERROCARRIL A SANTS (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
61	MILLORA URBANA DELS ENTORNS DEL FERROCARRIL A VILAFRANCA DEL PENEDÈS	Alt Penedès	Vilafranca	Urbanisme
62	PARC CIENTÍFIC I TECNOLÒGIC DE TERRASSA ORBITAL 40	Vallès Occidental	Terrassa	Urbanisme
63	PARC ZOLÒGIC MARÍ DE BARCELONA	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme

Subàmbit temàtic	Factor de desenvolupament	Agrupació sectorial	Organisme impulsor	Estat
Infraestructures ferroviàries	Localització	Logística	Estat	Acabat
Infraestructures ferroviàries	Localització	Logística	Estat	Pendent d'inici
Infraestructures ferroviàries	Localització	Logística	Estat	Pendent d'inici
Infraestructures ferroviàries	Localització	Logística	Estat	Acabat
Infraestructures ferroviàries	Localització	Logística	Generalitat	En procés
Producció i transport d'energia	Infraestructura urbana	Energia, aigua i residus	Diverses empreses	Descartat
Producció i transport d'energia	Infraestructura urbana	Energia, aigua i residus	Enagas	Aturat
Espais oberts	Físic	Hostaleria i turisme	Consell Comarcal del Bages	Acabat
Producció i transport d'energia	Infraestructura urbana	Energia, aigua i residus	Red Eléctrica de España	Pendent d'inici
Infraestructures ferroviàries	Localització	Logística	Generalitat	En procés
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Consorci del Besòs	En procés
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Terrassa i Generalitat	En procés
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Àrea Metropolitana de Barcelona	Pendent d'inici
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Generalitat	Pendent d'inici
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Consorci de la Mina	En procés
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Barcelona	En procés
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Barcelona	En procés
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Barcelona	En procés
Mil·lores urbanes	Físic	Edició, cultura i lleure	Ajuntament de Barcelona	En procés
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Generalitat	En procés
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Manlleu i Generalitat	En procés
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Barcelona	En procés
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Barcelona	Pendent d'inici
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Estat	Pendent d'inici
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Estat	Pendent d'inici
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Estat	Acabat
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Estat	Pendent d'inici
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Estat	En procés
Mil·lores urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Estat	En procés
Polígons d'activitat econòmica	Físic	Educació i recerca	Ajuntament de Terrassa	En procés
Equipaments	Físic	Edició, cultura i lleure	Ajuntament de Barcelona	Aturat

Llistat dels projectes territorials analitzats (Continuació)

Nº	Projecte	Àmbit territorial	Sistema territorial	Àmbit temàtic
64	PLA DIRECTOR DE L'EMABASSAMENT DE LA BAELLS (CERCS I VILADA)	Berguedà	Alt Berguedà	Medi Ambient
65	PLA DIRECTOR URBANÍSTIC DE L'ACTUR SANTA MARIA DE GALLECS (MOLLET DEL VALLÈS)	Vallès Oriental	Tenes-Besòs	Medi Ambient
66	PLA DIRECTOR URBANÍSTIC DE L'EIX DE LA RIERA DE CALDES SUD (SANTA PERPÈTUA DE MOGODA I LA LLAGOSTA)	Vallès Occidental i Vallès Oriental	Riera de Caldes	Urbanisme
67	PLA DIRECTOR URBANÍSTIC DEL CIRCUIT BARCELONA-CATALUNYA (GRANOLLERS, MONTMELÓ I PARETS DEL VALLÈS)	Vallès Oriental	Granollers-Congost i Tenes-Besòs	Urbanisme
68	PLA DIRECTOR URBANÍSTIC DEL PARC D'INNOVACIÓ DEL CUIR I LA MARROQUINERIA (IGUALADA, JORBA I ÒDENA)	Anoia	Conca d'Òdena	Urbanisme
69	PLA DIRECTOR URBANÍSTIC DELS ÀMBITS D'ACTIVITAT ECONÒMICA DEL DELTA DEL LLOBREGAT (GAVÀ, SANT BOI DE LLOBREGAT I VILADECANS)	Baix Llobregat	Delta	Urbanisme
70	PLA ESTRATÈGIC DE PALOU (GRANOLLERS)	Vallès Oriental	Granollers-Congost	Medi Ambient
71	PLA INTEGRAL D'ACTUACIONS DEL PARK GÜELL (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
72	PLA URBANÍSTIC DE CAN BROS (MARTORELL)	Baix Llobregat	Martorell	Urbanisme
73	PLA URBANÍSTIC DE L'EIXAMPLE NORD (EL PRAT DE LLOBREGAT)	Baix Llobregat	Delta	Urbanisme
74	PLA URBANÍSTIC DE L'EIXAMPLE NORD (VILANOVA I LA GELTRÚ)	Garraf	Garraf	Urbanisme
75	PLA URBANÍSTIC DE PEGUERA (FÍGOLS)	Berguedà	Alt Berguedà	Urbanisme
76	POLÍGON D'ACTIVITAT ECONÒMICA BERENGUER (SALLENT)	Bages	Pla del Bages	Urbanisme
77	POLÍGON D'ACTIVITAT ECONÒMICA DE CA N'ALEMANY (VILADECANS)	Baix Llobregat	Delta	Urbanisme
78	POLÍGON D'ACTIVITAT ECONÒMICA DE CAN MONTCAU (LLIÇÀ D'AMUNT)	Vallès Oriental	Tenes-Besòs	Urbanisme
79	POLÍGON D'ACTIVITAT ECONÒMICA DE CAN MORERA (ÒDENA)	Anoia	Conca d'Òdena	Urbanisme
80	POLÍGON D'ACTIVITAT ECONÒMICA DE FÀTIMA NORD (IGUALADA)	Anoia	Conca d'Òdena	Urbanisme
81	POLÍGON D'ACTIVITAT ECONÒMICA DE SANT PAU DE RIU-SEC (SABADELL)	Vallès Occidental	Sabadell	Urbanisme
82	POLÍGON D'ACTIVITAT ECONÒMICA DE SOLVAY (MARTORELL)	Baix Llobregat	Martorell	Urbanisme
83	POLÍGON D'ACTIVITAT ECONÒMICA D'INDITEX (TORDERA)	Maresme	Calella	Urbanisme
84	POLÍGON D'ACTIVITAT ECONÒMICA PARC DE L'ALBA (CERDANYOLA DEL VALLÈS)	Vallès Occidental	Vallès-Collserola	Urbanisme
85	PORT DE BARCELONA. AMPLIACIÓ	Barcelonès	Barcelona	Mobilitat
86	PROJECTE ANOIA OUTLET (ÒDENA)	Anoia	Conca d'Òdena	Urbanisme
87	PROJECTE PHOENIX (BAGES)	Bages	Pla del Bages	Urbanisme
88	TRANSFORMACIÓ DE LA MARINA PORT VELL (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
89	TRANSFORMACIÓ URBANA DE CAN BATLLÓ (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
90	TRANSFORMACIÓ URBANA DE LA CASERNA DE LA REMUNTA (L'HOSPITALET DE LLOBREGAT)	Barcelonès	Llobregat continu	Urbanisme
91	TRANSFORMACIÓ URBANA DE LA CENTRAL TÈRMICA DE SANT ADRIÀ DE BESÒS I LA FAÇANA MARÍTIMA	Barcelonès	Besòs	Urbanisme
92	TRANSFORMACIÓ URBANA DE LA COLÒNIA CASTELLS (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme

Subàmbit temàtic	Factor de desenvolupament	Agrupació sectorial	Organisme impulsor	Estat
Sistema fluvial i litoral	Físic	Edició, cultura i lleure	Consell Comarcal del Berguedà	Pendent d'inici
Espais oberts	Físic	Agroindústria	Generalitat	En procés
Polígons d'activitat econòmica	Físic	Logística	Generalitat	Pendent d'inici
Polígons d'activitat econòmica	Físic	Automoció	Generalitat	Pendent d'inici
Polígons d'activitat econòmica	Físic	Tèxtil-confecció	Generalitat	Pendent d'inici
Polígons d'activitat econòmica	Físic	Logística	Generalitat	Pendent d'inici
Espais oberts	Físic	Agroindústria	Ajuntament de Granollers	Acabat
Equipaments	Físic	Hostaleria i turisme	Ajuntament de Barcelona	Acabat
Creixements residencials	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Martorell	Aturat
Creixements residencials	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament del Prat de Llobregat	Pendent d'inici
Creixements residencials	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Vilanova i la Geltrú	Pendent d'inici
Creixements residencials	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Fígols	Pendent d'inici
Polígons d'activitat econòmica	Físic	Tèxtil-confecció	Stradivarius	Pendent d'inici
Polígons d'activitat econòmica	Físic	Comerç	Neinver	En procés
Polígons d'activitat econòmica	Físic	Tèxtil-confecció	Mango	En procés
Polígons d'activitat econòmica	Físic	Logística	Consorti de la Zona Franca	Pendent d'inici
Polígons d'activitat econòmica	Físic	Tèxtil-confecció	Ajuntament d'Igualada	Pendent d'inici
Polígons d'activitat econòmica	Físic	Comerç	Ajuntament de Sabadell	Acabat
Polígons d'activitat econòmica	Físic	Automoció	Solvay	En procés
Polígons d'activitat econòmica	Físic	Tèxtil-confecció	Inditex	Acabat
Polígons d'activitat econòmica	Físic	Educació i recerca	Ajuntament de Cerdanyola del Vallès	En procés
Ports	Físic	Logística	Autoritat Portuària de Barcelona	En procés
Polígons d'activitat econòmica	Físic	Comerç	Ajuntament d'Òdena	Pendent d'inici
Polígons d'activitat econòmica	Físic	Energia, aigua i residus	Iberpotash	En procés
Transformacions urbanes	Físic	Edició, cultura i lleure	Grup Salamanca	Acabat
Transformacions urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Barcelona	En procés
Transformacions urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat	En procés
Transformacions urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Sant Adrià de Besòs	En procés
Transformacions urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Barcelona	En procés

Llistat dels projectes territorials analitzats (Continuació)

Nº	Projecte	Àmbit territorial	Sistema territorial	Àmbit temàtic
93	TRANSFORMACIÓ URBANA DE LA FÀBRICA PUIGNERÓ (SANT BARTOMEU DEL GRAU)	Osona	Lluçanès	Urbanisme
94	TRANSFORMACIÓ URBANA DE LA GRANVIA (L'HOSPITALET DE LLOBREGAT)	Barcelonès	Llobregat continu	Urbanisme
95	TRANSFORMACIÓ URBANA DE LA MARINA DEL PRAT VERMELL (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
96	TRANSFORMACIÓ URBANA DE LA PRESÓ MODEL (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
97	TRANSFORMACIÓ URBANA DE LA RONDA BARCELÓ-ILLA FÀBREGAS I DE CARALT (MATARÓ)	Maresme	Mataró	Urbanisme
98	TRANSFORMACIÓ URBANA DE L'ENTORN DEL CAMP NOU (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
99	TRANSFORMACIÓ URBANA DE LES CASERNES DE SANT ANDREU (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
100	TRANSFORMACIÓ URBANA DE SANT ANDREU-SAGRERA (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
101	TRANSFORMACIÓ URBANA DEL BARRI DEL REC (IGUALADA)	Anoia	Conca d'Òdena	Urbanisme
102	TRANSFORMACIÓ URBANA DEL CANÒDROM DE LA MERIDIANA (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
103	TRANSFORMACIÓ URBANA DEL GORG (BADALONA)	Barcelonès	Besòs	Urbanisme
104	TRANSFORMACIÓ URBANA DEL POBLENOU I 22@ (BARCELONA)	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme
105	TRANSFORMACIÓ URBANA DELS MOLLS DE SANT BERTRAN I COSTA DEL PORT DE BARCELONA	Barcelonès	Barcelona	Urbanisme

Subàmbit temàtic	Factor de desenvolupament	Agrupació sectorial	Organisme impulsor	Estat
Transformacions urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Sant Bartomeu del Grau	En procés
Transformacions urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Generalitat	Pendent d'inici
Transformacions urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Barcelona	En procés
Transformacions urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Barcelona	En procés
Transformacions urbanes	Físic	Comerç	Ajuntament de Mataró	Aturat
Transformacions urbanes	Físic	Edició, cultura i lleure	FC Barcelona	Pendent d'inici
Transformacions urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Barcelona i Consorci de la Zona Franca	Aturat
Transformacions urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ministeri de Foment	En procés
Transformacions urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament d'Igualada	Pendent d'inici
Transformacions urbanes	Físic	Edició, cultura i lleure	Ajuntament de Barcelona	Pendent d'inici
Transformacions urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Badalona	En procés
Transformacions urbanes	Físic	Educació i recerca	Ajuntament de Barcelona	En procés
Transformacions urbanes	Físic	Construcció i immobiliàries	Ajuntament de Barcelona	Pendent d'inici

5. Principals magnituds

L'anàlisi del llistat permet fer una anàlisi quantitativa dels diversos paràmetres considerats i, en alguns casos, creuar-los entre ells. Això permet observar quines són les casuístiques i tendències més habituals i la seva distribució territorial.

• Àmbit territorial

El nombre de casos d'estudi per àmbit comarcal és de 133 ja que alguns projectes territorials, especial-

ment en infraestructures, es localitzen en més d'una comarca.

El Barcelonès és la comarca amb més casos d'estudi, en total 41. De la resta només el Vallès Occidental, el Baix Llobregat, el Vallès Oriental i el Bages superen els 10 casos. Cal destacar el baix nombre de casos de la comarca del Maresme (4).

En relació a la població cal destacar l'elevat percentatge de l'Anoia, el Bages i el Berguedà i la baixa projectualitat del Maresme.

Taula 1
Casos d'estudi segons comarques

Àmbit territorial	Nombre	%	Població*	%
Alt Penedès	2	1,5%	106.262	1,9%
Anoia	9	6,8%	117.842	2,1%
Bages	11	8,3%	184.403	3,3%
Baix Llobregat	17	12,8%	806.249	14,6%
Barcelonès	41	30,8%	2.227.238	40,3%
Berguedà	6	4,5%	40.039	0,7%
Garraf	3	2,3%	145.886	2,6%
Maresme	4	3,0%	437.919	7,9%
Moianès	1	0,8%		0,0%
Osona	7	5,3%	154.897	2,8%
Vallès Occidental	18	13,5%	899.532	16,3%
Vallès Oriental	14	10,5%	403.623	7,3%
Total	133	100,0%	5523890	100,0%

*Font: Idescat. Padró municipal d'habitants 2014 En aquest recompte no apareix, encara, la comarca del Moianès, creada el 2015.

- **Sistema territorial**

El nombre de casos d'estudi per sistema territorial és de 150 ja que alguns projectes territorials, especialment en infraestructures, es localitzen en més d'un sistema territorial.

El sistema territorial amb més casos d'estudi és Barcelona (31) seguit del Besòs i el Pla de Bages (ambdós, en 10).

Taula 2
Casos d'estudi segons sistemes territorials

Sistema territorial	Nombre	%
Alt Berguedà	4	2,7
Anoia Oest	2	1,3
Arenys	1	0,7
Baix Berguedà	0	0,0
Baix Maresme	1	0,7
Barcelona	31	20,7
Berga	2	1,3
Besòs	10	6,7
Calaf	0	0,0
Calella	2	1,3
Cardona	1	0,7
Conca d'Òdena	7	4,7
Delta	8	5,3
Garraf	3	2,0
Granollers-Congost	9	6,0
Llobregat continu	8	5,3
Lluçanès	2	1,3
Martorell	5	3,3

També mostren un elevat nombre de projectes Granollers-Congost (9), Delta (8), Llobregat continu (8) i Vallès-Collserola (8).

Per contra 7 sistemes territorials no tenen cap cas d'estudi: Baix Berguedà, Calaf, Mediona-Anoia, Mura-Talamanca, Osona est, Piera i Sant Feliu Sasserra.

Sistema territorial	Nombre	%
Mataró	2	1,3
Mediona-Anoia	0	0,0
Moianès	1	0,7
Montseny	1	0,7
Mura-Talamanca	0	0,0
Ordal-Llobregat	4	2,7
Osona est	0	0,0
Piera	0	0,0
Pla del Bages	10	6,7
Plana de Vic	5	3,3
Riera de Caldes	1	0,7
Sabadell	5	3,3
Sant Feliu Sasserra	0	0,0
Tenes-Besòs	6	4,0
Terrassa	7	4,7
Vall del Ges, Orís i Bisaura	2	1,3
Vallès-Collserola	8	5,3
Vilafranca	2	1,3
Total	150	100,0

- Àmbit i subàmbit temàtic

L'urbanisme ha estat l'àmbit temàtic més habitual dels casos d'estudi (67) mentre la mobilitat i el medi ambient tenen un nombre similar.

Per subàmbits destaquen les millores urbanes (20) seguides de molt a prop per les transformacions urbanes (19) i els polígons d'activitat econòmica (16).

Taula 3
Casos d'estudi segons àmbit temàtic

Àmbit temàtic	Nombre	%
Urbanisme	67	63,8
Creixements residencials	4	3,8
Equipaments	8	7,6
Millores urbanes	20	19,0
Polígons d'activitat econòmica	16	15,2
Transformacions urbanes	19	18,1
Mobilitat	21	20,0
Aeroports	1	1,0
Infraestructures ferroviàries	7	6,7
Infraestructures viàries	12	11,4
Ports	1	1,0
Medi ambient	17	16,2
Espais oberts	4	3,8
Sistema fluvial i litoral	1	1,0
Producció i transport d'energia	8	7,6
Residus	4	3,8
Total	105	100,0

- Factor de desenvolupament

El factor físic –que fa referència a la disponibilitat i el cost d'espais adequats, al sòl, sostre i altres recursos de l'entorn construït per al desenvolupament- ha estat el factor de desenvolupament més activat en els casos d'estudi. El segueixen el factor localització (avantatge d'accessibilitat), el factor infraestructura urbana (serveis urbans i telecomunicacions) i el factor qualitat de vida. La resta de factors de desenvolupament (veure annex 1) no han tingut una incidència destacada en els projectes.

Taula 4
Casos d'estudi segons factor de desenvolupament

Factor de desenvolupament	Nombre	%
Localització	20	19,0%
Físic	71	67,6%
Qualitat de vida	2	1,9%
Infraestructura urbana	12	11,4%
Total	105	100,0%

- Agrupació sectorial

La principal agrupació sectorial vinculada o beneficiada pels casos d'estudi (CCAEE a 1 dígit) ha estat la construcció i immobiliària (35), seguit de la logística (24), l'energia, aigua i residus (13) i l'edició, cultura i lleure (11). La resta de sectors tenen menys de 10 casos d'estudi.

Taula 5
Casos d'estudi segons sector d'activitat

Agrupació sectorial	Nombre	%
Logística	24	22,9%
Edició, cultura i lleure	11	10,5%
Hostaleria i turisme	4	3,8%
Educació i recerca	4	3,8%
Energia, aigua i residus	13	12,4%
Comerç	5	4,8%
Transversal	0	0,0%
Automoció	2	1,9%
Tèxtil-confecció	5	4,8%
Agroindústria	2	1,9%
Química	0	0,0%
Construcció i immobiliàries	35	33,3%
Total	105	100,0%

- Organisme impulsor

La majoria de casos d'estudi analitzats han estat impulsats pel sector públic (76,2%)

Taula 6
Casos d'estudi segons iniciativa pública o privada

Organisme impulsor	Nombre	%
Públic	80	76,2%
Privat	25	23,8%
Total	105	100,0%

- Estat de desenvolupament

La majoria de casos d'estudi analitzats es troben en procés (és a dir amb les obres iniciades) o bé pendents d'inici (normalment per manca de finançament). També trobem un nombre important de projectes acabats (és a dir inaugurats entre el 2011 i el 2015) i un nombre menor d'aturats i descartats.

Taula 7
Casos d'estudi segons estat de desenvolupament

Estat de desenvolupament	Nombre	%
Acabat	16	15,2%
En procés	38	36,2%
Aturat	7	6,7%
Pendent d'inici	37	35,2%
Descartat	7	6,7%
Total	105	100,0%

- Àmbit territorial vs àmbit temàtic

El creuament dels àmbits territorials amb els àmbits temàtics mostra un elevat percentatge de projectes urbanístics a la comarca del Barcelonès, un 78%. Per la seva banda la mobilitat té un pes superior al 40% al Baix Llo-

bregat, Osona, Alt Penedès, aquests dos darrers amb pocs casos d'estudi. El medi ambient, finalment, sobretot al Bages (6 casos, 54,5%) i també al Moianès i el Berguedà, per bé que amb pocs casos d'estudi.

Taula 8
Casos d'estudi segons àmbits temàtics territorialitzats

Àmbit territorial	Àmbit temàtic			Total
	Mobilitat	Urbanisme	Medi Ambient	
Alt Penedès	1	1	0	2
Anoia	2	5	2	9
Bages	3	2	6	11
Baix Llobregat	7	9	1	17
Barcelonès	8	32	1	41
Berguedà	1	2	3	6
Garraf	1	1	1	3
Maresme	2	2	0	4
Moianès	0	0	1	1
Osona	3	2	2	7
Vallès Occidental	7	7	4	18
Vallès Oriental	4	6	4	14
Total	39	69	25	133

Àmbit territorial	Àmbit temàtic			Total
	Mobilitat	Urbanisme	Medi Ambient	
Alt Penedès	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%
Anoia	22,2%	55,6%	22,2%	100,0%
Bages	27,3%	18,2%	54,5%	100,0%
Baix Llobregat	41,2%	52,9%	5,9%	100,0%
Barcelonès	19,5%	78,0%	2,4%	100,0%
Berguedà	16,7%	33,3%	50,0%	100,0%
Garraf	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
Maresme	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%
Moianès	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Osona	42,9%	28,6%	28,6%	100,0%
Vallès Occidental	38,9%	38,9%	22,2%	100,0%
Vallès Oriental	28,6%	42,9%	28,6%	100,0%
Total	29,3%	51,9%	18,8%	100,0%

- Àmbit territorial vs factor de desenvolupament

El factor de desenvolupament físic domina a la majoria de comarques, especialment al Barcelonès i al Moianès

(aquest darrer amb només 1 cas d'estudi). Tanmateix és superat pel factor de localització a Osona i pel factor infraestructura urbana al Bages.

Taula 9
Casos d'estudi segons factors de desenvolupament territorialitzats

Àmbit territorial	Factor de desenvolupament			Total	
	Localització	Físic	Qualitat de vida		Infraestructura urbana
Alt Penedès	1	1	0	0	2
Anoia	2	5	0	2	9
Bages	3	3	0	5	11
Baix Llobregat	7	9	0	1	17
Barcelonès	7	32	1	1	41
Berguedà	1	3	0	2	6
Garraf	1	1	0	1	3
Maresme	2	2	0	0	4
Moianès	0	1	0	0	1
Osona	3	2	1	1	7
Vallès Occidental	7	7	0	4	18
Vallès Oriental	4	8	0	2	14
Total	38	74	2	19	133

Àmbit territorial	Factor de desenvolupament			Total	
	Localització	Físic	Qualitat de vida		Infraestructura urbana
Alt Penedès	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Anoia	22,2%	55,6%	0,0%	22,2%	100,0%
Bages	27,3%	27,3%	0,0%	45,5%	100,0%
Baix Llobregat	41,2%	52,9%	0,0%	5,9%	100,0%
Barcelonès	17,1%	78,0%	2,4%	2,4%	100,0%
Berguedà	16,7%	50,0%	0,0%	33,3%	100,0%
Garraf	33,3%	33,3%	0,0%	33,3%	100,0%
Maresme	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Moianès	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Osona	42,9%	28,6%	14,3%	14,3%	100,0%
Vallès Occidental	38,9%	38,9%	0,0%	22,2%	100,0%
Vallès Oriental	28,6%	57,1%	0,0%	14,3%	100,0%
Total	28,6%	55,6%	1,5%	14,3%	100,0%

- Àmbit territorial vs organisme impulsor

La iniciativa pública és la que té més importància en la majoria de comarques, en especial l'Alt Penedès, el Moianès, el Barcelonès i Osona (per sobre del 80%, per bé

que en els dos primers casos amb pocs casos d'estudi). La iniciativa privada, per la seva banda, destaca al Bages i el Berguedà.

Taula 10
Casos d'estudi segons iniciativa territorialitzada

Àmbit territorial	Organisme impulsor		Total
	Públic	Privat	
Alt Penedès	2	0	2
Anoia	7	2	9
Bages	4	7	11
Baix Llobregat	12	4	16
Barcelonès	38	3	41
Berguedà	3	3	6
Garraf	2	1	3
Maresme	3	1	4
Moianès	1	0	1
Osona	6	1	7
Vallès Occidental	13	5	18
Vallès Oriental	9	5	14
Total	100	32	132

Àmbit territorial	Organisme impulsor		Total
	Públic	Privat	
Alt Penedès	100,0%	0,0%	100,0%
Anoia	77,8%	22,2%	100,0%
Bages	36,4%	63,6%	100,0%
Baix Llobregat	75,0%	25,0%	100,0%
Barcelonès	92,7%	7,3%	100,0%
Berguedà	50,0%	50,0%	100,0%
Garraf	66,7%	33,3%	100,0%
Maresme	75,0%	25,0%	100,0%
Moianès	100,0%	0,0%	100,0%
Osona	85,7%	14,3%	100,0%
Vallès Occidental	72,2%	27,8%	100,0%
Vallès Oriental	64,3%	35,7%	100,0%
Total	75,8%	24,2%	100,0%

- Àmbit territorial vs estat de desenvolupament

Cal destacar l'elevat percentatge de projectes acabats a Osona, l'Alt Penedès i el Moianès (aquests dos darrers amb només 2 i 1 casos d'estudi respectivament) i de projectes en procés al Barcelonès. Per la seva banda els projectes pendents d'inici afecten sobretot la comarca

de l'Anoia i els descartats al Bages. Finalment, els dos vallesos tenen uns percentatges similars a la mitjana per bé que el Vallès Occidental té més projectes acabats o en procés i el Vallès Oriental més projectes pendents d'inici.

Taula 11
Casos d'estudi segon estat de desenvolupament territorialitzat

Àmbit territorial	Estat de desenvolupament					Total
	Acabat	En procés	Aturat	Pendent d'inici	Descartat	
Alt Penedès	1	1	0	0	0	2
Anoia	1	0	0	7	1	9
Bages	3	1	0	3	4	11
Baix Llobregat	2	5	2	7	1	17
Barcelonès	4	22	2	13	0	41
Berguedà	0	1	0	3	2	6
Garraf	1	0	1	1	0	3
Maresme	0	1	1	2	0	4
Moianès	1	0	0	0	0	1
Osona	3	2	0	1	1	7
Vallès Occidental	4	7	2	4	1	18
Vallès Oriental	4	4	1	5	0	14
Total	24	44	9	46	10	133

Àmbit territorial	Estat de desenvolupament					Total
	Acabat	En procés	Aturat	Pendent d'inici	Descartat	
Alt Penedès	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Anoia	11,1%	0,0%	0,0%	77,8%	11,1%	100,0%
Bages	27,3%	9,1%	0,0%	27,3%	36,4%	100,0%
Baix Llobregat	11,8%	29,4%	11,8%	41,2%	5,9%	100,0%
Barcelonès	9,8%	53,7%	4,9%	31,7%	0,0%	100,0%
Berguedà	0,0%	16,7%	0,0%	50,0%	33,3%	100,0%
Garraf	33,3%	0,0%	33,3%	33,3%	0,0%	100,0%
Maresme	0,0%	25,0%	25,0%	50,0%	0,0%	100,0%
Moianès	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Osona	42,9%	28,6%	0,0%	14,3%	14,3%	100,0%
Vallès Occidental	22,2%	38,9%	11,1%	22,2%	5,6%	100,0%
Vallès Oriental	28,6%	28,6%	7,1%	35,7%	0,0%	100,0%
Total	18,0%	33,1%	6,8%	34,6%	7,5%	100,0%

6. Possibles lectures

L'explotació estadística dels casos d'estudi permet observar alguns aspectes interessants en relació als projectes territorials en l'àmbit de la província de Barcelona.

Un primer element rellevant té relació directa amb el grau d'execució dels projectes. Entre el 2011 i el 2015 només un 15,2% dels projectes han finalitzat i per tant han pogut tenir un impacte directe sobre l'economia local. Un 6,7% més han quedat descartats i no s'executaran. La resta de casos d'estudi –prop d'un 80%– tenen, efectivament, una vinculació amb el desenvolupament local però el seu impacte directe es produirà, en el millor dels casos, dins la legislatura 2015-2019.

• Una lectura sectorial

Més de la meitat dels projectes analitzats incideixen de manera prioritària sobre el sector de les construccions immobiliàries (a causa de la transformació i la millora del teixit urbà) o bé sobre el sector de la logística (per la millora de les comunicacions viàries o ferroviàries). Cal tenir en compte, però, que tots aquests projectes tenen un caràcter transversal ja que, per exemple, la millora de la mobilitat o la renovació del teixit urbà són elements facilitadors del desenvolupament local en altres sectors econòmics (comerç, indústria, serveis...). També tenen un pes significatiu els sectors de l'edició, cultura i lleure (sobretot equipaments esportius i de lleure) i de l'energia, aigua i residus (abocadors, dipòsits de gas, centrals tèrmiques...).

Pel que fa a l'àmbit temàtic, l'urbanisme és la font principal dels projectes de desenvolupament local (67 casos), per sobre de la mobilitat (21) i el medi ambient (17). Aquest predomini de l'urbanisme es manifesta també en el factor de desenvolupament: el 67,6% dels casos estan vinculats al factor físic (disponibilitat de sòl adequat).

En l'àmbit d'urbanisme cal destacar les millores urbanes (20 casos), les transformacions urbanes (19) i els polígons d'activitat econòmica (16). Entrant més en detall, alguns dels projectes en curs o finalitzats en l'àmbit de l'urbanisme que comporten una inversió més important

están vinculats a la creació de pols comercials perifèrics (Sant Pau de Riu-sec a Sabadell, Can Montcau a Lliçà d'Amunt, Ca n'Alemanya a Viladecans...), la transformació d'antigues zones industrials a residencials (Marina del Prat Vermell a Barcelona, Gorg a Badalona, central tèrmica de Sant Adrià, Barri del Rec d'Igualada...) o el replantejament d'infraestructures viàries i ferroviàries (Sant Andreu-Sagrera a Barcelona, Plaça de les Glòries a Barcelona, C.31 a Badalona...).

En mobilitat dominen les infraestructures viàries (12 casos) seguit de les infraestructures ferroviàries (7). A nivell viari s'han enllestit obres destacades (carril bus-VAO de la C-58, C-17 Vic-Ripoll, eix Diagonal i eix Transversal) mentre segueixen pendents alguns projectes estratègics com la connexió entre l'A-2 i l'AP-7 a Castellbisbal, el Quart Cinturó o la ronda del Maresme. En infraestructures ferroviàries la principal assignatura pendent és la millora de les Rodalies i la línia 9/10 del metro que han de millorar la connexió de Barcelona amb el seu entorn (el Baix Llobregat, l'aeroport, el Vallès...)³

Finalment, en l'àmbit del medi ambient, els temes vinculats a producció i transport d'energia tenen un pes destacat (8 casos) per bé que el grau d'execució és molt baix, amb la majoria de projectes descartats (per exemple, la fractura hidràulica), aturats (Gasoducte Martorell-Figueres) o pendents d'inici (dipòsit de gas natural a Balsareny). En una situació similar es troben els projectes vinculats a la gestió de residus, amb diversos abocadors descartats, bona part d'ells vinculats als ecoparcs en funcionament. En canvi els casos d'estudi vinculats a espais oberts tenen un grau d'execució més elevat amb projectes en actiu com el pla estratègic de Palou (Granollers) o el Geoparc de la Catalunya Central.

• Una lectura territorial

Les dues escales analitzades -la comarcal i la de sistema territorial- resulten útils per fer una lectura territorial de les dades. Tenint en compte que el nombre de casos d'estudi és relativament baix –105– l'escala comarcal és la que permet extreure conclusions més fonamentades i,

3. A la finalització de l'estudi encara no s'havia inaugurat l'accés en Metro a l'Aeroport d'El Prat.

per això, aquesta anàlisi se centra més en aquest nivell. Tanmateix, els sistemes territorials mostren una millor capacitat d'adequar-se a les diferents realitats socioeconòmiques existents a l'interior de les comarques (és el cas de la la Conca d'Òdena respecte l'Anoia Oest dins de l'Anoia o el Besòs respecte el sistema Barcelona dins del Barcelonès).

El Barcelonès concentra, com és lògic, el nombre més gran de projectes. La immensa majoria són de l'àmbit de l'urbanisme (millores i transformacions urbanes) fet que demostra la capacitat de l'entorn metropolità de regenerar el teixit urbà i crear noves oportunitats econòmiques. A més el grau d'execució és força elevat: més d'un 60% estan enllestits o en procés. Dins del Barcelonès cal prestar especial atenció al sistema territorial del Besòs, una de les àrees més oblidades històricament però amb diversos projectes vinculats a la transformació urbana i la regeneració del front marítim.

Tanmateix si creuem les dades amb la població la realitat varia. Així, s'observa un elevat dinamisme a l'Anoia, el Berguedà i el Bages, en el primer cas gràcies a l'urbanisme i en el segon i el tercer cas a causa, principalment, del medi ambient. A l'Anoia i el Berguedà, tanmateix, la majoria de projectes estan pendents d'inici o descartats mentre el Bages té un grau d'execució més gran. A l'Anoia –i més en concret la Conca d'Òdena– cal destacar els projectes vinculats a la reindustrialització, ja sigui a partir de sectors tradicionals (tèxtil i adoberia) o de nous sectors. Al Bages sobresurt el potencial vinculat a la geologia i a les activitats extractives en les seves diverses vessants (indústria, emmagatzematge, patrimoni...) i amb el repte de fer front als impactes ambientals. Al Berguedà els projectes són més dispersos però tenen com a element comú la voluntat de generar desenvolupament en el difícil context del Pre-pirineu: oci i lleure en embassaments, revitalització d'un poble abandonat, creixement d'un càmping...

Per la seva banda, i gràcies a la seva excel·lent localització, al Vallès Oriental, al Vallès Occidental i al Baix Llobregat destaquen projectes vinculats a la logística, la recerca o la creació de grans pols comercials. Al Maresme, en canvi, el nombre de projectes és molt baix en relació a la població, un fet que es pot atribuir a les característiques territorials de la comarca, amb poc sòl apte per a activi-

tats econòmiques o per a noves infraestructures. En una situació similar es troba el Garraf per bé que l'eix Diagonal pot obrir noves perspectives de desenvolupament.

A Osona, l'Alt Penedès i el Moianès cal fer incidència en l'elevat grau d'execució de projectes per bé que en les dues últimes comarques el nombre de casos és reduït. A Osona cal remarcar la millora en les comunicacions viàries (C-17 i eix Transversal), un fet que contrasta amb el desdoblament pendent de la línia de tren Barcelona-Vic-Puigcerdà. En el cas de l'Alt Penedès la bona localització de la comarca no es tradueix amb una elevada capacitat de generar grans projectes territorials. Aquest fet es pot explicar per l'aposta per un desenvolupament local més endogen a partir del sector vitivinícola que es manifesta en iniciatives d'un abast territorial més reduït. Finalment, la nova comarca del Moianès només apareix, en aquest estudi, gràcies al projecte del Geoparc de la Catalunya Central.

7. Idees força

Fins ara s'han assenyalat algunes tendències rellevants en els projectes de desenvolupament local que s'han observat en el període 2011-2015. Si destil·lem aquestes conclusions podem destacar algunes idees força que poden resultar útils a l'hora d'encarar les estratègies de desenvolupament local en els propers anys.

1. La consideració dels elements configuradors de territori de la província és un element necessari en el disseny i la posada en pràctica de polítiques de desenvolupament econòmic local o supralocal. El sector turístic a la costa del Maresme, les activitats relacionades amb la geologia (extracció, dipòsits, prospeccions, etc) del Bages, les polítiques relacionades amb la millora dels teixits urbans de l'àmbit metropolità, etc. ens mostren com de necessari és un coneixement acurat de les dinàmiques territorials per tal de dirigir amb garanties els recursos i inversions estratègiques des del sector públic.
2. El planejament territorial, urbanístic i sectorial continua essent la base de nombrosos projectes i transformacions territorials amb incidència en el desenvolupament local. Una anàlisi i avaluació coherent de totes aquestes eines (els plans territorials parcials, els

plans directores urbanístics, el pla d'infraestructures del transport, el pla de ports, el pla d'aeroports, el pla de residus...) és imprescindible per mesurar els impactes sobre el desenvolupament local que es poden produir a la província de Barcelona.

3. Cal recuperar i reivindicar l'urbanisme com a base de progrés i millora de la qualitat de vida i evitar la falsa correlació amb l'especulació immobiliària. L'impuls de processos de desenvolupament local basats en la renovació del teixit urbà pretén la creació de les condicions per a implantar nova activitat econòmica de tipologia molt diversa (comerç, noves tecnologies, nova indústria, cooperatives de consum, agricultura...) a més de reconduir el sector immobiliari, el més afectat per la recessió econòmica els darrers anys.
4. La singularitat d'alguns territoris requereix de polítiques de desenvolupament local molt significatives donat el moment decisiu per orientar el seu futur econòmic:
 - El Pla de Bages, on la mineria, amb les seves diferents vessants i derivades, pot ser la base procés d'un desenvolupament econòmic endogen a partir del seu potencial industrial, logístic i cultural. Tanmateix cal fer front als enormes reptes ambientals de l'activitat.
 - La Conca d'Òdena, on les iniciatives de reactivació econòmica i reindustrialització han estat molt diverses però el grau d'execució ha estat pràcticament nul. Davant d'aquesta situació, s'observa un cert plantejament basat en reforçar els sectors on ja hi ha una especialització (tèxtil, adoberia, motor...)
 - El Besòs, un territori «maltractat» històricament, on els esforços es concentren en transformar la façana litoral i fluvial i els barris que requereixen atenció especial. El principal repte és aconseguir que aquestes transformacions vagin més enllà de la creació d'habitatge i generin oportunitats d'activitat econòmica per a la població.
5. Els projectes de millora i transformació urbana desenvolupats els darrers anys procuren crear una mixicitat d'usos productius i residencials. Tanmateix, es mantenen certs processos de concentració d'usos comercials (especialment del sector outlet de roba o

d'equipaments per a la llar, emparant-se en excepcions a les lleis d'equipaments comercials) en zones perifèriques que poden fer perillar aquest model. El debat entre comerç urbà i comerç perifèric no està tancat i cal repensar les estratègies d'atractivitat i de localització comercial de les àrees urbanes que es crearan en els propers anys fruit de creixements o de transformacions.

6. Els polígons d'activitat econòmica han estat els grans oblidats de les polítiques territorials i, a diferència dels barris que requereixen atenció especial, no han disposat d'un programa específic per fer front a les seves problemàtiques, les quals han estat tractades bàsicament des de l'administració local. L'execució de diversos plans directores urbanístics per àrees industrials supramunicipals sembla ser un primer pas per a una correcta planificació i gestió d'aquestes àrees. Tanmateix, caldria anar molt més enllà i consensuar una metodologia comuna d'intervenció en aquests espais a més de mobilitzar recursos econòmics. També cal fer especial incidència en els usos dels polígons d'activitat econòmica, discernint entre aquells que han d'acollir únicament activitat industrial i productiva i aquells que poden admetre altres usos (esportiu, educatiu, comercial, recreatiu, cura d'infants...).
7. El sector de la producció d'energia mostra una clara paralització a causa de la crisi econòmica, la manca d'inversió privada i la disminució de primes a les energies renovables. Davant d'aquesta situació comença a prendre cos el paper de l'administració a l'hora d'impulsar projectes de recerca i formació en energies renovables aprofitant infraestructures obsoletes.
8. En matèria de mobilitat, les noves infraestructures viàries i ferroviàries executades o a punt d'executar creen nous espais de centralitat on es poden desenvolupar activitat econòmica en entorns urbans i industrials. Entre aquests cal destacar
 - Els entorns de la futura estació intermodal de Sant Andreu-Sagrera, on coincidiran la línia d'alta velocitat, de mitjana distància, de rodalies i de metro.
 - Els sectors nord de Sabadell i Terrassa, afavorits en un futur immediat per les noves estacions dels FGC i pel Quart cinturó.

- La plaça de les Glòries i els seus entorns, gràcies al soterrament de la Gran Via, la construcció d'un gran parc i diverses operacions urbanístiques.
 - Els polígons d'activitat econòmica situats entre El Papiol, Sant Andreu de la Barca i Castellbisbal, un cop s'executi la connexió entre l'autovia A-2 i l'autopista AP-7.
 - Els polígons d'activitat econòmica localitzats al llarg de la C-15 i la C-37 (especialment els que se situen al sud de Manresa, l'est d'Igualada, l'est de Vilafranca del Penedès i el nord de Vilanova i la Geltrú), que milloren la seva connexió cap al centre de Catalunya i cap al litoral gràcies a l'Eix Diagonal.
 - Els polígons d'activitat econòmica situats al nord de Vic, gràcies a la millora de les comunicacions que ha provocat el desdoblament de l'eix Transversal, l'autovia Vic-Ripoll i l'eix de Bracons.
9. Cal integrar els projectes territorials –planificats, en obres o acabats– dins la pràctica del desenvolupament local atesa la seva capacitat d'incidir de manera directa en l'activitat econòmica i, més concretament, en les estratègies d'especialització intel·ligent que han d'afrontar les diverses escales territorials. Així, l'estratègia de desenvolupament local, en relació als projectes de desenvolupament local, passa per:
- Considerar el projecte territorial com un element més de la diagnosi de l'àmbit territorial i dels recursos que poden ser valoritzats en el procés de desenvolupament local. Òbviament aquesta consideració ha de tenir en compte el grau d'execució del projecte i la data prevista de finalització però no pot obviar que la simple formulació d'una infraestructura o d'un pla urbanístic ja genera canvis i noves oportunitats que són percebuts per diversos agents territorials.
 - Incidir en el projecte territorial per tal de maximitzar els efectes positius, minimitzar els efectes negatius i, en la mesura del que sigui possible, integrar-lo dins de l'estratègia de desenvolupament local del territori. De nou aquesta consideració ha de tenir en compte el grau d'execució del projecte ja que la capacitat d'incidència serà molt major quan el projecte estigui a informació pública (es poden estudiar altres alternatives) que quan ja estigui executat (probablement només es podran fer petits canvis).
 - Les diverses escales territorials juguen rols diferenciats a l'hora d'anticipar i avaluar l'impacte dels projectes territorials en els processos de desenvolupament local. Així, des de les escales regionals i supralocals és on hi ha més capacitat per informar els agents locals dels diversos projectes en curs i fer avaluacions (ex ante i ex post) que posin de relleu l'impacte dels projectes sobre l'estructura econòmica del territori.
10. Cal parar especial atenció a aquells territoris on la presència de projectes amb impacte territorial que emanen de la iniciativa privada són més nombrosos en quantitat i efectes que aquells que provenen de la iniciativa pública (Bages, 63% privats per 37% públics). El seguiment i acompanyament de les iniciatives privades ha d'assegurar la bona finalització de les mateixes per tal de no hipotecar altres factors de desenvolupament local.

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona*

Títol	Any	Pàgines
Estudis especials de la província de Barcelona		
Parcs científics o tecnològics i territori a Barcelona i Catalunya	2004	23-25
Efectes socioeconòmics del TAV en ciutats mitjanes	2004	25-26
La dimensió metropolitana de l'estratègia a Barcelona. Una aproximació territorial	2004	29-30
El sector de l'automòbil a la província de Barcelona	2004	31-32
La indústria tèxtil a la província de Barcelona	2004	33-35
Els observatoris del mercat de treball local: observar per actuar	2004	49-50
La planificació estratègica local catalana en la societat de la informació	2004	50-51
Pactes territorials	2004	52-53
Del valor afegit a la renda familiar a les províncies catalanes i a les comarques de Barcelona l'any 2000	2005	24-30
Impacte de la nova Llei d'hisendes locals en els municipis de la província de Barcelona	2005	33-35
La inversió pública a la província de Barcelona. Una comparació amb la Comunitat de Madrid	2005	36-38
Equipaments culturals a la província de Barcelona	2005	38-40
Situacions de pobresa i exclusió social a la província de Barcelona	2005	41-43
El suport de la Diputació de Barcelona als municipis en el marc de les polítiques de dinamització del teixit productiu local	2005	57-59
La província de Barcelona i l'ocupació	2005	60-63
El pensament estratègic, primer pas cap a la definició d'un model territorial sostenible i competitiu del món local	2005	64-65
La hisenda local a Espanya amb relació a altres països europeus	2006	22-24
La localització de l'activitat industrial a la província de Barcelona	2006	32-34
Factors que influencien la demanda de sòl industrial	2006	35-37
L'associacionisme als polígons industrials: situació actual	2006	37-38
Problemes d'accessibilitat a la regió metropolitana de Barcelona	2006	55-57
El sistema logístic de l'àrea de Barcelona	2006	58-61
Una iniciativa local d'ocupació en el sector de serveis a les persones. El projecte ILO-SER	2006	62-63
El clúster de l'automoció a Catalunya	2007	26-29
L'ocupació estrangera a la província de Barcelona	2007	33-34
Les empreses multinacionals manufactureres a la província de Barcelona: una breu anàlisi geogràfica i sectorial	2007	35-36
Reptes per al desenvolupament logístic a la província de Barcelona	2007	37-38
La població estrangera a la província de Barcelona	2008	33-35
Determinants de la despesa pública de capital dels municipis de la província de Barcelona	2008	36-38
La qualitat de vida a la província de Barcelona. Una anàlisi comarcal 1991-2004	2008	39-40
Estudis especials de les comarques de Barcelona		
Diagnosi qualitativa de la comarca de l'Alt Penedès	2004	60-62
Mercat de treball i Pla Delta	2004	81-82
El mercat del sòl i sostre industrial a la Regió Metropolitana de Barcelona. Evolució recent i tendències	2004	88-90
L'observatori de la societat de la informació de Mataró	2004	108-111
Evolució socioeconòmica de la comarca d'Osona	2004	118-119
La comarca del Vallès Oriental: una anàlisi estratègica (DAFO)	2004	132-133
Els reptes de futur de l'economia de l'Anoia	2005	79-80
Anàlisi socioeconòmica de la comarca del Berguedà	2005	108-109
Les infraestructures de muntanya: El Pla comarcal de muntanya del Berguedà	2005	110-111
Mobilitat i infraestructures de transport a la comarca d'Osona	2005	132-134
El parc tecnològic de la Catalunya central	2006	85-86
L'economia del Baix Llobregat: reptes i oportunitats	2006	94-95
Els centres tecnològics: l'aeronàutica i l'espai	2006	103-105
Innovació en el sector media	2006	105-107
Els reptes de futur de la comarca del Garraf	2006	122-123
Plans d'innovació d'àmbit local	2007	56-58

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona* (Continuació)

Títol	Any	Pàgines
El desenvolupament estratègic de les comarques centrals	2007	59-60
Estratègia urbana i governança democràtica: Cap a una planificació estratègica de 2a generació	2007	61-62
Els centres locals de serveis a les empreses de la província de Barcelona	2007	63-64
Les oficines tècniques laborals (OTL): fent xarxa per a la inserció laboral de les persones amb trastorns mentals	2007	65-66
Les polítiques locals de consolidació d'empreses de creació recent: el projecte pilot INDRA	2007	67-69
Una aproximació als factors clau per a l'èxit dels serveis locals d'ocupació (SLO)	2007	70-71
L'Alt Penedès, una economia dinàmica i diversificada	2007	79-80
Reorientació i canvi estratègic: clústers a Catalunya, el cas del gènere de punt a Igualada	2007	88-90
La comarca del Bages: Principals línies de creixement industrial	2007	98-99
El Vallès Oriental, una comarca de contrastos	2007	150-152
L'anàlisi dels mercats de treball locals a través d'un índex sintètic. Avantatges i inconvenients	2008	58-60
La promoció i gestió dels polígons d'activitat econòmica: el paper dels ajuntaments	2008	61-64
Les agències de desenvolupament econòmic local: cap a un nou model d'organització del desenvolupament local a la província de Barcelona	2008	65-68
La gestió dels polígons: una escala necessàriament supramunicipal	2008	69-70
Més enllà de la Llei de barris: desenvolupament de polítiques laborals associades.	2008	71-73
Projecte «treball als barris» Aspectes diferencials de la producció d'habitatge protegit a la província de Barcelona (1977-2006)	2008	74-77
La indústria vitivinícola davant dels reptes del segle XXI	2008	87-89
El futur de la política industrial: prioritzar tecnologies o potenciar els clústers.		
Té sentit la dualitat? Dos exemples pràctics: el Bages i el Baix Llobregat	2008	108-110
L'ampliació de l'aeroport del Prat: noves capacitats i noves limitacions	2008	120-127
El perquè de l'ampliació del port de Barcelona	2008	136-138
L'impacte socioeconòmic del turisme al Berguedà	2008	148-150
El Maresme, una comarca en transformació profunda	2008	169-170
Pla d'innovació d'Osona	2008	180-182
Tendències demogràfiques recents a l'Alt Penedès	2009	34-36
El futur dels polígons d'activitat de l'Anoia	2009	48-49
Món Sant Benet, un any d'un món obert als sentits	2009	62-63
El Parc Mediterrani de la Tecnologia	2009	76-78
El Barcelonès Nord i l'Hospitalet de Llobregat: protagonistes de grans transformacions urbanes	2009	90-92
Pla estratègic metropolità de Barcelona: reflexions al cap de 20 anys. Una introducció, tres reflexions i unes conclusions finals	2009	93-95
Posa el Berguedà al teu plat	2009	108-110
El model de desenvolupament econòmic de la comarca del Garraf	2009	122-124
Xarxa d'emprenedoria del Maresme	2009	136-137
Gestió dels purins porcins a la comarca d'Osona	2009	150-152
Triangle d'innovació del Vallès»: un territori dinàmic on es forgen projectes	2009	164-165
La indústria química al Vallès Oriental	2009	178-180
Les escoles i programes d'ensenyament de l'àmbit hotelier i de restauració a la província de Barcelona	2010	22-24
L'enoturisme a l'Alt Penedès	2010	38-39
El nou Aeroport Corporatiu - Empresarial de Catalunya	2010	52-55
L'impuls del clúster sociosanitari de Manresa, en el marc del pla estratègic Manresa 2015	2010	68-70
El Parc Aeroespacial i de la Mobilitat de Viladecans	2010	84-87
Projecte Biopol	2010	100-102
Una aproximació integral en la renovació d'un nucli antic: la Llei de barris a Berga	2010	116-118
Acord per al desenvolupament econòmic i l'ocupació del Garraf	2010	130-131
Maresme 2015: un pla estratègic amb estil propi	2010	144-145
L'impacte econòmic d'una universitat en el seu territori d'influència: el cas de la Universitat de Vic a Osona	2010	158-160
Projectes rellevants Horitzó 2013	2010	174-176

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona* (Continuació)

Títol	Any	Pàgines
Els clústers amb més potencial de creixement i innovació al Vallès Oriental	2010	190-192
Economia i territori a l'Alt Penedès	2011	34-34
Pla estratègic de l'Anoia	2011	46-46
Estructura empresarial del Bages	2011	58-58
INNOBAIX, Agència d'innovació i coneixement del Baix Llobregat	2011	70-70
Pla estratègic de turisme de la ciutat de Barcelona	2011	82-83
El Pla Estratègic Metropolità «L'actualització de la proposta estratègica»	2011	83-84
Els canvis en la base productiva d'una comarca d'interior: el cas del Berguedà	2011	96-96
L'agència de desenvolupament econòmic del Garraf, una realitat en construcció	2011	108-108
Costa Barcelona: una marca comuna amb molt futur	2011	120-120
El potencial dels clústers a la comarca d'Osona	2011	132-132
El parc de l'Alba, una actuació estratègica per al desenvolupament econòmic i social de Catalunya, Espanya i el sud d'Europa	2011	144-144
La planificació estratègica del Vallès Oriental: El II pla estratègic de Granollers	2011	156-156
El desenvolupament local en xarxa: RECEVIN	2012	38-38
Viver Tecnològic Ig-Nova Tecnoespai	2012	50-50
Iloquid, un projecte per a la dinamització del mercat de treball en el sector de les persones amb dependència als territoris del Bages i el Moianès	2012	62-62
El Clústeróm de millores a la mobilitat	2012	74-74
Barcelona City Protocol	2012	86-86
Do it in Barcelona, programa d'atracció i retenció de talent internacional a Barcelona	2012	87-88
Catcentral 2.0 Innovació i talent	2012	98-98
Els recursos energètics en el desenvolupament econòmic	2012	112-112
L'impacte econòmic de l'activitat turística al Maresme	2012	124-124
Oficina tècnica laboral d'Osona	2012	136-136
Sant Cugat Smart City	2012	148-148
Roca Umbert fàbrica de les arts de Granollers	2012	160-160
Evolució del PIB de la província de Barcelona els anys 2011 i 2012	2013	12-13
Vilafranca, inclusió. Una nova generació de plans d'ocupació	2013	42-42
4D Health, Centre d'Innovació per a la Simulació en Salut	2013	54-54
Bages, Regió Verda	2013	66-66
El Parc Agrari del Baix Llobregat, un territori agroeconòmic	2013	78-78
Almogàvers Business Factory	2013	90-90
Cultura emprenedora a l'escola	2013	91-92
Esport i feina, un binomi guanyador	2013	104-104
Alineem actius, valoritzem el territori	2013	116-116
El Maresme Marítim	2013	128-128
Impacte econòmic de l'activitat turística a Osona	2013	140-140
Orbital 40: present i futur	2013	152-152
El Centre de Suport Empresarial i Tecnològic de Cardedeu. Una eina per a la concertació pública, la dinamització econòmica i l'especialització tecnològica	2013	164-164
Mapa de projectes estratègics locals de l'Alt Penedès	2014	43-43
L'observatori de la mancomunitat Penedès-Garraf: cap als 30 anys d'història	2014	44-44
Mapa de projectes estratègics locals de l'Anoia	2014	58-58
La dinamització d'espais en desús a Igualada: rec.0, micronegocis amb aparador i fineart	2014	61-61
Mapa de projectes estratègics locals del Bages	2014	71-71
Jove ocupa't al Moianès	2014	72-72
Mapa de projectes estratègics locals del Baix Llobregat	2014	85-85
Coboi, laboratori cívic d'emprenedoria i economia social	2014	86-86
Mapa de projectes estratègics locals del Barcelonès	2014	99-99

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona* (Continuació)

Títol	Any	Pàgines
20 anys de turisme de Barcelona. 100 milions de turistes	2014	100-100
Avaluació del multiplicador local 3 (LM3) com a eina de dinamització del comerç i l'economia local a Santa Coloma de Gramenet	2014	101-101
Mapa de projectes estratègics locals del Berguedà	2014	115-115
L'agència de desenvolupament del Berguedà	2014	116-116
Mapa de projectes estratègics locals del Garraf	2014	129-129
El banc de terres, una eina útil per reactivar terres de conreu en desús	2014	130-130
Mapa de projectes estratègics locals del Maresme	2014	143-143
Dinamització de la DO Alella	2014	144-144
Mapa de projectes estratègics locals d'Osona	2014	157-157
Creació, l'agència d'emprenedoria, innovació i coneixement	2014	158-158
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Occidental	2014	171-171
Mapa d'activitats empresarials de l'eix de la Riera de Caldes 2012. Anàlisi de l'activitat d'alt contingut tecnològic i intensiva en coneixement	2014	172-173
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Oriental	2014	187-187
El primer any del projecte reempresa a Granollers	2014	188-188
Mapa de projectes estratègics locals de l'Alt Penedès	2015	43-43
Economia social i solidària en un municipi petit	2015	44-44
Mapa de projectes estratègics locals de l'Anoia	2015	57-57
Igualada Leather Cluster Barcelona	2015	58-58
Mapa de projectes estratègics locals del Bages	2015	71-71
Bages Metall Dual	2015	72-72
Mapa de projectes estratègics locals del Baix Llobregat	2015	85-85
Del procés junts pro Gavà a la marca Made in Gavà, una estratègia compartida de promoció econòmica	2015	86-86
Mapa de projectes estratègics locals del Barcelonès	2015	99-99
Dels Fab Labs a les Fab Cities. Com canviaran les ciutats gràcies a la fabricació digital?	2015	100-100
Esa BIC Barcelona	2015	101-101
Mapa de projectes estratègics locals del Berguedà	2015	115-115
Estudi del senderisme com activitat turística pel desenvolupament econòmic	2015	116-116
Mapa de projectes estratègics locals del Garraf	2015	129-129
Activa't per a l'ocupació	2015	130-130
Mapa de projectes estratègics locals del Maresme	2015	143-143
AE Mataró, una estratègia concertada de reindustrialització avançada	2015	144-144
Mapa de projectes estratègics locals d'Osona	2015	157-157
Anàlisi sectors estratègics: aproximació des de la cadena de valor	2015	158-159
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Occidental	2015	173-173
Rubí brilla, oportunitats a nivell local del nou model energètic. pla d'acció per a la millora de la competitivitat del teixit industrial i comercial	2015	174-174
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Oriental	2015	187-187
El banc de llavors del Vallès Oriental: recuperar i conservar els productes de proximitat	2015	188-188
Mapa de projectes estratègics locals de l'Alt Penedès	2016	41-41
Adapt Penedès. Ocupació a la indústria local a l'Alt Penedès	2016	42-42
Mapa de projectes estratègics locals de l'Anoia	2016	55-55
Campus Motor	2016	56-56
Mapa de projectes estratègics locals del Bages	2016	69-69
Els geoparcs i l'etiqueta UNESCO	2016	70-70
Mapa de projectes estratègics locals del Baix Llobregat	2016	83-83
Sant Feliu eCOL-laboratiu, comunitat local d'economia col·laborativa digital	2016	84-84
Mapa de projectes estratègics locals del Barcelonès	2016	97-97
El Pla de Barris de Barcelona, un pla per revertir les causes estructurals de la desigualtat	2016	98-98
El Campus de l'Alimentació de Torribera, un projecte estratègic per la Universitat de Barcelona	2016	99-99

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona* (Continuació)

Títol	Any	Pàgines
Mapa de projectes estratègics locals del Berguedà	2016	113-113
Una aposta per la sostenibilitat energètica i l'ocupació: la Mancomunitat de Municipis per la Biomassa del Berguedà	2016	114-114
Mapa de projectes estratègics locals del Garraf	2016	127-127
Projecte Matí-Oficina tècnica laboral del Garraf. Un model d'orientació sociolaboral especialitzat en salut mental	2016	128-128
Mapa de projectes estratègics locals del Maresme	2016	141-141
Turisme i esport a Calella. Les claus del nou posicionament estratègic de ciutat: Calella continua situant-se al món	2016	142-142
Mapa de projectes estratègics locals del Moianès	2016	155-155
Moianès 42: Territori d'oportunitats	2016	156-156
Mapa de projectes estratègics locals d'Osona	2016	169-169
La C-17	2016	170-170
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Occidental	2016	173-173
Centre d'Empreses industrials, CEI Can Roqueta de Sabadell	2016	184-184
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Oriental	2016	197-197
Granollers, una ciutat industrial i sostenible: Projecte EcoCongost	2016	198-198

Monografies

La planificació estratègica territorial a Catalunya	2001	87-136
Ciència, tecnologia i territori: el cas de Barcelona	2001	137-155
La localització de l'activitat econòmica als mercats locals de treball locals de la província de Barcelona: canvis recents en el model territorial	2001	156-186
Diferències territorials en l'evolució econòmica de la província de Barcelona	2001	187-231
Els grans projectes de l'àrea metropolitana de Barcelona. De la ciutat a la regió. Del pensament estratègic a l'acció	2004	161-181
El mercat immobiliari de la regió metropolitana de Barcelona i les Comarques Centrals de Catalunya	2004	182-255
El comerç local	2004	256-282
Política fiscal municipal i creació d'ocupació als municipis de la província de Barcelona	2004	283-312
Polítiques de desenvolupament local a la província de Barcelona	2005	189-209
Creixement i canvi a la població de Catalunya. Les transformacions a la demarcació de Barcelona	2005	210-244
L'activitat turística a la província de Barcelona: Reptes i oportunitats	2005	245-266
Mobilitat laboral obligada i sistemes urbans a la província de Barcelona 1991-2001	2006	191-220
Els sistemes productius locals industrials a la província de Barcelona	2006	221-243
Distribució i evolució de la renda familiar disponible en les comarques i municipis de la demarcació territorial de Barcelona 1999-2002	2006	244-281
Diagnosi estratègica territorial de la província de Barcelona: principals reptes de futur	2006	282-305
La contractació externa de serveis locals a la província de Barcelona	2007	193-207
Pla d'infraestructures del transport de Catalunya (PITC)	2007	208-228
Remodelant els barris: Reflexions per a una bona pràctica. La Llei de Barris: un nou referent en la regeneració a Catalunya	2007	229-245
Valoració de les propostes per a millorar l'accessibilitat a tres polígons industrials de la Regió Metropolitana de Barcelona amb transport públic col·lectiu	2007	246-265
El projecte 22@Barcelona. Present i futur	2008	239-264
El districte econòmic Granvia l'Hospitalet	2008	253-265
Mobilitat quotidiana a la província de Barcelona i a Catalunya. Una anàlisi a partir de l'enquesta de mobilitat quotidiana 2006	2008	266-281
El mercat de treball de la província de Barcelona segons les dades de l'«Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població»	2009	186-202
L'impacte sectorial de la crisi a les comarques barcelonines	2009	203-224

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona* (Continuació)

Títol	Any	Pàgines
Què pot esperar Barcelona del Pacte nacional per a les infraestructures?	2010	199-220
Transformació i tendències del teixit empresarial de la província de Barcelona	2011	163-210
L'exportació a la província de Barcelona en el període 2000-2011	2012	167-194
Les economies locals a la província de Barcelona	2013	174-202
El mercat laboral i la situació familiar durant la crisi a la província de Barcelona	2013	203-215
Els sistemes d'innovació comarcals a la província de Barcelona	2014	196-223
Sectors amb potencial de creixement a la província de Barcelona: una primera aproximació quantitativa	2014	224-240
Tipologia i evolució de la dotació de capital a la província de Barcelona	2015	198-209
Els components del creixement a les economies locals de la província de Barcelona. Anàlisi <i>shift-share</i>	2015	210-231
Recuperació del sector immobiliari: es repetiran els errors del passat?	2016	206-220
Projectes territorials en l'àmbit del desenvolupament econòmic local a la província de Barcelona (2011-2015)	2016	221-242

* Aquests documents també estan disponibles en format PDF al web de la Cambra de Comerç de Barcelona (www.cambrabcn.org) i de la Diputació de Barcelona (www.diba.cat)

www.cambrabcn.org

www.diba.cat

Cambra de Comerç de Barcelona

Oficines i serveis

Av. Diagonal, 452 - 08006 Barcelona
Telèfon 902 448 448

Seu corporativa

Casa Llotja de Mar
Passeig d'Isabel II, 1 - 08003 Barcelona

Diputació de Barcelona

Àrea de Desenvolupament Econòmic Local

Recinte Maternitat. Pavelló Mestral
Travessera de les Corts, 131-159
08028 Barcelona
Telèfon 934 022 227

Cambra de Comerç de Barcelona

Diputació
Barcelona

Àrea de Desenvolupament
Econòmic Local